

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor het jaar 2023

Nr. 1

VOORSTEL VAN WET

Ontvangen 20 september 2022

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat ingevolge artikel 105 van de Grondwet de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Rijk bij de wet moet worden vastgesteld en dat artikel 2.1 van de Comptabiliteitswet 2016 bepaalt welke begrotingen tot de rijksbegroting behoren;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

De bij deze wet behorende departementale begrotingsstaat voor het jaar 2023 wordt vastgesteld.

Artikel 2

De bij deze wet behorende begrotingsstaat inzake de agentschappen voor het jaar 2023 wordt vastgesteld.

Artikel 3

De vaststelling van de begrotingsstaten geschiedt in duizenden euro's.

Artikel 4

Deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari van het onderhavige begrotingsjaar. Indien het Staatsblad waarin deze wet wordt geplaatst, wordt uitgegeven op of na deze datum van 1 januari, treedt zij in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van dat Staatsblad en werkt zij terug tot en met 1 januari.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Vastgestelde departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2023 (bedragen x € 1.000)

Art. Omschrijving	Vastgestelde begroting		
	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Totaal	36.003.810	35.460.691	168.122
Beleidsartikelen			
1 Volksgezondheid	4.981.446	4.129.960	33.903
2 Curatieve Zorg	3.714.252	3.849.237	65.055
3 Langdurige zorg en ondersteuning	16.187.537	16.187.863	5.691
4 Zorgbreed beleid	1.348.417	1.505.574	11.153
5 Jeugd	124.575	124.575	2.085
6 Sport en bewegen	513.868	524.177	38.740
7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering Wereldoorlog II	204.742	206.209	2.901
8 Tegemoetkoming specifieke kosten	8.321.849	8.321.849	0
Niet-beleidsartikelen			
9 Algemeen	26.561	29.254	0
10 Apparaat Kerndepartement	555.563	556.993	8.594
11 Nog onverdeeld	25.000	25.000	0

Vastgestelde begrotingsstaat inzake de baten-lastenagenschappen voor het jaar 2023 (bedragen x € 1.000)

Naam	Baten	Lasten	Saldo
College ter Beoordeling van Geneesmiddelen	67.558	67.558	0
Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg	129.345	129.345	0
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	639.000	639.000	0
Totaal	835.903	835.903	0

Vastgestelde begrotingsstaat inzake de baten-lastenagenschappen voor het jaar 2023 (bedragen x € 1.000)

Naam	Totaal kapitaaluitgaven	Totaal kapitaalontvangsten
College ter Beoordeling van Geneesmiddelen	650	0
Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg	13.760	10.000
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	16.500	15.000
Totaal	30.910	25.000

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor het jaar 2023

Nr. 2

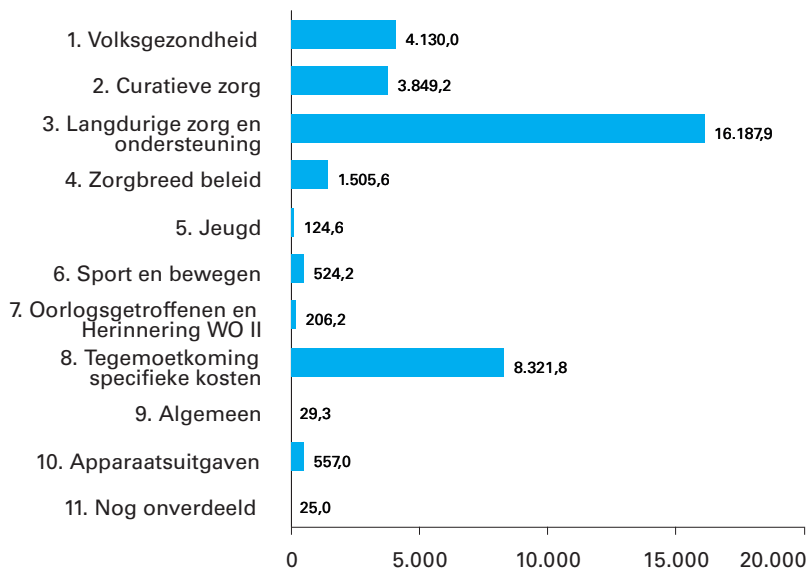
MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

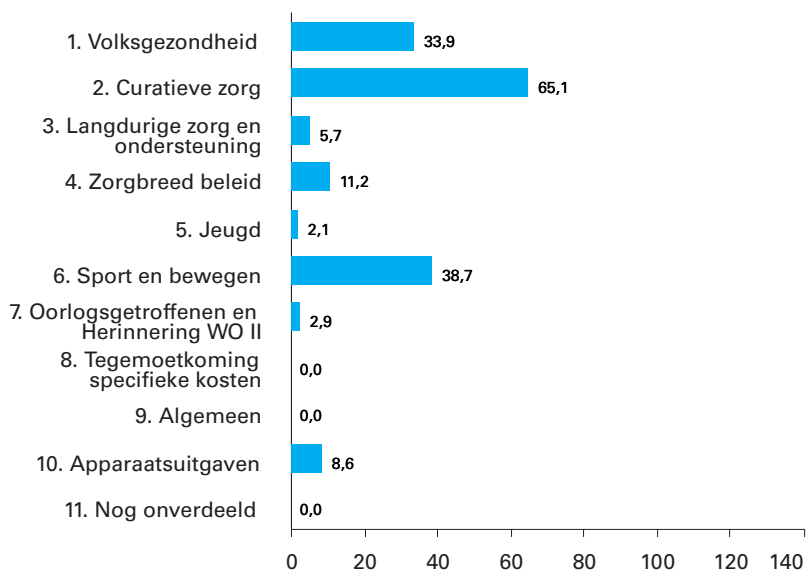
Geraamde uitgaven en ontvangsten	3
A. Artikelsgewijze toelichting bij het begrotingswetsvoorstel	4
B. Artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen	5
1. Leeswijzer	5
2. Beleidsagenda	6
2.1 Beleidsprioriteiten	6
2.2 Belangrijkste beleidsmatige mutaties	18
2.3 Openbaarheidsparagraaf	20
2.4 Strategische Evaluatie Agenda (SEA)	23
2.5 Overzicht risicoregelingen	28
3. Beleidsartikelen	31
3.1 Artikel 1 Volksgezondheid	31
3.2 Artikel 2 Curatieve zorg	47
3.3 Artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning	63
3.4 Artikel 4 Zorgbreed beleid	80
3.5 Artikel 5 Jeugd	98
3.6 Artikel 6 Sport en bewegen	107
3.7 Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WO II	115
3.8 Artikel 8 Tegemoetkoming specifieke kosten	123
4. Niet-beleidsartikelen	128
4.1 Artikel 9 Algemeen	128
4.2 Artikel 10 Apparaat Kerndepartement	133
4.4 Artikel 11 Nog onverdeeld	139
5. Begroting agentschappen	140
5.1 College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (aCBG)	140
5.2 Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg (CIBG)	148
5.3 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)	153
6. Financieel Beeld Zorg	160
6.1 Inleiding	160
6.2 Zorguitgaven in vogelvlucht	164
6.3 Verticale ontwikkeling van de zorguitgaven	172
6.4 Horizontale ontwikkeling van de zorguitgaven en - ontvangsten	205
6.5 Financiering van de zorguitgaven	213
7. Bijlagen	229
Bijlage 1: ZBO's en RWT's	229
Bijlage 2: Verdiepingshoofdstuk	231
Bijlage 3: Moties en toezeggingen	238
Bijlage 4: Subsidieoverzicht	345
Bijlage 5: Uitwerking Strategische Evaluatie Agenda	349
Bijlage 6: Rijksuitgaven Caribisch Nederland	353
Bijlage 7: Beleidsindicatoren	355
Bijlage 8: Lijst van afkortingen	357

GERAAMDE UITGAVEN EN ONTVANGSTEN

Figuur 1 Geraamde uitgaven verdeeld over beleidsartikelen en niet-beleidsartikelen (bedragen x € 1 mln.). Totaal € 35.460,7

Figuur 2 Geraamde ontvangsten verdeeld over beleidsartikelen en niet-beleidsartikelen (bedragen x € 1 mln.). Totaal € 168,1

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld.

Het wetsvoorstel strekt ertoe om de onderhavige begrotingsstaat/begrotingsstaten voor het aangegeven jaar vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor dat jaar. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten vastgesteld. De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zogenoemde begrotingstoelichting).

Wetsartikel 2

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de baten en de lasten, het saldo van de baten en de lasten en de kapitaaluitgaven en -ontvangsten van de in de staat opgenomen baten-lastenagentschappen voor het onderhavige jaar vastgesteld en worden de verplichtingen, ontvangsten en uitgaven van verplichtingen-kasagentschappen voor het onderhavige jaar vastgesteld. De in die begrotingen opgenomen begrotingsartikelen worden toegelicht in onderdeel B (Begrotingstoelichting) van deze memorie van toelichting en wel in de paragraaf inzake de agentschappen.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

E.J. Kuipers

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELN

1. Leeswijzer

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2023 van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Deze begroting bestaat uit de volgende onderdelen:

- Beleidsagenda
- Beleidsartikelen en de niet-beleidsartikelen
- Begroting agentschappen
- Financieel Beeld Zorg
- Diverse bijlagen

De budgettaire verwerking van de beleidsprioriteiten met betrekking tot de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg worden vermeld in het Financieel Beeld Zorg.

Groeiparaagraaf

De VWS-monitor wordt naar aanleiding van het wetgevingsoverleg over het VWS-jaarverslag en de Slotwet 2018 d.d. 18 juni 2019 separaat aan de Tweede Kamer verzonden tegelijk met de ontwerpbegroting van VWS. Voorts wordt invulling gegeven aan de motie van de leden Van den Berg en Kerstens uit datzelfde wetgevingsoverleg. Met de indicatoren die als bijlage zijn toegevoegd stellen we de begroting 2023 conform het verzoek van de vaste Kamercommissie VWS van 2015 op.

Toelichting Budgettaire tabel

Afzonderlijke posten in de budgettaire tabellen in de beleidsartikelen worden toegelicht als het hiermee gepaard gaande bedrag voor de uitgaven en ontvangsten hoger is dan € 2,5 miljoen. Daar waar het kleinere bedragen betreft worden deze alleen toegelicht indien deze politiek relevant zijn.

COVID-19

De begroting 2023 bevat bij de beleidsagenda een overzicht met uitgaven voor het beheersen van de coronacrisis. De uitgaven hebben betrekking op 2021, 2022 en 2023 en doorloop naar latere jaren.

2. Beleidsagenda

2.1 Beleidsprioriteiten

2.1.1 Passende zorg en betaalbaarheid

Gezondheid is voor ons allemaal belangrijk. Als we iets mankeren, willen we zorg die bij ons past, op een plek waar we ons het prettigst voelen. Het liefst thuis. De vraag naar zorg neemt toe. Dat komt doordat we allemaal ouder worden, doordat de zorg steeds meer kan en doordat steeds meer mensen een blijvende (chronische) aandoening hebben. Dat maakt dat veel mensen zich afvragen of de zorg voor hen nog wel betaalbaar en beschikbaar is. Soms nu al, maar zeker in de toekomst.

Ons doel is dat de zorg wél toegankelijk en betaalbaar blijft. Dat lukt alleen als we de zorg anders organiseren en tegelijkertijd proberen de vraag naar zorg af te remmen. Dat laatste kunnen we bereiken met een stevig preventiebeleid. Daarbij moeten we breder kijken naar gezondheid. Want onze gezondheid wordt door veel factoren beïnvloed. Inkomen, onderwijs, sport, huisvesting, een fijne buurt, opvoeding, relaties, alles kan invloed hebben op onze gezondheid.

Een brede blik op gezondheid tekent ook het beleid van VWS. We laten ons leiden door 3 uitgangspunten:

- (1) In een gezonde samenleving kunnen mensen hun leven leiden, bijdragen en meedoen, mét of zonder aandoening of beperking;
- (2) In een gezonde samenleving streven we naar zo min mogelijk gezondheidsverschillen;
- (3) In een gezonde samenleving kijken we om naar elkaar en helpen we elkaar waar dat nodig is.

Tot slot willen we inzetten op «duurzame» zorg. Dit betekent minder afval, minder CO2-uitstoot en meer hergebruik van materialen.

Om al deze veranderingen in te zetten zijn we aan de slag gegaan met vijf grote trajecten: het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Integraal Zorgakkoord (IZA), het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO), een toekomstbestendige Wmo en de Hervormingsagenda Jeugd. Met deze ambitieuze hervormingsagenda's zetten we stevige stappen naar zorg en ondersteuning die beter kan omgaan met de stijgende zorgvraag. We investeren in de gezondheid van Nederlanders, remmen de groei van de zorg en zorgen er tegelijkertijd voor dat deze toegankelijk is – en waar nodig toegankelijker wordt – voor mensen die zorg nodig hebben. We organiseren de zorg anders, werken beter samen vanuit een goede digitale infrastructuur en schalen bewezen innovaties snel en effectief op. Alle genoemde programma's hebben hun eigen opgave(n) en doelstellingen, maar hebben oog voor de centrale en overkoepelende opgave en principes, zoals hierboven geschetst. In het volgende hoofdstuk wordt hier nader op in gegaan.

Integraal Zorgakkoord

De toegankelijkheid van de zorg staat onder druk. In veel zorgsectoren stijgt de vraag naar zorg, terwijl er tegelijkertijd een brede krapte op de arbeidsmarkt is. Dit trekt ook een wissel op de zorgprofessionals. Aan hun inzet en professionaliteit ligt het niet. Zij zijn intrinsiek gemotiveerd en betrokken, maar hebben te maken met een hoge werkdruk, veel regeldruk, weinig

autonomie en in sommige gevallen zelfs een onveilige werkomgeving. Daarnaast zijn er grote verschillen in de (ervaren) gezondheid van mensen in Nederland. Helaas doet het er toe waar iemand is geboren, opgegroeid, woont of welke opleiding of baan iemand heeft. Ook de kwaliteit van de zorg en ondersteuning vragen aandacht. Er zijn in Nederland uitgebreide voorzieningen die over het algemeen breed toegankelijk en van goede kwaliteit zijn. Tegelijkertijd is de zorg versnipperd en moet de samenhang en samenwerking tussen zorgaanbieders uit verschillende zorgsectoren en de samenwerking met het sociaal domein beter. Meer mensen of geld is niet de oplossing. Nu al werkt 1 op de 6 werknemers in de zorg en geven we 13% van ons nationale inkomen uit aan zorg. De komende decennia neemt de zorgvraag alleen maar verder toe vanwege de vergrijzing. Met alle sectoren in de curatieve zorg bieden we middels de afspraken in het IZA een antwoord op deze opgaven.

In het IZA kiezen we met ‘passende zorg als norm’ voor een perspectief dat invulling geeft aan de brede maatschappelijke afweging tussen hoge kwaliteit, brede toegankelijkheid en schaarse capaciteit. Dat betekent onder meer dat zorg en ondersteuning aantoonbaar effectief zijn, meerwaarde hebben voor de patiënt, plaatsvinden in een prettige werkomgeving en gericht zijn op gezondheid en kwaliteit van leven, in plaats van ziekte. Dat keuzes tot stand komen in overleg tussen patiënt, naasten en professional(s) en dat de juiste zorg geleverd wordt op het juiste moment en de juiste plek.

Dit perspectief van passende zorg is niet nieuw, maar een bevestiging van de eerder ingeslagen weg voor bestaande programma’s en trajecten. Hierbij is de kern dat deze trajecten in samenwerking en vanuit wederzijds vertrouwen worden doorgevoerd, met meer gelijkgerichtheid en focus, en minder versnippering en vrijblijvendheid.

De transformatie naar passende zorg gaan we niet binnen één kabinetsperiode realiseren. Passende zorg als norm is onze ambitie voor de lange(re) termijn. Om die te realiseren maken we in het IZA voor de komende jaren niet meer per sector, maar in samenhang afspraken die bijdragen aan het realiseren van passende zorg in de curatieve zorg.

Om de zorg voor iedereen kwalitatief goed, toegankelijk en betaalbaar te houden sluit het kabinet een Integraal Zorgakkoord met sectoren in de curatieve zorg. Hierbij zien de afspraken toe op:

- Preventie en leefstijl;
- Waardegedreven zorg met de patiënt, kwaliteit, uitkomstgerichte zorg, pakketbeheer en contractering;
- Samenwerking sociaal domein, huisartsenzorg en ggz;
- Versterken organisatiegraad basiszorg;
- Regionale samenwerking;
- Arbeidsmarkt en ontzorgen van zorgprofessionals;
- Digitalisering en gegevensuitwisseling.

Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (Wlz en sociaal domein)

De samenkomst van veranderende voorkeuren van ouderen, het toenemende aantal ouderen en toenemende schaarste van zorgpersoneel vergt een majeure omslag in denken en doen. Zodat de zorg toekomstgericht aansluit op de wens van ouderen om zo lang mogelijk thuis te wonen. We willen anders, we moeten anders en we kunnen anders.

Het WOZO-programma draagt bij aan het maken van een omslag in de organisatie van ondersteuning en zorg voor ouderen. Met het WOZO-programma wordt erop ingezet dat ondersteuning en zorg worden aangepast op de voorkeur van ouderen om zo lang mogelijk regie op het eigen leven te houden en dat zware, complexe zorgvragen zo lang mogelijk worden uitgesteld of zelfs worden voorkomen.

Om de noodzakelijke beweging te realiseren sluiten we aan op het gevoel van urgentie en de creativiteit die al leven in de sector. Door gezamenlijk te zoeken naar oplossingen ontstaat er energie om gezamenlijk deze beweging te maken. Het spreekt voor zich dat ouderen en de patiënten/cliënten een belangrijke stem in deze beweging hebben.

Het WOZO-programma is tot stand gekomen na intensieve gesprekken en met bijdragen van tal van organisaties. Al deze partners onderschrijven de maatschappelijke opgave, delen met elkaar het gevoel van urgentie en zijn het met elkaar eens over het toekomstperspectief en de nieuwe norm. De norm wordt: zelf als het kan; thuis als het kan; digitaal als het kan. Met deze nieuwe norm zetten we helder neer wat we willen bereiken. We zetten een transformatie in gang met als doel dat het werken in de zorg en welzijn dusdanig anders wordt georganiseerd en ingericht dat met minder meer medewerkers goede zorg geleverd blijft worden.

Door met de gehele sector samen te werken wordt vanuit diverse perspectieven gekeken naar de te zetten stappen en dragen we zorg voor de uitvoerbaarheid. Daar hebben organisaties een gezamenlijke, maar ook een onderscheidende, verantwoordelijkheid. Vanuit het ministerie van VWS leggen en bewaken we, naast de andere verantwoordelijkheden die we hebben binnen de beweging, daarnaast de verbinding met andere programma's die bijdragen aan de maatschappelijke opgave.

Langs vijf actielijnen wordt het WOZO-programma, in onderlinge samenhang en in verbinding met aanpalende programma's en trajecten, nader uitgewerkt. Gezamenlijk geven we sturing aan de uitvoering en monitoren we de resultaten.

Het WOZO-programma gaat over een lange termijn perspectief, dat we met elkaar willen, moeten en kunnen realiseren. In deze kabinetsperiode zetten we robuuste stappen, zodat een volgend kabinet hierop kan verder bouwen. We starten een beweging die we stapsgewijs, samen en in samenhang vormgeven. Voortschrijdend inzicht kan met zich brengen dat gaandeweg nieuwe initiatieven en maatregelen aan de beweging worden toegevoegd. Het WOZO-programma wordt daarmee een platform voor beleid dat bijdraagt aan de gewenste beweging en de gestelde norm. Het betekent ook dat partners de ruimte hebben om hun inzichten en belangen bij deze uitwerking in te brengen. Juist daardoor wordt de beweging sterker. De overheid is onderdeel van deze beweging, stimuleert deze en bevordert de samenwerking tussen partners.

Toekomstbestendige Wmo

De vraag naar ondersteuning en zorg blijft de komende decennia stijgen. Tegelijkertijd krimpt de arbeidsmarkt, worden de gevolgen van de vergrijzing steeds merkbaarder en neemt de druk op mantelzorgers toe. Via het IZA werken we samen met relevante partners aan het toekomstbestendig maken van de zorg. Specifiek voor de Wmo werkt het kabinet samen met veldpartijen aan passende ondersteuning en betaalbaarheid van voorzieningen.

Er wordt gewerkt aan standaardisatie in de uitvoering, waardoor processen voor gemeenten en aanbieders eenduidiger en eenvoudiger worden. Daardoor is er meer tijd voor maatwerk en kwaliteit van ondersteuning.

Verder werkt het kabinet aan een passende eigen bijdrage, waarmee de aanzuigende werking van huishoudelijke hulp wordt afgeremd. Zo moet ondersteuning in het kader van de Wmo beschikbaar blijven. Tevens wordt ook gekeken naar bewezen (kosten)effectiviteit in de Wmo. Om passende ondersteuning vanuit de Wmo doelmatig in te kunnen zetten, is beschikbaarheid en vindbaarheid van kennis over werkzame elementen en de effectiviteit van aanpakken voor professionals in het sociaal domein van belang. Samen met de kennisinstituten in het sociaal domein wordt dan ook ingezet op verdere ontwikkeling en toepassing van effectieve interventies. Daarnaast wordt ingezet op het verbeteren van de benodigde sturingsinformatie, de professionalisering van het sociaal werk, het verbeteren van de toegang en de optimalisering van de kennisinfrastructuur voor het sociaal domein, zodat binnen het sociaal domein meer kennisgedreven wordt gewerkt.

Een toekomstbestendige Wmo schept ook de noodzakelijke randvoorwaarden voor het toekomstperspectief dat in het programma WOZO is geschetst. Bij de uitwerking van maatregelen die specifiek ouderen betreffen stellen we de nieuwe norm centraal: zelfstandig als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan. Voor wat betreft de aanpak van dakloosheid wordt extra ingezet op preventie en 'wonen eerst'. Door stevig in deze fundamenteel nieuwe benaderingswijze te investeren, is de verwachting dat het aantal dakloze mensen dat een beroep doet op maatschappelijke opvang de komende jaren fors en structureel afneemt.

In de Hoofdpijnenbrief toekomst Wmo is reeds aangekondigd dat er een houdbaarheidsonderzoek naar de Wmo 2015 komt. Het doel van dit onderzoek is dat Rijk en gemeenten gezamenlijk een analyse uitvoeren van hoe het gebruik van de Wmo zich de komende jaren (zo mogelijk 5-20 jaar) zal ontwikkelen, tegen de achtergrond van verschillende maatschappelijke ontwikkelingen. Op basis van deze analyse kunnen de betrokken partijen keuzes maken over de inrichting van de Wmo 2015 in de toekomst.

Hervormingsagenda Jeugdzorg

Gemeenten, aanbieders, jongeren en het Rijk zijn het erover eens dat flinke hervormingen in de jeugdzorg nodig zijn om te zorgen dat kinderen en gezinnen de juiste zorg op de juiste plek krijgen, het stelsel zorginhoudelijk en organisatorisch te verbeteren en duurzaam houdbaar te maken. Om die reden geven het Rijk en de VNG in 2023 uitvoering aan het opstellen van de Hervormingsagenda Jeugd, in samenwerking met aanbieders, professionals en cliënten. De Hervormingsagenda bestaat uit een set van maatregelen waarmee de jeugdhulp verbetert binnen een beheersbaar financieel kader, onder meer door te kijken naar een vernieuwd bekostigingsstelsel en andere risicoverdeling. Ook willen we de arbeidsmarkt voor jeugdzorg verbeteren en beter inzicht krijgen in de werking van het jeugdzorgstelsel. Bij de uitwerking van de noodzakelijke hervormingen van de zorg voor jeugd hanteren wij vijf leidende principes.

Het eerste principe is dat passende zorg beschikbaar is en altijd moet zijn voor de meest kwetsbare kinderen en jongeren. Wij gaan de regionale samenwerking en inkoop van specialistische zorg verplichten en werken toe

naar sterke regio's van een zekere omvang waar deze inkoop goed georganiseerd wordt. In het toekomstscenario verbeteren we samen met het ministerie van JenV de jeugdbeschermingsketen, door deze meer gezinsgericht, eenvoudig en transparant in te richten.

Het tweede principe is het versterken van de veerkracht van kinderen en gezinnen in hun dagelijkse leven. We zetten in op collectieve laagdrempelige voorzieningen aan de voorkant: in het normale leven van kinderen thuis, in de wijk en op school. Daarnaast zetten we in op stevige lokale teams die zelf ondersteuning/zorg leveren en formuleren een duidelijk beeld hoe deze teams eruit moeten zien. Om een onnodig beroep op jeugdzorg terug te dringen en de jeugdzorg financieel houdbaar te maken gaan we in de Jeugdwet de reikwijdte van de jeugdhulpplicht beperken.

Het derde principe is minder marktwerking, meer samenwerking en betere inkoop van zorg. We sturen op goede inkoopprocedures, afspraken, en verantwoording, schrijven voor hoe transparante en reële tarieven tot stand komen en pakken excessieve winsten aan. We verminderen de administratie voor zorgverleners, gemeenten en aanbieders en standaardiseren de contracten – mogelijk met een verplichting hiertoe – in de Jeugdwet.

Het vierde principe heeft betrekking op de verbetering van kwaliteit en effectiviteit van jeugdzorg.

We ontwikkelen eenduidige kwaliteitskaders, net als in andere sectoren van de zorg. Zorg die bewezen niet effectief is sluiten we uit en behandelingen waarvan we de effectiviteit nog niet weten worden nader onderzocht. We stellen hiervoor een kwartiermaker aan die daar met partijen een landelijke kennisagenda voor opstelt en een kennisinfrastructuur effectiviteit jeugdhulp ontwikkelt.

Het vijfde principe is betere samenwerking in het sociaal domein. Bij vragen van gezinnen is jeugdhulp niet altijd het goede antwoord. We gaan daarom breder bezien wat nodig is naast zorg: schulden, huisvesting of GGZ problematiek bij ouders. We leggen daarnaast betere verbindingen tussen zorg en onderwijs en leveren ondersteuning of zorg waar dat het beste past en kijken dus in een breder perspectief naar de zorgbehoefte.

Met deze principes wordt beoogd de jeugdzorg aan te laten sluiten op de vraag van gezinnen en jongeren zelf, met een passend en betaalbaar aanbod en vanuit een goed functionerend stelsel.

2.1.2 Preventie en sportstimulering

Het kabinet zet zich volop in voor een gezond, fit en veerkrachtig Nederland. Met een veerkrachtige jeugd, een gezonde beroepsbevolking, vitale ouderen en minder gezondheidsachterstanden. Dat vraagt om een sterk en kabinetsbreed preventiebeleid, waarbij wij een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving stimuleren. Gezondheid is ons kapitaal, als mens en als samenleving. Investeren in gezondheid is een investering in de generatie van vandaag en in het gezondheidskapitaal voor de toekomst. Daarom is meer aandacht voor preventie nodig, van jongs af aan, met als doel een gezonde generatie in 2040.

Met het Nationaal Preventieakkoord gericht op stoppen met roken, terugdringen van problematisch alcoholgebruik en tegengaan van overgewicht zijn belangrijke ambities gesteld en afspraken gemaakt. Het RIVM heeft

aangegeven dat de afgesproken inzet nog onvoldoende is om de gestelde ambities te realiseren en heeft aanvullende voorstellen gedaan om de doelstelling wel te halen. Uit cijfers van het CBS over 2021 blijkt dat het aantal rokers, overmatige en zware drinkers en mensen met overgewicht en obesitas nog ver boven de gestelde doelen liggen die in het Nationaal Preventieakkoord voor 2040 zijn gesteld. We zetten ons daarom onverminderd in om de ambities en afspraken te halen. Daarvoor gaan we acties aanscherpen en aanvullen. Voorbeelden hiervan zijn de verhoging van accijnzen op tabak en suikerhoudende, niet-alcoholische dranken (frisdranken), stoppen met roken, en een andere sociale norm rond alcoholgebruik.

De preventie-aanpak is verbreed met het thema mentale gezondheid. De coronacrisis heeft een vergrootglas gelegd op de problematiek rondom mentale gezondheid en heeft bij sommige mensen voor extra leed gezorgd. Het is belangrijk om meer aandacht te hebben voor het mentale welzijn van met name jongeren en jongvolwassenen. Met de kabinetsbrede aanpak voor een mentaal gezond Nederland wordt ingezet op een veerkrachtige samenleving waarin we naar elkaar omkijken en oog hebben voor de mentale gezondheid van onszelf én van elkaar. Door het vergroten van de mentale weerbaarheid en het verminderen van risicofactoren in onze maatschappij die bijdragen aan een slechte mentale gezondheid.

Sporten en bewegen dragen bij aan een gezonde leefstijl. De helft van de Nederlanders beweegt onvoldoende volgens de geldende beweegrichtlijnen. Ook zijn er grote verschillen in sport- en beweegdeelname tussen groepen in de samenleving (leeftijd, inkomen en opleiding). Het doel is dat in 2040 75% van de Nederlanders aan de beweegrichtlijnen voldoet. We zetten in op drie doelstellingen, namelijk: 1) het versterken van de sportsector zodat mensen die willen sporten en bewegen dit ook kunnen, 2) het vergroten van de kansengelijkheid in de sport- en beweegdeelname en 3) stimuleren van bewegen in het dagelijks leven. Hiertoe is in 2022 de Beweegalliantie opgericht die in 2023 verder wordt uitgebouwd. Bewegen draagt aanzienlijk bij aan het beperken van vermijdbare ziektelast en aan het vergroten van het aantal gezonde levensjaren. Daarom is het van belang dat meer Nederlanders aan de beweegrichtlijnen voldoen en dat de verschillen tussen de groepen kleiner worden. Bewegen en sporten hebben daarnaast de potentie om bij te dragen aan sociale ontmoeting en cohesie en kunnen hiermee ook een positief effect hebben op de mentale gezondheid.

Voor een gezonde samenleving is het noodzakelijk dat sporten en bewegen in 2040 een vanzelfsprekend onderdeel is van het leven van iedere Nederlander. In de vorige kabinetsperiode is overal in Nederland gewerkt aan de totstandkoming van lokale sportakkoorden. Lokale coalities zijn ontstaan, waarin gewerkt wordt om mensen aan het sporten en bewegen te krijgen. Daarbij spelen ook buurtsportcoaches een belangrijke rol, die al jaren vele Nederlanders weten te bereiken. In 2023 wordt het Sportakkoord doorgezet en versterken we de lokale (Sportakkoord) coalities. De Brede Regeling Combinatiefuncties (buurtsportcoaches) wordt doorgezet en herzien, zodat deze aansluit bij de ambities die het huidige kabinet stelt. Om de vitale sport- en beweegsector te behouden en te versterken zijn kwaliteit, toegankelijkheid en veiligheid van belang, zodat sport en bewegen voor zoveel mogelijk mensen een waardevolle rol in hun leven kan spelen. Ook wordt ingezet om de maatschappelijke waarde van topsport te vergroten.

Dit draagt bij aan een actieve en sportieve samenleving. Over alle thema's heen is meer aandacht voor jongeren en het tegengaan van gezondheidsverschillen.

2.1.3 Pandemische Paraatheid

In 2022 is gestart gemaakt met de versterking van onze pandemische paraatheid. In de beleidsagenda pandemische paraatheid die in april naar de Tweede Kamer is gestuurd, zijn de hoofdlijnen van een versterkte pandemische paraatheid geschetst. In het najaar volgt een verdere uitwerking van het beleidsprogramma voor pandemische paraatheid.

Versterkte publieke gezondheid

In 2023 zullen we belangrijke stappen zetten op het terrein van de versterkte publieke gezondheid. Om goed zicht te houden op (potentiële) pandemieën werken we aan een toekomstig landschap voor monitoring en surveillance. Het RIVM levert hiervoor eind 2022 een advies op. In 2023 loopt de uitvoering van het actieplan zoönose volop. De landelijke functionaliteit infectieziektebestrijding (LFI) zal verder worden ingericht. Dit draagt bij aan de mogelijkheid om tijdens een volgende pandemie beter te kunnen sturen en daarmee betere instrumenten te hebben om een virusuitbraak tegen te gaan. Met het RIVM, GGD-en en vele andere partijen werken we hard aan de bouw van de LFI. Vanaf 2023 gaat de LFI haar functies operationaliseren, zodat zij zo snel mogelijk (in ieder geval vanaf medio 2023) de coördinerende rol op zich kan nemen in de uitvoering bij een (volgende) pandemie. Denk aan het maken van en werken met scenario's, maar ook het voeren van communicatie en monitoring.

Belangrijk zijn ook investeringen in de ICT en informatievoorziening, zodat deze voldoet aan de eisen die worden gesteld aan datagedreven en opschaalbare infectieziektebestrijding. In 2022 en 2023 werken we de concrete eisen uit voor de verschillende onderdelen van de informatievoorziening. Ook stellen we samen met betrokken partners, waaronder de GGD'en, GGD GHOR NL/LCCB en het RIVM, een meerjarige werkagenda op die in 2023 start.

We zetten in op het versterken van de infectieziektebestrijding bij de GGD-en. Dit begint bij investeringen om de geleerde lessen te borgen. We vergroten het aantal opleidingsplekken voor infectieziektebestrijdingsartsen (IZB-artsen) structureel. Netwerken in de regio worden opgebouwd en versterkt. In 2023 wordt geïnvesteerd om de basis van infectieziektebestrijding op orde te krijgen en een volledig structureel versterkingsprogramma vorm te geven.

Vaccinaties zullen bij een toekomstige pandemie waarschijnlijk één van de instrumenten zijn in de bestrijding. De uitvoering van de vaccinatiezorg vraagt bijzondere aandacht. In 2023 wordt de haalbaarheid van een vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD'en nader onderzocht en uitgewerkt. In 2022 zijn het RIVM en GGD GHOR gevraagd hiervoor dit jaar een uitvoeringstoets te doen. In 2023 gaan we aan de slag met specifieke vervolgvragen en/of nadere onderzoeksvragen.

Vaccinaties vormen ook een belangrijk onderwerp in de kennis- en innovatieagenda en programmering op het domein van pandemische paraatheid. Multidisciplinaire samenwerking tussen kennispartijen zorgt ervoor dat de kans groter wordt dat partijen tijdens een pandemie met elkaar sneller oplossingen en interventies kunnen bieden. Dat helpt bij de bestrijding en

betere handelingsperspectieven die maatschappelijke schade verminderen. We hebben programma's op het gebied van gedrag, virusverspreiding, ventilatie, detectie en voorspelling, en therapieontwikkeling.

Naast de belangrijke onderwerpen die hierboven worden toegelicht zetten we stappen voorwaarts in de internationale en Europese samenwerking voor pandemische paraatheid, mede in het kader van de «Global Health Strategy», via inzet en bijdragen aan de Gezondheidsunie, de verbeteringen van de International Health Regulations, Coalition voor Epidemic Preparedness Innovations en de kennissamenwerking in een EU Horizon programma.

Flexibele en opschaalbare zorg

Daarnaast moet de zorgcapaciteit flexibel worden, zodat snel kan worden opgeschaald. Dat kan alleen bij goede samenwerking in de zorg. Een flexibele opschaling vraagt om paraatheid op verschillende vlakken, waaronder voldoende flexibel inzetbaar personeel. Het kabinet stuurt aan op de totale zorgcapaciteit, zodat tijdig en efficiënt opgeschaald kan worden.

Bij een grote gezondheidscrisis is het ook van belang dat de hele zorgketen in de regio samenwerkt en betrokken is, waarbij de verbinding met het generieke stelsel van crisisbeheersing is geborgd. Het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ) is de plek om deze samenwerking in de zorgketen te laten plaatsvinden. De verbinding die in de ROAZ'en is gelegd tussen partijen in de curatieve zorg, langdurige zorg en de publieke gezondheid wil het kabinet behouden en waar nodig uitbreiden. Dit is niet alleen in crisistijd nodig, maar juist ook daarbuiten, zodat de bestaande samenwerking tijdens een crisis snel en vloeiend kan worden opgeschaald.

Mantelzorgers en vrijwilligers hebben een belangrijke rol in de samenleving. Altijd, maar nog meer tijdens een pandemie. Zorg van naasten is een redmiddel wanneer reguliere zorg niet kan doorgaan. Ook de nationale zorgreserve van zorgprofessionals kan een belangrijke rol spelen bij het opschalen van zorg.

Naast de nationale zorgreserve zet het kabinet zich in om de opleidingen ruim aan te bieden gezien de positieve ervaringen daarmee, de groeiende instroom en de flexibele inzet van medewerkers in verschillende zorgbranches. Ook wordt in 2022 en in 2023 uitvoering gegeven aan het advies van de Taskforce Ondersteuning optimale inzet zorgverleners, met daarin concrete maatregelen voor de korte en (middel)lange termijn om de beschikbaarheid van zorgmedewerkers in crisistijd te vergroten. Tot de zomer 2022 kunnen zorginstellingen nog gebruik maken van de subsidieregeling opschaling IC-capaciteit voor bekostiging van de opleiding Basis Acute Zorg (BAZ-opleiding). Voor de periode daarna zal een nieuwe subsidieregeling worden opgezet, die het mogelijk maakt dat in elk geval in 2022 nog 800 studenten kunnen starten met de BAZ-opleiding en deze in 2023 kunnen afronden. De subsidieregeling is uitgewerkt en heeft als opzet om te voorzien in een vergoeding aan opleidende zorginstellingen van € 25.000 per student die aantoonbaar de BAZ-opleiding heeft afgerond. Hiervoor zijn financiële middelen beschikbaar.

Versterkte leveringszekerheid

In 2023 versterken we de leveringszekerheid van medische producten voor patiënten en de zorg. Het gaat om geneesmiddelen, waaronder vaccins, medische hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen waarvan de zorg afhankelijk is. Dit doen we nationaal en in Europees verband. Voor

geneesmiddelen is besloten tot een minimale voorraadverplichting. Voor persoonlijke beschermingsmiddelen en kritische medische hulpmiddelen verken ik wat de voor- en nadelen van eventuele voorraadvorming zijn. In het kader van pandemische paraatheid zet ik in op het investeren in opschaalbare en duurzame productiecapaciteit in Nederland van essentiële medische producten (zoals geneesmiddelen, persoonlijke beschermingsmiddelen en kritische medische hulpmiddelen). In Europees verband zetten wij ons in voor het verminderen van kwetsbaarheden en ongewenste afhankelijkheden in de productie- en toeleveringsketen van medische producten en een sterkere strategische autonomie, onder meer via de Europese gezondheids crisisorganisatie (HERA), en door inzet op productie dicht bij huis in Nederland en de EU en diversificatie van toeleveringsketens. In dat kader verkennen we ook deelname aan de IPCEI (Important Projects of Common European Interest) Health, een geïntegreerd EU-project dat bestaat uit meerdere nationale projecten van bedrijven en/of onderzoeksinstellingen die complementair zijn, synergie hebben en bijdragen aan de leveringszekerheid. De eerste 'wave' is onder meer gericht op modernisering en vergroening van productieprocessen en productie dicht bij huis in Nederland en de EU van geneesmiddelen. Ontwikkeling van geneesmiddelen en vaccins is essentieel gebleken in de strijd tegen infectieziekten. Ontwikkeling van geneesmiddelen en vaccins is essentieel gebleken in de strijd tegen infectieziekten. Ik ben daarom voornemens verder in te zetten op de versnelling van ontwikkeling en toepassing van nieuwe therapieën en vaccins en verken of bestaande organisaties zoals het FAST-initiatief (Future Affordable and Sustainable Therapies) daarvoor benut kunnen worden.

(Lessen) coronacrisis

De ontwikkeling van het coronavirus en de epidemiologische situatie is onzeker. Het is daarom belangrijk om: klaar te staan als het nodig is en af te schalen als dit kan. Ook in 2023 wordt ingezet op het openhouden van de samenleving, waar we gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn. Naast de eigen regie en de basisregels, zorgt het kabinet dat kwetsbare groepen getest kunnen worden of specifieke doelgroepen zelftesten ontvangen. Vaccineren is belangrijk, naast het doormaken van een infectie, voor de opbouw van immuniteit. Als het nodig is om een hervaccinatie aan te bieden, zullen we daar klaar voor staan. Het kabinet blijft ook investeren in de monitoring van het virus, zodat we op tijd kunnen anticiperen op ontwikkelingen. Juist in een relatief rustige periode bereiden we ons voor op verschillende scenario's. Verder werken we aan het in beeld brengen van de geleerde lessen en bekijken we hoe we deze structureel kunnen borgen in het overige beleid, zoals de versterking van de publieke gezondheid. Daarnaast kijken we wat de samenleving kan doen en wat we binnen de eigen organisatie nodig hebben.

2.1.4 Overzicht coronamaatregelen

Tabel 1 Totaal COVID-19 gerelateerde maatregelen van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (bedragen x €1 miljoen)

Art.	Omschrijving maatregel	realisatie 2021 ¹	2022 ²	2023	2024	2025	Vindplaats uitgaven 2022
A. Begrotingsgefinancierd							
2, 1 en 3	1) Aanschaf en distributie medische beschermingsmiddelen	213	79	34	2	2	ISB4, ISB6, ISB7
1	2) GGD'en en veiligheidsregio's	2.862	1.934	1.265			ISB6, ISB7
1	3) IC-capaciteit	190	162				
6	4) Ondersteuning sportsector	279	158				ISB1, ISB2
4	5) Ondersteuning zorgpersoneel	2					
1, 2 en 4	6) Onderzoek inzake COVID-19	100	121	92	6	2	ISB4, ISB6, ISB7, OW
1	7) Testcapaciteit	2.260	1.544	626			ISB1, ISB3, ISB4, ISB6, ISB7, OW
1 en 9	8) Vaccin ontwikkeling, implementatie en medicatie	830	1.643	523			ISB1, ISB2, ISB4, ISB6, ISB7
4	9) Zorgbonus	777	19	1			
4	10) Omscholen personeel voor arbeidsmarkt zorg	86	8	45			ISB2, OW
4	11) Zorgkosten en bijstand Caribisch Nederland	97	53	13			ISB6
1, 2, 3, 4, 5, 9 en 10	12) Overige maatregelen (plafond Rijksbegroting)	379	250	75	4	0	ISB4, ISB6
1	13) Garanties	135	112				ISB1, ISB4, ISB7
Totaal A		8.208	6.083	2.674	12	4	
B. Premiegefinancierd							
	13) Meerkosten COVID-19 Wlz (plafond Zorg)	162	200				ISB6
	14) Overige maatregelen (plafond Zorg)	100	74	43			ISB6
Totaal B		262	274	43	0	0	
Totaal A+B=C		8.470	6.357	2.717	12	4	

1 ISB1 Kamerstukken II 2020/21, [35678, nr. 1](#), ISB2 Kamerstukken II 2020/21, [35684, nr. 1](#), ISB3 Kamerstukken II 2020/21, [35703, nr. 1](#), ISB4 Kamerstukken II 2020/21, [35763, nr. 1](#), ISB6 Kamerstukken II 2020/21, [35815, nr. 1](#), ISB7 Kamerstukken II 2020/21, [35841, nr. 1](#), ISB8 Kamerstukken II 2020/21, [35854, nr. 1](#), ISB9 Kamerstukken II 2020/21, [35884, nr. 1](#), ISB10 Kamerstukken II 2020/21, [35895, nr. 1](#), ISB11 Kamerstukken II 2020/21, [35906, nr. 1](#), ISB12 Kamerstukken II 2020/21, [35944, nr. 1](#), ISB13 Kamerstukken II 2021/22, [35970, nr. 1](#), NJN Kamerstukken II 2021/22, [35975-XVI](#), ISB14 Kamerstukken II 2021/22, [35988, nr. 1](#)

2 Stand op basis van ISB12 Kamerstukken 2020/21, [35944, nr. 1](#) aangevuld met NvW 1 Kamerstukken 2021/22, [35925-XVI-10](#) en NvW 2 Kamerstukken 2021/22, [35925-XVI-106](#), ISB1 Kamerstukken II 2021/22, [35989, nr. 1](#), ISB2 Kamerstukken II 2021/22, [35994, nr. 1](#), ISB3 Kamerstukken II 2021/22, [36010, nr. 1](#), ISB4 Kamerstukken II 2021/22, [36025, nr. 1](#), ISB6 Kamerstukken II 2021/22, [36086, nr. 1](#) en ISB7. De vijfde incidentele suppletoire begroting betreft een bijstelling inzake zorg en ondersteuning voor vluchtelingen uit Oekraïne. Derhalve heeft deze vijfde incidentele suppletoire begroting geen invloed op de corona gerelateerde uitgaven op de VWS-begroting.

De lange termijn strategie covid-19

In bovenstaand overzicht zijn de coronagerelateerde uitgaven op de VWS-begroting voor de jaren 2021 (reeds gerealiseerd), 2022, 2023 en doorwerking naar de latere jaren opgenomen.

De uitgaven sluiten aan bij het huidige kabinetsbeleid en de lange termijn strategie voor corona.

In het kader van de lange termijn strategie covid-19 is het van belang voorbereid te zijn op verschillende scenario's. Immers de ontwikkeling van het coronavirus en de epidemiologische situatie is onzeker. Daarvoor heeft het kabinet een basisparaatheid voor vaccineren, monitoren, testen en traceren beschikbaar en is een juridisch instrumentarium nodig om zo nodig

maatregelen te kunnen treffen. Het RIVM geeft aan dat we de komende periode met mogelijke oplevingen te maken krijgen. Het is daarom van belang dat we in 2023, afhankelijk van de epidemiologische situatie, over de genoemde instrumenten kunnen beschikken om sociaal-maatschappelijke en economische continuïteit/vitaliteit en toegankelijkheid van de gehele zorgketen te waarborgen. Zo kan worden op- en afgeschaald wanneer dit nodig is. Ook vanuit het belang om de samenleving open te houden. Hier zijn we gezamenlijk verantwoordelijk voor. Naast de eigen regie en de basisregels, zorgt het kabinet dat kwetsbare groepen getest kunnen worden of specifieke doelgroepen zelftesten ontvangen. Vaccineren is belangrijk, naast het doormaken van een infectie, voor de opbouw van immuniteit. Als het nodig is om een hervaccinatie aan te bieden, zullen we daar klaar voor staan. Het kabinet blijft ook investeren in de monitoring van het virus, zodat we op tijd kunnen anticiperen op ontwikkelingen. Juist in een relatief rustige periode bereiden we ons voor op verschillende scenario's. Ook werken we aan het in beeld brengen van de geleerde lessen, en hoe we deze structureel ook kunnen borgen in het overige beleid, zoals de versterking van de publieke gezondheid, maar kijken we ook wat de samenleving kan doen en wat we binnen de eigen organisatie nodig hebben.

Vaccineren

Een besluit om bepaalde groepen een herhaalvaccinatie aan te bieden wordt onder andere gebaseerd op wetenschappelijk advies. De ontwikkeling van nieuwe vaccins die mogelijk beter of langduriger beschermen worden in de gaten gehouden en waar nodig aangepast. Voor de uitvoering van eventuele vaccinatiecampagnes en de mogelijke aanschaf van nieuwe vaccins moeten kosten gemaakt worden. Hoe hoog deze kosten zullen zijn hangt af van (de omvang van) het aantal geadviseerde campagnes. In 2023 worden voorbereidingen getroffen voor een inbedding van de coronavaccinatie in het reguliere vaccinatielandschap.

Testen

In 2022 wordt een besluit genomen over het testlandschap vanaf 2023. Beleidsmatig wordt, ook in 2023, aangesloten bij de lange termijn visie.

DCC, Reizen, Quarantaine

Er wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat maatregelen, zoals de quarantaineplicht of testverplichting voor inreizigers, weer van kracht worden. Hier hangen uitvoeringskosten mee samen. Gelieerd aan reizen is het digitaal coronacertificaat (DCC). Op basis van de van de Europese Verordening Digitaal Coronacertificaat (2021/953) is Nederland verplicht om tot 1 juli 2023 te blijven voorzien in het uitgeven van test-, vaccinatie- en herstelbewijzen in de vorm van een DCC.

Dashboard, Data, Onderzoek, Ontwerp: kernzinnen

Het is van belang dat er sprake is van continue inzet van het RIVM vanuit haar wettelijke taken m.b.t. monitoring, surveillance en onderzoek te kunnen uitvoeren¹, op de corona aanpak, náást de activiteiten t.a.v. pandemische paraatheid en reguliere infectieziektebestrijding. Inzet van het RIVM op corona én gedragsinterventies zijn in de langetermijnstrategie cruciaal om snel te kunnen reageren door kabinet, burgers en sectoren en ernstige maatregelen zo lang mogelijk te voorkomen. Het beschikken over

¹ Wet op het RIVM; <https://wetten.overheid.nl/BWBR0008289/2020-03-19>

data en in stand van houden van een goede informatievoorziening wordt ook in continue bijgewerkt en toegankelijk gemaakt.

2.2 Belangrijkste beleidsmatige mutaties

Tabel 2 Belangrijkste beleidsmatige uitgavenmutaties t.o.v. vorig jaar (bedragen x € 1.000)

	Art.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand begroting 2022 (inclusief NvW)		30.163.078	28.179.929	30.397.052	31.546.536	33.241.122	0
Belangrijkste mutaties							
Maatregelen Rutte IV coalitieakkoord							
Pandemische paraatheid	1,2,3,5 en 10	58.250	208.295	168.113	116.700	70.400	50.500
Preventieakkoord	1, 6 en 10	42.600	71.240	63.330	62.830	0	0
Dak- en thuislozen	3 en 10	3.100	65.000	0	0	0	0
Eén tegen eenzaamheid	3 en 10	10.000	6.000	13.000	11.000	0	0
Kansrijke start	1	10.000	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
Sportstimulering	6	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Suicide preventie	2	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Verbeteren palliatieve zorg	3 en 10	10.000	20.000	30.000	40.000	50.000	0
Woon-zorg combinaties en stimulering langer thuis wonen	3 en 10	37.500	75.000	87.500	100.000	0	0
Respijtzorg	3	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Passende zorg als norm in Zvw	2	5.106	23.293	16.775	17.614	13.644	5.632
Integraal zorgakkoord	2	200	22.200	23.000	24.500	25.000	0
Scheiden wonen en zorg	3	300	98.850	104.350	101.600	104.000	0
Versterking organisatiegraad basiszorg	2	350	22.350	42.100	42.100	43.100	0
NVWA	1	9.000	12.600	12.600	12.600	12.600	12.600
Reductie narcosegassen	4	1.000	0	0	0	0	0
Standaardisatie gegevensuitwisseling	4 en 10	7.957	32.761	1.480	656	157	0
Werk aan uitvoering	2, 3, 4 en 10	12.000	31.600	37.650	37.350	35.750	30.200
In het coalitieakkoord is afgesproken dat Maatschappelijke diensttijd wordt overgeheveld naar OCW	4	- 94.677	- 95.102	- 95.409	- 95.412	- 95.413	- 95.413
Huisartsen meer tijd	11	0	2.000	2.000	2.000	0	0
Valpreventie	1, 3, 10 en 11	0	63.000	55.000	55.000	56.333	58.334
Volksziekten	1, 2, 3, 6 en 10	0	90.000	87.500	86.380	0	0
Rijksbijdrage 18-	2	0	15.700	2.200	- 300	- 26.000	- 44.100
Rijksbijdrage WLZ	3	200.000	300.000	50.000	- 400.000	- 450.000	350.000
Corona maatregelen							
Middelen voor GGD meerkosten voor testen, traceren en vaccineren.	1	710.322	948.250	0	0	0	0
Analyse van NAAT testen.	1	594.750	381.425	0	0	0	0
Kosten voor de aanschaf van zelftesten en antigeencontractering.	1	188.500	354.250	0	0	0	0
LCCB	1	- 73.258	305.000	0	0	0	0
Corona Toegangs Bewijs.	1	- 103.378	161.070	0	0	0	0
Middelen voor opdrachten en vaccinimplementatie.	1	- 29.150	88.375	0	0	0	0
Middelen voor het RIVM vaccinatieprogramma.	1	15.750	57.250	0	0	0	0
Aanpassing van de raming voor de aanschaf van vaccins.	1	0	- 22.500	0	0	0	0
Voor diverse activiteiten binnen het RIVM Programma-19 worden middelen beschikbaar gesteld.	1	0	29.100	0	0	0	0
Kosten voor onderzoeken gerelateerd aan covid. Dit is voor zowel testen als vaccineren-onderzoeken.	1	8.867	13.310	0	0	0	0
Veiligheidsregio's worden gecompenseerd voor extra inzet in de coronacrisis.	1	0	12.000	0	0	0	0
Instandhouding van informatie en data voor corona	1	3.000	9.600	0	0	0	0

	Art.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Middelen voor uitvoering en handhaving bij eventuele inzet van de quarantaineplicht	1	4.000	8.000	0	0	0	0
Betreft ondersteuning Covid-zorg CAS-BES.	4	19.297	12.713	0	0	0	0
Digitale ondersteuningsmiddelen Covid-19.	10	7.549	34.403	0	0	0	0
Overige maatregelen							
De verwachting is dat in 2023 wederom de opkomst voor het griepvaccin hoger is dan voorgaande jaren. Om een tekort te voorkomen zijn extra griepvaccins ingekocht.	1	26.883	28.521	30.165	31.803	26.745	26.745
Betreft de benodigde aanvulling op het budget voor de HPV inhaalcampagne van 18-26 jaar.	1	31.692	14.938	0	0	0	0
Bijstelling uitgavenraming rijksbijdrage 18-naar aanleiding van de actuele ramingen van het CPB.	2	0	105.800	208.800	224.900	311.600	455.400
De uitvoering van de motie Hijning en Bikker worden extra financiële middelen vrijgemaakt voor de verhoging van de zorgsalarissen.	2	21.400	20.800	20.600	20.900	21.200	0
Dit betreft de benodigde middelen voor de structurele bekostiging patiëntenspreiding voor het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) en de Regionale Coördinatiecentra Patiënten Spreiding (RCPS'en). Het budget is overgeheveld naar de premiegefinancierde middelen.	2	- 4.000	- 9.800	- 11.500	- 11.500	- 11.500	- 11.500
Middelen voor het project PharmaNL vanuit het Nationaal Groeifonds.	2	0	17.400	29.500	3.400	12.700	12.500
Dit betreft aanvullende leningen voor de projectkosten Pallas 2023.	2	0	129.000	0	0	0	0
Op basis van de realisatiecijfers van het CAK wordt de raming verhoogd voor de vergoeding van zorg aan onverzekerde personen.	2	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Transportkosten medische evacuees Oekraïne	2	0	8.000	0	0	0	0
Bijstelling uitgavenraming rijksbijdrage BIKK naar aanleiding van actuele ramingen van het CPB.	3	49.400	599.400	743.900	758.500	803.500	780.400
Bijstelling uitgavenraming rijksbijdrage WLZ naar aanleiding van actuele ramingen van het CPB.	3	- 350.000	200.000	150.000	100.000	300.000	800.000
Het kabinet compenseert gemeenten voor extra kosten die zij maken in het sociaal domein voor Oekraïense ontheemden. Er zijn extra middelen gereserveerd voor de verhoogde raming van 75.000 ontheemden in Q3 en Q4 van 2022 en Q1 en Q2 van 2023.	3	5.000	15.000	0	0	0	0
Betreft een bijstelling op basis van subsidieaanvragen op grond van de Regeling aardbevingsbestendige zorg in Groningen en de actualisatie van het projectbureau.	3	0	14.500	14.500	11.000	0	0
Het financiële kader van ClZ wordt herijkt om de verwachte volumeontwikkeling op te vangen.	3	0	13.870	8.395	8.933	10.288	11.847
Dit betreft de financiële middelen voor de Toekomstagenda gehandicaptenzorg, die de Tweede Kamer op 26 mei 2021 heeft ontvangen. ¹	3	0	13.500	13.500	13.500	9.000	0
Betreft bredere inzet van gespecialiseerde cliëntondersteuning op basis van succesvol afgeronde pilots.	3	0	9.000	18.000	27.000	29.000	10.000

	Art.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Betreft financiering van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI).	4	0	- 24.781	- 24.781	- 24.781	- 24.781	- 24.781
Er is door meer mensen een beroep gedaan op de tegemoetkomingsregeling naar aanleiding van het rapport van de Winter, hierdoor moet de raming naar boven worden bijgesteld.	5	17.700	8.000	0	0	0	0
Betreft de bijdrage vanuit OCW aan de buurtsportcoach regeling.	6	0	12.661	12.661	12.661	12.661	0
Bijstelling eigen risico zorgtoeslag naar aanleiding van actuele ramingen CPB.	8	183.952	112.868	334.151	322.374	313.177	66.900
Voor de uitvoering van de motie Hijing en Bikker worden extra financiële middelen vrijgemaakt voor de verhoging van de zorgsalarissen.	8	70.948	72.732	74.249	75.426	76.623	0
In het kader van de koopkrachtbesluitvorming wordt de zorgtoeslag in 2023 incidenteel met ruim € 400 per huishouden verhoogd. Dit leidt tot een verhoging van de uitgaven aan zorgtoeslag met 2,1 miljard in 2023.	8	0	2.117.000	0	0	0	0
Verhoging apparaatskosten eigen personeel in verband met corona.	10	13.273	17.673	0	0	0	0
Om de toenemende hoeveelheid corona gerelateerde Wob-verzoeken af te kunnen handelen is versterking van de huidige Wob-capaciteit noodzakelijk.	10	5.764	12.582	0	0	0	0
Totaal		31.943.025	35.217.626	32.792.381	33.407.270	35.042.906	2.567.264
Overige mutaties		1.237.762	243.065	387.221	379.976	348.006	33.810.097
Stand ontwerpbegroting 2023		33.180.787	35.460.691	33.179.602	33.787.246	35.390.912	36.377.361

1 Kamerstukken II 2020/21, 24170, nr. 245

Tabel 3 Belangrijkste beleidsmatige ontvangstenmutaties t.o.v. vorig jaar (bedragen x € 1.000)

	Art.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand begroting 2022 (inclusief NvW)		209.862	147.522	145.122	145.122	154.522	0
Belangrijkste mutaties							
Op basis van de gerealiseerde ontvangsten van de laatste jaren is de ontvangstenraming verhoogd met € 10 miljoen.	1	29.640	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
De ontvangstenraming wordt verhoogd. De hogere ontvangstraming heeft betrekking op de specifieke uitkering sport (SPUK Sport) in verband met teruggave van te veel verkregen compensatie.	6	37.000	23.000	12.000	0	0	0
Overige mutaties		21.384	- 12.400	- 8.000	- 7.000	- 7.816	147.022
Stand ontwerpbegroting 2023		297.886	168.122	159.122	148.122	156.706	157.022

2.3 Openbaarheidsparagraaf

Openbaarheidsparagraaf

Een goede informatievoorziening met een ordentelijke informatiehouding is noodzakelijk en van groot belang in een democratische rechtsstaat. Belanghebbenden, het parlement, journalisten en de wetenschap dienen toegang te hebben tot de voor hen noodzakelijke informatie. Een open overheid voorziet hierin door tijdens en na afloop van het maken van beleid en wetgeving transparant te zijn in de gemaakte keuzes.

Binnen het Ministerie van VWS zijn meerdere ontwikkelingen in het kader van transparantie. Naast het programma Implementatie Wet open overheid (Woo) loopt ook het vijf jaar durende programma VWS Open op Orde (2021-2026). Dit programma richt zich op twee speerpunten, namelijk: actieve openbaarmaking en verbetering van de informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking

Sinds 1 juli 2021 worden beslisnota's bij Kamerstukken over beleidsvorming en wetgeving meegestuurd naar de Kamer. Medio september 2022 wordt dit uitgebreid naar Kamerstukken over voortgang, kennisdeling, begroting en internationale en Europese onderhandelingen. Het programma VWS Open op Orde ondersteunt (beleidsdirecties) in de voorbereidingen op het openbaar maken van de beslisnota's zodat dit op een eenduidige manier gebeurt.

VWS Open op Orde verzorgt ook workshops voor kleine groepen medewerkers, zodat aan de slag kan worden gegaan met een eigen casus. Als laatste worden een aantal medewerkers per directie opgeleid m.b.t. actieve openbaarmaking.

Passieve openbaarmaking

Vanuit het programma Implementatie Woo wordt gewerkt aan de verbetering van de passieve openbaarmaking. Het doel van deze verbetering ligt nadrukkelijk op het inkorten van de huidige afhandeltermijnen.

Verbetering van de informatiehuishouding

Om te kunnen verantwoorden en de bedrijfsprocessen goed te laten verlopen is het belangrijk om overheidsinformatie goed op te slaan. Als we onze informatie op orde hebben, kunnen we als Ministerie van VWS goed samenwerken, open, transparant en betrouwbaar zijn. Dit vindt plaats aan de hand van vier actielijnen.

Vanuit de actielijn Informatieprofessionals is in samenwerking en afstemming met de concernonderdelen van VWS is een project voor de implementatie gestart. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van de generiek aangeboden implementatiehulp: een overzicht van de voor informatiehuishouding relevante KWIV-profielen (waarbij KWIV staat voor Kwaliteitsraamwerk Informatievoorziening), een overzicht van de soft skills informatieprofessionals, de inzet van organisatieadviseurs die organisaties kunnen ondersteunen bij de implementatie van het KWIV, verdere ondersteuning bij de implementatie in de vorm van kennissessies, het beschikbaar stellen van relevante documenten en delen van best practices.

Vanuit de actielijn Informatiesystemen geldt het Uitgangspunt voor de duurzame toegankelijkheid 'archiving by design': systemen van de rijksoverheid dienen aan de voorkant zo ingericht te worden dat informatie duurzaam toegankelijk is gedurende de hele levenscyclus. VWS zal starten met een analyse van de huidige architectuur afspraken. Op basis daarvan zal inzichtelijk worden gemaakt op welke punten aanpassing nodig is van de architectuur. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt welke systemen al voldoen aan de eisen van duurzame toegankelijkheid en welke niet. Op grond van deze analyse wordt bezien in hoeverre dit problematisch is, en welke aanpassingen mogelijk zijn binnen de systemen als er aanpassingen nodig zijn.

Vanuit de actielijn Informatievolume is het uitgangspunt duurzaam informatiebeheer vanuit de DUTO normen (waarbij DUTO staat voor duurzame toegankelijke overheidsinformatie). Met behulp van dit kader kan gezien worden op welke punten het informatiebeheer verbeterd moet worden. Door de coronacrisis zijn binnen VWS en in elk geval het RIVM in heel korte tijd, veel documenten gemaakt. Dit vraagt veel extra tijd van de archiefteams van VWS en andere concernonderdelen. Verder wordt gekeken of en in welke mate deze werkwijzen meer structureel kunnen bijdragen aan de versterking van het informatiebeheer binnen VWS.

Vanuit de laatste actielijn Bestuur/naleving wordt voorzien in monitoring van de gezette stappen in de verbetering van de informatiehuishouding van VWS binnen VWS.

2.4 Strategische Evaluatie Agenda (SEA)

Opzet strategische evaluatieagenda VWS

De Strategische Evaluatieagenda (SEA) heeft als doel om betere en meer bruikbare inzichten te krijgen in de (voorwaarden voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid, het benutten van deze inzichten om daarmee uiteindelijk een hogere maatschappelijke toegevoegde waarde van beleid te realiseren.

In 2018 heeft VWS een vernieuwende opzet van de evaluatieagenda geïntroduceerd als onderdeel van de pilot Lerend evalueren. De pilot is in 2022 ex durante geëvalueerd² De uitkomsten van de evaluatie ondersteunen de koers die VWS met lerend evalueren heeft ingezet. Evalueren als integraal onderdeel van het beleidsproces en de praktijk betrekken bij evaluaties zijn goede punten om te behouden. VWS gaat verder met het verbeteren van het lerend evalueren.

In de rijksbrede evaluatie Eerste ervaringen met de SEA³ wordt VWS als good practice genoemd voor lerend evalueren: *Als resultaat van de pilot 'Lerend Evalueren' heeft VWS in de agendering extra aandacht besteed aan 1) het verbreden van de evaluatieagenda met beleidsevaluaties op het gebied van informatievoorziening, innovatie en zorgvernieuwing, 2) het aanbrengen van meer samenhang in de evaluatie- en analyse-inspanningen door het opnemen van IBO's en Brede Maatschappelijke Heroverwegingen in de meerjarenprogrammering en 3) het versterken en zoeken naar synergie tussen kennis, beleid en uitvoering, onder andere door het toevoegen van lerende evaluaties van de verschillende concernorganisaties.*

In 2022 heeft VWS de evaluatieagenda verder ontwikkeld door:

- Het verstevigen van de goede ervaringen met de pilot Lerend evalueren, te weten: kort-cyclisch leren, reflecteren en verantwoording afleggen met en in de praktijk en experimenteren met verschillende onderzoeksmethoden.
- Een betere aansluiting op de beleidscyclus; De SEA faciliteert tussen-tijdse bijsturing van beleid op basis van opgedane inzichten uit vooraf strategisch geplande evaluaties.
- Het verder versterken en zoeken naar synergie tussen kennis; Beleid en uitvoering door o.a. het toevoegen van lerende evaluaties van de verschillende concernorganisaties.
- Het formuleren van inzichtbehoefte in de SEA. De inzichtbehoefte vormen het fundament voor het maken van strategische keuzes rond het programmeren van (ex-ante, ex-durante en ex-post) evaluatieonderzoeken. De inzichtbehoefte komen onder meer voort uit (een prioritering van) kennislacunes, naderende besluitvormingsmomenten en vaststaande (verplichte) evaluatiemomenten.

Prioriteitstelling evaluatie agenda VWS

De huidige SEA is opgesteld voor de jaren 2023-2026. De uitdagingen voor een goed functionerend gezondheidszorgstelsel voor nu en straks zijn groot. In de SEA zijn daarom de belangrijke thema's voor houdbare zorg geaccentueerd. De prioriteitstelling uit de SEA van vorig jaar blijft behouden.

1. Preventie, gezondheid en aanpak covid-19 (*art. 1, art. 6 begroting VWS*)

² Kamerstukken II 2021/202, 31865, nr. 212, Ex durante evaluatie pilot Lerend evalueren van het ministerie van VWS.

³ Kamerstukken II 2021/22, 31865, nr. 206, p.16

2. Organisatie, regie en vernieuwing zorg (*art. 2, art. 4 begroting VWS*)
3. Ouderenzorg (*art. 3 begroting VWS*)
4. Jeugdzorg (*art. 5 begroting VWS*)

De thema's uit het coalitieakkoord: coronacrisis, preventie en het gezondheidsstelsel sluiten aan op bovenstaande prioriteiten. Op deze wijze zijn alle maatschappelijk relevante thema's en thema's met groot financieel beslag in de SEA opgenomen. De resultaten van de evaluaties kunnen worden gebruikt om al tijdens de uitvoering het beleid waar nodig te verbeteren.

Hierna volgt een toelichting bij bovengenoemde thema's.

Ad 1: Preventie, gezondheid en aanpak covid-19 (art. 1, art. 6)

In het coalitieakkoord staat: *Gezondheid is voor iedereen van groot belang. Dat realiseren we ons des te meer door de coronacrisis. We willen meer aandacht voor preventie en een gezonde levensstijl van jongs af aan.*

In deze SEA zijn de onderzoeken opgenomen zoals Pandemische paraatheid en Uitgestelde zorg. Daarnaast bevat de SEA o.a. onderzoeken naar de resultaten van het Preventieakkoord en het Rijksvaccinatieprogramma, beide evaluaties die al op de SEA stonden.

Ad 2: Organisatie, regie en vernieuwing zorg (art. 2, art. 4)

Om ervoor te zorgen dat het zorgaanbod beter aansluit bij wat mensen echt nodig hebben en om de doelmatigheid van de zorg te vergroten, zijn verdergaande afspraken nodig over het voorkomen, verplaatsen en vervangen van zorg. Dat vergt een intensivering van samenwerking tussen alle betrokken partijen, over de grenzen van traditionele domeinen heen en in de regio. Ook is van belang dat de coördinatie tussen verschillende zorgsoorten verbetert. De complexiteit van de wijze waarop we de zorg hebben georganiseerd mag er niet toe leiden dat mensen niet de hulp krijgen die ze nodig hebben. Relevant evaluatieonderzoek uit de SEA passende bij deze prioriteit is o.a. het Integraal Zorgakkoord (IZA) & Passende zorg.

Ad 3: Ouderenzorg (art. 3)

Mensen in Nederland worden steeds ouder. In 2030 zijn er 2,1 miljoen mensen ouder dan 75 jaar. De Rijksoverheid wil dat iedereen waardig oud kan worden. Het beleid is gericht op het samen met het veld te werken aan een samenleving waar (toekomstige) ouderen zelf de regie kunnen houden en hun eigen gezondheid en welzijn op peil kunnen houden. Dit thema is maatschappelijk zeer relevant en de uitgaven zijn groot en groeien de komende jaren o.a. door de vergrijzing. In de SEA is o.a. opgenomen een evaluatie van de maatregelen in het kader van het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO).

Ad 4: Jeugdzorg (art. 5)

Goede, tijdige en passende jeugdzorg, met een belangrijke rol voor de eigen omgeving, voorkomt zwaardere zorg. Hiervoor wordt er samen met betrokken partijen gewerkt aan de invulling en uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd. Deze agenda heeft twee doelen die nadrukkelijk aan elkaar zijn gekoppeld:

- Betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is.
- Een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

De hervormingsagenda beschrijft de aanpak van de grote veranderopgave waar VWS de komende jaren mét alle partners voor staan. De monitoring en evaluatie van deze agenda is opgenomen in de SEA.

Voor de begroting van volgend jaar wordt de SEA van het ministerie van VWS aangepast om te voldoen aan de herziene Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE). Hiervoor gaat VWS het komende jaar vroegtijdig in gesprek met het ministerie van Financiën. Als gevolg hiervan kan de evaluatieprogrammering en thema-indeling volgend jaar wijzigen.

Strategische Evaluatieagenda 2023-2026 VWS

De SEA is gezondheidszorg breed opgezet in lijn met de contouren van het Financieel Beeld Zorg. In bijlage 5 is de uitwerking Strategische Evaluatieagenda opgenomen. Hierin zijn evaluaties opgenomen uit deze paragraaf en aanvullende relevante evaluaties aansluitend bij de thema's. De bijlage is ook geactualiseerd voor de planperiode 2023-2026, waarbij ook de relevante wetsevaluaties en monitors zijn opgenomen.

Tabel 4 Strategische Evaluatie Agenda (SEA) ¹				
Beleidsthema voor evaluatie	2023	2024	2025	2026
Volksgezondheid				
Preventieakkoord	ED*	ED	ED	ED
Volksziektes			ED	
Rijksvaccinatieprogramma		EP		
Uitgestelde zorg		EP		
Curatieve zorg				
IZA & Passende zorg		EA		ED
Jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning				
Herziening Jeugdzorg		ED		
Dak- en thuislozen			ED	
Houdbaarheid Wmo		ED		
Langdurige zorg				
Maatregelen ihkv WoZo		EA		ED
Kwaliteitskader verpleeg(huis)zorg	EA		EP	
Toekomstagenda gehandicaptenzorg	EA		ED	
VWS-/Rijksbreed				
Pandemische paraatheid	EA			
Digitalisering zorg		EA		ED
Thuiswonende ouderen	ED			
Valpreventie tussen stelselwetten			ED	
Meerjarig contracteren		ED		
PGB 2.0		ED		
Evaluatie NZa	EP			
Technische werkgroep macrobeheersing zorguitgaven	EA			
Evaluatie pilot Lerend evalueren		EP		

1 EA = ex ante, ED= ex durante, EP= ex post

Hieronder worden de onderzoeken uit de SEA 2023-2026 die in 2023 worden uitgevoerd nader toegelicht.

Preventieakkoord (ED)

Het Nationaal Preventieakkoord is in 2018 afgesloten om ervoor te zorgen dat er minder mensen roken, overgewicht hebben of problematisch drinken. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met meer dan 70 partijen. Daarnaast zijn

er middelen vrijgemaakt voor het creëren van een basisinfrastructuur voor geoormerkt en doelgericht investeren in preventie op lokaal niveau en met regionale gezondheidsarrangementen.

Vanuit de SEA wordt de jaarlijkse voortgangsrapportage van het akkoord gevolgd.

Onderzoeksvragen zijn: Wat is de impact van de landelijke maatregelen/interventies op de leefstijl? Welke doelgroepen worden bereikt met de maatregelen/interventies? Welke interventies werken wel en welke lijken niet te werken?

Kwaliteitskader verpleeg(huis)zorg (EA)

De afgelopen jaren is de personeelsbezetting in de verpleeghuiszorg sterk toegenomen dankzij de implementatie van het Kwaliteitskader (KWK) verpleeghuiszorg. Tegen de achtergrond van de steeds krappere wordende arbeidsmarkt voor de zorg, de vereisten van het KWK en op de lange termijn houdbaar en uitvoerbaar houden, vindt onder regie van het Zorginstituut een doorontwikkeling plaats.

Deze ontwikkeling wordt op een lerende aanpak uitgevoerd met feedbackloops voor een goede uitwerking en inbedding van het KWK in en met de praktijk.⁴

Toekomstagenda gehandicaptenzorg (EA)

Met het programma Volwaardig Leven (vanaf eind 2018) heeft VWS samen met partijen in het veld een beweging in gang gezet naar een toekomstbestendige gehandicaptenzorg. De betrokken veldpartijen willen gezamenlijk de bereikte resultaten borgen voor de toekomst en de succesvolle samenwerking voortzetten via de Toekomstagenda. De ex ante evaluatie kijkt naar de stand van zaken en ontwikkelt indicatoren om de voortgang te kunnen monitoren.

Pandemische paraatheid (EA)

Het kabinet stelt een toekomstige pandemische paraatheid voor op een 'nieuw en toekomstbestendig' niveau. Hiervoor zijn in het regeerakkoord middelen voorzien die deels bestemd zijn voor deze begroting. Het kabinet clustert de aanpak in drie grote beleidsopgaven waarop we in het kader van de pandemische paraatheid versterkingen voorstellen 1) versterkte publieke gezondheidszorg en infectiebestrijding 2) een goed voorbereide, flexibele en opschaalbare zorg en 3) versterking van de leveringszekerheid en toegang tot medische producten. Daarnaast zet het kabinet in op de thema's sturing en regie, internationale samenwerking, kennis en innovatie en ICT. In 2023 wordt een ex ante onderzoek gedaan naar mogelijke indicatoren op de voortgang van (onderdelen van) het programma pandemische paraatheid.

Thuiswonende ouderen (ED)

Naar verwachting zijn er in 2040 2,5 miljoen 75-plussers en het percentage thuiswonenden hiervan circa 95%. Dit betekent dat in ongeveer twintig jaar er ruim 1 miljoen thuiswonende 75-plussers bijkomen. Doorgaans wordt verondersteld dat 75-plussers die langer thuis kunnen blijven wonen een betere kwaliteit van leven ervaren en zij minder zorgkosten maken. Het doel van deze onderzoeken is om enerzijds factoren te signaleren die met kwaliteit van leven samenhangen (wat meegenomen kan worden in beleid)

⁴ Kamerstukken II 2021/22, 2022D30192, Doorontwikkeling kwaliteitskader verpleeg(huis)zorg.

en anderzijds om in kaart te brengen wat het effect van verpleeghuisopname op de zorgkosten (zowel Zvw als Wlz) is.

Evaluatie NZa

De NZa draagt zorg voor toegankelijke, betaalbare en kwalitatieve zorg. Zij houdt toezicht op basis van de Wet marktordening en gezondheidszorg (Wmg) op de Wlz en Zvw. De Kaderwet zelfstandige bestuursorganen is op de NZa van toepassing. Op basis hiervan wordt de NZa vijfjaarlijks geëvalueerd ten behoeve van de beoordeling van de doeltreffendheid en doelmatigheid van elk zelfstandig bestuursorgaan. Deze evaluaties worden aan de Tweede Kamer aangeboden.

Technische werkgroep houdbare zorg (EA)

Om ook in de toekomst weloverwogen keuzes te kunnen maken, stelt het kabinet een technische werkgroep in om ten behoeve van de volgende kabinetsperiode verschillende uitvoeringsvarianten te verkennen om de beheersing van de zorguitgaven op macroniveau te verbeteren.

Onderzoeksvragen zijn: Hoe wordt in de huidige situatie de ontwikkeling van zorguitgaven beheerst? Welke alternatieve uitvoeringsvarianten zijn er om de zorguitgaven te beheersen? En welke veranderingen en transitiepaden vergen zij? Wat zijn de gevolgen van de uitvoeringsvarianten voor kwaliteit, toegankelijkheid, betaalbaarheid en uitvoerbaarheid van de zorg, alsmede de verhouding tussen collectieve en private financiering?

2.5 Overzicht risicoregelingen

In reactie op het rapport van de Commissie Risicoregelingen heeft het kabinet in 2013 voor nieuwe en bestaande risicoregelingen een garantie-kader opgesteld (Kamerstukken II 2013/14, [33750, nr. 13](#)). In lijn met het kabinetsbeleid gaat VWS terughoudend om met het gebruik van risicoregelingen. Conform de afspraken binnen het kabinet worden in deze paragraaf de garanties en achterborgstelling van VWS uitgebreid toegelicht.

Tabel 5 Overzicht verstrekte garanties (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	o.g.v.	Uitstaande Garanties 2021	Geraamd te verlenen 2022	Geraamd te vervallen 2022	Uitstaande garanties 2022	Geraamd te verlenen 2023	Geraamd te vervallen 2023	Uitstaande Garanties 2023 ¹	Garantie plafond	Totaal plafond
2	Voorzieningen tbv De Hoogstraat	Begrotingswet 6.377			832	5.545		833	4.712		5.545
2	Voorzieningen tbv Ziekenhuizen	Regeling 1958	116.198		22.007	94.191		19.124	75.067		94.191
3	Voorzieningen tbv Verpleeghuizen	Financiering	4.556		899	3.657		845	2.812		3.657
3	Voorzieningen tbv Psychiatrische instellingen	Regeling 1958	10.928		4.337	6.591		1.970	4.621		6.591
3	Voorzieningen tbv Zwakzinnigen inrichtingen	Regeling 1958	1.926		526	1.400		346	1.054		1.400
3	Voorzieningen tbv Overige instellingen	Regeling 1958	65		42	23		23	0		23
3	Voorzieningen tbv Instellingen gehandicapten	Regeling 1958	9.176		1.765	7.411		1.576	5.835		7.411
3	Voorzieningen tbv Zwakzinnigen inrichtingen	Rijksregeling	2.590		253	2.337		253	2.084		2.337
3	Voorzieningen tbv instellingen gehandicapten	Rijksregeling	34.664		5.344	29.320		3.150	26.170		29.320
2	Voorzieningen tbv Ziekenhuizen	Rijksregeling	0		0	0		0	0		0
3	Niet sedentaire personen		234		102	132		102	30		132
2	Garantie NRG Petten ²		22.624		0	22.624		0	22.624		22.624
1	Garantiestelling analysecapaciteit		188.300		188.300	0		0	0		0
1	Bestuurs- aansprakelijkheid SON		2.500		0	2.500		0	2.500		2.500
Totaal			400.138		224.407	175.731		28.222	147.509		175.731

¹ Door afronding kan de som van de delen afwijken van het totaal.

² Betrof in 2019 geen nieuwe verlening maar een gedeeltelijke overheveling van een bestaande garantie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat naar het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Toelichting

Doel en werking garantieregeling

De in de tabel vermelde verstrekte garanties komen grotendeels voort uit drie aparte regelingen: de Garantieregeling inrichtingen voor gezondheidszorg 1958, de Rijksregeling Dagverblijven voor gehandicapten inzake erkenning, subsidiëring, verlening van garanties en toezicht uit 1971 en de Rijksregeling Gezinsvervangende Tehuizen voor gehandicapten, ook uit 1971. De betreffende regelingen dateren uit een tijd dat de overheid een expliciete verantwoordelijkheid had voor bouw en spreiding van intramurale zorgvoorzieningen. Door het afgeven van de garanties was het voor zorginstellingen eenvoudiger om via institutionele beleggers, en in latere jaren door banken, financiering te krijgen voor investeringen in hun vastgoed.

Beheersing risico's en versobering

De Rijksgarantieregelingen zijn rond de eeuwwisseling gesloten voor nieuwe gevallen waardoor het financiële risico van het ministerie van VWS door reguliere en vervroegde aflossing van de uitstaande leningen geleidelijk wordt afgebouwd. De laatste rijksgegarandeerde lening loopt af in 2043. Het monitoren van de instellingen aan wie een rijksgarantie verstrekt is, alsmede van de leningen, wordt sinds 2004 in mandaat uitgevoerd door het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) namens de minister van VWS (Besluit van 17 december 2003, [Stcrt. 2004, nr. 7](#), blz. 11).

Instellingen die financieel in de gevarenzone dreigen te komen, worden door het WFZ onder verscherpte bewaking gesteld waarbij onder meer frequent informatie wordt ingewonnen. Indien een zorginstelling met een geborgde lening niet in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen dan neemt het ministerie van VWS in een dergelijk geval de betalingsverplichting van de zorginstelling over. Dit betekent dat een schade niet ineens hoeft te worden uitgekeerd, maar ook verspreid over de resterende looptijd van de lening kan worden betaald.

Premiestelling en kostendekkendheid

Voor de afgegeven garanties worden geen risicopremies doorberekend en dit is op basis van de afgesloten contracten ook niet mogelijk.

Tabel 6 Overzicht achterborgstellingen (bedragen x € 1 mln.)

Omschrijving	2021	2022	2023
Achterborgstelling	6.192,7	6.146,8	5.939,7
Bufferkapitaal	304,0	308,5	312,5
Obligato	186,9	184,0	177,8

Toelichting

Doel en werking garantieregeling

De bovenstaande tabel is gebaseerd op gegevens van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ). Het WFZ verstrekt garanties aan financiële instellingen voor leningen van de bij het WFZ aangesloten leden. De Staat is achterborg voor het WFZ. Het WFZ is voortgekomen uit de financieringsproblemen voor zorginstellingen die ontstonden begin jaren '90 van de vorige eeuw. Het WFZ is door de koepels in de sector opgericht om de financiering voor zorginstellingen te vergemakkelijken en daarmee de continuïteit van de zorg veilig te stellen. Het totaalbedrag aan uitstaande verplichtingen is volgens de raming van het WFZ € 5,9 miljard in 2023.

Beheersing risico's en versobering

De risico's voor het ministerie van VWS van de achterborg worden beperkt door een aantal maatregelen. Allereerst kent het WFZ een selectieve toelating. Voor deelname aan het WFZ moeten zorginstellingen hun financiële situatie voldoende op orde hebben. Daarnaast worden garanties alleen verstrekt aan vertrouwenwekkende investeringen. Te risicovolle projecten worden niet geborgd. Verder zijn aangesloten leden gebonden aan het reglement van het WFZ en de daarin omschreven risicobeperkende bepalingen. Een deelnemer mag bijvoorbeeld niet zonder toestemming van het WFZ gebruik maken van rentederivaten. In het kader van het kabinets-beleid van versobering van risicoregelingen heeft een evaluatieonderzoek van het WFZ plaatsgevonden.

Premiestelling en kostendekkendheid

Het ministerie van VWS ontvangt geen premie voor de achterborg. Zorginstellingen betalen een eenmalige premie (disagio) voor de garantstelling aan het WFZ. Hiermee bouwt het WFZ een risicovermogen op waarmee eventuele claims kunnen worden gedekt. Als dit risicovermogen onvoldoende zou zijn om eventuele schades te dekken, kunnen de deelnemers aan het WFZ via de zogenaamde obligo worden verplicht een financiële bijdrage te leveren van maximaal 3% van de uitstaande garanties van de instelling. Als het risicovermogen van het WFZ en de obligoverplichting van de deelnemers tezamen niet voldoende zijn voor het WFZ om aan zijn verplichtingen richting geldverstrekkers te kunnen voldoen, kan het WFZ zich richting VWS beroepen op de achterborg. Dit houdt in dat op dat moment VWS het WFZ van een lening zal voorzien zodat het WFZ aan zijn verplichtingen kan voldoen. Het WFZ heeft nog nooit een beroep hoeven doen op de obligoverplichting van de WFZ-deelnemers.

Begrotingsreserve

Het is nog nooit nodig geweest voor het WFZ om de achterborg van het Rijk in te roepen. Niettemin is besloten om in het kader van de verdere beperking van de risico's vanaf het jaar 2017 een begrotingsreserve aan te leggen voor eventuele schade in het kader van de achterborg. Deze begrotingsreserve is opgenomen onder artikel 9.

3. Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1 Volksgezondheid

A. Algemene doelstelling

Een goede volksgezondheid, waarbij mensen zo min mogelijk blootstaan aan bedreigingen van hun gezondheid én zij in gezondheid leven.

	1981	2005	2010	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Absolute levensverwachting in jaren:¹									
- mannen	72,7	77,2	78,8	79,9	80,1	80,2	80,5	79,7	79,7 ²
- vrouwen	79,3	81,6	82,7	83,1	83,3	83,3	83,6	83,1	83,0 ²

2. Waarvan jaren in goed ervaren gezondheid:³									
- mannen	59,9	62,5	63,9	64,9	65,0	64,2	64,8	66,4	65,4
- vrouwen	62,4	61,8	63,0	63,3	63,8	62,7	63,2	65,8	65,1

1 [Staat van Volksgezondheid en Zorg](#) De levensverwachting van in Nederland geboren vrouwen in 2021 bedroeg 83,0 jaar. Dat is 3,3 jaar hoger dan die van mannen (79,7 jaar). Sinds 1981 is het verschil in levensverwachting tussen de seksen kleiner geworden. Mannen boekten vanaf 1981 een winst van 7 jaar, vrouwen zijn gemiddeld 3,7 jaar ouder geworden.

2 voorlopige cijfers

3 [Staat van Volksgezondheid en Zorg](#) Voor het berekenen van levensverwachting in goed ervaren gezondheid is het aantal «gezonde» jaren bepaald op basis van een vraag naar de ervaren gezondheid. In de loop der jaren is de vraag naar de ervaren gezondheid op twee (vrijwel identieke) manieren gesteld, namelijk: 1. Hoe is het over het algemeen met uw gezondheid? 2. Hoe is over het algemeen de gezondheidstoestand van de onderzochte persoon? Mensen die deze vraag beantwoorden met «goed» of «zeer goed» worden gezond genoemd.

B. Rol en verantwoordelijkheid

Een belangrijke beleidsopgave voor de minister is het beschermen en bevorderen van de gezondheid van burgers. Mensen zijn in eerste instantie echter wel zelf verantwoordelijk voor hun gezondheid en dienen zichzelf – indien mogelijk – te beschermen tegen gezondheidsrisico's.

De minister vervult de volgende rollen:

Stimuleren: van het maken van gezonde keuzes, van de beschikbaarheid van betrouwbare informatie over gezonde keuzes, en van een gezonder aanbod van voeding.

Financieren: van (bevolkings-)onderzoeken/screeningen, van diverse nationale programma's, projecten en organisaties die zich bezig houden met de bescherming en bevordering van de gezondheid van burgers en preventie van ziekten.

Regisseren: het opstellen van wettelijke kaders voor verschillende manieren om burgers te beschermen tegen gezondheidsrisico's.

C. Beleidswijzigingen

Mentale Gezondheid

Mentale gezondheid en weerbaarheid zijn belangrijke voorwaarden om gezond te leven en gezond op te groeien. De aanpak van mentale gezondheid ligt niet alleen op het VWS-domein. De verschillende

risicofactoren bevinden zich ook in andere domeinen. We zien dan ook veel raakvlakken met andere beleidsterreinen en de verbinding met andere departementen is reeds gelegd. Samen zetten wij (landelijke overheid, doelgroep en stakeholders) ons in voor 'mentale gezond: van ons allen' vanuit een vijftal actielijnen. Met deze actielijnen is er daarnaast aanvullend aandacht voor jongeren en jongvolwassenen, werkenden en inwoners met een kwetsbare sociaal economische positie. Ons streven: mentale weerbaarheid bij alle in Nederland verblijvende personen te versterken en om de maatschappelijke kosten en sociale impact van mentale gezondheidsklachten te verminderen. We zetten daarbij in op een mix van activiteiten, maatregelen en interventies om de lokale partners te ondersteunen en bewustwording over mentale klachten te vergroten.

Nationaal Preventieakkoord

Het Nationaal Preventieakkoord heeft als doel om roken, overgewicht en overmatig alcoholgebruik onder de Nederlandse samenleving terug te dringen. Deze ambities worden doorgezet en de aanpak geïntensiveerd, met als doel een gezonde generatie in 2040 met een focus op de jeugd door sport, voeding en bewegen.

NIPT

Vanaf 1 april 2023 wordt de niet-invasieve prenatale test (NIPT) structureel onderdeel van het programma prenatale screening. Sinds 2017 wordt de NIPT aangeboden in onderzoeksverband als eerste screeningstest op down-, edwards- en patau-syndroom. Vanaf 1 april 2023 zal de NIPT kosteloos worden aangeboden, waar op dit moment in onderzoeksverband nog een eigen betaling van € 175,- geldt. Dit is conform het coalitieakkoord.

Zwangere vrouwen kunnen van het aanbod gebruik maken als zij dat wensen. Hierbij kunnen zij er ook voor kiezen om eventuele nevenbevindingen gerapporteerd te krijgen. Om een weloverwogen keuze te maken om al dan niet deel te nemen aan (onderdelen van) de prenatale screening, vindt er counseling plaats.

Kansrijke Start

In 2023 zetten we het actieprogramma Kansrijke Start voort zoals aangegeven in de vervolgaanpak die op 13 juni 2022 naar de Tweede Kamer gestuurd is. De ambitie van deze vervolgaanpak is dat in elke gemeente structureel een lokale Kansrijke Start-aanpak komt (inclusief de inzet van interventies), zodat (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie tijdig de juiste zorg en ondersteuning ontvangen, aansluitend op hun hulpbehoefte. Deze ambitie volgt uit het coalitieakkoord waarin is opgenomen dat het kabinet inzet op een gezonde generatie 2040 en dat Kansrijke Start in iedere gemeente ingezet wordt. Het RIVM monitort de voortgang van het actieprogramma en rapporteert hierover jaarlijks aan het ministerie.

Volksziekten

De opgave uit het coalitieakkoord om extra te investeren in onderzoek naar en de aanpak van de preventie van alzheimer, obesitas en kanker, zowel ten behoeve van volwassenen als van kinderen is uitgewerkt voor de jaren 2023, 2024 en 2025. De plannen richten zich op de belangrijkste determinanten van gezondheid ter voorkoming van kanker, obesitas en alzheimer. Die determinanten zijn onder te verdelen in persoonsgebonden factoren (zoals overgewicht en de bloeddruk), leefstijl en leefgewoonten (zoals roken en bewegen) en leef, woon en werkomstandigheden (zoals de lucht- en waterkwaliteit en de sociaaleconomische status). Het doel is het verminderen van de kans op deze ziektes of het verminderen van de kans op een ernstig

verloop van deze ziektes. We zetten in op effectieve interventies (evidence based) en het (meetbaar) beter en lokaal inzetten hiervan of juist het onderzoeken van wat effectieve interventies zijn.

Pandemische paraatheid

In 2022 is een start gemaakt met de versterking van onze pandemische paraatheid. In de beleidsagenda pandemische paraatheid die in april naar de Tweede Kamer is gestuurd, zijn de hoofdlijnen van een versterkte pandemische paraatheid geschetst. Voor meer informatie verwijs ik u naar paragraaf 2.1.3 Pandemische Paraatheid van de Beleidsagenda.

Vaccinatie tegen Rotavirus

De vaccinatie tegen het Rotavirus zal conform het [advies van de Gezondheidsraad](#) worden opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma. Dit betekent dat vaccinatie tegen het Rotavirus aan alle zuigelingen kan worden aangeboden en de ziektelast van een rotavirusinfectie (zo'n 3600 ziekenhuisopnames van kinderen per jaar) naar verwachting aanmerkelijk zal verminderen. Volgens de Gezondheidsraad zou algemene vaccinatie jaarlijks ongeveer 1.900 tot 3.400 door Rotavirus veroorzaakte ziekenhuisopnames bij kinderen jonger dan vijf jaar kunnen voorkomen, alsmede mogelijk vijf tot zes sterfgevallen per jaar. In 2024 zullen de eerste vaccins worden toegediend.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Tabel Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 (bedragen x € 1.000)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	6.907.739	4.901.546	4.981.446	1.220.601	1.231.087	1.127.696	1.168.007
Uitgaven	7.633.717	6.979.448	4.129.960	1.452.624	1.342.083	1.186.248	1.168.835
1. Gezondheidsbeleid	567.514	571.422	632.744	572.103	515.432	455.520	436.533
Subsidies (regelingen)	23.389	24.699	23.936	24.685	24.377	20.131	20.131
(Lokaal) gezondheidsbeleid	22.770	24.426	23.663	24.412	24.104	19.858	19.858
Overige	619	273	273	273	273	273	273
Opdrachten	3.154	12.019	11.419	11.770	11.570	9.195	9.285
(Lokaal) gezondheidsbeleid	3.154	12.019	11.419	11.770	11.570	9.195	9.285
Bijdrage aan agentschappen	139.527	146.472	166.365	162.785	160.181	147.500	145.996
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	109.466	119.088	126.540	124.412	122.587	121.989	120.790
RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed	29.591	26.882	34.026	31.876	31.497	24.714	24.409
Overige	470	502	5.799	6.497	6.097	797	797
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	393.924	369.256	326.225	287.006	233.455	213.142	195.569
ZonMw: programmering	393.924	369.256	326.225	287.006	233.455	213.142	195.569
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	7.520	18.976	104.799	85.857	85.849	65.552	65.552
Aanpak Gezondheidsachterstanden	7.520	18.836	104.659	85.717	85.709	65.412	65.412
Overige	0	140	140	140	140	140	140
2. Ziektepreventie	6.907.201	6.218.310	3.285.104	668.363	617.439	576.524	577.791
Subsidies (regelingen)	553.921	458.639	327.209	276.847	273.147	271.925	273.029
Ziektepreventie	325.828	213.074	18.997	13.693	8.494	7.775	7.775
Bevolkingsonderzoeken	151.586	170.583	190.538	186.799	187.202	189.248	190.043
Vaccinaties	76.507	74.982	117.674	76.355	77.451	74.902	75.211
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	3.899.557	2.965.122	1.187.666	50.222	48.472	12.276	10.276

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ziektepreventie	3.899.557	2.946.324	1.152.511	12.567	12.917	3.921	3.921
Pandemische paraatheid	0	18.798	35.155	37.655	35.555	8.355	6.355
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	541.372	601.683	467.656	303.503	295.793	292.296	294.459
RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra	354.557	363.831	223.517	100.931	97.712	99.511	99.512
RIVM: Bevolkingsonderzoeken	45.535	47.021	48.987	54.612	55.850	54.168	54.870
RIVM: Vaccinaties	141.280	170.418	146.939	126.947	128.518	124.504	125.964
Pandemische paraatheid	0	20.400	48.200	21.000	13.700	14.100	14.100
Overige	0	13	13	13	13	13	13
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	0	680.656	305.000	0	0	0	0
Landelijke Coördinatie COVID-19 Bestrijding	0	680.656	305.000	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	1.818.867	1.400.371	997.573	37.791	27	27	27
Pandemische paraatheid	0	0	37.295	37.763	0	0	0
Overige	1.818.867	1.400.371	960.278	28	27	27	27
Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Garanties	93.234	111.839	0	0	0	0	0
Overige	93.234	111.839	0	0	0	0	0
(Schade)vergoedingen	250	0	0	0	0	0	0
Overige	250	0	0	0	0	0	0
3. Gezondheidsbevordering	129.197	156.891	180.667	180.803	178.164	123.156	123.463
Subsidies (regelingen)	108.043	87.711	88.950	87.551	85.019	57.345	57.652
Preventie van schadelijk middelengebruik	17.786	28.603	31.363	31.138	30.612	14.806	15.112
Gezonde leefstijl en gezond gewicht	26.115	29.754	28.895	28.904	27.433	17.895	17.895
Letselpreventie	5.024	5.925	5.436	5.286	4.651	4.651	4.651
Bevordering van seksuele gezondheid	58.200	22.196	19.462	18.447	18.547	18.787	18.788
Overige	918	1.233	3.794	3.776	3.776	1.206	1.206
Opdrachten	5.708	9.183	11.743	12.744	12.643	5.746	5.746
Gezondheidsbevordering	5.708	9.183	11.743	12.744	12.643	5.746	5.746
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	443	2.763	5.123	4.715	4.715	1.185	1.185
Overige	443	2.763	5.123	4.715	4.715	1.185	1.185
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	0	151	166	799	799	799	799
Overige	0	151	166	799	799	799	799
Bijdrage aan medeoverheden	15.003	57.083	74.685	74.994	74.988	58.081	58.081
Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	15.003	15.138	15.064	15.322	15.316	15.319	15.319
Seksuele gezondheid	0	41.945	59.621	59.672	59.672	42.762	42.762
Overige	0	0	0	0	0	0	0
4. Ethiek	29.805	32.825	31.445	31.355	31.048	31.048	31.048
Subsidies (regelingen)	27.106	29.007	28.725	28.623	28.316	28.316	28.316
Abortusklinieken	17.797	18.457	18.570	18.572	18.576	18.576	18.576
Medische Ethiek	9.309	10.550	10.155	10.051	9.740	9.740	9.740
Opdrachten	182	463	362	362	362	362	362
Medische Ethiek	182	463	362	362	362	362	362
Bijdrage aan agentschappen	2.517	3.355	2.358	2.370	2.370	2.370	2.370
CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek	2.517	3.355	2.358	2.370	2.370	2.370	2.370
Ontvangsten	59.074	101.068	33.903	33.903	33.903	33.903	33.903
Overige	59.074	101.068	33.903	33.903	33.903	33.903	33.903

Budgetflexibiliteit

Subsidies

Het beschikbare budget voor 2023 van € 468,8 miljoen is 88,3% juridisch verplicht. Het betreft de financiering van de aangegane verplichtingen op basis van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, de beleidsregels subsidiëring regionale centra prenatale screening én de Subsidieregelingen publieke gezondheid, PrEP, NIPT en Kunstmatige inseminatie donorkinderen.

Opdrachten

Het budget voor 2023 van € 1.211,2 miljoen is 54% juridisch verplicht. Van dit budget is € 1.140,5 miljoen bestemd voor de bestrijding van COVID-19.

Bijdragen aan agentschappen

Dit betreft de financiering van de opdrachtverlening voor 2023 aan het RIVM, de NVWA en het CIBG. Op basis van het offertetraject en bestuurlijke afspraken is het budget 2023 van € 641,5 miljoen voor 93,5% juridisch verplicht.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Dit betreft de financiering van projecten en onderzoek op het gebied van gezondheid, preventie en zorg via ZonMw en de Afgifte van Schengenverklaringen via het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Het budget voor 2023 van € 631,4 miljoen is voor 100,0% juridisch verplicht. Van dit budget is € 305,0 miljoen bestemd voor de bestrijding van COVID-19.

Bijdragen aan medeoverheden

Dit betreft de heroïneverstrekking door gemeenten op medisch voorschrift, de bijdrage aan het College voor de Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (CTGB), de brede specifieke uitkering met daarin de onderwerpen lokale aanpak van gezondheidsachterstanden, preventie/preventie infrastructuur, Kansrijke Start, Mentale gezondheid, de gezonde beweegvriendelijke leefomgeving en Valpreventie bij 65-plussers. én de vergoeding van de meerkosten van de GGD'en en Veiligheidsregio's voor COVID-19. Het budget voor 2023 van € 1.177,1 miljoen is voor 36,9% juridisch verplicht.

Tabel 8 Geschatte budgetflexibiliteit

	2023
<i>juridisch verplicht</i>	53,6%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	46,0%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0,4%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0,1%

Tabel 9 Uitsplitsing verplichtingen

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	6.907.739	4.881.983	3.590.837	1.152.178	1.199.652	1.118.512	1.162.582
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen	93.234	111.839	0	0	0	0	0
<i>waarvan</i> overige verplichtingen	6.814.505	4.770.144	3.590.837	1.152.178	1.199.652	1.118.512	1.162.582

E. Toelichting op de financiële instrumenten

1. Gezondheidsbeleid

Subsidies

(Lokaal) gezondheidsbeleid

In 2023 geven wij verder uitwerking aan de voornemens die zijn opgenomen in de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 (Kamerstukken II 2019/20, [32793, nr. 481](#)). De Landelijke Nota Gezondheidsbeleid die vanuit de Wet publieke gezondheid (Wpg) iedere vier jaar wordt opgesteld beschrijft de landelijke prioriteiten op het gebied van publieke gezondheid en is richtinggevend voor het lokale gezondheidsbeleid van gemeenten.

Alles is gezondheid

Het programma Alles is Gezondheid stimuleert samenwerking tussen bedrijfsleven, burgerinitiatieven, maatschappelijke organisaties en politiek. Deze partijen werken met elkaar samen vanuit hun eigen invalshoek, maar pogen hetzelfde doel te bereiken, namelijk de samenleving vitaler maken. Via het programmabureau worden maatschappelijke initiatieven gestimuleerd die bijdragen aan een gezonder Nederland en aansluiten bij de gestelde doelen in het Nationaal Programma Preventie. Netwerkvorming en kennisdeling worden daarbij benut om het bereik en de impact van initiatieven te vergroten. Er wordt ingezet op het activeren en borgen van domeinoverstijgende samenwerkingsverbanden en het aanjagen en ondersteunen van wijken en regio's. Zij werken daarbij vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid, dat een belangrijke plek heeft gekregen binnen het programma. Het institute for Positive Health (iPH) is samengegaan met Alles is Gezondheid en het toepassen en doorontwikkelen van het gedachtegoed gaat onder die noemer verder. Hier is € 3,0 miljoen voor beschikbaar.

Preventiecoalities

Dit betreft het faciliteren van samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars door middel van bijdragen in de kosten van de procescoördinatie. Hiermee ondersteunen we effectieve preventieactiviteiten voor risicogroepen met als doel de gezondheid van deze risicogroepen te verbeteren. Hier is € 1,6 miljoen voor beschikbaar.

Bevordering van kwaliteit en toegankelijkheid van zorg

De Stichting Pharos ontvangt als kennis- en adviescentrum subsidie voor het stimuleren van de toepassing van kennis in de praktijk om de kwaliteit en effectiviteit van de zorg voor migranten en mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden te verbeteren. Het gaat daarbij om mensen die minder vaardig zijn in het verkrijgen, begrijpen en gebruiken van informatie over (hun) gezondheid bij het nemen van gezondheidsgerelateerde beslissingen. Verder worden gemeenten geactiveerd om lokale gezondheidsachterstanden structureel aan te pakken. Vanuit de Stichting Pharos en platform 31 wordt kennis van werkzame interventies, goede voorbeelden en ervaringen samengebracht en gedeeld. Hier gaat in 2023 € 5,0 miljoen naartoe.

Lifelines

Het doel van Lifelines is om mensen in de toekomst gezonder oud te laten worden. Dit proberen we te bereiken door van een grote groep deelnemers allerlei gegevens en lichaamsmaterialen zoals urine, bloed en haar te

verzamelen en dit beschikbaar te stellen aan onderzoekers. Hiervoor is € 3,0 miljoen beschikbaar.

Nu Niet Zwanger

Nu Niet Zwanger (NNZ) maakt de kinderwens bespreekbaar bij kwetsbare vrouwen én mannen met een opeenstapeling van complexe problemen en beperkingen. NNZ ondersteunt hen bij het nemen van de regie over hun kinderwens. En NNZ ondersteunt bij het realiseren van adequate anticonceptie als er geen kinderwens is. Doel is het voorkómen van onbedoelde zwangerschappen bij vrouwen en mannen die op dat moment geen kinderwens hebben maar die door hun vele complexe problemen niet in staat zijn adequate anticonceptie te regelen en te gebruiken. Hiervoor is € 2 miljoen beschikbaar.

Mentale Gezondheid

Ons streven is om de mentale weerbaarheid bij alle in Nederland verblijvende personen te versterken en om de maatschappelijke kosten en sociale impact van mentale gezondheidsklachten te verminderen. We zetten daarbij in op een mix van activiteiten, maatregelen en interventies om de lokale partners te ondersteunen en bewustwording over mentale klachten te vergroten. Hiervoor is € 3,3 miljoen beschikbaar op het instrument subsidies (én € 1,3 mln. op het instrument opdrachten).

Valpreventie

Er vindt onderzoek plaats naar de mogelijkheden die innovatie en technologie kunnen bieden om de maatregel valpreventie te implementeren. Daarnaast zijn er middelen beschikbaar voor de uitvoering van het programma valpreventie. Het gaat hierbij om het organiseren van bijeenkomsten, deskundigheidsbevordering en het toegankelijk maken van bestaand materiaal. Het kennisinstituut VeiligheidNL ondersteunt hierbij. Hiervoor is in totaal € 2,0 miljoen beschikbaar.

Voor de overige subsidieactiviteiten (onder andere depressiepreventie, nader onderzoek naar de doodsoorzaak van kinderen en mentale vitaliteit van werkenden) is € 3,7 miljoen beschikbaar.

Opdrachten

(Lokaal) gezondheidsbeleid

Vervolgaanpak actieprogramma Kansrijke Start 2022-2025

Met het programma Kansrijke Start willen we ervoor zorgen dat kinderen een stevige basis krijgen tijdens de cruciale eerste 1.000 dagen van het leven. De vervolgaanpak Kansrijke Start (zie mijn brief van 13 juni 2022) zet in op het versterken, uitbouwen en het structureel verankeren van de lokale Kansrijke Start – aanpak.

In de vervolgaanpak worden acties ingezet langs 2 lijnen:

- Professionals en informeel netwerk ondersteunen (aanstaande) ouders optimaal;
- Lokale en regionale afspraken zorgen voor juiste zorg dichtbij (aanstaande) ouders.

Hier is € 6 miljoen op het instrument opdrachten beschikbaar (én € 17 miljoen op het instrument bijdrage medeoverheden).

Voor de overige opdrachtactiviteiten (onder andere Valpreventie bij 65-plussers, de gezonde beweegvriendelijke leefomgeving en Mentale gezondheid) is € 5,4 miljoen beschikbaar.

Bijdragen aan agentschappen

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is opdrachtgever van het agentschap Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) voor de VWS-domeinen. De NVWA heeft als toezichthouder een centrale rol bij het bewaken van de veiligheid van voedsel- en consumentenproducten op grond van wettelijke normen. Ook hebben zij toezichtstaken voor de handhaving van de Drank- en Horecawet en de Tabaks- en rookwarenwet. Door de toevoeging van regeerakkoordmiddelen voor versterking van de NVWA en het beschikbaar komen van WAU-middelen is voor deze taken in 2023 in totaal € 126,5 miljoen beschikbaar.

RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed

Het RIVM heeft de wettelijke taak periodiek te rapporteren over de toestand en de toekomstige ontwikkeling van de volksgezondheid. Het RIVM vormt voorts samen met een zevental kennisinstellingen een consortium, dat verantwoordelijk is voor de Staat van Volksgezondheid en Zorg. De Staat van Volksgezondheid en Zorg bevat kerncijfers voor het zorgbeleid. Via deze webportal worden actuele en eenduidige cijfers beschikbaar gesteld over de domeinen van het ministerie van VWS. De kerncijfer, zoals opgenomen in de Staat, vormen een belangrijke basis voor de VWS-monitor. Verder voert het RIVM opdrachten uit op terrein van sport, geneesmiddelen en medische technologie en risicoschatting en -beoordeling voor beleid. In totaal is voor het RIVM voor deze taken in 2023 € 34,0 miljoen beschikbaar.

Overige (Gezondheidsbescherming Algemeen en Voedselveiligheid)

Deze middelen worden voornamelijk ingezet voor de financiering van het RIVM op het gebied van voedselveiligheid.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

ZonMw: Uitvoeren van projecten en onderzoek

ZonMw is een intermediaire organisatie die op programmatische wijze projecten en onderzoek op het gebied van gezondheid, preventie en zorg laat uitvoeren. ZonMw bewaakt daarbij de kwaliteit, relevantie en samenhang. In onderstaande tabel zijn de activiteiten uitgesplitst naar de verschillende beleidsterreinen waarop de programma's bij ZonMw betrekking hebben:

Tabel 10 Overzichtstabel geraamde programma-uitgaven ZonMw 2023-2027 (Bedragen x € 1 mln.)

	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal ZonMw	326,2	287,0	233,5	213,1	195,6
Artikel 1 Volksgezondheid: onder andere programma's Preventie, Infectieziektebestrijding, Onbedoelde zwangerschap en kwetsbaar (jong) ouderschap, Gezondheidsonderzoek bij Rampen, Data en Veerkracht, Pluripotent stamcelonderzoek ME/CVS en COVID-19 Onderzoek	52,9	48,2	35,9	35,2	34,9
Artikel 2 Curatieve zorg: onder andere programma's Doelmatigheidsonderzoek, Goed Gebruik Geneesmiddelen, Grip op Onbegrip, Zwangerschap en geboorte, Expertisefunctie Zintuigelijk Gehandicapten, Kwaliteitsrichtlijnen wijkverpleging, Kwaliteitsgelden, Topspecialistische Zorg en Onderzoek, Goed Gebruik Hulpmiddelenzorg, Kennisprogramma huisartsgeneeskunde, Paramedische zorg, Passende Zorg, Citrienfonds, Versnellers in de GGz en Onderzoeksprogramma GGz	194,5	167,9	137,1	127,1	113,6
Artikel 3 Maatschappelijke ondersteuning en langdurige zorg: onder andere programma's Palliantie II, Onderzoeksprogramma Dementie, Academische werkplaatsen ter versterking kennisinfrastructuur langdurige zorg, Langdurige Zorg en ondersteuning, Academische werkplaatsen Verstandelijke beperking, Gewoon bijzonder, Kenniscentra voor Specifieke doelgroepen én Zingeving en Geestelijke verzorging	42,0	42,0	38,4	34,5	32,8
Artikel 4 Zorgbreed beleid: Maatschappelijke diensttijd, Juiste zorg op de juiste plek, Zorgevaluatie en gepast gebruik, Actieonderzoek innovatieve zorg én Voor elkaar!	20,5	12,1	9,8	7,1	6,6
Artikel 5 Jeugd: onder andere programma's Wat werkt voor de jeugd, Geweld hoort nergens thuis en Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd	4,7	5,8	3,6	3,7	3,8
Artikel 6 Sport en bewegen: onder andere programma's Sportinnovator, Missiegredreven onderzoek en innovatie sport en bewegen en het Onderzoeksprogramma Sport en Bewegen	1,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Andere ministeries: onder andere programma's Meer Kennis met Minder Dieren (LNV), Verbetering kwaliteit poortwachtersproces (SZW), Vakkundig aan het Werk (SZW) en Mentale vitaliteit van werkenden (SZW) Verbetering re-integratie 2e spoor (SZW)	10,3	10,6	8,4	5,2	3,4

Bijdragen aan medeoverheden

Aanpak gezondheidsachterstanden

Dit betreft middelen voor de lokale aanpak van gezondheidsachterstanden (€ 20 miljoen), preventie/preventie infrastructuur (€ 21,4 miljoen), Kansrijke Start (€ 17,0 miljoen), Mentale gezondheid (€ 8,0 miljoen), de gezonde beweegvriendelijke leefomgeving (€ 6,4 miljoen) en de Valpreventie bij 65-plussers (€ 30 miljoen). Deze middelen voorzien we in 2023 gebundeld onder te brengen via een specifieke uitkering (SPUK). Om een brede blik op gezondheid te stimuleren en een integrale aanpak te bevorderen kunnen gemeenten naast bovengenoemde programma's gelijktijdig een aanvraag indienen middels deze SPUK op meerdere thema's. De thema's waarop kan worden aangevraagd zijn Sport/Bewegen, Gezondheid en Sociale Basis. Voor de overige activiteiten is € 1,8 miljoen beschikbaar.

2. Ziektepreventie

Tabel 11 Kengetallen Deelname aan vaccinatieprogramma, bevolkingsonderzoeken en screeningen in procenten

	2005	2010	2015	2020	2022
Percentage deelname aan Rijksvaccinatieprogramma	95,8%	95,0%	94,8%	90,8%	91,6% ¹
Percentage deelname aan Nationaal Programma Grieppreventie	76,9%	68,9%	50,1%	53,7%	n.n.b. ²
Percentage deelname aan Bevolkingsonderzoek borstkanker	81,7%	80,7%	77,6%	70,4%	n.n.b. ³
Percentage deelname aan Bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker	65,5%	64,3%	64,4%	49,7%	n.n.b. ⁴
Percentage deelname aan Bevolkingsonderzoek darmkanker	–	–	73,0%	71,6%	n.n.b. ⁵
Percentage deelname aan hielprik	99,6%	99,7%	99,3%	99,4%	n.n.b. ⁶
Percentage deelname aan NIPT	–	–	–	51,2%	n.n.b. ⁷

1 Staat van Volksgezondheid en Zorg Voor het verslagjaar 2021 (betreft alle vaccinaties gegeven t/m 2019) is dit percentage 91,3%. Dit betreft het percentage kinderen geboren in 2018 dat alle vaccinaties volgens het RVP-schema toegediend heeft gekregen vóór het bereiken van de leeftijd van 2 jaar.

2 Staat van Volksgezondheid en Zorg Dit kerncijfer betreft het percentage gevaccineerde personen in de groep patiënten die conform het advies van de Gezondheidsraad in aanmerking komen voor vaccinatie tegen influenza.

3 Staat van Volksgezondheid en Zorg Dit kerncijfer betreft het percentage vrouwen uit de doelgroep, dat deelneemt aan het bevolkingsonderzoek borstkanker. De doelgroep van het bevolkingsonderzoek bestaat uit vrouwen van 50 tot 75 jaar.

4 Staat van Volksgezondheid en Zorg Dit kerncijfer betreft het percentage vrouwen uit de doelgroep, dat deelneemt aan het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker. De doelgroep van dit bevolkingsonderzoek bestaat uit 30-60 jarige vrouwen.

5 Staat van Volksgezondheid en Zorg Dit kerncijfer betreft het percentage personen dat deelneemt aan het bevolkingsonderzoek dikke darmkanker.

6 Staat van Volksgezondheid en Zorg Dit kerncijfer betreft het percentage pasgeborenen dat gescreend is.

7 Staat van Volksgezondheid en Zorg Deelname NIPT vanaf april 2017. Dit kerncijfer betreft het percentage zwangere vrouwen dat deelneemt aan de NIPT ter bepaling van een eventuele verhoogde kans op een kind met het downsyndroom, edwardssyndroom of patau-syndroom.

Deze cijfers geven een goede indicatie van de ontwikkelingen op de beleids-terreinen met dien verstande dat de nadruk op geïnformeerde keuze voor deelname ligt en niet op een zo hoog mogelijk percentage. Hierbij moet in acht worden genomen dat de beschermingsgraad in de praktijk hoger ligt bijvoorbeeld voor het Rijksvaccinatieprogramma dan het met het deelnamepercentage weergegeven cijfer in verband met bijvoorbeeld de groeps-immuniteit.

Subsidies

Ziektepreventie

De minister zorgt op het terrein van de ziektepreventie subsidies (€ 19,0 miljoen) voor een goede bescherming tegen infectieziekten, preventie van chronische ziekten en de jeugdgezondheidszorg (JGZ) door onder andere te zorgen voor:

- Een goede landelijke structuur om bekende en onbekende infectieziektedreigingen inclusief zoönosen en vectorgebonden (o.a. teken, invasieve exotische muggen) aandoeningen snel te kunnen signaleren en bestrijden.
- Het internationaal uitwisselen van informatie en afstemmen van voorbereidings- en bestrijdingsmaatregelen.

- Subsidieering van het Nederlands Lymeziekte-expertisecentrum dat zich inzet om de preventie, diagnostiek en behandeling van de ziekte van Lyme te verbeteren, waarbij alle betrokken partijen hun eigen inbreng leveren.
- Subsidieering van de stichting Q-support om patiënten, die na de Q-koorts-epidemie te maken hebben met langdurige klachten, te ondersteunen, te adviseren en te begeleiden.
- Financiering van het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ) voor activiteiten gericht op het ondersteunen van de JGZ-organisaties en de professionals bij het invoeren van vernieuwingen en verbeteringen in de praktijk.
- Financiering van Lareb, het Nederlandse meld- en kenniscentrum voor bijwerkingen van geneesmiddelen, waaronder vaccins.
- Financiering van de stichting Q-support voor de nazorg van COVID-19 patiënten (C-support).

Bevolkingsonderzoeken

Onder dit instrument vallen: (1) het financieren, bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de landelijke bevolkingsonderzoeken naar borstkanker, baarmoederhalskanker en darmkanker, (2) het financieren van de Regionale centra prenatale screening, (3) het financieren van de niet-invasieve prenatale test (NIPT) en (4) het financieren van de 13-weeken echo. In totaal gaat het hierbij om € 190,5 miljoen.

Vaccinaties

Met het Nationaal Programma Grieppreventie worden kwetsbare groepen (alle 60-plussers en mensen onder de 60 jaar met een risico-indicatie, zoals longziekten, hart- of nieraandoeningen en diabetes mellitus) beschermd tegen (de ernstige gevolgen van) griep. Tevens worden 60-plussers vanaf 2020 gevaccineerd tegen pneumokokken (Kamerstukken II 2018/19, [32793, nr. 331](#)) om hen te beschermen. Daarnaast staat in 2023 de inhaal-campagne HPV-vaccinatie 18-26 jarigen gepland. In totaal gaat het hierbij om € 117,7 miljoen.

Opdrachten

Ziektepreventie

Er is € 11,0 miljoen gereserveerd voor vaccinonderzoek voor extra investeringen naar onderzoek en aanpak preventie van volksziekten door Intravacc in het kader van het vijfjarenprogramma dat is overeengekomen bij het omzetten naar een beleidsdeelneming.

Daarnaast is voor investeringen in onderzoek naar en de aanpak van de preventie van Volksziekten € 1,0 miljoen via het Coalitieakkoord beschikbaar.

Pandemische paraatheid

Het kabinet stelt een toekomstige pandemische paraatheid voor op een 'nieuw en toekomstbestendig' niveau. De middelen hiervoor zijn opgenomen in dit beleidsartikel voor de versterkte publieke gezondheid, en de beleidsartikelen 2, 3, 4 en 9 voor goed voorbereide zorg en versterkte leveringszekerheid. Voor de versterkte publieke gezondheidszorg en infectieziektebestrijding is bij de Voorjaarsnota € 13,6 miljoen aan dit beleidsartikel toegevoegd en wordt bij de ontwerpbegroting € 25,7 miljoen toegevoegd. Deze middelen worden aangewend voor opdrachten ten behoeve van o.a. IZB artsen, uitbreiding Nivelpeilstations, de versterking van IV/ICT en nader onderzoek over het vaccinatiestelsel. Verder wordt ingezet op Therapieontwikkeling en Kennisprogrammering waarvoor ZonMw een belangrijke partner is. Ook zetten we in op internationale

samenwerking en kennisontwikkeling via het European Partnership on Pandemic Preparedness en de Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI) voor de ontwikkeling van vaccins tegen opkomende infectieziekten.

COVID-19

In lijn met de lange termijn strategie van het kabinet worden middelen gereserveerd om de basiscapaciteit in stand te houden en op te kunnen schalen bij een opleving van het virus in de komende winterperiode. Voor de afname van PCR/NAAT testen en het analyseren ervan is circa € 390 miljoen gereserveerd en voor het vaccineren van specifieke groepen door huisartsen of zorginstellingen circa € 86 miljoen. Daarnaast zijn middelen gereserveerd voor ondersteunende maatregelen zoals het coronadashboard en -toegangsbewijs, data en ontwerp, websites, apps en communicatie (circa €185 miljoen). De overige middelen onder dit instrument zijn voor onderzoek met betrekking tot de bestrijding van covid (€ totaal 13 miljoen) en kosten van quarantaine maatregelen (€ 8 miljoen).

Bijdrage aan agentschappen

RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra

Het RIVM stelt zich tot doel om de gezondheid van de Nederlandse bevolking te beschermen en te bevorderen. Het RIVM doet dit door middel van het (doen) uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en advisering op het terrein van volksgezondheid en het voeren van de regie op diverse terreinen van de publieke gezondheid. Binnen het RIVM zijn hiertoe verschillende centra actief, zoals:

- Het Centrum Infectieziektebestrijding (CIb) ontvangt financiële middelen voor het vervullen van zijn taken ten aanzien van de preventie en bestrijding van infectieziekten. Daarbij is specifiek aandacht voor antimicrobiële resistentie, het bevorderen van seksuele gezondheid door de ondersteuning van professionals bij een goede uitvoering en taken op het gebied van vaccinologie.
- Het Centrum voor Bevolkingsonderzoek (CVB) ontvangt financiële middelen voor het uitvoeren van zijn coördinerende taken gericht op de voorlichting over bevolkingsonderzoeken, het Nationaal Programma Gripepreventie en pre- en neonatale screeningen en de kwaliteit van de uitvoering en monitoring ervan. Mensen die tot de betreffende doelgroep behoren, kunnen vrijwillig aan de bevolkingsonderzoeken deelnemen.
- Het Centrum Gezondheid en Milieu (CGM) ontvangt financiële middelen om het ministerie van VWS en de regio's bij te staan met gezondheidskundige advisering, advisering over het uitvoeren van gezondheidsonderzoek en risicoanalyses over mogelijke gezondheidseffecten en over psychosociale nazorg. Vragen over gezondheid en veiligheid in relatie tot milieu en het voorkomen van incidenten en rampen komen samen bij het CGM. Het CGM is erop gericht deze kennis waar nodig te ontwikkelen, te borgen en te ontsluiten voor professionals en bestuurders.
- De Dienst Vaccinatievoorzieningen en Preventieprogramma's (DVP) zorgt ervoor dat er voldoende goede en betaalbare vaccins, antisera en slecht verkrijgbare medicijnen beschikbaar zijn voor het Rijksvaccinatieprogramma (RVP), het Nationaal Programma Gripepreventie (NPG) en calamiteiten.

- Het Centrum Gezond Leven (CGL) ontvangt financiële middelen met als doel samenhangende en effectieve lokale gezondheidsbevordering te faciliteren. Het CGL bevordert het gebruik van erkende leefstijlinterventies, onder meer door beschikbare interventies overzichtelijk te presenteren en te beoordelen op kwaliteit en samenhang en het versterken van gezondheidsbeleid via diverse handreikingen. Daarnaast voert het CGL het programma ‘Structurele versterking Gezonde-school.nl’ uit.

In het totaal gaat het hierbij om € 108,6 miljoen.

COVID-19

Dit betreft de middelen voor het vaccinatieprogramma en het COVID-19 programma (onderzoek, monitoring, advisering en coördinatie die door het RIVM worden uitgevoerd (€ 114,9 miljoen).

RIVM: Bevolkingsonderzoeken

Betreft de uitvoering van de prenatale screening infectieziekten en erythrocytenimmunisatie (PSIE) en de neonatale hielprikscreening. In totaal gaat het hierbij om € 49,0 miljoen.

RIVM: Vaccinaties

Het RIVM draagt onder andere door de aanschaf van vaccins en medicatie voor een goede uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma, de HPV-vaccinatie (inclusief de inhaalcampagne HPV-vaccinatie 18-26 jarigen), het Nationaal Programma Grieppreventie, de Pneumokokkenvaccinatie en de Maternale kinkhoestvaccinatie. In totaal gaat het hierbij om € 146,9 miljoen.

Pandemische paraatheid

Bij de voorjaarsnota is € 36,2 miljoen toegevoegd aan dit beleidsartikel, bij de ontwerpbegroting wordt nog € 12 miljoen toegevoegd. Deze middelen worden aangewend voor het verder inrichten van de landelijke functionaliteit infectieziektebestrijding (LFI), doorontwikkeling van monitoring en surveillance (waaronder rioolwater), aansluiting op internationale trajecten door het RIVM, Zoönosen en versterken kennisbasis RIVM. In 2023 wordt verder ingezet op kennisontwikkeling met het continueren van het reeds in 2022 opgestarte ventilatieonderzoek door TNO.

Bijdrage aan ZBO/RWT's

Landelijke Coördinatie COVID-19 Bestrijding

De Landelijke Coördinatie COVID-19 Bestrijding (LCCB) ondersteunt de GGD'en bij het testen, traceren en vaccineren. In 2023 is hiervoor totaal € 305,0 miljoen beschikbaar.

Bijdrage aan medeoverheden

COVID-19

De kosten voor de GGD'en en de veiligheidsregio's voor de beheersing van het coronavirus worden vergoed vanuit de meerkostenregeling op grond van de Wet publieke gezondheid. De inzet van deze partijen is gericht op het testen op het coronavirus, uitvoeren van bron- en contactonderzoek of het geven van zelfzorgadvies en het vaccineren met primaire- en herhaal prikken. De additionele inzet bedraagt in 2023 € 960,3 miljoen.

Pandemische paraatheid

De versterking van de GGD-en is essentieel om de pandemische paraatheid te kunnen bewerkstelligen: kwetsbaarheden in de medisch-operationele processen op regionaal niveau moeten worden weggewerkt om daadwerkelijk bij te kunnen dragen in de landelijke operatie. Hier is € 37,3 miljoen voor beschikbaar.

Rioolwatersurveillance is een sterke surveillancemethode. In de fase 'vroeg-signalering', kun je met behulp van rioolwatersurveillance snel en adequaat de mogelijke opkomst en ontwikkeling van een infectieziekte signaleren. Tijdens de bestrijdingsfase is rioolwatersurveillance een bruikbaar instrument om de effectiviteit van interventies te meten. Dit doen we nu al o.a. voor SARS-CoV-2, en in de toekomst ook voor andere pathogene ziekteverwekkers. In totaal gaat het in 2023 om € 15 miljoen voor de waterschappen.

3. Gezondheidsbevordering

Subsidies

Preventie van schadelijk middelengebruik (alcohol, drugs en tabak)

In 2023 worden diverse subsidies verstrekt voor activiteiten die gericht zijn op preventie van (schadelijk) alcohol-, tabaks- en drugsgebruik. In het kader van het Nationaal Preventieakkoord zijn maatregelen afgesproken voor een rookvrije generatie en het tegengaan van problematisch alcoholgebruik. Hiervoor is € 31,4 miljoen beschikbaar.

Een van de organisaties die uit deze middelen wordt gesubsidieerd is het Trimbos-instituut. Trimbos zet zich in om wetenschappelijk onderbouwde, onafhankelijke informatie te geven aan professionals en burgers. Voorbeelden zijn de uitvoering van de Nationale Drug Monitor (NDM), het Drugs Informatie en Monitoring Systeem (DIMS), het Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging (NET), het Expertisecentrum Alcohol en de infolijnen roken, alcohol en drugs.

Gezonde leefstijl en gezond gewicht

De inzet op gezonde leefstijl, gezonde voeding en een gezond gewicht krijgt ook in 2023 extra aandacht via het Nationaal Preventieakkoord. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij effectieve en bestaande programmalijnen.

Er worden diverse subsidies verstrekt voor onder andere:

- subsidie aan het Voedingscentrum om te voorzien in de juiste informatie over gezonde en veilige voeding voor burgers en professionals.
- subsidie aan de Stichting Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) om in gemeenten een gezonde(re) omgeving te creëren en in te zetten op een stijging van het aantal jongeren op een gezond gewicht. Hierbij werkt de stichting samen met diverse partijen: overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.
- de brede programma's Gezonde School en Gezonde Kinderopvang. Hierin worden in nauwe samenwerking met de ministeries van OCW, LNV en SZW de kinderen in voorschoolse voorzieningen, het basis- en voortgezet onderwijs en mbo gestimuleerd tot een gezonde leefstijl. Onderdeel daarvan is het streven dat alle schoolkantines beschikken over een gezond aanbod volgens de richtlijnen van het Voedingscentrum.

In totaal gaat het om € 28,9 miljoen.

Letselpreventie

Voor letselpreventie is in 2023 € 5,4 miljoen beschikbaar voor onder andere een instellingssubsidie aan de Stichting VeiligheidNL voor het uitvoeren en monitoren van haar activiteiten die zijn gericht op letselpreventie. Zij doen dit door middel van het ontwikkelen van interventies en programma's voor bijvoorbeeld jongeren en ouderen.

Bevordering van de seksuele gezondheid

Het Zevenpuntenplan onbedoelde zwangerschap krijgt een vervolg. In de aanpak preventie en hulp bij onbedoelde zwangerschap wordt ingezet op het voorkomen van onbedoelde zwangerschap via voorlichting, gerichte campagnes en het realiseren van gratis en toegankelijke anticonceptie voor personen in een kwetsbare situatie. Het landelijk informatiepunt onbedoelde zwangerschap en de keuzehulp blijft beschikbaar. En er wordt psycho-sociale hulp na een abortus gerealiseerd. De aanpak wordt nauw verbonden met het Actieprogramma Kansrijke Start. In onderzoek en monitoring krijgen personen in een meer kwetsbare situatie specifieke aandacht, met als doel de preventie en ondersteuning op het gebied van onbedoelde zwangerschap en seksuele gezondheid voor hen te verbeteren.

Om de seksuele gezondheid te bevorderen worden verder subsidies verstrekt aan diverse instellingen die zich bezighouden met gezondheidsbevordering. Dit betreft onder andere FIOM, Rutgers, Soa-Aids Nederland, Stichting hiv-monitoring en de hiv-vereniging Nederland. In totaal is hiervoor een bedrag van € 19,5 miljoen beschikbaar

Opdrachten

Gezondheidsbevordering

Er worden in 2023 diverse opdrachten verstrekt in het kader van gezondheidsbevordering voor de volgende thema's: de medicatie voor de medische heroïnebehandeling, de preventie van alcohol, drugs en tabak, letselpreventie en gezonde leefstijl, gezonde voeding en een gezond gewicht. Hier is € 11,7 miljoen voor beschikbaar.

Bijdragen aan medeoverheden

Heroïnebehandeling op medisch voorschrift

Er wordt een financiële bijdrage van circa € 15,1 miljoen verstrekt aan gemeenten voor het binnen een gesloten systeem aanbieden van een behandeling van een beperkte groep langdurige opiaatverslaafden, waarbij naast methadon, medicinale heroïne wordt verstrekt.

Seksuele gezondheid

De financiering van soa-onderzoek, aanvullende seksuele gezondheidszorg en het aanbieden van hiv-remmers, Pre Expositie Profylaxe (PrEP) aan de hoog risicogroep van mannen die seks hebben met mannen (MSM). In totaal gaat het hierbij om € 42,3 miljoen.

4. Ethiek

Subsidies

Abortusklinieken

Sinds de inwerkingtreding van de Wet langdurige zorg vindt de subsidiëring van de abortusklinieken plaats via een subsidieregeling. Tevens vallen hieronder de kosten voor de uitvoering van de Subsidieregeling Opleidingskosten Abortusartsen. In totaal gaat het hierbij om € 18,6 miljoen.

Medische Ethiek

Voor de uitvoering van de subsidieregeling Kunstmatige inseminatie met donorsemen (KID) is € 8,5 miljoen beschikbaar en voor de overige subsidieactiviteiten € 1,7 miljoen.

Bijdragen aan agentschappen

CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek

Het CIBG verzorgt het secretariaat van de stichting donorgegevens kunstmatige bevruchting. In totaal gaat het hierbij om € 2,4 miljoen.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (CCMO)

De CCMO is een bij wet (Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen en de Embryowet) ingestelde commissie en deze waarborgt de bescherming van proefpersonen betrokken bij medisch-wetenschappelijk onderzoek, via toetsing aan de daarvoor vastgestelde wettelijke bepalingen en met inachtneming van de voortgang van de medische wetenschap. Vanwege de implementatie van EU-verordening 536/2014 voor klinisch geneesmiddelenonderzoek krijgt de CCMO een aantal extra taken en bevoegdheden. De daarmee samenhangende middelen staan geraamd op artikel 10 onder Personele en materiële uitgaven SCP en raden.

Overige

De secretariaten van de regionale toetsingscommissies euthanasie en de beoordelingscommissie late zwangerschapsafbreking en levensbeëindiging bij pasgeborenen zijn bij een uitvoeringseenheid van het Ministerie van VWS ondergebracht. De daarmee samenhangende middelen staan geraamd op artikel 10 onder Personele en materiële uitgaven kerndepartement.

Ontvangsten

In het kader van haar handhavingsbeleid schrijft de NVWA bestuurlijke boetes uit. Hieruit vloeien ontvangsten voort. Deze worden voor 2023 geraamd op € 5,3 miljoen. Verder worden ontvangsten geraamd als gevolg van in eerdere jaren te hoog verstrekte (subsidie)voorschotten voor onder andere de Bevolkingsonderzoeken kanker en uitvoering Preventieve programma's door het RIVM (€ 28,6 miljoen).

3.2 Artikel 2 Curatieve zorg

A. Algemene doelstelling

Een kwalitatief goed, toegankelijk en betaalbaar aanbod voor curatieve zorg.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De minister is verantwoordelijk voor een goed werkend en samenhangend stelsel voor de curatieve zorg. De Zorgverzekeringswet vormt samen met de zorgbrede wetten, zoals de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) en de Wet Toelating Zorginstellingen (WTZi), de wettelijke basis van dit stelsel. Vanuit deze verantwoordelijkheid vervult de minister de volgende rollen:

Stimuleren van kwaliteit, veiligheid en innovatie in de curatieve zorg, de beschikking over de benodigde materialen, de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de curatieve zorg, de werking van het zorgverzekerings-stelsel en informatievoorziening over het zorgverzekeringsstelsel.

Financieren van de zorguitgaven voor kinderen tot 18 jaar, van diverse onderzoeken en initiatieven binnen de curatieve zorg en van initiatieven op gebied van ICT-infrastructuur en van de risicoverevening binnen het stelsel.

Het onderhouden van wet- en regelgeving op gebied van geneesmiddelen, medische hulpmiddelen, lichaamsmaterialen, bloedvoorziening en registers.

C. Beleidswijzigingen

Pandemische paraatheid

Het kabinet zet in op pandemische paraatheid en stelt hier structureel middelen voor beschikbaar. De zorg en infectieziektebestrijding moeten wendbaar en opschaalbaar zijn. Pandemische paraatheid valt uiteen in drie grote beleidsopgaven; versterkte publieke gezondheidszorg en infectieziektebestrijding (artikel 1), basis en opschaalbaarheid zorg op orde en versterkte leveringszekerheid en toegang tot medische producten (artikel 2).

In 2023 investeren we verder in het versterken van de leveringszekerheid van medische producten voor patiënten en de zorg. Het gaat hier om geneesmiddelen, waaronder vaccins, medische hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen waarvan de zorg afhankelijk is. Dit doen we op nationaal en Europees niveau. Nationaal gaat het bijvoorbeeld om investeren in opschaalbare en duurzame productiecapaciteit en structuren ten behoeve van de monitoring van en communicatie over beschikbaarheid van medische hulpmiddelen en - op geleide van FAST – een impuls voor nieuwe modellen, richtlijnen, standaarden en pathways voor de (snelle en zorgvuldige) evaluatie van therapeutische interventies. In Europees verband doen we dit onder andere door de IPCEI (Important Projects of Common European Interest) Health, een geïntegreerd EU-project dat bestaat uit meerdere nationale projecten van bedrijven en/of onderzoeksinstellingen die complementair zijn, synergie hebben en bijdragen aan de leveringszekerheid van geneesmiddelen.

Voor de inrichting van de zorgcoördinatiefunctie is in 2023 € 16,3 miljoen en structureel € 11,5 miljoen beschikbaar gesteld. Het doel van zorgcoördinatie is dat patiënten met een spoedzorgvraag snel worden geholpen en de juiste zorg op de juiste plek krijgen, dat er beter zicht en sturing is op capaciteit in de regio, bovenmatige drukte wordt voorkomen en de doorstroom van patiënten in de acute zorgketen verbeterd. De middelen in 2023 worden besteed aan de verdere uitwerking en implementatie van zorgcoördinatie. Daarnaast wordt voorzien in de structurele bekostiging van zowel de landelijke als regionale functie van inzicht in capaciteit van de zorg en patiëntenspreiding.

Wetsvoorstel afschaffen collectiviteitskorting

Per 1 januari 2023 wordt de collectiviteitskorting op de basisverzekering afgeschaft. Het doel van de collectiviteitskorting was het teruggeven van besparingen op de (zorg)kosten verkregen door het maken van (zorg)inhoudelijke afspraken voor de collectiviteit. Dat doel werd echter niet bereikt. Het waren niet de (zorg)inhoudelijke afspraken die de collectiviteitskorting financierden, maar alle verzekerden betaalden deze (zelf) door een opslag op de premie. Het afschaffen van de collectiviteitskorting maakt een einde aan de ongewenste kruissubsidiëring die hierdoor ontstond. Vermoedelijk zullen collectiviteiten zonder inhoudelijke afspraken verdwijnen, waardoor het polisaanbod naar verwachting ook overzichtelijker wordt.

Bevriezen eigen risico 2023 – 2025

De financiering van zorg en ondersteuning in Nederland is in hoge mate gebaseerd op solidariteit van mensen die geen of weinig zorg gebruiken met mensen die (relatief) veel zorg ontvangen. In het coalitieakkoord is een pakket aan maatregelen aangekondigd om het verplicht eigen risico slimmer en betaalbaarder te maken en de stapeling aan eigen bijdragen te monitoren en tegen te gaan. Eén van deze maatregelen betreft het bevriezen van het verplicht eigen risico op € 385. Met de maatregel uit het coalitieakkoord wordt het verplicht eigen risico van de zorgverzekering ook in de jaren 2023, 2024 en 2025 vastgesteld op het bedrag van € 385 per jaar per verzekerde van 18 jaar of ouder.

Hersteloperaties na vrouwelijke genitale verminking (VGV)

In het geval van somatische klachten zijn hersteloperaties na vrouwelijke genitale verminking (VGV) onderdeel van het basispakket. Als uitsluitend sprake is van psychische klachten als gevolg van VGV is een hersteloperatie geen basisverzekerde zorg. Het Zorginstituut heeft hierbij geoordeeld dat de wetenschappelijke inzichten m.b.t. de veiligheid en effectiviteit beperkt zijn en aanvullend onderzoek hiernaar wenselijk is.

Bij de begrotingsbehandeling 2020 is een amendement aangenomen van de leden Raemakers (D66) en Ploumen (PvdA)⁵ dat € 500.000 beschikbaar stelt voor onderzoek naar de veiligheid en effectiviteit van hersteloperaties bij VGV. Dit met het oog op mogelijke opname van dergelijke hersteloperaties in het basispakket bij alleen psychische klachten. Afgelopen mei (2022) heeft VWS het plan van aanpak van ZonMW goedgekeurd om een onderzoekscall te starten. Doel hiervan is om inzicht te krijgen in de verwijzing, indicatiestelling, effectiviteit en veiligheid van multidisciplinaire herstelzorg bij VGV. Dit maakt in onderzoeksverband een hersteloperatie wel mogelijk voor deze groep. Voor de uitvoering van het programma is in totaal € 1.227.680 beschikbaar gesteld, verdeeld over de jaren 2023 t/m 2028.

⁵ Kamerstukken II 2019/20, 35300 XVI, nr. 133

Tussentijdse resultaten zullen naar verwachting in 2025 met de Kamer gedeeld kunnen worden. Definitieve onderzoeksresultaten zullen naar verwachting in 2028 volgen.

Integraal zorgakkoord

Momenteel wordt, samen met partijen die bij de zorg betrokken zijn, gewerkt aan het afsluiten van een Integraal Zorgakkoord. Het Integraal Zorgakkoord richt zich erop dat de curatieve zorg ook in de toekomst toegankelijk en houdbaar is. Het is noodzakelijk dat we de zorg slimmer gaan organiseren met oog voor de grenzen van de arbeidsmarkt en de financiën. Dit vraagt om een transitie naar passende zorg. Passende zorg is zorg die gaat om gezondheid in plaats van ziekte, de juiste zorg op de juiste plek, die waarde gedreven is en die samen met en rondom de patiënt tot stand komt. Door het afsluiten van een integraal zorgakkoord wordt beoogd om samen met alle betrokken partijen de komende vier jaar deze lange termijn transitie (10–15 jaar) versneld in gang zetten. Zoals toegelicht in kamerstukken II 2021/21, [31765, nr. 641](#) worden over de volgende thema's afspraken gemaakt:

- Regionale samenwerking
- Samenwerking sociaal domein, huisartsenzorg en ggz
- Versterken organisatie van de basiszorg
- Preventie en leefstijlgeneeskunde
- Waarde gedreven zorg met de patiënt, kwaliteit, uitkomstgerichte zorg, pakketbeheer, contractering
- Digitalisering en gegevensuitwisseling
- Arbeidsmarkt en ontzorgen van de zorgmedewerkers

Naast deze thema's is ook ruimte voor sectorspecifieke afspraken zonder raakvlak met andere sectoren. Er worden afspraken gemaakt over de inhoud van zorg en de aanpak van het arbeidsmarktvraagstuk. Tevens is in het coalitieakkoord een duidelijke financiële opgave neergelegd voor het integraal zorgakkoord. Om de zorgsector gericht te steunen in het realiseren van de transitie heeft het kabinet incidentele middelen beschikbaar gesteld. In het integraal zorgakkoord maken we concrete afspraken over hoe, via welke kanalen en onder welke voorwaarden deze middelen worden ingezet om de doelen te realiseren. Het tot stand komen van een akkoord, maar bovenal de daadwerkelijke uitvoering ervan, zal de komende tijd veel van alle betrokken partijen vragen.

Dit kabinet zet in op passende zorg. Passende Zorg richt zich –mede vanwege grote maatschappelijke uitdagingen– op gepast gebruik van zorg én op noodzakelijke veranderingen in de organisatie van zorg. Het is een overkoepelende term voor de beweging naar zorg die waarde gedreven is, die samen met en rondom de patiënt tot stand komt, die de juiste zorg op de juiste plek is en die gaat om gezondheid in plaats van ziekte. Passende Zorg is daarmee geen nieuw programma, maar een katalysator voor bestaande programma's en trajecten, zoals uitkomstgerichte zorg, samen beslissen, juiste zorg op de juiste plek en zorgevaluatie en gepast gebruik. Hierbij is de kern dat deze trajecten in samenwerking en vanuit wederzijds vertrouwen worden doorgevoerd, met meer urgentie en minder vrijblijvendheid. Ook werken we vanuit passende zorg aan het aanpassen van noodzakelijke randvoorwaarden in het stelsel. Er worden hierover in het IZA afspraken gemaakt met betrokken veldpartijen.

De organisatiegraad in de basiszorg wordt tot 2026 versterkt met een programma voor de (door)ontwikkeling van lokale en regionale organisaties die professionals in de basiszorg ontzorgen en ondersteunen in de

samenwerking met andere partijen en domeinen. Deze beleidsinzet en investeringen leiden tot meer en beter afgestemde zorg voor kwetsbare patiëntengroepen, meer werkplezier voor professionals, betere benutting van personele capaciteit en budgetten en meer innovatiekracht. De versterking van de basiszorg ondersteunt de afspraken in het Integraal Zorgakkoord en het programma Wonen, ondersteuning en zorg voor ouderen (WOZO).

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Tabel Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 (bedragen x € 1.000)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	3.387.494	3.509.639	3.714.252	3.776.981	3.894.799	4.068.362	4.118.479
Uitgaven	3.476.461	3.558.395	3.849.237	3.854.503	3.937.222	4.092.886	4.119.979
1. Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg	472.376	402.938	488.490	328.490	270.086	288.607	220.448
Subsidies (regelingen)	202.405	242.272	360.300	231.272	184.157	207.752	175.290
Medisch specialistische zorg	78.851	75.424	77.616	74.133	63.226	65.060	65.061
Curatieve ggz	22.433	25.600	30.022	27.461	30.596	39.714	39.679
Eerste lijnszorg	14.140	10.027	14.739	17.233	17.872	20.947	16.947
Lichaamsmateriaal	23.946	24.203	24.225	24.125	24.119	24.119	24.119
Medische producten	63.035	107.018	213.698	88.320	48.344	57.912	29.484
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	237.542	105.894	78.039	79.988	69.746	64.871	30.774
Medisch-specialistische zorg	725	3.215	5.637	3.237	3.436	1.836	1.836
Curatieve ggz	685	1.670	2.388	2.420	2.468	2.771	3.671
Eerstelijnszorg	1.210	31.751	48.831	51.351	42.204	43.204	104
Lichaamsmateriaal	433	1.664	2.364	2.364	2.364	2.384	2.384
Medische producten	234.489	67.594	18.819	20.616	19.274	14.676	22.779
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	25.105	54.422	50.151	17.230	16.183	15.984	14.384
aCBG	4.150	6.893	6.214	6.242	4.582	4.382	2.782
aCBG	2.166	657	0	0	0	0	0
CIBG	17.847	44.607	43.937	10.988	11.601	11.602	11.602
Overige	942	2.265	0	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Garanties	7.324	350	0	0	0	0	0
Overige	7.324	350	0	0	0	0	0
3. Ondersteuning van het zorgstelsel	3.004.085	3.155.457	3.360.747	3.526.013	3.667.136	3.804.279	3.899.531
Subsidies (regelingen)	107.210	195.299	134.650	131.008	130.689	140.160	132.756
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen	1.251	1.395	1.396	1.396	1.396	1.395	1.395
Regeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden	44.500	110.044	68.062	63.061	63.056	63.058	63.058
Regeling veelbelovende zorg	6.956	21.307	31.480	44.768	49.669	59.479	60.075
Medisch-specialistische zorg	42.117	46.397	22.123	6.558	1.374	384	384
Curatieve ggz	2.352	4.026	512	7.074	5.541	5.691	5.691
Eerste lijnszorg	10.034	10.341	11.066	8.140	9.642	10.142	2.142

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Overige	0	1.789	11	11	11	11	11
Bekostiging	2.844.186	2.884.083	3.130.308	3.323.822	3.464.309	3.610.910	3.715.411
Rijksbijdrage Zorgverzekeringsfonds voor financiering van verzekerden 18-	2.796.500	2.831.900	3.078.200	3.271.700	3.412.200	3.558.800	3.663.300
Zorg illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen	47.055	52.183	52.108	52.122	52.109	52.110	52.111
Overige	631	0	0	0	0	0	0
Inkomensoverdrachten	25.323	27.616	25.081	23.267	21.303	20.297	18.545
Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel	25.229	27.490	24.955	23.141	21.177	20.171	18.419
Overige	94	126	126	126	126	126	126
Opdrachten	13.160	32.085	54.325	31.536	34.462	16.535	6.085
Risicoverevening	1.494	2.072	2.073	2.071	2.070	2.073	2.073
Uitvoering zorgverzekeringsstelsel	644	4.800	19.745	16.006	15.631	941	941
Medisch-specialistische zorg	9.416	19.465	14.096	4	356	416	416
Curatieve ggz	446	1.280	1.330	1.285	1.235	935	35
Eerste lijnszorg	202	954	554	104	104	104	104
Passende zorg	0	975	14.130	9.550	12.550	9.550	0
Overige	958	2.539	2.397	2.516	2.516	2.516	2.516
Bijdrage aan agentschappen	7.504	9.243	8.749	8.747	8.741	8.745	19.102
CJIB: Onverzekerden en wanbetalers	7.504	9.243	8.749	8.747	8.741	8.745	19.102
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	6.702	7.131	7.634	7.633	7.632	7.632	7.632
SVB: Onverzekerden	5.760	6.037	6.540	6.539	6.538	6.538	6.538
Overige	942	1.094	1.094	1.094	1.094	1.094	1.094
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	0	0
VenJ: Bijdrage C2000	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	133.534	99.629	65.055	67.055	68.055	76.639	76.955
Overige	133.534	99.629	65.055	67.055	68.055	76.639	76.955

Budgetflexibiliteit

Subsidies

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 494,9 miljoen is 100,7% juridisch verplicht. Het betreft diverse subsidies op het gebied van kwaliteit en (patiënt)veiligheid, subsidies ter bevordering van de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg en subsidies die de werking van het stelsel bevorderen.

Opdrachten

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 132,4 miljoen is 95,2% juridisch verplicht. Het betreft diverse opdrachten op het gebied van kwaliteit en (patiënt)veiligheid en opdrachten die de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg en de werking van het stelsel moeten bevorderen.

Bekostiging

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 3,1 miljard is 100% juridisch verplicht. Het betreft de rijksbijdrage aan het Zorgverzekeringsfonds voor de financiering van verzekerden jonger dan 18 jaar, en de bekostiging van de compensatie van (een deel van) de gedeelde inkomsten van zorgaanbieders als gevolg van het verstrekken van zorg aan illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen.

Inkomensoverdrachten

Van het beschikbare budget 2023 van € 25,1 miljoen is 100% juridisch verplicht. Het betreft de overgangsregeling FLO/VUT voor het ambulance-personeel.

Bijdragen aan agentschappen

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 58,9 miljoen is 95,6% juridisch verplicht. Het betreft voornamelijk de bijdrage aan het CJIB voor de aanpak van onverzekerden en wanbetalers Zorgverzekeringswet.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 7,6 miljoen is 100% juridisch verplicht. Het betreft voornamelijk de bijdrage aan het CAK voor de aanpak van onverzekerden en wanbetalers Zorgverzekeringswet en de bijdrage aan ZonMw voor het programma goed gebruik hulpmiddelen.

Tabel 13 Geschatte budgetflexibiliteit

	2023
<i>juridisch verplicht</i>	99,9%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	0,2%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	0,3%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0,0%

Tabel 14 Uitsplitsing verplichtingen

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	3.387.494	3.469.239	3.539.748	3.613.266	3.764.059	3.937.712	4.052.579
<i>waarvan garantieverplichtingen</i>	7.324	350	0	0	0	0	0
<i>waarvan overige verplichtingen</i>	3.380.170	3.468.889	3.539.748	3.613.266	3.764.059	3.937.712	4.052.579

E. Toelichting op de financiële instrumenten

1. Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg

Subsidies

Medisch-specialistische zorg

VWS stelt in 2023 € 77,6 miljoen beschikbaar voor het verstrekken van subsidies ter bevordering van de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de medisch specialistische zorg. Hieronder valt een aantal zorggebieden, zoals: oncologie, geboortezorg, acute zorg en antibioticaresistentie. Anticiperend op de jaarlijkse onderuitputting op de VWS-begroting wordt er ter dekking van problematiek op de begroting van VWS al enkele jaren een taakstellende korting verwerkt. Op artikel 2 is deze taakstelling geboekt op subsidies Medisch Specialistische Zorg. Vandaar dat het (geraamde) budget voor de toegelichte beleidsvoornemens voor subsidies Medisch Specialistische Zorg hoger is dan de beschikbare middelen op de begroting.

Voor oncologie is in 2023 in totaal € 63,1 miljoen beschikbaar voor:

- Het bevorderen van fundamenteel, translationeel en klinisch kankeronderzoek ten behoeve van verbetering van de overleving van kanker en het bevorderen van kwaliteit van leven van de patiënt;
- Het verbeteren van de oncologische en palliatieve zorg door het verzamelen van gegevens, het bewaken van kwaliteit, het faciliteren van samenwerkingsverbanden en bij- en nascholing;

- De eenmalige registratie van alle pathologie-uitslagen, het beheer hiervan in een landelijke databank en het computernetwerk voor de gegevensuitwisseling met alle pathologielaboratoria in Nederland. Deze gegevens vormen de basis voor de landelijke kankerregistratie, zijn onmisbaar voor de evaluatie en monitoring van de bevolkingsonderzoeken, ondersteunen de patiëntenzorg en worden gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek.

Voor geboortezorg is in 2023 in totaal € 5,1 miljoen beschikbaar voor het doorvoeren van verdere verbeteringen, met als doel het terugdringen van de perinatale sterfte, morbiditeit en het bevorderen van een goede start van moeder en kind. Met deze middelen wordt ingezet op:

- Het koppelen van afzonderlijke registraties (van de verschillende beroepsgroepen) waardoor een sectorbrede perinatale registratie ontstaat, die mogelijkheden biedt voor onderzoek, vergelijkingen en indicatoren op basis waarvan verbeteringen kunnen worden doorgevoerd.
- Het verder ontwikkelen van de perinatale audituitvoering, mede door het analyseren van uitgevoerde audits, het formuleren van verbeterpunten voor regio's, actief inzetten op kennisdeling en rapporteren over auditthema's.
- Visieontwikkeling, verbinden, agenderen, adresseren, faciliteren en regievoeren op het gebied van preventie, kwaliteitsontwikkeling, Zwangere Centraal en verbeteren integrale geboortezorg op basis van de adviezen van de stuurgroep Zwangerschap en Geboorte Een goed begin (2010), de agenda geboortezorg 2018–2022 (Kamerstukken II 2017/18, [32279, nr. 119](#)) en het RIVM-rapport 'Beter weten: een beter begin'.
- Het ondersteunen van regio's die stappen willen zetten richting passende bekostiging voor integrale geboortezorg.
- Het ondersteunen van regio's bij het mogelijk maken van landelijke gegevensuitwisseling in de geboortezorg (VIPP-programma Babyconnect).
- Ondersteunen van kraamzorg op maat. Dit betekent het meer flexibel inzetten van kraamzorg zodat het goed aansluit op de vraag per gezin.

Daarnaast is er € 2,4 miljoen beschikbaar voor de voortzetting van het ZonMw-programma Zwangerschap en geboorte, op basis van de nieuwe onderzoeksagenda 'Een gezonde start voor moeder en kind; Integrale zorg rondom zwangerschap'. Deze middelen zijn overgeheveld naar artikel 1 Volksgezondheid.

Voor de acute zorg is in 2023 in totaal € 2,7 miljoen beschikbaar. Deze middelen zijn onder andere bestemd voor de uitvoering van de afspraken uit het Actieplan ambulancezorg (Kamerstukken II 2018/19, [29247, nr. 263](#)). Op 12 november 2018 heeft de minister voor Medische Zorg het Actieplan ambulancezorg gepresenteerd. Het actieplan loopt tot eind 2022 en moet mogelijk maken dat de ambulancesector nu en in de toekomst goede ambulancezorg kan blijven bieden. In 2023 zijn nog middelen beschikbaar gesteld voor een tweetal onderdelen uit het Actieplan ambulancezorg: voor de implementatie van een nieuwe urgentie-indeling en voor de doorontwikkeling van het Kwaliteitskader ambulancezorg. Daarnaast zijn middelen beschikbaar voor het tot stand brengen, borgen en duurzaam verankeren van een toekomstbestendige en effectieve AED-burgerhulpverlening door heel Nederland.

Voor het thema patiëntveiligheid is in de jaren 2020–2023 in totaal € 20 miljoen beschikbaar voor het plan van aanpak Tijd voor verbinding dat op 1 oktober 2018 is aangeboden aan de minister voor Medische Zorg (bijlage bij Kamerstukken II 2018/19, 1016, nr. 111). Het doel van het plan is in vier jaar tijd te komen tot een aanmerkelijke en betekenisvolle daling van de potentieel vermijdbare schade en sterfte in de ziekenhuiszorg. Kern van het plan van aanpak is de inrichting en uitvoering van een Netwerkorganisatie Patiëntveiligheid. De opdracht aan de netwerkorganisatie is een beweging van professionals, bestuurders en patiënten op gang te brengen die gezamenlijk in alle ziekenhuizen de patiëntveiligheid verder verbetert.

Voor de aanpak van antibioticaresistentie in de zorg is in 2023 € 10,6 miljoen beschikbaar. Op 2 oktober 2020 zijn de beleidsregels subsidiëring regionale zorgnetwerken antibiotica resistentie (ABR) gepubliceerd. Op grond van deze beleidsregels kunnen de tien regionale zorgnetwerken ABR subsidie aanvragen voor activiteiten om antibioticaresistentie tegen te gaan. Het RIVM verstrekt de subsidies in opdracht van het ministerie van VWS. De acht universitaire medisch centra, het Amphia ziekenhuis en het Isala ziekenhuis treden namens hun zorgnetwerk op als aanvrager van de subsidie.

Voor transgenderzorg is vanaf 2023 € 2,8 miljoen beschikbaar. Deze middelen zijn bestemd voor een subsidieregeling die het voor transgender-vrouwen eenmalig mogelijk maakt om een subsidie aan te vragen voor een borstvergroting.

De programma's Topzorg en Citrien zullen gedurende de looptijd van het Integraal Zorgakkoord worden voortgezet. De vervolprogramma's moeten aansluiten bij de inhoudelijke, domein overstijgende doelen van het Integraal Zorgakkoord. Voor de voortzetting van deze programma's is voor de periode 2023-2026 jaarlijks € 13 miljoen beschikbaar. De middelen hiervoor staan geraamd op artikel 1 Volksgezondheid.

Curatieve GGZ

VWS stelt in 2023 € 30,0 miljoen beschikbaar voor het verstrekken van subsidies ter bevordering van de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de curatieve geestelijke gezondheidszorg.

Voor suïcidepreventie is in 2023 € 16,7 miljoen beschikbaar. Hiervan is € 11,6 miljoen beschikbaar voor activiteiten op het terrein van hulpverlening, onderzoek, opleiding en communicatie. Hiernaast is in 2023 € 5,0 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van de doelstellingen en activiteiten van de derde landelijke agenda suïcidepreventie (2021-2025). In de derde landelijke agenda suïcidepreventie staat versterking van de netwerkaanpak centraal, waarbij mensen, bedrijven en organisaties binnen en buiten de zorg zich inzetten voor het verminderen van suïcidepogingen en suïcides. De resterende middelen zijn beschikbaar voor een lopend ZonMw onderzoeksprogramma naar het leveren van nieuwe kennis om het aantal suïcides in Nederland terug te dringen.

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) is op 1 januari 2020 in werking getreden. Voor het ondersteunen van de afronding van de implementatie en de uitvoering van de wet is structureel € 10,7 miljoen beschikbaar. De middelen zijn onder andere beschikbaar voor ondersteuning van de ketensamenwerking en vertrouwenswerk in de ggz. Het grootste deel van dit budget gaat naar de instellingssubsidies voor vertrouwenspersonen. Dat maakt het mogelijk dat er bij verplichte zorg een beroep

kan worden gedaan op de patiëntvertrouwenspersoon (pvp) en de familie-vertrouwenspersoon (fvp). De werkzaamheden van de pvp en fvp hebben hun wettelijke basis in de Wvggz.

Tot slot is er voor de sluitende aanpak voor personen met verward gedrag een samenhangend pakket aan maatregelen waarvoor in 2023 € 20 miljoen beschikbaar is. Een bedrag van € 14,1 miljoen is beschikbaar op artikel 1 Volksgezondheid voor de uitvoering van het actieprogramma «Grip op onbegrip» door ZonMW, om gemeentelijke projecten en initiatieven te faciliteren die bijdragen aan het realiseren van een regionale sluitende aanpak voor personen met verward gedrag. Voorbeelden hiervan zijn inzet van ggz-expertise in de wijk en flexibele inzet van zorg en begeleiding en de regionale samenwerking tussen zorg- en veiligheidsketenpartners. Daarnaast wordt een bijdrage geleverd van € 5 miljoen aan de subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden (SOV). Het doel van deze subsidieregeling is het wegnemen van belemmeringen voor het verstrekken van medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerde personen, waaronder ook personen met verward gedrag.

Diverse overige subsidies van minder dan € 2,5 miljoen tellen, met bovengenoemde posten, op tot het totale bedrag op dit instrument in de budgettaire tabel.

Eerste lijnszorg

In 2023 is er een bedrag van € 14,7 miljoen beschikbaar voor het verstrekken van subsidies ter bevordering van de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de eerstelijns zorg.

In het kader van de uitvoering van de bestuurlijke afspraken paramedische zorg 2019-2022, heeft ZonMw een programma ontwikkeld voor het bevorderen van de kwaliteit (zorgstandaarden en richtlijnen), transparantie, kennis en onderzoek binnen de paramedische zorg. Voor dit programma is gedurende de periode 2019-2026 een bedrag van € 10 miljoen beschikbaar gesteld.

Daarnaast is voor flankerend beleid rakend aan het Integraal Zorgakkoord (o.a. op het gebied van monitoring en evaluatie) in 2023 € 3 miljoen euro beschikbaar. Diverse overige subsidies van minder dan € 2,5 miljoen tellen, met bovengenoemde posten, op tot het totaal geraamde bedrag op dit instrument in de budgettaire tabel.

Lichaamsmateriaal

VWS stelt in 2023 € 24,2 miljoen beschikbaar voor het verstrekken van subsidies ten behoeve van de beschikbaarheid, veiligheid en kwaliteit van lichaamsmaterialen.

Aan de Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS) wordt een subsidie verstrekt van € 14,6 miljoen voor het uitvoeren van wettelijke taken als orgaancentrum, het ondersteunen van ziekenhuizen bij de donatiezorg en het informeren van de bevolking over orgaandonatie. Hiernaast ontvangen 26 ziekenhuizen met een functie binnen de orgaanketen, subsidie (€ 5,3 miljoen) op grond van de subsidieregeling donatie in ziekenhuizen. Doel van de subsidieregeling is het stimuleren van orgaan- en weefseldonatie in ziekenhuizen.

Daarnaast is voor de volgende onderwerpen € 4,1 miljoen beschikbaar: onderzoeken naar perfusiemethodieken die de beschikbaarheid en geschiktheid van organen voor transplantatie kunnen vergroten, de subsidieregeling donatie bij leven en het werven van stamceldonoren.

Medische Producten

VWS stelt in 2023 € 84,7 miljoen beschikbaar voor het verstrekken van subsidies medische producten.

Een bedrag van € 40,7 miljoen wordt ingezet voor het verbeteren van de medicatieveiligheid door de basis te leggen voor een betere uitwisseling van medicatiegegevens in de keten (medicatieoverdracht), en de ontsluiting van deze gegevens naar de patiënt middels een persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO). In 2023 wordt een start gemaakt met de eerste implementatie van medicatieoverdracht in een beperkte setting in twee regio's. Daarnaast worden de voorbereidingen getroffen voor een verdere opschaling.

Van de in totaal € 78,8 miljoen, die beschikbaar is vanuit het nationaal groeifonds, wordt in 2023 € 17,4 miljoen ingezet voor PharmaNL. PharmaNL geeft een duurzame impuls aan het benutten van het economisch potentieel van innovatieve farmaceutische producten en productietechnologieën, met een toename van medicijnontwikkeling en medicijnproductie op Nederlandse bodem als oogmerk.

Voor het verminderen van afhankelijkheden in de productie- en toeleveringsketen van medische producten investeren wij in duurzame productie dichtbij huis (Europa of Nederland), slimme inkoop die productie dichtbij huis stimuleert en strategische partnerschappen met producerende landen buiten Europa. Hiertoe wordt zoveel mogelijk aangesloten bij relevante EU-initiatieven zoals de IPCEI Health op het gebied van geneesmiddelen. Hiervoor is in 2023 € 11 miljoen beschikbaar, dat wordt gericht op modernisering en vergroening van productieprocessen en productie dicht bij huis in Nederland en de EU.

Verder is er in 2023 € 4 miljoen beschikbaar voor deelname aan een tweede ronde van de IPCEI Health gericht op de stimulering van MedTech-initiatieven vanuit de private sector die het meeste bijdragen aan versterking van de leveringszekerheid en waar mogelijk verduurzaming wordt gestimuleerd.

Voor het uitbreiden van de beschikbare capaciteit van farmaceutisch opgeleid personeel voor vaccin- (en geneesmiddelen)productie, toezicht en registratie is in 2023 € 2,5 miljoen beschikbaar. Diverse overige subsidies van minder dan € 2,5 miljoen tellen, met bovengenoemde posten, op tot het totale geraamde bedrag op dit instrument in de budgettaire tabel.

Verder wordt er in 2023 € 129 miljoen overgeheveld van artikel 11 Nog onverdeeld naar artikel 2 Curatieve Zorg. Dit betreft aanvullende leningen voor de projectkosten Pallas 2023, in afwachting van een definitief besluit.

Opdrachten

Medisch-specialistische zorg

In 2023 is in totaal € 5,6 miljoen beschikbaar voor het verstrekken van opdrachten ter bevordering van de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid in de medisch-specialistische zorg.

Voor het verstrekken van opdrachten ten behoeve van beleids-ontwikkeling en gegevensuitwisseling in het kader van pandemische paraatheid is een bedrag beschikbaar van € 1 miljoen. Daarnaast is er € 4,6 miljoen beschikbaar voor diverse kleinere opdrachten waaronder opdrachten ten behoeve van de beoordeling van expertisecentra voor zeldzame aandoeningen, het programma Met Spoed Beschikbaar gericht op de implementatie van gegevensdeling in de acute zorg en onderzoeken van de mogelijkheden voor structurele financiering van een tolkenvoorziening (motie Paulusma en Bikker).

Eerstelijnszorg

In 2023 is in totaal € 48,8 miljoen beschikbaar voor het verstrekken van opdrachten ter bevordering van de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid in de eerstelijns zorg.

Een bedrag van € 26 miljoen is beschikbaar voor de uitvoering van de subsidieregeling Ondersteuning Wijkverpleging (hierna: SOW). De subsidieregeling SOW ondersteunt de lokale implementatie van de afspraken zoals die zijn vastgesteld in het Hoofdlijnakkoord wijkverpleging 2019-2022 en dient de kwaliteit van de wijkverpleging en het toekomstperspectief van de wijkverpleging te verbeteren.

In het kader van het coalitieakkoord is gedurende de periode 2023-2026 een bedrag van € 150,1 miljoen beschikbaar gesteld voor het versterken van de organisatiegraad in de basiszorg. Hiermee wordt ingezet op de (door)ontwikkeling van lokale en regionale organisaties die professionals in de basiszorg ontzorgen en ondersteunen in de samenwerking met andere partijen en domeinen. Deze beleidsinzet en investeringen leiden tot meer en beter afgestemde zorg voor kwetsbare patiëntengroepen, meer werkplezier voor professionals, betere benutting van personele capaciteit en budgetten en meer innovatiekracht. De versterking van de basiszorg ondersteunt de afspraken in het Integraal Zorgakkoord en het programma Wonen, ondersteuning en zorg voor ouderen (WOZO). In 2023 is hiervoor een bedrag beschikbaar van € 22,4 miljoen.

Medische Producten

VWS stelt in 2023 € 18,8 miljoen beschikbaar voor het verstrekken van opdrachten medische producten.

In 2023 is een bedrag van € 4,5 miljoen beschikbaar voor uitgaven in verband met het verminderen van afhankelijkheden in productie- en toeleveringsketen van medische producten in het kader van pandemische paraatheid. Bij het beschikbaar stellen van middelen zijn er verschillende gradaties mogelijk, bijvoorbeeld door het verlenen van een opdracht, garantstelling, lening of door een bepaald percentage lokale productie («produce European/NL»). Duurzaamheid is hier een belangrijke drijver en manier om onderscheidend te zijn ten opzichte van ontwikkelingslanden waar de loonkosten lager liggen.

Voor het verbeteren van sturing en regie door monitoring van vraag en aanbod van essentiële genees- en hulpmiddelen, met mogelijkheid tot opschalen naar sturing en regie in crisistijd is in 2023 € 5 miljoen beschikbaar.

Diverse overige opdrachten tellen, met bovengenoemde posten, op tot het totale geraamde bedrag op dit instrument in de budgettaire tabel.

Bijdrage aan agentschappen

aCBG

VWS stelt in 2023 € 6,2 miljoen beschikbaar voor een bijdrage aan het aCBG. De € 6,2 miljoen voor het agentschap aCBG betreft voor € 5,8 miljoen middelen voor het programma Werk aan uitvoering (WAU). Via dit programma wordt gewerkt aan de doelstelling dat de overheid betrouwbaar, dienstbaar, dichtbij en rechtvaardig is. Onderdeel hiervan is de verbetering van informatiesystemen door het aCBG.

CIBG

VWS stelt in 2023 € 43,9 miljoen beschikbaar voor een bijdrage aan het CIBG. Hiervan is een bedrag van € 4,3 miljoen beschikbaar voor onder meer het uitvoeren van taken voor het Donorregister. Voor het uitvoeren van de Wet op de Geneesmiddelenprijzen en het Geneesmiddelen-vergoedingen-systeem is een bedrag van € 2,9 miljoen beschikbaar. Daarnaast wordt de opslag, uitgifte en afwikkeling van de voorraden persoonlijke beschermingsmiddelen, die zijn opgebouwd ten behoeve van de COVID-19 pandemie beheerd door het agentschap CIBG. Voor de hieraan verbonden kosten is in 2023 een bedrag beschikbaar van € 30,8 miljoen. Ten slotte is voor het verlenen van vergunningen, ontheffingen en notificaties € 3,2 miljoen beschikbaar. Diverse overige bijdragen tellen, met bovengenoemde posten, op tot het totaalbedrag voor het CIBG op dit instrument in de budgettaire tabel.

3. Ondersteuning van het zorgstelsel

Subsidies

Stichting klachten en geschillen zorgverzekeringen

De Stichting klachten en geschillen zorgverzekeringen (SKGZ) ontvangt voor het project Zorgverzekeringslijn een instellingssubsidie. De activiteiten van de Zorgverzekeringslijn voorzien in informatie en advies over de zorgverzekering, de verzekeringsplicht, wat te doen bij betalingsproblemen of onverzekerdheid en biedt zo nodig en gewenst een doorverwijzing naar lokaal welzijnswerk of schuldbemiddeling. Ook in 2023 zal de Zorgverzekeringslijn gemeenten actief informeren over de geleerde lessen van gemeenten die actief aan de slag zijn gegaan met de lijst wanbetalers zorgpremie van het CAK. In 2023 is € 1,4 miljoen beschikbaar voor de SKGZ.

Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden

Zorgaanbieders kunnen de medisch noodzakelijke zorg die zij aan onverzekerden hebben verleend declareren bij het CAK indien de kosten daarvan niet of niet volledig verhaalbaar blijken op de patiënt. De uitgaven in het kader van deze regeling worden voor 2023 geraamd op € 68,1 miljoen. Dit bedrag is inclusief € 5 miljoen voor de onder deze regeling gedeclareerde zorgkosten voor ontheemden uit Oekraïne. De uitvoeringskosten van deze regeling zijn opgenomen op artikel 4 Zorgbreed beleid.

Subsidieregeling Veelbelovende Zorg Sneller bij de Patiënt

De uitvoering van de subsidieregeling Veelbelovende Zorg Sneller bij de Patiënt ligt bij het Zorginstituut in samenwerking met ZonMw. Dit betreft een nieuwe regeling ter vervanging van de regeling voor de voorwaardelijke pakkettoelating. Het doel van de subsidieregeling is dat innovaties voor de patiënt op een veilige wijze én sneller dan voorheen in het basispakket kunnen instromen, en dat we beter inzicht krijgen in de (kosten) effectiviteit van deze veelbelovende, innovatieve interventies. Tevens is de regeling

bedoeld om kleinere partijen beter te ondersteunen bij het doen van onderzoek. Voor deze regeling is in 2023 een bedrag van € 31,5 miljoen beschikbaar.

Medisch-specialistische zorg

VWS stelt in 2023 € 22,1 miljoen beschikbaar voor het verstrekken van subsidies ter ondersteuning van het zorgstelsel ten behoeve van de medisch-specialistische zorg.

Voor het ontsluiten van patiëntgegevens in de medisch-specialistische zorg en de gegevensuitwisseling tussen instellingen onderling is er in de periode 2020 – 2023 in totaal € 75 miljoen beschikbaar voor ziekenhuizen, universitair medische centra en overige instellingen voor medisch-specialistische zorg (VIPP MSZ). De uitgaven in 2023 worden geraamd op € 13,3 miljoen.

Om ervoor te zorgen dat ook in de geboortezorg patiënten veilig en digitaal kunnen beschikken over hun gestandaardiseerde medische gegevens in een persoonlijke gezondheidsomgeving en alle betrokken zorgverleners optimaal zijn geïnformeerd, is in de periode 2019-2024 € 29 miljoen beschikbaar (Babyconnect). Deze middelen worden ingezet op de volgende activiteiten:

- Implementeren van aanpassingen tussen en aan zorginformatiesystemen die resulteren in zowel regionaal als landelijke digitale informatie-uitwisseling in de geboortezorgketen en uitwisseling van gegevens met de zorggebruiker.
- Coördineren van de implementatie door het regionaal partnerschap.
- Mogelijk maken dat zorggebruikers de informatie uit alle zorginformatiesystemen uit de geboortezorgketen kunnen ontsluiten richting hun Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO), conform het MedMij afsprakenstelsel.
- Informeren van cliënten over de mogelijkheid om digitaal toegang tot de eigen gegevens te krijgen.
- Het organiseren van inspraak, zodat de belangen van de zorggebruiker worden vertegenwoordigd.

De uitgaven in 2023 worden geraamd op totaal € 5,9 miljoen.

Eerste Lijnszorg

VWS stelt in 2023 € 11,1 miljoen beschikbaar voor het verstrekken van subsidies ter ondersteuning van het zorgstelsel ten behoeve van de eerstelijnszorg.

In het Hoofdlijnenakkoord Huisartsenzorg 2019-2022 is afgesproken dat het Versnellingsprogramma Informatie-uitwisseling Patiënt en Professional OPEN (VIPP OPEN) uitgevoerd zal worden. Dit met het oog op de verdere intensivering van de informatie-uitwisseling tussen huisartsen en patiënten. De uitvoering van de activiteiten in het kader van deze regeling vergen meer tijd waardoor deze regeling nog zal doorlopen in 2023. Hiervoor is in 2023 een bedrag beschikbaar van € 2,8 miljoen.

In het kader van het IZA is met de huisartsen afgesproken dat wordt ingezet op zelfzorg. Gedurende de periode 2023-2026 wordt hiertoe vanuit het Integraal Zorgakkoord en de coalitieakkoordmiddelen voor passende zorg € 17 miljoen beschikbaar gesteld. In 2023 gaat het om een bedrag van € 2,5 miljoen.

DUO XIS is een vervolg op het project XIS, dat eerder door VWS is gesubsidieerd (2020-2022). Het doel hiervan is de oprichting van een duurzame uitvoeringsorganisatie voor het keurmerk XIS (DUO XIS). Gedurende de periode 2023-2025 wordt hiertoe vanuit het Integraal Zorgakkoord € 1,7 miljoen beschikbaar gesteld. In 2023 gaat het om een bedrag van € 0,7 miljoen.

In het kader van het hoofdlijnenakkoord huisartsen wordt er door ZonMW uitvoering gegeven de nationale onderzoeksagenda huisartsgeneeskunde. Hiervoor is een budget beschikbaar gesteld van € 10 miljoen. Gedurende de periode 2023-2026 wordt hiertoe vanuit het Integraal Zorgakkoord een aanvullend budget beschikbaar gesteld van € 7,5 miljoen. In 2023 gaat het om een aanvullend bedrag van € 1,5 miljoen.

Bekostiging

Rijksbijdrage Zorgverzekeringsfonds voor financiering van verzekerden 18- Kinderen tot achttien jaar betalen geen nominale premie Zvw. De rijksbijdrage Zorgverzekeringsfonds (circa € 3,1 miljard) voorziet in de financiering van de kosten voor deze verzekerden (18-).

Regeling financiering zorg aan illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen

Zorgaanbieders kunnen een bijdrage vragen aan het CAK als zij medisch noodzakelijke zorg hebben verleend aan illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen en de kosten daarvan niet of niet volledig verhaalbaar blijken op de patiënt. Zorgaanbieders kunnen in aanmerking komen voor compensatie uit collectieve middelen onder in de wet (Zvw, art. 122a) gestelde voorwaarden. In 2023 is € 52,1 miljoen beschikbaar voor de regeling. De uitvoeringskosten van deze regeling zijn opgenomen op artikel 4 Zorgbreed beleid.

Inkomensoverdrachten

Overgangsrecht FLO/VUT-ouderenregeling

Bij de afschaffing van de regelingen rond Functioneel Leeftijdsontslag/Vervoegde Uittreding (FLO/VUT) zijn afspraken gemaakt over de vergoeding van het overgangsrecht ouderenregelingen voor de verschillende ambulancediensten om de continuïteit van ambulancezorg te garanderen en een ongelijk speelveld te voorkomen tussen de verschillende soorten ambulancediensten (publiek, B3 en particulier). De kosten van het overgangsrecht zijn verwerkt in de tarieven voor de ambulancediensten. Met de ambulancediensten is een overeenkomst gesloten, waarin is geregeld dat een groot deel van de kosten bij VWS gedeclareerd kan worden. Om verschillen in de tariefstelling ten gevolge van de ouderenregelingen te voorkomen, is ervoor gekozen de betalingen van alle drie deze regelingen via de begroting van VWS te laten verlopen. In 2023 is hiervoor een bedrag beschikbaar van € 24,9 miljoen.

Opdrachten

Risicoverevening

In 2023 worden er in het kader van de risicoverevening diverse onderzoeken verricht. Het onderzoeksprogramma wordt jaarlijks besproken met de Werkgroep Ontwikkeling Risicoverevening (WOR). Het accent van het onderzoek ligt op het verbeteren van de compensatie van chronische zieken en gezonde verzekerden, onderhoud van verschillende

vereveningskenmerken en aansluiting op mogelijke nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld een wijziging in de bekostiging of nieuwe databronnen. De komende jaren zal de uitbraak van COVID-19 grote impact hebben op de databestanden en daarmee op de berekeningen van het vereveningsmodel. Ook in het komende onderzoeksprogramma wordt hier rekening mee gehouden. In 2023 is € 2,1 miljoen beschikbaar voor het onderzoeksprogramma.

Uitvoering zorgverzekeringsstelsel

In 2023 worden er middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van structurele inbedding van bewezen effectieve leefstijl als (onderdeel van de) behandeling in of vanuit de curatieve zorg. Om hier uitvoering aan te geven wordt een brede leefstijlcoalitie in het veld ingericht. Het grootste deel van de middelen zal worden ingezet voor grootschalige onderzoeks- en praktijkprogramma's (€ 3,8 miljoen) en de implementatie van effectieve interventies (€ 3,0 miljoen). Daarnaast onderneemt de leefstijlcoalitie activiteiten op het gebied van richtlijnontwikkeling, onderwijs en kennisdeling, patiënten-educatie en -empowerment. Ook zal er een landelijke kennisinfrastructuur worden opgezet en een landelijke onderzoeksagenda worden opgesteld (bij elkaar € 5,8 miljoen). In totaal is er in 2023 € 12,6 miljoen beschikbaar voor de activiteiten van de leefstijl coalitie. Diverse overige opdrachten van minder dan € 2,5 miljoen tellen, met bovengenoemde posten, op tot het totale bedrag dat beschikbaar is op dit instrument in de budgettaire tabel.

Medisch-specialistische zorg

In 2023 wordt € 14,1 miljoen beschikbaar gesteld voor het verstrekken van opdrachten ter ondersteuning van het zorgstelsel ten behoeve van de medisch-specialistische zorg.

Voor de evacuatie van Oekraïense patiënten uit EU-buurlanden wordt gebruik gemaakt van een Europees matchingsysteem. Binnen de EU is afgesproken dat de kosten van transport voor het ontvangende land zijn. Hiervoor is in 2023 een bedrag van € 8 miljoen geraamd. Daarnaast is er een bedrag van € 5,5 miljoen beschikbaar voor zorgcoördinatie in het kader van pandemische paraatheid en ten behoeve van de medisch evacuéés uit Oekraïne.

Passende Zorg

In 2023 wordt € 14,1 miljoen beschikbaar gesteld voor het verstrekken van opdrachten ten behoeve van passende zorg.

In 2023 wordt € 3,4 miljoen beschikbaar gesteld voor extra inzet vanuit VWS en het Zorginstituut op passende zorg. Het Zorginstituut is op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Zorgverzekeringswet (Zvw) exclusief belast met de duiding van en advisering over onder meer de inhoud van het verzekerde pakket op grond van de Zvw en de Wlz en bevordering van (inzicht in) de kwaliteit van zorg. Het Zorginstituut zet in op een intensivering van deze pakket- en kwaliteitstaken teneinde passende zorg te realiseren. Door verscherpte toetsing kan het basispakket meer ingericht worden op passende zorg.

Daarnaast wordt € 2,7 miljoen beschikbaar gesteld voor de (door)ontwikkeling en inbedding van digitale en hybride (zelf)zorghulpmiddelen in het zorgproces t.b.v. zorgvragers en zorgverleners, waaronder het concept thuisarts. Onderdeel van passende zorg is immers passende digitale en hybride zorg; invulling gevend aan de uitgangspunten zelf als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan. Digitale zorghulpmiddelen kunnen, bij

passende inzet, onder andere bijdragen aan het ondersteunen van zelfzorg/zelfregie, het verminderen van de druk op de zorgverleners, samen beslissen en het gebruik van richtlijnen in de praktijk. Zo kan digitaal laagcomplexiteit zorg worden geboden door burgers zelf in staat te stellen op een betrouwbare manier aandoeningen te herkennen en te behandelen en kan digitale triage eraan bijdragen dat mensen direct bij het juiste 'loket' aankloppen.

Ook is voor 2023 € 8 miljoen beschikbaar gesteld voor de volgende fase van het programma Uitkomstgerichte Zorg. Informatie over uitkomsten van zorg en de impact van zorg op de kwaliteit van leven is een belangrijke randvoorwaarde om passende zorg vorm te kunnen geven. De vervolgfase van het programma Uitkomstgerichte Zorg is gericht op bevordering van het gebruik van uitkomstinformatie in de dagelijkse zorgpraktijk om zo de kwaliteit van zorg te vergroten, om het proces van samen beslissen tussen patiënt en zorgverlener over de best passende behandeling te ondersteunen en als hulpmiddel voor de keuze voor de best passende behandelaar en zorginkoop.

Bijdragen aan agentschappen

CJIB: onverzekerden en wanbetalers

Het kabinet vindt het ongewenst dat mensen zich aan de solidariteit van de Zorgverzekeringswet onttrekken door zich niet te verzekeren. Op grond van de Wet opsporing en verzekering onverzekerden zorgverzekering (Wet Ovoz; art. 9a Zvw e.v.) worden onverzekerde verzekeringsplichtigen actief opgespoord. Die opsporing vindt plaats door het CAK in samenwerking met de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Bij het niet nakomen van de verzekeringsplicht kan tot twee keer een bestuursrechtelijke boete worden opgelegd. Inning van de bestuurlijke boetes vindt plaats door het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB). De uitvoeringskosten van het CAK (opgenomen in artikel 4 Zorgbreed beleid), de SVB en het CJIB worden door VWS betaald. In 2023 is € 8,7 miljoen beschikbaar voor het CJIB.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

SVB: Onverzekerden

Zorgverzekeraars en de SVB voeren een controleproces uit voor het vaststellen van de verzekeringsplicht van de Wlz. De kosten van de Sociale Verzekeringsbank bestaan uit het registreren van de Wlz-verzekering en de opvragingen van burgers en zorgverzekeraars voor het verkrijgen van een Wlz-verklaring. De uitvoeringskosten van de SVB worden voor 25% door VWS betaald. In 2023 is € 6,5 miljoen beschikbaar voor de SVB.

Ontvangsten

Voor 2023 worden de totale ontvangsten op dit artikel geraamd op € 65,1 miljoen. De ontvangsten hebben hoofdzakelijk betrekking op afrekening van eerder verstrekte subsidievoorschotten en ontvangsten in het kader van de aanpak van zowel wanbetalers als onverzekerden.

3.3 Artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning

A. Algemene doelstelling

Een stelsel voor maatschappelijke ondersteuning en langdurige zorg dat: 1. ieder mens in staat stelt om zijn leven zo lang mogelijk zelf in te vullen en 2. – wanneer dit nodig is – thuis of in een instelling kwalitatief goede ondersteuning en zorg biedt. Daarbij worden ondersteuning en zorg geboden aansluitend op informele vormen van hulp. De complexiteit van de zorgvraag en de weerbaarheid van de burger staan centraal bij het bieden van passende zorg. Er wordt gestreefd naar welbevinden en een afname van de afhankelijkheid van ondersteuning en zorg. Dit alles tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De minister is verantwoordelijk voor een effectief en efficiënt werkend systeem van langdurige zorg en maatschappelijke ondersteuning in Nederland.

Mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben, dienen dit of thuis of in een instelling op maat en van een goede kwaliteit te krijgen. Gemeenten dragen zorg voor de ondersteuning via de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015).

Voor mensen met een blijvende behoefte aan permanent toezicht en die 24 uur per dag zorg in de nabijheid nodig hebben, is zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) beschikbaar. Zorgkantoren sluiten namens Wlz-uitvoerders overeenkomsten met zorgaanbieders voor het leveren van verzekerde zorg. Het kan onder andere gaan om verblijf in een instelling, persoonlijke verzorging en verpleging en/of geneeskundige zorg in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget.

De minister is verantwoordelijk voor:

Stimuleren:

- en aanjagen van een adequate uitvoering van betreffende wetten en vernieuwing in de maatschappelijk ondersteuning en de langdurige zorg. Vernieuwing wordt hoofdzakelijk door burgers, cliëntenorganisaties, gemeenten, zorg- en welzijnsaanbieders en zorgverzekeraars vormgegeven.
- van de ontwikkeling en verspreiding van kennis, waaronder goede voorbeelden en innovaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en langdurige zorg en initiatieven om de kwaliteit en het innoverend vermogen van de ondersteuning en zorg te versterken.

Financieren:

- van de Wmo 2015 en de Wlz.
- van partijen die een belangrijke rol vervullen binnen het stelsel.

Regisseren:

- vaststellen van de wettelijke kaders van de Wmo 2015 en de Wlz en sturen door het maken van bestuurlijke afspraken en door gebruik te maken van de bevoegdheid van interbestuurlijk toezicht.
- monitoren en evalueren van de werking van de Wmo 2015 en de Wlz.

C. Beleidswijzigingen

Wonen Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO)

De samenleving vergrijst in rap tempo. In 2040 zijn er twee keer zoveel 65-plussers als in 2020. Daarmee stijgen zorgvraag en zorguitgaven. Ook de arbeidsmarkttekorten stijgen, terwijl het mantelzorgpotentieel daalt. Tevens is er een tekort aan geschikte woonplekken voor ouderen. De minister voor LZS heeft begin juli 2022 (Kamerstukken II 2021/22, [29389, nr. 111](#)) een beleidsprogramma WOZO aan de Tweede Kamer aangeboden. Ouderen zijn van grote waarde in onze samenleving. De meeste willen zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Dit vergroot de levenskwaliteit. Het is aan de samenleving om hieraan een bijdrage te leveren.

Belangrijke onderdelen/actielijnen van dit beleidsprogramma zijn:

1. Samen vitaal en zelfstandig ouder worden
2. Organisatie basiszorg
3. Passende ouderenzorg in samenhang
4. Wonen en ouderen
5. Innovatie en anders organiseren

In het Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' zijn verschillende maatregelen opgenomen die in het programma WOZO samenhangend terug komen. In 2023 worden onder meer de volgende activiteiten ondernomen:

- Afronding van de eerste fase van de doorontwikkeling van het kwaliteitskader verpleegzorg;
- Eerste effecten scheiden van wonen en zorg (€ 40 miljoen, UPZ);
- Inzet transitiemiddelen scheiden wonen en zorg door regiobudget zorgkantoren (€ 40 miljoen, UPZ);
- Inzet stimuleringsbudget Wlz (€ 31 miljoen, UPZ);
- Vergroten inzicht in gepaste zorg en kwaliteit van zorg (€ 6 miljoen);
- Het ondersteunen van gemeenten en het stimuleren van de totstandkoming van geclusterde woningen (€ 33,8 miljoen);
- Samen Vitaal Ouder Worden (€ 25,5 miljoen);
- Digitale zorg en ondersteuning door onder andere herijking Stimuleringsregeling E-health Thuis (SET) en het stimuleren van de inzet technologie in de Wmo (€ 29,8 miljoen).

Jaarlijks zal verantwoording worden gevraagd over de uitgevoerde activiteiten en uitgaven, zodat eventueel kan worden bijgestuurd richting de doelstellingen.

Huisvesting voor aandachtsgroepen

In het programma '[Een thuis voor iedereen](#)' worden de knelpunten voor het vinden van passende woonruimte die enkele aandachtsgroepen ondervinden aangepakt met als gezamenlijke ambitie dat iedereen in 2030 een prettig en betaalbaar (t)huis heeft, met waar nodig de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding.

Om aan gemeenten, provincies, woningcorporaties en andere maatschappelijke partners ondersteuning te bieden bij het realiseren van de doelen uit het programma 'Een thuis voor iedereen', zal een brede ondersteuningsstructuur worden opgezet. Ook vanuit VWS worden middelen beschikbaar gesteld hiervoor. In 2023 t/m 2025 wordt in ieder geval jaarlijks € 2 miljoen beschikbaar gesteld voor een expertteam dat gemeenten en woningcorporaties gaat ondersteunen.

Gehandicaptenzorg

Het programma Volwaardig Leven is inmiddels afgerond. De monitor⁶ liet zien dat het programma een succesvolle impuls aan de beweging richting toekomstbestendige gehandicaptenzorg heeft gegeven. Tegelijkertijd wordt aandacht gevraagd voor borging, opschaling en kennisverspreiding van de goede resultaten.

Met de programmatische uitwerking van de 'Toekomstagenda: zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking' geeft het kabinet hier opvolging aan. Via zes concrete onderwerpen wordt gewerkt aan het verder ondersteunen van de beweging naar een toekomstbestendige gehandicaptenzorg. Dat zijn:

- complexe zorg (o.a. inzet op vroegsignalering);
- zorg en ondersteuning aan mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB);
- verbetering van de cliëntondersteuning;
- zorgtechnologie en innovatie (o.a. implementatie en opschaling technologie);
- een gerichte aanpak voor arbeidsmarkt en vakmanschap;
- mensen met een beperking die een levenslange, levensbrede ondersteuningsvraag hebben in het gemeentelijk domein (bijv. dagbesteding en/of begeleiding vanuit de Wmo).

Deze ondersteuning stelt hen in staat eigen regie te voeren en volwaardig te kunnen participeren in de samenleving. Samen met partijen wordt de toekomstagenda nader ingevuld en uitgevoerd.

Het kabinet geeft daarnaast een vervolg aan de vijf pilots gespecialiseerde cliëntondersteuning (GCO) voor de doelgroepen ZEVMB, Autisme, NAH, LVB met gedragsproblematiek en naasten. In 2023 zal worden gebouwd aan het structureel borgen van deze vorm van ondersteuning. Doelstelling daarbij is om in 2024 met een nieuwe organisatie gespecialiseerde cliëntondersteuning gebundeld aan te bieden. Daarbij is het nadrukkelijk de bedoeling om te komen tot een 'leerloop' waarin de geleerde lessen worden ingebracht bij gemeenten en bij verschillende instanties.

Palliatieve zorg en geestelijke verzorging thuis

Palliatieve zorg is erop gericht om de kwaliteit van leven te verbeteren en het lijden te voorkomen en te verlichten voor mensen die niet meer beter worden. Het is belangrijk dat problemen van fysieke, psychische, sociale en spirituele aard tijdig worden gesignaleerd en behandeld. Omdat mensen steeds langer thuis wonen kunnen palliatieve patiënten (en hun naasten) en mensen met levensvragen boven de vijftig jaar geestelijke verzorging thuis krijgen. De komende jaren zullen steeds meer mensen palliatieve zorg nodig hebben, mede vanwege de toenemende vergrijzing. In 2020 zijn er 168.677 mensen overleden waarvan ongeveer 105.810 overledenen palliatieve zorg en ondersteuning nodig hadden⁷. Dit zal steeds verder toenemen.

Van 2022 tot en met 2027 is er vanuit het coalitieakkoord in totaal € 150 miljoen beschikbaar om de kwaliteit, toegankelijkheid en financiering van de palliatieve zorg en geestelijke verzorging thuis een impuls te geven. Deze middelen worden onder andere ingezet voor het Nationaal programma Palliatieve Zorg II (NPPZ II) en een intensivering van de Regeling

⁶ Kamerstukken II 2021/22, [24170](#), nr. 253

⁷ [Kerncijfers behoefte aan palliatieve zorg \(palliaweb.nl\)](#)

palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging thuis. Doelen van dit programma zijn maatschappelijke bewustwording over palliatieve zorg en proactieve zorg en ondersteuning. Er zal een tussentijdse evaluatie (2024) en een eindevaluatie plaatsvinden van het programma (2026). De resultaten van NPPZ II worden inzichtelijk door monitoring en effectevaluatie waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van bestaande bronnen om administratieve lasten te voorkomen. Evaluatie van de Regeling palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging thuis vindt elke vijf jaar plaats (2026).

Infectiepreventie in de langdurige zorg

Een van de geleerde lessen in de COVID-pandemie is dat de hygiënebevordering en infectiepreventie in de verpleeghuizen en gehandicaptenzorg versterkt moeten worden. Kennis hierover en gedrag zijn van groot belang bij het bestrijden van een uitbraak en het beschermen van cliënten en zorgverleners. Ook de Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft geconcludeerd dat het in verpleeghuizen nodig is om kennis en expertise op het gebied van hygiëne en veiligheid te behouden en onderhouden. Het kabinet stelt reeds middelen ter beschikking aan Verenso, V&VN, ActiZ en «Waardigheid en Trots op locatie» voor het bevorderen van infectiepreventie en het aanbieden van kennis en ondersteuning aan verpleeghuizen. Vanaf 2023 wordt gestart om de infectiepreventie naar een hoger niveau te brengen binnen de langdurige zorg. Doelstelling is dat de langdurige zorg goed voorbereid is op (pandemische) uitbraken van infectieziekten. De aanpak is erop gericht dat instellingen op basis van de vastgestelde stand van zaken gerichte verbeterplannen opstellen en uitvoeren. Daarnaast wordt ingezet op het aanbieden van kennis, ondersteuningsproducten en opleidingen.

Programma Eén tegen eenzaamheid

Het programma Eén tegen eenzaamheid is in de periode 2018-2021 ex-durante geëvalueerd. Uit deze beleidsevaluatie (Kamerstukken II 2021/22, [29538, nr. 330](#)) blijkt dat het programma effect heeft. Uit de evaluatie van het programma die in 2021 is uitgevoerd blijkt dat gemeenten en nationale partners langdurige aandacht voor het onderwerp eenzaamheid nodig vinden. Zij hechten veel waarde aan de rol van het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid daarbij. De prevalentie van eenzaamheid wordt gevolgd aan de hand van de Gezondheidsmonitor. Daaruit blijkt dat in de periode van het programma de eenzaamheid onder de hele bevolking boven de 18 jaar met 3,6% is gestegen sinds 2016 (staat van VenZ: [Eenzaamheid | De Staat van Volksgezondheid en Zorg \(staatvenz.nl\)](#)). De grootste verklarende factor van deze stijging van eenzaamheid zijn de COVID-19 maatregelen in de periode dat de meting werd afgenomen (najaar 2020).

Het programma Eén tegen eenzaamheid wordt vanaf 2022 en verder doorgezet.

Dit gebeurt via (maatwerk)ondersteuning en advisering aan gemeenten, het aanjagen van de Nationale coalitie tegen eenzaamheid, met een publiekscampagne en ontwikkeling van kennis.

De ondersteuning van gemeenten is gericht op het versterken van het lokale netwerk (inclusief private partners), signalering en huisbezoeken. Hier zal met de middelen uit het regeerakkoord extra op ingezet worden de komende drie jaar. Daarnaast komt er in 2023 een regeling voor maatschappelijke initiatieven en gaat de Nationale Wetenschapsagenda aan de slag met kennisconsortia om de kennis over eenzaamheid en de effectiviteit van interventies, o.a. bij jongeren, te vergroten.

In 2023 zal ook de Week tegen Eenzaamheid weer plaatsvinden als onderdeel van de publiekscampagne om eenzaamheid meer bespreekbaar te maken.

Eerlijkere eigen bijdrage Wmo voor huishoudelijke hulp

Een eerlijkere eigen bijdrage is noodzakelijk om de aanzuigende werking van de huishoudelijke hulp te remmen en de (financiële) druk op Wmo-voorzieningen in brede zin te verminderen. Zo blijven zorg en ondersteuning in het kader van de Wmo beschikbaar. Deze maatregel uit het coalitieakkoord vergt een wetswijziging die momenteel wordt voorbereid. De maatregel moet ingaan op 1 januari 2025. Tot die tijd wordt de werking van het abonnementstarief gemonitord via de monitor Abonnementstarief. In 2023 worden voorbereidingen getroffen om deze maatregel in te voeren. Onder meer door een uitvoeringstoets van het CAK.

Verbeteren van het Wmo-toezicht

Een professioneel en goed functionerend toezicht is noodzakelijk om de kwaliteit van passende ondersteuning te kunnen waarborgen. De afgelopen jaren is via een werkagenda getracht het Wmo-toezicht op onderdelen te versterken. Echter, IGJ rapportages laten zien dat de versterking en professionalisering van het Wmo-toezicht niet snel genoeg gaan. Tevens laat aanvullend onderzoek van Significant zien dat er knelpunten zijn in het (goed) organiseren van het Wmo-toezicht binnen gemeenten.

Om het Wmo-toezicht sneller te verbeteren en de Wmo-toezichthouder een duidelijkere taakomschrijving mee te geven, worden in 2023 de randvoorwaarden voor de Wmo-toezichthouder geborgd in wet- en regelgeving. Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre het wenselijk is het toezicht te organiseren op regionaal niveau.

Monitoring zal in ieder geval plaatsvinden via de IGJ (wettelijke verankerde jaarlijkse rapportages over ontwikkelingen in het Wmo-toezicht). Aanvullend wordt nog gezien of een meer specifieke monitoring wenselijk is.

Onbeperkt meedoen / coördinatie implementatie VN-verdrag handicap

«Onbeperkt meedoen» geeft vanaf 2018 een gerichte impuls aan de uitvoering van het VN-verdrag voor mensen met een handicap (hierna: VN-verdrag handicap). Dit coördinerende programma wordt samen met maatschappelijke organisaties, bedrijven, ministeries (OCW, SZW, BZK en I&W) en gemeenten uitgevoerd. De verantwoordelijkheid voor de implementatie van het VN-verdrag handicap is structureel en vraagt dus ook in 2023 en volgende jaren verdere inspanning. Onlangs zijn – vanuit de gemaakte afspraken in het coalitieakkoord en mede op basis van de inzichten uit de evaluatie – de actielijnen voor het vervolg van de coördinatie van het VN-verdrag handicap vanuit VWS in de komende jaren vastgesteld.⁸ Deze aanpak richt zich onder meer op het faciliteren en realiseren van belangrijke randvoorwaarden van de implementatie. Zoals kennisontwikkeling en – verspreiding rond toegankelijkheid en inclusie, communicatie en bewustwording en de inzet van ervaringsdeskundigheid. Ook richt de aanpak zich op het versneld realiseren van concrete verbeteringen op een aantal terreinen van het VN-verdrag, zoals bijvoorbeeld de overgang van

⁸ Kamerstukken II 2021/22, 24170, nr. 254

onderwijs naar werk of het organiseren van inclusie in de publieke ruimte. Deze inzet krijgt vorm via het sluiten van inclusiepacten met partijen in een stad, regio of netwerk van organisaties.

Aanpak dak- en thuisloosheid en beschermd wonen

In het coalitieakkoord zijn structureel aanvullende middelen gereserveerd voor het voorkomen van dakloosheid, de om- en afbouw van de maatschappelijke opvang en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze mensen. Voor de periode vanaf 2023 zal VWS een plan presenteren dat op dit moment wordt uitgewerkt en waarbij preventie van dakloosheid en 'wonen eerst' belangrijke principes zijn.^{9,10} Een beperkt aantal scenario's wordt hiertoe uitgewerkt door een ambtelijke werkgroep. Uw Kamer zal geïnformeerd worden over de doordecentralisatie. In 2023 zal tevens nadruk liggen op de uitvoering van een inhoudelijke werkagenda. Belangrijke doelstellingen daarin zijn onder andere het stimuleren van regionale samenwerking, het verbeteren van de toegang tot beschermd wonen, het garanderen- of beter mogelijk maken van flexibel op- en afschaalbare ambulante begeleiding en het realiseren van voldoende woningen en woonvarianten.

Gezinnen en volwassenen beschermd

Geweld door iemand uit huiselijke kring of het netwerk van het slachtoffer heeft ernstige gevolgen voor veiligheid, welzijn en ontwikkeling van volwassenen, kinderen/jongeren en gezinnen. Gemeenten moeten zorgen voor een stelsel waarin bij onveiligheid voldoende zorg is zodat het geweld kan stoppen en duurzaam wordt opgelost. In het programma toekomstscenario wordt de komende jaren voortgebouwd op de basis die de afgelopen jaren gelegd is ([Kamerstukken II 2021/22, 31839, nr. 853](#)).

Het ministerie werkt in 2023 aan de doorontwikkeling van de aanpak van huiselijk geweld en ook kindermishandeling door te focussen op het doorbreken van de cirkel van geweld. Er wordt daarom ingezet op de plegeraanpak en het plegeraanbod van gemeenten, deskundigheidsbevordering in traumabehandeling en maatregelen tegen ouderenmishandeling. Verder wordt gewerkt aan de maatregelen rondom schadelijke praktijken die genoemd staan in het coalitieakkoord. We faciliteren het Landelijk Netwerk Veilig Thuis, de VNG en Valente om met gemeenten en aanbieders en met inzet van ervaringskennis de dienstverlening van de vrouwenopvanginstellingen en Veilig Thuis door te ontwikkelen.

De aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld (SGG en SG) krijgt in 2023 vorm in het Nationaal Actieplan SGG en SG. De aanpak van loverboyproblematiek en mensenhandel krijgt vorm in het programma Samen tegen Mensenhandel. In het kader van verdragsverplichtingen worden er in samenhang hiermee acties ingezet om meer aandacht te vragen voor gender gerelateerd geweld, zoals intiem terreur en stalking.

⁹ Kamerstukken II 2021/22, [2022Z10948](#)

¹⁰ Kamerstukken II 2021/22, [29325, nr. 132](#)

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 15 Tabel Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 (bedragen x € 1.000)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	14.790.146	13.911.609	16.187.537	18.528.096	18.332.604	19.640.925	20.966.520
Uitgaven	12.186.970	13.826.536	16.187.863	18.528.096	18.839.704	20.148.025	21.473.620
1. Participatie en zelfredzaamheid van mensen met beperkingen	165.522	301.598	439.638	370.686	377.200	288.172	218.872
Subsidies (regelingen)	64.234	54.426	96.212	98.746	93.365	109.223	80.923
Toegang tot zorg en ondersteuning	9.286	9.851	9.984	10.002	7.927	7.930	7.930
Passende zorg en levensbrede ondersteuning	25.182	17.785	5.590	399	1.533	1.650	1.650
Inclusieve samenleving	14.734	8.926	71.245	78.843	74.406	91.167	62.867
Kennis en informatiebeleid	11.571	11.526	8.845	8.832	8.829	7.806	7.806
Overige	3.461	6.338	548	670	670	670	670
Opdrachten	57.504	184.547	114.722	97.656	100.796	88.497	88.497
Bovenregionaal gehandicaptenvervoer	48.948	62.341	62.231	62.138	62.126	62.127	62.127
Toegang tot zorg en ondersteuning	187	1.797	1.783	1.777	1.776	1.776	1.776
Passende zorg en levensbrede ondersteuning	2.933	2.897	2.651	976	975	975	975
Inclusiviteit	2.747	104.352	35.903	20.488	21.486	9.186	9.186
Kennis, informatie en innovatiebeleid	170	1.567	1.566	1.566	1.566	1.566	1.566
Aanbesteden Sociaal Domein	1.146	28	0	0	0	0	0
Overige	1.373	11.565	10.588	10.711	12.867	12.867	12.867
Bijdrage aan agentschappen	16.891	6.368	43.869	37.368	26.129	5.343	5.343
Overige	16.891	6.368	43.869	37.368	26.129	5.343	5.343
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	11.280	12.855	13.329	13.311	13.305	13.304	13.304
Doventolkvoorzieningen	11.280	12.855	13.329	13.311	13.305	13.304	13.304
Bijdrage aan medeoverheden	8.313	6.702	144.706	86.805	86.805	71.805	30.805
Overige	8.313	6.702	144.706	86.805	86.805	71.805	30.805
Storting/onttrekking begrotingsreserve	7.300	36.700	26.800	36.800	56.800	0	0
Stimulerings regeling wonen en zorg	7.300	36.700	26.800	36.800	56.800	0	0
2. Zorgdragen voor langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten	12.021.448	13.524.938	15.748.225	18.157.410	18.462.504	19.859.853	21.254.748
Subsidies (regelingen)	159.281	160.255	263.332	281.688	301.231	243.382	166.915
Zorg merkbaar beter maken	77.359	69.494	163.987	179.618	196.497	139.632	70.916
Kennis, informatie en innovatiebeleid	37.129	36.993	34.535	27.058	29.370	28.387	20.696
Palliatieve zorg en ondersteuning	44.793	53.768	64.810	75.012	75.364	75.363	75.303
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bekostiging	11.681.043	13.184.000	15.283.300	17.691.000	17.970.900	19.434.600	20.903.900
Bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)	4.101.700	4.234.000	4.883.300	5.141.000	5.270.900	5.434.600	5.603.900
Bijdrage Wlz	7.579.343	8.950.000	10.400.000	12.550.000	12.700.000	14.000.000	15.300.000
Inkomensoverdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	31.566	30.520	21.738	20.044	21.398	8.054	7.054
Zorgdragen voor langdurige zorg	31.566	30.520	21.738	20.044	21.398	8.054	7.054
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	427	447	463	463	443	443	443
Overige	427	447	463	463	443	443	443
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	148.007	149.042	168.796	164.215	168.532	173.374	176.436
Uitvoeringskosten Sociale Verzekerings Bank	42.317	44.302	48.378	48.695	48.384	48.266	48.266
Uitvoeringskosten Centrum Indicatiestelling Zorg	105.690	104.740	120.418	115.520	120.148	125.108	128.170

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bijdragen aan medeoverheden	1.124	674	10.596	0	0	0	0
Overige	1.124	674	10.596	0	0	0	0
Ontvangsten	10.547	5.691	5.691	5.691	5.691	5.691	5.691
Overige	10.547	5.691	5.691	5.691	5.691	5.691	5.691

Budgetflexibiliteit

Subsidies

Van het beschikbare budget van € 337,6 miljoen is 64,7% juridisch verplicht in verband met verplichtingen voor instellingssubsidies en (meerjarige) projectsubsidies. Het betreft onder meer de instellingssubsidies aan het CCE, Vilans, Movisie, Stichting Alzheimer Nederland, Stichting MIND, Mantelzorg NL, Landelijke luisterlijn en regeling palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging. Bij de projectsubsidies betreft het onder meer Waardigheid en Trots op locatie en voor de gehandicaptenzorg gespecialiseerde clientondersteuning, begeleiding a la carte, sociale werkplaatsen en de innovatie impuls.

Bekostiging

Van het beschikbare budget van € 14,8 miljard is 100% juridisch verplicht. Dit betreft de bijdrage in de Wlz en de bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK).

Opdrachten

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 123,8 miljoen is 85,3% juridisch verplicht. Dit betreft onder meer de opdracht aan Valys voor het bovenregionaal sociaalrecreatief vervoer.

Bijdragen aan agentschappen

Van het beschikbare budget van € 44,4 miljoen is 13,1% juridisch verplicht. Dit betreft bijdragen aan bijvoorbeeld RVO voor het uitvoeren van de stimuleringsregelingen E-health en wonen en zorg.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Van het beschikbare budget van € 154,9 miljoen is 100% juridisch verplicht. Dit betreft de uitvoeringskosten ZBO's SVB en CIJZ.

Bijdragen aan medeoverheden

Van het beschikbare budget van € 155,4 miljoen is 7,7% juridisch verplicht. Het betreft hier onder de regelingen specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken, één tegen eenzaamheid, valpreventie en scheiden wonen en zorg. Daarnaast valt ook de decentrale uitkering bestemd voor de aanpak dakloosheid hieronder.

Storting/onttrekking begrotingsreserve

Van het beschikbare budget van € 26,8 miljoen is 0% juridisch verplicht. Dit betreft de stimuleringsregeling woon-zorgcombinaties en langer thuis.

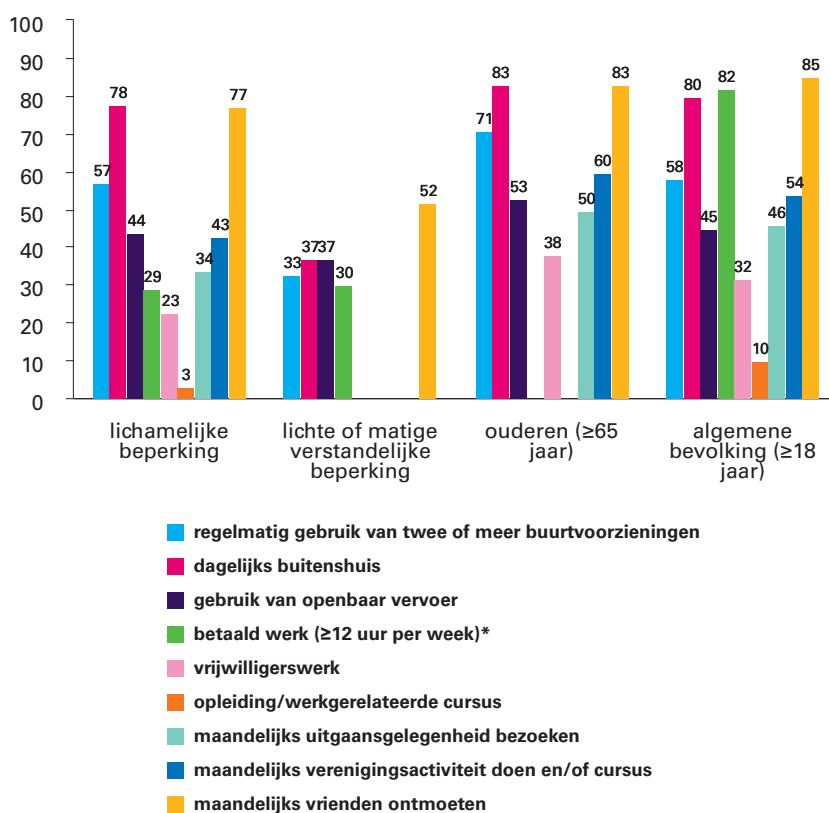
Tabel 16 Geschatte budgetflexibiliteit

	2023
<i>juridisch verplicht</i>	97,80%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	1,03%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	1,17%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0,00%

E. Toelichting op de financiële instrumenten

1. Participatie en zelfredzaamheid van mensen met beperkingen

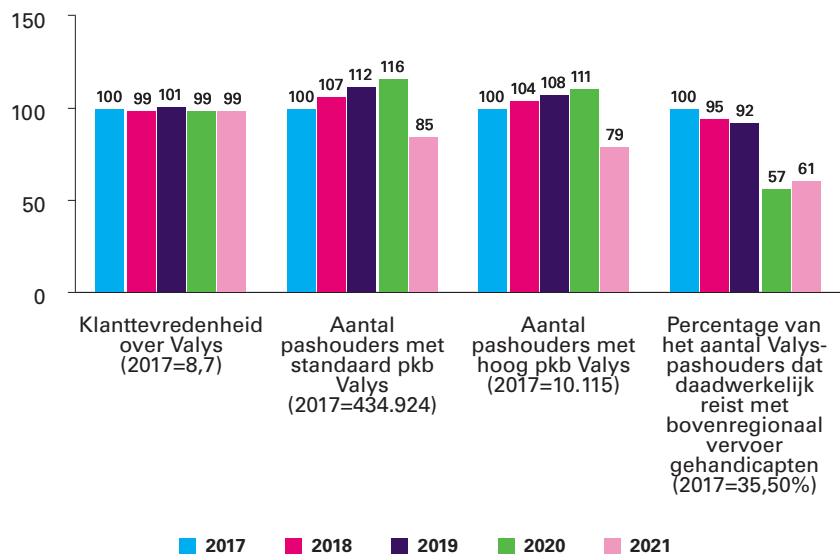
Kengetal: De participatie van mensen met een lichamelijke beperking, lichte of matige verstandelijke beperking, ouderen (≥ 65 jaar) en de algemene bevolking in 2020 (percentages)

* < 65 jaar. Bij mensen met een verstandelijke beperking gaat het om (on)betaald werk, zowel 65-plus als 65-min.

Bron: Notitie NIVEL Participatiecijfers 2011 – 2021

Kengetal: Over het geheel genomen geven de pashouders het reizen met het BRV een hoog waarderingscijfer.

Subsidies

Toegang tot zorg en ondersteuning

Dit onderdeel bestaat uit subsidies voor onafhankelijke cliëntondersteuning, gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en de Landelijke Luisterlijn. De aanpak van cliëntondersteuning richt zich via verschillende activiteiten op de volgende opgaven (a) meer inzicht krijgen in de behoefte naar cliëntondersteuning, (b) het dichtbij organiseren van cliëntondersteuning, (c) het beter bekend maken onder cliënten en professionals van dit gratis recht, (d) het bevorderen van kwaliteit en deskundigheid van de ondersteuning, in bijzonder waar het gaat om specifieke groepen om deze beter te bedienen. Hiervoor is in 2023 € 5 miljoen beschikbaar.

Voor de Landelijke Luisterlijn is € 4,8 miljoen beschikbaar gesteld (voorheen Sensor).

Passende zorg en levensbrede ondersteuning

Deze post bestaat uit subsidie voor MantelzorgNL, aanpak dakloosheid en Stimulering e-health thuis.

Voor MantelzorgNL is in 2023 een budget voor instellingssubsidie beschikbaar van € 2,7 miljoen vanwege hun kennis en activiteiten gericht op het versterken en verlichten van mantelzorgers en vrijwilligers.

Tevens is € 2 miljoen beschikbaar voor de aanpak van mensenhandel en € 1 miljoen voor subsidies in het kader van de aanpak dakloosheid. Voor de brede aanpak van dak- en thuisloosheid stelt het coalitieakkoord structureel € 65 miljoen extra beschikbaar. Van deze € 65 miljoen wordt in 2023 € 62 miljoen overgeheveld naar het gemeentefonds. Gemeenten zijn op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk om passende ondersteuning te realiseren die gekoppeld is aan huisvesting.

Stimuleringsregeling E-health Thuis (SET) geeft een impuls aan de opschaling en borging van e-health-toepassingen die mensen thuis ondersteuning en zorg biedt. Het gaat hierbij om digitale toepassingen die de

kwaliteit van leven van mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag verbeteren. De ambitie van het ministerie van VWS is dat cliënten mede door het beschikbaar van e-health langer thuis kunnen wonen. In het coalitieakkoord zijn middelen vrijgemaakt voor stimuleren van woonvormen en langer thuis wonen. In dit kader zal deze regeling worden verlengd en herijkt. Deze regeling wordt uitgevoerd door het RVO.

Inclusieve samenleving

Onder inclusieve samenleving vallen Onbeperkt meedoen, Eén tegen eenzaamheid, respijtzorg, sociale basis en wonen en zorg.

Het hoofddoel van Eén tegen eenzaamheid is de trend van eenzaamheid doorbreken, waardoor in 2025 minder dan 56% van de 75-plussers in Nederland zich eenzaam voelt.

Hoe meer mensen zich bewust zijn van het probleem van eenzaamheid en weten wat ze eraan kunnen doen en daar in gefaciliteerd worden, hoe beter eenzaamheid kan worden voorkomen. De uitvoerende sociaal, maatschappelijke ondernemers en initiatieven worden gefinancierd om hun activiteit of interventie tegen eenzaamheid, uit te voeren.

Hier is in 2023 € 2,3 miljoen voor beschikbaar gesteld.

Woon- zorgcombinaties en stimuleren langer thuis wonen

In het coalitieakkoord is hiervoor € 7 miljoen beschikbaar gesteld, voor onder andere de Werkplaatsen Sociaal Domein die als doel hebben om thuiswonende ouderen beter te kunnen helpen. In het kader van respijtzorg, het beter ondersteunen van mantelzorgers, wordt er in 2023 € 1,7 miljoen beschikbaar gesteld uit de coalitieakkoordmiddelen voor Subsidie Werk en Mantelzorg, Subsidie Alliantie Jonge Mantelzorger, JMZ Pro en de Subsidie mantelzorgtest.nl & social media campagne.

Om woonvormen voor jong en oud te stimuleren is in 2023 € 9 miljoen beschikbaar gesteld. Het doel is de ontmoeting van jongeren en ouderen te stimuleren door bijvoorbeeld een vrijwillige maatschappelijke diensttijd en woonplekken waar jongeren betaalbaar kunnen samenleven met ouderen. Er wordt hiervoor gebruik gemaakt van landelijke subsidieregelingen.

Voor onderzoek en aanpak van alzheimer is in 2023 € 5 miljoen beschikbaar gesteld en is er ruim 31 miljoen beschikbaar voor Scheiden Wonen en Zorg en 9 miljoen voor Valpreventie.

Kennis en informatiebeleid

Deze post van € 8,8 miljoen bestaat uit subsidies voor Movisie en de sociale werkplaatsen. Voor het kennisinstituut Movisie is een subsidie budget van € 7,8 miljoen beschikbaar voor het verzamelen, verrijken, valideren en verspreiden van kennis voor de ondersteuning van gemeenten en instellingen ten behoeve van een adequate uitvoering van de Wmo 2015 en vergelijkbare terreinen.

Voor 2023 is voor de verschillende Werkplaatsen Sociaal Domein € 2,7 miljoen beschikbaar. Dit zijn regionale samenwerkingsverbanden van gemeenten, instellingen, hogescholen en cliëntorganisaties, met als doel een goed functionerend en vraag gestuurd regionaal kennisnetwerk sociaal domein op te bouwen. Door de betrokken partijen wordt hieraan gewerkt op basis van een meerjarige kennisagenda.

Opdrachten

Bovenregionaal gehandicaptenvervoer

Mensen met een mobiliteitsbeperking kunnen gebruik maken van het bovenregionaal sociaalrecreatief vervoer (ook bekend als Valys) per (deel)taxi (€ 62 miljoen in 2023). Het BRV gehandicapten is vraagafhankelijk vervoer, dit betekent dat factoren zoals de toegankelijkheid van het lokale openbaar vervoer, het weer of de gezondheid van de pashouders invloed kunnen hebben op het aantal verreden kilometers.

Passende zorg en levensbrede ondersteuning

Het kabinet heeft structureel € 65 miljoen euro extra beschikbaar gesteld voor de brede aanpak van dak- en thuisloosheid. Van deze € 65 miljoen wordt zoals eerder vermeld € 62 miljoen overgeheveld naar het gemeentefonds in 2023 middels een decentrale uitkering. Van de resterende € 3 miljoen is € 1,8 miljoen beschikbaar voor het verstrekken van opdrachten voor een brede aanpak dakloosheid, communicatie, inzet van ervaringsdeskundigen, etc.

Inclusiviteit

Naar aanleiding van het coalitieakkoord worden middelen ingezet voor de uitvoering van het programma onbeperkt meedoen en ter implementatie van het VN-verdrag handicap. Hiervoor is in 2023 € 4,5 miljoen beschikbaar gesteld. De belangrijkste doelen zijn het organiseren van een kennisuitwisselingsstrategie rond het VN-verdrag handicap en het organiseren van INC pacts (inclusie pacts) op basis van dit VN-verdrag.

Voor stimuleren woonvormen en langer thuis is in 2023 € 10,8 miljoen beschikbaar om gerichte landelijke campagnes te organiseren en de ondersteuningsstructuur van de woonzorgopgave aan te pakken. Dit zal onder meer plaatsvinden door ondersteuning van de Taskforce Wonen en Zorg. Deze Taskforce bestaat uit een team van adviseurs en experts die de ruim 80 ambassadeur ondersteunen.

Voor Eén tegen eenzaamheid is € 1,5 miljoen beschikbaar voor de publiekscampagne en een thematisch programma Eenzaamheid van de Nationale wetenschapsagenda (NWA).

Overige

Dit betreft middelen (€ 6,4 miljoen) inzake de gratis VOG. Van de € 6,4 miljoen is € 4,3 miljoen overgeheveld naar het instrument opdrachten voor toegang tot de zorg en ondersteuning.

Bijdragen aan agentschappen

Overige

Er is in 2023 € 27,8 miljoen beschikbaar gesteld voor het verlengen van de SET-regeling en het stimuleren van de implementatie- en opschaling van digitale ondersteuning en zorg in de ouderenzorg. Daarnaast is er € 10 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitvoeringstoets van het CAK inzake de eigen bijdrage huishoudelijke hulp. Dit laatste zal na correctie geboekt worden op bijdragen aan ZBO's/RWT's.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Doentolkvoorzieningen

De tolkvoorziening voor mensen met een auditieve beperking wordt in het leefdoelgebied geregeld door Tolkcontact. Het UWV is aangewezen als uitvoerder van de voorziening. In 2023 is voor de doventolkvoorziening € 13,3 miljoen beschikbaar.

Bijdragen aan medeoverheden

Overige

Op dit budget zijn de specifieke uitkeringen aan gemeenten (SPUK) geboekt. Dit is € 8 miljoen inzake Woon-zorg combinaties en stimuleren langer thuis wonen, € 10 miljoen voor Respijtzorg, € 10 miljoen inzake Eén tegen eenzaamheid en bijdragen aan gemeenten voor Valpreventie (12,5 miljoen) en Scheiden Wonen en Zorg (33 miljoen). Daarnaast is het bedrag van € 62 miljoen voor de aanpak dakloosheid beschikbaar gesteld. Dit bedrag gaat in 2023 via een decentrale uitkering (DU) naar de gemeenten.

Storting/onttrekking begrotingsreserve

Stimuleringsregeling wonen en zorg

Voor de stimuleringsregelingen die bijdragen aan de bouw van geclusterde wooneenheden voor ouderen en ontmoetingsruimtes is € 26,8 miljoen beschikbaar in 2023.

2. Zorgdragen voor langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten

Subsidies

De Wet langdurige zorg (Wlz) regelt zware, intensieve zorg voor kwetsbare ouderen, mensen met een beperking en mensen met een psychische aandoening. Ter ondersteuning aan de Wlz worden vanuit de begroting beleidsartikel 3 verschillende subsidie-initiatieven ondersteund. Hiervoor is in totaal € 263,3 miljoen beschikbaar.

Zorg merkbaar beter maken (€ 164,0 miljoen)

Voor de VVT-sector is een budget van € 31,4 miljoen beschikbaar voor 2023. Dit bestaat uit verschillende activiteiten middelen gereserveerd om de kwaliteit van de ouderenzorg te verbeteren. De activiteiten zijn ook opgenomen in het programma WOZO en betreffen vooral de inzet van de transitie-inmiddelen scheiden wonen en zorg die in het kader van de coalitieakkoord beschikbaar zijn gesteld voor:

- Ondersteuningsprogramma «waardigheid en trots op locatie»;
- Ondersteuning van specialisten oudergeneeskunde en huisartsen (duurzame medische zorg in de regio);
- Ontwikkeling van vastgoedconcepten voor de verpleegzorg;
- Bevorderen inzet digitale zorg;
- Ondersteuning van het maatschappelijk debat over de toekomst van de ouderenzorg;
- Sterke basiszorg voor ouderen.

Ter verbetering van de gehandicaptenzorg is in 2021 de toekomst-agenda «Zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking» opgesteld. De uitvoering van de toekomstagenda is in 2022 gestart en wordt geïntensiveerd in 2023 en latere jaren. Hier is € 14,3 miljoen voor

beschikbaar. Daarnaast worden de pilots gespecialiseerde clientondersteuning geborgd, zodat deze doelgroep de gewenste ondersteuning nu en de toekomst krijgt (€ 9,3 miljoen).

Zorgverleners kunnen voor expertise over ernstig probleemgedrag terecht bij het CCE. Zij richt zich op de meest complexe zorgvragen bij deze groep, waarbij de zorgverleners vastlopen en de kwaliteit van bestaan van de cliënt ernstig onder druk staat. Hier is € 16,6 miljoen voor beschikbaar.

De missie uit de Nationale Dementiestrategie 2021-2030 is: «Mensen met dementie en hun naasten kunnen als waardevol lid van onze samenleving functioneren en goede ondersteuning en zorg ontvangen». Er wordt wetenschappelijk onderzoek gedaan naar mogelijke preventie, behandeling en genezing van dementie. Door een bijdrage aan het initiatief Hoofdzaken wordt gewerkt aan vroege preventie van dementie. Vanuit het regeerakkoord is hiervoor totaal € 7,5 miljoen aan subsidiebudget voor de langdurige zorg beschikbaar.

Het Groninger Zorgakkoord is een convenant tussen verschillende partijen die de toekomst van de zorg in het aardbevingsgebied willen verbeteren. Een afspraak uit dit convenant is dat ca. 20 zorggebouwen die niet aardbevingsbestendig zijn herbouwd moeten worden naar ca. 9 aardbevings- én toekomstbestendige zorglocaties. Het kabinet heeft € 42,5 miljoen in 2023 beschikbaar gesteld.

Tevens is € 27,6 miljoen beschikbaar gesteld om de hygiëne en infectiepreventie in de langdurige zorg te verbeteren. Dit is van groot belang bij het bestrijden van een pandemische uitbraak en het beschermen van cliënten en zorgverleners. Instellingen worden ondersteund bij het verbeteren van hun hygiëne en infectiepreventie zodat ze op basis van de stand van zaken gerichte verbeterplannen kunnen opstellen en uitvoeren. Bij de zorg thuis wordt ingezet op het opzetten van een kennisplatform, jaarlijkse e-learning en kwaliteitscontrole door IGJ en GGD-en.

Daarnaast worden onder andere subsidies ingezet voor het terugdringen van de administratieve lasten, de Wet zorg en dwang, het compensatiepakket Zeeland, de hersenletselteams en de inzet van vrijwillige mentoren bij kwetsbare cliënten (totaal € 14,8 miljoen).

Kennis, informatie en innovatiebeleid (€ 34,5 miljoen)

Kennis, informatie en innovatiebeleid dragen bij aan juiste, passende en efficiënte zorg. In 2023 is hiervoor € 24,1 miljoen beschikbaar. Het doel is om de kwaliteit van de geboden zorg te verbeteren door continu het kennisniveau bij zorgverleners en cliënten te vergroten. In 2023 ligt de nadruk op de start van de ontwikkeling van passende zorg in de Wlz. Tevens wordt eraan gewerkt om het inzicht in de effectiviteit en doelmatigheid van de geleverde zorg te vergroten, sturingsmogelijkheden op effectieve zorg te ontwikkelen en transparantie over kwaliteit en leren van elkaar te verbeteren.

Mede op verzoek van de Tweede Kamer is snelheid gemaakt met het wetsvoorstel elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz). Dit wetsvoorstel is inmiddels aan de Tweede Kamer aangeboden ter behandeling. Mede met het oog op het wetsvoorstel is het noodzakelijk dat er in 2023 en latere jaren wordt ingezet op het stimuleren en implementeren

van elektronische gegevensuitwisseling in de langdurige zorg en de bijbehorende randvoorwaarden. Hiervoor is in 2023 € 8,8 miljoen beschikbaar. Daarnaast is € 1,6 miljoen gereserveerd voor subsidies pgb.

Palliatieve (terminale) zorg en geestelijke verzorging thuis (€ 64,8 miljoen)

Voor mensen die door ziekte en kwetsbaarheid in hun laatste levensfase verkeren is palliatieve (terminale) zorg voorhanden. Deze zorg is gericht op het voorkomen en verlichten van lijden, door middel van vroegtijdige signalering en zorgvuldige beoordeling en behandeling. Vrijwilligers en netwerken die deze zorg verlenen worden ondersteund met subsidie. Deze subsidieregeling voorziet ook in bekostiging van geestelijke verzorging thuis voor palliatieve patiënten en hun naasten, kinderen in de palliatieve fase en 50+ers met zingevingsvragen. Het kabinet heeft voor het uitvoeringsjaar 2023 additioneel € 19,5 miljoen aan subsidie beschikbaar gesteld voor onder andere kwaliteitsverbetering, toegankelijkheid en financiering van deze zorg. In totaal is in 2023 € 64,8 miljoen beschikbaar.

Bekostiging

Bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)

De BIKK is een rijksbijdrage die is ingesteld bij de invoering van het nieuwe belastingstelsel in 2001. Bij die belastingherziening werden aftrekposten (die de heffing drukte over de hoogste schijf, waaronder een belastingplichtige viel) omgezet in heffingskortingen (die bij iedereen neerslaan in de eerste schijf). Hierdoor hebben personen met hoge inkomens geen voordeel boven personen met lage inkomens. Het gevolg hiervan was dat de opbrengst van de premies volksverzekeringen daalde. Het Wlz-fonds (en het AOW-fonds en het ANW-fonds) worden via BIKK gecompenseerd voor deze systematiekverandering. De raming voor 2023 bedraagt circa € 4,8 miljard.

Bijdrage Wlz

Met ingang van 2019 wordt het (verwachte) negatieve saldo van het Fonds Langdurige Zorg (FLZ) jaarlijks weggewerkt door een even grote Rijksbijdrage Wlz in het fonds te storten. Een negatief saldo roept het onbedoelde en onjuiste beeld op dat er onvoldoende budget is om zorg te leveren. De Rijksbijdrage heeft een puur administratief karakter en dus geen materiële betekenis. De raming voor 2023 bedraagt € 9,7 miljard en loopt in latere jaren op vanwege de stijging van de Wlz-uitgaven, waar slechts een kleinere toename van de Wlz-ontvangsten tegenover staat. Zie voorts paragraaf 6.3.2 van het Financieel Beeld Zorg over de financiering van de Wet Langdurige Zorg.

Opdrachten

Zorgdragen voor langdurige zorg

Voor opdrachten is in 2023 € 21,7 miljoen beschikbaar. Hieronder vallen onder meer kosten voor de beleidsonderdelen: verpleeghuiszorg, toekomstagenda «Zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking», dementie, infectiepreventie, elektronische gegevensuitwisseling en het beheer en de doorontwikkeling van het PGB 2.0-systeem.

Bijdrage aan agentschappen

Overige

Een zorgaanbieder die vanaf 1 januari 2020 gedwongen zorg verleent onder de Wet zorg en dwang of Wet verplichte ggz moet zijn locaties geregistreerd hebben in het openbaar locatieregister Wzd/Wvggz. De exploitatie van het locatieregister wordt uitgevoerd door het CIBG. Voor de uitvoering is € 0,5 miljoen beschikbaar.

Bijdrage ZBO's/RWT's

Uitvoeringskosten Centrum Indicatiestelling Zorg

De toegang tot de zorg moet goed en onafhankelijk georganiseerd zijn. Het CIZ heeft de opdracht om te beoordelen of iemand in aanmerking komt voor deze zorg via de indicatiestelling. Het kabinet stelt € 120,4 miljoen beschikbaar voor deze taakuitvoering.

Uitvoeringskosten Sociale Verzekeringsbank

De ontwikkeling van het PGB2.0-systeem in de vorm van het programma PGB eindigt oktober 2022. De transitie naar beheer wordt dan ingezet. Ontwikkeling stopt daarmee niet, maar volgt de snelheid horende bij structureel beheer. Vanaf dat moment zijn de kosten die de SVB maakt voor het PGB2.0-systeem uitvoeringskosten. Daarnaast worden er uitvoeringskosten gemaakt voor de Zvw-pgb.

De VNG en het ministerie van VWS zijn overeengekomen om met ingang van 2023 een structureel bedrag uit te nemen uit het Gemeentefonds t.b.v. de uitvoeringskosten van de SVB van de Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het overeengekomen bedrag van € 27,2 miljoen per jaar is gelijk aan de begrote uitvoeringskosten van de SVB voor de Jeugdwet (€ 7,2 miljoen) en de Wmo (€ 20 miljoen) in 2022. Gezien de onzekerheid over de kostenontwikkeling evalueren de VNG en VWS deze afspraak na vier jaar (dus in 2026), op basis van de werkelijke uitvoeringskosten van de SVB voor de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Dat kan aanleiding zijn om de structurele uitname uit het Gemeentefonds naar boven of naar beneden bij te stellen.

Bijdrage aan medeoverheden

Overige

Onder bijdragen aan medeoverheden staan de beschikbare middelen voor specifieke uitkeringen aan gemeenten. Het gaat om het ondersteunen van domein overstijgende samenwerking (DOS) vooruitlopend op het wetsvoorstel DOS dat in 2022 aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. Deze specifieke uitkering schept de mogelijkheid dat zorgkantoren (samen met zorgverzekeraars of gemeenten) investeren in preventieve maatregelen. Deze preventieve maatregelen bestaan uit extra inzet in het voorliggend domein waardoor instroom naar de Wlz wordt uitgesteld of voorkomen. Totaal is hiervoor € 10,6 miljoen beschikbaar.

3.4 Artikel 4 Zorgbreed beleid

A. Algemene doelstelling

Het scheppen van randvoorwaarden om het zorgstelsel verder te optimaliseren zodat de kwaliteit, de toegankelijkheid en de betaalbaarheid van de zorg voor de burger gewaarborgd blijft.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De minister bevordert de werking van het stelsel door partijen in staat te stellen hun rol te spelen en door belemmeringen weg te nemen die een goede werking van het stelsel in de weg staan. Daar waar publieke belangen in het geding zijn die niet voldoende door (partijen in) het stelsel behartigd kunnen worden, bevordert de minister dat deze belangen worden behartigd.

De minister is verantwoordelijk voor:

Stimuleren: van een stevige positie van de cliënt in het zorgstelsel en transparantie van zorg, een logische beroepenstructuur die aansluit op de huidige en toekomstige zorg- en ondersteuningsvraag en van beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd zorgpersoneel (het aantal werkenden minder meer laten groeien, om ook voldoende mensen beschikbaar te hebben voor andere maatschappelijke sectoren en via behoud van de huidige zorgmedewerkers door goed werkgeverschap en zeggenschap), van andere manieren van werken voldoende opleidingsplaatsen, van innovaties en (digitale) vaardigheden in de zorg en de ontwikkeling hiervan, alsmede betrouwbaar informatiebeleid en van vertrouwen in datagebruik in de zorg, en van een gezonde leefstijl voor de mensen woonachtig in Caribisch Nederland.

Financieren: de minister draagt bij aan de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg door middel van het financieren van organisaties gemoeid met patiënten, zoals gehandicaptenorganisaties en ZBO's of agentschappen. Tevens financiert de minister projecten en onderzoeken uitgevoerd door ZonMw, opleidings- en bijscholingsinstrumenten, de zorg in Caribisch Nederland, en financiert instrumenten voor persoonlijke gezondheidsomgevingen (PGO) om het gebruik te stimuleren.

Regisseren: van wet- en regelgeving die zorgen voor een stevige positie van de patiënt in het zorgstelsel, verlagen van de regeldruk in de zorg, voorkomen van systeemrisico's bij financiering in de zorg, regisseren van een duurzaam informatiestelsel.

C. Beleidswijzigingen

(Ont)Regel de Zorg

Ook in 2023 is het vergroten van het werkplezier in de zorg door het verminderen van ervaren regeldruk een belangrijke beleidsprioriteit. In het vervolgprogramma [Ont]Regel de Zorg krijgt de aanpak vorm langs vier actielijnen:

1. Voorkomen nieuwe regeldruk door wet- en regelgeving van VWS: beleid dat beter werkt in de praktijk;
2. Landelijke maatregelen, zoals het harmoniseren van inkoop- en verantwoordingsseisen;

3. De lokale aanpak: vermindering van regeldruk binnen zorginstellingen, bijvoorbeeld door het aanbieden van een e-learning en training tot ontregelaar, en een subsidieregeling voor lokale ontregelprojecten;
4. Een laagdrempelig toegankelijk loket voor signalen, knelpunten en vragen.

De Minister voor LZS heeft de Kamer in het voorjaar van 2022 geïnformeerd over het vervolgprogramma (Kamerstukken II 2021/22, [29515, nr. 460](#)).

Werken in de zorg

Het is van belang dat zorgprofessionals nu en in de toekomst graag in de sector zorg en welzijn gaan werken en daar ook blijven werken. Dit vraagt om een brede, intensieve en continue aanpak gericht op aantrekkelijk werken in de zorg. Het actieprogramma Werken in de Zorg liep na 2021 af. Als vervolg daarop wordt voor 2023 ingezet op een viertal sporen.

Ten eerste wordt de arbeidsmarktkrapte interdepartementaal aangepakt. Zo is interdepartementaal aandacht voor meer uren werken, combi-banen, het versneld en duaal opleiden en inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Ten tweede worden voornoemde uitdagingen op de arbeidsmarkt expliciet meegenomen in de afspraken met landelijke partijen in het Integraal Zorg Akkoord. Die afspraken moeten bijdragen aan de maatschappelijke opgave dat met minder (meer) zorgverleners goede toegankelijke zorg verleend kan worden aan iedereen die dat nodig heeft.

Ten derde zullen deze arbeidsmarkt vraagstukken in het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) worden verweven, inclusief afspraken over opleidingen in de VVT, zoals in het coalitieakkoord (Bijlage bij Kamerstuk II 2021/22, [35788, nr. 77](#)) voorzien. Als laatste spoor is er het programma 'Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn' (hierna: TAZ). In de hoofdlijnenbrief Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg wordt de programmatische aanpak geschetst voor de komende jaren. Binnen dit programma TAZ wordt een aantal instrumenten die succesvol zijn gebleken voortgezet en andere instrumenten worden herijkt.

Daarnaast zal 2023 in het teken staan van een meerjarig opleidingsakkoord in de Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT), zoals opgenomen in het Coalitieakkoord. Voor dit akkoord is in 2023 € 20 miljoen beschikbaar.

Ook wordt in 2022 en in 2023 uitvoering gegeven aan het advies van de Taskforce Ondersteuning optimale inzet zorgverleners, met daarin concrete maatregelen voor de korte en (middel)lange termijn om de beschikbaarheid van zorgmedewerkers in crisistijd te vergroten. Zo zal een subsidieregeling worden opgesteld die het mogelijk maakt dat in elk geval in 2022 nog 800 studenten kunnen starten met de BAZ-opleiding. Voor deze regeling is in 2023 € 20 miljoen beschikbaar.

Deelnemende zorginstellingen krijgen een vergoeding voor elke student die aantoonbaar de opleiding heeft afgerond.

Inhoud programmatische aanpak

Dit programma kent verschillende aandachtsgebieden zoals ruimte voor behoud van personeel door goed werkgeverschap en werkplezier, ruimte voor (zij)instroom door te leren en te ontwikkelen en ruimte voor

innovatieve werkvormen. Hierin zal nadrukkelijk ook de verbinding tussen leren en werken worden gezocht. Immers, om te kunnen voldoen aan de vraag naar zorgpersoneel is het van groot belang dat er voldoende en goed toegeruste zorgmedewerkers worden opgeleid met ruimte voor doorontwikkeling. Effectief arbeidsmarktbeleid vraagt om een integrale benadering van de zorgarbeidsmarkt als geheel. Ten behoeve van deze integrale benadering streven we ernaar om de te bekostigen activiteiten zoveel als mogelijk onder te brengen in één integraal financieel arrangement. Een belangrijk ander doel hiervan is om de administratieve lasten te doen dalen, doordat er meer overzicht ontstaat ten aanzien van de beschikbare financiële arrangementen ten aanzien van de benodigde transitie op de zorgarbeidsmarkt.

Voor genoemde programmatische aanpak zijn in de begroting structureel middelen beschikbaar: € 80 miljoen in 2022 en vanaf 2023 een bedrag van € 130 miljoen per jaar.

Ondersteuning Post-Covid

In 2022 is de regeling Behoud langdurig zieke zorgwerknemers opgesteld. De uitvoering van deze regeling loopt door in 2023. Oogmerk van de regeling is om langdurige zieke zorgverleners voor de zorg te behouden, door hen na het tweede ziektejaar via een verlenging van de loon-doorbetaling bij ziekte meer tijd te bieden om in dienst bij de zorggever te blijven en te werken aan herstel en re-integratie.

Zorgreservisten

Er wordt toegewerkt naar een strategische reserve van zorgmedewerkers (Nationale Zorgreserve), die tijdens crises een rol kan spelen in het snel opschalen van de personeelscapaciteit. Daarmee is De Nationale Zorgreserve een crisisfaciliteit die kan voorzien in de behoefte aan tijdelijke, snel inzetbare zorgcapaciteit. De doelstelling is in ieder geval om uiteindelijk 5.000 reservisten beschikbaar te hebben.

Zeggenschap

Specifiek ten aanzien van het thema zeggenschap geldt dat voor 2023 uit de middelen voor de arbeidsmarkt in de zorg, gelden zijn gereserveerd om dit thema verder te brengen. Zo zal onder andere worden ingezet op een onafhankelijke kwalitatieve monitor, teneinde in kaart te brengen of er een toename is van de ervaren zeggenschap binnen de diverse zorgsectoren. Deze monitor zal een vervolg zijn op het CNO-advies 'monitoring zeggenschap'. Daarnaast zal VWS veldpartijen financieel ondersteunen in de uitvoering van sectorspecifieke werkagenda's zeggenschap.

Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg

Naar aanleiding van onderzoeken om de Wet BIG meer toekomst-bestendig te maken (Kamerstukken II 2021/22, [29282, nr. 461](#)) wordt een tijdelijke adviescommissie ingericht om te adviseren over voorbehouden handelingen, (functioneel) zelfstandige bevoegdheid en toelating tot artikel 3 en artikel 34 van de wet BIG. Ook zal communicatie over de ruimte die de wet nu al biedt worden gestart en zijn acties benoemd om een meer lerend effect van het tuchtrecht te bereiken.

Vanuit de beroepsverenigingen in de psychologische zorg wordt geadviseerd een aantal wijzigingen aan te brengen in de beroepenstructuur zoals deze in de Wet BIG is vastgelegd. Mede op basis van impactanalyses die zijn uitgevoerd (Kamerstukken II 2021/22, [35925 XVI nr. 164](#)) zal de beroepenstructuur worden gewijzigd in nauw overleg met de beroepsverenigingen. Hierdoor wordt meer eenheid en duidelijkheid gecreëerd en een bijdrage geleverd aan de toegankelijkheid en effectiviteit van de psychologische zorg.

Hoewel het inzetten van buitenslands gediplomeerd zorgpersoneel geen structurele oplossing is om de krapte op de arbeidsmarkt te verminderen kan het zorgorganisaties in bepaalde situaties ontlasten, mits goed georganiseerd en wordt voldaan aan de wet- en regelgeving. Om te bevorderen dat buitenslands gediplomeerde zorgverleners sneller een plek vinden op de arbeidsmarkt zijn in samenspraak met betrokken partijen langs drie lijnen activiteiten in gang gezet om de BIG-toelatingsprocedure met behoud van kwaliteit te stroomlijnen en te versnellen, namelijk: begeleiding & informatievoorziening, inhoudelijke wijzigingen in de BIG-toelatingsprocedure en cultuur (Kamerstukken II 2021/22, [29282, nr. 455](#)). Zo is er bij het CIBG in de vorm van een tweejarige pilot een centraal aanspreekpunt gecreëerd waar buitenslands gediplomeerde terecht kunnen met alle vragen over de BIG-toelatingsprocedure.

E-gegevensuitwisseling

Om goede zorg te kunnen verlenen moeten medische gegevens eenvoudig, snel en veilig overgedragen kunnen worden van de ene naar de andere zorgverlener. In 2023 wordt conform de afspraken in het Integraal Zorgakkoord volop ingezet op de standaardisatie van elektronische gegevensuitwisseling in de zorg.

De voorziene inwerkingtreding van de wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz) maakt het mogelijk om per algemene maatregel van bestuur op specifieke onderdelen elektronische gegevensuitwisseling tussen zorgaanbieders te verplichten (Kamerstukken II 2020/21, [35824, nr. 1](#) tot en met 4). Het digitaal voorschrijven en ter hand stellen van medicatie (digitaal receptenverkeer) is de eerste gegevensuitwisseling waarvoor deze verplichting gaat gelden. Nationale afspraken die randvoorwaardelijk zijn voor het zorgbreed en landelijk uitwisselen van informatie worden in NEN-normen vastgelegd. Komend jaar is de oplevering van NEN-normen op het gebied van beelduitwisseling, basisgegevensset zorg (BgZ), medicatie-overdracht en de generieke functies toestemming, authenticatie, identificatie en lokalisatie voorzien.

Bij de verdere ontwikkeling en ontsluiting van informatie zal de toegankelijkheid en begrijpelijkheid voor de patiënt, cliënt of burger centraler komen te staan. Zo zal gewerkt worden aan de verdere ontwikkeling van persoonlijke gezondheidsomgevingen (PGO's).

Herijking van de grondslagen voor gegevensuitwisseling is een fundamenteel onderdeel van het optimaliseren van gegevensuitwisseling in de zorg (Kamerstukken II 2021/22, [27529, nr. 276](#)). In 2023 zullen er onder meer voorbereidingen worden getroffen voor mogelijke (aanpassingen op) wet- en regelgeving. Om op korte termijn de knelpunten rondom het digitaal vastleggen van toestemming van de patiënt of cliënt weg te nemen, wordt de landelijke implementatie van technische oplossingen zoals Mitz en Nuts actief ondersteund.

Secundair datagebruik

Om de best mogelijke gezondheidszorg in Nederland te verlenen, kan data hergebruikt worden om het welzijn en de gezondheid van burgers te verbeteren, maar ook om het zorgproces te verbeteren en transformeren. Denk bijvoorbeeld aan hergebruik van data voor transparantie en beleid, onderzoek en innovatie, uitkomstgerichte zorg, planning en logistiek.

Databeschikbaarheid voor dit soort doeleinden kent echter diverse knelpunten. VWS wil de komende jaren samen met veldpartijen een centrale strategie en aanpak ontwikkelen en uitvoeren, om secundair gebruik van zorgdata te ondersteunen, obstakels weg te nemen en data van de burger te beschermen. In 2023 zal de nadruk liggen op de uitvoering en implementatie van deze aanpak, bijv. door het voorbereiden van (aanpassingen op) benodigde wet- en regelgeving.

Informatieveiligheid

Doordat de zorg steeds verder digitaliseert wordt het steeds belangrijker dat de informatiebeveiliging in de zorg op orde is. Goede informatiebeveiliging is primair de verantwoordelijkheid van de zorgaanbieders zelf maar VWS heeft hier ook een belangrijke rol. In 2023 legt VWS de focus op het verder verhogen van de bewustwording over digitale veiligheid en digitaal veilig gedrag. Dit doet VWS onder andere via de borging van de uitkomsten van het project 'Informatieveilig gedrag in de zorg' en door het ondersteunen van Z-CERT, het landelijk informatieknooppunt voor informatieveiligheid binnen de zorgsector.

De komende periode wordt daarnaast versterkt ingezet op diensten die helpen in het verhogen van de weerbaarheid. Zo investeert VWS in de ontwikkeling van een kwetsbaarheden analysetool (KAT) en worden er red team oefeningen uitgevoerd om eventuele kwetsbaarheden op te kunnen sporen zodat daarop gerichte maatregelen kunnen worden getroffen.

Op het terrein van wet- en regelgeving verandert veel. Allereerst is het nodig dat Nederlandse normen blijven aansluiten op de technische ontwikkelingen, waardoor ingezet wordt op herziening van de NEN-7510 norm voor informatiebeveiliging in de zorg. VWS zal daarnaast een actieve bijdrage leveren aan het doorvertalen van de Rijksbrede ambitie uit de Nederlandse Cybersecuritystrategie (NLCS) naar het zorgveld. Hierbij betreft VWS de verwachte effecten van implementatie van de herziene richtlijn voor netwerk- en informatiebeveiliging (NIB2) en de richtlijn voor veerkracht van kritieke entiteiten (CER) voor zorgpartijen, relevant vanwege de recente vitaalverklaring van het zorgproces. Van belang is hierbij het op de juiste manier aansluiten van het zorgveld op het Landelijk Dekkend Stelsel van informatieveiligheid (LDS). Dit vraagt aandacht voor de rol en taken van Z-CERT en de extra toezichtstaken die uit de veranderingen voortvloeien.

Digitale ondersteuning COVID-19 / Programma Realisatie Digitale Ondersteuning

Digitale ondersteuningsmiddelen zijn belangrijk geweest in de crisisaanpak van COVID-19 en hebben ook in de huidige transitiefase nog altijd hun waarde. Vanuit het programma Realisatie Digitale Ondersteuning COVID 19 (RDO) zijn de digitale middelen (door)ontwikkeld en beheerd die ondersteunend zijn aan bijvoorbeeld het bron- en contactonderzoek van de GGD en het vaccineren. Ook hebben de applicaties bijgedragen aan het openen en open houden van de samenleving.

CoronaMelder en de CoronaCheck-app worden direct door burgers gebruikt. CoronaMelder helpt de verspreiding van het virus tegen te gaan door het anoniem waarschuwen van (onbekende) contacten. Via de CoronaCheck-app kunnen mensen een test-, vaccinatie- of herstellbewijs genereren waarmee ze, indien de epidemiologische situatie dat vereist, verantwoord naar een locatie of evenement kunnen gaan of een buitenlandse reis kunnen maken. Daarnaast zijn er ook diverse portalen (bijvoorbeeld: BRBA, HKVI en ZKVI) ontwikkeld die registratie bij het vaccineren ondersteunen, betrouwbare data-aanlevering mogelijk maken en een oplossing bieden voor mensen die via de reguliere weg geen coronabewijs kunnen aanmaken. Daarnaast wordt GGD Contact momenteel – en ook in volgende fases van de coronacrisis – door de GGD'en gebruikt ter ondersteuning van het bron- en contactonderzoek. Tot slot ondersteunt de Kwetsbaarheden Analyse Tool (KAT) in de monitoring van dreigingen en kwetsbaarheden in onder andere de hiervoor genoemde systemen en omgevingen die VWS zelf ontwikkeld heeft.

Het grootste deel van de genoemde applicaties en voorzieningen is in beheer van VWS en tevens zijn de verschillende securitydiensten gebundeld in een Computer Security Incident Response Team (CSIRT). Dit maakt het mogelijk om snel en adequaat op te kunnen treden en de continuïteit van de door VWS ontwikkelde diensten te kunnen borgen.

De verwachting is dat de inzet van digitale middelen in 2023 in de huidige vorm nodig zal blijven om leven met het coronavirus mogelijk te maken. Beleidsontwikkelingen, maar ook de gevolgen van mogelijke nieuwe varianten of oplevingen van het virus, bepalen de mate waarin de instrumenten moeten worden doorontwikkeld en worden ingezet. Zo is het sinds 25 februari 2022 ook niet meer noodzakelijk om een coronatoegangsbewijs (CTB) te tonen en is per 22 april 2022 de inzet van CoronaMelder tijdelijk stopgezet¹¹. Alleen indien de pandemische situatie dit toelaat, zal worden overgegaan op het definitief overdragen of uitfasen van de instrumenten. Voor 2023 zijn kosten voorzien voor de communicatie, doorontwikkeling en het beheer van de genoemde producten. Daarnaast wordt het expertteam dat de GGD ondersteunt bij privacy en informatiebegeleiding naar aanleiding van het eerdere datalek gecontinueerd.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 17 Tabel Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 (bedragen x € 1.000)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	2.152.935	1.200.180	1.348.417	1.154.378	1.164.645	1.164.518	1.162.023
Uitgaven	2.154.091	1.370.280	1.505.574	1.176.330	1.167.784	1.164.518	1.162.023
1. Positie cliënt en transparantie van zorg	75.897	68.891	56.354	78.195	74.833	75.082	75.083
Subsidies (regelingen)	34.299	38.314	36.990	60.457	56.700	57.129	57.130
Patiënten- en gehandicaptenorganisaties	16.369	17.440	17.000	46.000	46.000	46.000	46.000
Transparantie van zorg	17.830	20.470	19.740	14.457	10.700	11.129	11.130
Overige	100	404	250	0	0	0	0
Opdrachten	34.472	22.657	10.202	8.576	8.971	8.791	8.791
Ondersteuning cliëntorganisaties	3.998	4.098	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Transparantie van zorg	780	2.986	3.356	2.490	2.490	2.490	2.490
Overige	29.694	15.573	2.846	2.086	2.481	2.301	2.301

¹¹ Kamerstukken II 2021/22, 25295, nr. 1837

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bijdrage aan agentschappen	7.126	7.920	9.162	9.162	9.162	9.162	9.162
CIBG	7.126	7.920	9.162	9.162	9.162	9.162	9.162
2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	1.457.625	701.193	929.954	616.445	614.193	611.576	609.195
Subsidies (regelingen)	1.398.135	678.389	902.190	585.080	581.210	578.593	578.597
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	1.398.135	678.389	902.190	585.080	581.210	578.593	578.597
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	6.732	9.442	16.316	19.915	19.732	19.733	17.348
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	6.732	9.442	16.316	19.915	19.732	19.733	17.348
Bijdrage aan agentschappen	14.093	13.362	11.448	11.450	11.447	11.446	11.446
CIBG	14.093	13.362	11.448	11.450	11.447	11.446	11.446
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	38.628	0	0	0	1.804	1.804	1.804
ZiNL	38.628	0	0	0	1.804	1.804	1.804
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	37	0	0	0	0	0	0
Overige	37	0	0	0	0	0	0
3. Informatiebeleid	104.868	128.710	85.555	59.561	58.200	57.698	58.342
Subsidies (regelingen)	32.299	39.289	36.012	15.383	14.882	14.882	14.883
Informatiebeleid	21.358	25.653	27.504	15.175	14.674	14.674	14.675
Maatschappelijke diensttijd	1.000	840	0	0	0	0	0
Overige	9.941	12.796	8.508	208	208	208	208
Opdrachten	38.111	45.157	28.612	19.159	19.672	19.172	19.915
Informatiebeleid	34.792	38.024	22.309	14.538	14.744	14.244	14.987
Overige	3.319	7.133	6.303	4.621	4.928	4.928	4.928
Bijdrage aan agentschappen	34.458	44.264	20.931	25.019	23.646	23.644	23.544
Informatiebeleid	34.458	44.264	20.931	25.019	23.646	23.644	23.544
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
4. Inrichting Zorgstelsel	279.300	270.255	266.968	263.458	257.549	254.077	250.178
Subsidies (regelingen)	735	900	400	400	0	0	0
Programma's Zorgstelsel	735	900	400	400	0	0	0
Opdrachten	1.218	1.687	564	563	563	563	563
Programma's Zorgstelsel	661	1.123	0	0	0	0	0
Overige	557	564	564	563	563	563	563
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	277.347	267.668	266.004	259.995	254.486	251.014	247.115
CAK	129.743	119.233	122.097	122.507	124.976	123.073	119.173
NZa	66.131	65.351	67.100	67.417	67.388	67.390	67.390
Zorginstituut Nederland	79.873	79.647	74.182	68.471	60.522	58.951	58.952
CSZ	1.600	1.638	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
Overige	0	1.799	1.025	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	2.500	2.500	2.500	2.500
EZK: ACM	0	0	0	2.500	2.500	2.500	2.500
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Begrotingsreserve	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland	236.401	201.231	166.743	158.671	163.009	166.085	169.225

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Subsidies (regelingen)	3.182	4.640	4.641	4.642	2.999	2.999	2.999
Zorg en Welzijn	3.182	4.640	4.641	4.642	2.999	2.999	2.999
Bekostiging	228.364	0	0	0	0	0	0
Zorg en Welzijn	228.364	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	0	192.552	158.183	150.110	156.092	159.169	162.309
Zorg	0	176.357	141.958	133.885	138.867	141.944	145.084
Welzijn	0	16.195	16.225	16.225	17.225	17.225	17.225
Bijdrage aan medeoverheden	4.855	4.039	3.919	3.919	3.918	3.917	3.917
Overige	4.855	4.039	3.919	3.919	3.918	3.917	3.917
Ontvangsten	41.434	11.153	11.153	11.153	11.153	11.153	11.153
Wanbetalers en onverzekerden	0	0	0	0	0	0	0
Overige	41.434	11.153	11.153	11.153	11.153	11.153	11.153

Budgetflexibiliteit

Subsidies

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 980,2 miljoen is 97,2% juridisch verplicht. Het betreft diverse subsidies op het gebied van patiënten en gehandicapten organisaties, opleidingen, arbeidsmarkt, informatiebeleid, Zorg en Welzijn Caribisch Nederland

Opdrachten

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 213,9 miljoen is 93,5% juridisch verplicht. Het betreft diverse opdrachten op het gebied van arbeidsmarkt, informatiebeleid, Zorg en Welzijn Caribisch Nederland.

Bijdragen aan agentschappen

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 41,5 miljoen is 100% juridisch verplicht. Het betreft bijdragen aan het CIBG voor onder andere het beheer van het BIG register, melding en aanvraag van toelatingsvergunning bepaalde zorgaanbieders, SBV-Z en het UZI-register.

Bijdrage aan ZBO's/rwt's

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 266 miljoen is 100% juridisch verplicht. Het betreft onder andere de bijdrage aan het CAK en het Zorginstituut Nederland.

Bijdrage aan medeoverheden

Van het beschikbare budget van € 3,9 miljoen is 100% juridisch verplicht.

Tabel 18 Geschatte budgetflexibiliteit

	2023
<i>juridisch verplicht</i>	90,0%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	9,0%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	1,0%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0,0%

E. Toelichting op de financiële instrumenten

1. Positie cliënt en transparantie van zorg

Subsidies

Patiënten- en gehandicaptenorganisaties (pg-organisaties)

- De drie landelijke pg-koepels en circa 200 landelijke pg-organisaties ontvangen een instellingssubsidie voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van informatievoorziening, lotgenotencontact en belangenbehartiging (€ 17 miljoen).
- Daarnaast wordt een [samenhangend projectsubsidieprogramma bij ZonMw](#) ingericht (€ 4 miljoen) met dezelfde duur als het beleidskader, waarop niet alleen de bestaande pg-organisaties maar ook nieuwe organisaties/netwerken kunnen inschrijven.

Vanaf 2024 is structureel € 25 miljoen extra beschikbaar voor het versterken van de patiëntenbeweging. De middelen zullen onder andere ingezet worden op een herijking van het beleidskader met het oog op een uitbreiding van de instellingssubsidie voor pg-organisaties. Daarnaast zullen de middelen worden ingezet voor intensivering van professionele ondersteuning van pg-organisaties, een versterking van de stem van de patiënt op regionaal niveau en de bevordering van gezondheidsvaardigheden.

Transparantie van zorg

Voor onderzoek naar de effectiviteit en de kwaliteit van de gezondheidszorg in Nederland en (de relatie tussen) de verschillende partijen in de zorg wordt subsidie verleend (€ 6,6 miljoen) aan het Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (Nivel). Het Nivel ontwikkelt en beheert hiertoe databases, panels en monitors.

Het Kwaliteitsinstituut, als onderdeel van het Zorginstituut, is gemandateerd ([Stcrt. 2016, 27102](#)) voor het verstrekken van subsidies voor de stimulering van transparantie over de kwaliteit van zorg (€ 4,8 miljoen).

Voor de realisatie van de taakstelling standaardisatie inkoop- en verantwoordings-eisen voor een aantal Zvw-sectoren zijn middelen gereserveerd (€ 5,1 miljoen) voor onder andere een subsidieregeling.

Voor het vervolg van het programma (Ont)Regel de zorg en voor afronding van het huidige programma Uitkomstgerichte Zorg zijn middelen beschikbaar van respectievelijk € 2,0 miljoen en € 1,2 miljoen.

Opdrachten

Ondersteuning cliëntenorganisaties

Met PGO-support, een onafhankelijke netwerkorganisatie die versterking en ondersteuning biedt aan patiënten- en gehandicaptenorganisaties, is een overeenkomst gesloten voor de ondersteuning van de cliëntenorganisaties (€ 4 miljoen).

De directie Communicatie begeleidt de VWS-campagne en voert hierbij de financiële afwikkeling. Zo is voor 2023 inmiddels een meerjarig budget t.b.v. de NIX18-campagne opgenomen.

Bijdragen aan agentschappen

CIBG

Het CIBG voert onder andere onderstaande taken uit:

- In beginsel dienen alle zorg- en jeugdhulpaanbieders aan de meldplicht te voldoen. Daarbij dienen bepaalde zorgaanbieders op grond van de Wet toetreding zorgaanbieders over een toelatingsvergunning te beschikken. De melding en aanvraag van de toelatingsvergunning vinden plaats bij het CIBG.
- Het Landelijk Register Zorgaanbieders (LRZa) is een landelijk en openbaar register van zorgaanbieders. Dit register maakt duidelijk wie, waar, welke zorg verleent en draagt bij aan de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz).
- Via het Jaardocument Maatschappelijke Verantwoording (JMV) verantwoord worden zorgaanbieders zich jaarlijks over de geleverde (financiële) prestaties. Alle partijen die een rol spelen binnen het zorgstelsel hebben toegang tot deze uniforme, digitale informatie via www.jaarverantwoordingzorg.nl.

Voor het uitvoeren van bovenstaande taken is € 9,2 miljoen beschikbaar.

2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt

Subsidies

Opleidingen

VWS is stelselverantwoordelijk voor een goede, betaalbare en toegankelijke zorg. Daarvoor is het noodzakelijk dat er voldoende, goed toegeruste zorgmedewerkers worden opgeleid. Hiertoe worden financiële middelen beschikbaar gesteld aan zorgwerkgevers om meer stageplekken aan te bieden voor initiële opleidingen en voor de bekostiging van medische vervolgopleidingen.

Met de Subsidieregeling stageplaatsen zorg II (het Stagefonds Zorg) worden zorgaanbieders gestimuleerd tot het aanbieden van kwalitatief goede stageplaatsen. Met de in juni 2022 verlengde subsidieregeling stageplaatsen zorg II¹² is het budget verhoogd tot € 116 miljoen voor het studiejaar 2021-2022. Voor 2022 geldt een éénmalige verhoging van het stagefonds met € 63,5 miljoen voor bevordering van innovatieve vormen van stagebegeleiding. De subsidieregeling vaccinatie stageplaatsen zorg voorziet in een tegemoetkoming van de kosten van het vaccinatietraject tegen hepatitis B van eerstejaarsstudenten die zorgopleiding volgen. De regeling is in 2021 geëvalueerd. Op basis van deze positieve evaluatie is de regeling met vijf jaar verlengd tot 1 juli 2027.

Voor zorgopleidingen in het kader van de Wet publieke gezondheidszorg (WPG) is het beleid erop gericht te stimuleren dat voldoende gespecialiseerde artsen worden opgeleid voor de uitvoering van hun taken op het terrein van de bestrijding van infectieziekten, de bestrijding van TBC, medische milieukunde en jeugdgezondheidszorg. In 2023 is voor deze opleidingen € 27 miljoen beschikbaar.

Verpleegkundig specialisten (VS) en physician assistants (PA) worden opgeleid om minder complexe taken van de huisarts of de specialist over te nemen. Hiervoor is € 38 miljoen beschikbaar. Daarnaast is in het kader van het compensatiepakket Wind in de zeilen in 2023 € 1,5 miljoen beschikbaar voor het opleiden van physician assistants ter versterking van de huisartsenzorg in Zeeland.

¹² Kamerstukken II 2021/22, [29282](#), nr. 469

In 2022 is voor de regeling Opleiding in een jeugd-ggz-instelling € 2,6 miljoen beschikbaar. Voor de uitvoering van motie [35300 XVI nr. 72](#) Dik-Faber om het opleiden van tropenartsen te subsidiëren en gestructureerde overdracht van door hen in het buitenland opgedane kennis te stimuleren is in 2023 € 1,35 miljoen beschikbaar.

Arbeidsmarkt

Kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg

Voor de kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg (KPZ) is het doel om algemene ziekenhuizen, UMC's en zelfstandige klinieken meer te stimuleren en strategischer te investeren in het opleiden van personeel. In het hoofdlijnenakkoord medisch-specialistische zorg 2019-2022 hebben partijen afgesproken dat de middelen voor de KPZ beschikbaar blijven voor de sector (circa € 210 miljoen per jaar). Gelet op het belang van het leren en ontwikkelen van zorgmedewerkers, wordt de KPZ-regeling, naar aanleiding van de beleidsevaluatie¹³, met één jaar verlengd tot en met 2023. De komende tijd wordt verkend of en zo ja op welke wijze ondersteuning ten behoeve van het leven lang ontwikkelen mogelijk is vanuit één sectorbrede regeling. Daarbij zal de aansluiting worden gezocht met de ambities voortkomend uit de vervolgaanpak voor de arbeidsmarkt in de zorg.

Versterking regionaal arbeidsmarktbeleid

Met de subsidie SectorplanPlus 2022-2023 (totaal € 100 miljoen, waarvan circa € 67 miljoen in 2023) stimuleren we (zij-)instroom en behoud van medewerkers in zorg en welzijn.

Met de subsidie aan RegioPlus voor de uitvoering van het meerjarige beleidsprogramma 'Samen Regionaal Sterk' investeert VWS in een goed werkende, landelijk dekkende regionale arbeidsmarktinfrastructuur (€ 18 miljoen in 2023).

Met een subsidie aan de Stichting Het Potentieel Pakken voor het project 'Contractuitbreiding in de zorg' (€ 7,2 miljoen over de projectperiode 2021-2023) investeren we in vergroting van het arbeidsaanbod door contractuitbreiding.

Programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg (TAZ)

Ter ondersteuning van het programma TAZ en de daarmee te bereiken doelen wordt er gewerkt aan het inrichten van passend instrumentarium. Daarvoor is, inclusief de voornoemde middelen voor Sectorplanplus 2022-2023 in 2023 in totaal circa € 130 miljoen beschikbaar.

Overige

Het Capaciteitsorgaan ontvangt een instellingssubsidie om onafhankelijke ramingen op te stellen omtrent de benodigde opleidingscapaciteit bij de medische en tandheelkundige vervolgopleidingen, FZO en GGZ-opleidingen.

Voor de subsidieregeling Behoud langdurig zieke zorgwerknemers is € 12 miljoen beschikbaar.

¹³ Berenschot, I&O Research (2022), *Evaluatie Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Personeel Ziekenhuiszorg* zie: [rapportage-evaluatie-subsidieregeling-kwaliteitsimpuls-personeel-ziekenhuiszorg \(2\).pdf](#)

Voor een Nationale Zorgreserve van oud-zorgmedewerkers die bereid zijn om tijdelijk in plaats van hun reguliere werk elders in de Nederlandse economie, bij te springen als zorgreservist bij organisaties in nood is € 7,5 miljoen beschikbaar.

Opdrachten

Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt

Er wordt via ZonMw geïnvesteerd in het verder ontwikkelen van een onderzoeksinfrastructuur voor verpleegkundigen en verzorgenden. Hiervoor is € 12 miljoen beschikbaar in de periode van 2019 – 2025. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar de functiedifferentiatie van mbo- en hbo-opgeleide verpleegkundigen. Hiervoor is € 5 miljoen beschikbaar voor de periode 2019 tot en met juni 2023.

Overige

Er worden bedragen ingezet voor de ontwikkeling van kennis en expertise op het terrein van de zorg, voor beleid en praktijk. Daarbij gaat het onder meer om bijdragen aan het Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn.

Bijdragen aan agentschappen

CIBG

Het CIBG is verantwoordelijk voor het beheer van het BIG-register, de uitvoering van diverse besluiten en regelingen met betrekking tot de uitoefening van medische beroepen op de BES eilanden, de erkenning buitenlandse diploma's en toezicht en handhaving WNT en informatieverstrekking hieromtrent. In totaal is voor deze taken in 2023 € 15,1 miljoen gereserveerd.

3. Informatiebeleid

Gegevensuitwisseling

Om goede zorg te kunnen verlenen moeten medische gegevens eenvoudig, snel en veilig overgedragen kunnen worden van de ene naar de andere zorgverlener. In 2023 wordt ingezet op de standaardisatie van elektronische gegevensuitwisseling in de zorg.

De voorziene inwerkingtreding van de wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz) maakt het mogelijk om per algemene maatregel van bestuur op specifieke onderdelen elektronische gegevensuitwisseling tussen zorgaanbieders te verplichten (Kamerstukken II 2020/21, [35824, nr. 1](#) tot en met 4). Het digitaal voorschrijven en ter hand stellen van medicatie (digitaal receptenverkeer) is de eerste gegevensuitwisseling waarvoor deze verplichting gaat gelden.

Bij de verdere ontwikkeling en ontsluiting van informatie zal de toegankelijkheid en begrijpelijkheid voor de patiënt, cliënt of burger centraler komen te staan. Zo zal gewerkt worden aan de verdere ontwikkeling van persoonlijke gezondheidsomgevingen.

Herijking van de grondslagen voor gegevensuitwisseling is een fundamenteel onderdeel van het optimaliseren van gegevensuitwisseling in de zorg (Kamerstukken II 2021/22, [27529, nr. 276](#)). In 2023 zullen er onder meer voorbereidingen worden getroffen voor mogelijke (aanpassingen op) wet- en regelgeving. Om op korte termijn de knelpunten rondom het digitaal

vastleggen van toestemming van de patiënt of cliënt weg te nemen, wordt de landelijke implementatie van technische oplossingen zoals Mitz en Nuts actief ondersteund. In totaal is hiervoor € 25,3 miljoen beschikbaar in 2023.

Secundair datagebruik

Om de best mogelijke gezondheidszorg in Nederland te verlenen, kan data hergebruikt worden om het welzijn en de gezondheid van burgers te verbeteren, maar ook om het zorgproces te verbeteren en transformeren. Denk bijvoorbeeld aan hergebruik van data voor transparantie en beleid, onderzoek en innovatie, uitkomstgerichte zorg, planning en logistiek.

VWS wil voor het einde van 2022 samenhang brengen in lopende ontwikkelingen zoals de European Health Data Space en Health-RI om vervolgens tot een herijkte beleidsvisie en aanpak te komen. Om secundair gebruik van zorgdata te ondersteunen, obstakels weg te nemen en data van de burger te beschermen.

Informatieveiligheid

Doordat de zorg steeds verder digitaliseert wordt het steeds belangrijker dat de informatiebeveiliging in de zorg op orde is. Goede informatiebeveiliging is primair de verantwoordelijkheid van de zorgaanbieders zelf maar VWS heeft hier ook een belangrijke rol. In 2023 legt VWS de focus op het verder verhogen van de bewustwording over digitale veiligheid en digitaal veilig gedrag. Dit doet VWS onder andere via de borging van de uitkomsten van het project 'Informatieveilig gedrag in de zorg' en door het ondersteunen van Z-CERT, het landelijk informatieknooppunt voor informatieveiligheid binnen de zorgsector.

De komende periode wordt daarnaast versterkt ingezet op diensten die helpen in het verhogen van de weerbaarheid. Zo investeert VWS in de ontwikkeling van een kwetsbaarheden analysetool (KAT) en worden er red team oefeningen uitgevoerd om eventuele kwetsbaarheden op te kunnen sporen zodat daarop gerichte maatregelen kunnen worden getroffen.

Op het terrein van wet- en regelgeving verandert veel. Allereerst is het nodig dat Nederlandse normen blijven aansluiten op de technische ontwikkelingen. Daarom wordt ingezet op herziening van de NEN-7510 norm voor informatiebeveiliging in de zorg. VWS zal daarnaast een actieve bijdrage leveren aan het doorvertalen van de Rijksbrede ambitie uit de Nederlandse Cybersecuritystrategie (NLCS) naar het zorgveld. Hierbij betreft VWS de verwachte effecten van implementatie van de herziene richtlijn voor netwerk- en informatiebeveiliging (NIB2). Van belang is hierbij het op de juiste manier aansluiten van het zorgveld op het Landelijk Dekkend Stelsel van informatieveiligheid (LDS). Dit vraagt aandacht voor de rol en taken van Z-CERT en de extra toezichtstaken die uit de veranderingen voortvloeien. In totaal is hiervoor € 5 beschikbaar in 2023.

Subsidies

Informatiebeleid

Jaarlijks wordt door VWS een subsidie verleend aan het Nationaal ICT Instituut in de Zorg (Nictiz). Nictiz is het landelijke expertisecentrum dat ontwikkeling van ICT in de zorg faciliteert. Voor de invulling van de coördinerende functie die Nictiz heeft bij de ontwikkeling van ICT- en informatiestandaarden en als kennis centrum bij het gebruik van deze standaarden is

in 2023 een bedrag van € 9,5 miljoen beschikbaar. Aanvullend is voor 2023 € 11,2 miljoen euro beschikbaar gesteld vanuit de coalitieakkoord middelen voor standaardisatie van gegevensuitwisseling.

Om de zorgsector te ondersteunen bij de efficiënte inzet van standaarden en informatie, analyseert en duidt Nictiz ontwikkelingen in het gebruik van ICT in de zorg. Tevens fungeert Nictiz als nationaal en internationaal kennis- en expertisecentrum en vervult het een verbindende rol bij de ontwikkeling en het gebruik van ICT in de zorg.

Bij de verdergaande digitalisering van de zorg is informatiebeveiliging een essentiële voorwaarde. Z-CERT is de sectorale organisatie die zich inzet voor informatiebeveiliging in de zorg. De komende jaren zal gefaseerd toegewerkt worden naar het aansluiten van alle zorgsectoren. Structureel is € 1,5 miljoen beschikbaar voor professionaliseren en doorontwikkelen van de diensten en staande Z-CERT organisatie en collectieve deelname van zorgsectoren. Aanvullend is voor 2023 € 0,5 miljoen euro beschikbaar gesteld vanuit de coalitieakkoord middelen voor standaardisatie van gegevensuitwisseling.

Voor de versnelling van de implementatie van Mitz ten behoeven van de generieke voorziening Toestemmingen is voor 2022 en 2023 een subsidie beschikbaar gesteld, waarvan € 1,1 miljoen euro beschikbaar is gesteld voor 2023.

Overig

Innovatie en zorgvernieuwing

Om het tekort aan personeel aan te pakken wordt de komende jaren stevig ingezet op het aanpassen van werkprocessen (in zorg, ondersteuning en in preventie) en de inzet van slimme toepassingen daarbij. VWS ondersteunt de innovatie en implementatie in het veld.

Dat doen we door het vergroten van kennis over digitale toepassingen bij burgers en professionals via het communicatietraject Zorg van Nu, het vergroten van de digitale vaardigheden en veranderkundige vaardigheden van professionals in het zorgveld en van toekomstig personeel in het zorgonderwijs, o.a. via digivaardigidezorg.nl. Om gegevensuitwisseling (naast gegevens bij huisarts, ziekenhuis en apotheek, gaat het ook om rijks-vaccinatiegegevens en COVID-19-vaccinatiegegevens) tussen de pgo's van patiënten en zorgverleners mogelijk te maken is het noodzakelijk dat zowel pgo-leveranciers als de systemen van zorgaanbieders het MedMij-label behalen. VWS ondersteunt de Stichting Medmij om standaarden voor gegevens-uitwisseling op te stellen en zorgt voor informatie voor burgers en professionals over de meerwaarde van een pgo en een keuzehulp voor het bepalen van een passende pgo. Totaal is er in de begroting 2023 voor het programma Innovatie en zorgvernieuwing circa € 8,5 miljoen gereserveerd voor subsidie, waarvan 8,3 miljoen voor stichting Medmij vanuit de Regeerakkoordmiddelen t.b.v. standaardisatie van gegevensuitwisseling

Opdrachten

Informatiebeleid

Hieronder vallen onder meer het programma elektronische gegevensuitwisseling in de zorg, generieke functies voor gegevensuitwisseling, het Informatieberaad, informatiebeveiliging in de zorg, hergebruik van zorgdata en internationale gegevensuitwisseling.

Het programma elektronische Gegevensuitwisseling in de zorg richt zich op de totstandkoming van elektronische uitwisseling, zodat gegevenstussen zorgverleners kunnen stromen. Het wetsvoorstel elektronische gegevens uitwisseling in de zorg levert een belangrijke bijdrage aan eenheid van taal en techniek waardoor gegevensuitwisseling steeds vaker elektronisch zal verlopen.

Om ook op de korte termijn de elektronische uitwisseling te versnellen, werkt VWS samen met het zorgveld aan het breder inzetten van bestaande ICT-oplossingen. De ambitie is om op de langeretermijn een landelijk dekkend netwerk van onderling verbonden ICT-infrastructuren te realiseren.

Met het digitaal worden van de zorg neemt ook het risico en de impact van informatiebeveiligings-incidenten toe. De continuïteit van zorgverlening kan hierdoor in gevaar komen. Het is van groot belang dat er voldoende aandacht is voor privacy en informatiebeveiliging. VWS ondersteunt het veld hierbij met aanscherping van de wettelijk verplichte informatiebeveiligingsnormen, door instrumenten in te zetten om bewustwording te vergroten en door veldpartijen te stimuleren risicobeperkende maatregelen te treffen en zorg te dragen voor handhaving en toezicht.

Veilig inloggen door burgers en zorgverleners is ook een belangrijke randvoorwaarde voor veilige digitalisering. VWS levert een bijdrage aan BZK voor het door ontwikkelen, implementeren en stimuleren van het gebruik van veilige authenticatie in de zorg. De komende jaren zal de zorg steeds meer aansluiten op de middelen en voorzieningen van BZK en een hoger betrouwbaarheidsniveau bij de toegang tot medische gegevens wil realiseren. Ook op Europees niveau wordt er gewerkt aan regelgeving voor digitale toegang (wallets) en Europese bron identiteit. VWS zal deze Europese wetgeving vertalen naar Nederlands beleid.

Met Artificial Intelligence (AI) en andere vormen van hergebruik van zorgdata kan een belangrijke bijdrage geleverd worden aan de verbetering van het welzijn en de gezondheid van de burgers, als ook een verbetering en transformatie van het zorgveld. Om een innovatie- en concurrentievoorsprong te verkrijgen ten opzichte van andere EU-lidstaten, willen we een AI Testing & Experimentation Facilities (TEF AI's) oprichten. Hiervoor neemt het Erasmus MC deel aan een (subsidie) call uit het Digital Europe Programma (DEP) van de Europese Commissie voor het opzetten van TEF AI's. Erasmus MC wil samenwerken met 5 andere EU landen in een Europees consortium om gezamenlijk een TEF AI op te zetten. Eén van de voorwaarden voor deelname aan het Europees consortium is dat ieder lidstaat cofinanciering regelt van een totaalbedrag van € 5 miljoen. Dit bedrag wordt vanaf 2023 over een periode van 5 jaar betaald. In 2023 is hier € 1 miljoen voor beschikbaar. Het plaatsen van een TEF AI in Nederland maakt van het Erasmus MC een «center of excellence» op het gebied van AI in de zorg.

Vanuit het coalitieakkoord is € 2,1 miljoen beschikbaar gesteld voor het op orde brengen van de randvoorwaarden voor standaardisatie gegevensuitwisseling.

Overig

Innovatie en zorgvernieuwing

In 2023 wordt in februari de tweede slimme Zorgestafette georganiseerd voor patiënten/cliënten, mantelzorgers, professionals, zorgorganisaties, zorginkopers (zorgverzekeraar, zorgkantoor en gemeenten), werkgeversorganisaties, onderwijs en andere geïnteresseerden. Het doel hiervan is om kennis over mogelijkheden en de implementatie van en transformatie naar slimme zorg in die regio te versnellen en te bouwen aan regionale samenwerking. Ook worden regio's aan elkaar verbonden zodat er van elkaar geleerd wordt. Via zorgvoorinnoveren worden zorgorganisaties en innovatoren in de zorg o.a. via consultgesprekken en (digitale) innovatie-café's ondersteund bij het implementeren en opschalen van digitale toepassingen en de weg gewezen naar financiële ondersteuningsmogelijkheden voor opschalen. VWS volgt de resultaten van het toepassen van het toetsingskader voor gezondheidsapp's zodat mensen ondersteund worden bij de keuze in de wereld van betrouwbare gezondheidsinformatie en -apps. Voor 2023 voert het RIVM de e-healthmonitor uit om het gebruik van slimme zorg en de kansen en belemmeringen daarbij in beeld te brengen.

In 2023 wordt de pgo-gebruikersregeling gecontinueerd.

Totaal is er in de begroting 2023 voor het programma Innovatie en zorgvernieuwing circa € 6,3 miljoen gereserveerd voor opdrachten, waarvan 2 mln voor de pgo gebruikersregeling (om leveranciers van pgo's in staat te stellen goed functioneren pgo's te (blijven) aanbieden voor uitwisseling vanuit de regeerakkoordmiddelen tbv standaardisatie van gegevensuitwisseling

Bijdrage aan agentschappen

Informatiebeleid

Jaarlijks is een bijdrage beschikbaar voor het CIBG voor de SBV-Z en het UZI-register. Daarnaast wordt een bijdrage beschikbaar gesteld voor het toekomstbestendig maken van de UZI-middelen. Het gaat om pilots om met het zorgveld voor te sorteren op grootschalige implementatie. Voor 2023 is hiervoor € 21 miljoen beschikbaar.

- De Sectorale Berichten Voorziening in de Zorg (SBV-Z) van het CIBG is een betrouwbare bron voor het leveren van burgerservice-nummers (BSN's) aan de zorgsector.
- Het UZI-register (Unieke Zorgverlener Identificatie register) van het CIBG verstrekt UZI passen aan zorgaanbieder en indicatieorganen waarmee unieke identificatie van zorgaanbieders en indicatieorganen in de zorg mogelijk wordt gemaakt.
- Implementatie door het starten van pilots waarin de beproefde oplossingsrichting UZI naar de praktijk wordt gebracht. In de pilots wordt het voor zorgprofessionals mogelijk gemaakt met verschillende (erkende) inlogmiddelen de zorgidentiteit uit het UZI-register op te halen voor toegang (identificatie en authenticatie) tot zorg uitwisselings- en informatiesystemen.

4. Inrichting Zorgstelsel

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

CAK

Het CAK voert diverse wettelijke taken uit waaronder het betalen van gelden aan zorginstellingen voor langdurige zorg, het opleggen, innen en incasseren van de eigen bijdragen voor de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de uitvoering van de burgerregelingen (waaronder de regelingen voor de wanbetalers, de gemoedsbezwaarden en de onverzekerden), de buitenlandtaak, de uitvoering van de subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden, de vergoeding van zorg aan onverzekerbare vreemdelingen en het verstrekken van Schengen- en Engelstalige verklaringen. In de afgelopen jaren heeft het CAK zijn organisatiestructuur aangepast. In de komende jaren zal het CAK stap voor stap nog meer veranderingen doorvoeren. Vernieuwingen van de ICT-systemen en een cultuur waarin leren en ontwikkelen gemeengoed is zijn onder andere nodig om de (continuïteit van de) dienstverlening bij het CAK te garanderen en verder te verbeteren.

In 2023 is € 122,1 miljoen beschikbaar voor het CAK.

Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

De NZa ziet toe op een rechtmatige uitvoering van de Zvw en de Wlz en reguleert tarieven en prestaties in de zorg. Tevens ziet zij toe op naleving van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg).

Inclusief middelen voor het Informatie Knooppunt Zorg (€ 1,5 miljoen) en middelen voor extra taken wegens de per 1 januari 2022 in werking getreden Wet toetreding zorgaanbieders (€ 2,4 miljoen) bedraagt het totaal beschikbare budget in 2023 circa € 70,2 miljoen.

Zorginstituut Nederland (ZiNL)

Het Zorginstituut Nederland voert diverse wettelijke taken uit: adviseren over het verzekerde Zvw- en Wlz-pakket, het stimuleren van de verbetering van de kwaliteit van de gezondheidszorg in Nederland, er voor zorgen dat iedereen toegang heeft tot begrijpelijke en betrouwbare informatie over de kwaliteit van geleverde zorg, adviseren over de gewenste ontwikkeling van beroepen en opleidingen in de gezondheidszorg, fondsbeheerder van het Zorgverzekeringsfonds (inclusief uitvoering van de risicoverevening) en het Fonds Langdurige Zorg; bevorderen van de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Wlz en het adviseren of het wenselijk is dat een nieuw beroep of specialisme in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg moet worden gereguleerd.

Het coalitieakkoord zet in op Passende Zorg en – als onderdeel hiervan – het verbreden en verbeteren van de toets op het basispakket. Om hierop gerichte stappen te kunnen zetten, bekijkt VWS of intensivering van de werkzaamheden van het Zorginstituut noodzakelijk is.

In 2023 is € 74,2 miljoen beschikbaar voor het Zorginstituut.

5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland

Subsidies

Zorg, jeugdzorg, welzijn en sport

VWS verstrekt aan een aantal jeugdorganisaties op Caribisch Nederland subsidies op basis van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS. Instellingssubsidies worden jaarlijks verstrekt, maar hebben een structureel karakter. Daarnaast gaat het om enkele meerjarige projectsubsidies.

Hiervoor is € 4,6 miljoen begroot. Het overige deel is gereserveerd voor sport.

*Opdrachten***Opdrachten COVID-19**

De middelen voor 2023 circa € 12,7 miljoen worden ingezet voor de ondersteuning van de GGD in Caribisch Nederland bij bron- en contactonderzoek, vaccinatiecampagnes, testen en het opleiden van zorgpersoneel.

Opdrachten Zorg

De totale geraamde kosten in 2023 voor de zorguitgaven op Caribisch Nederland die voortvloeien uit het Besluit Zorgverzekering BES bedragen circa € 124 miljoen.

Opdrachten Jeugd, Welzijn en Sport

Circa € 4,9 miljoen is gereserveerd voor pleegzorgvergoedingen en voor het begeleiden van jongeren via Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN). Voor ouderenzorg is € 8,6 miljoen gereserveerd en voor het sport- en preventieakkoord € 2,7 miljoen.

Het bedrag genoemd onder opdrachten is exclusief de apparaatskosten van ZJCN; deze kosten staan op artikel 10.

*Bijdragen aan medeoverheden***Overige**

VWS verstrekt jaarlijks bijzondere uitkeringen aan de openbare lichamen op basis van artikel 92 lid 2 sub c Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Hiervoor is € 3,9 miljoen begroot. De uitkeringen zijn bestemd voor de uitvoering van verschillende activiteiten op het VWS domein in nauw overleg met de openbare lichamen, al dan niet vastgelegd in een afzonderlijk akkoord. De looptijd van de afspraak wisselt. Er vinden periodieke overleggen plaats met de openbare lichamen om de voortgang te monitoren. De financiële verantwoording verloopt via de jaarrekening van de openbare lichamen.

3.5 Artikel 5 Jeugd

A. Algemene doelstelling

Kinderen in Nederland groeien gezond en veilig op, ontwikkelen hun talenten en doen mee aan de samenleving.

B. Rol en verantwoordelijkheid

Ouders /verzorgers zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding en verzorging van hun kinderen. Als ouders of het ondersteunende sociale netwerk hun rol niet kunnen vervullen, is er een taak weggelegd voor de overheid om jeugdigen met hulp op maat naar een zelfstandige toekomst te leiden. Kinderen wiens veiligheid in het geding is of die in hun ontwikkeling worden bedreigd, moeten passende hulp krijgen en indien nodig in bescherming worden genomen.

Met de invoering van de Jeugdwet op 1 januari 2015 zijn gemeenten bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor de ondersteuning, hulp en zorg van jeugdigen (jeugdhulp). De ministers van VWS en JenV zijn systeemverantwoordelijk voor het gedecentraliseerde stelsel van jeugdhulp, waaronder het wettelijk kader (de Jeugdwet).

De minister is verantwoordelijk voor:

Regisseren: van het wettelijk kader. De Jeugdwet bevat regels voor de inrichting van het jeugdstelsel waaraan gemeenten, jeugdhulpaanbieders en andere partijen moeten voldoen, onder andere op het gebied van toegang, kwaliteit en beleidsinformatie. De minister voert bestuurlijk overleg met de relevante actoren gericht op het realiseren van de maatschappelijke doelen van het jeugdstelsel. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Inspectie van Justitie en Veiligheid (JenV) zijn verantwoordelijk voor onafhankelijk toezicht op de aanbieders van jeugdhulp. De Jeugdautoriteit heeft de taak om risico's met betrekking tot de continuïteit van cruciale zorg voor jeugdigen te signaleren, te voorkomen en op te kunnen vangen. De minister is bovendien verantwoordelijk voor het monitoren en evalueren van de werking van het jeugdstelsel.

Financieren: van de gemeenten via het gemeentefonds en uitkeringen om hun verantwoordelijkheid voor jeugdhulp op grond van de Jeugdwet waar te kunnen maken. Uitvoeren van de Subsidieregeling schippersinternaten en subsidiëren van vertrouwenswerken de kindertelefoon.

Stimuleren: de minister bevordert dat de actoren in het jeugdstelsel de jeugdhulp merkbaar beter maken voor de cliënt, de kwaliteit van de jeugdhulp borgen en waar nodig verbeteren. Verbetering van de samenhang tussen beleiden uitvoering op de terreinen van zorg, school en werk. Zorgen voor een landelijke kennisinfrastructuur voor beleidsontwikkeling en -implementatie en zorgvernieuwing.

C. Beleidswijzigingen

Hervormingen jeugdzorg

Alle betrokken partijen – gemeenten, aanbieders, jongeren en het Rijk – zijn het erover eens dat flinke hervormingen in de jeugdzorg nodig zijn om te zorgen dat kinderen en gezinnen de juiste zorg op de juiste plek krijgen en

om de houdbaarheid van het stelsel ook op de lange termijn te borgen. Om die reden geven het Rijk en de VNG in 2023 uitvoering aan de Hervormingsagenda Jeugd, in samenwerking met partners van de vijfhoek (naast het Rijk en VNG, aanbieders, professionals en cliënten). De hervormingsagenda bestaat uit een set van maatregelen waarmee de jeugdhulp verbetert binnen een beheersbaar financieel kader. Bij de uitwerking van de noodzakelijke hervormingen van de zorg voor jeugd worden vijf leidende principes gehanteerd¹⁴:

1. Passende zorg is beschikbaar voor de meest kwetsbare kinderen en jongeren
2. Versterken veerkracht van kinderen en gezinnen in hun normale dagelijkse leven
3. Minder marktwerking, meer samenwerking en betere inkoop van zorg
4. Verbetering kwaliteit en effectiviteit van de jeugdzorg
5. Jeugdzorg als effectieve samenwerkingspartner

De hervormingen van de jeugdzorg moeten, naast een kwalitatieve verbetering van de jeugdzorg en een beter werkend jeugdzorgstelsel, leiden tot een beheersing van de uitgaven voor jeugdzorg. Het kabinet hanteert hierbij de uitspraak van de Commissie van Wijzen van mei 2021 als uitgangspunt. Het kabinet stelt voor 2023 incidenteel € 1,454 miljard extra beschikbaar voor de jeugdzorg. Hierbij gaat het kabinet er vanuit dat gemeenten inzetten op besparingsmaatregelen voor een bedrag van € 374 miljoen op de jeugdzorguitgaven in 2023 (die ook onderdeel is van de reeks van de Commissie van Wijzen).

Aanpak kindermishandeling en huiselijk geweld

Kinderen moeten veilig kunnen opgroeien. Professionals, gemeenten en organisaties hebben hier een rol. Het is belangrijk tijdig te signaleren als een kind onveilig is thuis of als een kind in zijn of haar ontwikkeling wordt bedreigd. Dan moet met een brede blik naar een gezin worden gekeken, hulp worden geboden en acute en structurele veiligheid worden geborgd. In 2023 worden de regio's ondersteund bij het verder verbeteren van de steun, hulp en bescherming van gezinnen die te maken hebben met geweld of waar ontwikkelingsbedreiging van een kind aan de orde is. In opdracht van de ministeries JenV, VWS en de VNG is in 2021 het programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming gestart. Het scenario wordt getoetst in 10 proeftuinen en in andere regio's. Verder werkt VWS in 2023 aan doorontwikkeling van het gebruik van de meldcode, meer inzetten op (zorg voor) de pleger, deskundigheidsbevordering in de traumabehandeling, de aanpak van ouderenmishandeling, versterken van een laagdrempelige hulp en adviesstructuur en aandacht voor het betrekken van kinderen. In 2023 verschijnt het onderzoek in 13 regio's naar hoe het gaat met gezinnen na een melding bij Veilig Thuis. Deze gegevens worden verwerkt in de impactmonitor huiselijk geweld en kindermishandeling die december 2023 verschijnt. Daarnaast wordt in 2023 bijgedragen aan het Nationaal actieplan seksueel geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag en het programma Samen tegen mensenhandel.

¹⁴ Kamerstukken II 2021/22, [31839](#), nr. 853

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 19 Tabel Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 (bedragen x € 1.000)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	206.492	127.565	124.575	93.393	93.416	92.264	92.264
Uitgaven	217.167	127.565	124.575	93.393	93.416	92.264	92.264
3. Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel	217.167	127.565	124.575	93.393	93.416	92.264	92.264
Subsidies (regelingen)	74.910	85.603	87.711	56.528	56.554	55.403	55.403
Kennis en informatiebeleid	12.282	13.074	13.054	13.035	13.035	13.035	13.035
Jeugdbeleid	24.962	28.546	46.044	15.017	15.114	14.067	14.067
Jeugdstelsel	37.666	43.983	28.613	28.476	28.405	28.301	28.301
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	8.596	10.272	10.182	10.184	10.182	10.181	10.181
Kennis en informatiebeleid	1.318	1.723	2.337	2.337	2.336	2.336	2.336
Jeugdbeleid	6.536	8.011	7.307	7.309	7.308	7.307	7.307
Jeugdstelsel	742	538	538	538	538	538	538
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	1.714	1.435	1.439	1.438	1.437	1.437	1.437
Overige	1.714	1.435	1.439	1.438	1.437	1.437	1.437
Bijdragen aan mede overheden	131.947	30.250	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Overige	131.947	30.250	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	0	5	243	243	243	243	243
Overige	0	5	243	243	243	243	243
Ontvangsten	11.559	2.085	2.085	2.085	2.085	2.085	2.085
Overige	11.559	2.085	2.085	2.085	2.085	2.085	2.085

Budgetflexibiliteit

Subsidies

Van het beschikbare budget 2023 van € 69,4 miljoen is circa € 98,8 % juridisch verplicht of bestuurlijk gebonden in verband met de aangegane verplichtingen voor instellingssubsidies en (meerjarige) projectsubsidies. Het betreft hier o.a. financiering van de schippersinternaten, het Nederlands jeugdinstituut, de Nationale jeugdraad, LOC, de Nederlandse vereniging pleeggezinnen, Kinderrechtencollectief, GGD GHOR, het Landelijk Expertise Centrum Kindermishandeling (LECK), Kindertelefoon en het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ). Daarnaast worden er ook een aantal projectsubsidies gefinancierd rondom de thema's kindermishandeling en huiselijk geweld, gepaste zorg, zorg voor de jeugd, jeugdzorg plus, pleegzorg, professionalisering en de hervormingsagenda. De overige middelen zijn beleidsmatig gereserveerd voor subsidies Zorg voor de Jeugd en voor de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld.

Opdrachten

Van het beschikbare budget in 2023 van € 10,2 miljoen, is 87,1% juridisch verplicht of bestuurlijk gebonden. De overige middelen zijn beleidsmatig gereserveerd voor de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld, professionalisering, vakmanschap, gepaste zorg, kinderrechten en kennis- en informatiebeleid.

Bijdrage aan agentschappen

Van het beschikbare bedrag van € 1,4 miljoen is 100% juridisch verplicht of bestuurlijk gebonden. Het betreft een bijdrage aan het CIBG voor de uitvoeringskosten, het jaardocument Jeugd en het beheer van de Verwijsindex risicjongeren.

Bijdrage aan medeoverheden (BMO)

Van het beschikbare bedrag van € 25 miljoen is 100 % juridisch verplicht of bestuurlijk gebonden. Het betreft hier budget t.b.v. de SPUK Expertisecentra Jeugdhulp.

Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken

Van het beschikbare bedrag van € 0,2 miljoen is 100% juridisch verplicht of bestuurlijk gebonden.

Tabel 20 Geschatte budgetflexibiliteit	
	2023
<i>juridisch verplicht</i>	39%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	51%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	10%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

E. Toelichting op de financiële instrumenten

3. Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel

Subsidies en opdrachten

Kennis en informatiebeleid

Voor 'Kennis en informatiebeleid' is een bedrag van circa € 14,4 miljoen beschikbaar voor opdrachten en subsidies. De middelen zijn onder andere beschikbaar voor het verzamelen van gegevens ten behoeve van beleidsinformatie jeugd door het CBS. Het CBS publiceert twee keer per jaar statistieken en rapportages over het jeugdhulpgebruik per gemeente. Op basis van de halfjaarlijkse rapportages wordt jaarlijks een viertal nadere onderzoeken uitgezet, om verschillende scores op het jeugdhulpgebruik bij gelijksoortige gemeenten te verklaren. De Jeugdmonitor wordt eenmaal per jaar gepubliceerd om de situatie te laten zien van de jeugd aan de hand van maatschappelijke indicatoren die het brede jeugdveld bestrijken, te weten: wonen, school, werken, middelengebruik, politiecontacten en kindermishandeling.

Het Nederlands Jeugdinstituut heeft een publieke kennistaak voor het jeugdveld en ontvangt voor de uitvoering daarvan een instellingssubsidie van circa € 10,9 miljoen om actuele en betrouwbare kennis over jeugd, vakmanschap en de organisatie van het jeugdveld aan een ieder en om niet aan te kunnen bieden.

Jeugdbeleid

Aanpak kindermishandeling en huiselijk geweld

Voor de verschillende onderdelen in de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld zijn middelen beschikbaar, waaronder € 2 miljoen voor het versterken van Forensisch-medische expertise bij kindermishandeling (FMEK) van de GGD GHOR. Het totale beschikbare budget voor het tegen gaan van Kindermishandeling is circa € 3,8 miljoen.

Zorg voor de jeugd

In 2023 is op het hoofdbudget 'Zorg voor de Jeugd' circa € 42,5 miljoen gereserveerd voor subsidies en € 6,8 miljoen voor opdrachten. Onder dit budget wordt een aantal deelactiviteiten onderscheiden:

Passende zorg

Het professionaliseren van opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap van gemeenten en aanbieders

Passende zorg dient beschikbaar te zijn voor de meest kwetsbare kinderen en jongeren. Zorg die regionaal of landelijk slechts voor een aantal kinderen nodig is moet ingekocht worden op de schaal waar deze zo simpel en effectief mogelijk georganiseerd kan worden. De regionale inkoop van vormen van specialistische zorg wordt daarom verplicht. Specifieke vormen van hoog specialistische zorg worden op landelijk niveau georganiseerd. VWS ondersteunt gemeenten en aanbieders bij het verbeteren van hun opdrachtgever- en opdrachtnemerschap in de regio en bij de voorbereiding en implementatie van het in voorbereiding zijnde wetsvoorstel Wet verbetering beschikbaarheid voor jeugdigen. VWS ondersteunt ook de (door)ontwikkeling van de wijze waarop specifieke vormen van hoog specialistische zorg op landelijk niveau worden georganiseerd.

Investeren in gezinsgericht opgroeien

Het kabinet wil het gebruik van residentiële jeugdhulp (open driemilieus en gesloten jeugdhulp) verminderen en meer gezinsachtige, kleinschalige voorzieningen stimuleren voor jeugdigen die uit huis worden geplaatst. Samen met aanbieders en gemeenten wordt in 2023 uitvoering gegeven aan het plan om door betere zorg en onderwijs te kunnen stoppen met de gesloten jeugdhulp (Kamerstukken II 2021/2022, 31839- XVI, nr. 871). Bij de uitvoering daarvan worden ervaringsdeskundigen nauw betrokken. Daarnaast worden nieuwe pleegouders middels campagnes geworven en worden pleegouders zo goed mogelijk begeleid zodat zij ook pleegouder willen blijven.

Oplossen en leren van complexe casuïstiek

Elke jeugdhulpregio heeft een regionaal expertteam dat beschikbaar is voor casuïstiek die lokaal vastloopt en niet opgelost kan worden. De VNG heeft de vier basisfuncties van expertteams (consultatie en advies, procesregie, signaleren en leren) bestuurlijk vastgelegd in 2021. De diversiteit in ontwikkelingsniveau van de expertteams is groot. In 2022 is een borgingsdocument vastgesteld om nadere invulling te geven aan de vier functies. Om te zorgen dat jongeren met meervoudige problematiek en hun ouders tijdig en beter geholpen worden, is via een amendement Klaver en Westerveld vanaf 2021 structureel € 26 miljoen beschikbaar (Kamerstukken II 2019/20, 35300- XVI, nr. 7). voor acht bovenregionale expertisenetwerken jeugdhulp.

Elk expertisenetwerk voorziet in drie functies: 1) consultatie en advies 2) organiseren van hulp en 3) kennis en leren. Vanuit een onafhankelijke positie ondersteunen ze de jeugdhulpregio's en de regionale expertteams om samen met jeugdigen, ouders, hulpverleners en gemeenten een onvoorwaardelijke oplossing te vinden voor jeugdigen met meervoudige en complexe hulpvragen. Daarbij vervullen zij een rol in de doorontwikkeling van de regionale expertteams binnen hun landsdeel. In 2023 ontwikkelen deze (boven)regionale gremia zich verder richting een sluitend geheel waarin elke zorgvraag zo lokaal als mogelijk en zo regionaal als nodig, wordt opgepakt.

Het gewone leven versterken

Versterken van de veerkracht van kinderen en jongeren

Het is belangrijk dat kinderen en gezinnen veerkrachtig zijn en samen met hun sociale netwerk en leefomgeving problemen het hoofd kunnen bieden. VWS start in 2023 een maatschappelijk debat over wat wordt verstaan onder normaal opgroeien en opvoeden en wat wordt verstaan onder gebruikelijke zorg. VWS zet extra in op het programma Kansrijke Start en op de aanpak «Opgroeien in een Kansrijke Omgeving»(OKO). OKO is een Nederlandse aanpak, die gebaseerd is op de uitgangspunten van het IJslandse preventiemodel, aangevuld en aangepast voor de Nederlandse context. VWS werkt aan het versterken van de mentale gezondheid van kinderen in vijf leefwerelden: op school, online, in de buurt, op werk en in de maatschappij. Voor jongeren wordt extra ingezet op zichtbaar en vindbaarheid van laagdrempelige ondersteuning, een sterker pedagogisch klimaat op school, inzetten voor een ander en het doorbreken van taboes.

Het gewone leven versterken

Versterken van de veerkracht van kinderen en jongeren

Het is belangrijk dat kinderen en gezinnen veerkrachtig zijn en samen met hun sociale netwerk en leefomgeving problemen het hoofd kunnen bieden. VWS start in 2023 een maatschappelijk debat over wat wordt verstaan onder normaal opgroeien en opvoeden en wat wordt verstaan onder gebruikelijke zorg. VWS zet extra in op het programma Kansrijke Start en op de aanpak «Opgroeien in een Kansrijke Omgeving»(OKO). OKO is een Nederlandse aanpak, die gebaseerd is op de uitgangspunten van het IJslandse preventiemodel, aangevuld en aangepast voor de Nederlandse context. VWS werkt aan het versterken van de mentale gezondheid van kinderen in vijf leefwerelden: op school, online, in de buurt, op werk en in de maatschappij. Voor jongeren wordt extra ingezet op zichtbaar en vindbaarheid van laagdrempelige ondersteuning, een sterker pedagogisch klimaat op school, inzetten voor een ander en het doorbreken van taboes.

Bevorderen dat kinderen en jongeren participeren

Het is belangrijk dat kinderen, jongeren en ouders kunnen meepraten en – beslissen. Meepraten en –beslissen van kind en gezin is nodig voor effectieve resultaten en een kinderrecht (VN Verdrag). Bovendien draagt het bij aan reflectie van professionals op hun handelen. Voor het bevorderen van jongerenparticipatie en ervaringsdeskundigheid werkt VWS samen met de NJR die hiervoor van VWS subsidie ontvangt.

Verbeteren van de toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen

Om passende jeugdhulp te kunnen bieden, het gewone leven te versterken en grip te krijgen op de uitgaven in de jeugdhulp, is het van belang dat lokale teams worden doorontwikkeld. VWS ondersteunt door bestuurlijk met de VNG en andere partijen een stevig bestuurlijk kader voor lokale teams op te stellen. Met subsidies aan VNG, kennisinstituten en andere veldpartijen wordt het collectief leren van lokale teams gefaciliteerd en worden gemeenten en lokale teams gestimuleerd de toegang te versterken. Van belang dat in deze doorontwikkeling van lokale wijkteams ook de triple L doelgroep goed in beeld komt. Voor deze doelgroep wordt in 2023 het actieplan Triple L verder uitgewerkt en geïmplementeerd op basis van

ondermeer het [onderzoek van KPMG](#) (Toegang voor jeugd met een levenslange en levensbrede hulpvraag: routes naar een integrale afweging) en het onderzoek van Significant (Doelgroep jongeren met een levenslange en levensbrede zorgvraag) om de zorg en ondersteuning van jeugdigen en hun gezinnen met een levensbrede en levenslange zorg of hulpvraag te verbeteren.. Het plan zal drie pijlers hebben vroegsignalering en preventie, toegang en uitvoering. Per pijler worden verschillende acties uitgewerkt, zoals het langdurig beschikken mogelijk te maken voor deze doelgroep. De acties worden in nauw overleg verder uitgewerkt met partners zoals de VNG, NJI, TSD en belangenbehartigende organisaties als Ieder(in) en Per Saldo.

Minder marktwerking, meer samenwerking en betere inkoop van zorg

Voor het terugdringen van administratieve lasten en het vereenvoudigen van de inkoop zullen in 2023 ook weer middelen beschikbaar worden gesteld. Deze middelen worden onder meer besteed aan het sturen op goede inkoopprocedures, het standaardiseren van de uitvoering, het uitwerken van een AmvB om te komen tot transparante en reële tarieven, het aanpakken van excessieve winsten en het beperken van een veelheid aan aanbieders als gevolg van 'open house procedures'.

Verbetering kwaliteit en effectiviteit van jeugdzorg

Verbeteren van kwaliteit en effectiviteit is één van de leidende principes bij de hervormingen van de jeugdzorg. Er wordt een kwartiermaker aangesteld die hiermee samen met het veld aan de slag gaat. Met de betrokken partijen wordt een landelijke kennisagenda opgesteld met urgente kennisvragen rond kwaliteit. Om het stelsel duurzaam te verbeteren wordt gewerkt aan een lerend jeugdhulpstelsel door te leren van jeugdhulpvragen waarbij niet tijdig een passende oplossing is gevonden.

Jeugdzorg als effectieve samenwerkingspartner

Vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren

Door een goede verbinding van onderwijs en zorg op lokaal en regionaal niveau worden ontwikkelingskansen voor kinderen en jongeren vergroot. In een nieuwe werkagenda onderwijs-zorg (najaar 2022) staan de stappen die hiervoor de komende jaren worden gezet. Naast het versterken van het pedagogische klimaat op scholen, gaat het om de wijze waarop de collectieve financiering van zorg in onderwijstijd wordt vormgegeven. Per 1 januari 2023 start het experiment onderwijszorgarrangementen wat meer ruimte geeft voor maatwerk in onderwijs en zorg voor kinderen en jongeren die vanwege hun complexe ondersteuningsbehoefte nu onvoldoende mogelijkheid hebben om deel te nemen aan het onderwijs. Dit experiment duurt vijf jaar en wordt gedurende de looptijd gemonitord. Voor dit experiment wordt voor de periode 2023-2028, jaarlijks € 0,3 miljoen gereserveerd in de begroting. De subsidie aan de onderwijszorgconsulenten voor de ondersteuning van ouders en kinderen bij een passend aanbod voor onderwijs en zorg wordt geëvalueerd. Daarbij wordt ook gezien op welke wijze de ca. € 1,7 miljoen die hiervoor nu jaarlijks beschikbaar is het beste kan worden ingezet.

Jongeren die om wat voor reden niet meer thuis kunnen wonen hebben naast onderwijs en zorg ook een betaalbare woning nodig en ondersteuning bij het vinden van werk en wat er allemaal geregeld moet worden als je

18 wordt. Voor het bevorderen van een goede overgang naar volwassenheid participeert VWS in de interdepartementale samenwerking in het sociaal domein voor 16-27 jarigen. De samenwerking is erop gericht om belemmeringen weg te nemen, zowel in de uitvoering als in wet- en regelgeving. Daarnaast zijn er meerdere programma's gestart die op de leefdomeinen van deze jongeren moeten helpen een zelfstandig leven op te bouwen. VWS neemt vanuit de zorgkant aan diverse programma's deel.

Randvoorwaarden verbeteren

Het versterken van vakmanschap jeugd- en gezinsprofessionals

Vanuit de instellingssubsidie aan het Nederlands Jeugdinstituut wordt in 2023 het richtlijnenprogramma jeugdhulp en jeugdbescherming en het platform Vakmanschap gefinancierd. De middelen worden ingezet voor het ontwikkelen, onderhouden en implementeren van richtlijnen en het faciliteren van kennisuitwisseling en –toepassing met en door jeugdprofessionals. VWS stelt verder voor de periode 2020-2023, € 1,3 miljoen beschikbaar voor Erkenning van eerder Verworven Competenties (EVC) via de subsidieregeling EVC Jeugd- en gezinsprofessional.

Uitvoering Hervormingsagenda

Vooruitlopend op de nadere invulling van de hervormingsagenda Jeugd is € 9 miljoen uit de extra middelen voor jeugdzorg in 2023 overgeheveld naar de VWS begroting 2023. Deze € 9 miljoen is bestemd voor de uitvoering van de hervormingsagenda in 2023. Besteding vindt plaats in samenspraak met de VNG.

Jeugdstelsel

Voor het 'Jeugdstelsel' is een bedrag van circa € 28,6 miljoen beschikbaar voor subsidies en € 0,5 miljoen voor opdrachten. Middels het beschikbare budget worden diverse activiteiten gefinancierd.

Voor de opvang en verzorging van minderjarige kinderen van binnen schippers, kermisexploitanten en circusartiesten ontvangen internaten subsidie waarvoor circa € 14,5 miljoen beschikbaar is. Voor de wettelijke gecentraliseerde taak van de luisterlijn en het vertrouwenswerk, de Kinder-telefoon en het advies- en klachtenbureau jeugdzorg, is in de begroting een bedrag van circa € 14 miljoen aan subsidiemiddelen beschikbaar.

In 2023 wordt € 4 miljoen beschikbaar gesteld voor de Jeugdautoriteit. Hiervan is € 0,5 miljoen geserveerd voor het uitzetten van diverse opdrachten. De Jeugdautoriteit is op 1 januari 2019 opgericht om bij te dragen aan de borging van continuïteit van jeugdhulp, kinderbescherming of jeugdreclassering, door te signaleren, te voorkomen en op te vangen. De positie en taken van de Jeugdautoriteit zijn vastgelegd in het Instellingsbesluit Jeugdautoriteit. Daarbij adviseert de Jeugdautoriteit het Rijk over de «Subsidieregeling Continuïteit Cruciale Jeugdzorg». Een aantal inzicht- en toezichttaken - op het terrein van zorg voor jeugdigen - die nu deels bij de Jeugdautoriteit zijn belegd wordt wettelijk vastgelegd.

Bijdragen aan mede overheden

Voor 'Bijdragen aan mede overheden' (BMO) is een bedrag van € 25 miljoen beschikbaar voor specifieke uitkering aan gemeenten t.b.v. de expertisecentra jeugdhulp. Deze middelen zijn via het amendement Klaver en Westerveld structureel beschikbaar voor acht bovenregionale expertisenetwerken jeugdhulp.

Ontvangsten

Overige

De ontvangsten in 2023 betreffen voornamelijk middelen vanuit niet volledig uitgeputte subsidies. Deze ontvangsten worden voor 2023 geraamd op € 2 miljoen.

3.6 Artikel 6 Sport en bewegen

A. Algemene doelstelling

Een sportieve samenleving waarbij plezier in sport en bewegen belangrijk is, waarin voor iedereen passende en veilige sport- en beweegmogelijkheden aanwezig zijn en topsport mensen inspireert en samenbrengt.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De minister is verantwoordelijk voor het landelijke sportbeleid. Aan dit sportbeleid ligt vooral de maatschappelijke betekenis van sport ten grondslag. Sport en bewegen dragen in belangrijke mate bij aan een betere gezondheid, aan het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid, sociale samenhang en integratie, aan het verbeteren van de schoolprestaties en het verminderen van schooluitval. Daarnaast erkent de minister de intrinsieke waarde van sport en het belang van sportevenementen. Vanuit die verantwoordelijkheid vervult de minister de volgende rollen:

Stimuleren: van samenwerking tussen relevante partijen om op lokaal niveau sportmogelijkheden te bewerkstelligen, van bevorderen van innovatie, kennisontwikkeling en kennisdeling.

Financieren: van programma's die bijdragen aan voor iedereen passende en veilige sport- en beweeginfrastructuur, van internationaal aansprekende sportevenementen, van de ambitie om te behoren tot de beste tien sportlanden ter wereld, van innovatie, kennisontwikkeling en kennisdeling.

Regisseren: het bijeenbrengen van gemeenten, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en provincies om tot een gezamenlijke beleidsagenda te komen.

C. Beleidswijzigingen

In de vorige kabinetsperiode is overal in Nederland gewerkt aan de totstandkoming van lokale sportakkoorden. Lokale coalities zijn ontstaan, waarin gewerkt wordt om mensen aan het sporten en bewegen te krijgen. Met het sport- en beweeglandschap in Nederland en de basis die het Nationaal Sportakkoord heeft gelegd, maar ook de extra inzet die mogelijk is door de middelen die in het kader van sport- en beweegstimulering door het kabinet aanvullend zijn vrijgemaakt, ligt er een stevig fundament waarop we de komende jaren kunnen bouwen.

We willen dat sporten en bewegen in 2040 een vanzelfsprekend onderdeel is van het leven van iedere Nederlander. Dat is noodzakelijk voor een gezonde en vitale samenleving, waar burgers elkaar ontmoeten en prettig samenleven. Dat gunnen wij iedere Nederlander, niet alleen de Nederlanders die nu al sporten en bewegen.

Met de brieven '(Top)sportbeleid 2022 en verder' (Kamerstuk [30234, nr. 304](#)) en «Beweegbrief» (Kamerstuk [30234, nr. 302](#)) is aangegeven op welke ambities we de komende jaren willen inzetten. Deze zijn bedoeld als stip op de horizon en om onze partners binnen en buiten de sport uit te nodigen en uit te dagen samen te werken om deze ambities te bereiken. Het gaat hierbij om:

- een vitale sport- en beweegsector; waarbij het onze ambitie is om de kwaliteit, toegankelijkheid en veiligheid van de sport- en beweegsector zo te versterken dat de sport- en beweegsector voor zoveel mogelijk mensen een waardevolle rol in hun leven kan spelen.
- kansengelijkheid in sport en bewegen; waarbij het onze ambitie is de kansengelijkheid om mee te doen aan sport- en beweegactiviteiten te vergroten.
- bewegen in het dagelijks leven; waarbij het onze ambitie is dat in 2040 75% van de Nederlanders aan de beweegrichtlijnen voldoet.

De ambities sluiten aan op het Nationaal Sportakkoord en de deelakkoorden die zijn gesloten. In 2023 bouwen we voort op het Sportakkoord en het versterken van de lokale sportakkoorden omdat deze essentieel zijn om meer mensen aan het sporten en bewegen te krijgen. Daarnaast starten we met nieuwe actielijnen, passend bij de ambities. Ook wordt ingezet op verdere aansluiting bij de ontwikkeling rond bewegen en preventie, waarbij ten aanzien van het onderwerp 'bewegen' we breed kijken naar de relatie van het Sportakkoord met de inzet op preventie en de daarbij behorende Preventieakkoorden. Samen met de strategische partners van het Sportakkoord en de maatschappelijke partners maken we de vertaling van onze ambities naar sport- en beweegstimuleringsbeleid.

Daarnaast wordt met de brief '(Top)sportbeleid 2022 en verder' de uitgangspunten van het toekomstige topsportbeleid toegelicht. Topsport is in de loop der jaren veranderd en steeds verder geprofessionaliseerd. Dit heeft zich afgespeeld tegen de achtergrond van een veranderende maatschappij. Met de partners NOC*NSF en de VNG/VSG van het Nationaal Sportakkoord is in Deelakkoord 6 'Topsport inspireert' de ambitie vastgelegd om te werken aan het vergroten van de maatschappelijke waarde van topsport. We willen de topsport blijven verrijken, de topsport toekomstbestendig maken en zoveel mogelijk mensen inspireren met topsport. Daarbij komen drie elementen van maatschappelijke waarde van topsport centraal te staan:

- de waarde van topsportprestaties, die over meer gaan dan alleen het resultaat of het niveau waarop dat resultaat wordt behaald.
- het fundament van de topsport, waarbij we meer aandacht hebben voor het organiseren van topsport op een maatschappelijk verantwoorde manier.
- de platformfunctie van topsport, een inspirerende topsport kan een prachtig platform bieden waarbij topsport als middel kan worden ingezet om bij te dragen aan een maatschappelijk vraagstuk.

Langs deze drie lijnen wordt het strategische kader topsport uitgewerkt. Dit kader wordt naar verwachting in 2023 gepubliceerd. Hierbij wordt ingezet op:

- beter inzicht in de maatschappelijke rijkdom van topsportprestaties;
- aandacht voor een maatschappelijk verantwoorde topsport;
- veiligheid en integriteit als fundament;
- paralympische topsport;
- topsportevenementen als integraal onderdeel van het topsportbeleid;
- verbindingen tussen het landelijke, regionale en lokale topsportbeleid;
- topsport en de rol van media.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 21 Tabel Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 (bedragen x € 1.000)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	678.620	496.738	513.868	520.795	517.369	495.619	481.872
Uitgaven	685.680	590.208	524.177	520.795	517.369	495.619	481.872
1. Passend sport- en beweegaanbod	338	0	0	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)	338	0	0	0	0	0	0
Passend sport- en beweegaanbod	338	0	0	0	0	0	0
2. Uitblinken in sport	0	0	0	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)	0	0	0	0	0	0	0
Uitblinken in sport	0	0	0	0	0	0	0
4. Sport verenigt Nederland	685.342	590.208	524.177	520.795	517.369	495.619	481.872
Subsidies (regelingen)	235.001	273.537	221.220	218.838	219.504	197.737	197.737
Sportakkoord	161.763	181.810	120.359	118.331	119.031	99.916	99.916
Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	63.136	79.020	79.013	78.758	78.728	78.730	78.730
Kennis en innovatie	10.102	12.707	21.848	21.749	21.745	19.091	19.091
Inkomensoverdrachten	15.850	15.760	15.045	15.045	15.039	15.041	15.041
Financiële voorziening topsporters	15.850	15.760	15.045	15.045	15.039	15.041	15.041
Opdrachten	1.391	6.228	5.750	4.749	749	749	749
Sportakkoord	1.046	5.529	5.523	4.522	522	522	522
Kennis en innovatie	228	293	227	227	227	227	227
Overige	117	406	0	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	2.928	3.047	3.049	3.050	3.043	3.050	3.050
Dopingautoriteit	2.928	3.047	3.049	3.050	3.043	3.050	3.050
Bijdrage aan medeoverheden	430.110	286.882	189.535	189.536	189.475	189.483	189.484
Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	187.072	193.256	189.535	189.536	189.475	189.483	189.484
Sportakkoord	243.038	93.626	0	0	0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	0	4.660	3.525	3.525	3.525	3.525	3.525
Dopingbestrijding	0	660	325	325	325	325	325
Organisaties in de Sport	0	4.000	3.200	3.200	3.200	3.200	3.200
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	62	94	86.053	86.052	86.034	86.034	72.286
Sportakkoord	62	94	86.053	86.052	86.034	86.034	72.286
Ontvangsten	64.869	60.740	38.740	27.740	15.740	15.740	15.740
Overige	64.869	60.740	38.740	27.740	15.740	15.740	15.740

Extracomptabele fiscale regelingen

Naast de in dit begrotingsartikel genoemde instrumenten, is er een fiscale regeling die betrekking heeft op dit beleidsterrein. Het betreft de Btw-vrijstelling voor sportclubs. De Minister van Financiën is hoofdverantwoordelijk voor de wetgeving en uitvoering van deze regeling en voor de budgettaire middelen. Voor een beschrijving van de regeling, de doelstelling, de ramingsgrond, een verwijzing naar de laatst uitgevoerde evaluatie en het beoogde jaar van afronding van de volgende evaluatie, wordt verwezen naar de bijlage bij de Miljoenennota 'Toelichting op de Fiscale regelingen'.

Budgetflexibiliteit

Subsidies

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 221,2 miljoen is 81,7% juridisch verplicht of bestuurlijk gebonden in verband met de aangegane verplichtingen voor instellingssubsidies en (meerjarige) projectsubsidies. Het betreft onder meer de instellingssubsidies aan NOC*NSF, het Instituut Sportrechtspraak, het Kenniscentrum sport en Mulier Instituut. Bij de projectsubsidies betreft het onder meer de subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties, topsportevenementen, de uitwerking van de deelakkoorden van het Sportakkoord en de beweegaliantie.

Opdrachten

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 5,8 miljoen is 94,8% juridisch verplicht. Het betreft de ontzorgingstrajecten en de vervoersregeling voor sporters met een beperking.

Inkomstenoverdrachten

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 15,0 miljoen is 100% juridisch verplicht in verband met de Stipendiumregeling en kostenvergoeding voor topsporters.

Bijdragen aan ZBO's en RWT's

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 3,0 miljoen is 100% juridisch verplicht in verband met de bijdrage aan de Dopingautoriteit.

Bijdragen aan medeoverheden

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 189,5 miljoen is 100% juridisch verplicht in verband met de Regeling specifieke uitkering stimulering sport en de Regeling specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden.

Bijdragen aan (inter)nationale organisaties

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 3,5 miljoen is 100% bestuurlijk gebonden in verband met een bijdrage aan de World Anti-Doping Agency (WADA) en Stichting Kansspelbelangen (STAK).

Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken

Van het beschikbare budget voor 2023 van € 86,1 miljoen is 100% juridisch verplicht in verband met de bijdrage voor de Buurtsportcoachregeling (inclusief middelen OCW) en een bijdrage voortvloeiend uit de European Partial Agreement in Sports (EPAS).

Tabel 22 Geschatte budgetflexibiliteit

	2023
<i>juridisch verplicht</i>	91%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	1%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	8%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	0%

E. Toelichting op de financiële instrumenten

4. Sport verenigt Nederland

Bijna de helft (47%) van de Nederlandse bevolking (4 jaar en ouder) voldoet aan de beweegrichtlijnen om zowel (matig) intensieve inspanning als spieren botversterkende activiteiten te verrichten. Met name op het gebied van

matig tot zwaar intensieve inspanningen wordt maar door een beperkt deel (52%) van de bevolking aan de normen voldaan. Voor spier- en botversterkende activiteiten is dit een stuk meer (84%). Over de tijd is er een licht stijgende trend te zien voor zowel het voldoen aan de matig tot zwaar intensieve activiteiten als spier- en botversterkende activiteiten. De Nederlandse topsport is een groot goed en mondiaal wordt goed gepresteerd. De internationale medaillespiegel is een kernindicator om te monitoren hoe Nederland zich verhoudt ten opzichte van de beste topsportlanden ter wereld. Deze cijfers worden gepresenteerd voor Olympische- en Paralympische sporten. In de komende jaren komen er meer indicatoren die de maatschappelijke waarde van topsport in bredere zin laten zien.

Subsidies en opdrachten

Sport- en beweegstimulering

In 2023 zetten we in op onze ambities om de sport- en beweegsector te versterken, de kansengelijkheid om mee te doen met sport te vergroten en daarnaast het bewegen in het dagelijks leven te bevorderen. Deze ambities sluiten aan op het Nationaal Sportakkoord en de deelakkoorden die zijn gesloten. Om deze ambities te realiseren en recht te doen aan het Regeerakkoord zetten we de beschikbare middelen voor 2023 (€ 120,9 miljoen) in op de volgende uitvoeringslijnen:

Voortzetten en door ontwikkelen Nationaal Sportakkoord

Het Sportakkoord wordt in 2023 doorgezet. Inzet op lokale coalities om de sport dichtbij mensen te organiseren, waarbij het aansluit bij de vraag en behoeften. Lokale uitvoering van het Sportakkoord bestaat uit het sluiten van lokale Sportakkoorden, het creëren van lokale coalities (dit zijn partijen uit verschillende domeinen zoals de sportverenigingen, scholen, welzijnsinstellingen, gemeente), en het organiseren van activiteiten om sport dichtbij mensen te organiseren. In 347 gemeenten (peildatum november 2021) wordt met een lokaal sportakkoord gewerkt. Gemeenten kunnen voor het uitvoeren van het sportakkoord aanspraak maken op uitvoeringsbudget.

Het Ministerie van VWS werkt toe naar één lokale regeling voor gemeenten waarin een aantal programma's gebundeld wordt op het gebied van sport- en beweegstimulering, gezondheidsbevordering en het bevorderen van cultuurparticipatie.

Nationale programma's en projecten op professionalisering, (financiële) toegankelijkheid en veilige en integere sport

Een sterke en professionele sport- en beweegsector is een belangrijke voorwaarde om doelgroepen die niet of te weinig sporten en bewegen te activeren en om sportuitval te voorkomen. Hierbij richten we ons op ondersteuning voor kleine sportaanbieders, het versterken van het menselijk kapitaal en de koepelorganisaties waaronder de sportbonden.

Toegankelijk sporten en bewegen betekent dat er voor iedereen passend aanbod en begeleiding is. De sport- en beweegsector wordt nu door een grote groep mensen als niet toegankelijk ervaren. De rol van sport- en beweegaanbieders, aandacht voor de ontwikkeling van motorische vaardigheden bij kinderen, (sport)accommodaties en duurzaamheid zijn hierbij belangrijk. Er wordt ingezet op verschillende projecten via subsidie, challenge of opdracht die erop gericht zijn om de ervaren belemmeringen van mensen weg te nemen en kansengelijkheid te bevorderen. Hierbij gaat

het om financiële en praktische belemmeringen. Om dit te bereiken wordt samengewerkt met onder andere de partijen uit de alliantie Sporten en bewegen voor iedereen, fondsen, gemeenten en de sport- en beweegsector.

Een veilige en integere sport is een sport waar iedereen die dat wil zich thuis voelt en met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos kan sporten. Het creëren van een positieve sportcultuur en het zo veel als mogelijk voorkomen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag vraagt om aandacht van iedereen. Daar hoort ondersteuning van bestuurders, sportclubs, trainers, ouders, arbitrage en verzorgers bij. Dit alles met als doel het plezier in sport te vergroten en iedereen langer aan de sport te binden en de kans te vergroten dat mensen ook op latere leeftijd actief blijven binnen een sportvereniging als sporter en als vrijwilliger. Zo wordt er bijvoorbeeld ingezet op een goede basisinfrastructuur via organisaties als ISR, Centrum Veilige Sport en HALT.

Topsport die inspireert

Topsport kan vele Nederlanders op veel manieren inspireren. Topsport en topsportprestaties hebben maatschappelijke waarde en deze waarde wordt in het landelijke topsportbeleid het centrale uitgangspunt. Met de sport, gemeenten, overheid, media en bedrijfsleven wordt vanuit een gezamenlijke aanpak gewerkt aan het zichtbaar maken en vergroten van de maatschappelijke waarde van topsport. VWS stelt in 2023 middelen beschikbaar voor een optimaal topsportklimaat in Nederland, waarin we oog hebben voor het verantwoord organiseren van topsport, waardering voor het brede scala aan Nederlandse topsportprestaties en de maatschappelijke waarde van topsport.

De rijksoverheid wil meer maatschappelijke waarde uit topsportevenementen halen door onder meer het bereik te vergroten en de evenementen verantwoord te organiseren (Kamerstukken II 2020/21, [30234 nr. 257](#)). Daarvoor werken we nauw samen met sportbonden, provincies en gemeenten. We zetten daarbij een aantal concrete beleidsinstrumenten in: het Coördinatie- en Informatiepunt Topsportevenementen, de ontwikkeling van een onderzoeks- en innovatieprogramma, de ontwikkeling van een Maatschappelijk activatieprogramma en een subsidieregeling voor de organisatie van topsportevenementen.

Beweegalliantie

Het bevorderen van bewegen vraagt om een brede aanpak. Dat kunnen we als Ministerie van VWS niet alleen. Daarom starten we onder de vlag van het Preventieakkoord een 'Beweegalliantie'. Via de Beweegalliantie brengen we organisaties met verschillende kennis en expertise samen om zo verbanden te kunnen leggen en gezamenlijk tot gedeelde ambities en concrete acties en maatregelen te komen om meer Nederlanders aan de beweegrichtlijnen te laten voldoen. We zetten in op een brede samenstelling van de alliantie: organisaties vanuit de zorg en het maatschappelijk en sociaal domein, onderwijs, sport, bedrijfsleven, kennisinstellingen, gemeenten en andere departementen.

Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties

Het rijk zet zich met gemeenten in om sportaccommodaties te verduurzamen en beter toegankelijk te maken. De subsidieregeling Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties loopt door. Sportaanbieders (sportverenigingen, stichtingen en andere niet-winstbeogende investeerders in sportaccommodaties) kunnen een subsidie aanvragen van 20% voor de bouw of het onderhoud van sportaccommodaties of voor de

aanschaf of het onderhoud van sportmaterialen. Hierbij is er een mogelijkheid tot een aanvullende subsidie van 10% voor investeringen in energiebesparing, veiligheid, circulariteit en klimaatadaptie van sportaccommodaties.

Daarnaast zetten we in op het toegankelijk maken van verduurzaming. Via de ontzorgingstrajecten krijgen eigenaren van sportaccommodaties de mogelijkheid voor begeleiding om kennis- en capaciteitsdrempels weg te nemen.

Ook investeren we in topsportaccommodaties. De maatschappelijke betekenis van topsport gaat veranderen door de prestaties van topsporters vaker en dichter bij de burgers te brengen. Daarmee wordt de zichtbaarheid en inspirerende waarde van de topsporters vergroot. Daarvoor kunnen moderne sportaccommodaties beter worden benut die door alle sporters (amateur en top) kunnen worden gebruikt.

In 2023 is via subsidies en opdrachten in totaal € 84,0 miljoen beschikbaar.

Kennis en innovatie sportbeleid

VWS investeert in 'missie gedreven onderzoek en innovatie in sport en bewegen'. De VWS middelen worden ingezet in partnerschap met ZonMw en NOC*NSF. In 2023 gaan de samenwerkingsverbanden van overheid, wetenschap, bedrijven en maatschappij/sport van start.

Ook investeren we in het bevorderen van sportinnovatie via het programma Sportinnovator. Inmiddels is er een sterk ecosysteem van innovatie in Nederland. In de komende jaren is de ambitie om innovatie verder te stimuleren en te versnellen.

Daarnaast wordt ingezet op het valideren van kansrijke sport- en beweeg interventies en op het borgen en verspreiden van beschikbare kennis via het Kenniscentrum en Kennisportal sport.

Het Mulier Instituut, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) krijgen subsidie om de monitoring van indicatoren in de sport uit te voeren. Het Mulier Instituut, het RIVM, het Kenniscentrum Sport en Bewegen, NOC*NSF en VSG zijn vertegenwoordigd in een consortium dat de monitoring van het sportakkoord verzorgt.

In totaal is voor kennissubsidies en -opdrachten € 22,1 miljoen beschikbaar in 2023.

Inkomensoverdrachten

Financiële voorziening topsporters

Het Fonds voor de Topsporter verzorgt het uitkeren van een stipendium aan A- en High Potential topsporters die financieel gezien niet - via zijn/haar sport, dan wel op een andere manier - in zijn/haar levensonderhoud kunnen voorzien. Zo kunnen zij zich volledig richten op hun sportcarrière. Het Fonds voor de Topsporter zorgt daarnaast voor het uitkeren van kostenvergoedingen aan topsporters. VWS stelt hiervoor in totaal € 15,0 miljoen beschikbaar.

Bijdragen aan ZBO's en RWT's

Dopingautoriteit

Voor het tegengaan van dopinggebruik wordt aan de Dopingautoriteit een bijdrage beschikbaar gesteld. Hiervoor is € 3,0 miljoen beschikbaar.

*Bijdragen aan medeoverheden***Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties**

Onder voorwaarden konden gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen tot 2019 de BTW die aan hen in rekening werd gebracht bij investeringen in sportaccommodaties en sportmaterialen in aftrek brengen. Door een uitspraak van het Europese Hof van Justitie is bovenstaande mogelijkheid tot aftrek aangepast. De 'Regeling specifieke uitkering stimulerende sport' beoogt daarom de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen door gemeenten te stimuleren, daar waar de mogelijkheid tot btw-aftrek is vervallen. De regeling is gestoeld op de uitgangswaarden van de mogelijkheden die er tot 1 januari 2019 waren om de btw af te trekken. In totaal is in 2023 hiervoor € 189,5 miljoen beschikbaar.

Bijdragen aan (inter)nationale organisaties

Jaarlijks wordt een bijdrage beschikbaar gesteld voor de kosten die de World Anti Doping Agency (WADA) aan de deelnemende landen doorberekend.

Daarnaast vindt als gevolg van een wijziging van de Wet op de Kansspelen een compensatie richting de Stichting Kansspelbelangen (STAK) plaats. In totaal is € 3,5 miljoen beschikbaar.

Bijdragen aan andere hoofdstukken

Gemeenten stellen professionals aan als buurtsportcoaches en buurtcultuurcoaches. Zij leggen verbanden tussen sport en sectoren als onderwijs, cultuur, zorg, welzijn en buitenschoolse opvang. Per fte ontvangen de deelnemende gemeenten een rijksbijdrage. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor cofinanciering per fte. Vanuit VWS (inclusief de bijdrage vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) wordt in 2023 € 86,0 miljoen beschikbaar gesteld aan de gemeenten. De Brede regeling Combinatiefuncties wordt in 2023 doorgezet en zal worden herzien.

Het Ministerie van VWS werkt toe naar één lokale regeling voor gemeenten waarin een aantal programma's gebundeld wordt op het gebied van sport- en beweegstimulering, gezondheidsbevordering en het bevorderen van cultuurparticipatie.

Ontvangsten

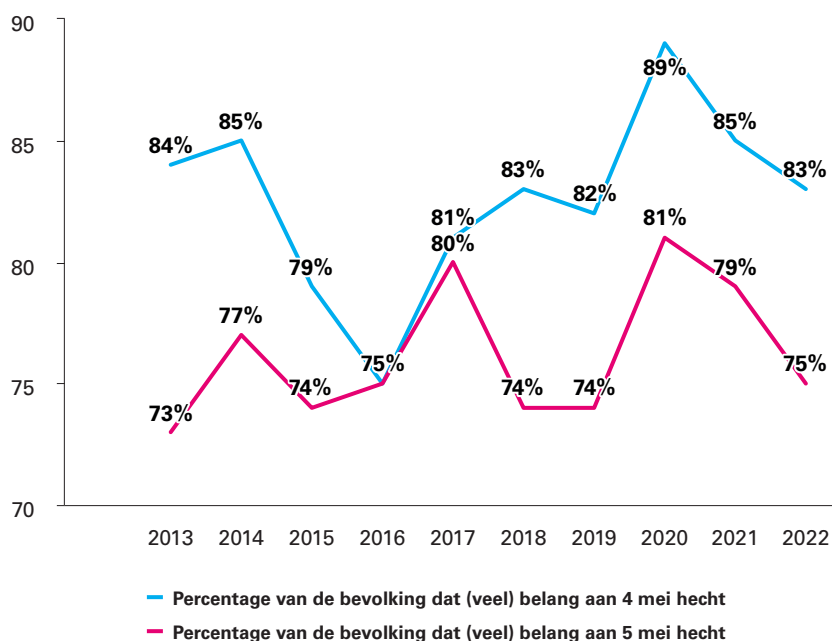
De ontvangsten in 2023 betreffen voornamelijk terugbetalingen door gemeenten als gevolg van de vaststellingen op de 'Regeling specifieke uitkering stimulerende sport' 2021. Daarnaast worden ontvangsten verwacht van niet volledig uitgeputte subsidies. In totaal worden de ontvangsten geraamd op € 38,7 miljoen.

3.7 Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WO II

A. Algemene doelstelling

De zorg voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen uit de Tweede Wereldoorlog (WO II) is geborgd en mensen beseffen, mede op basis van de gebeurtenissen uit WO II, wat het betekent om in vrijheid te kunnen leven.

Het Nationaal Bevrijdingsonderzoek 2022 geeft aan dat zowel de Nationale Herdenking als Bevrijdingsdag nog steeds door het grootste deel van de Nederlandse bevolking belangrijk of heel belangrijk worden gevonden. Maar liefst 83% van de Nederlanders geeft aan de Nationale Herdenking (heel) belangrijk te vinden. Als het gaat om Bevrijdingsdag is dat 75%. Vergeleken met vorig jaar is het belang dat men hecht aan de Nationale Herdenking gelijk gebleven. Mensen vinden Bevrijdingsdag iets minder belangrijk dan vorig jaar. De herdenking en Bevrijdingsdag worden belangrijk gevonden vanwege voornamelijk de volgende redenen: men is van mening dat het belangrijk is om stil te staan bij de vrijheid en diegenen die daarvoor hun leven hebben gegeven; omdat de dagen een gevoel van saamhorigheid geven; en omdat het belangrijk is ons te realiseren dat zoiets als de Tweede Wereldoorlog niet meer zou mogen plaatsvinden.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De minister is verantwoordelijk voor de continuïteit, kwaliteit, effectiviteit en toekomstgerichtheid van specifieke zorg en het stelsel van pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WO II. Het is belangrijk om de herinnering aan WO II levend te houden en te borgen dat blijvend betekenis kan worden gegeven aan het verhaal. De minister is verantwoordelijk voor:

Stimuleren: van het blijvend betekenis laten houden aan de herinnering aan WO II.

Financieren: van begeleidende instellingen voor maatschappelijk werk en sociale dienstverlening aan erkende deelnemers aan het voormalig verzet en oorlogsgetroffenen, van instellingen die de herinnering aan de WO II levend houden.

Regisseren: het in stand houden en ondersteunen van een infrastructuur die het mogelijk maakt de zorg- en dienstverlening aan verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WO II te garanderen en de herinnering aan WO II blijvend betekenis te laten houden, actueel houden van de wet- en regelgeving voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WO II.

Uitvoeren: opdrachtgever en toezichthouder van diverse ZBO's en het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

C. Beleidswijzigingen

In 2023 richten wij ons op het verder verankeren en het levend houden van het verhaal over de Tweede Wereldoorlog in de Nederlandse samenleving.

Het in 2021 onder onze regie gestarte proces wordt voortgezet om de noodzakelijke samenhang en samenwerking aan te brengen in het educatieve/kennis aanbod, de digitalisering en het museale aanbod over WOII. In 2023 gaat de door de veldpartijen gewenste stichting 'kennis en innovatie WOII' van start om deze samenhang te bevorderen en samenwerking te initiëren en te stimuleren. In 2023 wordt de financiële steun voortgezet aan de digitalisering van het centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR) met name ten behoeve van de verrijking van de informatie en de aansluiting op andere digitale oorlogsbronnen.

Daarnaast treedt het in juni 2022 afgesloten 'Convenant Vindbaar en toereikend aanbod van ondersteuning voor de tweede generatie oorlogsgetroffenen' op 1 januari 2023 in werking. Met de uitvoering van dit convenant wordt beoogd het oorlogsleed dat bij (een deel van) de tweede generatie oorlogsgetroffenen doorwerkt, te erkennen en een passend aanbod aan ondersteuning toegankelijk(er) te maken.

Ten slotte zetten we de in 2021 in gang gezette impuls voor de collectieve erkenning van de Indisch en Molukse gemeenschap voort, met als prioriteit het verbeteren van de kennis over de geschiedenis van voormalig Nederlands-Indië en het versterken en borgen van (immaterieel) erfgoed.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 23 Tabel Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 (bedragen x € 1.000)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	211.985	218.962	204.742	188.074	172.239	162.249	153.230
Uitgaven	225.204	223.484	206.209	189.385	172.239	162.249	153.230
1. De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WOII en de herinnering aan WO II	21.896	30.133	28.693	26.701	23.702	23.701	23.703
Subsidies (regelingen)	21.206	29.069	27.629	25.637	22.638	22.637	22.639
Nationaal Comité	7.384	6.662	6.150	6.152	6.150	6.150	6.150
Nationale herinneringscentra	3.088	2.700	2.700	2.700	2.699	2.699	2.699
Collectieve Erkenning Indisch Nederland	2.103	1.608	1.069	1.069	1.069	1.069	1.069
Zorg- en dienstverlening	5.604	6.545	6.549	6.548	6.545	6.545	6.546
Overige	3.027	11.554	11.161	9.168	6.175	6.174	6.175
Bekostiging	292	400	400	400	400	400	400
Overige	292	400	400	400	400	400	400
Opdrachten	368	438	438	438	438	438	438
Overige	368	438	438	438	438	438	438
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	30	226	226	226	226	226	226
Overige	30	226	226	226	226	226	226
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
2. Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WO II	203.308	193.351	177.516	162.684	148.537	138.548	129.527
Inkomensoverdrachten	193.743	183.165	167.753	152.856	138.873	128.884	119.863
Wetten en regelingen verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen	193.743	183.165	167.753	152.856	138.873	128.884	119.863
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	9.565	10.186	9.763	9.828	9.664	9.664	9.664
SVB	8.564	8.936	8.863	8.978	8.914	8.914	8.914
PUR	1.001	1.250	900	850	750	750	750
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	3.240	2.901	2.901	2.901	2.901	2.901	2.901
Overige	3.240	2.901	2.901	2.901	2.901	2.901	2.901

Budgetflexibiliteit

Subsidies

Van het beschikbare budget van € 27,6 miljoen is 80,5% juridisch verplicht. Het betreft de financiering van aangegane verplichtingen op basis van de Kaderregeling VWS-subsidies. Dit betreft zowel instellingsubsidies die jaarlijks worden verleend als projectsubsidies die meerjarig kunnen zijn.

Bekostiging

Van het beschikbare budget van € 0,4 miljoen is 100% juridisch verplicht. Het betreft de bekostiging van wachtgelden, de vervoerskosten en de niet op grond van een wettelijke regeling of ziektekostenregeling vergoede

kosten van behandeling door stichting Centrum'45, inclusief de noodzakelijke verblijfskosten.

Opdrachten

Van het beschikbare budget van € 0,4 miljoen is 10% juridisch verplicht. Het betreft opdrachten voor de deelname aan de International Holocaust Remembrance Association.

Bijdrage aan (inter)nationale organisaties

Van het beschikbare budget van € 0,2 miljoen is 60% verplicht. Het betreft de jaarlijkse bijdrage aan International Holocaust Remembrance Association.

Inkomensoverdrachten

Van het beschikbare budget van € 167,8 miljoen is 100% juridisch verplicht. Het betreft de bekostiging van de pensioenen en uitkeringen voor verzets deelnemers en oorlogsgetroffenen WO II.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Van het beschikbare budget van € 9,8 miljoen is 100% juridisch verplicht. Het betreft de bijdragen aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en de Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR).

Tabel 24 Geschatte budgetflexibiliteit

	2023
<i>juridisch verplicht</i>	97,1%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	2,9%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	%

E. Toelichting op de financiële instrumenten

1. De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WOII en de herinnering aan WO II *Subsidies*

Nationaal Comité 4 en 5 mei

Het ministerie van VWS verleent in 2023 een instellingssubsidie van circa € 5,6 miljoen aan het Nationaal Comité voor met name de organisatie van de nationale herdenking op 4 mei en de viering op 5 mei.

Nationale herinneringscentra

Het Ministerie van VWS verleent instellingssubsidies (circa € 2,6 miljoen) aan de vijf nationale herinneringscentra: Kamp Vught, Kamp Westerbork, Kamp Amersfoort, het Indisch Herinneringscentrum en het Oranjehotel. Deze spelen een belangrijke rol bij de blijvende betekenis van en de collectieve herinnering aan WO II. Gezien de bezoekersaantallen wordt het bereik van de herinneringscentra steeds groter. Naast het beheer en behoud van historische plekken gaat het vooral om educatieve activiteiten die vanuit de herinneringscentra worden georganiseerd.

Tevens ontvangt het Nationaal Monument Kamp Westerbork een subsidie voor gastsprekers op scholen van € 0,3 miljoen. Gastsprekers vertellen elk hun eigen verhaal over de WO II in Nederland of Nederlands-Indië, of over recente conflicten en vredesmissies.

Collectieve Erkenning Indisch Nederland

In 2023 wordt € 1,5 miljoen besteed aan de vaste onderdelen van de collectieve erkenning van Indisch- en Moluks Nederland die vastgelegd zijn in de programmalijnen contextgebonden zorg, herdenken en de Nederlands-Indische pleisterplaats de Sophiahof en aan projecten via de subsidieregeling CEWIN (in totaal € 1,0 miljoen). Het is van groot belang dat de collectieve erkenning van Indisch en Moluks Nederland verankerd is en blijft in de Nederlandse samenleving. De Indische- en Molukse gemeenschap bepaalt zelf hoe de verankering in de samenleving vorm krijgt.

Zorg- en dienstverlening

Na WO II is in Nederland voor de deelnemers aan het voormalig verzet en de oorlogsslachtoffers geleidelijk een stelsel van pensioenen, uitkeringen en hulp- en dienstverlening ontstaan. Dit komt voort uit de principes van ereschuld tegenover de deelnemers aan het voormalig verzet en bijzondere solidariteit tegenover de oorlogsslachtoffers. Het aantal voormalig verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen neemt gestaag af. Gezien deze ontwikkeling moeten ook de uitvoeringsorganisaties zich aanpassen. Het is belangrijk dat dit op een verantwoorde manier gebeurt, zodat continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening zijn gewaarborgd. Het ministerie van VWS begeleidt en faciliteert deze ontwikkeling. Om zorg- en dienstverlening (maatschappelijk werk, sociale dienstverlening) aan (erkende) verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen mogelijk te maken, worden onder andere subsidies (in totaal € 5,4 miljoen) verleend aan gespecialiseerde instellingen zoals Joods Maatschappelijk Werk, Stichting Arq en De Basis.

Overige

Dit betreft onder andere subsidies om de noodzakelijke samenhang en samenwerking aan te brengen in het educatieve/kennis aanbod, de digitalisering en het museale aanbod over WOII. In 2023 gaat de door de veldpartijen gewenste stichting 'kennis en innovatie WOII' van start om deze samenhang te bevorderen en samenwerking te initiëren en te stimuleren. In 2023 wordt de financiële steun (€ 1,2 miljoen) voortgezet aan de digitalisering van het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR) met name ten behoeve van de verrijking van de informatie en de aansluiting op andere digitale oorlogsbronnen. Daarnaast overige subsidies met een beperkt kasbeslag zoals subsidies op grond van het Beleidskader voor de subsidiëring van projecten en activiteiten ten behoeve van de participatie en emancipatie van de Sinti en Roma in Nederland.

In de begroting 2023 is € 5,2 miljoen gereserveerd voor de tegemoetkoming Indische Gemeenschap. De in 2021 in gang gezette impuls voor de collectieve erkenning van de Indisch en Molukse gemeenschap wordt in 2023 voortgezet, met als prioriteit het verbeteren van de kennis over de geschiedenis van voormalig Nederlands-Indië.

2. Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WO II

Inkomensoverdrachten

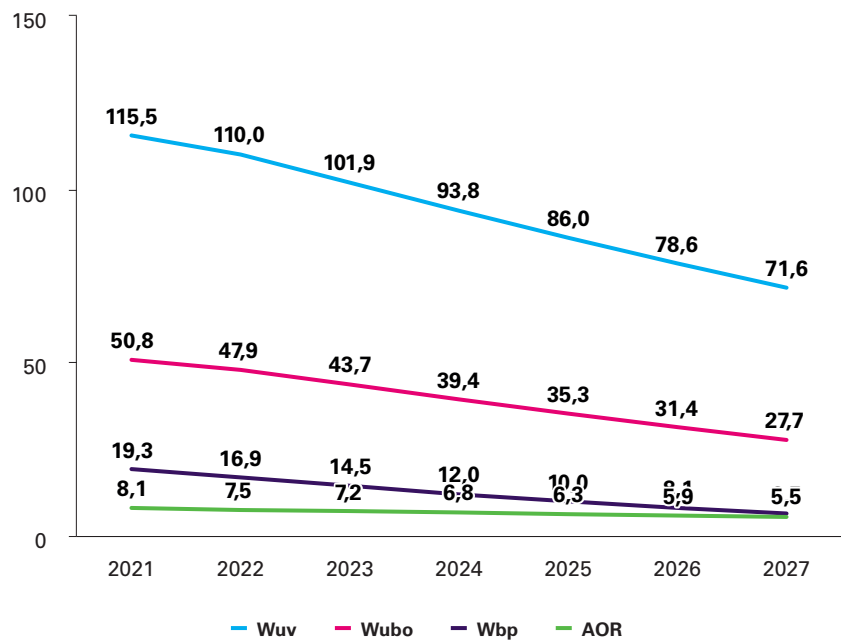
Wetten en regelingen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen

De wetten en regelingen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen worden alleen nog bijgesteld als wijzigingen in aanpalende wetten dat noodzakelijk maken, bijvoorbeeld op het terrein van zorg en sociale zekerheid. In het kader van de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen uit WO II (Wuv, Wubo en Wbp) worden onder andere tegemoetkomingen (inkomensafhankelijk) en vergoedingen (inkomensonafhankelijk) voor bijzondere voorzieningen toegekend als onderdeel van de totale uitkering. Het betreft met name uitgaven voor medische voorzieningen, huishoudelijke hulp, deelname maatschappelijk verkeer en overige voorzieningen zoals vervoer.

Voor 2023 is circa € 167,8 miljoen beschikbaar, waarvan het merendeel voor de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940–1945 (€ 101,9 miljoen).

Voor de Wubo en de Wbp is in 2022 € 43,7 miljoen respectievelijk € 14,5 miljoen beschikbaar.

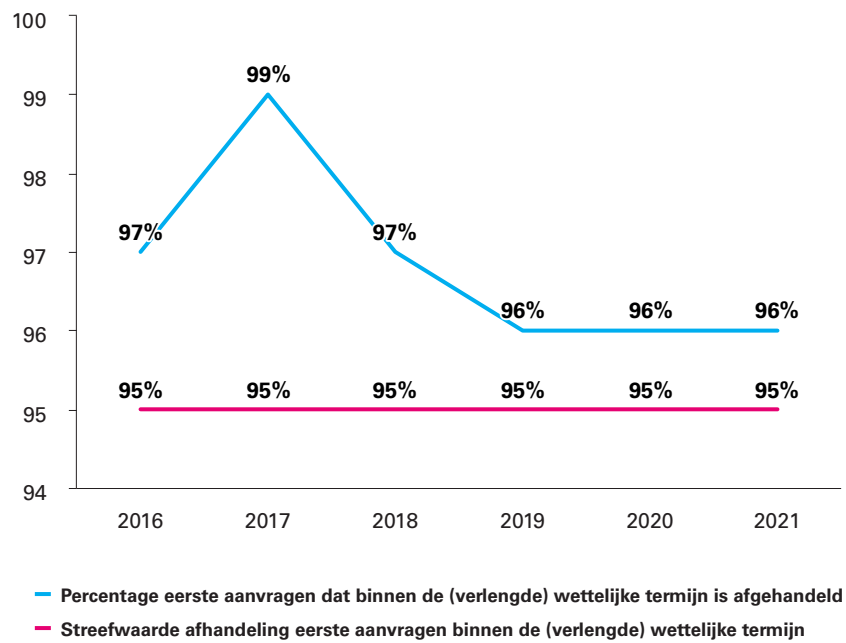
Kengetal: Uitkeringen aan Oorlogsgetroffenen WO II (bedragen x €1.000.000)

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Sociale Verzekeringsbank (SVB) en Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR) Om pensioenen, uitkeringen en bijzondere voorzieningen te kunnen toekennen aan verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen, is in 2023 € 9,8 miljoen beschikbaar voor de SVB en de PUR.

Prestatie-indicator: percentage eerste aanvragen dat door de PUR en de SVB binnen de (verlengde) wettelijke termijn is afgehandeld.

Bron: Jaarverslag van de PUR en de SVB

3.8 Artikel 8 Tegemoetkoming specifieke kosten

A. Algemene doelstelling

De zorg financieel toegankelijk houden.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De minister is verantwoordelijk voor:

Financieren: van de zorgtoeslag, inclusief het vaststellen van de hoogte van de zorgtoeslag en de vormgeving van het stelsel van wet- en regelgeving over de zorgtoeslag, financieren van de tegemoetkoming voor personen die in de inkomstenbelasting hun uitgaven voor specifieke zorgkosten als gevolg van heffingskortingen niet of niet geheel kunnen verzilveren.

C. Beleidswijzigingen

Zorgtoeslag

De zorgtoeslag wordt in het kader van de Wet op de Zorgtoeslag bepaald als de standaardpremie (de gemiddelde nominale premie plus het gemiddeld eigen risico) minus een bedrag dat een huishouden zelf moet betalen aan zorgpremie. Dit bedrag is een normpercentage van het minimumloon plus een afbouwpercentage van het inkomen boven het minimumloon.

In het kader van de koopkrachtbesluitvorming wordt de zorgtoeslag in 2023 fors verhoogd. Dit wordt bereikt door de normpercentages die de hoogte van de zorgtoeslag bepalen bij zowel één- als meerpersoonshuishoudens incidenteel in 2023 te verlagen met 1,8 procentpunt.

De hoogte van de zorgtoeslag wordt ook beïnvloed door het besluit om het wettelijk minimumloon (WML) te verhogen met 7,5%.

Door deze twee maatregelen stijgt de zorgtoeslag voor alleenstaanden met een minimuminkomen met € 412 tot € 1850. Gegeven de geraamde standaardpremie van € 1881 wordt het bedrag dat alleenstaanden met een minimuminkomen gemiddeld zelf moeten betalen voor de nominale premie en het eigen risico eenmalig teruggebracht tot € 31. Voor huishoudens met een hoger inkomen stijgt de zorgtoeslag meer dan € 415 omdat het inkomen waar vanaf de afbouw van de zorgtoeslag begint hoger komt te liggen. Een ander gevolg van de verlaging van de normpercentages en de verhoging van het WML is dat meer huishoudens recht krijgen op zorgtoeslag.

Met het oog op de koopkrachtproblematiek acht het kabinet dit een noodzakelijke maatregel.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 25 Tabel Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8 (bedragen x € 1.000)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	6.007.175	5.869.649	8.321.849	6.761.449	7.121.649	7.471.849	7.148.949
Uitgaven	6.007.175	5.869.649	8.321.849	6.761.449	7.121.649	7.471.849	7.148.949
Inkomensoverdrachten	6.007.175	5.869.649	8.321.849	6.761.449	7.121.649	7.471.849	7.148.949
Zorgtoeslag	5.940.018	5.801.700	8.253.900	6.693.500	7.053.700	7.403.900	7.081.000
Tegemoetkoming specifieke zorgkosten	67.157	67.949	67.949	67.949	67.949	67.949	67.949
Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg)	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	443.248	0	0	0	0	0	0
Overige	443.248	0	0	0	0	0	0

Extracomptabele fiscale regelingen

Naast de in dit begrotingsartikel genoemde instrumenten, is er een fiscale regeling die betrekking heeft op dit beleidsterrein. De Minister van Financiën is hoofdverantwoordelijk voor de wetgeving en uitvoering van deze regeling en voor de budgettaire middelen. In onderstaande tabel is ter informatie het budgettaire belang van deze regeling vermeld. De cijfers zijn ontleend aan de corresponderende bijlage 'Fiscale regelingen' in de Miljoenennota. Voor een beschrijving van de regeling, de doelstelling, de ramingsgrond, een verwijzing naar de laatst uitgevoerde evaluatie en het beoogde jaar van afronding van de volgende evaluatie, wordt verwezen naar de bijlage bij de Miljoenennota 'Toelichting op de fiscale regelingen'.

Tabel 26 Fiscale regelingen 2021-2023 budgettair belang op transactiebasis in lopende prijzen (x € miljoen)

	2021	2022	2023
Aftrek specifieke zorgkosten	249	261	261

Evaluatie Zorgkosten-regeling

De evaluatie is in de eerste helft van 2022 uitgevoerd door Dialogic Innovatie & Interactie en Significant Public in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het ministerie van Financiën. Het rapport is in september 2022 naar de Kamer gestuurd. Een inhoudelijke kabinetsreactie volgt later. Het onderzoek betreft de fiscale aftrek specifieke zorgkosten ('specifieke zorgkosten-regeling') en de regeling 'Tegemoetkoming Specifieke Zorgkosten' ('TSZ-regeling'). Met de specifieke zorgkosten-regeling is het mogelijk om onder bepaalde voorwaarden specifieke zorgkosten af te trekken in de belastingaangifte. De TSZ-regeling is bedoeld om de mensen tegemoet te komen die vanwege hun aftrek voor specifieke zorgkosten (een deel van) hun heffingskortingen niet meer kunnen verzilveren.

Als er sec naar de specifieke zorgkosten-regeling zelf wordt gekeken lijkt er sprake te zijn van een doeltreffend instrument. Echter, als er wordt gekeken naar het bredere doel van de regeling (het bieden van een compensatie voor meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten) dan is de regeling beperkt doeltreffend. De TSZ-regeling is per definitiedoeltreffend. In het

rapport worden zorgen geuit rondom de uitvoerbaarheid, begrijpelijkheid en handhaafbaarheid van de specifieke zorgkosten-regeling. Zo is er veel onduidelijkheid over welke kosten precies aftrekbaar zijn.

De regeling kent een aanzienlijk nalevingstekort (naar schatting 28% van de aangiften en 39% van het bedrag aan opgegeven zorgkosten). De opgevoerde zorgkosten bij de specifieke zorgkosten-regeling komen naar schatting voor de helft volledig voort uit een chronische ziekte of beperking. Bij een kwart is dit deels het geval en bij iets meer dan een kwart komen de in aftrek gebrachte kosten überhaupt niet voort uit een chronische ziekte of handicap. De doelmatigheid van de specifieke zorgkosten-regeling wordt daarom als beperkt beoordeeld.

Het rapport bevat een uitgebreide inventarisatie van de knelpunten en doet aanbevelingen om de huidige fiscale regeling te verbeteren. Ook wordt ingegaan op alternatieven voor de specifieke zorgkosten-regeling, onder meer via het verbeteren van gemeentelijke regelingen en het invoeren van een nieuwe landelijke regeling of combinaties daarvan. Daarbij wordt aangegeven dat het de vraag is of deze alternatieven beter zijn dan de huidige regeling.

Budgetflexibiliteit

Tabel 27 Geschatte budgetflexibiliteit

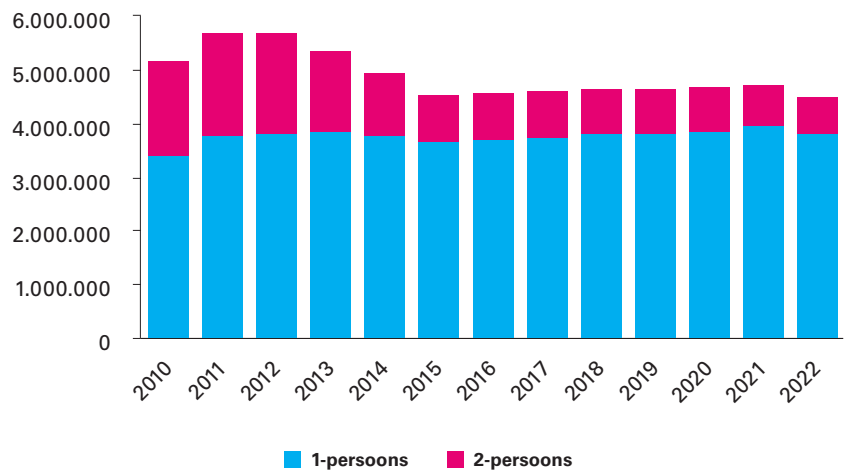
	2023
<i>juridisch verplicht</i>	100,0%
<i>bestuurlijk gebonden</i>	%
<i>beleidsmatig gereserveerd</i>	%
<i>nog niet ingevuld/vrij te besteden</i>	%

E. Toelichting op de financiële instrumenten

1. Inkomensoverdrachten

Toeslagen kent als tegemoetkoming in de kosten van de nominale premie Zvw en het gemiddeld eigen risico de zorgtoeslag toe aan alle huishoudens die daar recht op hebben en een toeslag aanvragen (zie onderstaand figuur). Hierdoor betaalt idealiter niemand een groter dan aanvaardbaar deel aan Zvw-premie. De raming voor 2023 is € 8,3 miljard. De gemiddelde zorgtoeslag was in 2022 € 1.202 voor een eenpersoonshuishouden en € 1.562 voor een tweepersoonshuishouden.

Figuur 3 Kengetal: Het aantal eenpersoons- en tweepersoonshuishoudens met een (voorlopige toekenning).

Bron: Toeslagen

In bovenstaande figuur staat het aantal toekenningen voor de zorgtoeslag voor het betreffende toeslagjaar. De cijfers betreffen de stand op 19 augustus 2022. In de stand van het aantal toekenningen zijn zowel definitieve als voorlopige toekenningen meegenomen. Het aantal ontvangers zorgtoeslag in een jaar kan uiteindelijk hoger of lager uitvallen, omdat de zorgtoeslag met terugwerkende kracht kan worden aangevraagd of teruggevorderd. Als alle aanvragen definitief toegekend zijn, is pas duidelijk hoeveel rechthebbenden er in een jaar zijn.

Tegemoetkoming specifieke zorgkosten (TSZ)

Bij de aangifte inkomstenbelasting bestaat de mogelijkheid om binnen bepaalde grenzen specifieke zorgkosten af te trekken. Personen die als gevolg van heffingskortingen deze aftrek niet (geheel) kunnen verzilveren ontvangen het niet verzilverbare deel via de TSZ-regeling. Op grond van de gerealiseerde uitgaven bedraagt het uitgavenbudget sinds 2021 € 68 miljoen. De uitgaven worden beïnvloed door een combinatie van factoren. De hoogte van de heffingskortingen en de ouderenkorting zijn daar voorbeelden van. Ook de totale aftrek specifieke zorgkosten en de inkomenspositie van belastingplichtigen spelen een rol. De uitgaven aan de TSZ regeling bewegen automatisch mee met die factoren, zodat de tegemoetkoming voor mensen die de fiscale aftrek niet kunnen verzilveren in stand blijft.

Ontvangsten

VWS baseert zich bij zijn raming van de zorgtoeslag op ramingen van het CPB ten aanzien van de inkomensontwikkeling van huishoudens en het daaruit volgende recht op zorgtoeslag. Door Toeslagen wordt deze informatie gebruikt bij de voorlopige toekenning van de zorgtoeslag. De inkomensramingen zullen bij een deel van de huishoudens echter te hoog of te laag uitvallen. Er volgen dan terugvorderingen en nabetalingen bij de definitieve vaststelling. Deze worden niet geraamd waardoor er in de budgettaire tabel aan de ontvangstenkant geen bedrag wordt opgenomen voor 2023. Bij Slotwet worden de uitgavenramingen aangepast aan de

werkelijke realisaties (inclusief de nabetalings) en worden de gereali-
seerde terugvorderingen aan de ontvangstenkant in beeld gebracht en zo
nodig toegelicht.

4. Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 9 Algemeen

A. Inleiding

In dit niet-beleidsartikel worden de departementsbrede uitgaven vermeld die niet zinvol kunnen worden toegerekend aan een beleidsartikel.

Internationaal beleid

De betekenis van het internationale volksgezondheidsbeleid is, mede als gevolg van de Covid-19 pandemie, sterk toegenomen. Het ministerie van VWS vertegenwoordigt Nederland met betrekking tot de voor de volksgezondheid, welzijn en sport relevante onderwerpen bij internationale organisaties als de EU, de WHO, de VN, de G20, het World Economic Forum (WEF), de Global Health Security Agenda (GHSA), de Raad van Europa en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Vanuit het ministerie van VWS dragen we hierbij nadrukkelijk bij aan de ambitie van het kabinet om de Nederlandse volksgezondheid te versterken en te beschermen. Ook zetten we ons ervoor in om het Nederlandse bedrijfsleven en de Nederlandse kennisinstellingen een podium te bieden op belangrijke buitenlandse markten (economische diplomatie).

Hiertoe wordt intensief samengewerkt met de andere ministeries welke daarbij van belang zijn, waaronder het ministerie van:

- Buitenlandse Zaken;
- Justitie en Veiligheid (drugsbeleid);
- Economische Zaken en Klimaat (o.a. geneesmiddelenbeleid en economische diplomatie);
- Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (o.a. antimicrobiële resistentie, gezonde voeding & voedselveiligheid);
- Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (o.a. onderzoeksbeleid);
- Sociale Zaken en Werkgelegenheid (o.a. sociale zekerheid) en
- Infrastructuur en Waterstaat (o.a. chemische stoffen, gewasbescherming, biociden, nano- en biotechnologie, gezonde leefomgeving).

Prioriteiten 2023

De effecten van de COVID-19 pandemie op de mondiale gezondheid hebben laten zien dat internationale samenwerking op het gebied van volksgezondheid cruciaal is en blijvend grote inzet behoeft. Nederland zal zich nog nadrukkelijker moeten verhouden tot de wereld om ons heen. Internationale samenwerking is onmisbaar om de nationale volksgezondheid te beschermen. We herzien en verdiepen hiertoe onze samenwerking binnen belangrijke internationale gremia als de EU, de WHO en de G20. Het kabinet zet in op het tot stand brengen van een Nederlandse «Global Health Strategy», om in dit opzicht nadrukkelijker keuzes te kunnen maken. Hiertoe wordt interdepartementaal samengewerkt met, met name het ministerie van Buitenlandse Zaken.

De nadruk van onze inzet zal liggen op de pandemische paraatheid. Er wordt ingezet op samenwerking over de volle breedte van het internationale beleid, opdat het best kan worden bijgedragen aan de beleidsinzet rond

pandemische paraatheid. In het oog springen hierbij de verdiepte Europese samenwerking op dit gebied, als de mondiale inzet voor een pandemisch verdrag, waarbij Nederland een prominente rol speelt.

Maar ook op andere beleidsterreinen zien we het groeiende belang van internationale samenwerking, om van elkaar te leren en de volksgezondheid en zorg in Nederland beschikbaar en betaalbaar te houden. De Europese voorstellen voor een European Health Data Space, alsmede de nadere uitwerking en verdieping van de Europese Kankerstrategie, een integrale Europese Zorgstrategie en Europese voorstellen op het gebied van legale migratie om de krapte op de Europese arbeidsmarkt (inclusief langdurige zorg) te verlichten, springen in het oog.

Maar ook bestaande prioriteiten zoals antibiotica resistentie, zoönosen, dementie en antitabaksbeleid blijven vragen om internationale aandacht.

Nederland zal de organisatie op zich nemen van een mondiale dementie-conferentie en zal samen met de WHO het World Local Production Forum voor medische producten organiseren.

Ook bilateraal zullen we onze samenwerking met partnerlanden verder versterken. Binnen Europa vragen o.a. de relatie met Duitsland en het Verenigd Koninkrijk de aandacht. Mondiaal zal worden ingezet op verdiepte samenwerking met o.a. landen als de VS, India, China, Indonesië en Colombia. Dit vraagt om blijvende inzet op ons diplomatieke netwerk op het terrein van de volksgezondheid.

Een prominent instrument voor ons internationale beleid blijft het detacheren van medewerkers op onze diplomatieke vertegenwoordigingen in het buitenland en bij de relevante internationale organisaties (waaronder WHO en EU). De personele en materiële uitgaven met betrekking tot internationale samenwerking staan vermeld op artikel 10 Apparaatsuitgaven.

B. Budgettaire gevolgen

Tabel 28 Budgettaire gevolgen artikel 9 Algemeen (bedragen x € 1.000)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	25.343	25.818	26.561	28.476	28.799	28.527	28.333
Uitgaven	33.426	28.506	29.254	29.031	28.799	28.527	28.333
1. Internationale samenwerking	9.841	8.854	8.429	8.204	7.979	7.706	7.512
Opdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	900	1.180	1.175	0	0	0	0
Overige	900	1.180	1.175	0	0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	8.941	7.674	7.254	8.204	7.979	7.706	7.512
World Health Organization	2.968	2.688	2.693	3.868	3.868	3.868	3.868
EMA	4.374	3.802	3.577	3.352	3.127	2.854	2.660
Overige	1.599	1.184	984	984	984	984	984
3. Eigenaarsbijdrage RIVM	18.585	14.652	15.825	15.827	15.820	15.821	15.821
Bekostiging	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	18.585	14.652	15.825	15.827	15.820	15.821	15.821
Eigenaarsbijdrage RIVM	18.585	14.652	15.825	15.827	15.820	15.821	15.821
Eigenaarsbijdrage aCBG	0	0	0	0	0	0	0
Eigenaarsbijdrage CIBG	0	0	0	0	0	0	0
4. Begrotingsreserve achterborg WFZ-garanties	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Garanties	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Overige	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Ontvangsten	2.686	3.885	0	0	0	0	0
Overige	2.686	3.885	0	0	0	0	0

C. Toelichting op de financiële instrumenten

1. Internationale samenwerking

Bij internationale samenwerking gaat het erom dat een bredere dan nationale aanpak meerwaarde biedt. De nadruk moet liggen op het zoeken naar oplossingen voor grensoverschrijdende problemen waarbij er concrete meerwaarde moet zijn vanuit de missie van het ministerie van VWS. VWS ontplooit activiteiten om invulling te geven aan de internationale samenwerking op de beleidsterreinen van volksgezondheid, welzijn en sport met een beperkt aantal landen. Tevens werkt VWS samen met multilaterale organisaties bij het vormgeven van onze internationale ambities binnen de gezondheidszorg.

Bijdragen aan (inter)nationale organisaties

World Health Organization

In 2019 is door VWS een meerjarig partnerschapprogramma met de WHO gestart met als doel om samenwerking op vraagstukken van antimicrobiële resistentie, grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen, niet-overdraagbare ziekten (NCDs), veiligheid van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen en effectieve gezondheidssystemen te bevorderen. Het partnerschapprogramma vergroot de Nederlandse invloed binnen de WHO.

Ook worden de contacten tussen de WHO en aan VWS gelieerde organisaties bevorderd. Hiervoor is jaarlijks een bedrag van in totaal € 3,9 miljoen beschikbaar, deels via de bijdrage aan (inter)nationale organisaties (€ 2,7 miljoen) en deels via de bijdrage aan agentschappen (€ 1,2 miljoen).

EMA

De bijdrage aan de EMA (€ 3,6 miljoen) betreft de bijdrage aan de huurkosten en het gebruikersonderhoud van de EMA.

3. Eigenaarsbijdrage

Bijdrage aan agentschappen

Eigenaarsbijdrage RIVM

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is een agentschap van het Ministerie van VWS en doet projectmatig onderzoek voor zijn primaire opdrachtgevers: de Ministeries van VWS, IenW, EZK, LNV, SZW, BZK en Defensie. Op dit artikel worden middelen voor het Strategisch Programma RIVM (SPR) en een aantal overige specifieke eigenaarsbijdragen geraamd (€ 15,8 miljoen). Het SPR bestaat uit strategisch onderzoek en andere werkzaamheden die het RIVM uitvoert om de kennis en expertise te ontwikkelen die nodig zijn voor de continuïteit van het instituut. Het SPR 2023–2026 zal zich richten op wetenschappelijke vernieuwing binnen vijf categorieën wetenschappelijke methoden en technieken en acht inhoudelijke onderwerpen.

De Wet op het RIVM vormt de wettelijke basis voor het SPR. Deze wet bepaalt dat de directeur-generaal RIVM een strategisch onderzoeksprogramma opstelt. Hierin beschrijft hij welke inzichten het instituut moet verwerven om zijn taken adequaat te kunnen uitvoeren. Het programma is gericht op de continuïteit van het RIVM op de langere termijn, bedoeld om te kunnen anticiperen op nieuwe kennisvragen van de opdrachtgevers op de middellange en lange termijn en om de positie van het RIVM in het wetenschappelijk veld te handhaven en waar nodig te versterken. Met deze wettelijke bepaling laat de wetgever zien dat het RIVM professioneel zelfstandig is. In het licht van de betekenis van het SPR voor de toekomstige kennispositie van het RIVM is het budget hiervoor belegd bij de plaatsvervangend secretaris-generaal van VWS, als eigenaar van het agentschap RIVM. Om deze reden worden deze middelen bekostigd vanuit dit niet-beleidsartikel. In de totale bijdrage is ook een bijdrage opgenomen ten behoeve van internationaal onderzoek.

4. Begrotingsreserve achterborg WFZ-garanties

Garanties

Overige

In het kader van het kabinetsbeleid van versoering van risicoregelingen heeft een evaluatieonderzoek van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) plaatsgevonden. Dit onderzoek is in maart 2015 afgerond (Kamerstukken II 2014/15, [34000 XVI, nr. 108](#)). Het onderzoek laat zien dat de doelstellingen van het WFZ nog steeds actueel zijn: bevorderen van de continuïteit van financiering, beperken van de macrorentekosten en stimuleren van goed financieel management bij zorginstellingen. VWS ontvangt geen premie voor de achterborg. In het kader van de verdere beperking van de risico's is daarom besloten een begrotingsreserve aan te

leggen voor eventuele schade in het kader van de achterborg. Gezien de afname van het garantievolume en de inbouw van risicomitigerende maatregelen, volstaat een jaarlijkse storting van € 5 miljoen.

4.2 Artikel 10 Apparaat Kerndepartement

A. Inleiding

In dit niet-beleidsartikel wordt ingegaan op de personele en materiële uitgaven en ontvangsten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

B. Apparaatsuitgaven departement Budgettaire gevolgen

Tabel 29 Budgettaire gevolgen artikel 10 Apparaat departement (bedragen x € 1.000)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	532.013	575.262	555.563	444.996	437.981	419.727	419.256
Uitgaven	492.661	606.716	556.993	444.996	437.981	419.727	419.256
Personele uitgaven	397.588	494.435	445.859	345.165	339.029	323.738	323.089
waarvan eigen personeel	292.894	383.859	374.203	320.778	320.680	307.820	307.171
waarvan inhuur externen	102.888	107.709	68.787	21.518	15.483	13.052	13.052
waarvan overige personele uitgaven	1.806	2.867	2.869	2.869	2.866	2.866	2.866
Materiële uitgaven	95.073	112.281	111.134	99.831	98.952	95.989	96.167
waarvan ICT	12.669	21.273	22.673	18.291	19.696	20.580	20.348
waarvan bijdrage aan SSO's	58.404	53.341	58.762	55.754	55.570	50.790	51.200
waarvan overige materiële uitgaven	24.000	37.667	29.699	25.786	23.686	24.619	24.619
Ontvangsten	14.657	10.734	8.594	8.594	8.594	8.594	8.594
Overige	14.657	10.734	8.594	8.594	8.594	8.594	8.594

**C. Totaaloverzicht apparaatsuitgaven/kosten inclusief agentschappen en
Zelfstandige Bestuursorganen/Rechtspersonen met een wettelijke taak.**

Tabel 30 Totaaloverzicht apparaatsuitgaven (bedragen x € 1.000)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal apparaatsuitgaven Ministerie van VWS	492.661	606.716	556.993	444.996	437.981	419.727	419.256
Personele uitgaven kerndepartement	293.692	379.440	329.548	228.234	223.686	209.731	209.441
waarvan eigen personeel	194.808	272.100	260.375	205.609	207.098	195.574	195.284
waarvan externe inhuur	97.255	104.732	66.562	20.014	13.979	11.548	11.548
waarvan overige personele uitgaven	1.629	2.608	2.611	2.611	2.609	2.609	2.609
Materiële uitgaven kerndepartement	69.127	83.345	79.149	68.261	67.182	63.489	63.567
waarvan ICT	7.733	11.971	10.476	7.536	8.641	8.695	8.363
waarvan bijdrage SSO's	50.250	48.992	54.413	51.405	51.221	46.441	46.851
waarvan overige materiële uitgaven	11.144	22.382	14.260	9.320	7.320	8.353	8.353
Personele uitgaven inspecties	81.096	88.897	90.333	90.366	89.799	89.801	89.801
waarvan eigen personeel	76.204	87.527	88.964	88.997	88.431	88.433	88.433
waarvan externe inhuur	4.715	1.111	1.111	1.111	1.111	1.111	1.111
waarvan overige personele uitgaven	177	259	258	258	257	257	257
Materiële uitgaven inspecties	20.027	20.853	22.771	23.664	24.264	25.094	25.294
waarvan ICT	2.817	7.036	8.493	9.421	10.021	10.851	11.051
waarvan bijdrage SSO's	8.143	3.950	3.950	3.950	3.950	3.950	3.950
waarvan overige materiële uitgaven	9.067	9.867	10.328	10.293	10.293	10.293	10.293
Personele uitgaven SCP en raden	22.800	26.098	25.978	26.565	25.544	24.206	23.847
waarvan eigen personeel	21.882	24.232	24.864	26.172	25.151	23.813	23.454
waarvan externe inhuur	918	1.866	1.114	393	393	393	393
waarvan overige personele uitgaven	0	0	0	0	0	0	0
Materiële uitgaven SCP en raden	5.919	8.083	9.214	7.906	7.506	7.406	7.306
waarvan ICT	2.119	2.266	3.704	1.334	1.034	1.034	934
waarvan bijdrage SSO's	11	399	399	399	399	399	399
waarvan overige materiële uitgaven	3.789	5.418	5.111	6.173	6.073	5.973	5.973

Tabel 31 Totaaloverzicht apparaatsuitgaven agentschappen en zbo's/rwt's (bedragen x € 1.000)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal apparaatskosten Agentschappen	773.814	741.480	827.716	741.553	732.274	727.087	726.159
College ter Beoordeling van Geneesmiddelen	56.303	62.131	66.144	65.687	64.902	63.754	62.926
Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg	105.298	96.449	126.072	91.366	89.372	88.333	88.233
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	612.213	582.900	635.500	584.500	578.000	575.000	575.000
Totaal apparaatskosten ZBO's en RWT's	443.116	433.113	430.030	417.236	406.077	404.754	407.426
Zorg Onderzoek Nederland/ Medische Wetenschappen (ZonMw)	39.385	42.462	38.076	33.994	28.754	25.968	25.577
Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ)	105.690	104.355	113.464	108.420	110.748	113.408	116.470
Centraal Administratie Kantoor (CAK)	129.743	116.973	115.109	114.906	114.875	114.872	114.872
Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR)	1.061	1.250	1.037	1.284	1.117	1.117	1.117
Centrale Commissie voor Mensgebonden Onderzoek (CCMO), inclusief Medisch Ethische Commissies (METC's)	4.278	4.810	4.813	4.825	4.822	4.822	4.822
Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)	66.131	65.351	67.100	67.417	67.388	67.390	67.390
Zorginstituut Nederland (ZiNL)	79.873	78.908	70.594	67.409	59.399	58.196	58.197
College Sanering Zorginstellingen (CSZ)	1.600	1.638	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
College Ter Beoordeling van Geneesmiddelen	659	736	748	748	748	748	748
Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS)	11.768	13.583	14.440	13.583	13.583	13.583	13.583

D. Toelichting op de apparaatsuitgaven

4.2.1 Toelichting apparaatsuitgaven kerndepartement

Personele- en materiële uitgaven kerndepartement

Op dit artikelonderdeel worden de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten voor personeel, inhuur externen en materieel geraamd die nodig zijn voor het functioneren van het kerndepartement.

De personele uitgaven kerndepartement bestaan uit alle personeelsuitgaven inclusief de inhuur van externen voor zowel primaire als ondersteunende processen. De materiële uitgaven hebben betrekking op activiteiten en middelen ter ondersteuning van het primaire proces. Dit omvat onder andere uitgaven aan ICT, bijdragen aan shared service organisaties (SSO's) en overige materiële kosten, zoals huisvestingskosten en opdrachten.

De uitgaven voor externe inhuur zijn op voorhand moeilijk te ramen. Daarnaast kan het budget (en de realisatie) voor externe inhuur in de loop van het begrotingsjaar wijzigen, ook door tussentijdse interne herschikking van budgetten binnen het apparaatsbudget (bijvoorbeeld van budget voor eigen personeel naar budget voor de inhuur van externen). Tot slot zullen de materiële uitgaven in 2023 anders uitvallen dan nu in de begroting staat vermeld, doordat een aantal technische mutaties lopende het jaar wordt verwerkt. Het betreft kosten voor bijvoorbeeld ICT-dienstverlening en huisvesting, waarvan de facturen centraal worden betaald aan de desbetreffende shared service organisaties binnen het Rijk en pas lopende het jaar in rekening worden gebracht aan de dienstonderdelen van VWS. In de suppletoire begrotingen zullen deze mutaties worden gemeld en zo nodig toegelicht.

Tabel 32 Apparaatsuitgaven kernministerie 2023 onderverdeeld naar Directoraat-Generaal (Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2023
Directoraat-generaal Volksgezondheid	69.062
Directoraat-generaal Curatieve zorg	26.540
Directoraat-generaal Langdurige zorg	37.514
Totaal beleid	133.116
Secretaris-generaal / (plaatsvervangend) secretaris-generaal	275.581
Totaal apparaatsuitgaven kerndepartement	408.697

4.2.2 Toelichting apparaatsuitgaven inspecties, SCP en raden Personele- en materiële uitgaven inspecties, SCP en raden

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

We kunnen in Nederland vertrouwen op goede gezondheidszorg en jeugdhulp. Voor iedereen, altijd en overal. Dat willen we graag zo houden, ook voor volgende generaties. Daarom waakt de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) over de gezondheidszorg en jeugdhulpverlening in Nederland en de internationale markt voor geneesmiddelen en medische hulpmiddelen. De IGJ houdt onafhankelijk toezicht op dit brede veld, handelt vanuit het publieke belang en streeft naar toezicht met effect. Met het toezicht op de verschillende sectoren draagt de inspectie bij aan de kwaliteit van persoonsgerichte zorg, aan de beschikbaarheid van zorg- en hulpverleners in een veranderende arbeidsmarkt, aan technologische vernieuwing in de zorg en aan toezicht in de globaliserende wereld van producten.

Zorg is mensenwerk. De inspectie onderzoekt of zorgaanbieders voldoende afstemmen op de behoeften van de patiënt of cliënt. Daarnaast bekijkt de inspectie of de samenwerking tussen zorgaanbieders onderling goed verloopt. Vragen die hierbij worden gesteld zijn: begrijpt iedereen zijn rol in het zorgnetwerk met respect voor die van anderen? Op deze manier dragen zorgaanbieders actief bij aan het bevorderen van kwaliteit van leven. De inspectie kijkt daarbij of de zorg aansluit bij de behoeften en mogelijkheden van de patiënt en de cliënt, zowel voor volwassenen als voor jongeren.

Een ander punt waar de IGJ goed op let, is de samenhang in de zorg rondom een persoon of gezin. Ook let de inspectie erop dat zorgaanbieders en fabrikanten van genees- en hulpmiddelen zich aan de wettelijke regels en normen houden en goede kwaliteit leveren.

Bestuurders en professionals uit de gezondheidszorg en jeugdhulp zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de zorg die zij bieden. De IGJ vraagt hen klachten en calamiteiten goed te onderzoeken. De inspectie verwacht dat zij leren van wat er goed en niet goed gaat in de zorg, opdat zij hun zorgaanbod kunnen verbeteren. Ziet de IGJ noodzakelijke verbeteringen niet, dan grijpt zij in.

De IGJ maakt haar bevindingen, oordelen en maatregelen openbaar naar de eisen van de wet. Deze informatie helpt bestuurders en professionals bij het leren en verbeteren van de zorg. Aansluitend is ook de openheid over de uitgangspunten van het toezicht en de werkwijze van de IGJ zelf één van haar prioriteiten. Alle belanghebbenden moeten immers van de IGJ weten wat ze van haar mogen verwachten. De IGJ treedt in contact met burgers

en zorgverleners over wat zij belangrijk vinden in de zorg en analyseert meldingen die bij haar binnenkomen.

Sociaal en Cultureel Planbureau

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) volgt, verklaart en verkent hoe het met de inwoners van Nederland gaat op sociaal en cultureel gebied. Dat behelst onder meer de monitoring van de leefsituatie en kwaliteit van leven, de evaluatie van overheidsbeleid op daarvoor relevante terreinen en verkenningen ten behoeve van toekomstig beleid. Het SCP valt formeel onder het Ministerie van VWS. Het werkprogramma van het SCP wordt gepubliceerd op de website van het SCP.

Het SCP is opgericht in 1973. De «Aanwijzingen voor de Planbureaus» uit 2012 bepalen hoe de drie planbureaus werken. Het SCP heeft de volgende taken:

- wetenschappelijke verkenningen verrichten;
- bijdragen aan een verantwoorde keuze van beleidsdoelen;
- informatie verwerven met betrekking tot de uitvoering van interdepartementaal beleid op het gebied van sociaal en cultureel welzijn.

Het onderzoek van het SCP voldoet altijd aan de kenmerken: wetenschappelijk, beleidsrelevant en gericht op de leefsituatie van de mensen die het beleid betreft. Dit vanuit twee strategische perspectieven: 'de veranderende verzorgingsstaat' en 'processen van insluiting en uitsluiting'. De perspectieven vormen samen de 'bril' waardoor richting de samenleving wordt gekeken.

Het SCP werkt met een meerjarenplan voor een periode van vijf jaar dat gericht is op relevante maatschappelijke vraagstukken. Een periode van vijf jaar biedt het SCP daarbij voldoende tijd om langer lopende onderzoekslijnen te garanderen.

Voor de periode 2021 tot en met 2025 ambieert het SCP de volgende onderzoeksprogramma's:

1. Beleidsvisies, burgervisies en gedragingen
2. De diverse bevolking van Nederland. Samenleven nu en in de toekomst
3. Lokaal. Het sociaal domein en de kracht van de lokale verzorgingsstaat
4. Participatie, talentontwikkeling en kansengelijkheid
5. Representatie en vertrouwen
6. Schaarste, welvaart en welbevinden
7. Nederland internationaal

De maatschappelijke vraagstukken waar het SCP onderzoek naar doet, beperken zich zelden tot één specifiek beleidsterrein. Burgers bevinden zich immers in veel domeinen tegelijkertijd. Door dit als uitgangspunt van onderzoek te nemen, kan het SCP de effecten van overheidsbeleid voor burgers onderzoeken. Het SCP werkt daarbij zoveel mogelijk vanuit verschillende invalshoeken en disciplines. Waar nodig en mogelijk voert het SCP integrale en interdisciplinaire onderzoeken uit. Daarvoor gebruikt het SCP (innovatieve) onderzoeksmethoden die helpen met het verkennen, verdiepen en verklaren van maatschappelijke vraagstukken. Tevens werken wij aan een uitgebreide basisdata-infrastructuur.

Het SCP kiest zelf welke onderzoeken het uitvoert. Op basis van het meerjarenplan en door te anticiperen op relevante maatschappelijke ontwikkelingen ontwikkelt het SCP ieder jaar een jaarplan, met voldoende flexibiliteit

in om in te kunnen spelen op de actualiteit en nieuwe kennisvragen te kunnen beantwoorden.

Raad voor Volksgezondheid & Samenleving

De Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) is een onafhankelijk adviesorgaan voor de regering en de beide kamers der Staten-Generaal. De RVS heeft tot taak strategische adviezen te geven over het te voeren beleid. De vraagstukken waarover de RVS adviseert zijn per definitie domeinoverstijgend. Vanuit zijn onafhankelijke positie en opdracht laat de RVS zijn licht schijnen over toekomstige strategische beleidsvraagstukken voor zorg, volksgezondheid, welzijn en samenleving. Hierbij beziet de RVS de mogelijkheid om dit in samenwerking met andere kennisinstellingen te doen. De RVS werkt aan een sterkere verbinding met VWS alsmede met andere departementen, zoals OCW, BZK, SZW en JenV. De RVS werkt in zijn adviezen zoveel mogelijk in interactie met het veld. Dit doet de RVS bovendien door naast schriftelijke adviezen op andere dan gebruikelijke manieren vraagstukken te agenderen, bijvoorbeeld met films, animaties, online activiteiten, veldraadplegingen, etc.

De RVS werkt met een meerjarige agenda. Begin 2020 heeft de RVS haar werkagenda gepresenteerd voor de komende vier jaar, in april 2022 is de geactualiseerde werkagenda aan de minister van VWS aangeboden. Dit past bij de brede opdracht aan de RVS en biedt ruimte om gedurende het jaar een vraag of probleem te agenderen. Dit kan leiden tot zowel gevraagde als ongevraagde adviezen.

Het Centrum voor Ethiek en Gezondheid (CEG) is een samenwerkingsverband van de Gezondheidsraad en de RVS. Het CEG publiceert over nieuwe ontwikkelingen op het snijvlak van ethiek, gezondheid en beleid. Het CEG brengt jaarlijks signalementen uit over ethische thema's en geeft uitvoering aan de publieksfunctie, onder meer via de website (kennisbron over ethische thema's) en diverse publieksbijeenkomsten, waaronder de jaarlijkse Els Borst lezing.

Gezondheidsraad

De Gezondheidsraad is een onafhankelijk wetenschappelijke adviesraad die als taak heeft de regering en het parlement te adviseren door de actuele stand van de wetenschap aan te reiken voor gezondheidsbeleid. Vanuit verschillende disciplines werkt de raad aan hoogwaardige adviezen op het gebied van: optimale gezondheidszorg, preventie, gezonde voeding, gezonde leefomgeving, gezonde arbeidsomstandigheden en innovatie & kennisinfrastructuur. De raad brengt gevraagd en ongevraagd advies uit. De vraagstukken die onderwerp zijn van advies worden in belangrijke mate ingebracht vanuit diverse departementen en worden jaarlijks opgenomen in het werkprogramma. In september stelt de Minister van VWS het werkprogramma voor het komende jaar vast. Het werkprogramma en de actuele stand van zaken worden gepubliceerd op de website van de Gezondheidsraad.

4.4 Artikel 11 Nog onverdeeld

A. Inleiding

Dit niet-beleidsartikel heeft een technisch-administratief karakter. Vanuit dit artikel vinden overboekingen van loon- en prijsbijstellingen naar de loon- en prijsgevoelige artikelen binnen de begroting plaats. Ook worden er taakstellingen of extra middelen op dit artikel geplaatst die nog niet aan de beleidsartikelen zijn toegedeeld.

B. Budgettaire gevolgen van niet-beleid nog onverdeeld

Tabel 33 Budgettaire gevolgen artikel 11 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	0	0	25.000	129.000	129.000	129.000	129.000
Uitgaven	0	0	25.000	129.000	129.000	129.000	129.000
<i>Nog onverdeeld</i>	0	0	25.000	129.000	129.000	129.000	129.000
Nog te verdelen	0	0	25.000	129.000	129.000	129.000	129.000
Loonbijstelling	0	0	0	0	0	0	0
Prijsbijstelling	0	0	25.000	0	0	0	0
Overige	0	0	0	129.000	129.000	129.000	129.000
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

C. Toelichting op de financiële instrumenten

Personeel en Materieel

Op dit onderdeel wordt de loon- en prijsbijstelling geboekt totdat toerekening plaatsvindt aan begrotingsartikelen.

Overige

Pallas

Het kabinet reserveert middelen voor een mogelijke investering in het project Pallas. De resterende investeringskosten bedragen € 1,65 miljard. Er wordt € 129 miljoen voor 2023 gereserveerd dat beschikbaar is uit de opbrengst van de vitamine D maatregel (€ 129 miljoen per jaar tot en met 2032) en € 30 miljoen vanuit de eigen begroting. In het voorjaar zal worden besloten over de resterende dekkingsopgave van 330 miljoen euro en de investering.

5. Begroting agentschappen

5.1 College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (aCBG)

5.1.1 Inleiding

Het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) bestaat uit een College en een secretariaat dat is ondergebracht in een agentschap (aCBG). Het College is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) met een zelfstandige bevoegdheid. Een baten-lastenagentschap van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ondersteunt het College bij de uitvoering van haar taken. Naast de taken voor het College ondersteunt het agentschap tevens de Commissie Registratie Diergeneesmiddelen (CRD) en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) bij de uitvoering van beoordeling en -bewaking van diergeneesmiddelen. Ook ondersteunt het agentschap het ministerie van VWS bij de beoordeling van nieuwe voedingsmiddelen. Ook stemt het CBG af met het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) over middelen die zowel (dier)geneesmiddel als bestrijdingsmiddel zijn.

De belangrijkste taken op basis van de Geneesmiddelenwet, de Wet Dieren en Europese richtlijnen en verordeningen zijn voor het CBG:

- Verstrekken, handhaven en schorsen van handelsvergunningen op basis van de beoordeling van werkzaamheid, risico's en kwaliteit.
- Vaststellen van de afleverstatus humaan, dus het bepalen of het geneesmiddel uitsluitend op recept, uitsluitend via de apotheek, via de drogist, of in de vrije verkoop verkrijgbaar mag zijn.
- Vaststellen van de afleverstatus veterinaire, dus het bepalen of het diergeneesmiddel uitsluitend door een dierenarts mag worden toegediend, afgeleverd mag worden door dierenarts of apotheker, op recept afgeleverd mag worden door dierenarts, apotheker of vergunninghouder, of vrij verkrijgbaar is.
- Geneesmiddelenbewaking.
- Geven van wetenschappelijk advies in het kader van geneesmiddelontwikkeling.

Informatie over de organisatiestructuur, de samenstelling van het College en achtergrondinformatie over processen en procedures van het CBG is te vinden op de CBG-website: www.cbg-meb.nl.

5.1.2 Begroting 2023

Tabel 34 Begroting van baten-lastenagentschap aCBG voor het jaar 2023 (bedragen x € 1.000)

	Stand Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Baten							
Opbrengst	58.457	63.340	67.558	67.101	66.316	65.168	64.341
<i>Opbrengst moederdepartement</i>	4.002	9.152	9.323	8.716	7.551	5.982	4.705
<i>Opbrengst overige departementen</i>	1.184	1.270	1.070	770	770	770	770
<i>Opbrengst derden</i>	53.271	52.918	57.165	57.615	57.994	58.416	58.866
Rentebaten	–	–	–	–	–	–	–
Vrijval voorzieningen	39	–	–	–	–	–	–
Bijzondere baten	–	–	–	–	–	–	–
Totaal baten	58.496	63.340	67.558	67.101	66.316	65.168	64.341
Lasten							
Apparaatskosten	56.303	62.131	66.144	65.687	64.902	63.754	62.926
Personele kosten	43.340	49.384	51.605	51.022	50.335	49.264	48.544
<i>waarvan eigen personeel</i>	36.816	39.637	43.536	43.506	43.506	43.396	43.396
<i>waarvan inhuur externen</i>	5.280	8.391	6.434	5.881	5.194	4.233	3.513
<i>waarvan overige personele kosten</i>	1.244	1.356	1.635	1.635	1.635	1.635	1.635
Materiële kosten	12.963	12.747	14.539	14.664	14.567	14.490	14.383
<i>waarvan apparaat ICT</i>	5.101	4.282	5.760	5.760	5.760	5.760	5.760
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	–	–	–	–	–	–	–
<i>waarvan overige materiële kosten</i>	7.862	8.465	8.779	8.904	8.807	8.730	8.622
Zbo	659	736	748	748	748	748	748
Rentelasten	–	–	–	–	–	–	–
Afschrijvingskosten	378	473	666	666	666	666	666
<i>Materieel</i>	378	473	666	666	666	666	666
<i>waarvan apparaat ICT</i>	376	453	666	666	666	666	666
<i>waarvan ov. mat. afschrijvingskosten</i>	2	20	–	–	–	–	–
<i>Immaterieel</i>	–	–	–	–	–	–	–
Overige kosten	–	–	–	–	–	–	–
Dotaties voorzieningen	–	–	–	–	–	–	–
Bijzondere lasten	–	–	–	–	–	–	–
Totaal lasten	57.340	63.340	67.558	67.101	66.316	65.168	64.340
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	0	0	0	0	0	0	0
Agentschapsdeel Vpb-lasten	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	1.156	0	0	0	0	0	0

Toelichting begroting van baten en lasten

Baten

Opbrengst moederdepartement

Vanuit het moederdepartement ontvangt het aCBG in 2023 de volgende bijdragen:

- Conform het ingediende bestedingsplan, een bijdrage voor het meerjarige programma Werk aan Uitvoering, van € 5,8 miljoen. Ook voor latere jaren is in de begroting rekening gehouden met de in het bestedingsplan opgenomen bedragen.
- Een meerjarige financiële bijdrage voor werkzaamheden in het kader van Informatiehuishouding op Orde van € 1,1 miljoen (gekoppeld aan het Generiek Actieplan Informatiehuishouding Rijksoverheid, het VWS

project voor actieve openbaarmaking en het meerjarenplan voor de verbetering van de informatiehuishouding). Deze bijdrage is gelijk aan de toekenning voor 2022 en begroot tot en met 2025.

- Een structurele financiële bijdrage voor beleidsmatige en overige niet door derden gefinancierde activiteiten van € 1,0 miljoen.
- Subsidies voor totaal € 0,5 miljoen ter bevordering van toegankelijke en begrijpelijke patiëntinformatie (programma Goed Gebruik).
- Een vergoeding voor werkzaamheden inzake nieuwe voedingsmiddelen van € 0,2 miljoen.
- Een vergoeding voor het project Ephor (Expertisecentrum Pharmacotherapie bij Ouderen) van € 0,15 miljoen.
- Een vergoeding van € 0,25 miljoen voor werkzaamheden in het kader van aanpassing van meldpunt Geneesmiddelen tekorten- en defecten.
- Een vergoeding van € 0,2 mln. voor werkzaamheden van het aCBG voor de Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (CCMO). Deze werkzaamheden betreffen de technische voorbeoordelingstoetsen van klinische studies van geneesmiddelen voor de CCMO.
- Voor de werkzaamheden die aCBG uitvoert namens de minister (bevoegde instantie), voor onderhoud van de niet-substitutielijst en voor projecten en werkzaamheden voor het RIVM heeft het aCBG totaal € 0,1 miljoen begroot.

Voor 2024 en latere jaren is een inschatting gemaakt van de te verwachten structurele en incidentele bijdragen van het moederdepartement. Hierbij zijn voor projecten vooralsnog alleen opbrengsten opgenomen als het meerjarig doorlopende activiteiten betreft. Bij het opstellen van de begrotingen voor die jaren zal meer zicht zijn op deze te verwachten bijdragen en dan zullen meer realistische bedragen kunnen worden bepaald.

Opbrengst overige departementen

Het Bureau Diergeneesmiddelen van het aCBG verricht voor het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) beleidsondersteunende activiteiten. Hiervoor is een bedrag begroot van € 0,8 miljoen. Voor de implementatie van de nieuwe EU verordening diergeneesmiddelen heeft aCBG een bedrag begroot van € 0,3 miljoen.

Opbrengst derden

In de volgende tabel wordt de omzet derden 2023 verdeeld naar productgroepen. De bedragen zijn gebaseerd op de verwachte instroom en er is gerekend met een algehele tariefstijging die in lijn is met de door het CPB verwachte kostenstijging. De gehanteerde tarieven per procedure en voor de jaarvergoedingen zijn gebaseerd op de regeling Geneesmiddelenwet en de Diergeneesmiddelenregeling. De realisatie van onderstaande bedragen is afhankelijk van de werkelijke hoeveelheid aanvragen (procedures) die het aCBG ontvangt en is daarom moeilijk te voorspellen. Voor de jaren na 2023 is geen rekening gehouden met loon- en prijsontwikkeling en ook niet met een aanpassing van de tarieven.

Tabel 35 Opbrengst derden naar productgroepen (bedragen x € 1.000)

Productgroep	2023
Beoordelen van nationale aanvragen Humaan	2.940
Beoordelen van Europese aanvragen: Centraal Humaan en Veterinair	11.580
Beoordelen van Europese aanvragen: MRP Humaan	720
Beoordelen DCP's Humaan	11.350
Beoordelen van homeopathische aanvragen en kruiden	20

Productgroep	2023
Beoordelen Veterinaire aanvragen	2.520
Jaarvergoedingen (Humaan en Veterinair)	27.897
Overig	138
Totaal opbrengst derden	57.165

Onderstaand worden de productgroepen kort toegelicht.

Beoordelen van nationale aanvragen Humaan

Het beoordelingsproces van een nationale aanvraag betreft de aanvraag van een handelsvergunning voor een nieuw op de Nederlandse markt te brengen geneesmiddel voor mensen. De handelsvergunning wordt door het aCBG afgegeven. Het betreffende geneesmiddel komt alleen in Nederland op de markt.

Beoordelen van Europese aanvragen: Centrale Procedure Humaan en Veterinair

Bepaalde categorieën geneesmiddelen voor mensen en dieren kunnen alleen in lidstaten van de Europese Unie op de markt komen via de Centrale Europese procedure. Hierbij wordt op advies van het European Medicines Agency (EMA) door de Europese Commissie de handelsvergunning afgegeven. Voor geneesmiddelen die niet tot deze categorieën behoren staat de Centrale Procedure open op basis van vrijwilligheid. Bij een positieve beslissing krijgt de fabrikant een handelsvergunning die in alle EU-lidstaten geldig is. De coördinatie van de centrale procedure berust bij EMA. De feitelijke beoordeling wordt door de organisaties uit de lidstaten gedaan.

Beoordelen van Europese aanvragen: MRP (Mutual Recognition Procedure) Humaan

Een MRP-procedure kan door de fabrikant worden gebruikt om een handelsvergunning voor in meerdere lidstaten te verkrijgen waarvoor reeds een (nationale) handelsvergunning is verleend. De fabrikant kan een EU-lidstaat van zijn keuze vragen om het beoordelingsproces te verrichten. Deze lidstaat wordt dan Reference Member State (RMS). De gepresenteerde omzet betreft alleen humane aanvragen.

Beoordelen van Europese aanvragen: DCP (Decentrale Procedure) Humaan

Een Decentrale Procedure kan door de fabrikant worden gebruikt om een handelsvergunning in meerdere lidstaten tegelijkertijd te verkrijgen als nog in geen enkel land een handelsvergunning is verkregen. De fabrikant kan één EU-lidstaat vragen om het beoordelingsproces te verrichten. Deze lidstaat is dan Reference Member State (RMS) en beoordeelt namens de andere landen waarvoor de handelsvergunning is aangevraagd. De andere landen zijn dan Concerned Member state (CMS). De gepresenteerde omzet betreft alleen humane aanvragen.

Beoordeling van homeopathische aanvragen en kruiden

Het CBG beoordeelt ook homeopathische geneesmiddelen en kruiden die in Nederland verkocht worden.

Beoordelen Veterinaire aanvragen

Het Bureau Diergeneesmiddelen beoordeelt en verleent vergunningen voor de productie en distributie van diergeneesmiddelen. Dit betreft naast Europese aanvragen (verantwoord onder Centraal), nationale aanvragen, MRP's en DCP's.

Jaarvergoedingen (Humaan en Veterinair)

Om een geneesmiddel in het handelsregister opgenomen te houden, dient de registratiehouder jaarlijks een vergoeding te betalen. Deze vergoeding gebruikt het aCBG om het onderhoud op de registraties te bekostigen. Dit betreft onder meer het beoordelen en verwerken van wijzigingen (variaties) die fabrikanten regelmatig (moeten) indienen.

Overig

De post overig betreft subsidiebedragen van de Europese Commissie voor de projecten Gravitatie Health en IMI EPND en de opbrengsten van inspecties door Bureau Diergeneesmiddelen.

Lasten

De lasten 2023 zullen ten opzichte van de begroting 2022 en de realisatie 2021 stijgen. De kosten van eigen personeel stijgen als gevolg van een groei van het aantal medewerkers en de uitkomsten van de cao-onderhandelingen. Het CPB verwacht voor 2022 een cao-stijging van 4,3% en voor 2023 van 3,6%. De groei van het aantal medewerkers heeft voor het grootste deel een structureel karakter. De implementatie van de nieuwe organisatiestructuur, de toegenomen instroom van (vooral centrale) procedures en de noodzaak om te (blijven) investeren in vakmanschap, vertalen zich in een formatieve groei in de volledige breedte van de organisatie.

Omdat er voor de langere termijn minder zicht is op projectmatige activiteiten en de hiervoor benodigde capaciteit (en financiering), zijn de begrote bedragen voor de posten inhuur externen en (in mindere mate) voor eigen personeel en overige materiële kosten voor de jaren 2024 tot en met 2027 lager geraamd dan voor 2023.

De budgetten voor materiële kosten stijgen door een algemene prijsindexatie. Het CPB verwacht een prijsontwikkeling overheidsuitgaven voor 2022 van 4,1% en voor 2023 van 2,3%. De apparaatskosten ICT (licenties en onderhoudskosten) stijgen ook door de toename van het aantal medewerkers.

Onderdeel van de materiële lasten is de financiering van het Bijwerkingencentrum Lareb, ter waarde van € 2,8 miljoen. aCBG heeft aan Lareb de opdracht verleend tot uitvoering van een deel van haar wettelijke taak op het gebied van geneesmiddelenbewaking. Dit betreft het verzamelen en analyseren van meldingen over bijwerkingen door medische beroepsbeoefenaren en patiënten.

De stijging van de overige materiële kosten in 2024 is toe te schrijven aan de (structureel) hogere huisvestingskosten als gevolg van de verhuizing.

Voor 2023 en latere jaren zijn de lasten afgestemd op de begrote baten. De verwachting is dat bij het opstellen van de begrotingen voor die jaren meer zicht is op toekomstige bijdragen van het moederdepartement en dat daarvoor te zijner tijd realistischer bedragen kunnen worden opgenomen dan nu mogelijk is in de meerjarenraming. Datzelfde geldt tevens voor de lastenraming. Op langere termijn heeft het aCBG meer mogelijkheden om haar kostenniveau aan te passen aan eventueel lagere baten, mocht dit noodzakelijk zijn.

5.1.3 Kasstroomoverzicht

Tabel 36 Kasstroomoverzicht aCBG over het jaar 2023 (bedragen x € 1.000)

	Stand Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. Rekening courant RHB 1 januari + depositorekeningen	12.898	16.125	16.098	16.114	16.130	16.147	16.163
+/- totaal ontvangsten operationele kasstroom	66.097	63.340	67.558	67.101	66.316	65.168	64.341
-/- totaal uitgaven operationele kasstroom	- 61.998	- 62.867	- 66.892	- 66.435	- 65.649	- 64.502	- 63.675
2. Totaal operationele kasstroom	4.099	473	666	666	666	666	666
-/- totaal investeringen	- 872	- 500	- 650	- 650	- 650	- 650	- 650
+/- totaal boekwaarde desinvesteringen	0	0	0	0	0	0	0
3. Totaal investeringskasstroom	- 872	- 500	- 650	- 650	- 650	- 650	- 650
-/- eenmalige uitkering aan moederdepartement	0	0	0	0	0	0	0
+/- eenmalige storting door moederdepartement	0	0	0	0	0	0	0
-/- aflossingen op leningen	0	0	0	0	0	0	0
+/- beroep op leenfaciliteit	0	0	0	0	0	0	0
4. Totaal financieringskasstroom	0	0	0	0	0	0	0
5. Rekening courant RHB 31 december + stand depositorekeningen (=1+2+3+4)	16.125	16.098	16.114	16.130	16.147	16.163	16.179

Toelichting kasstroomoverzicht

Voor de investeringen geldt de verwachting dat de afschrijvingslasten de komende jaren ongeveer gelijk zullen zijn aan de investeringen. Hierdoor zal het saldo rekening-courant de komende jaren ongeveer gelijk blijven.

5.1.4 Overzicht doelmatigheidsindicatoren

Tabel 37 Overzicht doelmatigheidsindicatoren aCBG voor het jaar 2023

	Stand Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Generiek							
1. Tarieven/uur (bedragen in €)	97	96	102	102	102	102	102
2. Omzet per productgroep (bedragen x € 1.000)							
- Beoordelen van nationale aanvragen: Humaan	2.503	2.942	2.940	2.940	2.940	2.940	2.940
- Beoordelen van Europese aanvragen: centraal Humaan en Veterinair	11.999	10.595	11.580	11.880	12.180	12.480	12.780
- Beoordelen van Europese aanvragen: MRP Humaan	875	802	720	720	720	720	720
- Beoordelen van Europese aanvragen: DCP Humaan	8.958	9.659	11.350	11.350	11.350	11.350	11.350
- Beoordelen van homeopathische aanvragen, kruiden en nieuwe voedingsmiddelen	18	10	20	20	20	20	20
- Beoordelen veterinaire aanvragen door Bureau Diergeneesmiddelen	2.517	2.502	2.520	2.470	2.420	2.370	2.320
- Jaarvergoedingen Humaan en Veterinair	25.565	25.829	27.897	28.097	28.297	28.497	28.697
- Overig	6.062	11.001	10.531	9.624	8.389	6.791	5.514
3. Aantal fte totaal (exclusief externe inhuur)	395	390	440	440	440	439	439
4. Saldo van baten en lasten (% van de baten)	1,98%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Specifiek							
1. Gegronde klachten	9	15	15	15	15	15	15
2. Zaken per fte	85%	>95%	>95%	>95%	>95%	>95%	>95%
Omschrijving specifiek deel							
1. Liquiditeit (current ratio; norm: > 1,5)	1,10	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
2. Solvabiliteit (debt ratio)	0,87	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
3. Rentabiliteit eigen vermogen	0	0	0	0	0	0	0
4. Percentage externe inhuur ten opzichte van totale personele kosten	8,9%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%
5. Percentage facturen betaald binnen 30 dagen	98%	> 95%	> 95%	> 95%	> 95%	> 95%	> 95%

Toelichting overzicht doelmatigheidsindicatoren

Tarieven/uur

Deze indicator is een gemiddelde over alle functies in het primaire proces exclusief onderzoekskosten. De verwachte stijging van de loonkosten in 2022 en 2023 (CPB gaat uit van respectievelijk 4,3% en 3,6%) zal leiden tot een stijging van de uurtarieven.

Omzet per productgroep

De omzet per productgroep geeft inzicht in de samenstelling van de totale omzet van het aCBG.

- Voor de productgroep 'Beoordelen van Europese aanvragen: centraal Humaan en Veterinair' is de verwachte omzet 2023 hoger dan de begroting 2022 en lager dan de realisatie 2021. De hogere inkomsten in 2021 – en naar verwachting ook in 2022 – zijn/worden o.a. veroorzaakt door de (tijdelijk) hoge instroom kort-cyclische procedures (Scientific Advices en variaties). Voor 2023 is de verwachting dat die instroom normaliseert, maar omdat voor steeds meer medicijnen via de EMA de handelsvergunning aan gevraagd (moet) worden is de verwachting dat de omzet in de jaren 2024 t/m 2027 licht zal stijgen, wat tevens leidt tot een stijging van de jaarvergoedingen. In deze groei is ook rekening gehouden met de verschuiving van nationaal naar Europees voor Veterinaire aanvragen
- Ook de productgroep 'Beoordelen van Europese aanvragen: MRP Humaan' kende een piek in 2021; inmiddels is daar de instroom weer op het oude (lagere) niveau.
- De productgroep 'Beoordelen van Europese aanvragen: DCP Humaan' laat in 2023 een sterke stijging zien. In 2021 konden tijdelijk minder aanvragen in behandeling genomen worden door capaciteitsknelpunten. Daarnaast is (op Europees niveau) sprake van een trendbreuk: de totale hoeveelheid decentrale procedures daalde al jaren met $\pm 5\%$ per jaar, maar was in 2021 weer op het niveau van 2018 en ook in 2022 is de instroom hoger dan voorgaande jaren. De verwachting is dat deze hogere instroom de komende jaren aan zal houden.
- Voor de productgroep 'Beoordelen veterinaire aanvragen door Bureau Diergeneesmiddelen' wordt een verschuiving verwacht naar centrale procedures als gevolg van de nieuwe veterinaire verordening die van kracht is sinds 28 januari 2022. Hierdoor zal de omzet in deze productgroep de komende jaren licht dalen.
- Onder 'Overig' zijn de bijdragen van het moederdepartement en van overige departementen en instellingen opgenomen. Hierbij zijn alleen de bijdragen meegenomen waarover enige mate van zekerheid bestaat.

Aantal fte totaal

Het totaal aantal fulltime equivalenten werkzaam bij het agentschap per 31 december van het jaar, exclusief externe inhuur. In 2021 is de organisatie gegroeid met 21 fte en deze groei zet zich nog door in 2022 en 2023, waarna de verwachting is dat deze zal stabiliseren.

Saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten als percentage van de totale baten. Het aCBG wordt geacht resultaatneutraal te opereren en uit de tarieven al haar kosten te dekken.

Aantal gegronde klachten

Het aantal gegronde klachten wordt bijgehouden om inzicht te krijgen in de geleverde kwaliteit van de productie. Het streven is het aantal gegronde klachten niet te laten stijgen.

% tijdigheid zaken

Het percentage tijdigheid van zaken wordt bijgehouden om de tijdige afhandeling van zaken binnen de wettelijke termijn te monitoren. aCBG hanteert hiervoor intern een norm van 95%.

5.2 Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg (CIBG)

5.2.1 Inleiding

Het CIBG vertaalt, samen met ketenpartners, beleid in tastbare en toegankelijke uitvoering voor burgers, professionals en organisaties op het gebied van registers, data en informatie. Als agentschap van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport richt het CIBG zich primair op het VWS beleidsterrein. We dragen zorg voor een integrale dienstverlening, gericht op wat de samenleving nodig heeft. De focus hierbij ligt op transparantie en betrouwbaarheid, het bewust omgaan met kapitaal, kosten en kwaliteit. We investeren met onze partners in de keten in samenwerking en kennisdeling. Het CIBG heeft een breed takenpakket zoals het BIG-register, het Donorregister, Lerarenregister en het UZI-register. Meer informatie over de organisatie en taken van het CIBG is te vinden op: www.cibg.nl.

5.2.2 Begroting 2023

Tabel 38 Begroting van baten-lastenagentschap CIBG voor het jaar 2023 (bedragen x € 1.000)

	Stand Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Baten							
- Omzet	97.195	85.251	107.776	77.270	80.447	77.844	78.447
<i>waarvan omzet moederdepartement</i>	46.968	41.339	66.634	38.660	38.060	40.060	40.960
<i>waarvan omzet overige departementen</i>	6.479	4.915	3.080	2.736	2.303	2.303	2.303
<i>waarvan omzet derden</i>	43.748	38.997	38.062	35.874	40.084	35.481	35.184
Rentebaten	—	—	—	—	—	—	—
Vrijval voorzieningen	—	—	—	—	—	—	—
Bijzondere baten	16.959	14.669	21.569	19.098	15.927	19.491	19.788
Totaal baten	114.154	99.920	129.345	96.368	96.374	97.335	98.235
Lasten							
Apparaatskosten	105.298	96.449	126.072	91.366	89.372	88.333	88.233
- Personele kosten	43.730	37.066	41.169	39.815	39.215	39.215	39.115
<i>waarvan eigen personeel</i>	24.469	30.580	32.564	33.169	32.569	32.569	32.469
<i>waarvan inhuur externen</i>	17.769	5.168	7.098	5.139	5.139	5.139	5.139
<i>waarvan overige personele kosten</i>	1.492	1.318	1.507	1.507	1.507	1.507	1.507
- Materiële kosten	61.568	59.383	84.903	51.551	50.157	49.118	49.118
<i>waarvan apparaat ICT</i>	6.794	9.321	8.547	10.547	8.547	8.547	8.547
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	12.648	8.017	7.930	7.930	7.930	7.930	7.930
<i>waarvan overige materiële kosten</i>	42.126	42.045	68.426	33.074	33.680	32.641	32.641
Rentelasten	1	1	2	2	2	2	2
Afschrijvingskosten	3.322	3.470	3.271	5.000	7.000	9.000	10.000
- Materieel	—	—	—	—	—	—	—
<i>waarvan apparaat ICT</i>	—	—	—	—	—	—	—
<i>waarvan overige materiële afschrijvingskosten</i>	—	—	—	—	—	—	—
- Immaterieel	3.322	3.470	3.271	5.000	7.000	9.000	10.000
<i>Overige lasten</i>	308	—	—	—	—	—	—
<i>waarvan dotaties voorzieningen</i>	—	—	—	—	—	—	—
<i>waarvan bijzondere lasten</i>	308	—	—	—	—	—	—
Totaal lasten	108.929	99.920	129.345	96.368	96.374	97.335	98.235
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	5.225	—	—	—	—	—	—
Agentschapsdeel Vpb-lasten	886	—	—	—	—	—	—
Saldo van baten en lasten	4.339	—	—	—	—	—	—

Toelichting staat van baten en lasten

De totale omvang van de begroting stijgt met bijna € 30 miljoen ten opzichte van de begroting 2022.

Deze toename wordt met name veroorzaakt door het Landelijk Consortium Hulpmiddelen.

Tabel 39 Overzicht baten (bedragen x € 1.000)

	Omzet 2023
GMT	39.463
PZO	9.162
Informatiebeleid CIO	5.420
Dienst Testen	3.353
PG	2.401
IGJ	2.289
DJ	1.751
MEVA	1.702
DMO	624
LZ	451
COVID-19	18
Subtotaal omzet VWS	66.634
LNV	1.903
OCW	1.177
Subtotaal omzet overige departementen	3.080
BMC	20.500
UZI-register	7.232
BIG-(her)registratie	6.590
Vergunningen&Ontheffingen	1.752
Opiaten	1.005
Vakbekwaamheid	365
Medische hulpmiddelen	328
Toetreding Zorgaanbieders	290
Subtotaal Derden	38.062
MEVA	13.057
Informatiebeleid CIO	6.881
GMT	1.476
VGP	155
Subtotaal bijzondere baten	21.569
Totaal	129.345

Toelichting meerjarenraming 2024–2027

De meerjarenraming laat een daling zien ten opzichte van de begroting 2023 van ruim € 30 miljoen. Reden is dat wordt aangenomen dat het CIBG na 2023 geen activiteiten meer uitvoert voor het Landelijk Consortium Hulpmiddelen. Bij omzet derden en bijzondere baten is sprake van jaarlijkse schommelingen vanwege wisselende productievolumes voor met name BIG en UZI. Uitgangspunt is dat jaarlijks € 10 miljoen aan investeringen op het gebied van ICT nodig zijn, waardoor de afschrijvingskosten een stijgende lijn laten zien en op langere termijn jaarlijks € 10 miljoen zullen bedragen. Vanuit het programma Werk aan Uitvoering heeft het CIBG middelen ter beschikking gekregen van in totaal € 16,3 miljoen. Voor de jaren 2024 t/m 2027 gaat het om € 10,9 miljoen voor 'Open op Orde' en het Programma Doorontwikkeling Informatieveiligheid. De additionele

kosten en aanvullende financiering zijn verwerkt in de meerjarenraming. Vanuit het oogpunt van vergelijkbaarheid is geen loon-en prijsindexatie toegepast.

5.2.3 Kasstroomoverzicht

Tabel 40 Kasstroomoverzicht CIBG over het jaar 2023 (bedragen x € 1.000)

	Stand Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. Rekening courant RHB 1 januari + depositorekeningen	46.261	18.256	18.264	17.775	17.014	18.014	19.014
+/- totaal ontvangsten operationele kasstroom	108.382	99.920	129.345	96.368	96.374	97.335	98.235
-/- totaal uitgaven operationele kasstroom	95.483	96.450	126.074	91.368	89.374	88.335	88.235
2. Totaal operationele kasstroom	12.899	3.470	3.271	5.000	7.000	9.000	10.000
-/- totaal investeringen	2.623	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
+/- totaal boekwaarde desinvesteringen	308	0	0	0	0	0	0
3. Totaal investeringskasstroom	- 2.315	- 10.000	- 10.000	- 10.000	- 10.000	- 10.000	- 10.000
-/- eenmalige uitkering aan moederdepartement	2.250	0	0	0	0	0	0
+/- eenmalige storting door moederdepartement	0	0	0	0	0	0	0
-/- aflossingen op leningen	2.037	3.462	3.760	5.761	6.000	8.000	10.000
+/- beroep op leenfaciliteit	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
4. Totaal financieringskasstroom	- 4.287	6.538	6.240	4.239	4.000	2.000	0
5. Rekening courant RHB 31 december + stand depositorekeningen (=1+2+3+4)	52.558	18.264	17.775	17.014	18.014	19.014	19.014

Toelichting kasstroomoverzicht

Eind 2021 was het saldo op de rekening-courant € 52,6 miljoen. Hiermee dient een groot bedrag aan kortlopende schulden te worden terugbetaald, waardoor de verwachting is dat het saldo liquide middelen in 2022 flink zal dalen. Structureel wordt uitgegaan van een saldo van circa € 18 miljoen. Uitgangspunt is dat jaarlijks € 10 miljoen aan investeringen nodig zijn. Deze hebben geheel betrekking op ICT en behoren tot de immateriële vaste activa. Er wordt uitgegaan van een afschrijvingstermijn van vijf jaar. Voor de financiering van deze activa wordt gebruik gemaakt van de leenfaciliteit van het Ministerie van Financiën, waarbij is uitgegaan van een aflossings-termijn van vijf jaar (conform de afschrijvingstermijn).

5.2.4 Overzicht doelmatigheidsindicatoren

Tabel 41 Overzicht doelmatigheidsindicatoren CIBG voor het jaar 2023

	Stand Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Generiek							
1. Kostprijzen per product (groep)							
- Beschikking BIG-register	190	174	240	221	200	174	174
- Vakbekwaamheidverklaring	5.035	5.519	5.811	5.811	5.811	5.811	5.811
- Vergunning Farmatec	2.183	1.306	1.438	1.438	1.438	1.438	1.438
- UZI-pas/certificaat	326	383	397	423	439	433	433
- Wilsbeschikking donorregister	10	13	10	10	10	10	10
2. Omzet per productgroep (x € 1.000)							
- BIG en herregistratie	11.317	11.904	14.782	12.123	12.123	12.123	12.123
- Vakbekwaamheid	4.204	4.691	5.230	5.230	5.230	5.230	5.230
- Farmatec	2.524	2.390	2.685	2.685	2.685	2.685	2.685
- UZI-pas/certificaat	12.727	13.713	14.113	14.163	15.202	14.163	14.163
- Donorregister	4.438	5.396	3.650	3.650	3.650	3.650	3.650
3. Totaal aantal fte (exclusief externe inhuur)	306	350	376	366	362	362	361
4. Saldo van baten en lasten (% van de baten)	4%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Specifiek							
1. Productievolume							
- Beschikking BIG-register	18.506	51.160	118.760	68.760	53.760	69.000	54.000
- Vakbekwaamheidverklaringen	835	850	900	900	900	900	900
- Verleende vergunningen Farmatec	1.016	1.830	1.867	1.867	1.867	1.867	1.867
- UZI-passen en certificaten	30.873	44.500	26.600	28.000	44.500	28.000	28.000
- Wilsbeschikkingen donorregister	400.000	400.000	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000
2. Aantal klachten / bezwaar en beroep							
- Vakbekwaamheidverklaringen	1	10	10	10	10	10	10
- Wilsbeschikkingen donorregister	4	15	15	15	15	15	15

Toelichting overzicht doelmatigheidsindicatoren

Kostprijzen per product

Bij BIG en UZI zijn de kostprijzen berekend op basis van voortschrijdende gemiddeldes van respectievelijk vijf en drie jaar (de termijn van een BIG-(her)registratie is vijf jaar en een UZI pas is drie jaar geldig). Dit leidt tot een betere vergelijkbaarheid van deze kostprijzen over de jaren heen.

Bij BIG is sprake van stabiele kostprijzen die schommelen rond een bedrag van € 200. De kostprijzen bij vakbekwaamheidsverklaringen stijgen licht als gevolg van een paar kleine taakuitbreidingen. Vergunningen Farmatec laat een toename zien vanwege het complexer worden van de aanvragen, waardoor extra personele capaciteit nodig is. De toename bij UZI wordt veroorzaakt door hogere afschrijvingskosten vanwege de nieuwbouw van het onderliggende informatiesysteem. Bij Donor is sprake van een daling vanwege lagere kosten voor Basisregistratie Personen.

Totaal aantal fte (exclusief externe inhuur)

Om de continuïteit van de dienstverlening te kunnen waarborgen en verbeteren, heeft bij de I-afdelingen een verschuiving plaatsgevonden van 11 fte van flexibele schil naar vaste formatie. In het verleden werden deze fte's niet begroot, omdat er geen geaccordeerd projectcontract onder lag. Nu zijn deze toegerekend aan projecten die gebruik zullen maken van deze

personele capaciteit. De huidige beheerportfolio en benodigde nieuwbouw van het applicatielandschap laten namelijk zien dat deze capaciteit structureel nodig is. Voor opdrachtgevers is het een verschuiving zonder financiële consequenties. Daarnaast heeft 8 fte betrekking op een stijging bij BIG, waar tijdelijke medewerkers nodig zijn vanwege de piek van herregistraties in 2023. Ook is er een stijging van 4 fte bij Farmatec vanwege een toename van het aantal aanvragen en het complexer worden van de aanvragen. Bij vakbekwaamheidsverklaringen neemt de personele capaciteit van eigen medewerkers toe met 2 fte vanwege een paar kleine taakuitbreidingen.

De komende jaren daalt het fte naar verwachting met 10 tot 15 fte. Dit is het saldo van afnames bij het Landelijk Consortium Hulpmiddelen en BIG en een toename van personele capaciteit vanuit het programma Werk aan Uitvoering.

Productievolume

Het wisselend volume van de BIG-(her-)registraties wordt veroorzaakt door de herregistraties die om de vijf jaar plaatsvinden. De uitgifte van passen en certificaten bij UZI vindt elke drie jaar plaats en dan is sprake van een piek in de productiecijfers. De productievolumes van de overige producten zijn naar verwachting stabiel.

Aantal klachten/bezwaar en beroep

Er wordt aangenomen dat het aantal klachten voor zowel vakbekwaamheidsverklaringen als wilsbeschikkingen doorregister de komende jaren stabiel zal zijn.

5.3 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

5.3.1 Inleiding

Sinds 1 januari 2004 is het RIVM een baten-lasten agentschap van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gevestigd in Bilthoven. Het RIVM is het kenniscentrum van de Rijksoverheid op het gebied van volksgezondheid en milieu. Het RIVM verricht niet alleen zelf onderzoek, maar verzamelt ook wereldwijd kennis en past die kennis toe. Het onderzoek en de advisering hebben betrekking op:

- Het verrichten van monitoring, surveillance en onderzoek gericht op ondersteuning van beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering, bewaking van veiligheid en uitoefening van toezicht op het gebied van volksgezondheid en milieu.
- Het periodiek rapporteren over toekomstige ontwikkelingen.
- Het uitvoeren van de landelijke aansturing en begeleiding van preventieprogramma's.
- Het deelnemen aan internationale samenwerkingsverbanden en onderzoek.

Het RIVM voert haar werkzaamheden voornamelijk uit voor het Ministerie van VWS, IenW, EZK, LNV en internationale organisaties als de ANVS, Europese Commissie, WHO en ook steeds meer decentrale overheden. Informatie over de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken en adviezen is te vinden via de thematische ingangen van de website www.rivm.nl.

5.3.2 Begroting 2023

Tabel 42 Begroting van baten-lastenagentschap RIVM voor het jaar 2023 (bedragen x € 1.000)

	Stand Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Baten							
Omzet	643.760	601.000	639.000	589.000	582.500	579.500	579.500
<i>waarvan omzet moederdepartement</i>	527.692	479.500	510.000	460.000	460.000	460.000	460.000
<i>waarvan omzet overige departementen</i>	91.223	90.500	103.000	103.000	96.500	93.500	93.500
<i>waarvan omzet derden</i>	24.845	31.000	26.000	26.000	26.000	26.000	26.000
Rentebaten	–	–	–	–	–	–	–
Vrijval voorzieningen	505	–	–	–	–	–	–
Bijzondere baten	–	–	–	–	–	–	–
Totaal baten	644.265	601.000	639.000	589.000	582.500	579.500	579.500
Lasten							
Apparaatskosten	612.213	582.900	630.500	579.500	573.000	570.000	570.000
- Personele kosten	245.480	232.500	252.000	237.000	233.500	231.500	231.500
<i>waarvan eigen personeel</i>	173.161	200.400	213.000	201.000	198.500	196.500	196.500
<i>waarvan inhuur externen</i>	58.097	22.200	25.000	23.000	23.000	23.000	23.000
<i>waarvan overige personele kosten</i>	14.222	9.900	14.000	13.000	12.000	12.000	12.000
- Materiële kosten	366.733	350.400	378.500	342.500	339.500	338.500	338.500
<i>waarvan apparaat ICT</i>	31.606	35.900	35.000	30.000	30.000	30.000	30.000
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	8.695	4.700	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500
<i>waarvan overige materiële kosten</i>	326.432	309.800	337.000	306.000	303.000	302.000	302.000
Rentelasten	–	–	–	–	–	–	–
Afschrijvingskosten	6.263	8.400	8.500	9.500	9.500	9.500	9.500
- Materieel	6.257	8.400	8.500	9.500	9.500	9.500	9.500

	Stand Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>waarvan apparaat ICT</i>	4.305	6.200	6.300	6.700	6.700	6.700	6.700
<i>waarvan overige materiële afschrijvingskosten</i>	1.952	2.200	2.200	2.800	2.800	2.800	2.800
- Immaterieel	6	–	–	–	–	–	–
Overige lasten	9.927	9.700	–	–	–	–	–
<i>waarvan dotaties voorzieningen</i>	9.927	9.700	–	–	–	–	–
<i>waarvan bijzondere lasten</i>	–	–	–	–	–	–	–
Totaal lasten	628.403	601.000	639.000	589.000	582.500	579.500	579.500
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	15.862	0	0	0	0	0	0
Agentschapsdeel Vpb-lasten	31	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	15.831	0	0	0	0	0	0

Toelichting op de begroting

Algemeen

De begroting 2023 van het RIVM staat in het teken van de invulling van de lange termijn aanpak COVID-19, investeren in Pandemische Paraatheid, versterken van de kennisbasis en de oplevering van en verhuizing naar de nieuwe huisvesting op het Utrecht Science Park.

Op 1 april 2022 hebben de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Sociale Zaken en Werkgelegenheid een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over de Lange Termijn aanpak COVID-19¹⁵. De begroting 2023 van het RIVM is gebaseerd op de in de brief beschreven Lange Termijn aanpak en het investeren in pandemische paraatheid uit het Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'. Dit betekent dat in de begroting structurele budgetten zijn verwerkt voor:

- Zicht blijven houden op het virus door intensivering van monitoringsinstrumenten. Bijvoorbeeld door rioolwateronderzoek, uitbreiding van NIVEL peilstations en het doen van wetenschappelijk onderzoek.
- Het doorontwikkelen van modellen en scenario's.
- Verder bouwen aan samenwerking in Internationale en Europese context.
- Ontwikkelen en uitvoeren van een meerjarig vaccinatieprogramma en beschikbaarheid van nieuwe medicatie.
- Onderzoek naar gedrag en impact van interventies op de samenleving.
- Inrichting van de Landelijke Functionaleit Infectieziektenbestrijding.

Zowel in de Brede Evaluatie – Kaders Rijksorganisaties op afstand¹⁶ als het Interdepartementaal beleidsonderzoek '*Agentschappen: Samen werken aan publieke waarde*'¹⁷ worden knelpunten gesignaleerd in het agentschapsmodel voor kennis-gestuurde agentschappen als het RIVM. De knelpunten hebben betrekking op de bekostiging van innovatie en ontwikkeling in relatie tot het creëren van publieke waarde. Het agentschapsmodel gaat uit van een kostendekkende bekostiging. Innovatie en ontwikkeling waarbij de kosten voor de nog onzekere baten uit gaan verhouden zich daar moeilijk mee, zeker als daarbij nog geen concrete producten in beeld zijn. Het RIVM is met de eigenaar en haar opdrachtgevers in gesprek om

¹⁵ Kamerstukken II 2021/22, [25295, nr. 1834](#)

¹⁶ Kamerstukken II 2021/22, [31490, nr. 309](#)

¹⁷ Kamerstukken II 2020/2021, [25268, nr. 199](#)

structurele financiering te verkrijgen voor innovatie en ontwikkeling, het versterken van de kennisbasis. In de begroting 2023 is een structurele bijdrage uit het Wetenschapsfonds verwerkt van € 3,5 miljoen.

Later dan gepland wordt in 2023 de nieuwe huisvesting op het Utrecht Science Park opgeleverd. Na afgifte van het beschikbaarheidscertificaat en accreditatie van laboratoria kan worden verhuisd. Deze periode zal naar schatting maximaal 24 maanden duren en de hieruit volgende incidentele kosten, zullen worden gedekt uit de in 2021 getroffen voorziening. Met de opdrachtgevers is voor 2023 nieuwe financiering overeengekomen voor de Basisfinanciering Essentiële Infrastructuur (in stand houding van de laboratoria en materieel). Deze herziening is verwerkt en de component met betrekking tot de nieuwe huisvesting gaat in vanaf het moment van afgifte van het beschikbaarheidscertificaat door de Staat. De totale stijging bedraagt € 20,8 miljoen.

Baten

De omzetten zijn begroot op grond van de verwachte meerjarige opdracht-volumes. De werkelijke hoogte van de omzet is afhankelijk van de aard en omvang van de te verrichten activiteiten en daarmee samenhangende in rekening te brengen kosten (uren x tarief plus directe projectgebonden kosten).

De geraamde omzet moederdepartement bestaat uit baten van VWS-eigenaar en VWS-opdrachtgever. De geraamde omzet van VWS-eigenaar (€ 13,5 miljoen) is bestemd voor het strategisch programma van het RIVM. De geraamde omzet van VWS-opdrachtgevers (€ 496,5 miljoen) heeft betrekking op programma's die het RIVM uitvoert voor beleidsdirecties van VWS. De omzet bestaat voor € 86,4 miljoen uit COVID-19 programma's, waaronder het COVID-19 vaccinatieprogramma. In 2023 is voor het COVID-19 vaccinatieprogramma € 57,3 miljoen geraamd. Vanaf 2024 is jaarlijks € 45,1 miljoen opgenomen voor dekking van de vaste kosten voor opslag en distributie. In tegenstelling tot andere vaccinatieprogramma's, die het RIVM uitvoert, zijn de kosten met betrekking tot de aanschaf van de vaccins niet begroot. De vaccins worden door VWS ingekocht en aan het RIVM beschikbaar gesteld voor verspreiding naar de vaccinatielocaties.

In 2023 is voor het investeren in Pandemische Paraatheid € 42 miljoen geraamd. De investering in Pandemische Paraatheid bestaat uit het uitvoeren van Rioolwateronderzoek, behouden van de gedragsunit, inrichting van de Landelijke Functionaliteit Infectieziektenbestrijding, doorontwikkelen van modellen en scenario's en investeren in (internationale) samenwerkingsverbanden.

Als gevolg van COVID-19 zijn een aantal vaccinatieprogramma's in 2020 en 2021 niet volledig uitgevoerd. In 2022 en 2023 worden inhaalcampagnes uitgevoerd voor HPV en de kosten voor het uitvoeren van het Rijksvaccinatieprogramma zijn hoger. Dit leidt per saldo tot een hogere omzet in 2023 van de vaccinatieprogramma's van € 37,5 miljoen.

De omzet overige departementen bestaat uit programma's, die worden uitgevoerd voor ministeries van IenW, EZK, LNV, SZW, BZK en Defensie. Als gevolg van de inrichting van het Landelijk Expertisecentrum Stoffengerelateerde Beroepsziekten voor SZW stijgt de begrote omzet jaarlijks met € 2,1 miljoen. De opdrachten op het gebied van stikstof voor LNV en IenW lopen af in 2024 en 2025 en dit betekent per saldo een daling van de begrote omzet tot € 93,5 miljoen in 2025.

Omzet derden bestaat uit opdrachten die het RIVM uitvoert voor internationale organisaties, ZBO's (waaronder de ANVS) en decentrale overheden.

Lasten

Door voortzetting van de opdrachtenportefeuille als gevolg van de Lange termijn aanpak COVID-19, de investering in Pandemische Paraatheid, groei van opdrachten op het gebied van Milieu en Veiligheid stijgen de personele kosten in 2023 naar € 252,0 miljoen en 2350 FTE. In 2024 dalen de personele kosten als gevolg van daling van de opdrachtportefeuille naar € 231,5 miljoen en 2150 FTE in 2026. De externe inhuur bedraagt maximaal 10% van de totale loonkosten.

De materiële kosten bedragen in 2023 € 378,5 miljoen. Het grootste deel van de kosten, € 208,5 miljoen, hebben betrekking op de uitvoering van de vaccinatieprogramma's en inkoop van vaccins. Door de inhaalcampagnes zijn de begrote kosten voor 2023 hoger dan voor 2024 t/m 2027. Vanaf 2024 is jaarlijks € 187,2 miljoen begroot. Voor COVID-19 worden geen vaccins ingekocht door het RIVM. Inkoop van de COVID-19 vaccins wordt verricht door VWS. Dit betekent dat er geen kosten voor inkoop van COVID-19 vaccins zijn begroot.

Daarnaast is in 2023 € 42,8 miljoen en vanaf 2024 € 45,0 miljoen begroot voor stijgende kosten voor laboratoriuminfrastructuur, materieel en de exploitatiekosten van de nieuwe huisvesting.

In 2023 wordt geïnvesteerd in apparatuur voor laboratoria en ICT voor de nieuwe huisvesting op het Utrecht Science Park. De afschrijvingstermijn is gebaseerd op de economische levensduur van de apparatuur en is vastgesteld op gemiddeld 10 jaar. Als gevolg van de investeringen stijgen de afschrijvingskosten. De stijging van de afschrijvingskosten, de stijgende kosten voor laboratoriuminfrastructuur en materieel en de stijgende exploitatiekosten van de nieuwe huisvesting worden gedekt door verhoging van de Basisfinanciering Essentiële Infrastructuur (€ 20,8 miljoen).

5.3.3 Kasstroomoverzicht

Tabel 43 Kasstroomoverzicht RIVM over het jaar 2023 (bedragen x € 1.000)

	Stand Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. Rekening courant RHB 1 januari + depositorekeningen	209.703	35.505	44.225	40.225	31.725	34.225	36.725
+/- totaal ontvangsten operationele kasstroom	900.774	601.000	639.000	589.000	582.500	579.500	579.500
-/- totaal uitgaven operationele kasstroom	- 917.360	- 592.280	- 641.500	- 591.500	- 574.000	- 571.000	- 571.000
2. Totaal operationele kasstroom	- 16.586	8.720	- 2.500	- 2.500	8.500	8.500	8.500
-/- totaal investeringen	- 8.726	- 15.000	- 15.000	- 4.500	- 4.500	- 4.500	- 4.500
+/- totaal boekwaarde desinvesteringen	-	-	-	-	-	-	-
3. Totaal investeringskasstroom	- 8.726	- 15.000	- 15.000	- 4.500	- 4.500	- 4.500	- 4.500
-/- eenmalige uitkering aan moederdepartement	-	-	-	-	-	-	-
+/- eenmalige storting door moederdepartement	-	-	-	-	-	-	-
-/- aflossingen op leningen	-	-	- 1.500	- 1.500	- 1.500	- 1.500	- 1.500
+/- beroep op leenfaciliteit	-	15.000	15.000	-	-	-	-
4. Totaal financieringskasstroom	-	15.000	13.500	- 1.500	- 1.500	- 1.500	- 1.500
5. Rekening courant RHB 31 december + stand depositorekeningen (=1+2+3+4)	184.391	44.225	40.225	31.725	34.225	36.725	39.225

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Operationele kasstroom

De begrote ontvangsten zijn gebaseerd op de geplande opbrengsten van uit te voeren opdrachten. In de begrote uitgaven bestaan uit de met de opbrengsten samenhangende uitgaven en uitgaven die ten laste van de getroffen voorzieningen worden gedaan. Voor 2023 en 2024 zijn incidentele uitgaven opgenomen die samenhangen met de overgang naar de nieuwe huisvesting en met de uitputting van de getroffen voorzieningen. De eenmalige uitgaven voor nieuwe huisvesting hebben betrekking op verhuizing, dubbele huurlasten in verband met het waarborgen van de continuïteit van de laboratoria, leeg opleveren van het terrein en de gebouwen en het langer in stand houden van het Projectbureau Nieuwe Huisvesting als gevolg van de vertraging van de oplevering van de nieuwbouw.

Investeringskasstroom

De in 2022 geplande grootschalige investeringen in laboratoriumapparatuur en ICT (€ 15,0 miljoen) die samenhangen met het betrekken van de nieuwe huisvesting schuiven als gevolg van vertraging in de oplevering door naar 2023. De jaarlijkse investeringen vanaf 2024 hebben betrekking op vervangingsinvesteringen van ICT-apparatuur.

Financieringskasstroom

Om de investeringen in laboratoriumapparatuur en ICT in 2023 te kunnen financieren wordt een beroep gedaan op de leenfaciliteit van het Ministerie van Financiën. De lening wordt aangegaan voor de economische levensduur van de investeringen (10 jaar) en zal lineair worden afgelost over de looptijd.

5.3.4 Overzicht doelmatigheidsindicatoren

Tabel 44 Overzicht doelmatigheidsindicatoren RIVM voor het jaar 2023

	Stand Slotwet 2021	Vastgestelde begroting 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Omschrijving Generiek Deel							
1. Uurtarieven:							
- Gewogen uurtarief in €	122	125	129	133	137	141	145
- Ontwikkeling uurtarief (2020 = 100)	100	106	106	109	112	116	119
2. Aantal FTE-totaal (excl. externe inhuur)	2076	2250	2350	2200	2175	2150	2150
3. Saldo van baten en lasten (%)	2,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Omschrijving Specifiek Deel							
1. Liquiditeit (current ratio; norm: > 1,5)	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
2. Solvabiliteit (debt ratio)	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
3. Rentabiliteit eigen vermogen	72,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
4. Percentage externe inhuur t.o.v. totale personele kosten	23,6%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%
5. Percentage facturen betaald binnen 30 dagen	91,4%	95,0%	95,0%	95,0%	95,0%	95,0%	95,0%
6. Declarabiliteit % primair proces	68,2%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%
7. FTE overhead als % totaal aantal FTE	13,9%	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
8. Ziekteverzuim	4,2%	3,6%	3,3%	3,0%	2,8%	2,8%	2,8%
9. % medewerkers met een volledig afgeronde p-gesprekscyclus	70,1%	80,0%	80,0%	80,0%	80,0%	80,0%	80,0%

Toelichting doelmatigheidsindicatoren

Generieke indicatoren

1. *Uurtarieven*: Het RIVM hanteert als indicator voor doelmatigheid het gemiddeld gewogen uurtarief. De uurtarieven worden jaarlijks door de eigenaar in juni vastgesteld. De hoogte van de tarieven wordt onder meer bepaald door de ontwikkeling van de loonkosten, de materiële kosten en het aantal te declareren uren per medewerker. Voor 2023 is rekening gehouden met een verwachte tariefstijging als gevolg van stijging van lonen en prijzen van 3,2%. Voor de jaren daarna is rekening gehouden met toekomstige loon- en prijsontwikkelingen van gemiddeld 3,0% per jaar.
2. *Aantal FTE totaal (exclusief externe inhuur)*: Opgenomen is het aantal fulltime equivalenten (FTE) werkzaam bij het RIVM per 31 december van het jaar, exclusief externe inhuur. De ontwikkeling van het aantal verwachte FTE hangt samen met de ontwikkelingen van het opdrachtenpakket. Voor 2023 blijft het aantal FTE op hetzelfde niveau als 2022. Vanaf 2024 zal het aantal FTE afnemen als gevolg van het aflopen van onderdelen van de COVID-19 programma's.
3. *Saldo van baten en lasten*: Het saldo van baten en lasten als percentage van de totale baten.

Specifieke indicatoren

1. *Liquiditeit*: De kortlopende vorderingen ten opzichte van de kortlopende schulden.
2. *Solvabiliteit*: Het totaal van de schulden ten opzichte van het balans-totaal.
3. *Rentabiliteit eigen vermogen*: Het onverdeeld resultaat als percentage van het totaal eigen vermogen.
4. *Percentage externe inhuur t.o.v. totale personele kosten*: Het percentage externe inhuur 2023 bedraagt 10% en voldoet hiermee aan de Rijksbrede norm.
5. *Percentage facturen betaald binnen 30 dagen*: De norm van 95% is gebaseerd op de Rijksbrede afspraken.
6. *Declarabiliteit % primair proces*: De norm binnen het RIVM bedraagt 65%. De declarabiliteit geeft inzicht in de productiviteit die binnen het RIVM wordt behaald.
7. *FTE overhead als % totaal aantal FTE*: Het percentage overhead uitgedrukt in FTE ten opzichte van het totaal aantal FTE binnen het RIVM.
8. *Ziekteverzuim*: De gehanteerde norm voor het RIVM is de Verbaan-norm van 2,8%. Voor 2023 is deze norm niet haalbaar; gestreefd wordt om het ziekteverzuim in 2025 op het niveau van de Verbaan-norm terug te brengen.
9. *% Medewerkers met een volledig afgeronde p-gesprekscyclus*: De overeengekomen norm met de eigenaar is, dat minimaal 80% van de medewerkers een afgeronde p-gesprekscyclus heeft.

Voor wat betreft de specifieke doelmatigheidsindicatoren steunt het RIVM op de gangbare bedrijfseconomische indicatoren, zoals vermeld in bovenstaande tabel. Over de geleverde prestaties legt het RIVM periodiek verantwoording af richting de opdrachtgevers en eigenaar. Aan de primaire opdrachtgevers vindt verantwoording plaats door middel van voortgangsrapportages inclusief een overzicht met de uitputting van de budgetten. Deze rapportages worden door de opdrachtgevers vastgesteld. Aan de overige opdrachtgevers wordt verantwoording afgelegd bij tijdige oplevering van de afgesproken producten en diensten. Aan de eigenaar wordt verantwoording afgelegd door middel van voortgangsrapportages, waarin tevens wordt gereflecteerd op de organisatiebrede doelstellingen uit het jaarplan RIVM.

Audits en benchmarkonderzoeken vinden periodiek plaats. Over (wetenschappelijke) audits op onderdelen van de primaire processen wordt gerapporteerd aan de Commissie van Toezicht. Audits worden gepubliceerd op de website van het RIVM.

6. Financieel Beeld Zorg

6.1 Inleiding

Het Financieel Beeld Zorg (FBZ) geeft een integraal beeld van de ontwikkeling van de uitgaven en ontvangsten onder het Uitgavenplafond Zorg. Dit hoofdstuk geeft een toelichting op de financiële cijfers.

Het FBZ bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Paragraaf 1: Inleiding**

Deze paragraaf gaat over de inhoud van het FBZ en over de wijzigingen in de ontwerpbegroting 2023 ten opzichte van de ontwerpbegroting 2022.

- **Paragraaf 2: Zorguitgaven in vogelvlucht**

In deze paragraaf wordt ingegaan op het financieel beeld op hoofdlijnen van de zorguitgaven, de ontwikkeling van de netto zorguitgaven en de ontwikkeling van het Uitgavenplafond Zorg.

- **Paragraaf 3: Verticale ontwikkeling van de zorguitgaven**

In deze paragraaf worden achtereenvolgens de algemene doelstelling voor de curatieve zorg, de langdurige zorg en maatschappelijke ondersteuning en de rol en verantwoordelijkheid van de bewindspersonen beschreven. Vervolgens wordt de verticale ontwikkeling van de Zvw-, Wlz- en begrotingsgefinancierde zorguitgaven toegelicht. Verder wordt in de verticale toelichting op de Zvw-uitgaven ingegaan op meerjarige financiële afspraken met het oog op een Integraal Zorgakkoord (IZA) voor de periode 2023-2026.

- **Paragraaf 4: Horizontale ontwikkeling van de zorguitgaven en -ontvangsten**

In deze paragraaf wordt de horizontale ontwikkeling van de zorguitgaven en -ontvangsten over meerdere jaren weergegeven en toegelicht. Verder is hierin de paragraaf over de coronakosten in de catastrofereregeling opgenomen.

- **Paragraaf 5: Financiering van de zorguitgaven**

Deze paragraaf gaat in op de financiering van de zorguitgaven die toegerekend worden aan het Uitgavenplafond Zorg.

Verdieping van de zorguitgaven in deelsectoren

Het verdiepingshoofdstuk wordt integraal als open data beschikbaar gesteld op: [Overzicht Datasets | Ministerie van Financiën - Rijksoverheid \(rijksfinancien.nl\)](https://overzichtdatasets.minfin.nl/). Hierin worden de financiële bijstellingen per deelsector tussen de ontwerpbegroting 2022 en de ontwerpbegroting 2023 gepresenteerd en toegelicht.

6.1.1 Wijzigingen in het FBZ

Het FBZ in de ontwerpbegroting 2023 heeft ten opzichte van de ontwerpbegroting 2022 de onderstaande veranderingen ondergaan:

- **Financieel beeld op hoofdlijnen**
Een actueel beeld van de directe zorgkosten aan coronapatiënten en de coronagerelateerde meerkosten in 2020 en 2021 is verplaatst naar paragraaf 6.4.3 Coronakosten in de catastroferegeling.
- **Verticale ontwikkeling van de Zvw-uitgaven**
In een nieuwe paragraaf 6.3.1.5. wordt ingegaan op meerjarige financiële afspraken met het oog op een integraal zorgakkoord voor de periode 2023-2026.
- **Verticale ontwikkeling van de Wlz-uitgaven**
Paragraaf 6.3.2.4 Ontwikkeling van de Wlz-uitgaven
Om meer inzicht te geven in de besteding van middelen voor ouderenzorg, gehandicaptenzorg en de langdurige ggz zijn met ingang van 2022 de budgetten voor zorg in natura en pgb uitgesplitst in de desbetreffende onderdelen.

6.1.2 Leeswijzer

In de VWS-begroting zijn zowel uitgaven die vallen onder het Uitgavenplafond Rijksbegroting als uitgaven die vallen onder het Uitgavenplafond Zorg opgenomen. In deze leeswijzer wordt uitleg gegeven over het onderscheid tussen deze twee soorten uitgaven.

Uitgaven onder het Uitgavenplafond Rijksbegroting

Dit betreft de begrotingsgefinancierde uitgaven die op de VWS-begroting in de artikelen 1 tot en met 11 zijn opgenomen. Dit zijn uitgaven voor onder meer preventie, jeugdhulp en sport. Ook zijn er uitgaven om het zorgstelsel goed te laten functioneren, maar die niet direct zijn te relateren aan de zorgverlening en/of ondersteuningsbehoefte. Voorbeelden hiervan zijn de exploitatiekosten van de zelfstandige bestuursorganen (ZBO's), zoals de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en Zorginstituut Nederland. Al deze begrotingsgefinancierde uitgaven vallen onder het Uitgavenplafond Rijksbegroting.

Uitgaven onder het Uitgavenplafond Zorg

De uitgaven die vallen onder het Uitgavenplafond Zorg zijn in de VWS-begroting opgenomen in paragraaf 6, Financieel Beeld Zorg (FBZ). De uitgaven onder het Uitgavenplafond Zorg zijn voornamelijk opgebouwd uit de geraamde premiegefinancierde uitgaven en voor een beperkt deel uit begrotingsgefinancierde uitgaven.

Onder de premiegefinancierde uitgaven zijn opgenomen:

- De uitgaven onder de Zorgverzekeringswet (Zvw).
- De uitgaven onder de Wet langdurige zorg (Wlz).

Onder de begrotingsgefinancierde uitgaven zijn opgenomen:

- De uitgaven voor Wmo beschermd wonen. Bij Wmo beschermd wonen gaat het om middelen die door middel van een integratie-uitkering aan gemeenten beschikbaar worden gesteld. Deze uitgaven staan op de begroting van het gemeentefonds van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), maar vallen onder het Uitgavenplafond Zorg.
- Een deel van de begrotingsgefinancierde uitgaven op de VWS-begroting op de artikelen 1, 2, en 4, valt onder het Uitgavenplafond Zorg. Tot deze categorie behoren onder meer een deel van de uitgaven aan zorgopleidingen, de uitgaven voor zorg, welzijn en jeugdhulp op Caribisch Nederland en enkele subsidieregelingen.
- Ten slotte is een aantal maatregelen uit de Startnota opgenomen op de aanvullende post van het Ministerie van Financiën die onder het Uitgavenplafond Zorg vallen.

In paragraaf 6.2.2 is een tabel (tabel 2) opgenomen waarin de zorguitgaven onder het Uitgavenplafond Zorg zijn uitgesplitst in premiegefinancierde uitgaven en begrotingsgefinancierde uitgaven.

Bruto en netto zorguitgaven onder Uitgavenplafond Zorg

Bij het Uitgavenplafond Zorg zijn er ook ontvangsten: de eigen betalingen (Zvw) en de eigen bijdragen (Wlz) in de zorg, die samen worden gerekend tot de niet-belastingontvangsten. De totale bruto zorguitgaven minus deze niet-belastingontvangsten vormen de netto zorguitgaven.

Financiering van de zorguitgaven en de sociale fondsen

Dit betreft de financiering van de zorguitgaven die toegerekend worden aan het Uitgavenplafond Zorg. Het grootste deel van de zorguitgaven betreft uitgaven in het kader van de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz). Het overige loopt via de rijksbegroting.

De collectieve zorguitgaven worden gefinancierd uit premies (nominale Zvw-premie, inkomensafhankelijke bijdrage Zvw- en Wlz-premie), belastingmiddelen (rijksbijdragen) vanuit de begroting (rijksbijdrage voor de financiering van de verzekering voor jongeren onder de 18 jaar, bijdrage in de Kosten van Kortingen (BIKK) en rijksbijdrage Wlz), de eigen betalingen in de Zvw en de eigen bijdragen in de Wlz.

De Zvw en de Wlz zijn verzekeringen waar iedere volwassen ingezetene in Nederland verplicht premie voor betaalt en aanspraken aan ontleent. Een deel van de financiering loopt via de sociale fondsen, het Zorgverzekeringsfonds (Zvf) en het Fonds langdurige zorg (Flz). Deze fondsen maken geen onderdeel uit van de rijksbegroting, maar behoren wel tot de overheid. Veranderingen in de financiële positie van de fondsen hebben daarom invloed op het EMU-saldo. De fondsen worden gevoed met premies die door het kabinet worden vastgesteld (de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw en de Wlz-premie) en de rijksbijdragen. De rijksbijdragen vallen onder de begrotingsgefinancierde uitgaven. Ook een eventueel exploitatietekort in het Zvf of Flz kan worden gezien als financiering van de zorguitgaven. Het exploitatiesaldo van de fondsen telt mee in het EMU-saldo en de EMU-schuld van het Rijk. Het Rijk moet hiervoor (meer of minder) lenen.

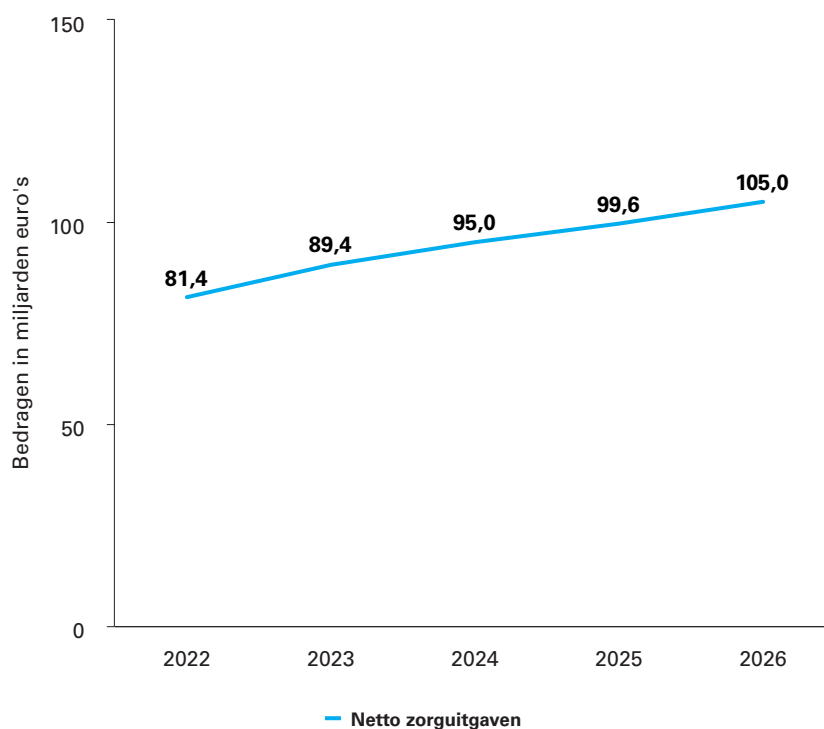
De nominale Zvw-premie wordt niet door het kabinet vastgesteld, maar door de zorgverzekeraars zelf en wordt rechtstreeks door burgers aan hen betaald. In paragraaf 6.5 is wel een raming opgenomen van de nominale premie. Het Zvf werkt als een vereveningsfonds voor zorgverzekeraars, dat moet zorgen voor een gelijk speelveld. Uit het Flz worden de aanspraken betaald die burgers en instellingen hebben op grond van de Wlz. In paragraaf 6.5 wordt nader ingegaan op de financiering van de zorguitgaven.

6.2 Zorguitgaven in vogelvlucht

6.2.1 Financieel beeld op hoofdlijnen

In de onderstaande figuur is de verwachte ontwikkeling van de netto zorguitgaven voor de periode 2022 tot en met 2026 opgenomen. De netto zorguitgaven groeien in deze periode naar verwachting met € 23,6 miljard, van € 81,4 miljard in 2022 naar € 105,0 miljard in 2026.

Figuur 1 Verwachte ontwikkeling van de netto zorguitgaven 2022-2026 (in miljarden euro's)

Bron: VWS

De groei van de netto zorguitgaven vanaf het jaar 2022 is voornamelijk het gevolg van de loon- en prijsontwikkelingen en maar deels door volumegroei en beleidsmatige ontwikkelingen.

In paragraaf 6.4.4 van het FBZ wordt nader ingegaan op de horizontale ontwikkeling van de zorguitgaven. Hierin wordt zowel de nominale als de reële groei in de afzonderlijke jaren opgenomen en wordt een uitsplitsing gemaakt voor de ontwikkeling van de Zvw en de Wlz.

6.2.2 Samenstelling van de bruto zorguitgaven en -ontvangsten

De zorguitgaven onder het Uitgavenplafond Zorg zijn opgebouwd uit de geraamde premiegefinancierde uitgaven onder de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz) en de begrotingsgefinancierde zorguitgaven (beschermd wonen en overige uitgaven).

Bij beschermd wonen gaat het om middelen die door middel van een integratie-uitkering aan gemeenten beschikbaar worden gesteld. Deze uitgaven staan op de begroting van het gemeentefonds van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), maar vallen wel onder het Uitgavenplafond Zorg.

De overige begrotingsgefinancierde zorguitgaven betreffen het deel van de uitgaven die verantwoord wordt op de VWS-begroting, maar wel onder het Uitgavenplafond Zorg vallen. Tot deze categorie behoren onder meer een deel van de uitgaven aan zorgopleidingen, de uitgaven voor zorg, welzijn en jeugdhulp op Caribisch Nederland en enkele subsidieregelingen. Ten slotte is een aantal maatregelen uit de Startnota, die onder het Uitgavenplafond Zorg vallen, opgenomen op de aanvullende post van het Ministerie van Financiën, .

Tabel 1 toont de bruto en netto zorguitgaven en ontvangsten onder het Uitgavenplafond Zorg. De totale bruto zorguitgaven minus deze niet-belastingontvangsten vormen de netto zorguitgaven.

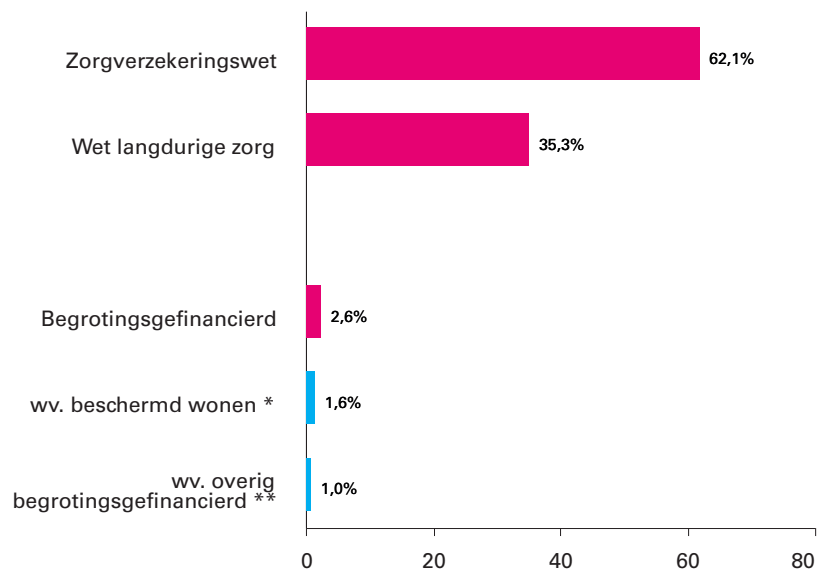
Tabel 1 Samenstelling van de bruto zorguitgaven en -ontvangsten naar financieringsbron (bedragen x € 1 miljard)¹

Omschrijving	2023
Bruto zorguitgaven stand ontwerpbegroting 2023	94,9
<i>Premiegefinancierd</i>	<i>92,5</i>
waarvan Zvw	58,9
waarvan Wlz	33,5
<i>Begrotingsgefinancierd</i>	<i>2,5</i>
waarvan beschermd wonen	1,5
waarvan overig begrotingsgefinancierd	0,9
Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023	5,5
waarvan eigen betalingen Zvw	3,3
waarvan eigen bijdragen Wlz	2,2
Netto zorguitgaven stand ontwerpbegroting 2023	89,4

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS, Zorginstituut Nederland en NZa.

Figuur 2 Bruto zorguitgaven per financieringsbron als aandeel in de totale zorguitgaven 2023 (in %)

*Gemeentefonds/BZK

**Begroting VWS

6.2.3 Ontwikkeling van de netto zorguitgaven

De netto zorguitgaven zijn de bruto zorguitgaven verminderd met de ontvangsten (eigen betalingen Zvw en eigen bijdragen Wlz).

In tabel 2 is vanaf de stand ontwerpbegroting 2022 de ontwikkeling van de netto zorguitgaven op hoofdlijnen te zien.

Tabel 2 Ontwikkeling van de netto zorguitgaven 2022-2026 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2022	2023	2024	2025	2026
1 Netto zorguitgaven ontwerpbegroting 2022	81.358,3	84.629,7	88.642,3	92.784,5	97.172,8
2 Bijstellingen NvW ontwerpbegroting 2022	599,1	620,6	648,9	679,1	710,8
Zorgverzekeringswet	373,4	373,0	389,0	405,8	423,4
Wet langdurige zorg	235,2	247,7	259,9	273,3	287,4
Begrotingsgefinancierd	- 9,5	0,0	0,0	0,0	0,0
3 Netto zorguitgaven NvW ontwerpbegroting 2022 (= 1+2)	81.957,4	85.250,3	89.291,2	93.463,5	97.883,5
4 Bijstellingen maatregelen Startnota	367,5	742,0	407,5	- 651,0	- 1.310,8
Zorgverzekeringswet	0,0	- 385,0	- 671,0	- 1.134,0	- 1.650,8
Wet langdurige zorg	0,0	- 60,0	- 335,0	- 770,0	- 867,8
Begrotingsgefinancierd (aanvullende post Financiën)	367,5	1.187,0	1.413,5	1.253,0	1.207,7
5 Netto zorguitgaven stand Startnota (= 3+4)	82.324,9	85.992,3	89.698,7	92.812,5	96.572,7
6 Bijstellingen 1° suppletoire begroting 2022	88,9	2.323,6	3.698,7	5.165,3	6.654,5
Zorgverzekeringswet	35,7	1.639,5	2.441,5	3.339,8	4.030,3
Wet langdurige zorg	166,8	664,1	1.184,1	1.729,7	2.383,9
Begrotingsgefinancierd	- 113,6	20,1	73,1	95,7	240,3
7 Netto zorguitgaven stand 1° suppletoire begroting 2022 (= 5+6)	82.413,8	88.315,9	93.397,5	97.977,8	103.227,2
8 Bijstellingen netto zorguitgaven ontwerpbegroting 2023	- 1.020,3	1.116,1	1.613,3	1.609,7	1.741,8
Zorgverzekeringswet	- 654,0	922,3	926,3	978,5	1.050,9
Wet langdurige zorg	- 165,1	847,7	846,2	794,0	852,9
Begrotingsgefinancierd	- 201,3	- 653,9	- 159,2	- 162,8	- 161,9
9 Netto zorguitgaven stand ontwerpbegroting 2023 (= 7+8)	81.393,5	89.432,0	95.010,7	99.587,5	104.969,0

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS

Bijstellingen NvW ontwerpbegroting 2022

Dit betreft de bijstellingen als gevolg van de aangenomen motie Hijink en Bikker om extra financiële middelen vrij te maken voor zorgsalarissen. Deze bijstellingen zijn opgenomen en toegelicht in de Nota van Wijziging ontwerpbegroting 2022 (kamerstukken II, [35 925 XVI, nr. 10](#)).

Bijstellingen maatregelen Startnota

Dit betreft de bijstellingen als gevolg van het coalitieakkoord.

Bijstellingen 1e suppletoire begroting 2022

Dit betreft de bijstellingen als gevolg van de voorjaarsbesluitvorming 2022, waarin met name de nieuwe CPB-raming voor opwaartse bijstellingen zorgde met betrekking tot loon- en prijsontwikkeling en volumegroei.

Bijstellingen ontwerpbegroting 2023

Dit betreft de bijstellingen die na de 1^e suppletoire begroting 2022 hebben plaatsgevonden.

In paragraaf 6.3 wordt de ontwikkeling van de netto zorguitgaven toegelicht.

6.2.4 Ontwikkeling van het Uitgavenplafond Zorg

Het Uitgavenplafond Zorg is bij de start van het kabinet Rutte IV voor de periode 2022-2025 ex-ante vastgesteld bij Startnota (Kamerstukken II, 35 788, nr. B). Voor het vaststellen van het Uitgavenplafond Zorg is uitgegaan van de netto zorguitgaven bij Miljoenennota 2022 en de budgettaire aanpassingen die sindsdien waren verwerkt. Hieronder vallen de maatregelen van de aangenomen motie Hijink en Bikker om extra financiële middelen voor zorgsalarissen vrij te maken (Kamerstukken II, 35 925 XVI, nr. 10) en de maatregelen uit de Startnota.

Bij de Startnota is afgesproken het Uitgavenplafond Zorg opnieuw vast te stellen uiterlijk bij Voorjaarsnota 2022. Daarom is bij de 1^e suppletoire begroting 2022 het Uitgavenplafond Zorg opnieuw vastgesteld met alle mutaties uit de voorjaarsbesluitvorming 2022, waaronder de verwerking van de nieuwe macro-economische raming van het CPB.

In tabel 3 is de opbouw van het Uitgavenplafond Zorg vanaf de stand ontwerpbegroting 2022 te zien.

Tabel 3 Opbouw Uitgavenplafond Zorg 2022-2025 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2022	2023	2024	2025
Netto zorguitgaven stand ontwerpbegroting 1 2022	81.358,3	84.629,7	88.642,3	92.784,5
2 Bijstellingen NvW ontwerpbegroting 2022	599,1	620,6	648,9	679,1
- Waarvan verhoging zorgsalarissen	593,6	620,6	648,9	679,1
- Waarvan overig	- 9,5	0,0	0,0	0,0
- Waarvan maatregelen corona	15,0	0,0	0,0	0,0
3 Netto zorguitgaven stand NvW ontwerpbegroting 2022 (= 1+2)	81.957,4	85.250,3	89.291,2	93.463,5
4 Bijstellingen maatregelen Startnota	367,5	742,0	407,5	- 651,0
5 Uitgavenplafond Zorg stand Startnota (= 3+4)	82.324,9	85.992,3	89.698,7	92.812,5
6 Bijstellingen Uitgavenplafond Zorg 1^e suppletoire begroting 2022	88,9	2.323,6	3.698,7	5.165,3
- Waarvan loon- en prijsontwikkeling	79,8	2.487,4	3.720,1	4.952,3
- Waarvan verwerking MLT Zorg 2022-2025	0,0	18,1	228,7	476,7
- Waarvan overboekingen tussen Uitgavenplafonds	- 92,2	- 116,8	- 120,4	- 133,7
- Waarvan maatregelen corona	230,0	43,0	0,0	0,0
- Waarvan overige	- 128,7	- 108,1	- 129,7	- 130,0
7 Uitgavenplafond Zorg stand 1^e suppletoire begroting 2022 (= 5+6)	82.413,8	88.315,9	93.397,5	97.977,8
8 Bijstellingen Uitgavenplafond Zorg ontwerpbegroting 2023	- 5,4	1.640,4	1.789,8	1.898,6
- Waarvan loon- en prijsontwikkeling	0,0	1.964,7	2.065,0	2.171,0
- Waarvan overboekingen tussen Uitgavenplafonds	- 5,4	- 324,3	- 275,2	- 272,4
9 Uitgavenplafond Zorg stand ontwerpbegroting 2023 (= 7+8)	82.408,4	89.956,3	95.187,2	99.876,4

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS

Toelichting

Bijstellingen Uitgavenplafond Zorg NvW ontwerpbegroting 2022

Dit betreft de bijstellingen als gevolg van de aangenomen motie Hijink en Bikker om extra financiële middelen vrij te maken voor zorgsalarissen. Deze bijstellingen zijn opgenomen en toegelicht in de Nota van Wijziging ontwerpbegroting 2022 (Kamerstukken II, [35 925 XVI, nr. 10](#)).

Bijstellingen Uitgavenplafond Zorg maatregelen Startnota

Dit betreft de bijstellingen als gevolg van het coalitieakkoord.

Bijstellingen Uitgavenplafond Zorg 1e suppletoire begroting 2022

Dit betreft de bijstellingen als gevolg van de voorjaarsbesluitvorming 2022.

Bijstellingen Uitgavenplafond Zorg ontwerpbegroting 2023

Dit betreft de bijstellingen die na de 1e suppletoire begroting 2022 hebben plaatsgevonden.

Loon- en prijsontwikkeling

Het Uitgavenplafond Zorg is op basis van actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB) opwaarts bijgesteld met € 2,0 miljard in 2023, oplopend tot ongeveer € 2,2 miljard in 2025, als gevolg van een hogere loon- en prijsontwikkeling dan eerder geraamd.

Overboekingen tussen de Uitgavenplafonds

Het Uitgavenplafond Zorg is verlaagd met € 5,4 miljoen in 2022, oplopend tot € 272,4 miljoen in 2025, als gevolg van diverse overboekingen vanuit het Uitgavenplafond Zorg naar de VWS-begroting (Uitgavenplafond Rijksbegroting). Het gaat hierbij onder andere om de volgende overboekingen:

- Scheiden wonen en zorg: € 98,9 miljoen in 2023 oplopend tot € 104 miljoen in 2026.
- IZA-transformatiegeld: € 22,2 miljoen in 2023 oplopend tot € 25 miljoen in 2026.
- Standaardisatie gegevensuitwisseling: € 34,4 miljoen in 2023 aflopend tot € 0,2 miljoen in 2026.
- De opbrengst van de vitamine D maatregel (€ 129 miljoen per jaar) zal worden ingezet ter dekking van het investeringsvoorstel Pallas. Hiervoor wordt de opbrengst vanaf 2023 structureel overgeboekt naar de VWS-begroting.
- Voor de rest betreft het diverse kleinere overboekingen.

6.2.5 Toetsing van de netto zorguitgaven aan het Uitgavenplafond Zorg

Om te toetsen of het Uitgavenplafond Zorg overschreden dan wel onderschreden is, worden de netto zorguitgaven getoetst aan het Uitgavenplafond Zorg.

Tabel 4 laat de toetsing van de netto zorguitgaven aan het Uitgavenplafond Zorg zien voor de jaren 2022-2025.

Tabel 4 Toetsing netto zorguitgaven aan het Uitgavenplafond Zorg 2022-2025 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2022	2023	2024	2025
A Netto zorguitgaven				
1 Stand Startnota	82.324,9	85.992,3	89.698,7	92.812,5
2 Bijstellingen	88,9	2.323,6	3.698,7	5.165,3
3 Stand 1^e suppletoire begroting 2022	82.413,8	88.315,9	93.397,5	97.977,8
4 Bijstellingen	- 1.020,3	1.116,1	1.613,3	1.609,7
5 Stand ontwerpbegroting 2023	81.393,5	89.432,0	95.010,7	99.587,5
B Uitgavenplafond Zorg				
6 Stand Startnota	82.324,9	85.992,3	89.698,7	92.812,5
7 Bijstellingen na Startnota	88,9	2.323,6	3.698,7	5.165,3
8 Stand 1^e suppletoire begroting 2022	82.413,8	88.315,9	93.397,5	97.977,8
9 Bijstellingen	- 5,4	1.640,4	1.789,8	1.898,6
10 Stand ontwerpbegroting 2023	82.408,4	89.956,3	95.187,2	99.876,4
C + Overschrijding/- Onderschrijding				
11 Stand 1^e suppletoire begroting 2022 (= 3-6)	0,0	0,0	0,0	0,0
12 Stand ontwerpbegroting 2023 (= 5-8)	- 1.014,9	- 524,3	- 176,5	- 288,9

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS

Toelichting

Ad A en B

De bijstelling van de netto zorguitgaven en het Uitgavenplafond Zorg is opgenomen in de paragrafen 6.2.3 (tabel 2) en 6.2.4 (tabel 3).

Ad C

In de 1^e suppletoire begroting 2022 is het Uitgavenplafond Zorg definitief vastgesteld en is er derhalve geen sprake van een onderschrijding/overschrijding (zie regel 11).

De stand van de onderschrijding van het Uitgavenplafond Zorg bij de ontwerpbegroting 2023 bedraagt afgerond € 1 miljard in 2022, aflopend tot € 0,3 miljard in 2025 (zie regel 12).

6.3 Verticale ontwikkeling van de zorguitgaven

De verticale toelichting geeft een cijfermatig overzicht van de budgettaire veranderingen voor de jaren 2022 tot en met 2027, sinds het opstellen van de ontwerpbegroting 2022. Na de ontwerpbegroting 2022 is een Nota van Wijziging opgemaakt naar aanleiding van de aangenomen motie Hijink en Bikker om extra middelen voor zorgsalarissen vrij te maken (Kamerstukken II, [35 925 XVI, nr. 10](#)). In deze ontwerpbegroting 2023 worden de Startnota mutaties, alsmede alle overige mutaties die hebben plaatsgevonden na de Nota van Wijziging ontwerpbegroting 2022, gepresenteerd en toegelicht.

De afzonderlijke posten worden toegelicht als het hiermee gepaard gaande bedrag hoger is dan € 10 miljoen.

6.3.1 Zorgverzekeringswet (Zvw)

6.3.1.1 Algemene doelstelling

Een kwalitatief goed en toegankelijk stelsel voor curatieve zorg tegen maatschappelijk verantwoorde kosten.

6.3.1.2 Rol en verantwoordelijkheid bewindspersonen

De bewindspersonen van VWS zijn verantwoordelijk voor een goed werkend en samenhangend stelsel voor curatieve zorg en voor de beheersing van de collectieve zorguitgaven.

Dit omvat het stellen van eisen aan de kwaliteit van zorg en het opstellen en handhaven van de wettelijke kaders waarbinnen het zorgstelsel functioneert. Het wettelijk kader wordt gevormd door de Zorgverzekeringswet, de Wet bijzondere medische verrichtingen, de Wet marktordening gezondheidszorg, de Wet geneesmiddelenprijzen, de Wet toelating zorginstellingen en de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg.

De bewindspersonen hebben sturingsmogelijkheden door invloed op de samenstelling van het verplicht verzekerde pakket (het basispakket) en de (maximale) hoogte van tarieven in sectoren waar de prijsvorming niet is vrijgegeven. Tevens streven de bewindspersonen naar het bevorderen van doelmatigheid in de zorgsector door bijvoorbeeld het maken van afspraken met het veld en het stimuleren van gepast gebruik. De bewindspersonen worden in deze rol ondersteund door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), Zorginstituut Nederland en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa).

De IGJ houdt op basis van de geldende normen toezicht op de kwaliteit van de zorg in Nederland.

Zorginstituut Nederland en de NZa spelen een belangrijke rol bij de beheersing van de zorguitgaven. Zorginstituut Nederland adviseert de bewindspersonen over de samenstelling van het verzekerde pakket en beheert het Zorgverzekeringsfonds (Zvf). De NZa behartigt het belang van de zorgconsument door het bewaken van de betaalbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van zorg en houdt in dat kader toezicht op zorgaanbieders en zorgverzekeraars. De NZa adviseert de bewindspersonen over beleid en regelgeving. De NZa stelt op aanwijzing van de bewindspersonen regels, budgetten en tarieven vast voor dat deel van de zorg dat is gereguleerd en stelt condities voor concurrentie vast in zorgsectoren met vrije prijsvorming.

Zorginstituut Nederland en de NZa brengen de omvang van de gerealiseerde zorguitgaven in kaart. Zij baseren zich daarbij op informatie van zorgverzekeraars en instellingen, die na afloop van het jaar door externe accountants wordt beoordeeld. Op basis van de rapportages van Zorginstituut Nederland en de NZa leggen de bewindspersonen verantwoording af aan de Tweede Kamer.

Verder ziet de Autoriteit Consument & Markt (ACM) toe op de naleving van wetten en regels op het gebied van concurrentie en marktwerking op basis van de Mededingingswet. Ook beoordeelt de ACM fusies in de zorg en controleert de ACM of zorgaanbieders en zorgverzekeraars geen concurrentiebeperkende afspraken maken.

De uitvoering van het zorgstelsel is in handen van private partijen. Private zorgverzekeraars sluiten contracten met een veelheid aan private, over het land verspreide zorgaanbieders waaronder: ziekenhuizen, zelfstandige behandelcentra, instellingen voor geestelijke gezondheidszorg en vrijgevestigde beroepsbeoefenaren, zoals huisartsen, apothekers en paramedici. Verzekeraars concurreren door een zo goed mogelijke prijs/kwaliteitverhouding en doelmatigheid in de zorg na te streven. De zorg die aanbieders verlenen en de uitgaven die daarmee gemoeid zijn, vloeien voort uit de aanspraken die zijn vastgelegd in de Zorgverzekeringswet (Zvw). De zorgsector is privaat binnen publieke randvoorwaarden.

6.3.1.3 Verticale ontwikkeling van de Zvw-uitgaven en –ontvangsten

De verticale toelichting bevat een cijfermatig overzicht van de budgettaire veranderingen voor de jaren 2022 tot en met 2027 sinds het opstellen van de ontwerpbegroting 2022.

De verticale toelichting onderscheidt drie categorieën bijstellingen:

- Autonom: voornamelijk bijstellingen als gevolg van de actualisering van de zorguitgaven op basis van actuele cijfers van Zorginstituut Nederland en de NZa en bijstellingen op basis van actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB).
- Beleidsmatig: bijstellingen die verband houden met politieke prioriteitstelling. In deze begroting 2023 betreft het vooral maatregelen op basis van het coalitieakkoord.
- Technisch: overhevelingen tussen financieringsbronnen/domeinen.

De afzonderlijke posten worden toegelicht als het hiermee gepaard gaande bedrag hoger is dan € 10 miljoen.

Tabel 5 laat vanaf de stand ontwerpbegroting 2022 de verticale ontwikkeling van de zorguitgaven en -ontvangsten van de Zvw zien. Onder de tabel is een toelichting op de verschillende bijstellingen opgenomen.

Tabel 5 Verticale ontwikkeling van de Zvw-uitgaven en -ontvangsten 2022-2027 (bedragen x € 1 miljoen) ¹

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bruto Zvw-uitgaven ontwerpbegroting 2022	54.463,9	56.437,5	58.885,0	61.398,5	64.029,3	
Bijstellingen NvW ontwerpbegroting 2022	376,1	375,7	391,9	408,9	426,6	
Bruto Zvw-uitgaven NvW ontwerpbegroting 2022	54.839,9	56.813,2	59.276,9	61.807,3	64.455,9	
Bijstellingen bruto Zvw-uitgaven						
Autonom	- 703,5	2.895,4	3.807,5	4.782,6	5.583,3	
Actualisering Zvw-uitgaven (zie tabel 5A)	- 722,5	- 109,9	- 109,9	- 109,9	- 109,9	
Loon- en prijsontwikkeling	19,0	2.972,7	3.745,7	4.545,3	5.252,1	
Verwerking MLT 2022-2025	0,0	32,6	171,7	347,2	441,2	
Beleidsmatig	20,8	- 762,1	- 1.254,7	- 1.916,6	- 2.473,2	
Valpreventie bij 65-plussers (overheveling van AP)	0,0	47,5	63,5	63,5	65,0	
Valpreventie bij 65-plussers	0,0	- 50,0	- 80,0	- 95,0	- 102,8	
Passende zorg als norm (enkel bewezen effectieve zorg) in Zvw	0,0	0,0	0,0	- 23,0	- 70,0	
Integraal Zorgakkoord (IZA)	0,0	- 540,0	- 853,9	- 1.170,7	- 1.554,0	
Juiste zorg op de juiste plek	0,0	0,0	0,0	- 100,0	- 200,0	
Stimuleren anderhalvelijnszorg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Sturing op doelmatigheid via de tarieven	0,0	0,0	- 120,0	- 140,0	- 147,0	
Doelmatige inkoop geneesmiddelen en medische technologie	0,0	- 15,0	- 35,0	- 50,0	- 65,0	
Eigen risico gelijk houden tot en met 2025 en andere vormgeving van het eigen risico voor de medisch-specialistische zorg	0,0	120,0	240,0	94,0	94,0	
Standaardisatie gegevensuitwisseling	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Standaardisatie inkoop- en verantwoordingsseisen Zvw	0,0	0,0	- 30,0	- 30,0	- 30,0	
Verlengen voorwaardelijke toelating paramedische herstellzorg i.v.m. corona	30,0	43,0	0,0	0,0	0,0	
Aanpassing basisniveau IZA- sectoren	0,0	- 350,0	- 350,0	- 350,0	- 350,0	
Huisartsen meer tijd (opleiding huisartsen)	0,0	2,0	6,0	10,0	12,0	
Wachlijsten ggz	0,0	30,0	30,0	0,0	0,0	
IZA-transformatiegeld	0,0	84,3	0,0	0,0	0,0	
Pakketmaatregel vitamine D	0,0	- 129,0	- 129,0	- 129,0	- 129,0	
Overig beleidsmatig	- 9,2	- 5,0	3,7	3,6	3,6	
Totaal bijstellingen bruto Zvw- uitgaven	- 682,8	2.133,2	2.552,9	2.866,0	3.110,2	
Bruto Zvw-uitgaven ontwerpbegroting 2023	54.157,2	58.946,5	61.829,8	64.673,3	67.566,1	70.607,8
Zvw-ontvangsten ontwerpbegroting 2022	3.236,8	3.378,8	3.530,3	3.681,7	3.836,2	
Bijstellingen NvW ontwerpbegroting 2022	2,6	2,8	2,9	3,1	3,2	
Zvw-ontvangsten NvW ontwerpbegroting 2022	3.239,4	3.381,6	3.533,3	3.684,8	3.839,5	
Bijstellingen Zvw-ontvangsten						
Autonoom	- 64,5	30,8	37,3	35,5	77,0	
Effect actualisatie en budgettaire besluitvorming eigen risico Zvw	- 64,5	- 3,9	- 3,7	- 9,9	- 11,7	
cMEV en MEV effect eigen risico	0,0	14,6	14,8	13,0	14,0	
Verwerking MLT 2022-2025	0,0	20,0	26,2	32,3	74,7	
Beleidsmatig	0,0	- 74,3	- 181,2	- 353,8	- 397,3	
Effect besparingen IZA op eigen risico	0,0	- 37,0	- 73,9	- 76,7	- 80,0	
Eigen risico gelijk houden tot en met 2025 en andere vormgeving van het eigen risico voor de medisch-specialistische zorg	0,0	- 103,0	- 209,0	- 383,0	- 385,0	
Effect maatregelen coalitieakkoord op eigen risico	0,0	40,0	75,0	79,0	41,0	
Bijstelling eigen risico	0,0	25,7	26,6	26,9	26,7	
Totaal bijstellingen Zvw- ontvangsten	- 64,5	- 43,5	- 143,9	- 318,3	- 320,2	
Zvw-ontvangsten ontwerpbegroting 2023	3.174,9	3.338,1	3.389,4	3.366,5	3.519,3	3.673,6
Netto Zvw-uitgaven NvW ontwerpbegroting 2022	51.600,6	53.431,6	55.743,7	58.122,5	60.616,4	
<i>Bijstellingen in de netto Zvw- uitgaven</i>	<i>- 618,2</i>	<i>2.176,766</i>	<i>2.696,8</i>	<i>3.184,3</i>	<i>3.430,4</i>	
Netto Zvw-uitgaven ontwerpbegroting 2023	50.982,3	55.608,4	58.440,4	61.306,8	64.046,8	66.934,2

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS, Zorginstituut Nederland en NZa.

Toelichting

Uitgaven

Autonoom

Actualisering Zvw-uitgaven

Tabel 5A Actualisering Zvw-uitgaven 2022-2027 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Eerstelijnszorg	- 197,8	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3
Tweedelijnszorg	283,0	- 85,4	- 85,4	- 85,4	- 85,4	- 85,4
Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg	228,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Apotheekzorg en hulpmiddelen	- 50,7	- 50,7	- 50,7	- 50,7	- 50,7	- 50,7
Wijkverpleging	- 988,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ziekenvervoer	11,8	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9
Grensoverschrijdende zorg	- 9,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal bijstellingen OW 2023	- 722,5	- 109,9	- 109,9	- 109,9	- 109,9	- 109,9

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal

Bron: NZa, Zorginstituut Nederland en VWS

In tabel 5A is de post 'Actualisering Zvw-uitgaven' uit tabel 5 naar sectoren uitgesplitst. Op basis van gegevens uit de tweede kwartaalrapportage van het Zorginstituut en informatie van de NZa zijn de Zvw-uitgaven geactualiseerd. De actualisatie leidt bij de ene sector tot een overschrijding en bij de andere sector tot een onderschrijding. Op totaalniveau is de onderschrijding € 722 miljoen in 2022. Hiervan heeft een onderschrijding van € 167 miljoen betrekking op sectoren buiten het Integraal Zorgakkoord (IZA). Hiervan wordt € 57 miljoen incidenteel verondersteld. Vanaf 2023 wordt per saldo een onderschrijding van € 110 miljoen structureel op de niet IZA-sectoren verwerkt. Door deze structurele verwerking komen de cijfers in de begroting 2023 meer in lijn met de verwachte uitgaven van verzekeraars aan zorgaanbieders. Een uitgebreide toelichting per sector is te vinden in de verdiepende bijlage van het Financieel Beeld Zorg (FBZ).

Loon- en prijsontwikkeling

De raming van de loon- en prijsontwikkeling is aangepast op basis van actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB). Hierbij is rekening gehouden met de verwachte loon- en prijsontwikkeling in 2023 en de bijstelling over 2022 van de gestegen loon- en prijsontwikkeling ten opzichte van de Macro Economische Verkenningen (MEV) van vorig jaar.

Verwerking MLT 2022-2025

Deze bijstelling betreft de technische verwerking van de middellange-termijnverkenning (MLT) voor de volumegroei 2022-2025 van het Centraal Planbureau (CPB).

Beleidsmatig

Valpreventie bij 65-plussers (overheveling van AP)

Om eraan bij te dragen dat ouderen gezond ouder kunnen worden in hun eigen of passende omgeving, zetten we in op valpreventie. Gemeenten krijgen de taak om valpreventieprogramma's aan te (laten) bieden voor hun inwoners van 65 jaar en ouder. Hiervoor zijn investeringen nodig in

het ontwikkelen en aanbieden van valpreventieprogramma's. Om te zorgen dat deze aansluiten bij de behoefte van 65-plussers is ook opsporing en screening nodig. Dit vraagt in sommige sectoren een investering doordat er meer valrisicotesten, valanalyses en beweeginterventies worden ingezet. Hiervoor zijn in het coalitieakkoord middelen beschikbaar gesteld, die worden overgeheveld vanuit de aanvullende post(AP) van hFinanciën.

Valpreventie bij 65-plussers

De investering vanuit het coalitieakkoord voor valpreventie bij 65-plussers leidt tot besparingen op de Zvw-uitgaven (minder medische zorgkosten door minder valincidenten, waardoor ouderen minder vaak op de SEH belanden en minder revalidatiezorg nodig hebben). De besparing op de Zvw-uitgaven wordt vanaf 2023 verondersteld.

Passende zorg als norm (enkel bewezen effectieve zorg) in Zvw

Passende zorg is gericht op gepast gebruik en zinnige zorg maar ook op gezondheid, functioneren en kwaliteit van leven. Daarbij is het van belang dat zorg op de juiste plek geleverd wordt. Toezichthouders en uitvoerders worden in staat gesteld om adequaat te kunnen sturen op passende zorg. De toets op het basispakket op basis van een kader voor passende zorg wordt verbeterd en verbreed. Zorginstituut Nederland wordt ten behoeve van de afdwingbaarheid verzocht om (in het verlengde van het lopende traject van het Zorginstituut met de NZa over passende zorg) kwaliteit van zorg scherper te definiëren en transparantie hierover af te dwingen. Uitgaande van de invoering van passende zorg wordt een besparing in de Zvw-uitgaven verondersteld.

Integraal Zorgakkoord (IZA)

Met verschillende zorgsectoren in de Zvw wordt een Integraal Zorgakkoord afgesloten voor de periode vanaf 2023 tot en met 2026 (de huidige akkoorden lopen tot en met 2022). Hierin worden afspraken gemaakt over zorginhoud en de budgettaire kaders zoals opgenomen in het coalitieakkoord. Zie voor meer informatie paragraaf 6.3.1.5 over het IZA.

Juiste zorg op de juiste plek

Om de juiste zorg op de juiste plek en substitutie te realiseren, moet aan bepaalde randvoorwaarden invulling worden gegeven. Belangrijk is dat er voldoende transitiemiddelen, capaciteit en organisatiekracht is, zowel aan de ontvangende als de substituerende kant. Vanaf 2025 moet deze beweging leiden tot een besparing op de zorgkosten.

Stimuleren anderhalvelijnszorg

Een verschuiving van complexe medisch-specialistische zorg (MSZ) naar de 'basis-MSZ' (anderhalvelijnszorg) wordt gestimuleerd door de introductie van een nieuwe betaaltitel en door de vrijblijvendheid van het meekijkconsult weg te nemen. Deze maatregel leidt tot een besparing van € 50 miljoen vanaf 2027.

Sturing op doelmatigheid via de tarieven

Om doelmatigheid te bevorderen wordt ingezet op tariefstelling, door normatieve elementen toe te voegen in sectoren waar vaste of maximumtarieven worden gehanteerd. Dit leidt tot een besparing van € 120 miljoen in 2024, oplopend tot € 147 miljoen vanaf 2026.

Doelmatige inkoop geneesmiddelen en medische technologie

De prijsonderhandelingen over dure, nieuwe geneesmiddelen worden uitgebreid naar alle middelen met een verwachte jaarlijkse uitgave boven de € 10 miljoen. Voor dure hulpmiddelen en medische technologie wordt na analyse van de verwachte effecten de keuze gemaakt tussen centrale prijs-onderhandelingen of inzet op gecoördineerde inkoop.

Eigen risico gelijk houden tot en met 2025 en andere vormgeving van het eigen risico voor de medisch-specialistische zorg

De hoogte van het verplicht eigen risico in de Zvw blijft € 385 tot en met 2025. Daarnaast wordt er gewerkt aan een nieuwstelsel van eigen betalingen per verrichting per 2025. De nieuwe systematiek per 2025 leidt er naar verwachting toe, dat mensen niet na één behandeling hun volledige eigen risico volmaken. Per saldo is de verwachting dat het remgeldeffect van het eigen risico afneemt, waardoor het zorggebruik en daarmee de zorguitgaven toenemen.

Standaardisatie gegevensuitwisseling

De gegevensuitwisseling in de zorg wordt gestandaardiseerd. Er wordt gekeken naar de meest doelmatige modaliteit. Deze maatregel leidt in 2027 en 2028 tot een besparing van € 113,3 miljoen respectievelijk € 226,6 miljoen. Vanaf 2029 is de besparing structureel € 340,0 miljoen.

Standaardisatie inkoop- en verantwoordingseisen Zvw

De niet-concurrentiële inkoop- en verantwoordingseisen aan zorgaanbieders worden gestandaardiseerd. Het gaat om een aanvulling op een eerder ingeboekte taakstelling van € 50 miljoen in 2023 en € 100 miljoen vanaf 2024.

Verlengen voorwaardelijke toelating paramedische herstellzorg i.v.m. corona

Vanwege de besmettingen met het coronavirus is de voorwaardelijke toelating van paramedische herstellzorg per 1 augustus 2022 met één jaar verlengd, zodat behandeling na besmetting mogelijk blijft.

Aanpassing basisniveau IZA-sectoren

In het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA) worden de startniveaus van de macrokaders voor de IZA-sectoren meerjarig bijgesteld op basis van actuele inzichten over het gerealiseerde uitgavenniveau in recente jaren. Zie paragraaf 6.1.3.5. Per saldo is sprake van een verlaging van € 350 miljoen structureel.

Huisartsen meer tijd (opleiding huisartsen)

Om «meer tijd voor de huisarts» te realiseren, maken we het opleiden van meer huisartsen mogelijk: 20 extra plekken voor de driejarige huisartsopleiding per 2023 en nog eens 20 plekken per 2024.

Wachlijsten ggz

In het kader van het Integraal Zorgakkoord is voor zowel 2023 als 2024 € 30 miljoen gereserveerd voor het aanpakken van de wachtlijsten in de ggz.

IZA-transformatiegeld

Voor de partijen die deelnemen aan het IZA is in de periode 2023-2027 in totaal € 2,8 miljard aan transformatiemiddelen beschikbaar. Naar verwachting zijn de uitgaven in 2023 nog relatief beperkt in verband met de aanloop naar besluitvorming en feitelijke uitvoering van transformatieplannen. Vooralsnog wordt uitgegaan van € 280 miljoen aan uitgaven aan

transformatiemiddelen via verzekeraars in 2023. Daarvan is € 84,3 miljoen verwerkt in de VWS-begroting 2023; de resterende middelen zijn gereserveerd op de aanvullende post van het ministerie van Financiën.

Pakketmaatregel vitamine D

Op advies van het Zorginstituut worden alle vitamine D-middelen met colecalfiferol uit het geneesmiddelenstelsel (GVS) verwijderd. Dat betekent dat ze niet meer worden vergoed uit het basispakket van de zorgverzekering. De opbrengst van deze maatregel (€ 129 miljoen) wordt overgeheveld naar de VWS-begroting ter dekking van het investeringsvoorstel Pallas.

Overig beleidsmatig

Deze post is het saldo van kleine beleidsmatige bijstellingen.

Ontvangsten

Autonoom

Effect actualisatie en budgettaire besluitvorming eigen risico Zvw

Deze mutatie bestaat uit twee onderdelen. Op basis van gegevens van het Zorginstituut vallen de verwachte opbrengsten van het eigen risico in 2022 lager uit dan eerder verwacht. Als gevolg van de macronacalculatie die voor 2022 geldt, komt 70% van deze tegenvaller ten laste van het Zorgverzekeringsfonds. Dit leidt tot een tegenvaller van ongeveer € 64,5 miljoen in 2022. Daarnaast is er een reeks die start in 2023 met € 3,9 miljoen, dit is het effect op het eigen risico van de budgettaire besluitvorming over de zorguitgaven.

cMEV en MEV effect eigen risico

De hogere loon- en prijsstijging als gevolg van de verwerking van de cMEV en MEV-cijfers leiden ertoe dat ook de verwachte opbrengst van het eigen risico hoger is.

Verwerking MLT 2022-2025

Deze bijstelling betreft de technische verwerking van de middellange-termijnverkenning (MLT) 2022–2025 van het Centraal Planbureau (CPB).

Beleidsmatig

Effect besparingen IZA op eigen risico

De besparingen op grond van het Integraal Zorgakkoord leiden tot lagere zorguitgaven. Daarmee samenhangend worden lagere ontvangsten op grond van het verplicht eigen risico verwacht.

Eigen risico gelijk houden tot en met 2025 en andere vormgeving van het eigen risico voor de medisch-specialistische zorg

De hoogte van het verplicht eigen risico in de Zvw blijft € 385 tot en met 2025. Daarnaast wordt er gewerkt aan een nieuw systeem van eigen betalingen per verrichting per 2025. Deze maatregelen leiden per saldo tot een neerwaartse bijstelling van de verwachte opbrengsten uit het eigen risico.

Effect maatregelen coalitieakkoord op eigen risico

Het totale pakket aan maatregelen uit het coalitieakkoord die leiden tot een bijstelling van de Zvw-zorguitgaven, werkt ook door in de opbrengst van het eigen risico.

Bijstelling eigen risico

Jaarlijks wordt de raming van het eigen risico geüpdatet met de nieuwste verdeling van zorgkosten en geijkt aan de raming van het eigen risico uit het onderzoek naar de risicoverevening, beide op basis van data van de Erasmus Universiteit. Daarnaast wordt de doorwerking van de mutaties in de Zvw-uitgaven uit de voorjaarsbesluitvorming 2022 verwerkt op de eigen risico opbrengsten. Dit leidt per saldo tot een structurele opwaartse bijstelling van de verwachte opbrengsten van het eigen risico.

6.3.1.4 Ontwikkeling van de Zvw-uitgaven en –ontvangsten per deelsector

In tabel 6 wordt de ontwikkeling van de Zvw-uitgaven en -ontvangsten op sectorniveau weergegeven voor de jaren 2022 tot en met 2027. De sector Nominaal en onverdeeld Zvw bevat de nog niet uitgedeelde ruimte voor groei en loon- en prijsbijstellingen en de nog niet toebedeelde maatregelen uit de Startnota.

Tabel 6 Ontwikkeling van de Zvw-uitgaven per sector (bedragen x € 1 miljoen)¹

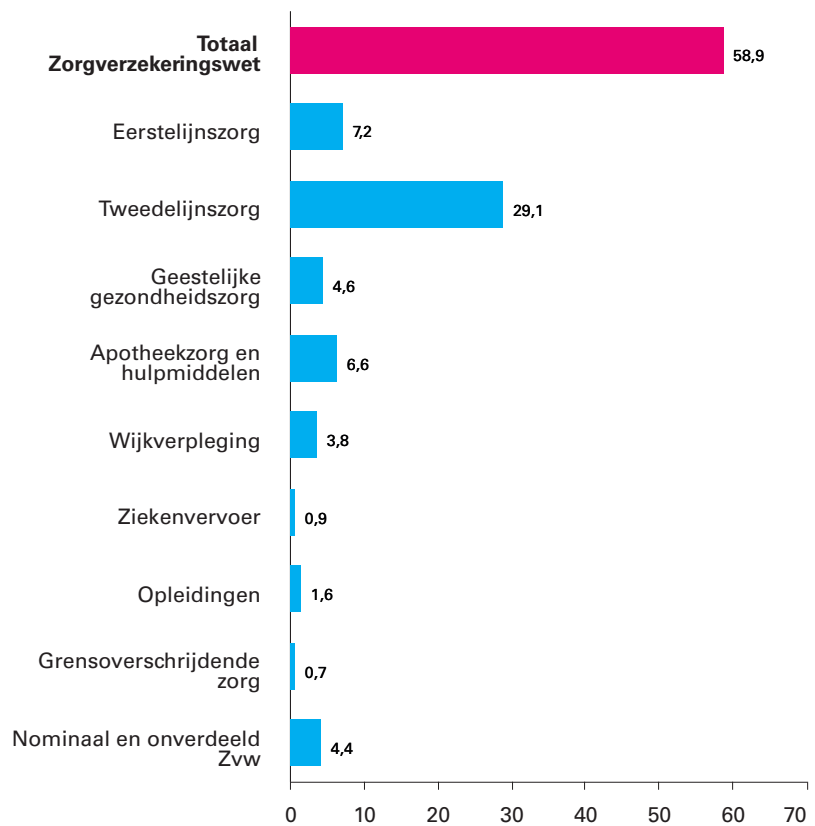
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Eerstelijnszorg	6.947,3	7.168,8	7.238,6	7.383,1	7.559,7	7.561,0
Huisartsenzorg	3.579,4	3.689,4	3.776,4	3.889,7	4.025,8	4.025,8
Multidisciplinaire zorgverlening	714,6	759,2	781,5	812,8	853,4	853,4
Tandheelkundige zorg	829,1	864,1	864,1	864,1	864,1	864,1
Paramedische zorg	999,3	1.001,4	961,9	961,9	961,8	963,1
Verloskunde	280,4	287,1	287,1	287,1	287,1	287,1
Kraamzorg	350,3	369,5	369,5	369,5	369,5	369,5
Zorg voor zintuiglijk gehandicapten	194,1	198,1	198,1	198,1	198,1	198,1
Tweedelijnszorg	29.144,0	29.109,6	29.327,3	29.437,3	29.438,6	29.438,6
Medisch-specialistische zorg	26.369,3	26.200,6	26.467,7	26.577,8	26.579,0	26.579,0
Geriatrische revalidatiezorg en eerstelijnsverblijf	1.206,3	1.279,0	1.279,5	1.279,5	1.279,5	1.279,5
Beschikbaarheidbijdragen academische zorg	874,1	879,9	879,9	879,9	879,9	879,9
Beschikbaarheidbijdragen overig medisch-specialistische zorg	144,2	193,0	143,0	143,0	143,0	143,0
Overig curatieve zorg	550,1	557,2	557,2	557,2	557,2	557,2
Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg	4.624,9	4.619,9	4.657,8	4.655,4	4.673,9	4.673,9
Apotheekzorg en hulpmiddelen	6.773,8	6.602,4	6.595,6	6.588,8	6.587,7	6.587,7
Apotheekzorg	5.000,9	4.794,4	4.788,6	4.782,9	4.781,8	4.781,8
Hulpmiddelen	1.772,9	1.808,0	1.806,9	1.805,9	1.805,9	1.805,9
Wijkverpleging	3.269,1	3.801,6	3.869,7	3.973,0	4.099,5	4.099,5
Ziekenvervoer	902,1	924,3	924,3	924,3	924,3	924,3
Ambulancezorg	784,9	792,5	792,5	792,5	792,5	792,5
Overig ziekenvervoer	117,1	131,8	131,8	131,8	131,8	131,8
Opleidingen	1.488,0	1.563,1	1.599,5	1.603,5	1.605,5	1.605,5
Grensoverschrijdende zorg	995,1	745,7	746,2	753,1	753,1	753,1
Nominaal en onverdeeld Zvw	13,0	4.411,1	6.870,9	9.354,7	11.923,8	14.964,1
Bruto Zvw-uitgaven ontwerpbegroting 2023	54.157,2	58.946,5	61.829,8	64.673,3	67.566,1	70.607,8
Eigen betalingen Zvw	3.174,9	3.338,1	3.389,4	3.366,5	3.519,3	3.673,6
Netto Zvw-uitgaven ontwerpbegroting 2023	50.982,3	55.608,4	58.440,4	61.306,8	64.046,8	66.934,2

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS, Zorginstituut Nederland en NZa.

In onderstaande figuur is de samenstelling van de bruto Zvw-uitgaven 2023 in staafdiagrammen opgenomen.

Figuur 3 Samenstelling van de bruto Zvw-uitgaven 2023 (in miljarden euro's)

6.3.1.5 Integraal zorgakkoord

Op het moment van opstellen van deze ontwerpbegroting 2023 is VWS met partijen in gesprek over een Integraal Zorg Akkoord (IZA). De beoogde financiële afspraken zoals die op hoofdlijnen zijn opgenomen in deze paragraaf zijn pas definitief als het Integraal Zorgakkoord is ondertekend.

Met het IZA) wordt invulling gegeven aan het voornemen uit het coalitieakkoord voor een integraal hoofdlijnenakkoord, maar ook aan verschillende andere maatregelen uit het coalitieakkoord.

In het IZA worden voor de medisch-specialistische zorg (MSZ), geestelijke gezondheidszorg (GGZ), wijkverpleging, huisartsenzorg en multidisciplinaire zorg (MDZ) budgettaire kaders afgesproken en vastgelegd waarbinnen de zorgkosten zich de komende vier jaar kunnen ontwikkelen. Daarbij is het startniveau van de macrokaders per sector structureel bijgesteld op basis van actuele inzichten over het gerealiseerde uitgavenniveau in recente jaren. Verder worden afspraken gemaakt over de macro beschikbare volumegroei voor de verschillende sectoren.

De beschikbare macrokaders per sector, exclusief indexatie voor loon- en prijsontwikkeling en eventuele toekomstige technische mutaties, worden daarmee als volgt (prijspeil 2022):

Tabel 7 Kaders sectoren Integraal Zorgakkoord 2023-2026 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2023	2024	2025	2026
Medisch-specialistische zorg	26.201	26.468	26.578	26.579
Geestelijke gezondheidszorg	4.620	4.658	4.655	4.674
Wijkverpleging	3.802	3.870	3.973	4.100
Huisartsenzorg	3.689	3.776	3.890	4.026
Multidisciplinaire zorgverlening	759	782	813	853
Macrokader IZA	39.071	39.553	39.909	40.232

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS, Zorginstituut Nederland en NZa.

De macrokaders voor de betreffende sectoren zijn terug te vinden in het verdiepingshoofdstuk dat integraal als open data beschikbaar wordt gesteld op: [Overzicht Datasets | Ministerie van Financiën - Rijksoverheid \(rijksfinancien.nl\)](https://overzichtdatasets.nl/).

Voor de partijen die deelnemen aan het IZA zijn in aanvulling op de beschikbare kaders transitiemiddelen en specifieke investeringsmiddelen beschikbaar. Ten aanzien van de transitiemiddelen gaat het in totaal om € 2,8 miljard.

Maatregelen uit het coalitieakkoord slaan voor wat betreft de Zvw voor een belangrijk deel neer bij de IZA-sectoren. Voor deze sectoren zijn de besparingen in mindering gebracht op de Zvw-groeiruimte bij ongewijzigd beleid. Met het IZA wordt de resterende groeiruimte voor de periode 2023-2026 verdeeld. In het IZA staat beschreven welke inhoudelijke maatregelen worden getroffen om de afgesproken groei te realiseren en daarmee de beoogde besparingen te verwezenlijken. Het geheel aan maatregelen in het IZA moet leiden tot het totaal aan besparingen.

Alle afspraken die in het kader van het IZA worden gemaakt dienen te passen binnen de in het IZA beschreven financiële middelen.

De ontwikkeling van de uitgaven binnen de sectoren van het IZA wordt viermaal per jaar gemonitord via kwartaalrapportages van het Zorginstituut en de Nederlandse Zorgautoriteit. De uitgaven van de transitiemiddelen worden elk kwartaal gemonitord door de NZa. Indien noodzakelijk worden de ontwikkelingen besproken in het Bestuurlijk Overleg IZA.

6.3.2 Wet langdurige zorg (Wlz)

6.3.2.1 Algemene doelstelling

Een stelsel voor maatschappelijke ondersteuning en langdurige zorg dat:

1. ieder mens in staat stelt om zijn leven zo lang mogelijk zelf in te vullen en,
2. wanneer dit nodig is – thuis of in een instelling kwalitatief goede ondersteuning en zorg biedt. Daarbij worden ondersteuning en zorg aangeboden aansluitend op informele vormen van hulp. De complexiteit van de zorgvraag en de weerbaarheid van de burger staan centraal bij het bieden van passende zorg. Er wordt gestreefd naar welbevinden en een afname van de afhankelijkheid van ondersteuning en zorg. Dit alles tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

6.3.2.2 Rol en verantwoordelijkheid bewindspersonen

De Minister is verantwoordelijk voor een effectief en efficiënt werkend systeem van langdurige zorg en maatschappelijke ondersteuning in Nederland. Mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben, dienen dit thuis of in een instelling op maat en van een goede kwaliteit te krijgen.

Voor mensen met een blijvende behoefte aan permanent toezicht en die 24 uur per dag zorg in de nabijheid nodig hebben, is zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) beschikbaar. Zorgkantoren sluiten namens Wlz-uitvoerders overeenkomsten met zorgaanbieders voor het leveren van verzekerde zorg. Het kan onder andere gaan om verblijf in een instelling, persoonlijke verzorging en verpleging en/of geneeskundige zorg in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget.

De Minister wordt ondersteund door de Inspectie Gezondheidszorg (IGJ) en Jeugd, Zorginstituut Nederland en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). De IGJ houdt op basis van de geldende normen toezicht op de kwaliteit van de zorg in Nederland. Zorginstituut Nederland en de NZa spelen een belangrijke rol bij de beheersing van de zorguitgaven. Zorginstituut Nederland adviseert de Minister over de samenstelling van het verzekerde pakket, stimuleert de continue kwaliteitsverbetering en beheert het Fonds langdurige zorg (Flz). De NZa behartigt het belang van de zorgconsument door het bewaken van de betaalbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van zorg en houdt in dat kader toezicht op zorgaanbieders en zorgkantoren die namens Wlz-uitvoerders overeenkomsten sluiten met zorgaanbieders. De NZa adviseert de bewindspersonen over beleid en regelgeving. De NZa stelt op aanwijzing van de bewindspersonen regels, budgetten en tarieven vast voor dat deel van de zorg dat is gereguleerd en stelt condities voor concurrentie vast in zorgsectoren met vrije prijsvorming.

Verder ziet de Autoriteit Consument & Markt (ACM) toe op de naleving van wetten en regels op het gebied van concurrentie en marktwerking op basis van de Mededingingswet. Ook beoordeelt de ACM fusies in de zorg en controleert de ACM of zorgaanbieders en zorgverzekeraars geen concurrentiebeperkende afspraken maken.

6.3.2.3 Verticale ontwikkeling van de Wlz-uitgaven en –ontvangsten

De verticale toelichting bevat een cijfermatig overzicht van de budgettaire veranderingen voor de jaren 2022 tot en met 2027 sinds het opstellen van de ontwerpbegroting 2022.

De verticale toelichting onderscheidt drie categorieën bijstellingen:

- Autonom: voornamelijk bijstellingen als gevolg van de actualisering van de zorguitgaven op basis van de meest recente cijfers van Zorginstituut Nederland en de NZa en bijstellingen op basis van de actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB).
- Beleidsmatig: bijstellingen die verband houden met politieke prioriteitstelling.
- Technisch: overhevelingen tussen financieringsbronnen/domeinen.

De afzonderlijke posten worden toegelicht als het hiermee gepaard gaande bedrag hoger is dan € 10 miljoen.

Tabel 8 laat vanaf de stand ontwerpbegroting 2022 de verticale ontwikkeling van de zorguitgaven en -ontvangsten van de Wlz zien. Onder de tabel is een toelichting van de verschillende bijstellingen opgenomen.

Tabel 8 Verticale ontwikkeling van de Wlz-uitgaven en -ontvangsten 2022-2027 (bedragen x € 1 miljoen) ¹

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bruto Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2022	30.186,0	31.777,3	33.565,3	35.398,4	37.369,1	
Bijstellingen NvW ontwerpbegroting 2022	235,2	247,7	259,9	273,3	287,4	
Bruto Wlz-uitgaven NvW ontwerpbegroting 2022	30.421,2	32.025,0	33.825,2	35.671,7	37.656,4	
Bijstellingen bruto Wlz-uitgaven						
Autonom	- 82,7	1.507,2	1.968,0	2.584,2	3.304,3	
Actualisering Wlz-uitgaven	- 125,0	139,0	22,0	22,0	22,0	
Loon- en prijsontwikkeling	42,3	1.362,6	1.855,3	2.364,1	2.862,5	
Verwerking MLT 2022-2025	0,0	5,6	90,7	198,0	419,8	
Beleidsmatig	194,4	93,6	- 115,8	- 530,9	- 604,7	
Valpreventie bij 65-plussers	0,0	- 20,0	- 30,0	- 35,0	- 37,8	
Meerjarige contracten ouderenzorg	0,0	0,0	- 70,0	- 135,0	- 70,0	
Meerjarige contracten ghz en ggz	0,0	0,0	- 55,0	- 110,0	- 65,0	
Doorontwikkeling Kwaliteitskader verpleeghuiszorg	0,0	0,0	- 100,0	- 200,0	- 350,0	
Bevorderen doelmatigheid behandeling en geneesmiddelen Wlz	0,0	0,0	0,0	- 170,0	- 170,0	
Integraal Zorgakkoord (IZA)	0,0	0,0	0,0	0,0	- 15,0	
Scheiden wonen en zorg	0,0	- 43,1	- 86,2	- 129,5	- 173,1	
Regiobudget scheiden wonen en zorg	39,7	40,0	40,0	40,0	40,0	
Domeinoverstijgende samenwerking (scheiden wonen en zorg)	0,0	0,0	27,7	37,4	47,0	
Tijdelijke extra compensatie zorg met verblijf (scheiden wonen en zorg)	0,0	18,0	36,0	54,0	72,0	

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Transitiemiddelen scheiden wonen en zorg	0,0	0,0	32,6	32,8	33,8	
Niet doorgaan integrale vergelijking	220,0	320,0	430,0	540,0	760,0	
Dekking niet doorgaan integrale vergelijking	- 220,0	- 320,0	- 430,0	- 540,0	- 760,0	
Meerkostenregeling i.v.m. corona	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Zorginfrastructuur	- 1,5	- 11,0	- 27,1	- 32,4	- 34,4	
Tijdelijke middelen Kwaliteitskader verpleeghuiszorg	- 79,0	- 87,0	- 87,0	- 87,0	- 87,0	
Regionaal stimuleringsbudget zorgkantoren	30,0	31,0	31,0	31,0	31,0	
IZA sociaal domein	0,0	150,0	150,0	150,0	150,0	
Overig beleidsmatig	5,2	15,8	22,3	22,8	23,8	
Technisch	- 69,7	- 106,5	- 106,5	- 106,5	- 106,5	
Loon- en prijsindexatie Wmo beschermd wonen	- 68,5	- 68,5	- 68,5	- 68,5	- 68,5	
Volume-indexatie Wmo beschermd wonen	- 1,2	- 38,0	- 38,0	- 38,0	- 38,0	
Totaal bijstellingen bruto Wlz-uitgaven	42,1	1.494,3	1.745,7	1.946,7	2.593,1	
Bruto Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2023	30.463,2	33.519,2	35.570,9	37.618,4	40.249,5	42.615,4
Wlz-ontvangsten ontwerpbegroting 2022	2.073,3	2.113,0	2.180,8	2.244,8	2.313,4	
Bijstellingen NvW ontwerpbegroting 2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Wlz-ontvangsten NvW ontwerpbegroting 2022	2.073,3	2.113,0	2.180,8	2.244,8	2.313,4	
Bijstellingen Wlz-ontvangsten						
Autonoom	41,9	47,2	58,2	202,5	242,2	
Actualisatie eigen bijdragen Wlz	41,9	47,2	50,6	166,3	173,8	
Verwerking MLT 2022-2025	0,0	0,0	7,6	36,2	68,4	
Beleidsmatig	- 1,6	- 4,7	- 7,8	- 9,5	- 18,1	
Scheiden wonen en zorg	0,0	- 3,1	- 6,2	- 9,5	- 13,1	
Overig beleidsmatig	- 1,6	- 1,6	- 1,6	0,0	- 5,0	
Totaal bijstellingen Wlz-ontvangsten	40,3	42,5	50,4	193,0	224,1	
Wlz-ontvangsten ontwerpbegroting 2023	2.113,6	2.155,5	2.231,2	2.437,8	2.537,5	2.619,4
Netto Wlz-uitgaven NvW ontwerpbegroting 2022	28.347,9	29.912,0	31.644,4	33.426,9	35.343,0	
<i>Bijstellingen in de netto Wlz-uitgaven</i>	<i>1,7</i>	<i>1.451,8</i>	<i>1.695,3</i>	<i>1.753,7</i>	<i>2.369,0</i>	
Netto Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2023	28.349,6	31.363,7	33.339,7	35.180,6	37.712,0	39.996,0

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS, Zorginstituut Nederland en NZa.

Toelichting

Uitgaven

Autonoom

Actualisering Wlz-uitgaven

Op basis van de julibrief van de NZa worden de resterende herverdeelmid-delen 2022 (€ 125 miljoen) niet ingezet, maar wordt wel rekening gehouden met een overloopeffect voor ggz-wonen (€ 173 miljoen vanaf 2023). Daarnaast worden de tarieven verhoogd ter compensatie van de inzet van persoonlijke beschermingsmiddelen op grond van vigerende richtlijnen (€ 91 miljoen vanaf 2023). Ten slotte actualiseert de NZa per 2024 de NHC/ NIC-component in de tarieven. Er is sprake van een neerwaarts effect als gevolg van lagere rentes en een opwaarts effect vanwege toegenomen duurzaamheidseisen. Per saldo leiden deze twee effecten tot een afname van de tarieven met € 117 miljoen per 2024.

Loon- en prijsontwikkeling

De raming van de loon- en prijsontwikkeling is aangepast op basis van actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB). Hierbij is rekening gehouden met de verwachte loon- en prijsontwikkeling in 2023 en de bijstelling over 2022 van de gestegen loon- en prijsontwik-keling ten opzichte van de Macro Economische Verkenningen (MEV) van vorig jaar.

Verwerking MLT 2022-2025

Deze bijstelling betreft de technische verwerking van de middellange-termijnverkenning (MLT) voor de volumegroei 2022–2025 van het Centraal Planbureau (CPB).

Beleidsmatig

Valpreventie bij 65-plussers

Gemeenten krijgen de taak om valpreventieprogramma's aan te (laten) bieden voor hun inwoners van 65 jaar en ouder. Dit leidt tot een lager beroep op langdurige zorg.

Meerjarige contracten ouderenzorg

Voor de ouderenzorg wordt het mogelijk gemaakt om te komen tot meerjarige contracten met budgetafspraken, afgesloten tussen Wlz-uitvoerders en zorgaanbieders, gecombineerd met een meerjarige contrac-teerruimte. Dit geeft zorgaanbieders meer financiële zekerheid, waardoor bijvoorbeeld meer externe inhuur in vaste dienst kan worden genomen.

Meerjarige contracten ghz en ggz

Voor de gehandicaptenzorg en geestelijke gezondheidszorg wordt het mogelijk gemaakt om te komen tot meerjarige contracten met budgetafs-praken, afgesloten tussen Wlz-uitvoerders en zorgaanbieders, gecombi-neerd met een meerjarige contracteerruimte. Dit geeft zorgaanbieders meer financiële zekerheid, waardoor bijvoorbeeld meer externe inhuur in vaste dienst kan worden genomen.

Doorontwikkeling Kwaliteitskader verpleeghuiszorg

De afgelopen jaren is de personeelsbezetting in de verpleeghuiszorg sterk toegenomen dankzij de implementatie van het Kwaliteitskader verpleeg-huiszorg. Om tegen de achtergrond van de steeds krappere wordende

arbeidsmarkt voor de zorg het kwaliteitskader op de lange termijn houdbaar en uitvoerbaar te houden, vindt onder regie van het Zorginstituut een doorontwikkeling plaats. Er komt (meer) aandacht voor de inzet van innovatie en technologie en het gebruik van contextgebonden, flexibele werkroosters (lichter dan in het dienstrooster van de NZa zoals verondersteld bij de doorrekening van het Kwaliteitskader). Dit leidt tot gelijke goede zorg tegen lagere uitgaven in de langdurige zorg. Hiervoor wordt taakstellend een korting ingeboekt.

Bevorderen doelmatigheid behandeling en geneesmiddelen Wlz

Voor de helft van de Wlz-cliënten komen behandelvormen ten laste van de Wlz en voor de andere helft van die cliënten komen deze behandelingen ten laste van de Zvw. In het coalitieakkoord is aangekondigd deze verschillen op te heffen door per 2025 deze behandelvormen voor iedereen met een Wlz-indicatie in de Zvw te positioneren. Deze ingrijpende wijziging van de Wlz vergt een wetswijziging met een zorgvuldig implementatie- en transitietraject en wordt daarom niet mogelijk geacht per 2025. Via aanpassing van prestatie- en tariefregulering door de NZa wordt de taakstelling uit het coalitieakkoord binnen de Wlz gerealiseerd.

Integraal Zorgakkoord (IZA)

Als onderdeel van het Integraal Zorgakkoord wordt beoogd afspraken te maken over het afschaffen van particuliere keurmerken; dit heeft naast de Zvw ook een uitgavenbeperkend effect in de Wlz.

Scheiden wonen en zorg

Zorgkantoren gaan bij de inkoop sturen op extramurale leveringsvormen (VPT, MPT, pgb) zodat ouderen langer thuis kunnen wonen en in hun eigen omgeving zorg kunnen ontvangen. Uitgangspunt is dat het aantal verpleegzorgplekken met verblijf ten opzichte van 2022 gehandhaafd blijft.

Regiobudget scheiden wonen en zorg

Het regiobudget scheiden wonen en zorg is een sturingsinstrument dat zorgkantoren kunnen benutten bij de zorginkoop met als doel de transitie scheiden wonen en zorg te stimuleren. De middelen kunnen worden ingezet om een geclusterde setting of VPT in de wijk sneller te realiseren en dragen eraan bij dat ook op een verantwoorde wijze zorg zonder verblijf kan worden geleverd.

Domeinoverstijgende samenwerking (scheidende wonen en zorg)

Vanuit de transitiemiddelen scheiden wonen en zorg zijn middelen gereserveerd om zorgkantoren de ruimte te geven om preventieve maatregelen in voorliggende domeinen te cofinancieren en op die manier domeinoverstijgende samenwerking te bevorderen.

Tijdelijke extra compensatie zorg met verblijf (scheidende wonen en zorg)

De maatregel scheiden wonen en zorg is erop gericht ouderenzorg in toenemende mate op basis van een leveringsvorm exclusief verblijf te verstrekken. Dit heeft ook consequenties voor de capaciteitsplanning van zorgaanbieders. Er is geïnventariseerd in hoeverre lopende capaciteitsuitbreidingen nog aangepast konden worden om aan te sluiten bij de transitie scheiden wonen en zorg. Voor de plekken waar dit niet mogelijk bleek, is tijdelijke compensatie op basis van zorg met verblijf mogelijk.

Transitiemiddelen scheiden wonen en zorg

Scheiden wonen en zorg betreft een majeure beweging die in de huidige kabinetsperiode in gang wordt gezet. Om de kosten die als gevolg van deze beweging optreden te ondervangen, worden er door het kabinet transitie-middelen beschikbaar gesteld. Een deel van de transitiemiddelen is gereserveerd om de mogelijk nog onvoorziene transitiekosten te kunnen ondervangen.

Niet doorgaan integrale vergelijking/Dekking niet doorgaan integrale vergelijking

De integrale vergelijking verpleeghuiszorg gaat niet door. Het kabinet heeft besloten om andere maatregelen in de ouderen zorg uit te voeren, zoals het scheiden van wonen en zorg, het mogelijk maken van meerjarige contracten ouderenzorg en de doorontwikkeling van het Kwaliteitskader verpleeghuiszorg.

Meerkostenregeling i.v.m. corona

Dit betreft de compensatie van extra kosten als gevolg van corona voor aanbieders in de langdurige zorg op grond van de hiervoor door de NZa opgestelde beleidsregel.

Zorginfrastructuur

De middelen voor versterking van de zorginfrastructuur in de langdurige zorg worden vanuit de begroting, artikel 3, ingezet ten behoeve van de gespecialiseerde cliëntondersteuning, de toekomstagenda gehandicaptenzorg en de ramingsbijstelling van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Doordat de middelen via de begroting worden ingezet vindt er onder het Uitgavenplafond Zorg een neerwaartse bijstelling plaats.

Tijdelijke middelen Kwaliteitskader verpleeghuiszorg

Op de begroting waren tijdelijk extra middelen geraamd voor het Kwaliteitskader verpleeghuiszorg die uitgingen boven het structurele bedrag van € 2,1 miljard (in prijspeil 2017) dat vanaf 2027 was gereserveerd. Nu het structurele bedrag van € 2,1 miljard per 2022 in de integrale tarieven is verwerkt en de verpleeghuizen daarmee aan het kwaliteitskader kunnen voldoen is het mogelijk om de tijdelijke extra middelen gericht in te zetten. Dit betreft de dekking voor het Wlz-brede regionale stimuleringsbudget, de ophoging van het budget voor de beleidsregel innovatie van de NZa en enkele andere uitgaven die vanuit instrumenten op de begroting, artikel 3, lopen. Deze bijstelling was mogelijk zonder het beschikbaar gestelde Wlz-kader te verlagen.

Regionaal stimuleringsbudget zorgkantoren

Dit betreft de gereserveerde middelen voor een regionaal stimuleringsbudget voor de ouderenzorg en gehandicaptenzorg binnen de Wlz. De middelen kunnen worden ingezet voor bevordering van goed werkgeverschap, regionale samenwerking en (opschaling van) technologie en innovatie. Op deze manier draagt de inzet bij aan de opgaven uit het coalitieakkoord om te komen tot toekomstbestendige, betaalbare, toegankelijke en kwalitatief goede Wlz-zorg.

IZA sociaal domein

Er is vanaf 2023 € 150 miljoen gereserveerd voor de inzet vanuit het sociaal domein voor het Integraal Zorgakkoord (IZA). Deze inzet is nodig om de beoogde beweging naar de voorkant en preventie te realiseren. In het kader van het IZA worden hierover nadere afspraken gemaakt.

Overig beleidsmatig

Deze post is het saldo van kleine beleidsmatige bijstellingen, waaronder het ophogen van het budget voor de beleidsregel innovatie van de NZa met € 7,5 miljoen in 2022 en € 10 miljoen in de jaren 2023 t/m 2026.

Technisch

Loon- en prijsindexatie Wmo beschermd wonen

Dit betreft het overboeken van de loon- en prijsindexatie naar het budget voor Wmo beschermd wonen in het gemeentefonds.

Volume-indexatie Wmo beschermd wonen

Dit betreft het overboeken van de volumegroei voor Wmo beschermd wonen naar het gemeentefonds.

Ontvangsten

Autonoom

Actualisatie eigen bijdragen Wlz

Dit betreft een actualisatie van de eigen bijdragen in de Wlz. Het betreft grotendeels een reguliere bijstelling op basis van uitvoeringsinformatie en de MEV van het CPB. Daarnaast is er vanaf 2025 sprake van hogere ontvangsten als gevolg van de koppeling van de AOW aan het wettelijk minimumloon. Dit heeft effect op het verzamelinkomen van AOW-ers en daarmee op de hoogte van de eigen bijdrage in de Wlz.

Verwerking MLT 2022-2025

Deze bijstelling betreft de technische verwerking van de middellange termijnverkenning (MLT) voor de volumegroei 2022–2025 van het Centraal Planbureau (CPB).

Beleidsmatig

Scheiden wonen en zorg

Zorgkantoren gaan bij de inkoop sturen op extramurale leveringsvormen (VPT, MPT, pgb) zodat ouderen langer thuis kunnen wonen en in hun eigen omgeving zorg kunnen ontvangen. Dit leidt tot lagere eigen bijdrage ontvangsten.

Overig beleidsmatig

Deze post betreft een kleine beleidsmatige bijstelling.

6.3.2.4 Ontwikkeling van de Wlz-uitgaven en –ontvangsten per deelsector

In tabel 9 wordt de ontwikkeling van de Wlz-uitgaven en -ontvangsten op sectorniveau weergegeven voor de jaren 2022 tot en met 2027. De sector Nominaal en onverdeeld Wlz bevat de nog niet uitgedeelde ruimte voor groei en loon- en prijsbijstellingen en nog niet toebedeelde maatregelen uit de Startnota.

Tabel 9 Ontwikkeling van de Wlz-uitgaven per sector (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Zorg in natura binnen contracteerruimte	26.632,3	27.556,5	27.185,7	26.752,8	26.690,7	26.519,2
Ouderenzorg	15.275,6	15.737,2	15.470,1	15.186,8	15.077,6	14.912,8
Gehandicaptenzorg	9.482,8	9.728,6	9.644,9	9.506,5	9.546,3	9.539,7
Langdurige ggz	1.873,9	2.090,7	2.070,7	2.059,6	2.066,8	2.066,7
Persoonsgebonden budgetten³	2.831,9	2.897,0	2.901,8	2.901,7	2.901,6	2.901,6
Pgb ouderenzorg	648,8	668,5	668,5	668,5	668,5	668,5
Pgb gehandicaptenzorg	1.989,1	2.031,4	2.036,3	2.036,2	2.036,2	2.036,1
Pgb langdurige ggz	194,0	197,0	197,0	197,0	197,0	197,0
Buiten contracteerruimte	999,1	3.065,8	5.483,3	7.963,9	10.657,2	13.194,7
Beheerskosten	291,7	289,4	312,2	327,9	338,6	290,6
Overig buiten contracteerruimte ²	507,4	520,1	520,7	520,9	521,0	511,0
Nominaal en onverdeeld Wlz	200,0	2.256,3	4.650,4	7.115,2	9.797,6	12.393,0
Bruto Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2023	30.463,2	33.519,2	35.570,9	37.618,4	40.249,5	42.615,4
Eigen bijdragen Wlz	2.113,6	2.155,5	2.231,2	2.437,8	2.537,5	2.619,4
Netto Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2023	28.349,6	31.363,7	33.339,7	35.180,6	37.712,0	39.996,0

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

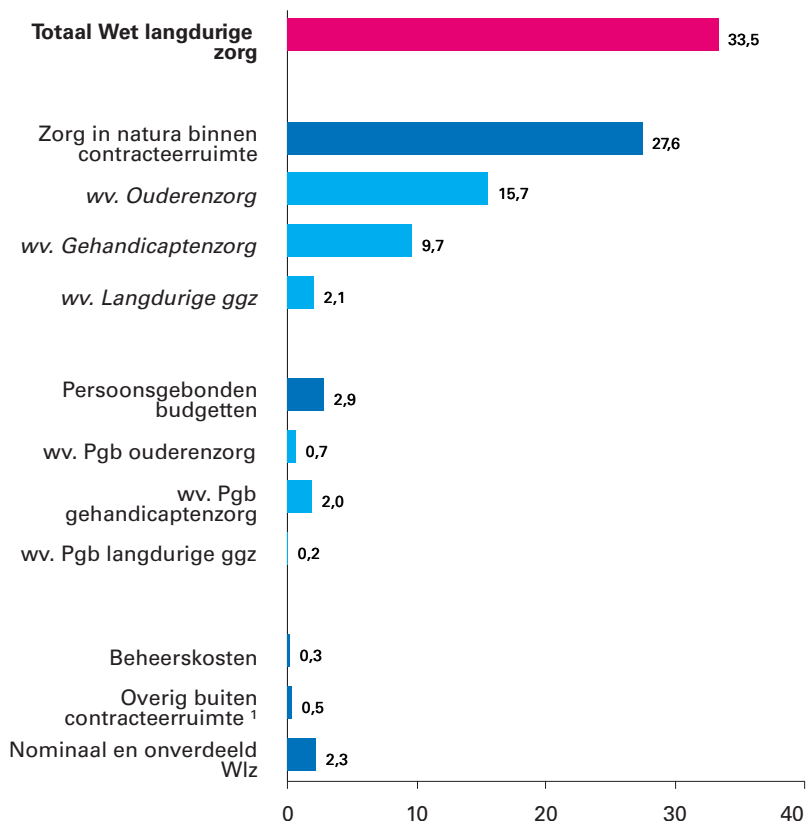
² Bij de Wlz zijn onder de post «overige buiten contracteerruimte» opgenomen de deelsectoren: hulpmiddelen, tandheelkunde Wlz, medisch-specialistische zorg Wlz, overige Wlz, ADL, zorginfrastructuur (vanaf 2022) en beschikbaarheidsbijdrage opleidingen Wlz.

³ Om meer inzicht te geven in de besteding van middelen voor ouderenzorg, gehandicaptenzorg en de langdurige ggz zijn de budgetten met ingang van 2022 voor zorg in natura en pgb uitgesplitst in deze onderdelen.

Bron: VWS, Zorginstituut Nederland en NZa.

In onderstaande figuur is de samenstelling van de bruto Wlz-uitgaven 2023 in staafdiagrammen opgenomen.

Figuur 4 Samenstelling van de bruto Wlz-uitgaven 2023 (in miljarden euro's)

¹ Bij de Wlz zijn onder de post «overige buiten contracteerruimte» opgenomen de deelsectoren: hulpmiddelen, tandheelkunde Wlz, medisch-specialistische zorg Wlz, overige Wlz, ADL, zorginfrastructuur (vanaf 2022) en beschikbaarheidsbijdrage opleidingen Wlz.

6.3.3 Begrotingsgefinancierde zorguitgaven

Bij de begrotingsgefinancierde zorguitgaven gaat het ondermeer om middelen die op grond van de Wmo beschermd wonen onder het Uitgavenplafond Zorg beschikbaar zijn. Naast de Wmo beschermd wonen vallen enkele andere begrotingsgefinancierde posten onder de zorguitgaven. Tot deze categorie horen een deel van de uitgaven voor zorgopleidingen, de uitgaven voor zorg, jeugd en welzijn in Caribisch Nederland, de subsidie(regelingen) NIPT, abortusklinieken, overgang integrale tarieven medische-specialistische zorg (MSZ) en kwaliteit, transparantie en patiëntveiligheid. Deze uitgaven worden bij de artikelen 1, 2 en 4 verantwoord en toegelicht. Ten slotte is een aantal maatregelen uit de Startnota opgenomen op de aanvullende post van het Ministerie van Financiën, die onder de zorguitgaven vallen.

6.3.3.1 Verticale ontwikkeling begrotingsgefinancierde zorguitgaven

In tabel 10 wordt de ontwikkeling van de begrotingsgefinancierde zorguitgaven weergegeven. De bijstellingen voor beschermd wonen en de aanvullende post van Financiën worden respectievelijk in tabel 10A en tabel 10B gespecificeerd en toegelicht.

Tabel 10 Verticale ontwikkeling van de begrotingsgefinancierde zorguitgaven 2022-2027 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto begrotingsgefinancierde zorguitgaven ontwerpbegroting 2022	2.018,4	1.906,7	1.903,2	1.914,1	1.924,1	
Bijstellingen NvW ontwerpbegroting 2022	- 9,5	0,0	0,0	0,0	0,0	
Netto begrotingsgefinancierde zorguitgaven NvW ontwerpbegroting 2022	2.008,9	1.906,7	1.903,2	1.914,1	1.924,1	
Bijstellingen						
Beschermd wonen (gemeentefonds), zie tabel 10A	69,7	106,5	106,5	106,5	106,5	
Aanvullende post Financiën, zie tabel 10B	- 0,8	410,3	1.122,0	943,5	1.000,4	
Autonoom	18,5	116,8	184,1	213,8	253,1	
Loon- en prijsontwikkeling	18,5	116,8	184,1	213,8	253,1	
Beleidsmatig	- 34,8	- 80,4	- 85,2	- 77,9	- 74,0	
Ondersteuning van het zorgstelsel (Artikel 2)	- 2,3	- 6,8	- 3,7	- 2,1	- 0,1	
Zorg, jeugd en welzijn in Caribisch Nederland (Artikel 4)	- 14,1	- 11,4	- 11,3	- 11,3	- 11,1	
Overig	- 18,4	- 62,2	- 70,2	- 64,5	- 62,9	
Totaal bijstellingen	52,6	553,2	1.327,4	1.185,9	1.286,1	
Netto begrotingsgefinancierde zorguitgaven NvW ontwerpbegroting 2022	2.008,9	1.906,7	1.903,2	1.914,1	1.924,1	
<i>Bijstellingen in de netto begrotingsgefinancierde-uitgaven</i>	<i>52,6</i>	<i>553,2</i>	<i>1.327,4</i>	<i>1.185,9</i>	<i>1.286,1</i>	
Netto begrotingsgefinancierde zorguitgaven ontwerpbegroting 2023	2.061,6	2.459,9	3.230,6	3.100,0	3.210,1	2.974,7

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS.

In tabel 10A wordt de ontwikkeling van de zorguitgaven Wmo beschermd wonen gepresenteerd en toegelicht.

Tabel 10A Verticale ontwikkeling beschermd wonen 2022-2027 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto uitgaven beschermd wonen ontwerpbegroting 2022	1.425,7	1.426,4	1.426,9	1.427,5	1.428,1	
Bijstellingen						
Technisch	69,7	106,5	106,5	106,5	106,5	
Loon- en prijsindexatie Wmo beschermd wonen	68,5	68,5	68,5	68,5	68,5	
Volume-indexatie Wmo beschermd wonen	1,2	38,0	38,0	38,0	38,0	
Totaal bijstellingen	69,7	106,5	106,5	106,5	106,5	
Netto uitgaven beschermd wonen ontwerpbegroting 2023	1.495,5	1.532,9	1.533,4	1.534,0	1.534,6	1.534,6

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS.

Toelichting

Loon- en prijsindexatie Wmo beschermd wonen

Dit betreft het overboeken van de loon- en prijsindexatie naar het budget voor Wmo beschermd wonen in het gemeentefonds.

Volume-indexatie Wmo beschermd wonen

Dit betreft het overboeken van de volumegroei voor Wmo beschermd wonen in het gemeentefonds.

In tabel 10B wordt de verticale ontwikkeling van de zorguitgaven op de aanvullende post van Financiën gepresenteerd en toegelicht. De middelen maken onderdeel uit van het Uitgavenplafond Zorg. In de tabel zijn de maatregelen uit de Startnota en de middelen die overgeheveld zijn naar de VWS-begroting opgenomen en toegelicht. Daarnaast zijn er enkele overige bijstellingen in de tabel verwerkt.

Tabel 10B Verticale ontwikkeling zorguitgaven aanvullende post Financiën 2022-2027 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto Zorguitgaven aanvullende post Financiën ontwerpbegroting 2022	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	
Bijstellingen						
Beleidsmatig						
Startnota	367,5	1.187,0	1.413,5	1.253,0	1.207,7	
Integraal Zorgakkoord (transformatiemiddelen)	80,0	208,0	208,0	208,0	208,0	
Meer tijd voor huisartsen	0,0	4,0	8,0	12,0	48,0	
Woon-zorgcombinaties en stimulering langer thuis	37,5	75,0	87,5	100,0	0,0	
Respijtzorg	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	
Juiste zorg op de juiste plek (transformatiemiddelen)	0,0	380,0	380,0	380,0	380,0	
Standaardisatie gegevensuitwisseling	0,0	200,0	400,0	200,0	200,0	
Valpreventie bij 65-plussers	0,0	60,0	60,0	60,0	61,7	
Passende zorg als norm in de Zvw (investeringsmiddelen)	40,0	50,0	60,0	83,0	100,0	
Scheiden wonen en zorg	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	
Overhevelingen naar de VWS-begroting	- 53,1	- 280,1	- 245,1	- 256,4	- 152,8	
Integraal Zorgakkoord (IZA)	- 0,2	- 22,2	- 23,0	- 24,5	- 25,0	
Woon-zorgcombinaties en stimulering langer thuis	- 37,5	- 75,0	- 87,5	- 100,0	0,0	
Respijtzorg	- 10,0	- 10,0	- 10,0	- 10,0	- 10,0	
Passende zorg als norm in de Zvw	- 5,1	- 23,3	- 16,8	- 17,6	- 13,6	
Transitiemiddelen scheiden wonen en zorg (naar VWS-begroting)	- 0,3	- 98,9	- 104,4	- 101,6	- 104,0	
Standaardisatie gegevensuitwisseling	0,0	- 40,7	- 1,5	- 0,7	- 0,2	
Valpreventie bij 65-plussers	0,0	- 8,0	0,0	0,0	0,0	
Huisartsen meer tijd (subsidie PA/VS)	0,0	- 2,0	- 2,0	- 2,0	0,0	
Overhevelingen naar het Uitgavenplafond Zorg	- 199,7	- 235,0	- 161,7	- 168,4	- 169,7	
Transitiemiddelen scheiden wonen en zorg (naar Uitgavenplafond Zorg)	- 199,7	- 101,2	- 95,7	- 98,4	- 96,0	
IZA-transformatiemiddelen	0,0	- 84,3	0,0	0,0	0,0	
Valpreventie bij 65-plussers (overheveling naar de Zvw)	0,0	- 47,5	- 60,0	- 60,0	- 61,7	
Huisartsen meer tijd (opleiding huisartsen)	0,0	- 2,0	- 6,0	- 10,0	- 12,0	
Overige bijstellingen	- 115,5	- 261,7	115,2	115,2	115,2	
Integraal Zorgakkoord (kasschuif)	- 79,8	19,8	20,0	20,0	20,0	
IZA-transformatiemiddelen (kasschuif)	0,0	- 175,5	58,5	58,5	58,5	
Juiste zorg op de juiste plek (kasschuif)	0,0	- 110,1	27,5	27,5	27,5	
Passende zorg (kasschuif)	- 34,9	4,9	10,0	10,0	10,0	
Loon- en prijsbijstelling	- 0,8	- 0,8	- 0,8	- 0,8	- 0,8	

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal bijstellingen	- 0,8	410,3	1.122,0	943,5	1.000,4	
Netto zorguitgaven aanvullende post Financiën ontwerpbegroting 2023	0,0	411,1	1.122,8	944,3	1.001,2	776,2

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS.

Toelichting

Startnota

Integraal Zorgakkoord (transformatiemiddelen)

De transformatiemiddelen worden beschikbaar gesteld ter ondersteuning van de zorginhoudelijke afspraken tot en met 2026, alvorens deze in 2027 komen te vervallen.

Meer tijd voor huisartsen

Met het coalitieakkoord zijn er middelen beschikbaar om meer huisartsen op te leiden. Dit moet ertoe leiden dat huisartsen meer tijd voor hun patiënten krijgen, zodat zij het goede gesprek in de spreekkamer kunnen voeren.

Woon-zorgcombinaties en stimulering langer thuis

Het doel van deze maatregel is ervoor te zorgen dat we als samenleving voorbereid zijn op een ouder wordende populatie, ouderen langer in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen en minder snel een beroep doen op (zwaardere vormen van) ondersteuning en zorg en het vergroten van de inzet van digitale zorg en ondersteuning. Om dit te realiseren wordt er ingezet op drie hoofdonderdelen, namelijk het creëren van meer geschikte woonplekken voor ouderen, digitale zorg en ondersteuning en de voorbereiding op een ouder wordende populatie door het sociale netwerk van ouderen te versterken.

Respijtzorg

Respijtzorg heeft als doel dat meer mensen die voor een naaste zorgen zich gefaciliteerd en ondersteund voelen om hun zorgtaken uit te voeren via een innovatief (respijt)zorgaanbod en aandacht voor overbelasting (op o.a. werk en school). Om het 'zorgen voor je naaste' te faciliteren, wordt er met deze maatregel ingezet op het bereiken van resultaten op twee gebieden: innovatie van het respijtzorg aanbod en opvolging van de landelijke aanpak Samen Sterk voor Mantelzorg.

Juiste zorg op de juiste plek (transformatiemiddelen)

De hoog-complexe zorg wordt versterkt door te sturen op meer concentratie. Hiervoor wordt financiering en/of regulering aangepast om tot de gewenste verplaatsing van zorg te komen. Er wordt rekening gehouden met een transitieperiode van vijf jaar.

Standaardisatie gegevensuitwisseling

De gegevensuitwisseling in de zorg wordt gestandaardiseerd.

Valpreventie bij 65-plussers

Gemeenten krijgen de taak om valpreventieprogramma's aan te (laten) bieden voor hun inwoners van 65 jaar en ouder. Hiervoor zijn investeringen nodig in opsporing en screening en het ontwikkelen en aanbieden van valpreventieprogramma's.

Passende zorg als norm in de Zvw (investeringsmiddelen)

De sturing op effectieve zorg in het basispakket wordt versterkt. Hiertoe wordt grootschalig geïnvesteerd in effectiviteitsonderzoek. De capaciteit en bevoegdheden van uitvoerders en toezichthouders worden uitgebreid om te borgen dat de vertaalslag van onderzoeksresultaten naar de praktijk wordt gemaakt.

Scheiden wonen en zorg

Er wordt in de jaren 2022 t/m 2026 in totaal € 1,0 miljard gereserveerd om deze transitie scheiden wonen en zorg op gang te brengen.

Overhevelingen naar de VWS-begroting

Integraal Zorgakkoord (IZA)

In verband met de uitvoering van het Integraal Zorgakkoord wordt een deel van de beschikbare (transformatie)middelen overgeheveld vanuit de aanvullende post van Financiën naar de VWS-begroting.

Woon-zorgcombinaties en stimulering langer thuis

Deze middelen worden overgeheveld vanuit de aanvullende post van Financiën naar de VWS-begroting.

Respijtzorg

Deze middelen worden overgeheveld vanuit de aanvullende post van Financiën naar de VWS-begroting.

Passende zorg als norm in de Zvw

Een deel van de beschikbare investeringsmiddelen wordt overgeheveld van de aanvullende post van Financiën naar de VWS-begroting.

Transitiemiddelen scheiden wonen en zorg (naar VWS-begroting)

Dit betreft de overheveling van een deel van de transitiemiddelen scheiden wonen en zorg naar de begroting van VWS. De middelen worden ingezet om de beweging scheiden wonen en zorg op gang te brengen.

Standaardisatie gegevensuitwisseling

Dit betreft middelen die overgeheveld worden van de aanvullende post van Financiën naar de VWS-begroting. Naar aanleiding van het coalitieakkoord worden activiteiten gecontinueerd en versneld in het kader van standaardisatie van gegevensuitwisseling en worden voorbereidingen getroffen voor een meerjarige uitwerking van dit thema. Met het beschikbare budget wordt de versnelling van de generieke functie Toestemming ondersteund. Tevens worden ten behoeve van het realiseren van randvoorwaarden voor elektronische gegevensuitwisseling de activiteiten van Nictiz uitgebreid en versneld en wordt het dienstenaanbod van Z-Cert uitgebreid.

Valpreventie bij 65-plussers

Deze middelen worden overgeheveld van de aanvullende post van Financiën naar de VWS-begroting ten behoeve van de uitvoering van de maatregel valpreventie.

Huisartsen meer tijd (subsidie PA/VS)

Dit betreft de overheveling van een deel van de investeringsmiddelen om «meer tijd voor de huisarts» te realiseren. Het gaat om middelen om de stimuleringssubsidie physician assistant/verpleegkundig specialist in de huisartsenzorg in de periode 2023-2025 voort te zetten.

Overhevelingen naar het Uitgavenplafond Zorg

Transitiemiddelen scheiden wonen en zorg (naar Uitgavenplafond Zorg)

Dit betreft de overheveling van een deel van de transitiemiddelen scheiden wonen en zorg naar het Uitgavenplafond Zorg. De middelen worden ingezet om de beweging scheiden wonen en zorg op gang te brengen.

IZA transformatiemiddelen

Dit betreft de overheveling van een deel van de transformatiemiddelen van de aanvullende post naar het Uitgavenplafond Zorg. Voor de partijen die deelnemen aan het IZA zijn in de periode 2023-2027 in totaal € 2,8 miljard aan transformatiemiddelen beschikbaar: de IZA transformatiemiddelen en Juiste zorg op de juiste plek. Naar verwachting zijn de uitgaven in 2023 nog relatief beperkt in verband met den aanloop naar besluitvorming en feitelijke uitvoering van transformatieplannen. Vooralsnog wordt uitgegaan van € 280 miljoen aan uitgaven aan transformatiemiddelen via verzekeraars in 2023. Daarvan is € 84,3 miljoen verwerkt in de VWS-begroting 2023; de resterende middelen zijn gereserveerd op de aanvullende post van het ministerie van Financiën.

Valpreventie bij 65-plussers (overheveling naar de Zvw)

Dit betreft de overheveling van investeringsmiddelen van de aanvullende post naar het Uitgavenplafond Zorg. Om eraan bij te dragen dat ouderen gezond ouder kunnen worden in hun eigen of passende omgeving, zetten we in op valpreventie. Dit vraagt in sommige sectoren een investering doordat er meer valrisicotesten, valanalyses en beweeginterventies worden ingezet. Hiervoor zijn in het coalitieakkoord middelen beschikbaar gesteld.

Huisartsen meer tijd (opleiding huisartsen)

Dit betreft de overheveling van een deel van de investeringsmiddelen om meertijd voor de huisarts te realiseren. Het gaat om middelen om het opleiden van meer huisartsen mogelijk te maken: 20 extra plekken voor de driejarige huisartsopleiding per 2023 en nog eens 20 plekken per 2024.

Overige bijstellingen

Integraal Zorgakkoord (kasschuif)

Met deze kasschuif worden de transformatiemiddelen bij het Integraal Zorgakkoord voor het jaar 2022 verplaatst naar de jaren dat het beoogde akkoord geldt.

IZA-transformatiemiddelen (kasschuif)

Voor 2023 gereserveerde, maar niet benodigde IZA transformatiemiddelen blijven op basis van het Integraal Zorgakkoord beschikbaar voor uitgaven in latere jaren

Juiste zorg op de juiste plek (kasschuif)

Voor 2023 gereserveerde, maar niet benodigde transformatiemiddelen Juiste zorg op de juiste plek blijven op basis van het Integraal Zorgakkoord beschikbaar voor uitgaven in latere jaren.

Passende zorg (kasschuif)

Voor 2022 gereserveerde, maar niet benodigde investeringsmiddelen voor passende zorg blijven beschikbaar voor uitgaven in latere jaren.

Loon- en prijsbijstelling

De raming van de loon- en prijsontwikkeling is aangepast op basis van actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB).

6.3.3.2 Ontwikkeling van de begrotingsgefinancierde zorguitgaven

In tabel 11 wordt de ontwikkeling van de totale begrotingsgefinancierde zorguitgaven weergegeven. In tabel 11A is de ontwikkeling van de aanvullende post van Financiën gespecificeerd opgenomen.

Tabel 11 Ontwikkeling van de totale begrotingsgefinancierde zorguitgaven (bedragen x € 1 miljoen)¹

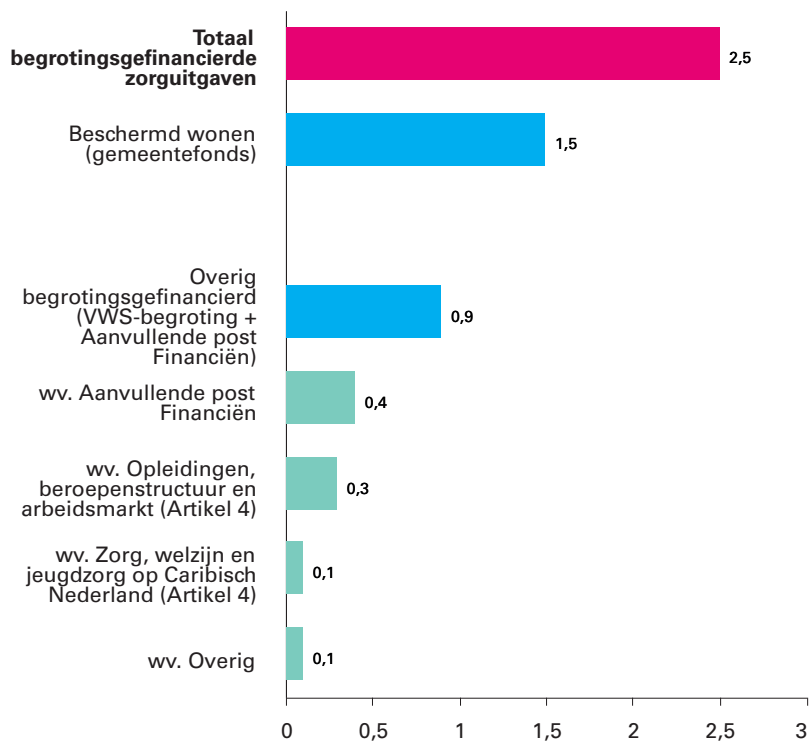
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Beschermd wonen (gemeentefonds)	1.495,5	1.532,9	1.533,4	1.534,0	1.534,6	1.534,6
Overig begrotingsgefinancierd (VWS-begroting en aanvullende post Financiën)	566,1	927,0	1.697,2	1.566,0	1.675,5	1.440,0
Subsidieregeling abortusklinieken (Artikel 1)	18,5	18,6	18,6	18,6	18,6	18,6
Subsidie NIPT (Artikel 1)	16,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Ondersteuning van het zorgstelsel (Artikel 2)	29,2	13,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt (Artikel 4)	370,4	266,8	266,5	266,4	266,4	266,4
Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland (Artikel 4)	131,5	137,8	142,4	145,8	148,8	152,0
Loon- en prijsbijstelling (VWS-begroting)	0,0	78,8	146,3	190,3	239,8	226,2
Aanvullende post Financiën (zie tabel 11A)	0,0	411,1	1.122,8	944,3	1.001,2	776,2
Overige	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Netto begrotingsgefinancierde zorguitgaven ontwerpbegroting 2023	2.061,6	2.459,9	3.230,6	3.100,0	3.210,1	2.974,7

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS.

In onderstaande figuur is de samenstelling van de totale begrotingsgefinancierde zorguitgaven 2023 in staafdiagrammen opgenomen.

Figuur 5 Samenstelling van de totale begrotingsgefinancierde zorguitgaven 2023 (in miljarden euro's).

In tabel 11A is de ontwikkeling van de zorguitgaven op de aanvullende post van Financiën opgenomen. Dit betreft de stand van de middelen op de aanvullende post van Financiën na verwerking van de maatregelen uit de Startnota, de overhevelingen naar de VWS-begroting en overige bijstellingen.

De zorguitgaven die nog op de aanvullende post van Financiën resteren, zullen naar de VWS-begroting worden overgeheveld nadat concrete en doelmatige bestedingsvoorstellen verder zijn uitgewerkt én nadat hierover afstemming heeft plaatsgevonden met het ministerie van Financiën.

Tabel 11A Ontwikkeling van aanvullende post Financiën (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Integraal Zorgakkoord	0,0	0,0	263,5	262,0	261,5	0,0
Meer tijd voor huisartsen	0,0	0,0	0,0	0,0	36,0	72,0
Juiste zorg op de juiste plek (transformatiemiddelen)	0,0	215,7	407,5	407,5	407,5	407,5
Standaardisatie gegevensuitwisseling	0,0	159,3	398,5	199,3	199,8	200,0
Valpreventie bij 65-plussers	0,0	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Passende zorg als norm in Zvw (investeringsmiddelen)	0,0	31,6	53,2	75,4	96,4	91,4
Loon- en prijsbijstelling	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4
Stand aanvullende post Financiën ontwerpbegroting 2023	0,0	411,1	1.122,8	944,3	1.001,2	776,2

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS.

6.4 Horizontale ontwikkeling van de zorguitgaven en -ontvangsten

6.4.1 Factsheet zorguitgaven en -ontvangsten per deelsector

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de zorguitgaven en -ontvangsten op deelsectorniveau (uitgesplitst naar Zvw, Wlz en begrotingsgefinancierde zorguitgaven) weergegeven voor de jaren 2022 t/m 2027.

Tabel 12 Zorguitgaven en -ontvangsten per deelsector 2022 – 2027
(bedragen x € 1 miljoen)¹

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Zvw-uitgaven per sector						
Eerstelijnszorg	6.947	7.169	7.239	7.383	7.560	7.561
Huisartsenzorg	3.579	3.689	3.776	3.890	4.026	4.026
Multidisciplinaire zorgverlening	715	759	782	813	853	853
Tandheelkundige zorg	829	864	864	864	864	864
Paramedische zorg	999	1.001	962	962	962	963
Verloskunde	280	287	287	287	287	287
Kraamzorg	350	369	369	369	369	369
Zorg voor zintuiglijk gehandicapten	194	198	198	198	198	198
Tweedelijnszorg	29.144	29.110	29.327	29.437	29.439	29.439
Medisch-specialistische zorg	26.369	26.201	26.468	26.578	26.579	26.579
Geriatrische revalidatiezorg en eerstelijnsverblijf	1.206	1.279	1.280	1.280	1.280	1.280
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	874	880	880	880	880	880
Beschikbaarheidsbijdragen overig medisch-specialistische zorg	144	193	143	143	143	143
Overig curatieve zorg	550	557	557	557	557	557
Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg	4.625	4.620	4.658	4.655	4.674	4.674
Apotheekzorg en hulpmiddelen	6.774	6.602	6.596	6.589	6.588	6.588
Apotheekzorg	5.001	4.794	4.789	4.783	4.782	4.782
Hulpmiddelen	1.773	1.808	1.807	1.806	1.806	1.806
Wijkverpleging	3.269	3.802	3.870	3.973	4.100	4.100
Ziekenvervoer	902	924	924	924	924	924
Ambulancezorg	785	793	793	793	793	793
Overig ziekenvervoer	117	132	132	132	132	132
Opleidingen	1.488	1.563	1.599	1.603	1.605	1.605
Grensoverschrijdende zorg	995	746	746	753	753	753
Nominaal en onverdeeld	13	4.411	6.871	9.355	11.924	14.964
Bruto Zvw-uitgaven ontwerpbegroting 2023	54.157	58.946	61.830	64.673	67.566	70.608
Eigen betalingen Zvw	3.175	3.338	3.389	3.366	3.519	3.674
Netto Zvw-uitgaven ontwerpbegroting 2023	50.982	55.608	58.440	61.307	64.047	66.934
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Wlz-uitgaven per sector						
Zorg in natura binnen contracteerruimte	26.632	27.557	27.186	26.753	26.691	26.519
Ouderenzorg	15.276	15.737	15.470	15.187	15.078	14.913
Gehandicaptenzorg	9.483	9.729	9.645	9.506	9.546	9.540
Langdurige ggz	1.874	2.091	2.071	2.060	2.067	2.067
Persoonsgebonden budgetten	2.832	2.897	2.902	2.902	2.902	2.902
Pgb ouderenzorg	649	669	669	668	668	668
Pgb gehandicaptenzorg	1.989	2.031	2.036	2.036	2.036	2.036
Pgb langdurige ggz	194	197	197	197	197	197

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Buiten contracteerruimte	999	3.066	5.483	7.964	10.657	13.195
Beheerskosten	292	289	312	328	339	291
Overig buiten contracteerruimte ²	507	520	521	521	521	511
Nominaal en onverdeeld	200	2.256	4.650	7.115	9.798	12.393
Bruto Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2023	30.463	33.519	35.571	37.618	40.249	42.615
Eigen bijdragen Wlz	2.114	2.156	2.231	2.438	2.538	2.619
Netto Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2023	28.350	31.364	33.340	35.181	37.712	39.996

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Begrotingsgefinancierde zorguitgaven						
Wmo beschermd wonen (gemeentefonds)	1.495	1.533	1.533	1.534	1.535	1.535
Overig begrotingsgefinancierd (VWS-begroting en aanvullende post Financiën)	566	927	1.697	1.566	1.676	1.440
Bruto begrotingsgefinancierde zorguitgaven ontwerpbegroting 2023	2.062	2.460	3.231	3.100	3.210	2.975

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal zorguitgaven ontwerpbegroting 2023						
Bruto zorguitgaven	86.682	94.926	100.631	105.392	111.026	116.198
Ontvangsten	5.288	5.494	5.621	5.804	6.057	6.293
Netto zorguitgaven	81.393	89.432	95.011	99.587	104.969	109.905

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

² Bij de Wlz zijn onder de post «overige buiten contracteerruimte» opgenomen de deelsectoren: hulpmiddelen, tandheelkunde Wlz, medisch-specialistische zorg Wlz, overige Wlz, ADL, zorginfrastructuur (vanaf 2022), transitiemiddelen verpleeghuiszorg (t/m 2021) en beschikbaarheidsbijdrage opleidingen Wlz.

Bron: VWS, Zorginstituut Nederland en NZa.

6.4.2 Meerjarige ontwikkeling van de zorguitgaven en –ontvangsten per financieringsbron

De realisatiecijfers in de zorg staan bij de VWS-jaarverslagen nog niet volledig stil en ijlen nog enige jaren na. Daardoor vinden er ook na het verschijnen van VWS-jaarverslagen aanpassingen in de cijfers voor het betreffende jaar plaats. In tabel 13 worden de actuele zorguitgaven en -ontvangsten voor de jaren 2013-2023 weergegeven. De cijfers voor de jaren 2013 – 2019 zijn definitief.

Tabel 13 Ontwikkeling van de zorguitgaven en -ontvangsten 2013-2023 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2013	2014	2015 ²	2016	2017	2018	2019 ³	2020	2021	2022	2023
Zorguitgaven en -ontvangsten actuele VWS-stand											
Zorgverzekeringswet (Zvw)											
Bruto-uitgaven	39.210	39.220	41.842	43.779	45.133	46.824	48.752	50.811	51.009	54.157	58.946
Ontvangsten	2.666	3.125	3.218	3.195	3.128	3.204	3.124	3.214	3.078	3.175	3.338
Netto-uitgaven	36.544	36.095	38.624	40.585	42.005	43.620	45.628	47.597	47.931	50.982	55.608
Wet langdurige zorg (Wlz)											
Bruto-uitgaven	27.452	27.800	19.545	19.930	20.401	21.634	23.801	26.168	28.185	30.463	33.519
Ontvangsten	1.915	1.971	1.892	1.892	1.852	1.771	1.846	1.883	1.992	2.114	2.156
Netto-uitgaven	25.537	25.829	17.653	18.038	18.549	19.863	21.955	24.285	26.194	28.350	31.364
Begrotingsgefinancierde zorguitgaven											
Bruto Wmo (gemeentefonds)	1.561	1.714	4.943	4.945	4.899	5.111	0	0	0	0	0
Bruto Jeugdwet (gemeentefonds)			2.034	1.920	1.878	1.971	0	0	0	0	0
Bruto beschermd wonen (gemeentefonds)							1.809	1.938	1.489	1.495	1.533
Bruto overig begrotingsgefinancierd (VWS-begroting en aanvullende post Financien)	594	577	491	434	500	513	461	482	492	566	927
Bruto begrotingsgefinancierde zorguitgaven	2.155	2.291	7.468	7.299	7.277	7.595	2.271	2.421	1.981	2.062	2.460
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto begrotingsgefinancierde zorguitgaven	2.155	2.291	7.468	7.299	7.277	7.595	2.271	2.421	1.981	2.062	2.460
Bruto zorguitgaven	68.818	69.311	68.855	71.008	72.811	76.054	74.824	79.399	81.175	86.682	94.926
Ontvangsten	4.581	5.096	5.110	5.087	4.980	4.975	4.970	5.097	5.069	5.288	5.494
Netto zorguitgaven	64.237	64.215	63.745	65.922	67.830	71.079	69.854	74.302	76.106	81.393	89.432

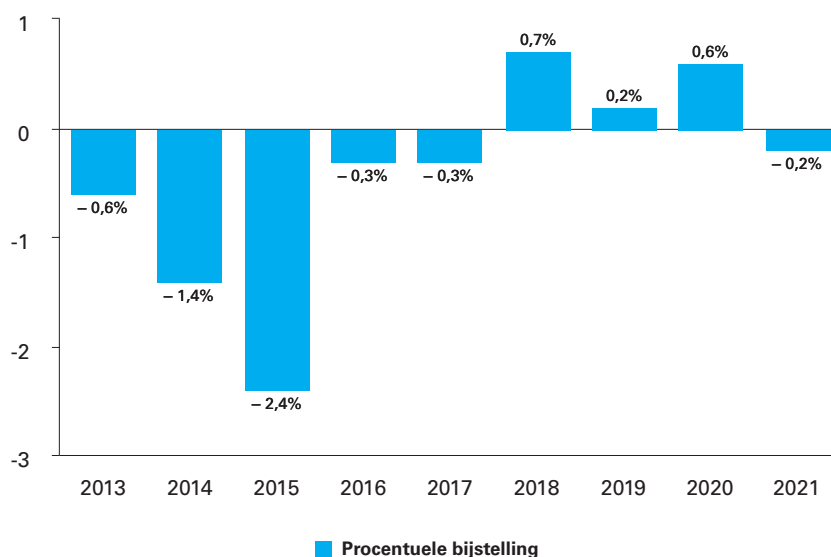
¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

² Op 1 januari 2015 zijn de Wet langdurige zorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en Jeugdwet in werking getreden.

³ De middelen voor Wmo- en jeugdzorg die per 2019 onderdeel uitmaken van de algemene uitkering van het gemeentefonds tellen vanaf dat moment niet meer mee als voor het Financieel Beeld Zorg relevante zorguitgaven.

Bron: VWS.

Figuur 6 Bijstellingen van de netto zorguitgaven Zvw en AWBZ/Wlz, na verschijnen van de VWS-jaarverslagen 2013-2021

Bron: Financieel Beeld Zorg uit de jaarverslagen VWS (diverse jaren) en de actuele VWS-stand.

In figuur 6 zijn de bijstellingen van de netto zorguitgaven van de Zvw en de AWBZ/Wlz na het verschijnen van de VWS-jaarverslagen grafisch weergegeven voor de jaren 2013-2021. Uit de grafiek blijkt dat de bijstellingen zowel hoger als lager zijn uitgekomen. De omvang van de bijstelling blijft in de meeste jaren binnen een bandbreedte van 1%, met een maximale uitschieter van – 2,4% in 2015. Vanaf 2016 zijn de bijstellingen minder groot dan in de jaren daarvoor. De grote bijstellingen vóór 2016 betroffen vooral de Zvw en daarbinnen vooral de medisch-specialistische zorg (MSZ) en de ggz. De ramingen van de zorgverzekeraars zijn in de laatste jaren steeds beter geworden, vooral bij de MSZ, waarbij de verkortingen van de maximale dbc-duur in de MSZ tot 120 dagen in 2015 zorgde voor een versneld inzicht in de daadwerkelijke lasten. In 2015 werd tevens de langdurige zorg hervormd. De dbc-duurverkortingen en de hervormingen brachten dermate grote onzekerheden met zich mee dat na het jaarverslag 2015 nog relatief grote bijstellingen plaatsvonden. Vanaf 2016 wordt duidelijk dat de zorgverzekeraars beter in staat zijn de uitgaven te ramen en leiden de ramingen die VWS van Zorginstituut Nederland krijgt tot minder aanpassingen na het jaarverslag. De jaren 2020 en 2021 zijn nog niet definitief. Het is mogelijk dat voor deze jaren nog aanpassingen moeten worden verwerkt.

Door de algemene verbeteringen van de ramingen van de zorguitgaven zijn de aanpassingen na de jaarverslagen in de laatste jaren steeds kleiner geworden, maar de coronapandemie heeft vanaf het jaar 2020 de onzekerheid vergroot. Het is mogelijk dat dit zich zal uiten in grotere bijstellingen vanaf het jaarverslag 2020.

6.4.3 Coronakosten in de catastroferegeling

De onderstaande tabel toont de uitgaven aan directe zorgkosten aan coronapatiënten en de coronagerelateerde meerkosten in de jaren 2020 en 2021.

Directe zorgkosten aan coronapatiënten zijn de kosten die zorgaanbieders maken voor de geleverde zorg aan coronapatiënten. Coronagerelateerde meerkosten betreft de kosten van aanbieders om de benodigde zorg aan coronapatiënten en niet-coronapatiënten veilig te kunnen (blijven) leveren. Het gaat bijvoorbeeld om kosten voor het creëren van extra zorgcapaciteit voor coronapatiënten (zoals het opzetten van cohortafdelingen), kosten die gemaakt worden voor niet-coronapatiënten vanwege corona (zoals extra beschermingsmaatregelen) en kosten voor zorgcapaciteit die actief leeg en beschikbaar gehouden wordt voor coronapatiënten (bijvoorbeeld het paraat houden van bedden). Deze meerkosten worden in rekening gebracht via een toeslag op de kosten als deze direct te koppelen zijn aan een individuele verzekerde of via een aanneemsom als dit niet mogelijk is.

Zorgverzekeraars geven aan dat hun ramingen nog onzeker zijn, omdat zij op een deel van deze catastrofekosten nog onvoldoende zicht hebben. Deze kosten kunnen nog wijzigen aangezien de beleidsregels over toelating van kosten tot de catastroferegeling nog niet definitief zijn en de NZa nog landelijke regelingen kan goed- of afkeuren.

Tabel 14 Catastrofekosten 2020 en 2021 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	Directe zorguitgaven aan corona- patiënten	Corona- gerelateerde meerkosten	Subtotaal	Directe zorguitgaven aan corona- patiënten	Corona- gerelateerde meerkosten	Subtotaal	Totale catastrophe- kosten
	2020	2020	2020	2021	2021	2021	2020 + 2021
Eerstelijnszorg	16,6	51,8	68,4	87,1	14,9	101,9	170,3
Tweedelijnszorg	500,2	656,3	1.156,5	713,5	766,7	1.480,2	2.636,8
Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg	0,0	28,2	28,2	0,0	11,7	11,7	39,9
Apotheekzorg en hulpmiddelen	0,0	15,6	15,6	0,0	1,8	1,8	17,4
Wijkverpleging	0,0	32,1	32,1	0,0	42,1	42,1	74,2
Ziekenvervoer	29,2	11,0	40,2	41,6	6,4	48,0	88,2
Totaal	545,9	795,1	1.341,0	842,2	843,6	1.685,7	3.026,7

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal

Bron: VWS, Zorginstituut Nederland en NZa.

Voor de directe zorgkosten aan coronapatiënten en de coronagerelateerde meerkosten kunnen zorgverzekeraars in aanmerking komen voor een compensatie volgens de catastroferegeling op grond van artikel 33 van de Zorgverzekeringswet. Dit geldt uitsluitend voor de jaren 2020 en 2021, omdat een catastroferegeling maximaal twee jaar mag duren. Zorgverzekeraars verwachten dat deze kosten in 2020 op € 1.341 miljoen uitkomen en in 2021 op € 1.686 miljoen. Dit is respectievelijk € 24 miljoen meer in 2020 en € 28 miljoen minder in 2021 dan de raming ten tijde van het jaarverslag 2021. In totaal bedragen de catastrofekosten voor 2020 en 2021 samen € 3.027 miljoen. De compensatie die zorgverzekeraars ontvangen is afhankelijk van de omvang van hun catastrofekosten.

Paragraaf 6.5 gaat nader in op de tegemoetkoming die verzekeraars via het Zorgverzekeringsfonds kunnen verwachten en de samenhang met de risicoverevening.

6.4.4 Horizontale ontwikkeling van de netto zorguitgaven

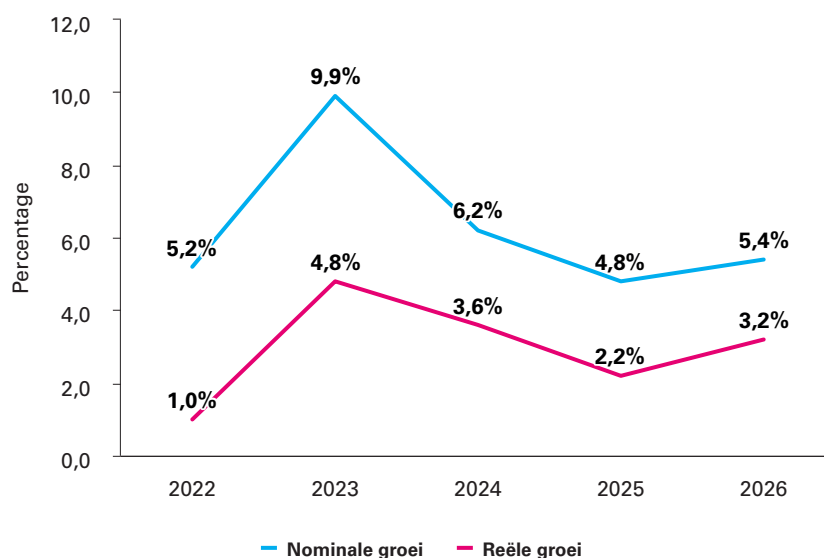
In deze paragraaf wordt de horizontale ontwikkeling van de zorguitgaven grafisch weergegeven en toegelicht voor de jaren 2022-2026. De horizontale ontwikkeling geeft de jaar-op-jaar groei van de netto zorguitgaven weer. Hierbij worden een tweetal groeiontwikkelingen onderscheiden:

- Nominale groeiontwikkeling: de groei van de zorguitgaven inclusief de loon- en prijsontwikkeling.
- Reële groeiontwikkeling: de ontwikkeling van de zorguitgaven gecorrigeerd voor de prijsontwikkeling van het bbp.

6.4.4.1 Horizontale ontwikkeling van de totale netto zorguitgaven

In onderstaande figuur is de horizontale groei van de totale netto zorguitgaven grafisch weergegeven voor de jaren 2022-2026. Voor de groei van het jaar 2022 is het jaar 2021 als uitgangspunt genomen (de gecorrigeerde netto zorguitgaven). Hierbij is gecorrigeerd voor de technische boeking van de schadelastdip van de ggz¹⁸ in 2021 van € 1,2 miljard. De verwachte reële groei van de totale netto zorguitgaven in 2023 is 4,8%.

Figuur 7 Horizontale groei van de totale netto zorguitgaven 2022-2026 (in %)

Bron: VWS-cijfers, CPB MEV 2023

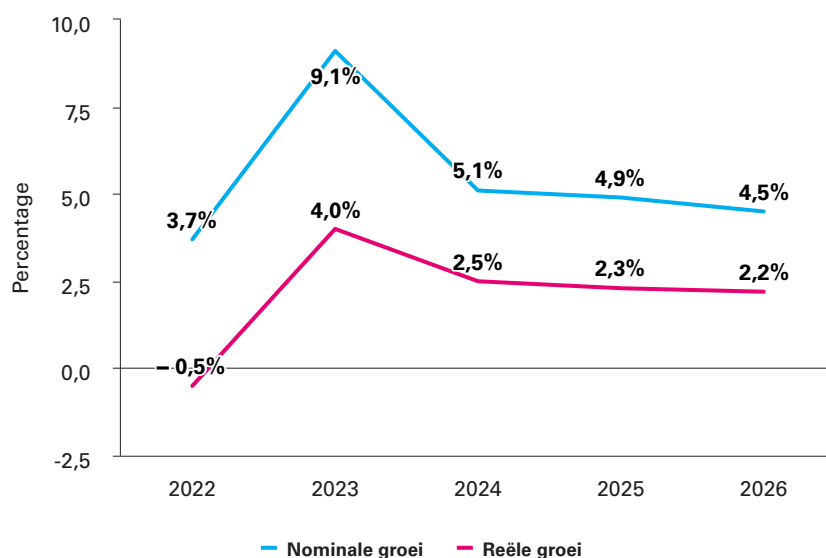
De groei van de netto zorguitgaven vanaf het jaar 2022 is voornamelijk het gevolg van loon- en prijsontwikkelingen en maar deels volumegroei en beleidsmatige ontwikkelingen.

¹⁸ De zorguitgaven zijn in 2021 gecorrigeerd als gevolg van de technische correctieboeking van de schadelastdip ggz van – € 1,2 miljard. Per 1 januari 2022 is een nieuw bekostigingsmodel voor de ggz ingevoerd. In dit nieuwe model wordt voor de bekostiging niet meer gewerkt met dbc's en komt er een aparte bekostiging voor de basis-ggz. De dbc's die in 2021 werden geopend zijn derhalve uiterlijk 31-12-2021 afgesloten; dit geldt ook voor de huidige bekostiging van de basis-ggz. Hierdoor is er in 2021 om technisch-administratieve redenen sprake van eenmalig lagere zorguitgaven in termen van schadelast. Deze technische aanpassing heeft geen gevolgen voor de hoeveelheid ggz die feitelijk kan worden geleverd of voor de omzetten van zorgaanbieders. Er is geen sprake van een bezuiniging. Deze technische bijstelling heeft dan ook geen gevolgen voor het EMU-saldo en geen invloed op de premiehoogte.

6.4.4.2 Horizontale ontwikkeling van de netto Zvw-uitgaven

In onderstaande figuur is de horizontale groei van de netto Zvw-uitgaven grafisch weergegeven voor de jaren 2022-2026. Voor de groei van het jaar 2022 is voor het jaar 2021 de gecorrigeerde netto Zvw-uitgaven als uitgangspunt genomen. Hierbij is gecorrigeerd voor de technische boeking van de schadelastdip van de ggz in 2021 van € 1,2 miljard. De verwachte reële groei van de netto Zvw-uitgaven in 2023 is 4,0%.

Figuur 8 Horizontale groei van de netto Zvw-uitgaven 2022-2026 (in %)

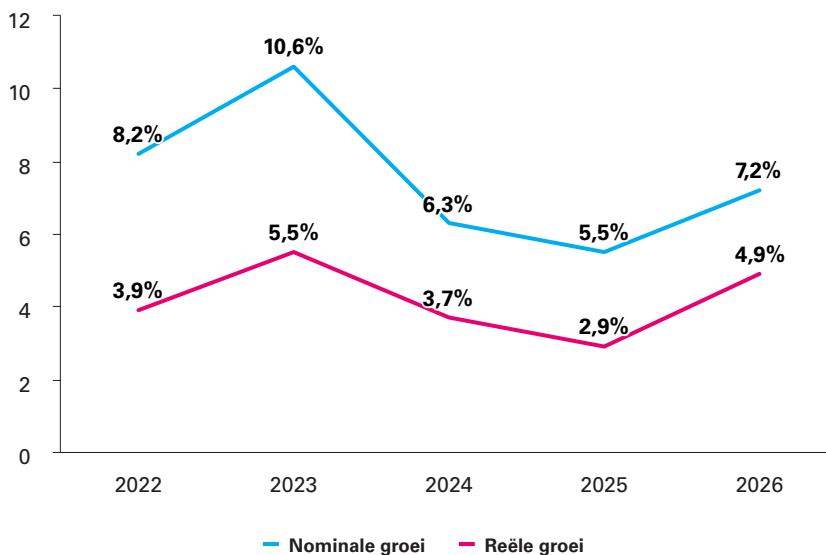
Bron: VWS-cijfers, CPB MEV 2023

De groei van de netto Zvw-uitgaven vanaf het jaar 2022 is voornamelijk het gevolg van loon- en prijsontwikkelingen en maar deels volumegroei en beleidsmatige ontwikkelingen.

6.4.4.3 Horizontale ontwikkeling van de netto Wlz-uitgaven

In onderstaande figuur is de horizontale groei van de netto Wlz-uitgaven grafisch weergegeven voor de jaren 2022-2026 (met het jaar 2021 als basisjaar). De verwachte reële groei van de netto Wlz-uitgaven in 2023 is 5,5%.

Figuur 9 Horizontale groei van de netto Wlz-uitgaven 2022-2026 (in %)

Bron: VWS-cijfers, CPB MEV 2023

De groei van de netto Wlz-uitgaven vanaf het jaar 2023 is voornamelijk het gevolg van loon- en prijsontwikkelingen en maar deels volumegroei en beleidsmatige ontwikkelingen.

6.5 Financiering van de zorguitgaven

6.5.1 Totaalbeeld

Dit hoofdstuk gaat in op de financiering van de zorguitgaven die toegerekend worden aan het Uitgavenplafond Zorg. Het grootste deel van de zorguitgaven betreft uitgaven in het kader van de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz). Het overige verloopt via de rijksbegroting. Een uitsplitsing voor het jaar 2023 staat in tabel 15. In het vervolg van dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de financiering van de Zvw en de Wlz afzonderlijk.

Tabel 15 Financiering bruto zorguitgaven (bedragen x € 1 miljard)¹

	2023
Zorgverzekeringswet (Zvw)	59,1
w.v. eigen risico	3,3
Wet langdurige zorg (Wlz)	33,5
w.v. eigen bijdragen	2,2
Wmo beschermd wonen	1,5
Overig begrotingsgefinancierd (o.a. Arbeidsmarktbeleid/Caribisch Nederland)	0,7
Bruto zorguitgaven stand ontwerpbegroting 2023	94,9

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS

Het bedrag van de Zvw is € 0,2 miljard hoger dan in eerdere tabellen in dit FBZ, terwijl het bedrag Overig begrotingsgefinancierd juist € 0,2 miljard lager is. Zoals aangegeven in paragraaf 6.3.1.3 (onder IZA transformatiegeld (premie)) wordt in verband met de uitvoering van het IZA uitgegaan van € 280 miljoen uitgaven aan transformatiemiddelen via verzekeraars, waarvan circa € 195 miljoen is gereserveerd op de aanvullende post van het ministerie van Financiën. Deze gereserveerde middelen worden als verwachte uitgaven van verzekeraars meegenomen in deze financieringsparagraaf.

6.5.2 De financieringssystematiek

Zorgverzekeringswet (Zvw)

Het overgrote deel van de zorguitgaven in het kader van de Zorgverzekeringswet (Zvw) loopt via zorgverzekeraars. Zij betalen zorgaanbieders voor de zorg die is geleverd aan hun verzekerden. Een beperkt deel van de Zvw-zorguitgaven wordt rechtstreeks aan zorgaanbieders betaald vanuit het Zorgverzekeringsfonds (Zvf). Dit betreft vooral de beschikbaarheidsbijdragen. Het gaat daarbij om zorgprestaties waarvoor het niet mogelijk en/of wenselijk is de kosten aan individuele verzekerden toe te rekenen. De grootste beschikbaarheidsbijdragen zijn die voor (zorg)opleidingen en de academische zorg. Daarnaast gaat het om enkele kleinere bijdragen zoals voor gespecialiseerde brandwondenzorg, traumazorg, spoedeisende hulp en acute verloskunde. Naast de beschikbaarheidsbijdragen wordt vanuit het Zvf ook een deel van de grensoverschrijdende zorg betaald.

Ter financiering van de uitgaven ontvangen zorgverzekeraars van hun verzekerden een nominale premie en het eigen risico. Daarnaast ontvangt elke zorgverzekeraar een vereveningsbijdrage uit het Zvf. De hoogte daarvan houdt rekening met het risicoprofiel van de verzekerdenpopulatie van de zorgverzekeraar en met het eigen risico dat hij ontvangt. Het zorgt voor een gelijk speelveld voor zorgverzekeraars. Dat is nodig omdat verzekeraars zich moeten houden aan de wettelijke acceptatieplicht van verzekerden. Ook ontvangen zorgverzekeraars uit het Zvf een vergoeding voor de beheerskosten voor verzekerde kinderen tot 18 jaar in hun bestand. Ter dekking van de coronakosten in 2020 en 2021 ontvangen verzekeraars daarnaast een bijdrage op basis van de catastroferegeling uit het Zvf. In het kader van deze regeling ontvangen verzekeraars bij een pandemie een extra uitkering als de kosten van de pandemie een bepaald niveau te boven gaan.

De nominale premie bestaat uit twee delen. Het eerste deel is een door het ministerie van VWS vastgestelde rekenpremie die voor alle verzekeraars hetzelfde is. Samen met de opbrengsten uit eigen betalingen en de bijdrage die zorgverzekeraars uit het Zvf krijgen, kunnen zij hierin de optiek van VWS hun zorguitgaven mee betalen. Daarnaast bevat de nominale premie een opslagpremie, die verzekeraars zelf vaststellen en dus per verzekeraar verschilt. Zorgverzekeraars gebruiken deze opslagpremie om de beheerskosten te dekken en reserves op te bouwen om zeker te stellen dat zij altijd aan hun verplichtingen kunnen voldoen. De Nederlandsche Bank (DNB) stelt minimumeisen aan deze reserves. In de opslagpremie kunnen zorgverzekeraars ook winsten en verliezen uit het verleden en van de VWS-raming afwijkende inschattingen ten aanzien van de zorguitgaven of risico-opslagen verwerken. Door verschillen in de opslagpremie concurreren verzekeraars met elkaar om verzekerden, die jaarlijks kunnen overstappen naar een andere verzekeraar.

Het Zvf ontvangt, ter financiering van zijn uitgaven, de inkomensafhankelijke bijdrage (IAB), de premieervangende bijdrage van verdragsgerechtigden, rente en een rijksbijdrage kinderen tot 18 jaar. Deze rijksbijdrage maakt het mogelijk dat bij kinderen tot 18 jaar geen nominale premie in rekening hoeft te worden gebracht. Vanuit het Zvf worden zorgverzekeraars gecompenseerd voor derving van inkomsten als gevolg van wanbetaling bij de nominale premie. Ook worden uit het Zvf kosten betaald in het kader van de regeling onverzekerden. In de Zvw is geregeld dat het Zvf niet structureel mag werken met tekorten of overschotten. Daarom dient een gebleken

negatief vermogen snel te worden weggewerkt via meer dan lastendekkende premies en een positief vermogen via minder dan lastendekkende premies.

De overheid betaalt de zorgtoeslag aan huishoudens met lage inkomens en middeninkomens ter gedeeltelijke compensatie van de nominale premie en het eigen risico. De zorgtoeslag waarborgt dat geen enkel huishouden een groter deel van zijn inkomen aan zorgpremie en eigen risico hoeft te betalen dan wat op grond van de wet als aanvaardbaar wordt beschouwd. De zorgtoeslag compenseert de lasten die daarboven uitstijgen. Daarbij is de zogenaamde standaardpremie maatgevend en niet de feitelijke, door de individuele burger betaalde premies. De standaardpremie is bepaald als het gemiddelde van de nominale premies die worden betaald in de markt, vermeerderd met het gemiddelde bedrag dat een verzekerde aan eigen risico betaalt. De uitgaven aan zorgtoeslag maken geen onderdeel uit van het Uitgavenplafond Zorg, maar tellen net als de zorgpremies mee in het inkomstenkader. Dat betekent dat het kabinet een hogere zorgtoeslag beschouwt als een vorm van lastenverlichting.

Uiteindelijk worden alle collectieve zorguitgaven betaald door burgers en bedrijven via de nominale premie, de IAB, het eigen risico en belastingen. In de Zvw is vastgelegd dat evenveel inkomsten worden gegenereerd via de IAB als via de nominale premie, de eigen betalingen en de rijksbijdrage kinderen samen (de 50/50-verdeling). De 50/50-verdeling impliceert dat uitgavenstijgingen bij verzekeraars voor 50% moeten worden gedekt uit de IAB. Dat wordt bereikt door de bijdrage uit het fonds aan verzekeraars te verhogen. Omgekeerd dient een stijging van de rechtstreekse uitgaven van het Zvf voor de helft te worden opgevangen via nominale premies. Dat wordt bereikt door de bijdrage aan de zorgverzekeraars te verlagen.

De Wet langdurige zorg (Wlz)

Het overgrote deel van de zorguitgaven in het kader van de Wlz loopt in opdracht van zorgkantoren via het CAK naar zorgaanbieders. De uitzondering hierop vormen persoonsgebonden budgetten (pgb's). Daarbij wordt geld door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) overgemaakt naar zorgverleners in opdracht van burgers die zelf zorg inkopen (trekkingsrecht). De financiering loopt via het Fonds langdurige zorg (Flz).

Het Flz ontvangt ter financiering van zijn uitgaven de Wlz-premie. De Wlz-premie wordt door de belastingdienst geheven als percentage over de grondslag van de 1e schijf loon- en inkomstenbelasting tot aan de premiegrens voor de volksverzekeringen, na aftrek van een deel van de heffingskortingen. Deze heffingskortingen (die bestaan sinds de belastingherziening 2001) beperken voor burgers de te betalen loon- en inkomstenheffing (loon- en inkomstenbelasting plus premies volksverzekeringen). Ze beperken dus zowel de te betalen inkomsten- en loonbelasting als de te betalen premies volksverzekeringen (Wlz, AOW en ANW). Voor 2001 waren er aftrekposten die zwaarder drukten op de belastingen en minder op de premies volksverzekeringen. Het Flz ontvangt daarom van de overheid een bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK). Via deze bijdrage wordt het Flz gecompenseerd voor het drukkend effect op de Wlz-premies dat uitgaat van de belastingherziening 2001. Het Flz ontvangt daarnaast van burgers (via het CAK) de eigen bijdrage Wlz en betaalt rente aan de overheid. Tot slot ontvangt het Flz met ingang van 2019 een rijksbijdrage Wlz via de begroting van VWS. Het doel van die rijksbijdrage is dat het Flz een vermogen heeft van nul.

6.5.3 De financiering in 2023

6.5.3.1 Zorgverzekeringswet (Zvw)

De ontwikkelingen bij de financiering van de Zvw in 2023 worden gedomineerd door de hogere loon- en prijsstijgingen die doorwerken in de zorguitgaven:

- Vanwege de Oekraïne-crisis is de prijsstijging in 2022 en 2023 fors hoger dan in het verleden. Dit werkt door in de zorguitgaven 2023 (en daarmee in de zorgpremies) omdat de zorguitgaven in deze begroting worden aangepast met de thans door het CPB voorziene loon- en prijsstijging 2023 plus de opwaartse bijstelling van de raming van de prijzen 2021 en 2022 en hogere raming van de lonen 2022 ten opzichte van de begroting 2022.
- De Zvw-uitgaven stijgen alleen al vanwege de loon- en prijsstijging met € 4,3 miljard ofwel 8% van 2022 op 2023. Dit werkt ook door in de nominale premie en de IAB. Alleen deze loon- en prijsstijging leidt al tot een stijging van de nominale premie met € 125 (van de totale voorziene premiestijging van € 135). Ter indicatie: in 2021 was het effect van loon- en prijsstijging op de nominale premie circa € 30¹⁹. De loon- en prijsstijging heeft een opwaarts effect op de IAB van 0,27 procentpunt.

Tabel 16 geeft een overzicht van de uitgaven en inkomsten uit hoofde van de Zorgverzekeringswet (Zvw).

Tabel 16 Financiering Zvw (bedragen x € 1 miljard) ¹				
	2021	2022	2023	Groei 2023
Uitgaven ten laste van de macropremielast				
Zorguitgaven zorgverzekeraars	49,7	51,1	55,9	4,8
Rechtstreekse uitgaven	2,6	2,8	3,2	0,4
Zorgverzekeringsfonds				
Uitgaven onder het Uitgavenplafond Zorg	52,3	53,9	59,1	5,3
Beheerskosten/mutatie reserves	2,4	0,4	0,9	0,5
Overige baten Zorgverzekeringsfonds ²	0,0	0,0	0,0	0,0
Saldo Zorgverzekeringsfonds	- 0,8	1,0	- 0,4	- 1,3
Te financieren uit premies /eigen betalingen	53,8	55,2	59,6	4,4
Financiering				
Inkomensafhankelijke bijdrage (IAB)	27,1	27,6	29,5	1,8
Nominale premie	20,8	21,6	23,8	2,2
Rijksbijdrage kinderen tot 18 jaar	2,8	2,8	3,1	0,2
Eigen risico	3,1	3,2	3,3	0,2
Totaal	53,8	55,2	59,6	4,4

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

² Zowel de reserve-inzet door verzekeraars als het saldo Zorgverzekeringsfonds zijn vertekend door de boeking van de volledige uitkering van de catastroferegeling in 2021 door het Zorginstituut Nederland. Als de uitkering die betrekking heeft op de corona-uitgaven 2020 zou zijn geboekt op 2020, zou de post beheerskosten/reserveafbouw bij verzekeraars in 2021 € 1,3 miljard lager en het resultaat van het Zvf € 1,3 miljard positiever zijn geweest.

Bron: VWS. De meeste cijfers in de kolommen 2021 en 2022 zijn afkomstig van of afgeleid van informatie van het Zorginstituut. De rechtstreekse uitgaven van het Zvf en de zorguitgaven van zorgverzekeraars zijn gebaseerd op Zorginstituut -informatie van augustus 2022. De opbrengst van de nominale premie is voor 2021 en 2022 bepaald als de gemiddelde nominale premie zoals bepaald door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) vermenigvuldigd met het aantal verzekerden uit de opgave van het Zorginstituut. De IAB is voor 2021 en 2022 overgenomen van het CPB. De rijksbijdrage is gebaseerd op het VWS-jaarverslag en komt overeen met Zorginstituut -informatie van augustus. De post overige baten (rentebaten, wanbetalers, onverzekerden,

¹⁹ Er is niet vergeleken met 2022 omdat in dat jaar beleidsmatig is besloten tot een extraverhoging van de overheidsbijdrage in de arbeidskosten (ova).

	2021	2022	2023	Groei 2023
<i>verdragsgerechtigden) is een extrapolatie gebaseerd op de augustusraming van het Zorginstituut. De post beheerskosten/mutatie reserves zorgverzekeraars is in 2021 en 2022 het saldo van de opbrengst van nominale premies, eigen betalingen en de bijdrage aan verzekeraars uit het fonds enerzijds en de geraamde zorguitgaven van zorgverzekeraars anderzijds (toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden in deze post meegenomen).</i>				

De Zvw-uitgaven vallend onder het Uitgavenplafond Zorg worden voor 2023 geraamd op € 59,1 miljard; een groei van € 5,3 miljard ten opzichte van de (voor kas-transactie-effecten gecorrigeerde)²⁰ geraamde uitgaven in 2022. Daarvan hangt zoals hiervoor gemeld € 4,3 miljard samen met loon- en prijsstijgingen. De overige ontwikkelingen bij de Zvw-uitgaven zijn hiervoor in paragraaf 6.3.1 in het Financieel Beeld Zorg toegelicht. De groei van de Zvw-uitgaven betreft vooral groei bij de zorguitgaven van zorgverzekeraars. Deze stijgen in totaal (loon/prijs en volume) met € 4,8 miljard van 2022 naar 2023. De rechtstreekse betalingen vanuit het Zvf (beschikbaarheidsbijdragen en uitgaven in het kader van internationale verdragen) groeien naar verwachting met € 0,4 miljard.

Bij de beheerskosten en reserveontwikkeling van zorgverzekeraars wordt een stijging van € 0,5 miljard verwacht tussen 2022 en 2023. Dit is vooral het gevolg van de aanname ten aanzien van de reserveafbouw door zorgverzekeraars. Verzekeraars hebben in 2022 naar huidige verwachting € 1 miljard ingezet vanuit hun reserves om de premie te dempen²¹. Verondersteld wordt dat zorgverzekeraars in 2023 € 0,55 miljard aan reserves inzetten ter verlaging van de premiestijging. Dat is € 0,45 miljard minder dan waar zorgverzekeraars bij de premiestelling 2022 van uitgaven. Dit leidt tot een lastenstijging van € 0,45 miljard ten opzichte van 2022. De beheerskosten zelf stijgen met € 0,1 miljard. De overige baten van het Zvf (rentebaten, bijdragen van verdragsgerechtigden, kosten en opbrengsten wanbetalers en onverzekerden) zijn vrijwel constant.

In de begroting 2022 zijn de IAB en de rekenpremie 2022 zodanig bepaald, dat het geraamde positieve vermogen van het Zvf per ultimo 2021 zou worden teruggebracht naar nul per ultimo 2022. Dit verlaagde de te financieren lasten met € 0,3 miljard. In de begroting 2022 werd daarmee per ultimo 2022 een vermogenssaldo van nul voorzien. Naar huidige inschatting zal het Zvf per ultimo 2022 een vermogenssaldo van € 0,4 miljard hebben. Dit € 0,4 miljard positievere saldo resulteert uit:

- een tegenvaller van naar verwachting € 0,9 miljard vanwege de uitkering in het kader van de catastrofereregeling.
- een meevaller op basis van de macronacalculatie 2021 van € 0,5 miljard.
- een meevaller op basis van de macronacalculatie 2022 van € 0,6 miljard.

²⁰ Een flink aantal cijfers in deze paragraaf wordt vertekend door een kas/trans-hobbel. In 2022 vindt er een boekhoudkundige verandering plaats bij de grensoverschrijdende Zorg (GOZ). Verzekeraars dienen de kosten van GOZ die in 2022 wordt geleverd te verantwoorden in 2022. Daarnaast worden in 2022 ook de declaraties verantwoord van zorg geleverd in eerdere jaren. Zonder de boekhoudkundige overstap op kasbasis zouden deze zijn verantwoord in het jaar dat ze zouden binnenkomen. Dat leidt voor verzekeraars in 2022 tot een eenmalig hogere schade. Het betreft echter geen echte hogere schade, maar een boekhoudkundige schadelastverschuiving. Daarom zijn kas/transactie-hobbels (waaronder ook het effect van de introductie of afschaffing van dbc's) niet relevant voor de toetsing aan het Uitgavenplafond Zorg en voor het EMU-saldo. Omdat ze wel van invloed zijn op het feitelijke vermogen van verzekeraars wordt hun nadeel gecompenseerd via een hogere vereveningsbijdrage. Het effect van de hogere vereveningsbijdrage op het vermogen van het Zvf, wordt via een bijstelling van het normvermogen geneutraliseerd. Hierdoor ontstaat er geen premie-effect. Om een zuiver zicht te krijgen op de echte ontwikkelingen is in de tabellen 16, 17 en 18 gecorrigeerd voor kas/transactie-dips en -hobbels.

²¹ Voor 2021 en 2022 is de reserveontwikkeling bij verzekeraars technisch bepaald als het saldo van de in deze begroting geraamde inkomsten van verzekeraars uit nominale premie, eigen betalingen en de vereveningsbijdrage enerzijds en de in deze begroting geraamde uitgaven van verzekeraars anderzijds.

- een tegenvaller van € 0,4 miljard bij de IAB-opbrengsten 2020 en 2021 (deels vanwege wanbetaling op uitgestelde afdrachten)
- een meevaller van € 0,5 miljard bij de IAB-opbrengsten 2022.
- Er dient in 2023 dus een vermogensoverschot in het Zvf van € 0,4 miljard te worden weggewerkt. Vanwege de hiervoor genoemde bijstellingen komt het saldo van het Zvf in 2022 uit op € 1,0 miljard. Van 2022 op 2023 is er daarom een daling van de te financieren lasten van € 1,3 miljard.

De hierboven beschreven ontwikkeling van lasten, saldo en overige baten leidt ertoe dat er in 2023 € 59,6 miljard aan premies, rijksbijdragen en eigen betalingen nodig zijn; dit is € 4,4 miljard meer dan in 2022. Deze € 59,6 miljard wordt door de IAB, de nominale premie, de rijksbijdrage kinderen en het eigen risico gefinancierd zoals weergegeven in tabel 16. De ontwikkelingen daarbij worden later in deze paragraaf toegelicht.

Het Zorgverzekeringsfonds (Zvf)

In tabel 17 staan de uitgaven en inkomsten van het Zvf en de individuele zorgverzekeraars. Hierin staan de posten uit tabel 16 en de betalingen van het fonds aan de zorgverzekeraars.

Tabel 17 Exploitatie en premiestelling Zvw (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2021	2022	2023
ZVF			
Uitgaven	30.705,4	29.488,7	32.898,3
- Uitkering aan zorgverzekeraars voor zorg	25.053,7	26.564,1	29.525,5
- Uitkering voor catastroferegeling	2.941,6	0,0	0,0
- Uitkering voor beheerskosten kinderen	134,8	132,8	134,2
- Rechtstreekse uitgaven Zvf	2.575,3	2.791,9	3.238,5
Inkomsten	29.878,1	30.483,0	32.547,8
- Inkomensafhankelijke bijdrage (IAB)	27.113,0	27.648,0	29.461,0
- Rijksbijdrage kinderen tot 18 jaar	2.796,5	2.831,9	3.078,2
- Overige baten	- 31,4	3,1	8,7
Exploitatiesaldo	- 827,3	994,3	- 350,4
Idem, niet gecorrigeerd voor DBC-dip	420,1	724,3	- 350,4
Vermogen Zvf	- 1.149,1	- 424,8	- 775,2
Vermogensnorm	- 510,7	- 780,7	- 780,7
Vermogenssaldo Zvf	- 638,4	355,9	5,4
INDIVIDUELE VERZEKERAARS			
Uitgaven	52.049,1	51.461,4	56.762,4
- Zorg (niet corona)	47.994,3	51.085,9	55.903,6
- Zorg (corona)	1.685,7	0,0	0,0
- Beheerskosten/exploitatiesaldi	2.369,1	375,5	858,8
Inkomsten	52.049,1	51.461,4	56.762,4
- Uitkering van Zvf voor zorg	25.053,7	26.564,1	29.525,5
- Uitkering voor catastroferegeling	2.941,6	0,0	0,0
- Uitkering van Zvf voor beheerskosten kinderen	134,8	132,8	134,2
- Nominale rekenpremie	20.076,1	21.375,7	23.040,0
- Nominale opslagpremie	765,1	213,9	724,6
- Eigen risico	3.077,9	3.174,9	3.338,1

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS

De grootste uitgavenpost van het Zvf is de vereveningsbijdrage, de bijdrage aan de verzekeraars ter gedeeltelijke dekking van de zorgkosten. Deze bijdrage resulteert uit toepassing van de 50/50-regel. Die regel bepaalt – gegeven de totale lasten en gegeven de ontwikkeling van het eigen risico en de rijksbijdrage – hoe de IAB en de nominale premie zich moeten ontwikkelen. Daaruit volgt voor 2023 een stijging van de opbrengst van de nominale premie met € 2,2 miljard²². Gegeven de geraamde ontwikkeling van de zorguitgaven van verzekeraars, eigen betalingen, beheerskosten en reserve-afbouw van verzekeraars, wordt dit mogelijk via een stijging van de bijdrage uit het Zvf aan de zorgverzekeraars met € 3,0 miljard. Over de jaren 2020 en 2021 hebben verzekeraars recht op een uitkering voor de catastrofereregeling. Het Zorginstituut verwerkt de uitkering over beide jaren boekhoudkundig geheel in 2021. De huidige schatting van de uitkering bedraagt € 2,9 miljard. Dit is € 0,1 miljard lager dan de corona-uitgaven van verzekeraars die vallen onder de catastrofereregeling (de catastrofekosten) die gemeld zijn in paragraaf 6.3.4 van het Financieel Beeld Zorg. Die € 0,1 miljard dienen verzekeraars zelf te dekken.

De inkomsten van het Zvf bestaan vooral uit de IAB en de rijksbijdrage ter dekking van de fictieve premielast van kinderen tot 18 jaar.

De opbrengst van de IAB stijgt van 2022 naar 2023 met € 1,8 miljard. Dit is het saldo van drie ontwikkelingen. Ten eerste stijgen de totale uitpremies te financieren kosten van 2022 op 2023 met € 4,4 miljard. Dit staat gepresenteerd in tabel 16. Hierdoor stijgt de IAB met € 2,2 miljard. Daarnaast is er een daling van € 0,3 miljard als gevolg van een correctie op grond van de 50/50-regel²³. Per saldo leidt dit tot de stijging van € 1,8 miljard.

De rijksbijdrage voor kinderen tot 18 jaar stijgt € 0,2 miljard. Deze volgt de ontwikkeling van het aantal kinderen en de ontwikkeling van de geraamde opbrengst nominale premie plus eigen betalingen. Zorgverzekeraars ontvangen uit het Zvf een vergoeding voor de beheerskosten van verzekerde kinderen die afhankelijk is van het aantal verzekerde kinderen. Via het Zvf lopen ook de overige baten (rentebaten, premieervangende bijdragen verdragsgerechtigden, kosten en opbrengsten wanbetalers en kosten en opbrengsten onverzekerden). Deze worden bij de inkomsten geboekt omdat ze niet relevant zijn voor het Uitgavenplafond Zorg.

²² De stijging van de nominale premie wordt bepaald door vier factoren. 1) Vanwege de stijging van de totale te financieren lasten met € 4,4 miljard dienen de nominale premie en de IAB beide met € 2,2 miljard te stijgen. 2) De verzekeraars hebben hun premie 2022 € 9 lager dan de raming in de begroting 2022 vastgesteld. Hierdoor komt de nominale premie € 0,1 miljard lager uit dan de raming in de begroting 2022. De actuele raming van de IAB-inkomsten in 2022 is € 0,5 miljard hoger dan in de begroting 2022. Die IAB-inkomsten zijn daardoor € 0,6 miljard hoger uitgekomen dan de 50/50-verdeling. Om in 2023 weer op een 50/50-verdeling uit te komen dient de nominale premie € 0,3 miljard te stijgen en de IAB € 0,3 miljard te dalen. 3) Over de jaren 2006 tot en met 2022 heeft de IAB naar huidige inschatting € 2,9 miljard meer opgeleverd dan de nominale inkomsten. Deze € 2,9 miljard dient in vier jaar te worden gecorrigeerd. Daarom wordt de IAB in 2023 € 0,75 miljard lager vastgesteld dan de raming van de nominale inkomsten. In de begroting 2022 werd ook met een correctie van € 0,75 miljard gerekend. Van 2022 op 2023 leidt het corrigeren van de «fout» in de 50/50-verdeling over oude jaren tot een marginaal neerwaarts effect op de nominale premie en een marginaal opwaarts effect op de IAB. 4) Omdat de opbrengst van het eigen risico en de rijksbijdrage in 2023 € 0,4 miljard oploopt, hoeft de nominale premie € 0,4 miljard minder te stijgen. Per saldo dient de nominale premie hierdoor € 2,2 miljard te stijgen (€ 2,2 miljard + € 0,3 miljard – € 0,0 miljard – € 0,4 miljard).

²³ Zie voetnoot 3.

Het vermogenssaldo (het saldo van het feitelijk vermogen en het normvermogen)²⁴ van het Zvf komt in 2022 naar huidige inschatting € 0,3 miljard hoger uit dan het geraamde niveau uit de begroting 2022. De oorzaak van de meevaller is hiervoor toegelicht. Het vermogenssaldo komt naar verwachting uit op een overschot van € 0,4 miljard. Dit overschot dient in 2023 te worden weggewerkt.

De individuele verzekeraars

De uitgaven van de zorgverzekeraars bestaan uit de uitgaven aan zorg en de beheerskosten/reserveontwikkeling. De ontwikkeling hiervan is hiervoor toegelicht. Dat geldt ook voor de bijdrage die zorgverzekeraars ontvangen uit het Zvf ter gedeeltelijke dekking van de zorgkosten die zij moeten betalen. Zorgverzekeraars ontvangen ook het eigen risico van hun verzekerden. De opbrengst van het eigen risico stijgt van 2022 op 2023 beperkt.

De totale geraamde opbrengst van de nominale premie stijgt van 2022 op 2023 met € 2,2 miljard. Deze stijging betreft een stijging van € 1,7 miljard bij de rekenpremie en een stijging van € 0,5 miljard bij de opslagpremie²⁵.

De nominale premies en inkomensafhankelijke bijdragen

Hiervoor is toegelicht hoe de uitgaven en inkomsten zich op macroniveau naar huidig inzicht ontwikkelen tussen 2022 en 2023. Daarbij wordt rekening gehouden met de huidige inzichten voor 2022. Die waren nog niet bekend toen de premies 2022 werden vastgesteld. Bij het verklaren van de premiestijging van 2022 naar 2023 op microniveau moet het huidige beeld 2023 worden vergeleken met het beeld 2022 ten tijde van de premievaststelling 2022. Dat is bij de rekenpremie en de IAB de begroting 2022 en bij de opslagpremie de premiestelling door verzekeraars in het najaar van 2021. De opslagpremie is door de verzekeraars € 8 lager vastgesteld dan geraamd in de VWS-begroting 2022. Dit gebeurde omdat verzekeraars uitgaven van iets lagere lasten en een iets grotere reserve-afbouw dan verondersteld in de VWS-begroting 2022.

De IAB komt in 2023 uit op 6,68%; 0,07 procentpunt lager dan in 2022. Bij de nominale premie wordt een stijging geraamd van € 135; van gemiddeld € 1.514 in 2022 naar gemiddeld € 1.649 in 2023. Voor deze bijstellingen is een aantal oorzaken te benoemen. De belangrijkste oorzaak betreft de loon- en prijsstijging van de zorguitgaven.

²⁴ De hoogte van het normvermogen resulteert uit het cumulatieve effect van de zogenoemde kas/transactie-hobbels en -dips. Dit betreft het gevolg van de introductie van DBC's in de ggz in 2008 (-€ 1.637 miljoen), de introductie van DBC's in de geriatrische revalidatie in 2013 (-€ 83 miljoen), het afschaffen van DBC's in de jeugd-ggz bij overheveling naar de gemeenten in 2014 (+€ 346 miljoen), de DBC-duurverkorting in de MSZ in 2015 (+€ 685 miljoen), de afschaffing van de DBC's in de ggz in 2021 (+€ 1.247 miljoen) en de kas/transactie-hobbel bij de grensoverschrijdende zorg (-€ 270 miljoen). Daarnaast wordt het normvermogen vanaf 2020 verlaagd in verband met de uitgestelde IAB-afdrachten. Werkgevers konden in de coronacrisis hun belasting- en premieafdrachten uitstellen. Dit leidde kasmatig tot lagere ontvangsten in 2020 en 2021. In het jaarverslag van het Zvf is geen rekening gehouden met alsnog te ontvangen bedragen. Het lijkt redelijk dat wel te doen bij de premiestelling, om stevige fluctuaties in de premie te voorkomen. Daarom is het normvermogen in 2020 verlaagd met € 1.070 miljoen. In latere jaren zal dit bedrag worden tegengeboekt als bekend is dat de uitgestelde IAB is ontvangen. Voor 2021 en 2022 is de IAB-raming van het CPB overgenomen waarin al is gecorrigeerd voor dit effect. Cumulatief heeft dit een effect van -€ 511 miljoen in 2021 en -€ 781 miljoen in 2022 en 2023 op het normvermogen.

²⁵ De stijging van de opslagpremie met € 0,5 miljard is het saldo van een veronderstelde lagere reserve-afbouw bij verzekeraars (€ 0,45 miljard), en veronderstelde hogere beheerskosten bij verzekeraars (€ 0,05 miljard). De stijging van de rekenpremie is het saldo van de stijging van de nominale premie (€ 1,9 miljard) en de stijging van de opslagpremie (€ 0,5 miljard).

Tabel 18 Oorzaken premieontwikkeling 2023 (in euro's (nominale premie) en procentpunten (IAB))

	IAB	Reken- premie	Opslag- premie	Nominale premie
Premies in 2022	6,75%	1.499	15	1.514
a. Groei zorguitgaven	0,27%	125	0	125
b. Volume-ontwikkeling uitgaven/grondslag	- 0,20%	- 1	- 1	- 2
c. Saldo Zorgverzekeringsfonds	- 0,01%	- 2	0	- 2
d. Reserveontwikkeling verzekeraars	0,05%	- 16	32	16
e. Rechtstrekken 50/50-verhouding	- 0,03%	- 12	15	3
f. Grondslag IAB 2022	- 0,13%			
g. Overig en afronding	- 0,02%	6	- 11	- 5
Totaal	- 0,07%	100	35	135
Premies in 2023	6,68%	1.599	50	1.649

a. Loon- en prijsstijging

De zorguitgaven komen in 2023 € 4,3 miljard hoger uit dan in 2022 vanwege loon- en prijsstijgingen. Dit leidt tot een stijging van de nominale premie met € 149. Omdat vanwege de hogere loon- en prijsstijging ook de rijksbijdrage kinderen en het eigen risico meer opleveren, komt de stijging van de nominale premie per saldo uit op € 125. Die komt geheel terecht in de rekenpremie. De IAB komt door de uitgavenstijging in eerste instantie 0,51 procentpunt hoger uit. Vanwege de loonstijging wordt ook de grondslag waarover de IAB wordt geheven hoger. Hiervoor gecorrigeerd stijgt de IAB met 0,27 procentpunt.

b. Volumeontwikkeling uitgaven/grondslag

De nominale premie komt vanwege volumeontwikkelingen € 2 lager uit dan in 2022 als saldo van de volgende ontwikkelingen:

- De zorguitgaven in 2023 komen vanwege volumestijgingen naar huidige inschatting € 0,5 miljard hoger uit dan volgens de raming 2022 van verzekeraars toen zij de premie 2022 bepaalden. Deze uitgavenstijging leidt tot een premiestijging van € 19.
- De uitgavenstijging hangt deels samen met het groeiende aantal verzekerden. Omdat de premie kan worden gedragen door een groter aantal verzekerden komt de premie € 17 lager uit²⁶.
- Een deel van de uitgavenstijging wordt opgevangen door een hogere rijksbijdrage en gaat samen met een hogere opbrengst uit eigen risico. Dit drukt de premie met € 3.

Het IAB-percentages komt vanwege volumeontwikkelingen 0,20 procentpunt lager uit als saldo van twee ontwikkelingen:

- De volumestijging van de uitgaven leidt ook tot een stijging van de noodzakelijke IAB-opbrengsten. Hierdoor stijgt het percentage met 0,06 procentpunt.
- De grondslag waarover de IAB wordt geheven groeit tussen 2022 en 2023 echter ook vanwege volumeontwikkelingen. Hierdoor daalt het percentage met 0,26 procentpunt.

c. Saldo Zorgverzekeringsfonds

Voor 2023 wordt gerekend met een beoogd saldo van - € 0,4 miljard. Bij de premiestelling 2022 is gerekend met een saldo van - € 0,3 miljard. De ontwikkeling van het saldo van het Zvf leidt daarom tot een daling van de nominale premie (met € 2) en een daling van de IAB (met 0,01 procentpunt).

²⁶ De opslagpremie daalt met € 1 vanwege de groei van het aantal verzekerden.

d. Reserveontwikkeling verzekeraars

Voor 2023 wordt gerekend met een afbouw van reserves van € 0,55 miljard. Dit is € 0,45 miljard minder dan de reserveafbouw waarvan verzekeraars uitgingen bij hun premiestelling 2022. De lagere reserveafbouw dan in 2022 werkt volledig door in lagere opslagpremies, die daardoor stijgen met € 32. Omdat de reserveopbouw deel uitmaakt van de totale uit premies te financieren lasten, dient de lagere reserveafbouw voor de helft neer te slaan in een hogere IAB en voor de helft in een hogere nominale premie. Dat gebeurt door de rekenpremie te verhogen (met € 16), waardoor de bijdrage aan verzekeraars daalt en een stijging van de IAB met 0,05 procentpunt nodig is. De totale nominale premie stijgt daarom met € 16 als gevolg van de reserveontwikkeling (€ 32 – € 16).

e. Rechttrekken 50/50-verhouding

De verzekeraars hebben de premie 2022 gemiddeld € 8 lager vastgesteld dan de raming in de VWS-begroting 2022 (macro € 0,1 miljard) omdat zij beperkt lagere lasten voorzagen. Die lagere lasten zijn volledig verwerkt in de nominale premies. De doorwerking naar 2023 wordt 50/50 verdeeld. Daarom dient de nominale premie € 4 te stijgen. Er dient in 2023 ook een «fout» uit het verleden in vier jaar gecompenseerd te worden. De mate waarin dat gebeurt is lager dan in 2022, wat leidt tot een premiedaling van € 1. Per saldo resulteert er daardoor uit het rechttrekken van de 50/50-verhouding een stijging van de nominale premie met € 3 en een daling van de IAB met 0,03 procentpunt²⁷.

f. Grondslag IAB 2022

Omdat de loonstijging en de werkgelegenheid zich in 2022 anders ontwikkelen dan geraamd in september 2021 is de grondslag waarover de IAB wordt geheven in 2022 hoger uitgekomen. Dat werkt door naar een hogere grondslag 2023. Hierdoor kan het IAB-percentages dalen met 0,13 procentpunt.

g. Overige posten en afronding

De ontwikkelingen bij de overige posten (beheerskosten en overige lasten verzekeraars en overige baten van het fonds) plus afrondingsverschillen leiden per saldo tot kleine bijstellingen van de nominale premie en de IAB.

²⁷ De verzekeraars gingen bij de premiestelling 2022 uit van € 0,2 miljard lagere zorguitgaven, een € 0,1 miljard hogere reserveafbouw en € 0,2 miljard hogere beheerskosten in brede zin. De lagere zorguitgaven, de hogere inzet van reserves en de lagere beheerskosten hebben een afwijkend effect op reken- en opslagpremie. Als de hogere inzet van reserves en de hogere beheerskosten in 2022 waren verwerkt in de begroting 2022, dan zou dit net als nu is gebeurd voor 100% zijn neergeslagen in de opslagpremie. Er zou dan echter ook een marginaal lagere rekenpremie zijn vastgesteld (die de bijdrage aan verzekeraars zou laten stijgen in combinatie met een stijging van de IAB). De lagere rekenpremie moet nu nog worden verwerkt. Als de lagere zorguitgaven al in de begroting 2022 verwerkt zou zijn, dan zou deze hebben geleid tot een daling van de rekenpremie en de IAB, maar niet tot een effect op de opslagpremie. De meevaller is nu juist volledig verwerkt in een lagere opslagpremie. Via een hogere opslagpremie en een lagere rekenpremie wordt dit effect nu gecorrigeerd. De 50/50-correctie voor de fout in oude jaren werkt alleen door in de rekenpremie. Per saldo leidt de 50/50-correctie dus tot een lagere rekenpremie en een hogere opslagpremie.

Tabel 19 Premieoverzicht Zvw¹

	2021	2022	2023
Inkomensafhankelijke bijdrage normaal (in %)	7,00%	6,75%	6,68%
Inkomensafhankelijke bijdrage verlaagd (in %) ²	5,75%	5,50%	5,43%
Nominale rekenpremie	1.417	1.499	1.599
Nominale opslagpremie (gemiddeld) ³	54	15	50
Nominale premie totaal (gemiddeld) ³	1.471	1.514	1.649
Nominale premie totaal 18-	0	0	0
Verplicht eigen risico	385	385	385
Standaardpremie ³	1.705	1.749	1.881
Maximale zorgtoeslag eenpersoonshuishouden ³	1.287	1.336	1.850
Maximale zorgtoeslag meerpersoonshuishouden ³	2.487	2.553	3.166

¹ Afgezien van de IAB betreft dit jaarbedragen in euro.

² Zelfstandigen en gepensioneerden betalen de verlaagde IAB.

³ Het cijfer 2023 betreft een raming

Bron: VWS

6.5.3.2 Wet langdurige zorg (Wlz)

De uitgaven in het kader van de Wlz worden gefinancierd uit het Fonds Langdurige Zorg (Flz). Tabel 20 geeft een overzicht van de uitgaven en inkomsten van dit fonds. De uitgaven in deze tabel komen overeen met de Wlz-uitgaven uit tabel 9.

Tabel 20 Exploitatie en premiestelling Wlz (bedragen x € 1 miljoen) ¹			
	2021	2022	2023
FONDS LANGDURIGE ZORG			
Uitgaven	28.185,3	30.463,5	33.519,2
- Zorguitgaven	27.915,1	30.171,8	33.208,5
- Beheerskosten	270,2	291,7	310,8
Inkomsten	29.095,3	30.730,6	33.446,8
- Procentuele premie	15.452,0	15.433,0	16.008,0
- Eigen bijdragen	1.991,6	2.113,6	2.155,5
- Bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)	4.101,7	4.234,0	4.883,3
- Rijksbijdrage Wlz	7.550,0	8.950,0	10.400,0
Exploitatiesaldo	910,0	267,1	- 72,4
Vermogen Fonds Langdurige Zorg	- 277,4	- 10,4	- 82,8
Procentuele premie (in %)	9,65%	9,65%	9,65%

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS

De inkomsten van het Flz worden gevormd door de premie-inkomsten, de eigen bijdragen, de Bijdrage in de Kosten van Kortingen (BIKK) en de rijksbijdrage Wlz. Afgesproken is om de Wlz-premie constant te houden op 9,65%. Geraamde tekorten in het Flz worden vanaf 2019 voorkomen via de rijksbijdrage Wlz.

Naar huidige inschatting komt het vermogen van het Flz per ultimo 2021 uit op - € 277,4 miljoen. Dit is € 0,3 miljard lager dan geraamd in de begroting 2022, vooral vanwege hogere uitgaven in 2020. Dit tekort dient in 2022 te worden weggewerkt. Omdat zich in 2022 een meevaller bij de Wlz-premie-inkomsten van € 0,6 miljard voordoet, kan de rijksbijdrage Wlz neerwaarts worden bijgesteld met € 0,35 miljard ten opzichte van de begroting 2022.

De rijksbijdrage Wlz is voor 2023 zodanig bepaald dat het vermogen van het Flz naar verwachting ultimo 2023 op nul uitkomt. Er is sprake van een stijging van € 1,5 miljard ten opzichte van 2022. Dit is nodig omdat de Wlz-premies, de eigen bijdragen en de BIKK samen circa € 1,8 miljard minder groeien dan de Wlz-uitgaven (€ 1,3 miljard versus € 3,1 miljard) en omdat het saldo in van het Flz € 0,3 miljard lager is. In tabel 20 is het vermogen nog niet precies nul, omdat in de Wlz-uitgaven nog loon- en prijsstijging en volumegroei voor Wmo beschermd wonen geparkeerd staat (samen € 0,08 miljard). Van deze posten wordt jaarlijks een bedrag overgeheveld naar het gemeentefonds.

Tabel 21 Verdeling van de zorglasten (bedragen x € 1 miljard)¹

	2021	2022	2023
Burgers (Nominale premie Zvw, Wlz-premie, eigen betalingen, deel IAB)	49,0	49,9	53,7
Compensatie burgers door zorgtoeslag	– 5,5	– 5,8	– 8,3
Burgers totaal	43,5	44,1	45,4
Werkgevers (IAB)	19,5	20,1	21,0
Burgers en bedrijven (uit belastingen)	21,9	23,9	29,1
Totaal	84,9	88,0	95,5

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal. De cijfers in tabel 21 zijn overgenomen uit de (onderbouwing) tabellen 17 en 21 en figuur 10.

Bron: VWS, CPB.

Burgers betalen de nominale premie en het eigen risico Zvw, de premie en de eigen bijdragen Wlz, en gepensioneerden en zelfstandigen betalen de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw (IAB). Voor burgers staat tegenover de nominale premie Zvw de compensatie door de zorgtoeslag. Werkgevers betalen de IAB voor hun werknemers.

De Wmo-uitgaven voor beschermd wonen, de uitgaven op de VWS-begroting, de rijksbijdragen en de zorgtoeslag worden gedekt uit belastingen. Daarvan valt niet op voorhand te zeggen of het lasten van burgers of werkgevers betreft.

6.5.4 Wat betaalt een Nederlander gemiddeld aan zorg?

Figuur 10 laat zien dat een volwassene in Nederland in 2022 en 2023 op basis van de ramingen in deze begroting gemiddeld € 6.205 respectievelijk € 6.601 betaalt aan collectief gefinancierde zorg.

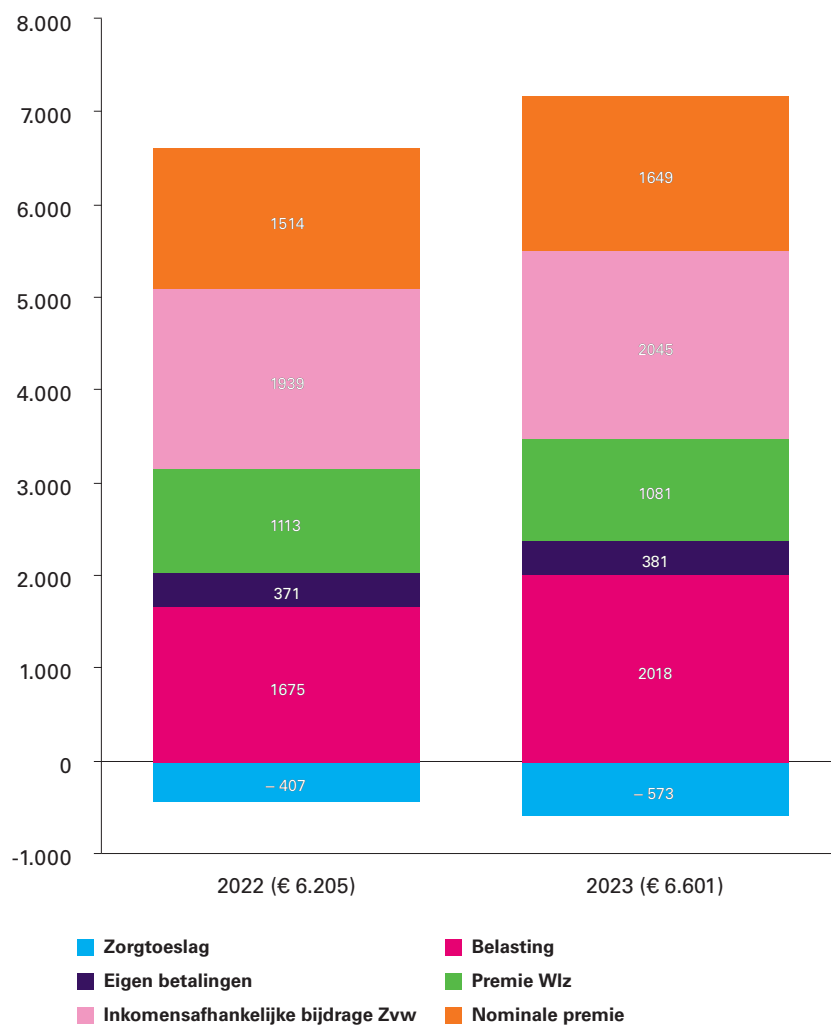
De bijdrage van de burgers betreft niet alleen de nominale premie en de eigen betalingen (eigen risico en eigen bijdragen Wlz). Een Nederlander betaalt gemiddeld ook een fors bedrag aan Wlz-premie. De IAB wordt voor een beperkt deel rechtstreeks door burgers betaald (gepensioneerden en zelfstandigen) en voor het grootste deel door werkgevers. Dat laatste deel beïnvloedt de loonruimte en is daarom meegenomen in figuur 10. Via de zorgtoeslag ontvangt een deel van de Nederlandse huishoudens een bedrag ter gedeeltelijke compensatie van de nominale premie en het eigen risico. Als laatste is het bedrag meegenomen dat via belastingen gemiddeld wordt opgebracht ter dekking van de begrotingsgefinancierde zorguitgaven, de rijksbijdragen en de zorgtoeslag.

Het bedrag dat een Nederlander gemiddeld betaalt aan de zorg stijgt van 2022 op 2023 met 6,4 procent.

De bedragen in de figuur zijn een gemiddelde per volwassene. Sommige mensen betalen meer en anderen betalen minder. Hoeveel iemand precies betaalt is afhankelijk van zijn inkomen (en bij recht op zorgtoeslag ook van het inkomen van zijn partner). Huishoudens met een laag inkomen betalen minder dan € 6.601 per persoon en huishoudens met een hoger inkomen meer, omdat de meeste posten inkomensafhankelijk zijn. Dat is het geval bij de inkomensafhankelijke Wlz-premies, de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw (IAB), de inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wlz en de belastingen. Omdat huishoudens met een laag of middeninkomen een inkomensafhankelijke zorgtoeslag ontvangen ter compensatie van de nominale premie en het eigen risico, geldt ook bij de nominale premies en het eigen risico dat de nettolast hiervan in samenhang met de zorgtoeslag toeneemt met het inkomen.

In het koopkrachtbeeld dat wordt gepresenteerd in de begroting van SZW zijn de stijgingen van de zorgpremies meegenomen.

Figuur 10: Lasten per volwassene aan zorg in 2022 en 2023 (in euro's per jaar)

6.5.5 Fiscale regelingen 2021-2023

Extracomptabele fiscale regelingen

Naast de in dit Financieel Beeld Zorg geraamde zorguitgaven, zijn er fiscale regelingen die betrekking hebben op het beleidsterrein van de zorg. De Minister van Financiën is hoofdverantwoordelijk voor de wetgeving en uitvoering van deze regelingen en voor de budgettaire middelen. In onderstaande tabel is ter informatie het budgettaire belang van deze regelingen vermeld. De cijfers zijn ontleend aan de corresponderende bijlage 'Fiscale regelingen' in de Miljoenennota. Naast de regeling die in onderstaande tabel is opgenomen, is er ook een aantal BTW-vrijstellingen voor medische zorg, alsmede regelingen voor teruggaaf van BPM en vrijstelling van MRB die ook voor de zorg van belang zijn. Voor een beschrijving van de regelingen, de doelstelling, de ramingsgrond, een verwijzing naar de laatst uitgevoerde evaluatie en het beoogde jaar van afronding van de volgende evaluatie, wordt verwezen naar de bijlage bij de Miljoenennota 'Toelichting op de fiscale regelingen'.

Tabel 22 Fiscale regelingen 2021-2023, budgettair belang op transactiebasis in lopende prijzen (bedragen x € 1 miljoen)

	2021	2022	2023
BTW Laag tarief geneesmiddelen en hulpmiddelen	1.585	1.674	1.725
MRB Verlaagd tarief bestelauto gehandicapten ¹	16	17	18

¹ MRB = Motorrijtuigenbelasting

7. Bijlagen

Bijlage 1: ZBO's en RWT's

Tabel 45 Overzicht Zelfstandige Bestuursorganen en Rechtspersonen met een Wettelijke Taak (vallend onder ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport)					
Naam organisatie	ZBO/RWT	Begrotingsartikel	Begrotingsramingen	Uitgevoerde evaluatie ZBO onder Kaderwet	Volgende evaluatie ZBO
CBG	ZBO	Agentschappen	Wordt bekostigd uit het budget van het agentschap aCBG	Doorlichtingsrapport College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (aCBG)	2020 (agentschapsdoorlichting aCBG)
CAK	ZBO en RWT	4	115,0	De basis op orde brengen	2024
CCMO	ZBO	10	4,8	Zelfevaluatie CCMO	In de WMO en Kzbo staat dat de CCMO drie evaluaties moet uitvoeren: Zelfevaluatie (art. 27 WMO), WMO evaluatie (art. 39 WMO), en een Kaderwetevaluatie (art. 39 Kzbo). Deze evaluaties moeten volgordeelijk plaatsvinden en als één pakket worden opgeleverd om zo op efficiënte wijze vijfjaarlijks één algehele evaluatie te laten plaatsvinden. De volgende evaluatie van de Wmo vindt plaats in 2023. De kaderwetevaluatie en de zelfevaluatie van de CCMO zullen gelijktijdig plaatsvinden met de volgende Wmo evaluatie.
CIZ	ZBO en RWT	3	111,8	Het CIZ leert door Kaderwetevaluatie van het centrum indicatiestelling zorg	2025
CSZ	ZBO en RWT		1,6		Evaluatieplicht niet van toepassing. Evaluatie wordt niet uitgevoerd; CSZ zal op termijn worden opgeheven en medewerkers zijn al in dienst van de Nza.
Dopingautoriteit	ZBO en RWT		3,0		2022
NZa	ZBO en RWT	4	70,2	Evaluatie van de Nederlandse Zorgautoriteit	2023
PUR	ZBO en RWT	7	0,9	Beleidsreactie evaluatie Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR)	2024
ZiNL	ZBO en RWT	4	68,9	Evaluatie Zorginstituut Nederland	2025
ZonMw	ZBO en RWT	1	321,7	Evaluatie ZonMW	2022
FMMU advies bv	ZBO	3		evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing
NTS	ZBO en RWT	2	14,5	Evaluatie Nederlandse Transplantatie Stichting	2021
Landelijke examencommissie ex art. 8 lid 5 Drank- en Horecawet	ZBO			evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing
Stichting Donorgegevens Kunstmatige bevruchting (SDKB)	ZBO			Tweede evaluatie van de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (bijlage bij Kamerstukken II 2018/19, 30486, nr. 23) - Parlementaire monitor	
Cluster registratiecommissies: FGzPt, KNMG, KNMP, VenVN en KNMT	ZBO			Toetsen op kwaliteit. Evaluatie van de registratiecommissies voor specialismen in de gezondheidszorg	

Naam organisatie	ZBO/RWT	Begrotingsartikel	Begrotingsramingen	Uitgevoerde evaluatie ZBO onder Kaderwet	Volgende evaluatie ZBO
Cluster Medisch-ethische toetsingscommissies	ZBO			evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing
Cluster Uitvoerders Wlz	ZBO en RWT			evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing
Cluster Zorgkantoren Wlz	ZBO en RWT			evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing
Cluster Keuringsinstanties Attractie-/speeltoestellen	ZBO			evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing
Cluster Keuringsinstanties speelgoed	ZBO			evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing
Cluster Keuringsinstanties gastoestellen	ZBO			evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing
Cluster Keuringsinstanties Elektrotechnische producten	ZBO			evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing
Cluster Keuringsinstanties beschermingsmiddelen uitsluitend voor consumentengebruik	ZBO			evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing
Cluster Keuringsinstanties ex Wet medische hulpmiddelen	ZBO			evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing
Cluster Examenorganisaties drogisterijbranche	ZBO			evaluatieplicht niet van toepassing	evaluatieplicht niet van toepassing

Bijlage 2: Verdiepingshoofdstuk

Tabel 46 Uitgaven beleidsartikel 1 (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	3.159.740	1.554.340	1.068.862	1.020.785	995.318	0
Mutatie nota van wijziging 2022	1.282.606	– 22.500	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	700	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	3.531.208	2.584.525	128.642	112.046	108.818	107.138
Nieuwe mutaties	– 994.806	13.595	255.120	209.252	82.112	1.061.697
Stand ontwerpbegroting 2023	6.979.448	4.129.960	1.452.624	1.342.083	1.186.248	1.168.835

Tabel 47 Toelichting belangrijkste nieuwe mutaties beleidsartikel 1 (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Middelen voor GGD meerkosten voor testen, traceren en vaccineren.	710.322	948.250				
Analyse van NAAT testen.	594.750	381.425				
Kosten voor de aanschaf van zelftesten en antigeencontractering.	188.500	354.250				
LCCB	– 73.258	305.000				
Corona Toegangs Bewijs.	– 103.378	161.070				
Middelen voor opdrachten en vaccinimplementatie.	– 29.150	88.375				
Middelen voor het RIVM vaccinatieprogramma.	15.750	57.250				
Aanpassing van de raming voor de aanschaf van vaccins.	0	– 22.500				
Voor diverse activiteiten binnen het RIVM Programma-19 worden middelen beschikbaar gesteld.	0	29.100				
Kosten voor onderzoeken gerelateerd aan covid. Dit is voor zowel testen als vaccineren-onderzoeken.	8.867	13.310				
Veiligheidsregio's worden gecompenseerd voor extra inzet in de coronacrisis.	0	12.000				
Instandhouding van informatie en data voor corona.	3.000	9.600				
Middelen voor uitvoering en handhaving bij eventuele inzet van de quarantaineplicht	4.000	8.000				
De verwachting is dat in 2023 wederom de opkomst voor het griepvaccin hoger is dan voorgaande jaren. Om een tekort te voorkomen zijn extra griepvaccins ingekocht.	26.883	28.521	30.165	31.803	26.745	26.745
Betreft de benodigde aanvulling op het budget voor de HPV inhaalcampagne van 18-26 jaar.	31.692	14.938	0	0	0	0

Tabel 48 Ontvangsten beleidsartikel 1 (bedragen x € 1000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	40.803	23.903	23.903	23.903	23.903	0
Mutatie nota van wijziging 2022	– 400	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	60.665	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	23.903
Stand ontwerpbegroting 2023	101.068	33.903	33.903	33.903	33.903	33.903

Tabel 49 Toelichting belangrijkste nieuwe mutaties ontvangsten beleidsartikel 1 (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Op basis van de meerontvangsten in de afgelopen vier jaar wordt de ontvangstenraming vanaf 2022 structureel verhoogd.	29.640	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000

Tabel 50 Uitgaven beleidsartikel 2 (bedragen x € 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	3.430.531	3.394.326	3.437.090	3.515.670	3.621.779	0
Mutatie nota van wijziging 2022	26.000	20.800	20.600	20.900	21.200	0
Mutatie amendement 2022	- 500	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	71.671	236.937	181.264	242.389	302.526	411.870
Nieuwe mutaties	30.693	197.174	215.549	158.263	147.381	3.708.109
Stand ontwerpbegroting 2023	3.558.395	3.849.237	3.854.503	3.937.222	4.092.886	4.119.979

Tabel 51 Toelichting belangrijkste nieuwe mutaties beleidsartikel 2 (bedragen x € 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Dit betreft de bijstelling van de uitgavenraming rijksbijdrage 18- naar aanleiding van de actuele ramingen van het CPB.	0	121.500	211.000	224.600	285.600	411.300
De uitvoering van de motie Hijing en Bikker worden extra financiële middelen vrijgemaakt voor de verhoging van de zorgsalarissen	21.400	20.800	20.600	20.900	21.200	0
Dit betreft de benodigde middelen voor de structurele bekostiging patiëntenspreiding voor het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) en de Regionale Coördinatiecentra Patiënten Spreiding (RCPS'en). Het budget is overgeheveld naar premiegefinancierde middelen.	- 4.000	- 9.800	- 11.500	- 11.500	- 11.500	- 11.500
Middelen voor het project PharmaNL vanuit het Nationaal Groeifonds.	0	17.400	29.500	3.400	12.700	12.500
Dit betreft aanvullende leningen voor de projectkosten Pallas 2023.	0	129.000	0	0	0	0
Op basis van de realisatiecijfers van het CAK wordt de raming verhoogd voor de vergoeding van zorg aan onverzekerde personen.	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Transportkosten medische evacuees Oekraïne	0	8.000	0	0	0	0

Tabel 52 Ontvangsten beleidsartikel 2 (bedragen x € 1000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	123.295	77.455	75.055	75.055	84.455	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	- 4.000	5.000	4.000	3.000	2.000	1.500
Nieuwe mutaties	- 19.666	- 17.400	- 12.000	- 10.000	- 9.816	75.455
Stand ontwerpbegroting 2023	99.629	65.055	67.055	68.055	76.639	76.955

Tabel 53 Uitgaven beleidsartikel 3 (bedragen x € 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	13.780.847	14.567.331	17.119.766	17.895.520	19.157.571	0
Mutatie nota van wijziging 2022	200.000	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	1.300	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	1.143.500	955.212	- 116.275	317.891	592.800	2.038.674
Nieuwe mutaties	- 1.299.111	665.320	1.524.605	626.293	397.654	19.434.946
Stand ontwerpbegroting 2023	13.826.536	16.187.863	18.528.096	18.839.704	20.148.025	21.473.620

Tabel 54 Toelichting belangrijkste nieuwe mutaties beleidsartikel 3 (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bijstelling van de uitgavenraming rijksbijdrage BIKK naar aanleiding van actuele ramingen van het CPB.	49.400	599.400	743.900	758.500	803.500	780.400
Bijstelling van de uitgavenraming rijksbijdrage WLZ naar aanleiding van actuele ramingen van het CPB.	– 350.000	500.000	200.000	– 300.000	– 150.000	1.150.000
Het kabinet compenseert gemeenten voor extra kosten die zij maken in het sociaal domein voor Oekraïense ontheemden. Er zijn extra middelen gereserveerd voor de verhoogde raming van 75.000 ontheemden in Q3 en Q4 van 2022 en Q1 en Q2 van 2023.	5.000	15.000	0	0	0	0
Betreft een bijstelling op basis van subsidieaanvragen op grond van de Regeling aardbevingsbestendige zorg in Groningen en de actualisatie van het projectbureau.	0	14.500	14.500	11.000	0	0
Het financiële kader van CIZ wordt herijkt om de verwachte volumeontwikkeling op te vangen	0	13.870	8.395	8.933	10.288	11.847
Dit betreft de financiële middelen voor de Toekomstagenda gehandicaptenzorg, die de Tweede Kamer op 26 mei 2021 heeft ontvangen.	0	13.500	13.500	13.500	9.000	0
Betreft bredere inzet van gespecialiseerde cliëntondersteuning op basis van succesvol afgeronde pilots.	0	9.000	18.000	27.000	29.000	10.000

Tabel 55 Ontvangsten beleidsartikel 3 (bedragen x € 1000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	5.691	5.691	5.691	5.691	5.691	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	0	0	0	0	0	0
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	5.691
Stand ontwerpbegroting 2023	5.691	5.691	5.691	5.691	5.691	5.691

Tabel 56 Uitgaven beleidsartikel 4 (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	1.305.729	1.419.742	1.191.994	1.187.222	1.189.520	0
Mutatie nota van wijziging 2022	47.400	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	– 500	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	17.829	– 47.218	– 75.601	– 78.506	– 78.566	– 78.551
Nieuwe mutaties	– 178	133.050	59.937	59.068	53.564	1.240.574
Stand ontwerpbegroting 2023	1.370.280	1.505.574	1.176.330	1.167.784	1.164.518	1.162.023

Tabel 57 Toelichting belangrijkste nieuwe mutaties beleidsartikel 4 (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Betreft ondersteuning Covid-zorg CAS-BES	19.297	12.713	0	0	0	0
Betreft financiering van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI).	0	– 24.781	– 24.781	– 24.781	– 24.781	– 24.781

Tabel 58 Ontvangsten beleidsartikel 4 (bedragen x € 1000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	11.153	11.153	11.153	11.153	11.153	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	0	0	0	0	0	0
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	11.153
Stand ontwerpbegroting 2023	11.153	11.153	11.153	11.153	11.153	11.153

Tabel 59 Uitgaven beleidsartikel 5 (bedragen x € 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	117.641	88.672	89.641	89.666	89.564	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	22.129	17.430	430	430	430	430
Nieuwe mutaties	– 12.205	18.473	3.322	3.320	2.270	91.834
Stand ontwerpbegroting 2023	127.565	124.575	93.393	93.416	92.264	92.264

Tabel 60 Ontvangsten beleidsartikel 5 (bedragen x € 1000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	2.085	2.085	2.085	2.085	2.085	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	0	0	0	0	0	0
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	2.085
Stand ontwerpbegroting 2023	2.085	2.085	2.085	2.085	2.085	2.085

Tabel 61 Uitgaven beleidsartikel 6 (bedragen x € 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	383.244	447.378	447.128	447.191	447.117	0
Mutatie nota van wijziging 2022	47.579	5.000	4.000	0	0	0
Mutatie amendement 2022	– 1.000	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	154.138	0	0	0	0	0
Nieuwe mutaties	6.247	71.799	69.667	70.178	48.502	481.872
Stand ontwerpbegroting 2023	590.208	524.177	520.795	517.369	495.619	481.872

Tabel 62 Toelichting belangrijkste nieuwe mutaties beleidsartikel 6 (bedragen x € 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Betreft de bijdrage vanuit OCW aan de buurtsportcoach regeling.	0	12.661	12.661	12.661	12.661	0

Tabel 63 Ontvangsten beleidsartikel 6 (bedragen x € 1000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	15.740	15.740	15.740	15.740	15.740	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	45.000	23.000	12.000	0	0	0
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	15.740
Stand ontwerpbegroting 2023	60.740	38.740	27.740	15.740	15.740	15.740

Tabel 64 Toelichting belangrijkste nieuwe mutaties ontvangsten beleidsartikel 6 (bedragen x € 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
De ontvangstenraming wordt verhoogd. De hogere ontvangstraming heeft betrekking op de specifieke uitkering sport (SPUK Sport) in verband met teruggave van te veel verkregen compensatie.	37.000	23.000	12.000	0	0	0

Tabel 65 Uitgaven beleidsartikel 7 (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	216.942	199.912	183.628	167.012	157.337	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	- 179	0	0	0	0	0
Nieuwe mutaties	6.721	6.297	5.757	5.227	4.912	153.230
Stand ontwerpbegroting 2023	223.484	206.209	189.385	172.239	162.249	153.230

Tabel 66 Ontvangsten beleidsartikel 7 (bedragen x € 1000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	2.901	2.901	2.901	2.901	2.901	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	0	0	0	0	0	0
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	2.901
Stand ontwerpbegroting 2023	2.901	2.901	2.901	2.901	2.901	2.901

Tabel 67 Uitgaven beleidsartikel 8 (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	5.614.749	6.019.249	6.353.049	6.723.849	7.082.049	0
Mutatie nota van wijziging 2022	70.948	72.732	74.249	75.426	76.623	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	105.852	499.868	332.751	427.874	471.677	274.400
Nieuwe mutaties	78.100	1.730.000	1.400	- 105.500	- 158.500	6.874.549
Stand ontwerpbegroting 2023	5.869.649	8.321.849	6.761.449	7.121.649	7.471.849	7.148.949

Tabel 68 Toelichting belangrijkste nieuwe mutaties beleidsartikel 8 (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bijstelling eigen risico zorgtoeslag naar aanleiding van actuele ramingen CPB.	183.952	2.229.868	334.151	322.374	313.177	66.900
Voor de uitvoering van de motie Hijning en Bikker worden extra financiële middelen vrijgemaakt voor de verhoging van de zorgsalarissen	70.948	72.732	74.249	75.426	76.623	0

Tabel 69 Ontvangsten beleidsartikel 8 (bedragen x € 1000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	0	0	0	0	0	0
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2023	0	0	0	0	0	0

Tabel 70 Uitgaven beleidsartikel 9 (bedragen x € 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	28.022	28.926	28.703	28.472	28.199	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	24	774	– 226	– 226	– 226	– 226
Nieuwe mutaties	460	– 446	554	553	554	28.559
Stand ontwerpbegroting 2023	28.506	29.254	29.031	28.799	28.527	28.333

Tabel 71 Ontvangsten beleidsartikel 9 (bedragen x € 1000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	0	0	0	0	0	0
Nieuwe mutaties	3.885	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2023	3.885	0	0	0	0	0

Tabel 72 Uitgaven beleidsartikel 10 (bedragen x € 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	447.390	384.021	378.342	374.823	374.845	0
Mutatie nota van wijziging 2022	3.710	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	134.725	131.652	28.424	30.108	21.890	22.300
Nieuwe mutaties	20.891	41.320	38.230	33.050	22.992	396.956
Stand ontwerpbegroting 2023	606.716	556.993	444.996	437.981	419.727	419.256

Tabel 73 Toelichting belangrijkste nieuwe mutaties beleidsartikel 10 (bedragen x € 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verhoging apparaatskosten eigen personeel in verband met corona.	13.273	17.673	0	0	0	0
Om de toenemende hoeveelheid corona gerelateerde Wob-verzoeken af te kunnen handelen is versterking van de huidige Wob-capaciteit noodzakelijk.	5.764	12.582	0	0	0	0
Digitale ondersteuningsmiddelen Covid-19.	7.549	34.403	0	0	0	0

Tabel 74 Ontvangsten beleidsartikel 10 (bedragen x € 1000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	8.594	8.594	8.594	8.594	8.594	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	6.025	0	0	0	0	0
Nieuwe mutaties	– 3.885	0	0	0	0	8.594
Stand ontwerpbegroting 2023	10.734	8.594	8.594	8.594	8.594	8.594

Tabel 75 Uitgaven beleidsartikel 11 (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	125.457	117.878	108.721	106.770	105.435	121.461
Nieuwe mutaties	– 125.457	– 92.878	20.279	22.230	23.565	7.539
Stand ontwerpbegroting 2023	0	25.000	129.000	129.000	129.000	129.000

Tabel 76 Ontvangsten beleidsartikel 11 (bedragen x € 1000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand ontwerpbegroting 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie nota van wijziging 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie amendement 2022	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	0	0	0	0	0	0
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2023	0	0	0	0	0	0

Bijlage 3: Moties en toezeggingen

Tabel 77 Door de Staten-Generaal aanvaarde moties die zijn afgerond			
Onschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken	
Nader gewijzigde motie van de leden Paternotte en Kuiken over de vrije keuze voor ouders om kinderen van 5 tot en met 11 jaar te laten vaccineren (t.v.v. 25295, nr. 1628)	2021D48439	Brief [10-12-2021] - Besluit advies Gezondheidsraad over vaccinatie van kinderen van 5 t/m 11 jaar tegen COVID-19 (25295, nr. 1632) (27025)	
Motie van het lid Paternotte c.s. over de reisadviezen met spoed herijken	21501-31, nr. 628	Brief [08-11-2021] - Verslag informele gezondheidsraad 12 oktober 2021 (21501-31, nr. 638) (26856)	
Motie van het lid Gündogan c.s. over de inzet van medische FFP2 - maskers betrekken in het volgende OMT - advies	25295, nr. 1595	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)	
Motie van de leden Van den Berg en Werner over de voorwaarden voor kunst- en cultuurvertoning in het onderwijs	25295, nr. 1723	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)	
Gewijzigde motie van het lid Agema c.s. over een eenduidige, richtinggevende visie op ouderenhuisvesting (t.v.v. 31765, nr. 572)	2021D26847	Brief [08-10-2021] - Derde voortgangsrapportage Langer Thuis en beleidsreactie SCP publicatie Passende zorg voor ouderen thuis, (31765, nr. 607) (26729)	
Motie van de leden Aukje de Vries en Van den Berg over de voorzieningszekerheid van medische isotopen borgen	21501, nr. 614	Brief [14-10-2021] - Europese studie over toekomstige beschikbaarheid van medische isotopen (26746)	
Motie van de leden Pouw-Verweij en Van den Berg over inzetten op afgebakende mandaten bij de onderhandelingen over de Europese Gezondheidsunie	21501-31, nr. 615	Brief [29-09-2021] - Geannoteerde agenda van de informele EU gezondheidsraad, 12 oktober 2021, en een reactie op informatieverzoeken (21501-31, nr. 627) (26886)	
Motie van het lid Van den Berg over de Nederlandse wetgeving inzake verzekeringsaanvragen na behandeling van kanker onder de aandacht brengen van EU-lidstaten	21501-31, nr. 616	Brief [26-11-2021] - Geannoteerde agenda van de formele EU gezondheidsraad, 7 december 2021 (21501-31, nr. 642) (26952)	
Gewijzigde motie van de leden Pouw-Verweij en Van den Berg over inzetten op afgebakende mandaten bij de onderhandelingen over de Europese Gezondheidsunie (t.v.v. 21501-31, nr. 615)	21501-31, nr. 618	Brief [29-09-2021] - Geannoteerde agenda van de informele EU gezondheidsraad, 12 oktober 2021, en een reactie op informatieverzoeken (21501-31, nr. 627) (26886)	
Motie van het lid Paternotte over het zoveel als mogelijk afstemmen van beleid rondom boostervaccinaties	21501-31, nr. 629	Brief [08-11-2021] - Verslag informele gezondheidsraad 12 oktober 2021 (21501-31, nr. 638) (26856)	
Motie van het lid Bikker c.s. over waar epidemiologisch mogelijk in elk geval minderjarigen uitzonderen voor het gebruik van het DCC	22112, nr. 3329	Brief [15-03-2022] - Stand van Zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1819) (27430)	
Gewijzigde motie van de leden Van den Berg en Bikker over inzet voor een uitzondering voor jongeren van 12 tot 18 jaar (t.v.v. 22112, nr. 3327)	22112, nr. 3335	Brief [15-03-2022] - Stand van Zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1819) (27430)	
Motie van het lid Kerstens over het beter borgen van «zorg op afstand»	23235, nr. 209	Brief [08-10-2021] - Derde voortgangsrapportage Langer Thuis en beleidsreactie SCP publicatie Passende zorg voor ouderen thuis, (31765, nr. 607) (26729)	
Gewijzigde motie van het lid Bikker c.s. over onderzoek naar kanalen waarlangs jongeren aan synthetische drugs komen (t.v.v. 24077, nr. 477)	24077, nr. 481	Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)	
Motie van de leden Bruins en Van der Graaf over maatwerk voor mensen die de prostitutie verlaten	24515, nr. 543	Brief [24-12-2020] - Stand van zaken moties en toezeggingen VWS kerst 2020 (35570XVI, nr. 180) (25587)	
Motie van het lid Marijnissen c.s. over een opbouwplan voor versterking van de zorg	25295, nr. 1008	Brief [14-04-2022] - Beleidsagenda pandemische paraatheid (25295, nr. 1836) (27580)	
Motie van het lid Marijnissen over de maatregelen zo inrichten dat deze bijdragen aan het verkleinen van sociaal-economische gezondheidsverschillen	25295, nr. 1075	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)	
Motie van het lid Westerveld c.s. over ervoor zorgen dat farmaceuten hun kennis gaan delen in C-TAP	25295, nr. 1145	Brief [28-06-2022] - Internationaal pandemie-instrument (25295, nr. 1924) (27897)	
Motie van het lid Van Esch over een centraal registratiepunt voor long-covidpatiënten	25295, nr. 1313	Brief [20-09-2021] - Commissiebrief inzake Verzoek om reactie op petitie en op het 10-puntenplan Long Covid (25295, nr. 1453) (26639)	
Motie van het lid Gündogan c.s. over het primaire plan tot regionale aanpak van het coronavirus actualiseren	25295, nr. 1317	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)	
Motie van het lid Pouw-Verweij c.s. over scenario's voor een nieuwe virusuitbraak	25295, nr. 1319	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)	

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Gewijzigde motie van de leden Bikker en Van der Staaij over de hoofddoelen van het beleid in de nieuwe fase van lagere besmettingen t.v.v. 25295, nr. 1329	25295, nr. 1329	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Motie van de leden Kuzu en Van Haga over het instellen van ziekenhuisopnames als leidende indicator	25295, nr. 1348	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
Motie van het lid Kuzu over een onderzoek naar de vaccinatiestatus van coronapatiënten in ziekenhuizen	25295, nr. 1349	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
Motie van het lid Agema c.s. over onderzoeken of de huidige ventilatierichtlijnen toereikend zijn	25295, nr. 1352	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
Motie van het lid Wilders over per ommekeer van ventilatie een prioriteit maken	25295, nr. 1362	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Motie van de leden Van den Berg en Aukje de Vries over opschalen van mobiele prikbusen waar zonder een afspraak een vaccin gehaald kan worden	25295, nr. 1365	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Motie van de leden Kuiken en Simons over besluitvorming over aanscherpen of versoepelen van maatregelen baseren op zowel het advies van het OMT als op een advies van gedragsdeskundigen	25295, nr. 1367	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Motie van de leden Bikker en Kuiken over extra inspanning om in kwetsbare wijken niet-gevaccineerde bewoners een vrijwillige vaccinatie aan te bieden	25295, nr. 1370	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Motie van het lid Gündogan over in overwegingen van het kabinet adviezen van gedragswetenschappers nadrukkelijker meewegen	25295, nr. 1374	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Gewijzigde motie van het lid Paternotte c.s. over het aanbieden van een vaccinatievoorziening op Schiphol (t.v.v. 25295, nr. 1302)	25295, nr. 1382	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
Motie van het lid Paternotte c.s. over instelling van een profijtbeginnel bij het testen voor toegang	25295, nr. 1398	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Motie van de leden Van der Staaij en Pouw-Verweij over bezien hoe de ontwikkeling en toepassing van kansrijke geneesmiddelen tegen COVID-19 verder bevorderd kan worden	25295, nr. 1409	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Motie van de leden Hijink en Bikker over voldoende extra financiële middelen voor zorgsalarissen vrijmaken in de eerstvolgende begroting	25295, nr. 1426	Brief [23-09-2021] - Reactie op motie leden Hijink en Bikker om extra financiële middelen vrij te maken voor zorgsalarissen (29282, nr. 444) (26656)
Motie van het lid Kuiken c.s. over een uitzondering op de verplichting van coronatoegangsbewijzen voor buitenterassen in de horeca	25295, nr. 1427	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620); brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief Covid-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Motie van de leden Kuiken en Paternotte over mogelijk maken dat een coronatoegangsbewijs niet noodzakelijk is bij alleen afhalen van eten en drinken	25295, nr. 1428	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620); brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief Covid-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Motie van het lid Westerveld c.s. over gevalideerde speekseltesten ook beschikbaar maken voor kinderen	25295, nr. 1430	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Motie van het lid Bikker c.s. over extra inspanningen om bewoners in kwetsbare wijken te bereiken met informatie over vaccinatie en met vaccinatiemogelijkheden	25295, nr. 1432	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Motie van het lid Pouw-Verweij c.s. over een snelle toelaatbaarheid van serologische testen	25295, nr. 1436	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Motie van het lid Stoffer c.s. over zich in Europees verband inspannen om tot overeenstemming te komen met producenten van kansrijke (antivirale) middelen	25295, nr. 1438	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Motie van het lid Van der Plas over zorgdragen dat mensen binnen een half uur reistijd een test kunnen laten afnemen	25295, nr. 1446	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Motie van het lid Van Haga c.s. over onderzoeken of de termijn van immuniteit kan worden verlengd	25295, nr. 1449	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Motie van het lid Paternotte c.s. over maximale ondersteuning van huisartsen in gebieden met een lage vaccinatiegraad	25295, nr. 1471	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Motie van het lid Van den Berg over het inzetten van mobiele testlocaties in wijken en dorpen waar brandhaarden zijn	25295, nr. 1477	Brief [12-11-2021] - Maatregelenbrief COVID-19 12 november 2021 (25295, nr. 1519) (26882)
Motie van het lid Hijink over een campagne met behulp van herstelde ongevacceerde ic-patiënten	25295, nr. 1479	Brief [12-11-2021] - Maatregelenbrief COVID-19 12 november 2021 (25295, nr. 1519) (26882)

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Westerveld over een grootschalig onderzoek naar de effectiviteit van de huidige coronatoegangsbewijzen	25295, nr. 1481	Brief [12- 11- 2021] - Maatregelenbrief COVID-19 12 november 2021 (25295, nr. 1519) (26882)
Motie van het lid Bikker c.s. over test - informatie - en priklocaties in gebieden met een lage vaccinatiegraad	25295, nr. 1484	Brief [12- 11- 2021] - Maatregelenbrief COVID-19 12 november 2021 (25295, nr. 1519) (26882)
Motie van de leden Bikker en Westerveld over gratis mondkapjes en testen in gemeenten waar dat de meeste meerwaarde heeft	25295, nr. 1485	Brief [12- 11- 2021] - Maatregelenbrief COVID-19 12 november 2021 (25295, nr. 1519) (26882)
Motie van de leden Den Haan en Paternotte over eerder dan december starten met het vaccineren van 60-plussers met het boostervaccin	25295, nr. 1501	Brief [11- 11- 2021] - Kamerbrief versnellen boostervaccinatie (25295, nr. 1518) (26876)
Motie van het lid Bikker c.s. over 1G uitwerken in verschillende modaliteiten	25295, nr. 1534	Brief [24- 11- 2021] - Overwegingen 1G (25295, nr. 1557) (26946)
Motie van het lid Den Haan c.s. over geen groen vinkje in de CoronaCheck-app bij een besmetting	25295, nr. 1540	Brief [21- 12- 2021] - Reactie op Motie-Den Haan c.s. over geen groen vinkje in de CoronaCheck-app bij een besmetting (25295, nr. 1540) (25295, nr. 1704) (27119)
Motie van de leden Paternotte en Pouw-Verweij over verbetering van de informatievoorziening aan zwangeren	25295, nr. 1565	Brief [14- 12- 2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Motie van het lid Paternotte c.s. over een verplichte test bij aankomst in bijzondere gevallen	25295, nr. 1566	Brief [14- 12- 2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Motie van de leden Paternotte en Kuiken over een boostercampagne en goede ventilatie in scholen	25295, nr. 1567	Brief [14- 01- 2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Motie van de leden Paternotte en Omtzigt over een eerder advies over de kerstvakantie	25295, nr. 1568	Brief [06- 12- 2021] - Aanbieding OMT advies en update omikronvariant (25295, nr. 1627) (27005)
Motie van het lid Agema over het benadrukken van het belang van ventilatie tijdens bezoek	25295, nr. 1569	Brief [14- 12- 2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Motie van het lid Van den Berg c.s. over pilots met meer geconcentreerde coronazorg	25295, nr. 1571	Brief [14- 12- 2021] - Afschrift TK Stand van Zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (27065)
Motie van het lid Westerveld c.s. over gratis zelftesten voor mensen die daarin niet kunnen voorzien	25295, nr. 1577	Brief [14- 12- 2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Motie van het lid Van Esch c.s. over een draaiboek voor situaties waarin met grote spoed moet worden ingegrepen in geval van zorgelijke mutaties	25295, nr. 1583	Brief [15- 03- 2022] - Stand van Zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1819) (27430)
Motie van het lid Bikker c.s. over het uitbreiden van de testcapaciteit	25295, nr. 1586	Brief [14- 12- 2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Motie van de leden Bikker en Westerveld over de besteding van de voorraad antigeentests bij het ministerie	25295, nr. 1587	Brief [14- 12- 2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Motie van het lid Bikker c.s. over het bevorderen van de beschikbaarheid van eiwitvaccins	25295, nr. 1588	Brief [15- 03- 2022] - Stand van Zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1819) (27430)
Motie van het lid Den Haan c.s. over het inventariseren van mogelijke hulp bij de boostercampagne	25295, nr. 1602	Brief [14- 12- 2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Motie van het lid Den Haan c.s. over een draaiboek voor de volgende boostercampagne op basis van lessons learned	25295, nr. 1603	Brief [14- 01- 2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Motie van het lid Omtzigt over een onderzoek naar de oorzaken van oversterfte	25295, nr. 1617	Brief [14- 01- 2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Motie van de leden Hijink en Van den Berg over het sneller inzetten van vrijwilligers en zorgerservisten bij de boostercampagne	25295, nr. 1640	Brief [14- 01- 2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Gewijzigde motie van de leden Hijink en Paternotte over sluiting van het basisonderwijs alleen als laatste middel (t.v.v. 25295, nr. 1641)	25295, nr. 1666	Brief [01- 04- 2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Gewijzigde motie van het lid Bikker over promoten van regelmatig zelftesten (t.v.v. 25295, nr. 1644)	25295, nr. 1669	Brief [14- 01- 2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Gewijzigde motie van het lid Den Haan over zorgen dat niet-mobiele thuiswonenden en bewoners van zorginstellingen zonder medische dienst tijdig een booster krijgen (t.v.v. 25295, nr. 1656)	25295, nr. 1670	Brief [14- 01- 2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Motie van de leden Paternotte en Van den Berg over zich voorbereiden op een scenario met een minder ziekmakende variant van het coronavirus	25295, nr. 1675	Brief [14- 01- 2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Van den Berg c.s. over onderzoeken onder welke randvoorwaarden sport en bewegen toegevoegd kunnen worden aan de lijst van essentiële sectoren	25295, nr. 1681	Brief [20-01-2022] - Motie sport als essentiële sector (25295, nr. 1718) (27182)
Motie van het lid Tielen c.s. over de doelstellingen van het coronabeleid zo verbreden dat het beleid gericht blijft op de samenleving in haar geheel	25295, nr. 1719	Brief [08-02-2022] - Korte termijn aanpak COVID-19 en doorkijk lange termijn (2022Z02285) (27280)
Motie van de leden Van den Berg en Westerveld over financiële hobbels oplossen voor meetapparatuur voor het aantonen van besmettelijk virus	25295, nr. 1721	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Motie van het lid Bikker c.s. over een gesprek met gemeenten, sociale partners en het maatschappelijk middenveld over perspectief voor de lange termijn	25295, nr. 1728	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Motie van het lid Den Haan c.s. over het meenemen van de informele zorg in de middellange- en langetermijnstrategie voor de coronacrisis	25295, nr. 1731	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Motie van het lid Den Haan over een onderzoek naar welke combinatie van vaccins bij een eventuele volgende boostercampagne het beste gegeven kan worden	25295, nr. 1732	Brief [15-02-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1775) (27314)
Motie van de leden Paulusma en Van den Berg over de minder intensieve coronazorg voor volwassenen anders organiseren	25295, nr. 1748	Brief [01-04-2022] - Afschrift TK brief Lange termijn aanpak COVID-19 (Eerste Kamer) (27533); Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Motie van het lid Westerveld c.s. over scenario's uitwerken voor het kosteloos verstrekken van zelftests en mond-neusmaskers	25295, nr. 1755	Brief [22-03-2022] - afschrift TK brief inzake verzamelbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (27472); Brief [22-03-2022] - Verzamelbrief COVID-19 (25295, nr. 1822) (27473)
Motie van de leden Van der Staaij en Omtzigt over intrekken van het wetsvoorstel voor het coronatoegangsbewijs	25295, nr. 1760	Brief [15-02-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1775) (27314)
Motie van het lid Den Haan over preventieve geneesmiddelen veiligstellen voor kwetsbare patiënten	25295, nr. 1762	Brief [09-05-2022] - antwoorden op de vragen van het lid Den Haan (Fractie Den Haan) over het bericht Annelies zit al twee jaar in isolatie, maar Nederland is traag met medicatie voor kwetsbaren (2022Z07462) (27633)
Motie van het lid Omtzigt c.s. over een parlementair voorbehoud op de verordening voor verlenging van het digitaal coronacertificaat met een jaar	25295, nr. 1782	Brief [15-03-2022] - Stand van Zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1819) (27430)
Motie van het lid Westerveld over verlenging van de regeling persoonlijke beschermingsmiddelen en zelftesten voor kwetsbaren	25295, nr. 1851	Brief [04-07-2022] - Verzamelbrief COVID-19 (27933)
Motie van de leden Kuzu en Omtzigt over het OMT-adviezen niet te wijzigen zonder dat OMT-leden hebben ingestemd	25295, nr. 1864	Brief [13-06-2022] - Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (25295, nr. 1883) (27826)
Gewijzigde motie van de leden Van Haga en Hiddema over onderzoeken of de kermisbranche eerder dan 1 september 2020 zou kunnen opstarten (t.v.v. 25295, nr. 413)	25295, nr. 417	Brief [24-06-2020] - COVID-19 Update stand van zaken (25295, nr. 428) (24735); Brief [16-12-2021] - Voortgangsbrieven financiële arrangementen geneesmiddelen 2021 (29477, nr. 740) (27070)
Motie van de leden Marijnissen en Asscher over voorkomen van hogere werkdruk in verpleeghuizen door inzet voor de GGD	25295, nr. 782	Brief [14-01-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Motie van de leden Van Otterloo en Szias over het gordelroosvaccin op korte termijn beschikbaar maken	25295, nr. 83	Brief [19-05-2022] - Verzoek om een brief over de uitvoering van een motie over het beschikbaar maken van het gordelroosvaccin (32793, nr. 605) (27694)
Motie van de leden Diertens en Van den Berg over het organiseren van regionale doorzettingsmacht	25424, nr. 509	Brief [04-11-2021] - Afschrift TK brief ontwikkelingen in de ggz (Eerste Kamer) (26840); Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachttijden
Motie van het lid Szias over voldoende crisisplekken in alle regio's	25424, nr. 563	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen kerst 2021 (35925XVI, nr. 164) (27108)
Motie van het lid Dik-Faber over prestatieafspraken over passende huisvesting	25424, nr. 569	Brief [16-12-2021] - Voortgangsrapportage maatschappelijke opvang en beschermd wonen (29325, nr. 130) (27077)
Motie van het lid Van der Staaij c.s. over een wettelijke grondslag voor gegevensuitwisseling binnen de ggz	25424, nr. 572	Brief [04-11-2021] - Afschrift TK brief ontwikkelingen in de ggz (Eerste Kamer) (26840); Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachttijden

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Gewijzigde motie van het lid Van den Berg c.s. over zeker stellen dat de nieuwe bekostiging slechts zal starten indien gelijktijdig de zorgvraagtypering in werking treedt (t.v.v. 25424, nr. 565)	25424, nr. 575	Brief [04- 11- 2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachttijden (25424, nr. 594) (26841)
Gewijzigde motie van het lid Kerstens c.s. over versnelling van de aanpak van de wachttijstproblematiek in de ggz (t.v.v. 25424, nr. 566)	25424, nr. 576	Brief [04- 11- 2021] - Afschrift TK brief ontwikkelingen in de ggz (Eerste Kamer) (26840); Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachttijden
Motie van het lid Ellemee over verplichte deelname van zorgaanbieders aan Z-CERT	27529, nr. 177	Brief [15- 10- 2021] - Regie op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (26770)
Motie van de leden Van den Berg en Kerstens over meer publieke sturing op de landelijke infrastructuur LSP	27529, nr. 222	Brief [22- 12- 2021] - Generieke functies voor elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (27122)
Motie van het lid Raemakers over een campagne gericht op toestemming voor gegevensuitwisseling	27529, nr. 224	Brief [30- 04- 2021] - Voortgang gegevensuitwisseling bij spoed (27529, nr. 262) (26112); Brief [22-12-2021] - Generieke functies voor elektronische gegevensuitwisseling
Motie van het lid Renkema over de noodzaak van een cultuurverandering bij het programma Elektronische gegevensuitwisseling in de zorg	27529, nr. 226	Brief [19- 05- 2022] - De impact van recente Europese ontwikkelingen op Nederlands beleid op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (27529, nr. 277) (27699)
Motie van de leden Van den Hul en Özütok over inventariseren welke extra tijdelijke (financiële) ondersteuning niet-overheidsorganisaties nodig hebben	28345, nr. 240	Brief [16- 12- 2021] - Zevende voortgangsrapportage programma Geweld hoort nergens thuis (28345, nr. 255) (27073)
Motie van het lid Bergkamp c.s. over een onafhankelijk onderzoek naar psychisch geweld	28345, nr. 246	Brief [16- 12- 2021] - Zevende voortgangsrapportage programma Geweld hoort nergens thuis (28345, nr. 255) (27073)
Motie van de leden Bergkamp en Van Beukering-Huijbregts over onderzoeken hoe hulpverlening bij geweld achter de voordeur meer digitaal kan worden ingericht	28345, nr. 247	Brief [16- 12- 2021] - Zevende voortgangsrapportage programma Geweld hoort nergens thuis (28345, nr. 255) (27073)
Motie van het lid Wörsdörfer over de mogelijkheden voor online hulp aan slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling inventariseren	28345, nr. 248	Brief [16- 12- 2021] - Zevende voortgangsrapportage programma Geweld hoort nergens thuis (28345, nr. 255) (27073)
Motie van het lid Beckerman over onderzoek naar de Nederlandse en Europese omvang en grootte van bushmeat en traditionele medicijnen waarin bedreigde wilde dieren zijn verwerkt	28807, nr. 253	Brief [06- 07- 2022] - Nationaal actieplan versterken zoönosenbeleid (28004)
Gewijzigde motie van de leden Ouwehand en Tjeerd de Groot over een monitoringssysteem voor zoönosen in de varkenshouderij (t.v.v. 28807, nr. 250)	28807, nr. 258	Brief [06- 07- 2022] - Nationaal actieplan versterken zoönosenbeleid (28004)
Motie van het lid Van den Berg over het inzichtelijk maken van de uitvoering van de voorwaarden voor structurele aanpassingen in de acute zorg	29247, nr. 346	Brief [06- 07- 2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)
Motie van de leden Ellemee en Ploumen over afschaffen van de beraadtermijn van 5 dagen voor abortus	29323, nr. 152	Brief [06- 04- 2022] - Voorstel van wet tot wijziging van Wet afbreking zwangerschap in verband met het afschaffen van de verplichte minimale beraadtermijn voor de afbreking van zwangerschappen (27545)
Motie van de leden Van den Berg en Bergkamp over de integrale geboortezorg nauwgezet monitoren	29323, nr. 153	Brief [21- 03- 2022] - Voorhangbrief - Passende bekostiging voor integrale geboortezorg (Eerste Kamer) (27452); Brief [21-03-2022] - Voorhangbrief - Passende bekostiging voor integrale geboortezorg (32279, nr. 221) (27453)
Motie van de leden Laan-Geselschap en Tellegen over onderzoeken of prenatale screening aangemerkt kan worden als reguliere medische zorg	29323, nr. 156	Brief [16- 12- 2021] - Aanbieding onderzoeksrapport positionering prenatale screening in relatie tot reguliere geboortezorg (29323, nr. 166) (27076)
Gewijzigde motie van de leden Bergkamp en Laan-Geselschap over ruimte die bestaat voor experimenten met andere vormen van bekostiging onder de aandacht brengen van alle veldpartijen (t.v.v. 29323, nr. 155)	29323, nr. 159	Brief [21- 03- 2022] - Voorhangbrief - Passende bekostiging voor integrale geboortezorg (Eerste Kamer) (27452); Brief [21-03-2022] - Voorhangbrief - Passende bekostiging voor integrale geboortezorg (32279, nr. 221) (27453)
Gewijzigde motie van het lid Dik-Faber over informeren van wensouders over de consequenties van het gebruik van buitenlandse donoren (t.v.v. 29323, nr. 157)	29323, nr. 160	Brief [15- 10- 2021] - Reactie op de herziene motie van Dik-Faber en Bergkamp van 10 maart 2021 en stand van zaken nota van wijziging Wdkb (35870, nr. 5) (26755)
Gewijzigde motie van het lid Dik-Faber over informeren van wensouders over de consequenties van het gebruik van buitenlandse donoren (t.v.v. 29323, nr. 157)	29323, nr. 160	Brief [15- 10- 2021] - Reactie op de herziene motie van Dik-Faber en Bergkamp van 10 maart 2021 en stand van zaken nota van wijziging Wdkb (35870, nr. 5) (26755)
Motie van het lid Van den Berg c.s. over onderzoeken hoe de bloedvoorziening in de toekomst eruit moet zien	29447, nr. 63	Brief [09- 12- 2021] - Onderzoek toekomst bloedvoorziening (29447, nr. 73) (27023)

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Dik-Faber over bevorderen dat het Meldpunt geneesmiddelen tekorten en -defecten alle leveringsonderbrekingen publiceert op zijn website	29477, nr. 635	Brief [23-11-2021] - Voortgangsbrief voorraadbeleid geneesmiddelen (29477, nr. 735) (26939)
Motie van het lid Veldman c.s. over maatwerk bij de uitwerking van de ijzeren voorraad	29477, nr. 675	Brief [23-11-2021] - Voortgangsbrief voorraadbeleid geneesmiddelen (29477, nr. 735) (26939)
Motie van het lid Ellemet c.s. over het maximaliseren van de eigen bijdrage op € 250 per jaar	29477, nr. 714	Brief [05-10-2021] - Verlenging maximalisering eigen bijdrage geneesmiddelen (26704)
Motie van het lid Den Haan c.s. over onderzoek naar intensieve medicatiebeoordeling en andere	29477, nr. 717	Brief [30-05-2022] - Stand van zaken beleid geneesmiddelen en medische hulpmiddelen (29477, nr. 754) (27737)
Motie van het lid Den Haan c.s. over knelpunten rond de toegang van patiënten tot geneesmiddelen in kaart brengen	29477, nr. 718	Brief [09-05-2022] - Verzekerde toegang van patiënten tot nieuwe geneesmiddelen (29477, nr. 752) (27653)
Motie van het lid Van den Berg over instrumenten van het Zorginstituut voor maatwerk in de toelating van innovatieve geneesmiddelen	29477, nr. 720	Brief [09-05-2022] - Verzekerde toegang van patiënten tot nieuwe geneesmiddelen (29477, nr. 752) (27653)
Motie van het lid Maeijer over het goedkeuringsproces van geneesmiddelen versnellen	29477, nr. 721	Brief [22-03-2022] - Schriftelijk overleg inzake Aankondiging sluisgegevens eerste helft 2022 (29477, nr. 746) (27460)
Motie van het lid Kuiken over een zwaarwegend integraal beleidsadvies inzake het geneesmiddelenbeleid	29477, nr. 722	Brief [15-10-2021] - Stand van zaken brief Moties en toezeggingen begroting 2021 (35925XVI, nr. 15) (26763)
Motie van het lid Kuiken over een TTP bij onderhandelingen over dure geneesmiddelen	29477, nr. 723	Brief [16-12-2021] - Voortgangsbrief financiële arrangementen geneesmiddelen 2021 (29477, nr. 740) (27070)
Motie van het lid Aukje de Vries over meer werken met bekostiging op basis van behandelresultaat	29477, nr. 724	Brief [30-05-2022] - Pay - for - performance voor geneesmiddelen (29477, nr. 757) (27732)
Motie van de leden Hijink en Paulusma over ziekenhuizen ondersteunen in het registreren van	29477, nr. 725	Brief [11-10-2021] - antwoorden op de vragen van het lid Paulusma (D66) over het initiatief van een aantal ziekenhuizen in de strijd tegen geneesmiddelkaping (2021Z13467) (26734)
Motie van het lid Agema over de zelfgemaakte bestuurlijke afspraken voor de ouderenhuisvesting nakomen	29538, nr. 334	Brief [04-07-2022] - Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) (27924)
Motie van het lid Agema over niet tornen aan artikel 3.2.1 van de Wet langdurige zorg	29538, nr. 336	Brief [04-07-2022] - Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) (27924)
Motie van het lid Den Haan over een casemanager dementie aanbieden aan verzekerden met de diagnose dementie	29538, nr. 338	Brief [05-07-2022] - Voortgang Nationale Dementiestrategie 2021 – 2030 (27943)
Motie van het lid Bikker c.s. over definiëren wat een dementievriendelijke woning is	29538, nr. 340	Brief [04-07-2022] - Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) (27924)
Motie van de leden Werner en Van Wijngaarden over het ontwikkelen van een brede en integrale «vergrijzingsagenda» tot 2040	29538, nr. 341	Brief [04-07-2022] - Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) (27924)
Motie van het lid Paulusma c.s. over medische preventie en leefstijlinterventies toelaten tot het basispakket	29689, nr. 1110	Brief [15-07-2022] - Voortgangsbrief Programma preventie in het zorgstelsel (28002)
Motie van de leden Paulusma en Kuiken over duidelijke resultaatafspraken ten aanzien van het aantal polissen per concern	29689, nr. 1111	Brief [09-09-2021] - Definitieve vormgeving risicovereveningsmodel 2022 (29689, nr. 1126) (26596)
Motie van het lid Aukje de Vries over dilemma's rondom kosten in de thuissituatie	29689, nr. 1115	Brief [20-12-2021] - Reactie op de motie van het lid De Vries over de dilemma's over kosten van ziekenhuisverpleegzorg (29689, nr. 1138) (27106)
Motie van het lid Van den Berg over inwoners actief betrekken bij het opstellen van regiobeelden c.q. regiovisies	29689, nr. 1117	Brief [18-10-2021] - Voortgangsbrief «De Juiste Zorg Op de Juiste Plek» (29689, nr. 1132) (26775)
Gewijzigde motie van het lid Agema c.s. over geen blootfoto's verlangen bij hersteloperaties (t.v.v. 29689, nr. 1119)	29689, nr. 1121	Brief [24-01-2022] - Motie Agema (29689, nr. 1140) (27208)
Motie van het lid Van Esch c.s. over gemeenten stimuleren om vaker te kiezen voor natuurgas	30175, nr. 361	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
Motie van het lid Westerveld c.s. over de financiering van sporthulpmiddelen	30234, nr. 271	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van de leden Wörsdörfer en Westerveld over maatregelen om groepsgroottes terug te dringen	31015, nr. 217	Brief [22- 11- 2021] - Voortgangsbrief Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
Motie van het lid Van den Berg over termen als «regionale zorg» en 'zorg in krimpregio's' meer in organisaties inbedden	31016, nr. 311	Brief [18- 10- 2021] - Voortgangsbrief «De Juiste Zorg Op de Juiste Plek» (29689, nr. 1132) (26775)
Motie van het lid Sazias over landelijke uitrol van de pilot Zorgpad Observatie	31016, nr. 320	Brief [20- 12- 2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen kerst 2021 (35925XVI, nr. 164) (27108)
Motie van het lid Agema over verbeterpunten om een ongecontroleerd ziekenhuisfaillissement te voorkomen	31016, nr. 327	Brief [24- 01- 2022] - Stand van zaken maatregelen om een ongecontroleerd faillissement in de zorg te voorkomen (motie Agema) (31016, nr. 347) (27197)
Motie van het lid Dik-Faber c.s. over burgers een stem geven in besluitvorming over wijzigingen in het regionale zorglandschap	31016, nr. 328	Brief [20- 12- 2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen kerst 2021 (35925XVI, nr. 164) (27108)
Gewijzigde motie van de leden Bergkamp en Veldman over een geschikt model uitwerken waarin richtlijnen doorlopend worden geactualiseerd (t.v.v. 31016, nr. 314)	31016, nr. 332	Brief [29- 06- 2022] - Visie en agenda kwaliteit van zorg: toegang tot goede zorg voor iedereen (31765, nr. 648) (27902)
Gewijzigde motie van de leden Bergkamp en Van den Berg over welke stukken ziekenhuisbestuurders in welke situaties verplicht moeten aanleveren (t.v.v. 31016, nr. 316)	31016, nr. 333	Brief [24- 01- 2022] - Stand van zaken maatregelen om een ongecontroleerd faillissement in de zorg te voorkomen (motie Agema) (31016, nr. 347) (27197)
Motie van het lid Bergkamp over evaluatie van de Kwaliteitsstandaard Transgenderzorg	31016, nr. 337	Brief [24- 11- 2021] - Voortgangsbrief transgenderzorg (Eerste Kamer) (26941); Brief [24-11-2021] - Voortgangsbrief transgenderzorg (31016, nr. 346) (26942)
Motie van het lid Bergkamp over in gesprek gaan met de VNG over jongeren met genderissues	31016, nr. 339	Brief [24- 11- 2021] - Voortgangsbrief transgenderzorg (Eerste Kamer) (26941); Brief [24-11-2021] - Voortgangsbrief transgenderzorg (31016, nr. 346) (26942)
Motie van de leden Peters en Kuiken over onderzoek naar het aantal kleinschalige voorzieningen voor jeugdhulp	31497, nr. 403	Brief [22- 11- 2021] - Voortgangsbrief Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
Motie van het lid Simons c.s. over de geleerde lessen uit het onderzoek omzetten in de praktijk	31497, nr. 406	Brief [22- 11- 2021] - Voortgangsbrief Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
Motie van het lid Laan-Geselschap c.s. over de versoepeling van de administratieve lasten in de langdurige zorg	31765, nr. 529	Brief [21- 03- 2022] - Eindrapport Ontregelbus en onderzoek impact COVID-19 op regeldruk (29515, nr. 462) (27456)
Motie van de leden Van den Berge en Renkema over verbeteren van lokale vertegenwoordiging van mensen met een handicap of chronische aandoening	31765, nr. 533	Brief [19- 11- 2021] - Eindrapportage Onbeperkt meedoen! 2018, nr. 2021 (24170, nr. 251) (26920)
Motie van het lid Paulusma over tot een voldoende dekkend «kijk- en luistergeld» komen	31765, nr. 550	Brief [15- 11- 2021] - Voortgangsrapportage Uitkomstgerichte Zorg 2021 (31476, nr. 38) (26894)
Motie van het lid Van der Laan c.s. over het uitvoeren van de actiepunten van de landelijk aanjager respijtzorg	31765, nr. 560	Brief [08- 10- 2021] - Derde voortgangsrapportage Langer Thuis en beleidsreactie SCP publicatie Passende zorg voor ouderen thuis, (31765, nr. 607) (26729)
Gewijzigde motie van het lid Den Haan c.s. over ontmoetingscentra voor mensen met dementie	31765, nr. 565	Brief [05- 07- 2022] - Voortgang Nationale Dementiestrategie 2021 – 2030 (t.v.v. 31765, nr. 559) (27943)
Motie van het lid Ellemee c.s. over uitvoering van de bestuurlijke afspraken wonen en zorg niet laten belemmeren door de formatie	31765, nr. 579	Brief [08- 10- 2021] - Derde voortgangsrapportage Langer Thuis en beleidsreactie SCP publicatie Passende zorg voor ouderen thuis, (31765, nr. 607) (26729)
Motie van het lid Aukje de Vries over initiatieven voor digitale en hybride zorg	31765, nr. 592	Brief [25- 10- 2021] - Motie de Vries digitale en hybride zorg (27529, nr. 270) (26799)
Gewijzigde motie van het lid Ellemee over een belangrijker rol voor huisartsen bij hormoontherapie en nazorg voor transgenderpersonen (t.v.v. 31765, nr. 593)	31765, nr. 601	Brief [09- 05- 2022] - Voortgangsbrief transgenderzorg (Eerste Kamer) (27636); Brief [09-05-2022] - Voortgangsbrief transgenderzorg (31016, nr. 349) (27637)
Gewijzigde motie van het lid Simons c.s. over het belang van de ervaringsdeskundigheid in de transgenderzorg van zorgvragers benadrukken en beschermen (t.v.v. 31765, nr. 595)	31765, nr. 604	Brief [24- 11- 2021] - Voortgangsbrief transgenderzorg (31016, nr. 346) (26942)
Motie van het lid Raemakers over de wervingscampagne Ik Zorg hernieuwd onder de aandacht brengen van werkgevers in de jeugdbescherming	31839, nr. 793	Brief [22- 11- 2021] - Voortgangsbrief Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
Motie van de leden Cedar en Simons over partijen uit de praktijk betrekken bij de hervormingsagenda	31839, nr. 798	Brief [22- 11- 2021] - Voortgangsbrief Jeugd (31839, nr. 812) (26927)

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Gewijzigde motie van het lid Agema over een onderzoek naar het niet kiezen voor de NIPT-test (t.v.v. 32279, nr. 139)	32279, nr. 146	Brief [17-08-2021] - Onderzoek redenen tot niet deelname aan de NIPT (29323, nr. 164) (26539)
Motie van het lid Pia Dijkstra c.s. over de gehele informatiebeveiliging van het Donorregister bij het CIBG onderzoeken	32761, nr. 167	Brief [24-09-2021] - ADR vervolgonderzoek informatiebeveiliging Donorregister (2021Z16360) (32761, nr. 196) (26668)
Motie van het lid Kuik c.s. over een nationaal actieplan kanker	32793, nr. 517	Brief [08-07-2022] - Reactie op moties Nationaal Programma Kanker (27975)
Motie van de leden Renkema en Dik-Faber over het voor 2030 afbouwen van tabaksverkoop in tankstations en gemakszaken	32793, nr. 534	Brief [17-12-2021] - Onderzoek beperken tabaksverkoop tot tabakspecialisten (32011, nr. 92) (27088)
Motie van de leden Dik-Faber en Sazias over 80% van de reclames van supermarkten voor producten uit de Schijf van Vijf	32793, nr. 536	Brief [04-11-2021] - Voedselaanbod; Schijf van Vijf, productverbetering en reclame (32793, nr. 575) (26837)
Motie van het lid Dik-Faber over verhoging van de tabaksaccijns	32793, nr. 537	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
Gewijzigde motie van de leden Jansen en Agema over het weer instellen van een nationaal programma kankerbestrijding (t.v.v. 32793, nr. 524)	32793, nr. 541	Brief [08-07-2022] - Reactie op moties Nationaal Programma Kanker (27975)
Gewijzigde motie van het lid Renkema c.s. over vroege opsporing van borstkanker met een MRI (t.v.v. 32793, nr. 533)	32793, nr. 544	Brief [07-06-2022] - Aanvulling bevolkingsonderzoek borstkanker (32793, nr. 610) (27786)
Motie van het lid Tielen c.s. over het eerste deelrapport van Deloitte tijdig voor het zomerreces opleveren	32805, nr. 137	Brief [05-07-2022] - Stand van zaken aanvullend onderzoek inkoop persoonlijke beschermingsmiddelen juli '22 (27936)
Motie van het lid Bergkamp over een werkgroep voor ouders die informele zorg leveren aan hun kind met een complexe intensieve zorgvraag	34104, nr. 324	Brief [21-06-2021] - Commissiebrief inzake Handreiking kindzorg (34104, nr. 333) (26330); Brief [13-12-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om een stand van zakenbrief over de voortgang van het mediation traject intensieve kindzorg (34104, nr. 347) (27050)
Motie van de leden Westerveld en Kerstens over één website over kindzorg in begrijpelijke taal	34104, nr. 326	Brief [13-12-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om een stand van zakenbrief over de voortgang van het mediation traject intensieve kindzorg (34104, nr. 347) (27050)
Motie van de leden Kuiken en Westerveld over een vertrouwelijke en praktische werkvorm voor complexe casuïstiek waarbij ouders vastlopen	34104, nr. 338	Brief [13-12-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om een stand van zakenbrief over de voortgang van het mediation traject intensieve kindzorg (34104, nr. 347) (27050)
Motie van de leden Bergkamp en Renkema over een pilot groepsgebonden budget	35300XVI	Brief [20-12-2021] - Stand van zaken pgb (25657, nr. 339) (27103)
Motie van de leden Segers en Marijnissen over een plan op maat voor dakloze EU-arbeidsmigranten	35 325, nr. 35	Brief [16-12-2021] - Voortgangsrapportage maatschappelijke opvang en beschermd wonen (29325, nr. 130) (27077)
Motie-rosenmöller (GroenLinks) c.s. over hervorming van het stelsel van jeugdzorg	35788, nr. F	Brief [13-05-2022] - Hervormingen jeugdzorg (27674)
Motie-rosenmöller (GroenLinks) c.s. over uitvoering van de motie over de hervorming van de jeugdzorg (EK 35.788, nr. F)	35788, nr. T	Brief [13-05-2022] - Hervormingen jeugdzorg (27674)
Motie-Van der Voort (D66) c.s. over informatievoorziening en desinformatie betreffende corona	35899, nr. L	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Motie van de leden Van der Staaij en Sazias over onnodige drempels voor herintreders wegnemen	35000XVI, nr. 63	Brief [14-02-2022] - Reactie op uw brief inzake het behoud en de instroom van zorgprofessionals in de gezondheidszorg (29282, nr. 453) (27303)
Motie van de leden Van Nispen en Dierkens over de effecten van extra investeringen in sport en bewegen op afname van zorgkosten	35300XVI, nr. 131	Brief [23-02-2022] - Aanbieding modelstudie impact sport en bewegen op gezondheid en zorgkosten (30234, nr. 294) (27339)
Motie van de leden Kuik en Voordewind over een leeftijdsverificatiesysteem voor de verkoop van alcohol op afstand	35337, nr. 35	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
Motie van de leden Van den Berge en Renkema over op alle alcoholische dranken vermelden hoeveel alcoholische eenheden, calorieën en suiker erin zitten	35337, nr. 36	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
Gewijzigde motie van de leden Bolkestein en Dierkens over de doelmatigheid van het bijschrijven van dagleidinggevenden op de horecavergunning (t.v.v. 35337, nr. 33)	35337, nr. 45	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
Motie-Badker (D66) c.s. over de rol van Europese Unie ter bevordering van de volksgezondheid	35403, nr. E	Brief [29-09-2021] - Geannoteerde agenda van de informele EU gezondheidsraad, 12 oktober 2021, en een reactie op informatieverzoeken (21501-31, nr. 627) (26686)

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van de leden Amhaouch en Kuiken over een structureel overleg met sociale partners over de aanpak van de coronacrisis	35420, nr. 443	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Motie van het lid Van den Berg c.s. over een gezamenlijk kwaliteitsregister	35471, nr. 25	Brief [24-01-2022] - Stand van zaken (actieplan) Ambulancezorg (29247, nr. 339) (27205)
Motie van de leden Ellemeet en Ploumen over zeggenschap van ambulancezorgprofessionals	35471, nr. 26	Brief [24-01-2022] - Stand van zaken (actieplan) Ambulancezorg (29247, nr. 339) (27205)
Motie van de leden Veldman en Van den Berg over blijvende doorontwikkeling van het kwaliteitskader ambulancezorg borgen	35471, nr. 29	Brief [24-01-2022] - Stand van zaken (actieplan) Ambulancezorg (29247, nr. 339) (27205)
Motie van het lid Maeijer over de effectiviteit van rookpreventiemaatregelen	35504, nr. 11	Brief [19-05-2022] - Diverse rapporten middelengebruik en tabaksontmoeiding (32793, nr. 606) (27693)
Motie van het lid Bikker c.s. over geen door de tabaksindustrie gefinancierd onderzoek gebruiken	35504, nr. 12	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
Motie van de leden Jansen en Van den Berg over niet overnemen van beslispunt 2	35537, nr. 5	Brief [04-11-2021] - Stand van zaken Leveringszekerheid Medische Producten (Eerste Kamer) (26838); Brief [04-11-2021] - Stand van zaken Leveringszekerheid Medische Producten (29477, nr. 731) (26839)
Motie van het lid Rudmer Heerema c.s. over meer aandacht voor gender- en man-vrouwverschillen in onderzoek	35560, nr. 4	Brief [05-07-2022] - Voortgang Nationale Dementiestrategie 2021 – 2030 (27943); Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022
Motie van het lid Paulusma over onderzoek naar gender- en sekseverschillen bij het postcovidsyndroom	35560, nr. 5	Brief [30-05-2022] - Verzamelbrief COVID-19 (25295, nr. 1869) (27744)
Gewijzigde motie van het lid Kuiken over een financiële bijdrage van de farmaceutische industrie aan een fonds voor sekse- en genderverschillen bij geneesmiddelen (t.v.v. 35560, nr. 7)	35560, nr. 8	Brief [30-05-2022] - Stand van zaken beleid geneesmiddelen en medische hulpmiddelen (29477, nr. 754) (27737)
Motie van de leden Veldman en Van den Berg over analyseren wat nodig is om het project Regie op registers te versnellen	35570XVI, nr. 111	Brief [17-12-2021] - Stand van zaken Regie op registers dure geneesmiddelen (29477, nr. 743) (27093)
Motie van de leden Ellemeet en Sazias over het doorbreken van het taboe op de overgang	35570XVI, nr. 117	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen kerst 2021 (35925XVI, nr. 164) (27108)
Motie van het lid Peters over samenwerkingsovereenkomsten tussen beroepsgroepen, brancheverenigingen en stelselpartijen binnen de ouderenzorg	35570XVI, nr. 123	Brief [07-07-2022] - Ontwikkelingen ouderenzorg - kwaliteit van zorg (27961)
Motie van de leden Bergkamp en Sazias over een onderzoek naar medicinale cannabis voor specifieke patiëntengroepen	35570XVI, nr. 135	Brief [30-05-2022] - Beleidsinzet Medicinale Cannabis (29477, nr. 755) (27731)
Motie van de leden Van der Staaij en Dik-Faber over knelpunten op het gebied van de toegankelijkheid en financiering van palliatieve zorg	35570XVI, nr. 156	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Palliatieve Zorg (29509, nr. 75) (27112)
Motie van het lid Westerveld over richtlijnen voor de pleegvergoeding, de toeslag en de vergoeding voor bijzondere kosten	35570XVI, nr. 23	Brief [22-11-2021] - Voortgangsbijdrage Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
Motie van het lid Peters c.s. over een werkelijke systeemverandering in de keten van jeugdbescherming	35570XVI, nr. 28	Brief [22-11-2021] - Voortgangsbijdrage Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
Motie van het lid Van Beukering-Huijbregts over het betrekken van onafhankelijke deskundigen bij de nieuwe inrichting van de jeugdbeschermingsketen	35570XVI, nr. 33	Brief [22-11-2021] - Voortgangsbijdrage Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
Motie van het lid Rudmer Heerema over het openstellen van het Schadefonds Gewelddismidrijven voor de slachtoffers van misbruik in de turnsport	35570XVI, nr. 43	Brief [16-04-2021] - antwoorden op de vragen van het Kamerlid Westerveld (GL) over de berichten waaruit blijkt dat sprake is van tekortkomingen bij het Instituut Sportrechtspraak (ISR) (2021Z04984), (26039); Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
Motie van het lid Westerveld c.s. over hulp aan sporters die te maken hebben gehad met psychische en fysieke mishandeling	35570XVI, nr. 46	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
Motie van de leden Von Martels en Kuik over spoedig starten met een leefstijlcampagne	35570XVI, nr. 47	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
Motie van het lid Dierkens c.s. over opleidingen tot GLI-coaches onderbrengen bij bestaande sportopleidingen	35570XVI, nr. 52	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Van den Hil over aandachtspunten voor de toekomstige voorlichtingscampagne over cosmetische behandelingen	35581, nr. 4	Brief [30-06-2022] - antwoorden van de leden Van den Hil en Tielens (beiden VVD) op de vragen over het bericht 'Medisch toerisme in de lift, maar ingrepen niet zonder risico: Deel van mijn wangen voel ik niet meer' (2022Z11135) (27913)
Motie van het lid Werner over betere voorlichting over de risico's van operaties in het buitenland via bemiddelingsbureaus	35581, nr. 6	Brief [30-06-2022] - antwoorden van de leden Van den Hil en Tielens (beiden VVD) op de vragen over het bericht 'Medisch toerisme in de lift, maar ingrepen niet zonder risico: Deel van mijn wangen voel ik niet meer' (2022Z11135) (27913)
Motie van het lid Van den Berg over de kosten van het verlengen van Kansrijke Start tot aan het primair onderwijs	35593, nr. 13	Brief [15-10-2021] - Reactie op motie Van den Berg (32279, nr. 217) (26760)
Motie van het lid Agema over onderzoek naar de administratielast van zorgmedewerkers in instellingen voor mensen met een verstandelijke beperking	35651, nr. 11	Brief [17-05-2022] - reactie motie Agema over onderzoek naar de administratielast van zorgmedewerkers in instellingen voor mensen met een verstandelijke beperking (35651, nr. 11) (29515, nr. 478) (27685)
Nader gewijzigde motie van het lid Westerveld over onderzoeken hoe de woonplaats van mensen met intramurale Wlz-zorg beter kan worden beschermd (t.v.v. 35651, nr. 12)	35651, nr. 13	Brief [08-10-2021] - Derde voortgangsrapportage Langer Thuis en beleidsreactie SCP publicatie Passende zorg voor ouderen thuis, (31765, nr. 607) (26729)
Motie van de leden Westerveld en Van der Laan over mensen met een beperking beter betrekken bij het verenigingsleven	35651, nr. 6	Brief [08-10-2021] - Derde voortgangsrapportage Langer Thuis en beleidsreactie SCP publicatie Passende zorg voor ouderen thuis, (31765, nr. 607) (26729)
Motie van het lid Paulusma over intimiteit in de gehandicaptenzorg	35651, nr. 7	Brief [04-02-2022] - Eindrapportage Programma Volwaardig Leven (24170, nr. 253) (27268)
Motie van het lid Tellegen over levensindewensen als onderdeel van het zorgplangesprek	35651, nr. 9	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Palliatieve Zorg (29509, nr. 75) (27112)
Motie van het lid Bolkestein over in overleg gaan met de alcoholbranche over alcoholreclame	35655, nr. 11	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
Motie van het lid Belhaj c.s. over een ongelijk speelveld voor producenten en verkopers van gezondere levensmiddelen	35655, nr. 9	Brief [04-11-2021] - Voedselaanbod; Schijf van Vijf; productverbetering en reclame (32793, nr. 575) (26837)
Motie van het lid Agema over voldoende middelen beschikbaar stellen zodat verpleeghuizen kunnen voldoen aan het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg	35667, nr. 30	Brief [28-09-2021] - Definitieve kaderbrief 2022 (34104, nr. 342) (26682)
Motie van het lid Van den Hil c.s. over aandacht voor stapelende administratieve lasten in zorgwetgeving	35738, nr. 5	Brief [08-06-2022] - [Ont]Regel de Zorg 2022 – 2025 (29515, nr. 480) (27811)
Motie van het lid Van den Hil c.s. over ervaringen met tijdelijk opgeschorte administratie in kaart brengen	35738, nr. 6	Brief [08-06-2022] - [Ont]Regel de Zorg 2022 – 2025 (29515, nr. 480) (27811)
Motie van het lid Van der Plas c.s. over zorgdragen voor financiering van hulplijn 113 op het huidige niveau plus de voorziene groei	35788, nr. 154	Brief [07-07-2022] - suïcidepreventie zomer 2022 (27963)
Motie van het lid Omtzigt c.s. over in de middellange termijnvisie over de coronastrategie ingaan op een aantal punten	35788, nr. 167	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Motie van het lid Van der Plas over ervoor zorgen dat mensen op het platteland het zo soepel een sneltest kunnen doen als mensen in de grotere steden	35807, nr. 47	Brief [28-05-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1241) (26221); Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief Covid-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Motie van het lid Hijink c.s. over de Gezondheidsraad om advies vragen over de stand en ontwikkelingen van de wetenschap omtrent fibromyalgie	35826, nr. 4	Brief [08-03-2022] - Uitvoering moties plenair debat Burgerinitiatief «Erken Fibromyalgie» (35826, nr. 9) (27402)
Gewijzigde motie van de Westerveld en Kuiken over onderzoek naar andersspecifieke aandoeningen inbedden in de onderzoeksagenda (t.v.v. 35826, nr. 6)	35826, nr. 8	Brief [08-03-2022] - Uitvoering moties plenair debat Burgerinitiatief «Erken Fibromyalgie» (35826, nr. 9) (27402)
Motie van de leden Van den Berg en Paulusma over de doeltreffendheid van de fiscale regeling 35830XVI, nr. 13 voor chronisch zieken en gehandicapten beoordelen	35830XVI, nr. 13	Brief [28-09-2021] - Evaluatie en nadere analyse regeling Aftrek Specifieke Zorgkosten (35925XVI, nr. 7) (26679)
Motie van de leden Aukje de Vries en Van den Berg over opnieuw in gesprek gaan met de eerste lijnscoalitie over de uitvoeringsregeling Jaarverantwoordingsplicht	35830XVI, nr. 14	Brief [07-07-2021] - Uitvoering motie leden De Vries en Van den Berg (34767, nr. 60) (26455); Brief [31-08-2021] - Openbare jaarverantwoording (34767, nr. 62) (26565)

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Gewijzigde motie van het lid Paulusma over een eigen betaling met een vast bedrag per behandeling binnen het zorgprestatie-model (t.v.v. 35905, nr. 9)	35905, nr. 11	Brief [22-03-2022] - Verkenning afrekening eigen risico ggz (25424, nr. 604) (27457)
Motie van het lid Beckerman over dakloosheid tot topprioriteit maken	35925XVI, nr. 63	Brief [02-06-2022] - Aanpak dakloosheid (2022Z10948) (27763)
Motie van het lid Paternotte c.s. over advies vragen over het inrichten van een operationeel publiek - privaatspecialisatie voor geneesmiddelenontwikkeling	35925XVIII, nr. 48	Brief [30-05-2022] - Stand van zaken beleid geneesmiddelen en medische hulpmiddelen (29477, nr. 754) (27737)
Motie van het lid De Neef over inventariseren hoe gemeenten nauwkeuriger en gericht jeugdzorg kunnen inkopen	35925XVI, nr. 114	Brief [13-05-2022] - Hervormingen jeugdzorg (31839, nr. 853) (27675)
Motie van het lid Maeijer over het bovenregionaal regelen van gespecialiseerde jeugdzorg	35925XVI, nr. 116	Brief [13-05-2022] - Hervormingen jeugdzorg (31839, nr. 853) (27675)
Motie van de leden Peters en Den Haan over meer centrale regie bij de contractering van zorg	35925XVI, nr. 121	Brief [13-05-2022] - Hervormingen jeugdzorg (27674)
Motie van het lid Sahla c.s. over barrières voor het langdurig indiceren van jongeren met een psychische stoornis in kaart brengen	35925XVI, nr. 124	Brief [13-05-2022] - Hervormingen jeugdzorg (27674)
Motie van de leden Westerveld en Van der Laan over het stilleggen van wedstrijden bij spreekkoren	35925XVI, nr. 140	Brief [10-05-2022] - Reactie uitvoering motie over stilleggen wedstrijden bij spreekkoren (30234, nr. 295) (27654)
Motie van het lid Rudmer Heerema over het kunnen doorgaan van de geplande grote sportevenementen	35925XVI, nr. 143	Brief [24-06-2022] - (Top)sportbeleid 2022 en verder (30234, nr. 304) (27885)
Motie van het lid Inge van Dijk c.s. over het deze winter ondersteunen van Thiaff	35925XVI, nr. 151	Brief [22-12-2021] - Invulling amendement financiële steun Thiaff (35925XVI, nr. 165) (27123)
Motie van het lid Aukje de Vries over het inventariseren van belemmeringen in de Zorgverzekeringswet omtrent preventie	35925XVI, nr. 42	Brief [15-07-2022] - Voortgangsbijlage Programma preventie in het zorgstelsel (28002)
Motie van het lid Tellegen over het breder toepassen van de resultaten van persoonsvolgende bekostiging en domeinoverstijgende experimenten	35925XVI, nr. 43	Brief [06-07-2022] - Verzamelbrief Wet langdurige zorg (27950)
Motie van het lid Tellegen over het sturen op preventie en kwaliteit in de langdurige zorg	35925XVI, nr. 45	Brief [04-07-2022] - Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) (27924)
Motie van de leden Kuiken en Hijink over de uitkomsten van de pilots met langere huisartsenconsulten breder en sneller invoeren	35925XVI, nr. 52	Brief [09-05-2022] - Huisartsenzorg (33578, nr. 87) (27647)
Motie van het lid Werner over een pilot met praktische ondersteuning van mantelzorgers	35925XVI, nr. 56	Brief [10-12-2021] - Wmo2015 en programma Langer Thuis (29538, nr. 331) (27032)
Motie van de leden Westerveld en Werner over een vervolgaanpak op het programma Onbeperkt meedoen!	35925XVI, nr. 59	Brief [19-04-2022] - Vervolg coördinerende aanpak implementatie van het VN-verdrag handicap (24170, nr. 254) (27594)
Motie van het lid Van Esch c.s. over transparantie bij de totstandkoming van maatregelen ten behoeve van het Preventieakkoord	35925XVI, nr. 64	Brief [17-03-2022] - Preventiebrief t.b.v. Leefstijldebat 24 maart 2022 (2022Z05168) (27437)
Motie van de leden Bisschop en Tellegen over afspraken over de beschikbaarheid van palliatieve en terminale zorg	35925XVI, nr. 78	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Palliatieve Zorg (29509, nr. 75) (27112)
Motie van de leden Van Haga en Van der Plas over ongevacceerden niet weigeren voor behandeling in het ziekenhuis	35925XVI, nr. 95	Brief [14-12-2021] - Afschrift TK Stand van Zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (27065)

Tabel 78 Door de Staten-Generaal aanvaarde openstaande moties			
Onschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken	
Gewijzigde motie van het lid Van den Berg c.s. over een gezondheidscampagne met focus op sport en bewegen als onderdeel van een middellangetermijnvisie (t.v.v. 25295-1722)	25295, nr. 1742		
Motie van het lid Paulusma c.s. over een goede aansluiting van onderzoeken naar postcovid bij wensen uit het veld	25295, nr. 1909		
Motie van de leden Van den Berg en Paulusma over inventariseren hoe centrale registratie van zeldzame behandelingen kan bijdragen aan de vindbaarheid	31765, nr. 556	19-05-2022 Naar verwachting wordt de Kamer in de visie over concentratie van zorg in najaar 2022 geïnformeerd.	
Motie van de leden Ceder en Maeijer over het opstellen van een familiegroepsplan	31839, nr. 865	20-07-2022 Zomer 2023 zal de Kamer een brief ontvangen waarin de stand van zaken m.b.t. deze motie wordt beschreven.	
Motie van het lid Agema over het gekozen tweesporenbeleid niet laten leiden tot een uitsterfbeeld van zelfstandige verloskundigenpraktijken	32279, nr. 226	03-06-2022 De Kamer wordt in het najaar 2023 geïnformeerd.	
Motie van het lid Westerveld over afspraken met de VNG over het behoud van expertisecentra met een landelijke functie	35816, nr. 13	25-04-2022 Deze moties zal worden meegenomen in de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg die in november 2022 aan de TK zal worden gezonden.	
Motie van het lid Van den Berg c.s. over onderzoek naar het opnemen van fysiotherapie voor chronisch zieken in het basispakket	35826, nr. 2	25-07-2022 Het Zorginstituut is bezig met een beoordeling van de stand van de wetenschap en de praktijk van fysio- en oefentherapie bij de aandoening fibromyalgie. De verwachting is dat er voor eind 2022 een advies ligt. Dit is in de brief van 20 mei 2022 (Kamerstukken II 2021/22 29689, nr. 1146) met de Kamer gedeeld.	
Motie van de leden Westerveld en Kuiken over vertegenwoordigers van patiënten en artsen stimuleren om een handreiking op te stellen	35826, nr. 7		
Motie van het lid Van den Berg c.s. over een afwegingskader dat uitgaat van de epidemiologische situatie op landelijk dan wel lokaal niveau	35961, nr. 14		
Motie van het lid Omtzigt over de resultaten van de publieke consultatie over het Europese coronatoegangsbewijs zo spoedig mogelijk aan de Kamer doen toekomen	21501-31, nr. 659	25-07-2022 De consultatie is reeds afgerond. De Commissie heeft hier echter geen formeel verslag van opgesteld. De uitkomsten zijn de vinden op Have Your Say van de Europese Commissie.	
Motie van de leden Van den Berg en Bikker over de Kamer op de hoogte houden van relevante ontwikkelingen en vervolgstappen	22112, nr. 3328	25-07-2022 Is een lopend proces.	
Motie van de leden Bikker en Van den Berg over op tijd definiëren wat onder het begrip «noodzaak» wordt verstaan	22112, nr. 3330	25-07-2022 De motie zal in het najaar worden afgedaan.	
Motie van de leden Voordewind en Van Dam over maatregelen om normalisering van drugsgebruik tegen te gaan	24077, nr. 442		
Motie van het lid Van Nispen over onderzoek naar de wetenschappelijke rechtvaardiging van de huidige omgang met typen drugs	24077, nr. 479	15-07-2022 Adviesaanvraag CAM en verwachting is dat eind 2022 de TK hierover kan worden geïnformeerd.	
Motie van het lid Renkema over een onafhankelijk extern onderzoek naar de Gemeentelijke Gezondheidsdiensten in alle 25 GGD-regio's	25295, nr. 114	06-12-2021 Uitgesteld in verband met opstellen hoofdlijnennota herziening WPG.	
Motie van de leden Van den Berg en Bikker over wegnemen van wettelijke en administratieve hindernissen voor het in de zorg inzetten van statushouders	25295, nr. 1191		
Motie van het lid Bikker c.s. over deze zomer het vrijwilligerswerk stimuleren	25295, nr. 1316	23-11-2021 De TK wordt in het 2e kwartaal 2022 geïnformeerd met een stvz-brief Wmo over deze motie.	
Motie van het lid Wilders c.s. over het geven van betere en meer serieuze ventilatieadviezen	25295, nr. 1402	10-09-2021 De Kamer wordt hierover voor het eind van het jaar geïnformeerd. en tussentijds op de hoogte gehouden.	
Motie van het lid Van der Plas c.s. over het starten van een intensieve mediacampagne over het belang van ventilatie	25295, nr. 1412	10-09-2021 De Kamer wordt hierover voor het eind van het jaar geïnformeerd. en tussentijds op de hoogte gehouden.	
Motie van het lid Westerveld c.s. over onderzoeken hoe gediplomeerde zorgverleners die willen terugkeren naar de zorg positief gestimuleerd kunnen worden	25295, nr. 1531		
Motie van het lid Omtzigt c.s. over bruggen blijven slaan in de samenleving door gesprekken	25295, nr. 1548		

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Hijink c.s. over verkennen hoe de ondersteuning van zorgverleners op de werkvloer kan worden bevorderd	25295, nr. 1573	
Motie van het lid Van der Staaij c.s. over maatregelen om een tekort aan zuurstof te voorkomen	25295, nr. 1596	25-07-2022 De Kamer wordt dit jaar geïnformeerd.
Motie van het lid Bikker c.s. over een nieuw steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl	25295, nr. 1645	04-05-2022 Eind augustus 2022 zal de stand van zaken m.b.t. deze motie per brief aan de Kamer worden toegezonden.
Motie van het lid Gündoğan c.s. over meer creativiteit in de aanpak van desinformatie	25295, nr. 1649	
Motie van het lid Van der Plas c.s. over de beroepsgroepen dierenartsen en paraveterinair	25295, nr. 1692	
Gewijzigde motie van het lid Wassenberg over het op vogelgriep onderzoeken van in de natuur gevonden dode dieren (t.v.v. 25295-1727)	25295, nr. 1769	
Motie van het lid Tielen c.s. over een grondige analyse van het adviserings- en besluitvormingsproces	25295, nr. 1786	14-07-2022 De Kamer zal in september worden geïnformeerd.
Nader gewijzigde motie van het lid Omtzigt c.s. over een voorstel voor standaarden en protocollen door de WRR (t.v.v. 25295-1805)	25295, nr. 1816	
Motie van de leden Van Haga en Agema over het krachtig bevorderen van ventilatiemaatregelen	25295, nr. 1848	
Motie van het lid Van Haga over een gesprek over het bij Lareb melden van onverwachte ziektebeelden na coronavaccinatie	25295, nr. 1850	
Motie van het lid Van der Staaij c.s. over de Kamer voor het zomerreces informeren over haar reactie op het advies van het expertteam covidzorg	25295, nr. 1853	
Motie van het lid Paulusma c.s. over expliciet aandacht voor kwetsbaren in de langetermijnstrategie COVID-19	25295, nr. 1854	
Motie van het lid Paulusma c.s. over een publiekscampagne over de positie van kwetsbaren	25295, nr. 1855	
Motie van het lid Paulusma c.s. over gedrag- en communicatiewetenschappers aan de voorkant betrekken bij communicatiecampagnes	25295, nr. 1856	
Motie van het lid Hijink over een plan om zorgverleners aan te trekken en vast te houden	25295, nr. 1857	
Motie van de leden Kuzu en Omtzigt over het OMT-verzoeken om OMT-adviezen niet te wijzigen zonder dat OMT-leden hebben ingestemd	25295, nr. 1864	
Motie van het lid Tielen over een voorstel tot aanscherping van de invulling en positie van het OMT	25295, nr. 1865	14-07-2022 De Kamer zal in september worden geïnformeerd.
Motie van het lid Tielen over een voorstel tot aanscherping van de invulling en positie van het OMT	25295, nr. 1865	14-07-2022 De Kamer zal in september worden geïnformeerd.
Motie van het lid Bikker c.s. over de oprichting van een Maatschappelijk Impact Team	25295, nr. 1866	
Gewijzigde motie van het lid Van den Berg c.s. over maatwerk rond herhaalprikken voor kwetsbaren onder de 60 jaar (t.v.v. 25295-1847)	25295, nr. 1870	
Motie van het lid Van den Hil c.s. over de aangekondigde sectorplannen medio juli publiceren	25295, nr. 1888	
Motie van de leden Van den Hil en Tielen over de aard en omvang in beeld brengen van de groep die niet meer van werk naar werk begeleid kan worden	25295, nr. 1889	
Motie van het lid Van den Hil c.s. over ervoor zorgen dat nog gedurende de zomer van 2022 digitale ondersteuningsmiddelen beschikbaar zijn	25295, nr. 1890	
Motie van de leden Hijink en Paulusma over een landelijk expertisecentrum oprichten voor de behandeling van postcovid	25295, nr. 1892	
Motie van de leden Van Haga en Ephraïm over het gebruik van CO2-meters op hoogrisicolocaties bevorderen	25295, nr. 1895	
Motie van het lid Van Haga over best practices verzamelen over het doeltreffend ventileren van klaslokalen	25295, nr. 1898	
Motie van het lid Van Haga over een publiekscampagne starten over ventilatie en luchtbehandeling van binnenruimtes	25295, nr. 1899	

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van de leden Slootweg en Van den Berg over ingaan op de advisering van het Amerikaanse CDC op het gebied van luchtreinigers	25295, nr. 1902	
Motie van het lid Den Haan c.s. over regie voeren en kaders stellen ten aanzien van de sectorplannen	25295, nr. 1903	
Motie van de leden Westerveld en Kuiken over een ic-basiscapaciteit van ten minste 1.150 bedden	25295, nr. 1905	
Motie van de leden Westerveld en Kuiken over coronavaccinatie door huisartsen en medisch specialisten onder de aandacht laten brengen bij patiënten	25295, nr. 1906	
Motie van de leden Paulusma en Bikker over de aanpak van de problemen van mensen met postcovidklachten uit de eerste coronagolf	25295, nr. 1908	
Motie van het lid Paulusma over met de medische sector in gesprek gaan over plannen voor investeringen in (bio)medisch onderzoek	25295, nr. 1910	21-07-2022 De Kamer wordt dit najaar geïnformeerd over de stand van zaken.
Motie van het lid Bikker c.s. over maatschappelijke verbanden ondersteunen in de ontwikkeling van een omgekeerde maatregelenladder	25295, nr. 1911	
Motie van het lid Van Esch over gezondheidsbescherming en -bevordering opnemen in de adviezen van het MIT	25295, nr. 1912	
Motie van het lid Van Esch over het langetermijninfectieziekte uitbreiden met specifieke preventiemaatregelen	25295, nr. 1913	
Motie van het lid Omtzigt c.s. over het bevorderen van structureel meer onderzoek naar long covid	25295, nr. 1916	
Gewijzigde motie van het lid Van Kooten-Arissen c.s. niet verder opschorten van WOB-verzoeken van journalisten over de coronacrisis dan tot maximaal 1 juni 2020 (t.v.v. 25295-301)	25295, nr. 347	
Motie van het lid Jetten c.s. over ervoor zorgen dat Bonaire zich kan beschermen tegen besmettingen door inreizigers	25295, nr. 483	
Motie van de leden Mohandis en Werner over het onderzoek naar een sociaal vangnet voor familieleden breder insteken dan alleen voor intensieve kindzorg	25657, nr. 342	26-07-2022 26/7/22 De Kamer wordt eind 2022 over de stand van zaken geïnformeerd.
Motie van de leden Werner en Mohandis over concrete afspraken over de indicatieduur	25657, nr. 343	21-07-2022 De TK wordt voor het kerstrees 2022 geïnformeerd met de Stand-van-zakenbrief moties en toezeggingen kerst 2022 over deze motie.
Motie van de leden Werner en Sahla over binnen het huidige stelsel zo spoedig mogelijk één loket inrichten voor persoonsgebonden budgetten	25657, nr. 344	26-07-2022 26/7/22 De Kamer wordt eind 2022 over de stand van zaken geïnformeerd.
Motie van de leden Westerveld en Mohandis over ook het pgb uit de Zorgverzekeringswet laten aansluiten op pgb 2.0	25657, nr. 347	26-07-2022 26/7/22 De Kamer wordt eind 2022 over de stand van zaken geïnformeerd.
Motie van het lid Van den Berg over een wettelijke basis voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners	27529, nr. 198	08-07-2022 Deze motie wordt afgedaan nadat de Wegiz behandeld is.
Motie van de leden Van den Berg en Kerstens over de kosten van ICT-toepassingen in de zorg	27529, nr. 223	08-07-2022 De verwachting is dat deze motie voor het eind van het jaar 2022 wordt afgedaan.
Motie van de leden Van den Hul en Bergkamp over nader onderzoek naar factoren, risicogroepen, dadenmerken en verhalen van slachtoffers van geweld achter de voordeur	28345, nr. 239	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met Voortgangsbijlage bij de 7e Voortgangsrapportage Geweld Hooft Nergens Thuis over deze motie.
Motie van het lid Tjeerd de Groot c.s. over het onderzoeken en monitoren van de effecten van vogelgriep op wilde soorten in de natuur	28807, nr. 247	
Motie van de leden Tjeerd de Groot en Van Campen over protocollen en communicatie over wie verantwoordelijk is voor de vondst van besmette dieren	28807, nr. 248	
Motie van de leden Van Campen en Boswijk over bij de ontwikkeling van nieuwe natuur de risico's op zoönosen als extra afwegingskader meenemen	28807, nr. 252	
Motie van het lid Van den Berg over de ervaringen en resultaten in kaart brengen van systemen met kunstmatige intelligentie ten behoeve van de aanrijtjden	29247, nr. 347	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
Motie van het lid Van den Berg over het periodiek inventariseren van de voorbeelden van toepassing van innovatieve technieken en passende zorgpraktijken	29247, nr. 352	

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Van den Berg over borgen dat het Zorginstituut behandelingen uit het pakket kan halen en voorwaarden kan stellen	29247, nr. 353	19-07-2022 Dit wordt opgepakt bij de uitwerking van de plannen uit het coalitieakkoord rondom het verbeteren en verbreden van de toets op het basispakket. De Kamer wordt kort na de zomer op hoofdlijnen geïnformeerd over de inhoudelijke uitwerking en bijbehorende planning.
Motie van het lid Tielen over in het kader van passende zorg de toegevoegde waarde van een medisch generalist onderzoeken	29247, nr. 356	
Motie van het lid Den Haan over alleen nog subsidies verstrekken voor pilots die structureel worden geïmplementeerd	29247, nr. 357	19-07-2022 Momenteel wordt verkend hoe VWS bestaande regionale domeinoversijgende samenwerkingsverbanden, die een belangrijke hoeksteen vormen van de beweging naar de Juiste Zorg Op de Juiste Plek, middels een subsidieverlening kan ondersteunen in het borgen van hun initiatief. De Kamer wordt hierover voor het eind van 2022 geïnformeerd.
Motie van het lid Van der Plas over het effect van spoedpleinen op de kwaliteit, bereikbaarheid en betaalbaarheid van de zorg en de leefbaarheid in de regio	29247, nr. 359	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
Motie van de leden Van den Berg en Van den Hil over bezien op welke wijze het systeem van alloceren van opleidingsplaatsen voor huisartsen verbeterd kan worden	29282, nr. 474	
Motie van het lid Van den Berg c.s. over bezien hoe zorgaanbieders ruimte hebben om het werkgeverschap moderner invulling te geven	29282, nr. 475	
Motie van het lid Den Haan c.s. over zich samen met de minister van OCW inzetten om aandacht te vragen voor coschappen ouderengeneeskunde in de studie Geneeskunde	29282, nr. 479	
Motie van het lid Tielen c.s. over onderzoeken of het mogelijk is om de accreditatie-eis voor huisartsen met betrekking tot het aantal ANW-diensten meer in evenwicht te brengen met het aantal ANW-diensten per normpraktijk	29282, nr. 480	
Motie van de leden Tielen en Van den Hil over in gesprek gaan met relevante veldpartijen over hoe effectiever gebruik van geneesmiddelen bij kan dragen aan zowel het verhogen van de kwaliteit van zorg als aan het oplossen van personeelstekorten in de zorg	29282, nr. 481	
Motie van het lid Tielen c.s. over een vertegenwoordiger van ambulancepersoneel een structurele rol geven in de Taskforce «Onze hulpverleners veilig»	29282, nr. 482	
Motie van het lid Kuiken over anticonceptie opnemen in het basispakket	29323, nr. 147	25-07-2022 De Kamer wordt hierover in het najaar van 2022 geïnformeerd.
Motie van de leden Van den Berg en Bergkamp over onderzoeken wat de voor- en nadelen zijn van extra kraamzorg bij (zeer) kwetsbare gezinnen	29323, nr. 154	19-05-2022 Gaat mee in stand van zaken brief geboortezorg najaar 2022.
Gewijzigde motie van het lid Van den Berg c.s. over onderzoek hoe Europa zelfvoorzienend kan worden op het gebied van plasmageneesmiddelen (t.v.v. 29447-62)	29447, nr. 66	14-07-2022 In juni 2022 heeft de Europese Commissie de subsidieaanvraag van de European Blood Alliance goedgekeurd. Het onderzoek start naar verwachting in september 2022 en zal 18 maanden in beslag nemen.
Motie van de leden Geleijnse en Ellemeet over verhoging van het aantal onderzoeken door de inspectie in eigen laboratorium	29477, nr. 553	28-10-2019 In de stand van zakenbrief moties en toezeggingen begrotingsbehandeling 2020 is opgenomen dat de IGJ in haar Jaarbeeld van 2019 zal rapporteren hoe vaak zij eigen onderzoek heeft ingezet.
Motie van de leden Van Gerven en Van den Berg over een revolverend fonds voor niet-commercieel academisch onderzoek	29477, nr. 630	25-07-2022 De Kamer wordt eind 2022 geïnformeerd over FAST waarin deze motie wordt meegenomen.
Motie van het lid Ellemeet c.s. over investeren in onderzoek naar nieuwe varianten van antibiotica	29477, nr. 715	14-07-2022 Motie is in lijn met reeds ingezet beleid. In het najaar van 2022 wordt bezien of er mogelijk nieuwe acties volgen.
Motie van de leden Den Haan en Kuiken over uitbehandelde kankerpatiënten met een nog goede conditie toegang geven tot uitgebreide moleculaire diagnostiek	29477, nr. 716	14-07-2022 Eind juni is de Tweede Kamer op verzoek geïnformeerd over de huidige stand van de uitvoering van de moties Vd Brenk/Sazias en Den Haan/Kuiken. Via de half jaarlijkse voortgangsrapportages blijft de Kamer geïnformeerd. worden. De eerstvolgende rapportage volgt in het najaar 2022.
Motie van het lid Van den Berg over goede praktijken omtrent digitalisering in kaart brengen	29477, nr. 719	21-07-2022 De Kamer wordt begin 2023 geïnformeerd.
Motie van het lid Den Haan c.s. over het in kaart brengen van de mogelijkheden voor inkorting van de doorlooptijden van sluisgeneesmiddelen	29477, nr. 766	21-07-2022 De verwachting is dat de Kamer in Q1 2023 wordt geïnformeerd.
Motie van het lid Mohandis c.s. over de Kamer voor de begrotingsbehandeling in 2022 informeren over hoe de monitor/evaluatie van het uit het pakket halen van vitamine D eruit gaat zien	29477, nr. 771	19-07-2022 De Kamer wordt in Q4-2022 (uiterlijk 31-12-2022) geïnformeerd over de inhoud, aanpak en planning van de Monitor vitamine D uit het pakket.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Den Haan over een nauwkeurige schatting van de gevolgen van de GVS-wijziging voor specifieke patiëntgroepen	29477, nr. 779	21-07-2022 De Kamer wordt voor Prinsjesdag geïnformeerd.
Motie van het lid Hijink over het voorkomen van bureaucratie bij resultaatgericht indiceren	29538, nr. 303	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met een brief over het wetsvoorstel wijziging resultaat gericht beschikken en Wmo-toezicht.
Motie van de leden Slootweg en Geluk-Poortvliet over de administratieverlastendruk tot een minimum beperken	29538, nr. 306	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met een brief over het wetsvoorstel wijziging resultaat gericht beschikken en Wmo-toezicht.
Motie van het lid Den Haan over het bereiken en ondersteunen van eenzame ouderen	29538, nr. 337	07-06-2022 De TK wordt in het najaar 2022 geïnformeerd met het Plan van Aanpak één tegen Eenzaamheid 2.0 over de motie.
Motie van het lid Ellemeert over een specifieke betaaltitel invoeren voor andere systeemfuncties in de wijkverpleging	29538, nr. 339	19-05-2022 De Kamer wordt naar verwachting voor de zomer 2023 geïnformeerd.
Motie van het lid Sahla c.s. over het onderzoeken van knelpunten en bezien of relevante partijen meer gefaciliteerd kunnen worden	29538, nr. 342	21-07-2022 De TK wordt in het najaar 2022 geïnformeerd met de brief inzake Cultuur sensitieve zorg.
Motie van de leden Ellemeert en Van den Berg over niet bewezen effectieve zorg altijd in een onderzoeksetting leveren	29689, nr. 1112	19-07-2022 Dit wordt opgepakt bij de uitwerking van de plannen uit het coalitieakkoord rondom het verbeteren en verbreden van de toets op het basispakket. De Kamer wordt kort na de zomer op hoofdlijnen geïnformeerd over de inhoudelijke uitwerking en bijbehorende planning.
Motie van het lid Aukje de Vries c.s. over meer inzet van bevoegdheden door het Zorginstituut voor meer passende en zinnige zorg	29689, nr. 1114	19-07-2022 Dit wordt opgepakt bij de uitwerking van de plannen uit het coalitieakkoord rondom het verbeteren en verbreden van de toets op het basispakket. De Kamer wordt kort na de zomer op hoofdlijnen geïnformeerd over de inhoudelijke uitwerking en bijbehorende planning.
Motie van het lid Van den Berg over het eigen risico bij substitutie van zorg van de tweede naar de eerste lijn	29689, nr. 1118	22-07-2021 De TK zal naar verwachting begin 2022 geïnformeerd worden over deze motie.
Motie van de leden Paulusma en Ellemeert over in kaart brengen welke zorgverzekeraars een modelovereenkomst aanbieden waarbij bepaalde prestaties buiten de dekking van de basiszorgverzekering vallen	29689, nr. 1151	18-07-2022 Het streven is om de Kamer hier eind 2022 over te informeren.
Motie van de leden Paulusma en Tielen over stappen om de spreiding van het eigen risico zo snel mogelijk in te laten gaan	29689, nr. 1152	14-07-2022 De mogelijkheid om spreiding van het eigen risico eerder in te laten gaan en de stappen die hiervoor nodig zijn komen aan de orde in de hoofdlijnenbrief Hervorming eigen risico die gepland staat voor najaar 2022.
Motie van de leden Den Haan en Kuzu over onderzoeken hoe zorgverzekeraars, binnen de privacyreggeving, proactief aan wachtlijstbemiddeling kunnen doen	29689, nr. 1156	
Gewijzigde motie van het lid Kuzu c.s. over actief sturen op verbetering van de punten van zorg die door huisartsen zijn aangedragen (t.v.v. 29689-1154)	29689, nr. 1162	21-07-2022 De Kamer wordt na de zomer 2023 geïnformeerd.
Motie van het lid Van der Laan c.s. over een sportwet	30234, nr. 268	23-01-2022 De TK wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken van de verkenning verdiepingsslag nieuwe sportbeleid.
Motie van de leden Van Nispen en Westerveld over een wettelijke verankering van buitenspeelruimte als verantwoordelijkheid van de (lagere) overheid	30234, nr. 269	20-01-2022 Onderzoek loopt mee in de verdiepingsslag toekomstig sportbeleid en mogelijke wettelijke verankering.
Motie van het lid Van Nispen c.s. over een jaarlijkse voortgangsrapportage over de ontwikkelingen op het gebied van handicapsport	30234, nr. 270	
Motie van het lid Westerveld c.s. over de grenzen tussen tucht- en strafrechtpleging	30234, nr. 278	20-01-2022 De TK wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van de professionalisering van het ISR, waarbij de motie wordt betrokken.
Motie van het lid Van der Laan c.s. over bewerkstelligen dat het Centrum Veilige Sport volledig onafhankelijk wordt	30234, nr. 281	20-01-2022 Per 1 januari 2022 is het ISR een zelfstandige organisatie. De komende drie jaar zal het ISR zich blijven ontwikkelen en professionaliseren op basis van het driejaarsplan. VWS ondersteunt het ISR financieel om dit tot uitvoering te brengen. De BWP van VWS is voornemens om een breed onderzoek te doen naar welke factoren van invloed zijn bij het maken van een melding van matchfixing.
Motie van het lid Van der Laan c.s. over grensoverschrijdend gedrag binnen de sport onafhankelijk laten onderzoeken	30234, nr. 282	20-01-2022 De BWP gaat met partijen in gesprek over onafhankelijk onderzoek naar grensoverschrijdend gedrag binnen de danssport.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Van Nispen c.s. over in gesprek gaan over rollen en verantwoordelijkheden rondom integere en veilige sport	30234, nr. 283	20-01-2022 Betreffende motie zal betrokken worden bij de Motie van het lid Van der Laan c.s. over bewerkstelligen dat het Centrum Veilige Sport volledig onafhankelijk wordt (30234-281).
Motie van het lid Pouw-Verweij over een handreiking om bewust af te wegen of doorgaan met topsport de moeite waard is	30234, nr. 285	24-01-2022 In de verdere uitvoering van Deelakkoord 6 wordt de strekking van de motie meegenomen bij het verder vormgeven van een verantwoord georganiseerde topsport, waar talentopleidingen deel van uitmaken.
de gewijzigde motie-Pouw-Verweij/Omtzigt over bevorderen dat het tuchtrecht wordt geëvalueerd en versterkingsvoorstellen worden gedaan	30234, nr. 286	20-01-2022 De TK wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van de professionalisering van het ISR, waarbij de motie wordt betrokken.
Motie van het lid Rudmer Heerema c.s. over voor de begrotingsbehandeling 2023 voldoende steun toezeggen voor de verbouw van het Pieter van den Hoogenband Zwemstadion	30234, nr. 307	
Motie van de leden Rudmer Heerema en Inge van Dijk over in de maatregelenladder opnemen dat sporten en bewegen mogelijk blijft tijdens besmettinggolven	30234, nr. 308	
Motie van het lid Inge van Dijk over de vrijwillige inzet van sportduikers voor burgerinitiatieven niet onder duikarbeid laten vallen	30234, nr. 311	
Motie van het lid Van Nispen c.s. over geen uitzondering maken voor sponsoring in het reclameverbod voor risicovolle kansspelen	30234, nr. 312	
Motie van het lid Van Nispen c.s. over het programma Het Strand Veilig een structurele plaats op de begroting geven	30234, nr. 313	
Motie van het lid Van Nispen c.s. over voorstellen om de sport betaalbaar te houden voor iedereen	30234, nr. 314	
Motie van het lid Van Nispen c.s. over de financiering van het ene loket waar mensen met een aanvraag voor een sporthulpmiddel terecht kunnen	30234, nr. 315	
Motie van het lid Westerveld c.s. een plan zodat alle kinderen binnen drie jaar hun zwemdiploma kunnen halen	30234, nr. 316	
Motie van het lid Van der Laan c.s. over de onafhankelijkheid van het Centrum Veilige Sport	30234, nr. 319	
Motie van de leden Maeijer en Van Nispen over de Kamer uiterlijk voor de begrotingsbehandeling VWS informeren over structurele financiering van het project Het Strand Veilig en de Reddingsbrigade	30234, nr. 320	
Gewijzigde motie van het lid Mohandis c.s. over het ondersteunen van sportverenigingen en sportaccommodaties die door stijgende energielasten in de problemen komen (t.v.v. 30234-318)	30234, nr. 321	
Gewijzigde motie van het lid Van den Berg c.s. over bezien welke onderdelen van de gezondheidszorg risico's lopen en als vitale infrastructuur moeten worden aangemerkt (t.v.v. 30821-103)	30821, nr. 111	01-06-2022 Partijen moeten nog geïnformeerd worden, termijn wordt uitgesteld tot na de zomer.
Motie van het lid Westerveld c.s. over in kaart waarom er vaak geen tijdige hulp op gang komt	31015, nr. 199	20-07-2022 Stand van zaken van deze motie wordt meegenomen in de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg die in november 2022 aan de kamer zal worden gezonden..
Gewijzigde motie van het lid Westerveld over prevalentieonderzoek een grotere rol geven bij het vervolgonderzoek naar veiligheidsbeleving (t.v.v. 31015-260)	31015, nr. 261	19-07-2022 November 2023 zal de Kamer een stand van zakenbrief ontvangen inzake Hervormingen Jeugdzorg waarin deze motie wordt meegenomen.
Motie van de leden Van den Berg en Slootweg over een advies over ziekenhuiszorg in de regio	31016, nr. 222	
Motie van het lid Bergkamp c.s. over periodieke informatie over wachttijden en wachttijsten in de transgenderszorg	31016, nr. 230	18-05-2022 naar verwachting gaat er in september 2022 een voortgangsbrief naar de TK en EK.
Motie van de leden Ploumen en Bergkamp over een tijdige hormonale behandeling voor pubers en adolescenten	31016, nr. 233	11-06-2021 De opdracht aan de kwartiermaker is verlengd, de Kamer wordt naar verwachting geïnformeerd. po 1 oktober 2022.
Motie van het lid Agema over duidelijkheid over zinnige behandelingen	31016, nr. 325	19-07-2022 Dit wordt opgepakt bij de uitwerking van de plannen uit het coalitieakkoord rondom het verbeteren en verbreden van de toets op het basispakket. De Kamer wordt kort na de zomer op hoofdlijnen geïnformeerd over de inhoudelijke uitwerking en bijbehorende planning.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Gewijzigde motie van het lid Bergkamp c.s. over heldere voorwaarden aan ieder regiobeeld (t.v.v. 31016, nr. 331 31016-313)		07-07-2022 In de tabel planningsbrief Opgave regeerakkoord (Tabel planningsbrief opgave regeerakkoord Publicatie Rijksoverheid.nl) staat vermeld dat de Kamer in Q3 2022 wordt geïnformeerd over de aanpak regiobeelden. In de Hoofdlijnenbrief van 4 maart staat dat er gekeken wordt welke minimumeisen (lees: voorwaarden) aan de beelden kunnen worden gesteld.
Motie van de leden Bergkamp en Renkema over met zorgverzekeraars en zorgaanbieders in gesprek gaan om het zorgaanbod te versnellen	31016, nr. 338	18-05-2022 Naar verwachting gaat er in september 2022 een voortgangsbrief naar de TK en EK.
Motie van het lid Ellemet c.s. over verankeren van zeggenschap en inspraak van verpleegkundigen en verzorgenden in een toekomstig hoofdlijnenakkoord	31765, nr. 502	19-07-2022 Momenteel wordt er gesproken over de vormgeving van een Integraal Zorgakkoord. De minister voor LZS verwacht uw Kamer in september 2022 nader te kunnen informeren over de uitvoering van deze motie. Daarnaast is op 17 mei jl. het initiatiefwetsvoorstel van het lid Ellemet en het lid Tielien aangenomen. Hiervoor wordt aan de Wkkgz een bepaling toegevoegd die samengevat luidt dat een zorginstelling de zorgmedewerkers in de gelegenheid stelt invloed uit te oefenen op het beleid voor zover dat van belang is voor het verlenen van goede zorg.
Motie van het lid Bergkamp over halfjaarlijks rapporteren over het netto aantal toegevoegde verpleeghuisplaatsen per regio	31765, nr. 528	02-08-2021 Overzicht over aantal Wlz-cliënten met zorg kan nog in 2021 worden geleverd. Capaciteitsregistratie kan vanaf 2022.
Motie van de leden Van den Berg en Paulusma over de kwaliteit van hoogcomplex laagvolumezorg inventariseren	31765, nr. 555	01-06-2022 De Kamer wordt naar verwachting in de tweede helft 2022 geïnformeerd.
Nader gewijzigde motie van de leden Westerveld en Ellemet over congruent inkoop van systeemfuncties (t.v.v. 31765-563)	31765, nr. 564	
Motie van de leden Hijink en Werner over de maatschappelijke opbrengst van vastgoed opnemen als doel in de beleidsregel van het College sanering zorginstellingen	31765, nr. 575	
Motie van het lid Den Haan c.s. over logeerszorg implementeren in de verschillende regio's in Nederland	31765, nr. 577	29-04-2022 De TK wordt voor Prinsjesdag 2022 geïnformeerd over de invulling van deze motie met de hoofdlijnenbrief over het ondersteunen van mantelzorgers middels respijtzorg.
Motie van het lid Van den Berg over verschillende scenario's voor betere voorwaarden voor financiering van behandelingen	31765, nr. 587	19-07-2022 Dit wordt opgepakt bij de uitwerking van de plannen uit het coalitieakkoord rondom het verbeteren en verbreden van de toets op het basispakket. De Kamer wordt kort na de zomer op hoofdlijnen geïnformeerd over de inhoudelijke uitwerking en bijbehorende planning.
Motie van het lid Agema over een concreet en afrekenbaar doel voor extra ic-verpleegkundigen	31765, nr. 595	26-07-2021 Wordt afgedaan in stand van zaken brief in augustus 2021 of later.
Motie van het lid Simons c.s. over transgenderszorg uit de derdelijns- naar de tweedelijnszorg halen	31765, nr. 598	22-07-2021 Zoals de minister voor MZS tijdens het tweeminutendebat Medisch-specialistische zorg/ziekenhuiszorg op 8 juli jl. heeft laten weten, zal zij deze motie zo lezen dat ze de beweging richting verdere decentralisering van de transgenderszorg stimuleert (waarbij zij wel het belang van de derde lijn heeft benadrukt). Dit maakt onderdeel uit van de opdracht aan de kwartiermaker transgenderszorg, die ondersteunt en bemiddelt bij het bouwen en verstevigen van netwerksamenwerking tussen aanbieders van transgenderszorg. Zoals eerder aan uw Kamer gemeld (TK 31016 nr. 343), is de opdracht van de kwartiermaker verlengd tot en met het derde kwartaal van 2022.
Nader gewijzigde motie van de leden Paulusma en Van den Berg over de keuzemogelijkheid voor hybride en/of digitale zorg onderdeel maken van wetgeving (t.v.v. 31765-602)	31765, nr. 603	
Motie van het lid Paulusma c.s. over de argumenten voor de concentratie van specialistische zorg meenemen in de aangekondigde impactanalyse	31765, nr. 621	12-07-2022 De oplevering van de NZa impactanalyse is uitgesteld tot begin december. Voor het kerstrees zal de impactanalyse aan de TK worden aangeboden.
Motie van het lid Kuiken c.s. over de keuze voor twee dan wel drie kinderkliniecentra zonder vooringenomenheid maken	31765, nr. 622	12-07-2022 In december 2022 wordt de impactanalyse van de NZa opgeleverd. Hierna zal nog beluistoring plaats moeten vinden dus verwacht wordt dat dit einde 1e kwartaal 2023 gereed is.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Van der Staaij c.s. over duidelijkheid bieden over de keuzecriteria bij het proces rondom de concentratie van de interventies binnen de hartzorg	31765, nr. 624	12-07-2022 De oplevering van de NZa impactanalyse is uitgesteld tot begin december. Voor het kerstreces zal de impactanalyse aan de TK worden aangeboden.
Motie van de leden Ellement en Kuiken over in de impactanalyse ook de effecten van het mogelijk afstoten van de kindhartchirurgie in Rotterdam	31765, nr. 625	12-07-2022 De oplevering van de NZa impactanalyse is uitgesteld tot begin december. Voor het kerstreces zal de impactanalyse aan de TK worden aangeboden.
Motie van de leden Ellement en Kuiken over een visie ontwikkelen op alle zorg die vanwege kwaliteit geconcentreerd moet worden	31765, nr. 626	12-07-2022 Deze wordt afgedaan middels een brief van de minister van VWS met een visie op concentratie en spreiding van medisch specialistische zorg. geplande brief wordt later aangemaakt.
Motie van het lid Hijink c.s. over aan de Nederlandse Zorgautoriteit vragen om internationale experts te betrekken bij hun weging	31765, nr. 627	12-07-2022 De oplevering van de NZa impactanalyse is uitgesteld tot begin december. Voor het kerstreces zal de impactanalyse aan de TK worden aangeboden.
Motie van het lid Van den Berg c.s. over een voorstel voor toekomstige besluitvorming rond concentratie van hoogcomplex laagvolumezorg	31765, nr. 628	12-07-2022 Deze wordt afgedaan middels een brief van de minister van VWS met een visie op concentratie en spreiding van medisch specialistische zorg. geplande brief wordt later aangemaakt.
Motie van het lid Van den Berg c.s. over bij het verstrekken van vergunningen voor kindhartchirurgie specifieke voorwaarden stellen	31765, nr. 629	12-07-2022 In december 2022 wordt de impactanalyse van de NZa opgeleverd. Hierna zal nog beluifvorming plaats moeten vinden dus verwacht wordt dat dit einde 1e kwartaal 2023 gereed is.
Motie van het lid Pouw-Verweij c.s. over voorzieningen voor ouders deel laten uitmaken van de impactanalyse van de NZa	31765, nr. 631	12-07-2022 De oplevering van de NZa impactanalyse is uitgesteld tot begin december. Voor het kerstreces zal de impactanalyse aan de TK worden aangeboden.
Motie van de leden Maeijer en Agema over een wettelijk verbod op maagdevlieshersteloperaties	31839, nr. 791	29-04-2022 De TK wordt in september 2022 geïnformeerd met de Interdepartementale brief over uitwerking coalitieakkoord schadelijke praktijken over deze motie.
Motie van de leden Maeijer en Agema over een actiever opsporingsbeleid betreffende besnijdenis bij meisjes	31839, nr. 792	29-04-2022 De TK wordt in september 2022 geïnformeerd met de Interdepartementale brief over uitwerking coalitieakkoord schadelijke praktijken over deze motie.
Motie van het lid Ceder over het Istanbulverdrag zo snel mogelijk bekrachtigen voor Caribisch Nederland	31839, nr. 799	
Motie van de leden Westerveld en Van Raan over concrete streefcijfers en doelen vaststellen voor het verminderen van uithuisplaatsingen	31839, nr. 825	20-07-2022 November 2022 zal de Kamer de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg ontvangen waarin deze motie wordt meegenomen.
Motie van de leden Peters en Van der Staaij over hulp van een zelfgekozen steunpersoon voortaan actief aan kinderen aanbieden	31839, nr. 834	20-07-2022 November 2022 zal de Kamer de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg ontvangen waarin deze motie wordt meegenomen.
Motie van de leden Den Haan en Westerveld over door het hele land lokale teams met voldoende expertise voor hoogwaardige triage inrichten	31839, nr. 862	10-07-2022 In het jaar 2025 zal de Kamer geïnformeerd. worden over de stand van zaken m.b.t. de inrichting van de lokale teams.
Motie van de leden Ceder en Raemakers over de werving van pleegouders en de ondersteuning van pleeggezinzen intensiveren	31839, nr. 864	19-07-2022 Juni 2023 zal de Kamer een stand van zaken brief ontvangen hervormingen in de Jeugdzorg waarin deze motie wordt meegenomen.
Motie van de leden Ceder en Peters over de randvoorwaarden voor het overhevelen van dyslexiezorg naar het onderwijs	31839, nr. 866	19-07-2022 November 2022 zal de Kamer een stand van zaken brief ontvangen hervormingen in de Jeugdzorg, waarin deze motie zal worden meegenomen.
Motie van het lid De Neef over de beschikbaarheid van laagdrempelige inloopvoorzieningen voor jongeren bij verschillende gemeenten	31839, nr. 870	19-07-2022 Juni 2023 zal de Kamer een stand van zaken brief ontvangen hervormingen in de Jeugdzorg waarin deze motie wordt meegenomen.
Motie van het lid Agema over het gekozen tweesporenbeleid niet laten leiden tot een ongelijk speelveld	32279, nr. 225	03-06-2022 De Kamer wordt in het najaar 2023 geïnformeerd.
Motie van het lid Ellement over aanvullende afspraken met betrokken partijen in de geboortezorg om de samenwerking te verbeteren	32279, nr. 228	03-06-2022 De Kamer wordt in het voorjaar 2023 geïnformeerd.
Motie van het lid Ellement c.s. over een handreiking opstellen met basisprincipes voor het vormgeven van een Integrale Geboortezorg Organisatie	32279, nr. 229	03-06-2022 De Kamer wordt in het najaar 2022 geïnformeerd.
Motie van de leden Van den Berg en Bikker over de gevolgen van de invoering van integrale bekostiging goed blijven monitoren	32279, nr. 230	03-06-2022 De Kamer wordt in het najaar 2023 geïnformeerd.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Gewijzigde motie van het lid Goudswaard over het verbeteren van de positie van eerstelijnsverloskundigen door versterking van regionale samenwerking (t.v.v. 32279-227)	32279, nr. 232	03-06-2022 De Kamer wordt voor de begrotingsbehandeling 2023 - in oktober 2022 geïnformeerd.
Gewijzigde motie van het lid Leijten over het niveau van de rechtsbescherming bij harmonisering van de wetten	32399, nr. 63	26-10-2021 De motie wordt betrokken bij de uitkomsten van de wetsevaluatie van de Wvvgz. Naar aanleiding van die wetsevaluatie wordt de Kamer naar verwachting eind 2022 geïnformeerd.
Gewijzigde motie van het lid Pia Dijkstra over het monitoren van de beleving en de ervaringen van patiënten	32399, nr. 69	26-10-2021 De motie wordt betrokken bij de uitkomsten van de wetsevaluatie van de Wvvgz. Naar aanleiding van die wetsevaluatie wordt de Kamer naar verwachting eind 2022 geïnformeerd.
Motie van het lid Sazias c.s. over een klinische behandeling voor rokers die niet kunnen stoppen	32793, nr. 416	14-07-2022 Naar verwachting wordt de Kamer na de zomer geïnformeerd.
Motie van de leden Kuik en Kuiken over een normenkader met betrekking tot seksualiteit en grensoverschrijdend gedrag	32793, nr. 519	12-07-2022 Ocw heeft deze motie overgenomen en zal deze naar verwachting eind 2022 beantwoorden.
Motie van de leden Dik-Faber en Dierens over een nationaal preventieakkoord mentale gezondheid	32793, nr. 538	12-07-2022 De aanpak op mentale gezondheid wordt met de bijbehorende oplegkamerbrief op 3 juni besproken in de MR. Na akkoord MR gaat het naar de kamer.
Motie van het lid Van Esch c.s. over het wegnemen van grijze gebieden in de huidige regelgeving	32793, nr. 585	18-07-2022 Motie wordt uitgevoerd middels wettelijke traject kidsmarketing wordt in de brief Overgewicht (planning eind sept) gepubliceerd.
Motie van het lid Van der Laan c.s. over het uitbreiden van de bestaande afspraken in de Reclamecode voor Voedingsmiddelen naar 18 jaar	32793, nr. 588	18-07-2022 Motie wordt uitgevoerd middels wettelijke traject kidsmarketing wordt in de brief Overgewicht (planning eind sept) gepubliceerd.
Motie van het lid Van der Laan c.s. over het opstellen van alternatieven binnen de Europese regelgevingskaders om eerder en effectiever te kunnen communiceren over productverbetering	32793, nr. 589	14-07-2022 Op ingaan in Kamerbrief overgewicht-voeding die voor na de zomer geagendeerd staat. Verwachting is dat deze dan nog niet kan worden afgedaan.
Motie van het lid Rudmer Heerema over in gesprek gaan met gemeenten over toevoegen van maatregelen tegen roken aan het lokale preventieakkoord	32793, nr. 590	14-07-2022 Het onderwerp wordt meegenomen in het overleg met VNG over de rol van de VNG bij het Nationale Preventieakkoord.
Motie van de leden Kuik en Bikker over voor consumenten inzichtelijk maken welke leefstijlcoaches aan de kwaliteitseisen voldoen	32793, nr. 592	18-07-2022 De Tweede Kamer wordt dit najaar hierover geïnformeerd.
Motie van de leden Mutluer en Van Esch over onderzoeken wat nodig is om alle scholen voor het einde van deze kabinetsperiode een Gezonde School te laten zijn	32793, nr. 594	18-07-2022 gaat mee in de Kamerbrief Overgewicht-Voeding die voor na de zomer geagendeerd staat.
Motie van de leden Den Haan en Van Esch over beter inzetten op beroertepreventie door middel van preventieve opsporing	32793, nr. 596	21-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind 2022 geïnformeerd.
Motie van het lid Bikker c.s. over gemeenten stimuleren om mee te doen aan het programma Opgroeten in een Kansrijke Omgeving	32793, nr. 598	14-07-2022 Gaat mee in de alcoholbrief die we na de zomer aan de TK sturen op terug.
Motie van de leden Mohandis en Westerveld over de CEM zo snel mogelijk aanbieden	32793, nr. 618	
Motie van de leden Den Haan en Rudmer Heerema over de doorlooptijd voor vaccins van EMA-goedkeuring tot inzet in de praktijk drastisch terugbrengen	32793, nr. 619	
Motie van de leden Den Haan en Kuzu over beter inzetten op de preventieve opsporing van beroertes	32793, nr. 620	21-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind 2022 geïnformeerd.
Motie van het lid Bikker c.s. over onderzoek naar aanvullende preventieve maatregelen om het gebruik van synthetische drugs terug te dringen	32793, nr. 624	18-07-2022 Voorjaar 2023 wordt uw Kamer geïnformeerd over de voortgang.
Motie van het lid Slootweg over aandacht voor maximale gezondheidswinst en de mogelijke rol van polyvalente vaccins bij de nieuwe aanbesteding voor een HPV-vaccin	32793, nr. 625	
Motie van de leden Slootweg en Bikker over de voorlichting over drugsbeleid ook op ouders richten	32793, nr. 626	18-07-2022 Voorjaar 2023 wordt uw Kamer geïnformeerd over de voortgang.
Motie van het lid Agema over de bestrijding van teken via vogels en schimmels	32793, nr. 627	21-07-2022 De Kamer zal eind september worden geïnformeerd.
Motie van de leden Paternotte en Peters over de integratie van buitenlandse artsen	32824, nr. 314	
Motie van het lid Van der Graaf c.s. over overleg met relevante Nederlandse en Duitse partners over wederzijdse erkenning van diploma's	32851, nr. 65	22-06-2022 De motie wordt afgedaan met de brief inz Toekomstbestendige acute zorg in oktober 2022.
De motie Pia Dijkstra over de concentratie-effectrapportage: bij de evaluatie van het wetsvoorstel moet nadrukkelijk worden ingegaan op de administratieve lasten als gevolg van de 8 elementen uit de fusie-effectrapportage.	33 253, nr. 53	29-07-2021 Deze motie wordt pas in juni 2023 afgehandeld.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Kerstens over het voorkomen van stagemisbruik	33149, nr. 57	
Motie van het lid Peters over een pilot voor het sterk reduceren van de regeldruk en administratieve lasten	34104, nr. 289	06-07-2022 De motie Peters voorgesteld tijdens het notaoverleg van 15 juni 2020, verzoekt de regering om in een van de 31 zorgkantoor regio's een experiment op te starten waarin gekeken wordt naar alle regels die geen directe relatie hebben met de cliëntgebonden zorg maar waar professionals wel van aangeven last te hebben. Onder regie van de NZa loopt een experiment vernieuwend verantwoord. In dit experiment verantwoord worden zorgaanbieders op een andere manier. Een mooi voorbeeld hiervan is zorgorganisatie Philadelphia die in het experiment samenwerkt met zorgkantoren Menzis, Zilveren Kruis en CZ. De minister voor LZS wil graag de (tussen)uitkomsten van dit experiment afwachten voordat er een nieuw experiment wordt gestart. Dan wordt ook duidelijk of er behoefte is aan een breder experiment in de toekomst. De minister voor LZS zal uw Kamer hierover nader informeren.
Motie van het lid Bergkamp over extern onderzoek naar de bestaanszekerheid van ouders van ernstig zieke kinderen	34104, nr. 322	07-07-2022 Het onderzoek naar bestaanszekerheid bij ouders met een kind waarvan het Zvw-pgb wijzigt of beëindigd wordt naar aanleiding van een verandering in de zorgbehoefte van het kind, is momenteel in volle gang. Het onderzoek heeft enige vertraging opgelopen. Ik zal u na de zomer informeren over de resultaten van het onderzoek en de vervolgstappen.
Motie van het lid Agema c.s. over zeer ernstig zieke kinderen uitzonderen van de herschreven handreiking kindzorg	34104, nr. 325	19-05-2022 Betreft onderdeel van een groter traject wat in mei 2022 gaat lopen, de Kamer wordt naar verwachting na de zomer geïnformeerd.
Motie van het lid Hijink c.s. over zorgverzekeraars zich niet laten mengen in indicaties van ernstig zieke kinderen	34104, nr. 335	07-07-2022 De Kamer wordt na de zomer op de hoogte van de voortgang gebracht.
Motie van het lid Tellegen c.s. over een vereenvoudigde tussentijdse evaluatie van het pgb bij chronisch zieke kinderen	34104, nr. 337	07-07-2022 Momenteel ben ik met de veldpartijen ZN, V&VN en Per Saldo een werkgroep aan het inrichten om invulling te geven aan de motie. Tellegen. Het traject dient uiteindelijk randvoorwaarden en toetsingscriteria op te leveren om een verlengde toekenning Zvw-pgb door zorgverzekeraars mogelijk te maken voor bepaalde gevallen. Ik zal u voor het voorjaarreces van 2023 informeren over de resultaten van het traject.
Motie van de leden Van den Berg en Hijink over verplichte continue screening voor bepaalde beroepen	34629, nr. 12	07-06-2022 In de stand van zakenbrief 2022 is het volgende opgenomen: De motie van de leden Van den Berg en Hijink over verplichte continue screening voor bepaalde beroepen in de zorg(1) wordt meegenomen in de analyse van het huidige instrumentarium om een veilige zorgrelatie te borgen. Deze is toegezegd voor het najaar van 2022.
Gewijzigde motie van het lid Asscher c.s. (t.v.v. 34775-8) over wijkverpleegkundigen uitzonderen van bezuinigingen	34775, nr. 26	08-12-2021 De deadline van deze motie is eind 2022 (einddatum HLA). De TK is op 6 juli geïnformeerd. (TK 248, nr. 330) over de waarde van HLA's. Tevens wordt een lerende evaluatie uitgevoerd.
Motie van het lid Bergkamp c.s. over de werking van de delegatiebepalingen in een gedecentraliseerd stelsel	34857, nr. 14	11-07-2019 De Kamer wordt in 2023 geïnformeerd over de stand van zaken m.b.t. deze motie.
Motie van het lid Kerstens over een jaarlijkse rapportage over trends in de zorginstellingen	34858, nr. 42	11-07-2019 Streven is de Kamer te informeren in het Jaarbeeld IGJ dat betrekking heeft op het jaar waarin de Wmz in werking is getreden.
Motie van het lid Westerveld c.s. over de begrotingssystematiek voor de subsidieregeling abortusklinieken tot de volgende wetsevaluatie niet verder wijzigen	34891, nr. 17	12-07-2022 De Kamer zal begin 2026 worden geïnformeerd.
Motie van de leden Palland en Bikker over bezien hoe het aantal herhaalabortussen kan worden vermindert	34891, nr. 21	21-07-2022 De Kamer wordt voor het eind van 2022 geïnformeerd.
Gewijzigde motie van de leden Stoffer en Bikker over overleg met de IGJ over toezicht op en handhaving van het verbod op het (online) verkopen en/of verstrekken van abortuspillen (t.v.v. 34891-18)	34891, nr. 24	21-07-2022 De Kamer wordt voor het eind van 2022 geïnformeerd.
Gewijzigde motie van het lid Hijink over de (financiële) effecten van het initiatiefwetsvoorstel op de abortusliniën goed monitoren (t.v.v. 34891-19)	34891, nr. 25	21-07-2022 De Kamer wordt voor het eind van 2023 geïnformeerd.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Gewijzigde motie van het lid Dik-Faber over geschilbeslechting en vormgeving als onderdeel van de evaluatie (t.v.v. 34971-20)	34971, nr. 26	18-07-2022 Het streven is om de Kamer eind 2023 de resultaten te sturen van deze evaluatie.
de motie-Van der Laan c.s. over gelijke vergoedingen voor mannen en vrouwen in de topsport	35925, nr. 35	24-01-2022 De minister van OCW (Emancipatie) kijkt met de collega van VWS wat het brede onderzoek oplevert (van de High-Level Expert Group on Gender Equality in sport) van de Europese Commissie naar verschillen in beloning in de sport (topsporters, bestuurders bij sportverenigingen en internationale sportfederaties). De strekking van de motie wordt besproken met NOC*NSF als koepelorganisatie van de sportsector. De uitkomst hiervan wordt meegenomen in de eerstvolgende verzamelbrief sportbeleid.
Motie van het lid Van Nispen over de zwemveiligheid in Nederland	35300XVI, nr. 134	28-01-2020 Het Nationaal Plan Zwemveiligheid van de NRZ kent een looptijd van 2020-2024.
Motie van de leden Von Martels en Rudmer Heerema over een experiment voor ondersteuning bij de implementatie van het Sport- en het Preventieakkoord	35300XVI, nr. 137	21-01-2022 Gesprek vindt plaats met Achterhoek in beweging. TK wordt hierover voor het commissiedebat geïnformeerd. Dit hangt samen met de invulling van middelen voor 2022.
Motie van de leden lid Dik-Faber en Veldman over het verankeren van «Samen Beslissen» in opleidingen en bijscholingen	35300XVI, nr. 74	19-07-2022 Tijdens de behandeling van de begroting van VWS voor het jaar 2020 is een motie ingediend door de leden lid Dik-Faber en Veldman over het verankeren van «Samen Beslissen» in opleidingen en bijscholingen (3184). De deadline was 15 december 2021. Een wisselend kabinet is de reden dat de deadline niet is gehaald. De plannen rond vernieuwend opleiden, waar een adequate aansluiting van het onderwijs bij een veranderende zorgvraag en de maatschappij onder valt (zoals thema's Samen beslissen, leefstijlgeneeskunde, cultuursensitieve zorg), worden gepresenteerd in het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg. De minister voor Langdurige Zorg en Sport verwacht deze motie af te doen met de uitwerking van het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg, welke dit najaar naar de Kamer wordt verzonden.
Motie van het lid Hijink over een voorstel voor aanpassing van de Wet publieke gezondheid	35526, nr. 45	21-07-2022 Streven is de motie af te doen in de brief derde tranche Wpg (na de jaarwisseling)
Motie van het lid Wörsdörfer over aandacht voor de bedrijven die al een productielijn hebben of willen opzetten	35537, nr. 6	14-07-2022 Ik onderzoek de mogelijkheden van een aanbesteding voor (opschaalbare) productiecapaciteit van mondklappers en de daarvoor benodigde grondstof melblown in Nederland. De marktconsultatie voor de aanbesteding was van 13-30 mei. De vervolgstap is publicatie van deze aanbesteding na de zomer.
Motie van de leden Marijnissen en Pieter Heerma over voorstellen om de bouw van kleinschalige zorginstellingen te versnellen	35570, nr. 20	
Motie van de leden Agema en Jansen over een kabinetstandpunt over medisch-ethische kwesties rond technologische mogelijkheden	35570XVI, nr. 108	18-07-2022 Het nieuwe kabinet heeft hierover nog geen standpunt ingenomen. De Kamer zal naar verwachting in kwartaal 2 van 2023 worden geïnformeerd.
Motie van de leden Veldman en Van den Berg over onderzoeken of er een wettelijke of beleidsmatige aanpassing nodig is om gegevens voor gezondheidsdoeleinden te hergebruiken	35570XVI, nr. 112	08-07-2022 De Kamer wordt voor het eind van 2022 geïnformeerd.
Motie van de leden Van Gerven en Van den Berg over binnen FAST middelen alloceren voor 100% publieke onderzoeken	35570XVI, nr. 126	25-07-2022 De Kamer wordt eind 2022 geïnformeerd over FAST waarin deze motie wordt meegenomen.
Motie van het lid Bergkamp c.s. over onafhankelijk onderzoek naar effectievere bestuurlijke regio-indelingen	35570XVI, nr. 138	07-07-2022 In de Hoofdelijnenbrief van 4 maart 2022 bent u geïnformeerd over de invulling van de regerakoordmaatregel betreffende regiobeelden. In het verlengde daarvan is destijds opgemerkt dat ook gekeken wordt naar de governance van de Juiste Zorg op de Juiste Plek. Samenwerking moet minder vrijblijvend worden. In Q3 2022 zult u over de vervolgstappen inzake regiobeelden (en regio-indelingen) worden geïnformeerd.
Gewijzigde motie van het lid Ellemée c.s. over de Green Deal als instrument evalueren (t.v.v. 35570XVI-116)	35570XVI, nr. 168	
Gewijzigde motie van het lid Peters c.s. over de aanpak van leerproblemen zoals dyslexie voortaan via de samenwerkingsverbanden passend onderwijs laten lopen (t.v.v. 35570XVI-27)	35570XVI, nr. 60	10-05-2021 Er wordt onderzoek gedaan en de uitkomsten hiervan worden eind augustus 2022 per brief aan de Kamer bekend gemaakt.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Agema verzoekt de regering, te bewerkstelligen dat er exitonderzoeken worden gedaan onder de honderdduizend zorgmedewerkers die jaarlijks de zorg verlaten en hieruit concrete verbetervoorstellen te halen	35570XVI, nr. 94	29-07-2021 In opdracht van RegioPlus, samenwerkingsverband van de veertien regionale werkgeversorganisaties, wordt de uitstroom uit de sector voortdurend gemonitord via het «Landelijk doorlopend uitstroomonderzoek Zorg en Welzijn» (Nieuwe cijfers landelijk uitstroomonderzoek Zorg en Welzijn bekend - RegioPlus).
Motie van het lid Van den Hil over de opleiding «cosmetisch arts KNMG» actief onder de aandacht brengen in het veld	35581, nr. 5	21-07-2022 Er zijn diverse acties in gang gezet, o.a. gesprekken gevoerd met de KNMG en de Nederlandse Vereniging Cosmetische Geneeskunde (NVCG). De website van de KNMG wordt aangevuld met aanvullende informatie over 'cosmetisch arts KNMG'. Daarnaast wordt de campagne en het platform COSMEDICI van de NVCG, waarin het beroep «cosmetisch arts KNMG» meer bekendheid wordt gegeven, van harte toegejuicht.
Motie van het lid Agema over onderzoek naar de persoonlijke netwerken van mensen met een beperking wier ouders zijn overleden of niet meer voor hen kunnen zorgen	35651, nr. 10	04-01-2022 De minister van VWS vindt het heel belangrijk om niet alleen een duidelijk beeld te krijgen van de bestaande sociale netwerken van ouderen met een verstandelijke beperking, maar ook te kunnen bijdragen aan het versterken hiervan. Er wordt onderzoek gedaan naar eenzaamheid onder ouderen met een verstandelijke beperking. Wat betekent dit voor hen, wanneer voelen zij zich eenzaam? Parallel hieraan wordt er geïnventariseerd welke reeds bestaande tools voor het in kaart brengen en versterken van het sociale netwerk ook makkelijk toepasbaar zijn voor oudere mensen met een verstandelijke beperking en welke tools hiervoor aangepast kunnen worden. In het najaar van 2022 zal de minister van VWS de Kamer hierover informeren.
Motie van het lid Werner c.s. over de specialisatie AVG-arts tijdens opleidingen meer onder de aandacht brengen	35651, nr. 8	
Motie van het lid Renkema over een wenselijke infrastructuur voor de publieke gezondheidszorg	35655, nr. 7	
Motie van de leden Westerveld en Hijink over een bindende voordracht van werknemers voor een lid van de raad van toezicht	35660, nr. 13	
Motie van de leden Paulusma en Van den Hil over het uitoefenen van invloed onderdeel maken van SectorplanPlus	35660, nr. 14	
Motie van het lid Gündogan c.s. over in het Belastingplan 2022 de accijnzen op tabak verhogen met â–1 per pakje sigaretten	35665, nr. 8	14-07-2022 Over deze motie is op 6 juli 2021 gestemd. De motie is toen aangehouden, zie https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2021A04639
Motie van het lid Kuik c.s. over nicotinezakjes zonder tabak onder de Tabaks- en rookwarenwet brengen	35665, nr. 9	14-07-2022 Wet- en regelgeving is nog in voorbereiding.
Motie van de leden Van den Berg en Van den Hil over een rechtsgrond om meer informatie te kunnen verstrekken	35667, nr. 26	15-07-2022 Ik streef ernaar om de beleidsreactie op de rapporten van de eerste en tweede fase zo spoedig mogelijk in het nieuwe jaar aan uw Kamer te verzenden. Zoals ook aangegeven in het hiervoor genoemde wordt intussen al gewerkt aan de uitwerking van de aanbevelingen van het eerste rapport.
Motie van de leden Van den Berg en Kuiken over onderzoeken in hoeverre de Wvvgz en de Wfz elkaar tegenwerken in de uitvoering	35667, nr. 27	12-07-2022 Zoals in de brief van 7 juli 2022 vermeld wordt de Kamer naar verwachting begin 2023 over de beleidsreactie geïnformeerd.
Motie van het lid Van der Laan over onderzoeken in welke mate administratieve verplichtingen voor cliënten in negatieve zin bijdragen aan hun rechtspositie	35667, nr. 31	12-07-2022 Zoals in de brief van 7 juli 2022 vermeld wordt de Kamer naar verwachting begin 2023 over de beleidsreactie geïnformeerd.
Motie van de leden Kwant en Westerveld over het verduidelijken van de richtlijnen en taken van de inzet van cliëntenvertrouwenspersonen	35667, nr. 32	15-07-2022 Ik streef ernaar om de beleidsreactie op de rapporten van de eerste en tweede fase zo spoedig mogelijk in het nieuwe jaar aan uw Kamer te verzenden. Zoals ook aangegeven in het hiervoor genoemde wordt intussen al gewerkt aan de uitwerking van de aanbevelingen van het eerste rapport.
Motie van het lid Westerveld over het gebruik van dwang en de gevolgen ervan opnemen in de evaluatie	35667, nr. 35	12-07-2022 Zoals in de brief van 7 juli 2022 vermeld wordt de Kamer naar verwachting begin 2023 over de beleidsreactie geïnformeerd.
Motie van het lid Wörsdörfer over toekomstige risico's meenemen bij beoordelingen van vaccins	35676, nr. 5	21-07-2022 De Kamer wordt dit najaar geïnformeerd over de stand van zaken.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Van den Berg c.s. over verankering van de formeel steunpersoon in de Jeugdwet	35721, nr. 5	15-12-2021 de TK wordt periodiek via voortgangsbrieven jeugd op de hoogte gehouden van de uitvoering. De e.v. wordt in juni 2022 aan de Kamer gezonden. In 2023 zal de moties definitief worden afgedaan.
Gewijzigde motie van het lid De Neef c.s. over het toetsen van de jeugdzorg op bewezen effectiviteit (t.v.v. 35721-4)	35721, nr. 8	04-02-2022 Stand van zaken van deze motie wordt meegenomen in de voortgangsrapportage Jeugd die in november 2022 aan de kamer zal worden gezonden..
Motie van de leden Westerveld en Ploumen over een uitwerking van het begrip «kwetsbaar»	35737, nr. 17	12-07-2022 De Kamer zal in september 2022 worden geïnformeerd.
Motie van het lid Bikker c.s. over uitgewerkt beleid om het aantal abortussen en ongewenste zwangerschappen te verminderen	35737, nr. 20	12-07-2022 We sturen een aparte brief eind juni met visie en eerste ideeën. Eind september volgt het uitgewerkte vervolgplan.
Motie van de leden Pouw-Verweij en Van der Plas over de vraag of aanpassingen van de richtlijnen nodig zijn	35737, nr. 26	12-07-2022 De verwachting is dat de Kamer in de eerste helft van 2023 wordt geïnformeerd.
Motie van het lid Peters c.s. over het stimuleren van initiatieven om meer circulair te gaan werken met medische hulpmiddelen	35738, nr. 7	18-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in kwartaal 4 van 2022 hierover geïnformeerd.
Motie van de leden Peters en Den Haan over het betrekken van aanbevelingen van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving bij de bredere preventieaanpak	35738, nr. 8	22-07-2022 De Kamer zal voor het eind van het jaar worden geïnformeerd.
Motie van de leden Leijten en Van der Laan over een samenhangende en domeinoversijgende aanpak van gezondheidsachterstanden	35758, nr. 5	12-07-2022 De Kamer zal voor eind 2022 worden geïnformeerd.
Motie van het lid Maeijer over van spoedeisendehulpstoffen, intensive cares en persoonlijke beschermingsmiddelen een niet-economische dienst van algemeen belang maken	35766, nr. 4	22-04-2022 Met de toelichting dat Kuipers heeft afgesproken dat hij er een eigen interpretatie aan mag geven. Wordt afgedaan in brief die is gekoppeld aan toezeggingen 10336 en 10381.
Motie van het lid Maeijer over onderzoeken in hoeverre generieke medicijnproductie en grondstoffenproductie in Nederland behouden kunnen worden	35766, nr. 5	21-07-2022 In november 2021 is de Tweede Kamer geïnformeerd over een aantal onderzoeken op het gebied van leveringszekerheid. De uitkomsten verwacht ik deze zomer, waarna de kabinetsreactie volgt. Daarin wordt ook de motie van lid Maeijer meegenomen.
Motie van het lid Kwint over een verbod op zwijgbedingen in het onderwijs	35771, nr. 12	
Motie van het lid Sahla c.s. over het informeren van mensen over het verantwoord publiek maken van misstanden	35771, nr. 13	
Gewijzigde motie van het lid Kwint c.s. over de bescherming van hulpverleners tegen intimidatie en bedreigingen (t.v.v. 35771-11)	35771, nr. 17	
Motie van de leden Van der Staaij en Pieter Heerma over concrete beleidsvoorstellen om de positie van mantelzorgers, gezinnen en vrijwilligers te versterken	35788, nr. 146	21-07-2022 De TK wordt voor Prinsjesdag 2022 geïnformeerd met de hoofdlijnenbrief tover het ondersteunen van mantelzorgers middels respijtzorg.
Motie van de leden Den Haan en Warmerdam over een integrale visie op informele zorg inclusief mantelzorg	35788, nr. 152	07-06-2022 De TK wordt over deze motie voor Prinsjesdag 2022 geïnformeerd met de Hoofdlijnenbrief over het ondersteunen van mantelzorgers middels respijtzorg.
Motie van het lid Hijink over een handreiking voor gemeenten over het voorkomen van aanbestedingsprocedures	35816, nr. 16	21-07-2022 De TK wordt voor het kerstrees 2022 geïnformeerd met de Stand-van-zakenbrief moties en toezeggingen kerst 2022 over deze motie.
Motie van de leden Sahla en Raemakers over cliëntenorganisaties proactief betrekken bij de uitvoering van het wetsvoorstel	35816, nr. 18	21-07-2022 De TK wordt voor het kerstrees 2022 geïnformeerd met de Stand-van-zakenbrief moties en toezeggingen kerst 2022 over deze motie.
Motie van het lid Werner c.s. over onderzoeken of het opnemen van de kan-bepaling daadwerkelijk leidt tot minder papieren rompslomp bij het contracteerproces	35816, nr. 19	21-07-2022 De TK wordt voor het kerstrees 2022 geïnformeerd met de Stand-van-zakenbrief moties en toezeggingen kerst 2022 over deze motie.
Motie van het lid Aukje de Vries over bij gesprekken over de meerwaarde van fysio- en oefentherapie ook aandacht besteden aan fibromyalgie	35826, nr. 3	25-07-2022 Het Zorginstituut is bezig met een beoordeling van de stand van de wetenschap en de praktijk van fysio- en oefentherapie bij de aandoening fibromyalgie. De verwachting is dat er voor eind 2022 een advies ligt. Dit is in de brief van 20 mei 2022 (Kamerstukken II 2021/22 29689, nr. 1146) met de kamer gedeeld.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
		25-07-2022 Het Zorginstituut is bezig met een beoordeling van de stand van de wetenschap en de praktijk van fysio- en oefentherapie bij de aandoening fibromyalgie. De verwachting is dat er voor eind 2022 een advies ligt. Dit is in de brief van 20 mei 2022 (Kamerstukken II 2021/22 29689, nr. 1146) met de Kamer gedeeld.
Motie van het lid Hijink c.s. over fibromyalgie toevoegen aan de chronische lijst voor fysiotherapie	35826, nr. 5	
Gewijzigde motie van het lid Den Haan c.s. over een onderzoek naar de huidige en gewenste cultuur op het ministerie van VWS (t.v.v. 35830-28)	35830, nr. 36	
Motie van het lid Sneller c.s. over tussentijdse rapportages over het aanpakken van de onvolkomenheden	35830, nr. 9	
Motie van de leden Van den Berg en Hijink over het aanpassen van de definitie rondom nagenoeg gelijke polissen	35872, nr. 10	18-07-2022 Het streven is om de Kamer hier voor de behandeling van de begroting van 2023 over te informeren.
Motie van het lid Paulusma c.s. over het monitoren van zorginhoudelijke afspraken in collectiviteiten	35872, nr. 12	18-07-2022 De verwachting is dat de TK hier eind 2024 over wordt geïnformeerd.
Motie van het lid Paulusma c.s. over een onderzoek naar kruissubsidiëring bij het vrijwillig eigen risico	35872, nr. 13	18-07-2022 Het streven is om de Kamer in het eerste kwartaal van 2023 te informeren over de uitkomsten van het onderzoek.
Motie van het lid Tielen over de effecten van de wetwijziging op het polisaanbod monitoren	35872, nr. 15	18-07-2022 Het streven is om de Kamer hier voor de zomer van 2023 over te informeren.
Gewijzigde motie van het lid Van den Hil c.s. over verkorting van de opleiding tandheelkunde tot vijf jaar (t.v.v. 35882-5)	35882, nr. 11	14-07-2022 De Kamer wordt in januari 2023 geïnformeerd.
Gewijzigde motie van de leden Kuzu en Sahla over aan de publiekscampagne over mondverzorging een onderdeel toevoegen voor ouderen die de Nederlandse taal niet volledig beheersen (t.v.v. 35882-8)	35882, nr. 12	14-07-2022 De Kamer wordt in oktober 2022 geïnformeerd.
Gewijzigde motie van de leden Kuzu en Sahla over onderzoek naar mogelijkheden om mensen met schulden enige vorm van mondzorg te bieden (t.v.v. 35882-9)	35882, nr. 13	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in september of uiterlijk half oktober geïnformeerd.
Motie van het lid Van den Hil c.s. over uitbreiding van de opleidingscapaciteit van de studie tandheelkunde	35882, nr. 4	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in januari 2023 geïnformeerd.
Motie van de leden Werner en Sahla over onderzoek naar het gratis aanbieden van mondzorg door studenten tandheelkunde	35882, nr. 6	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in september of uiterlijk half oktober geïnformeerd.
Motie van de leden Sahla en Werner over onderzoeken hoe het tandartsbezoek van kinderen kan toenemen, met speciale aandacht voor de schooltandarts	35882, nr. 7	14-07-2022 De Kamer wordt in oktober 2022 geïnformeerd.
Motie van het lid Agema over bij quarantaine geen onderscheid maken tussen gevaccineerde en ongevaccineerde huisgenoten	35899, nr. 9	
Gewijzigde motie van de leden Ellemeet en Kuiken over doorbreken van het taboe op de overgang (t.v.v. 35925XVI-57)	35925XVI, nr. 102	12-07-2022 De Kamer wordt medio 2023 geïnformeerd.
Gewijzigde motie van de leden Simons en Gündogan over de opdracht aan de Kwartiermaker Transgendersorg tenminste tot en met 31 december 2022 verlengen (t.v.v. 35925XVI-92)	35925XVI, nr. 104	18-05-2022 12-05-2022: naar verwachting gaat er in september 2022 een voortgangsbrief naar de TK en EK.
Motie van het lid De Neef c.s. over meer ervaringsdeskundigheid aantrekken voor de jeugdzorgarbeidsmarkt	35925XVI, nr. 112	13-12-2021 Deze motie zal worden meegenomen in de voortgangsbrief Jeugd die in november 2022 aan de Kamer zal worden gezonden..
Motie van de leden De Neef en Ceder over de maatschappelijke weerslag van behandelingen inventariseren	35925XVI, nr. 113	21-12-2021 Deze motie zal worden meegenomen in de voortgangsbrief Jeugd die in november 2022 aan de Kamer zal worden gezonden..
Motie van de leden De Neef en Ceder over betere verankering van de richtlijn in de aan- en toewijzing van behandelingen	35925XVI, nr. 115	21-12-2021 Deze motie zal worden meegenomen in de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg die in november 2022 aan de Kamer zal worden gezonden.
Motie van de leden Peters en Kuiken over werk maken van wettelijke afbakening van en prioritering binnen de jeugdzorg	35925XVI, nr. 118	13-12-2021 Deze motie zal worden meegenomen in de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg die in november 2022 aan de Kamer zal worden gezonden.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van de leden Peters en Kuiken over stoppen met gesloten jeugdzorg en inzetten op onder meer ambulante zorg	35925XVI, nr. 119	13-12-2021 Deze motie zal worden meegenomen in de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg die in november 2022 aan de Kamer zal worden gezonden.
Motie van de leden Peters en Van der Staaij over uitspreken dat niets doen ook in de jeugdzorg een optie is	35925XVI, nr. 122	21-12-2021 Deze motie zal worden meegenomen in de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg die in november 2022 aan de Kamer zal worden gezonden.
Motie van de leden Peters en Pouw-Verweij over een einde maken aan bewezen ineffectieve jeugdzorg	35925XVI, nr. 123	21-12-2021 Met de voortgangsbrief Jeugd die in november 2022 aan de Kamer zal worden gezonden. zal de stand van zaken mbt deze motie worden meegenomen
Motie van de leden Sahla en Westerveld over het stimuleren van het opzetten van familie- en gezinshuizen	35925XVI, nr. 125	28-03-2022 november 2022 zal in de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg aan de Tweede Kamer worden ingegaan op de motie rond het stimuleren van gezinshuizen/ familiehuizen.
Motie van het lid Sahla over het introduceren van normen voor toegankelijkheid in de jeugdzorg	35925XVI, nr. 126	16-12-2021 In de voortgangsbrief jeugd die in juni 2022 aan de Kamer zal worden gezonden., komt een update m.b.t. uitvoering motie. De motie wordt afgedaan met de voortgangsbrief Jeugd in november 2022.
Motie van de leden Westerveld en Peters over de verwijzindex risicojongeren als wettelijke verplichting uit de Jeugdwet schrappen	35925XVI, nr. 128	16-12-2021 Met de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg die in november 2022 aan de Kamer zal worden gezonden. zal de stand van zaken mbt deze motie worden meegenomen.
Motie van het lid Westerveld c.s. over het opstellen van richtlijnen voor de pleegvergoeding	35925XVI, nr. 130	04-02-2022 Stand van zaken van deze motie wordt meegenomen in de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg die in november 2022 aan de kamer zal worden gezonden.
Motie van de leden Ceder en Peters over de maatregelen uit de hervormingsagenda jeugd gezien vanuit de uitvoerbaarheid en de leefwereld van de cliënt	35925XVI, nr. 131	21-12-2021 In de voortgangsbrief Jeugd, die in november 2022 aan de Kamer zal worden aangeboden zal de stand van zaken m.b.t. deze motie worden meegenomen.
Motie van het lid Maeijer over de wachtlijsten voor het ZwemABC in kaart brengen	35925XVI, nr. 141	
Motie van het lid Maeijer over de toegankelijkheid van speeltuinen voor kinderen met een handicap	35925XVI, nr. 142	
Motie van het lid Rudmer Heerema over een investeringsfonds voor de infrastructuur voor grote sportaccommodaties	35925XVI, nr. 144	20-01-2022 In het voorjaar wordt met de sector een startongres gepland om in houd te geven aan het voorgenomen hiervoor in te richten budget.
Motie van het lid Van Nispen c.s. over een ruimhartiger verstrekking van sportulpmiddelen	35925XVI, nr. 145	21-01-2022 Zoals is toegezegd aan de Kamer zal in het najaar van 2022 een aantal oplossingsrichtingen worden verstuurd aan de Kamer.
Motie van de leden Van Nispen en Werner over zich inzetten voor toegankelijke speeltuinen	35925XVI, nr. 146	
Motie van de leden Van Nispen en Rudmer Heerema over de mogelijkheden voor één nationaal zwemdiploma	35925XVI, nr. 147	20-05-2022 De NRZ is gevraagd in kaart te brengen wat volgens hen nodig is om de kwaliteit van zwemonderwijs in Nederland te garanderen voor de toekomst. De eerste resultaten van deze brede branche-consultatie wordt medio 2022 verwacht.
Motie van het lid Inge van Dijk over het ontzorgen van vrijwilligers in de sport door de inzet van professionals	35925XVI, nr. 149	20-01-2022 De procesbegeleider Human Capital is gestart. Het vraagstuk over ontzorgen vrijwilligers wordt nadrukkelijk meegenomen. Afhankelijk van de voortgang wordt uiterlijk voor het WGO 2022 een concreet voorstel verwacht voor het aanpakken van het vraagstuk.
Motie van het lid Inge van Dijk over een integraal overzicht van de stand van onderhoud van sportaccommodaties	35925XVI, nr. 150	20-01-2022 In het voorjaar wordt met de sector een startongres gepland om in houd te geven aan het integrale overzicht.
Motie van het lid Den Haan over beweegtuinten voor ouders	35925XVI, nr. 153	
Motie van het lid Den Haan over sport- en beweegbeleid in de woonleefvisies van gemeenten opnemen	35925XVI, nr. 154	
Motie van de leden Den Haan en Kuzu over aandacht besteden aan een aantal specifieke zaken in de nota cultuursensitieve zorg	35925XVI, nr. 176	
Gewijzigde motie van de leden Van der Plas en Van der Laan over prioriteit geven aan de transitie naar een gezonde samenleving (t.v.v. 35925XVI-178)	35925XVI, nr. 181	18-07-2022 De Tweede Kamer wordt dit najaar hierover geïnformeerd.

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
Motie van het lid Aukje de Vries over het inventariseren van arbeidsbesparende innovaties in de zorg	35925XVI, nr. 41	21-07-2022 De minister voor Langdurige Zorg en Sport verwacht deze motie af te doen met de uitwerking van het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg, welke dit najaar naar de Kamer wordt verzonden.
Motie van de leden Paulusma en Van den Berg over een onderzoek naar een incidentele investering in gegevensuitwisseling in de zorg	35925XVI, nr. 49	08-07-2022 Ik ben voornemens deze motie voor het eind van het jaar 2022 af te doen.
Motie van de leden Paulusma en Bikker over de bekostiging van de tolkenvoorziening	35925XVI, nr. 50	13-05-2022 In VSO bekostiging geboortezorg (van 9-5-2022) toegezegd dat na de zomer de TK geïnformeerd wordt hierover.
Motie van de leden Van den Berg en Van der Staaij over wettelijke belemmeringen voor gegevensuitwisseling inventariseren	35925XVI, nr. 53	08-07-2022 Wordt afgedaan met de beleidslijn over hoe de voorwaarden voor gegevensuitwisseling in de zorg optimaal kunnen bijdragen « nu en in de toekomst» aan het laten stromen van gegevens tussen zorgprofessionals.
Motie van de leden Van den Berg en Aukje de Vries over de regeldrukgevolgen van de Wet toetreding zorgaanbieders	35925XVI, nr. 54	08-06-2022 Het gesprek met de Eerstelijnscoalitie loopt nog. De Kamer zal zodra de gesprekken met de Eerstelijnscoalitie zijn afgerond over uitkomsten geïnformeerd worden.
Motie van het lid Pouw-Verweij c.s. over zich inzetten voor de instroom en opleiding van verpleegkundigen	35925XVI, nr. 76	
Motie van de leden Kuzu en Den Haan over cultuursensitieve zorg in het opleidingscurriculum opnemen	35925XVI, nr. 83	
de motie-Kuzu/Den Haan over een doorlooptijd van maximaal vijf werkdagen voor een indicatiestelling bij niet-gecontracteerde wijkverpleegkundigen	35925XVI, nr. 84	
Motie van de leden Rudmer Heerema en Michon-Derkzen over het opnemen van plaatselijke verboden op lachgas in APV's	35954, nr. 4	
Motie van de leden Bikker en Slootweg over het inkorten van de termijn waarop het lachgasverbod ingaat	35954, nr. 5	
Motie van de leden Bikker en Slootweg over het monitoren van de effecten van het lachgasverbod en de geboden uitzonderingsgronden	35954, nr. 6	
Motie van het lid Sneller over onderzoeken hoe de verkoop en het bezit van nieuwe risicovolle middelen sneller en doelmatiger gereguleerd kunnen worden	35954, nr. 7	15-07-2022 We onderzoeken op dit moment de wijze waarop regulering kan worden vormgegeven.
Motie van de leden Paternotte en Aukje de Vries over lessen uit de lockdown van 2020-2021 meenemen bij inzet van het CTB in de niet-essentiële detailhandel	35961, nr. 13	
Gewijzigde motie van de leden Den Haan en Omtzigt over een voorstel voor terugkeer naar een meer normale besluitvorming (t.v.v. 35961-12)	35961, nr. 16	
Motie van het lid Inge van Dijk over aandacht in de advisering van de Sportraad voor kansengelijkheid	35983, nr. 10	
Gewijzigde motie van het lid Van Nispen over de Nederlandse sport minder afhankelijk maken van sponsoring door gokbedrijven (t.v.v. 35983-11)	35983, nr. 13	
Gewijzigde motie van het lid Rudmer Heerema over het bevorderen van sportparticipatie door ouderen (t.v.v. 35983-12)	35983, nr. 14	
Motie van het lid Tielen over de uitwerking voor een overbruggingswet met spoed in een hoofdlijnenbrief aan de Kamer doen toekomen	36042, nr. 11	

Tabel 79 Door bewindslieden gedane toezeggingen die zijn afgerond

Onschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
De Kamer wordt geïnformeerd over de regeling winsttoegmerk in het nieuwe jeugdstelsel.	Parlementaire agenda [20-06-2012] - AO Stelselherziening Jeugdzorg (3298)	Brief [24-10-2012] - Moties en toezegging stelselwijziging jeugd (31839, nr. 246) (15607); Brief [10-05-2022] Reactie uitvoering motie over stilleggen wedstrijden bij spreekuren (30234-299) (27654)
De Kamer zal binnenkort worden geïnformeerd over de aanpak voor het Kwaliteitsinstituut (blz. 27).	Parlementaire agenda [06-04-2011] - AO DBC's/DOT's/Kapitaalasten (2724)	Brief [30-05-2022] - Verzamelbrief COVID-19 (25295, nr. 1869) (27744)
Na de zomer, maar voor de begrotingsbehandeling zal de Kamer via de staatssecretaris van VWS worden geïnformeerd over een plan voor een structurele oplossing voor de financiering van Mentorschap Nederland (blz. 77-8-9).	Parlementaire agenda [16-04-2015] - Dertigendebat over het bericht dat licht verstandelijk gehandicapten steeds moeilijker mee kunnen in de maatschappij (4131)	Brief [14-09-2021] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2021 - nazending (35570XVI, nr. 197) (26618)
Uiterlijk voorjaar 2019 neem ik een besluit over toekomstige financiering 20 weken echo en counseling.	Brief [01-06-2018] - Basispakket Zvw 2019 (29689, nr. 909) (21732)	Brief [20-05-2022] - Wijziging basispakket Zorgverzekeringswet 2023 (29689, nr. 1145) (29689, nr. 1146) (27707)
De Minister voor Medische Zorg en Sport zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Strik en Nooren, toe de wet tussentijds te evalueren, zowel tijdens de voorbereiding als na de inwerkingtreding van de wet. Daarbij zal onder meer worden gekeken naar de positie van nabestaanden en het aannemelijkheidsvereiste, en naar de aard en omvang van de demografische kenmerken van de categorie 'geen bezwaar'. De evaluaties zullen worden aangeboden aan de Kamer.	Parlementaire agenda [30-01-2018] - Initiatief wetsvoorstel (nr. 33506) opnemen ADR (Eerste Kamer) (4799)	Brief [28-03-2022] - Onderzoek «geen bezwaar» en communicatie Donorregister 2022 (28140, nr. 116) (27502)
De Minister voor Medische Zorg en Sport zal de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Don, op de hoogte houden van de ontwikkelingen omtrent de ratificatie van het Verdrag inzake orgaanhandel.	Parlementaire agenda [30-01-2018] - Initiatief wetsvoorstel (nr. 33506) opnemen ADR (Eerste Kamer) (4799)	Brief [13-12-2021] - Verdrag van de Raad van Europa tegen handel in menselijke organen (Eerste Kamer) (27052)
Ik zal de voortgang (actieplan van partijen en de afspraken in het hoofdlijnenakkoord) nauwgezet volgen en uw Kamer hierover informeren.	Brief [17-07-2018] - Wachtlijden in de ggz (25424, nr. 423) (21959)	Brief [04-11-2021] - Afschrift TK brief ontwikkelingen in de ggz (Eerste Kamer) (26840)
	Geplande brief [31-03-2020] - Kamerbrief voortgang HLAs (2987)	Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachtlijden (25424, nr. 594) (26841)
De regeling Gratis VOG zal ik periodiek evalueren, waarbij ik onder andere kijk naar het gebruik van de regeling en de mate waarin de regeling bijdraagt aan het aantal organisaties dat een actief en gedegen preventie- en integriteitsbeleid hanteert. De eerste evaluatie vindt naar verwachting eind 2019 of begin 2020 plaats. Ik zal u informeren over de uitkomsten van deze evaluatie.	Brief [09-10-2018] - Kamerbrief regeling Gratis VOG en beleidsregels (35000VI, nr. 5) (22153)	Brief [24-12-2020] - Regeling Gratis VOG 2020 (35570VI, nr. 94) (25589)
Ik ga een diepgaand onderzoek doen naar onbehoorlijke financiële constructies bij ziekenhuizen. Dit zal worden gebaseerd op het onderzoek dat de curatoren zullen uitvoeren, maar ook op toezichtinformatie van de IGJ en de NZa. Ik zal u eind november nader informeren over de aanpak van het onderzoek.	Brief [07-11-2018] - Planning afdoening moties en toezeggingen n.a.v. plenair debat over het faillissement van de MC IJsselmeerziekenhuizen en het MC Slotervaartziekenhuis (31016, nr. 139) (22274)	Brief [24-01-2022] - Stand van zaken maatregelen om een ongecontroleerd faillissement in de zorg te voorkomen (motie Agema) (31016, nr. 347) (27197)
De Tweede Kamer ontvangt de uitkomsten van de ex-durante evaluatie Buurtsportcoachregeling.	Brief [12-11-2018] - Veegbrief WGO 2018 (30234, nr. 203) (22286)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
De Tweede Kamer ontvangt de uitkomsten van de ex-post evaluatie Buurtsportcoachregeling.	Brief [12-11-2018] - Veegbrief WGO 2018 (30234, nr. 203) (22286)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
Onderzoek nza en igj naar evt. Onbehoorlijke financiële constructies bij deze ziekenhuizen. Resultaten komen uiterlijk voor de zomer 2019. [ao]	Parlementaire agenda [21-11-2018] - AO Medisch specialistische zorg/ ziekenhuiszorg (4732)	Brief [24-01-2022] - Stand van zaken maatregelen om een ongecontroleerd faillissement in de zorg te voorkomen (motie Agema) (31016, nr. 347) (27197)
In 2019 wordt de TK geïnformeerd of er meer acties nodig zijn en welke naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek naar aard en omvang van doping.	Parlementaire agenda [19-11-2018] - Wetgevingsoverleg Sportbeleid (4794)	Brief [29-11-2021] - Beleidsreactie Sterk Spul (30234, nr. 292) (26959)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
TK wordt voor de zomer 2020 geïnformeerd over de (inhoudelijke en financiële) uitwerking van het zesde deelakkoord Topsport die inspireert!	Brief [01-10-2018] - Wijziging van het beleidskader subsidiëring sportevenementen (30234, nr. 198) (22111)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
Ik ga na hoe ik zo precies mogelijk een vers beeld kan schetsen over het gebruik van psychofarmaca en ik bericht u daarover.	Parlementaire agenda [20-02-2019] - AO Verpleeghuiszorg (4761)	Brief [14-09-2021] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2021 - nazending (35570XVI, nr. 197) (26618)
De AMvB zal na publicatie ter informatie aan beide kamers der Staten-Generaal worden toegezonden.	Brief [25-04-2019] - Wetsvoorstel financiële toetsing voorgedragen kwaliteitsstandaarden (23002)	Brief [01-09-2021] - wijziging Uitvoeringsbesluit Wkkgz financiële toetsing voorgedragen kwaliteitsstandaarden (Eerste Kamer) (26566)
Onderzoek naar het ecosysteem van de geneesmiddelenontwikkeling (winstpercentages, R&D-vergoeding, productiekosten en schaalkorting), en naar internationale financiële stromen.	Parlementaire agenda [07-02-2019] - AO Geneesmiddelenbeleid (4787)	Brief [14-10-2020] - Stand van zaken geneesmiddelenbeleid (29477, nr. 681) (25178); Brief [22-06-2022] Financiering van geneesmiddelenontwikkeling (29477, nr. 765) (27871)
De staatssecretaris zal in 2025 de Kamer schriftelijk op de hoogte brengen van het voorgenomen besluit om het driejaarcriterium (voortgezet verblijf GGZ/Wlz) af te schaffen.	Brief [13-05-2019] - Feitelijke vragen inzake Verslag van de commissie VWS over het wetsvoorstel Wijziging van de Wet langdurige zorg om toegang tot deze wet te bieden aan mensen die vanwege een psychische stoornis blijvend behoefte hebben aan permanent toezicht of 24 uur per dag zorg nabij (35 146) (23047)	Brief [15-10-2021] - Toegang tot de Wlz voor jeugdigen met een psychische stoornis (34104, nr. 344) (26769)
Een rapportage in 2020, waarbij op basis van de Gezondheidsmonitor 2016 de verschillende aspecten van de «Kwaliteit van Leven» voor thuiswonende 75-plussers in beeld wordt gebracht. Hierbij wordt aangegeven welke factoren samenhangen met de ervaren kwaliteit van leven.	Brief [27-05-2019] - Resultaten vooronderzoek Langer Thuis in het kader van de pilot Lerend evalueren (31765, nr. 412) (23125)	Brief [20-12-2021] - Resultaten Onderzoek naar dimensies Kwaliteit van Leven in het kader van Lerend Evalueren (31765, nr. 614) (27111)
Ik zal de Kamer informeren wanneer er nieuwe cijfers beschikbaar komen over het psychofarmacagebruik in verpleeghuizen en of die cijfers al voor de inwerkingtreding van de WZD beschikbaar zijn.		Brief [14-09-2021] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2021 - nazending (35570XVI, nr. 197) (26618)
De Kamer wordt voor de zomer bericht over het overleg met gemeenten over de wooninitiatieven toeslag.	Parlementaire agenda [04-04-2019] - AO PGB (4854)	Brief [20-12-2021] - Stand van zaken pgb (25657, nr. 339) (27103)
Vermijdbare sterfte: minister wenst dalende trend. Dat impliceert dat we de cijfers inzichtelijk maken de komende jaren (hij zegt hierbij nog: 'ik vind het belangrijk komende periode daar weer een meetbare doelstelling voor te maken, zoals die al jaren in de VWS monitor staat').	Parlementaire agenda [18-06-2019] - Wetgevingsoverleg jaarverslag 2018 (4940)	Brief [11-03-2022] - Monitor Zorggerelateerde Schade 2019 (31016, nr. 348) (27412)
Zoals ik uw Kamer tijdens het Algemeen Overleg over spoedzorg LUMC/Bronovo op 26 juni jl. heb gezegd, is beoogd om de agenda met concrete acties in het voorjaar van 2020 bestuurlijk vast te stellen. Uiteraard zal ik de agenda te zijner tijd aan uw Kamer toezenden.	Brief [07-11-2019] - Agenda acute zorg (29247, nr. 295) (23819)	Brief [15-10-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen begroting 2021 (35925XVI, nr. 15) (26763)
Handhaving shishalounges: We zouden het gesprek nog weleens kunnen voeren of we niet een hardere sanctienering zouden moeten loslaten op notoire overtredders van het rookverbod. Ik zal de Kamer informeren over de uitkomsten.	Parlementaire agenda [03-09-2019] - Debat preventieakkoord (4920)	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
Ik ga over de adviezen in dit rapport in gesprek met de koepels van patiëntenverenigingen en beroepsorganisaties en verwacht dit najaar met een inhoudelijke reactie te komen.	Brief [01-07-2019] - Advies Gezondheidsraad Goede vertegenwoordiging (31476, nr. 27) (23309)	Brief [17-08-2021] - Reactie rapport Gezondheidsraad Goede vertegenwoordiging (31476, nr. 36) (26538)
In overleg met de KNAF, gemeenten en aangewezen keuringsinstellingen laat ik bekijken hoe de keuring op veiligheid van kartbanen het beste uitgevoerd kan worden. Deze aanpassing is onderdeel van een aantal voorstellen om de veiligheid van attractie- en speeltoestellen te verbeteren, die ik begin volgend jaar aan uw Kamer zal aanbieden.	Brief [16-12-2019] - antwoorden op de vragen van het Kamerlid Geurts (CDA) over de veiligheid van en toezicht op indoor kartbanen (2019222484). (23992)	Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Pilots CSG eigen bijdrage kamer geïnformeerd bij afronding pilots	Brief [18-12-2019] - Aanbieding derde Voortgangsrapportage programma Geweld hoort nergens thuis (28345, nr. 226) (24024)	Brief [16-12-2021] - Zevende voortgangsrapportage programma Geweld hoort nergens thuis (28345, nr. 255) (27073)
Ik zal uw Kamer voor eind 2020 informeren over de uitkomsten van het personas onderzoek.	Parlementaire agenda [10-10-2019] - AO Verslavingszorg /Drugsbeleid (4791)	Brief [16-11-2021] - Voortgangsbrief drugspreventie (24077, nr. 485) (26901)
Ik zal uw Kamer informeren over de inzet op 'informeren van ouders'.	Parlementaire agenda [07-11-2019] – 2e termijn AO verslavingszorg/ drugsbeleid (4973)	Brief [16-11-2021] - Voortgangsbrief drugspreventie (24077, nr. 485) (26901)
TK wordt voor het AO 2020 geïnformeerd over de uitkomst van de navraag bij NOC*NSF over de behoefte van schrapessies bij vrijwilligers in de amateursport	Parlementaire agenda [02-12-2019] - Wetgevingsoverleg Sport en Beweging (4999)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg (30234, nr. 290) (26948)
De TK wordt in de zomer 2020 geïnformeerd over het onderzoek naar de effecten van de investeringen in sport en bewegen.	Parlementaire agenda [02-12-2019] - Wetgevingsoverleg Sport en Beweging (4999)	Brief [23-02-2022] - Aanbieding modelstudie impact sport en bewegen op gezondheid en zorgkosten (30234, nr. 294) (27339)
De minister maakt de budgettaire impact en de dekking Wtza voor de Kamer inzichtelijk in de VWS begroting 2021.	Parlementaire agenda [29-01-2020] - Wet toetreding zorgaanbieders (34 767); Aanpassingswet Wet toetreding zorgaanbieders (34 768) (4989)	Brief [15-10-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen begroting 2021 (35925XVI, nr. 15) (26763)
Staatssecretaris: in brief terugkomen op de meting van de vaccinatiegraad in relatie tot AVG-wetgeving (informed consent)	Parlementaire agenda [06-02-2020] - AO Medische preventie/Infectziekten (4910)	Brief [22-02-2022] - Deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) (32793, nr. 581) (27329)
De minister stuurt een aparte brief over de structurele financiering van nieuwe (woon-)zorginitiatieven naar de Tweede Kamer.	Parlementaire agenda [12-02-2020] - AO Verpleeghuiszorg (4939)	Brief [14-09-2021] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2021- nazending (35570XVI, nr. 197) (26618)
De minister MZS zegt toe eind dit jaar de Kamer de evaluatie met de bestuurders in de zorg te sturen.	Parlementaire agenda [19-02-2020] - AO Zorgfraude/ Governance in de zorgsector (4699)	Brief [20-06-2022] - Evaluatie agenda Goed bestuur in de zorg (32012, nr. 47) (27862)
De minister zal bezien hoe hij de stapeling van eigen bijdragen en de effecten van het gebruik ervan kan laten onderzoeken	Parlementaire agenda [27-11-2019] - AO Hulpmiddelenbeleid (4788)	Brief [17-09-2021] - Onderzoek «Eigen betalingen voor hulpmiddelgebruikers» (32805, nr. 121) (26633)
De Kamer wordt geïnformeerd over: Protocol sluitingen/stoppen behandelingen GGZ instellingen, intern en extern overleg en borging zorgcontinuïteit. Graag afstemmen in concept met IGJ en NZa	Parlementaire agenda [29-01-2020] - AO GGZ (4915)	Brief [09-05-2022] - Brief inzake berichten over (voorgenomen) sluitingen en financiële positie van ggz, nr. aanbieders (25424, nr. 608) (27632)
Nav Motie van de leden Dierkens en Van den Berg (verzoekt de regering om voor de zomer per regio zo veel mogelijk op eenzelfde wijze doorzettingsmacht op complexe casuïstiek te organiseren, daar probleem eigenaarschap aan toe te kennen, en de Kamer voor december 2020 te informeren over de voortgang hiervan). De stuurgroep wachtlijden (bestaande uit ZN, GGZ Nederland, Mind en MeerGGZ) brengt medio 2020 regionale stand van zaken rond complexe casuïstiek in beeld. Daarom heb ik ook toegezegd dat ik de regio's waar dit nog niet goed gaat scherp in beeld wil brengen en daarmee in gesprek wil gaan. Ik bezoek op basis van het beeld dat de stuurgroep wachtlijden oplevert de betreffende regio's en bespreek met hen hoe zij nog kunnen verbeteren in oplossingen en opschalingen. Hierover wordt de Kamer geïnformeerd	Parlementaire agenda [29-01-2020] - Brief AO GGZ (4915)	Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachtlijden (25424, nr. 594) (26841)
Ik bekijk of het nodig is dat het ministerie van VWS hierin een aanvullende stimulerende rol neemt. Indien extra activiteiten worden opgepakt, zal ik uw Kamer uiteraard daarover informeren	Brief [02-04-2020] - Rapport expertbijeenkomst Afbouwen antidepressiva hoe? (29477, nr. 652) (24419)	Brief [15-10-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen begroting 2021 (35925XVI, nr. 15) (26763)
In het tweede deel van 2020 ontvangt de Kamer de richtlijn afbouw medicatie bij pijnstilling	Parlementaire agenda [17-06-2020] - AO Pakketbeheer (5087)	Brief [13-12-2021] - Voortgang actie-agenda verantwoord gebruik opioïden (29477, nr. 739) (27051)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Begin 2021 verwacht ik u te kunnen informeren over de verdere voortgang van het actieplan.	Parlementaire agenda [24-06-2020] - Debat Wet Ambulancevoorzieningen (5092)	Brief [24-01-2022] - Stand van zaken (actieplan) Ambulancezorg (29247, nr. 339) (27205)
Ik zal aan Ambulancezorg Nederland vragen om mij de impactanalyse nieuwe urgentie-indeling toe te sturen als die gereed is en dan zal ik die ook terstond aan de Kamer toezenden.	Parlementaire agenda [24-06-2020] - Debat Wet Ambulancevoorzieningen (5092)	Brief [24-01-2022] - Stand van zaken (actieplan) Ambulancezorg (29247, nr. 339) (27205)
De kamer wordt na ieder evaluatiemoment t.a.v. de voortgang ijzeren voorraad geïnformeerd (evaluatiemomenten staan gepland in januari 2021, juni 2021, januari 2022 en juni 2022).	Brief [07-07-2020] - Aanpak geneesmiddelenkortingen en ijzeren voorraad (29477, nr. 660) (24833)	Brief [02-06-2022] - Voortgangsbrief beschikbaarheid geneesmiddelen en geneesmiddelenkortingen (29477, nr. 758) (27772)
Ik ga na de zomervakantie in gesprek met de betrokken partijen (V&VN, ZN, Per Saldo, Stichting Kind en Ziekenhuis, Bvikt) om te spreken over het vervolgproces dat partijen voor zich zien. Ik zal uw kamer informeren over de vervolgstappen. Voor de volledigheid meld ik u dat mijn toezegging reaktie uitzending Op1 betreffende uit de Kamerbrief van 17 juli 2020 (Ik ga na de zomervakantie in gesprek met de betrokken partijen handreiking ouders die hun ernstig (V&VN, ZN, Per Saldo, Stichting Kind en Ziekenhuis, Bvikt) om te spreken over het vervolgproces zieke kind verzorgen (2020Z14150) dat partijen voor zich zien) hiermee opschuift. Ik wil het traject van verkenning/bemiddeling namelijk (24881) niet doorkruisen. Na de bemiddeling zal ik bezien of dit gesprek nog noodzakelijk is)	Brief [17-07-2020] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om reaktie uitzending Op1 betreffende handreiking ouders die hun ernstig zieke kind verzorgen (2020Z14150)	Brief [28-03-2022] - Stand van zaken wijkverpleging (23235, nr. 217) (27501)
De NZa is voornemens om de informatieverplicht voor zorgaanbieders en het traumacentrum op te nemen in een regeling op grond van artikel 62 Wmg. De eisen en voorwaarden die in de regels worden opgenomen moeten nog worden uitgewerkt. Deze regeling zal worden gepubliceerd in de Staatscourant. De Minister voor Medische Zorg en Sport zal de regels aan uw Kamer doen toekomen.	Brief [04-09-2020] - Verslag Schriftelijk overleg (VSO) inzake concept-Uitvoeringsbesluit Wtza, concept-wijziging BUB WMG- AMVB acute zorg (Kamerstuk 29247, nr. 312) (29247, nr. 316) (24997)	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen kerst 2021 (35925XVI, nr. 164) (27108)
Het streven is om deze inhoudelijke reactie mee te nemen in de tijdens het debat van 19 augustus toegezegde brief over arbeidsmarktpunten in het SER-advies en zeggenschap van verpleegkundigen. Uw Kamer zal deze brief op Prinsesjesdag ontvangen.	Brief [02-09-2020] - Advies van de Chief Nursing Officer inzake de zeggenschap en positionering van verpleegkundigen en verzorgenden (29282, nr. 410) (24991)	Brief [15-09-2020] - Breed pakket voor werken in de zorg (29282, nr. 411) (25032)
Begin 2021 zal ik u de resultaten van de evaluatie met een beleidsreactie aan u sturen.	Brief [14-09-2020] - Ex durante evaluatie pilot Lerend evalueren (31865, nr. 177) (25021)	Brief [06-07-2022] - Ex durante evaluatie pilot Lerend evalueren van het ministerie van VWS (27949)
Ook het CPZ doet op dit moment een inventarisatie naar regionale initiatieven gericht op het op korte termijn borgen van de toegankelijkheid van de geboortezorg. Eerste bevindingen geven aan dat deze initiatieven zich vooral richten op het benutten van bestaande capaciteit. Naar verwachting wordt deze inventarisatie dit najaar afgerond en dan zal ik u hierover informeren.	Brief [24-09-2020] - Stand van zaken kraamzorg; verloskundige capaciteit (32279, nr. 205) (25076)	Brief [06-10-2021] - antwoorden op de vragen van de leden De Vries en Van den Hil (beiden VVD) over het bericht «Druk op de geboortezorg: met moeite bemannen we de bedden» (2021Z16946) (26717)
Volgende rapportage aan de TK over voortgang Meerjarenprogramma Depressiepreventie in september 2021.	Brief [28-09-2020] - Voortgangsrapportage Meerjarenprogramma Depressiepreventie (32793, nr. 496) (25087)	Brief [01-11-2021] - Voortgangsrapportage Meerjarenprogramma Depressiepreventie 2021 (25424, nr. 593) (26818)
Motie 35471, nr. 25: Zodra hierover meer duidelijk is, zal ik de Tweede Kamer nader informeren.	Brief [07-10-2020] - Voorhang concept Regeling ambulancezorgvoorzieningen (35471, nr. 35) (25147)	Brief [24-01-2022] - Stand van zaken (actieplan) Ambulancezorg (29247, nr. 339) (27205)
Motie 35471, nr. 29: Zodra hierover meer duidelijk is, zal ik de Tweede Kamer nader informeren.	Brief [07-10-2020] - Voorhang concept Regeling ambulancezorgvoorzieningen (35471, nr. 35) (25147)	Brief [24-01-2022] - Stand van zaken (actieplan) Ambulancezorg (29247, nr. 339) (27205)
De minister zal de Kamer naar verwachting voor de zomer informeren over de uitkomsten van de evaluatie naar de geleerde lessen rondom de ontwikkeling van CoronaMelder.	Brief [08-10-2020] - Landelijke introductie CoronaMelder en «Oplossing 2» (25295, nr. 620) (25149)	Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
De Tweede Kamer ontvangt jaarlijks een voortgangsrapportage van de nationale dementiestrategie 2021-2030, voor het eerst in het voorjaar van 2022.	Brief [21-09-2020] - Nationale Dementiestrategie 2021-2030 (25424, nr. 553) (25052)	Brief [05-07-2021] - Voortgang Nationale Dementiestrategie 2021 – 2030 (27943)
De Kamer wordt geïnformeerd omtrent de uitvraag bij de Autoriteit Persoonsgegevens over het gebruik van het inzage-recht loggegevens. Daarbij zal de MIMZS de resultaten van de inventarisatie met betrekking tot volgjezorg.nl meenemen	Parlementaire agenda [08-10-2020] - AO Gegevensuitwisseling/ICT/E-Health/Slimme zorg/Administratieve lasten (5030)	Brief [15-10-2021] - Regie op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (26770)
In 2021 zal de minister de Kamer per brief informeren over de collectieve uitgaven aan ICT en gegevensuitwisseling in de zorg	Parlementaire agenda [08-10-2020] - AO Gegevensuitwisseling/ICT/E-Health/Slimme zorg/Administratieve lasten (5030)	Brief [14-02-2022] - Aanvullende stand van zaken moties en toezeggingen (2022Z02748) (27297)
De MIMZS zal de Kamer in de eerste helft van 2021 informeren over de uitfasering en opvolging van het UZI-register en zal daarbij ingaan op de uitkomsten van de lopende pilot in de wijkverpleging	Parlementaire agenda [08-10-2020] - AO Gegevensuitwisseling/ICT/E-Health/Slimme zorg/Administratieve lasten (5030)	Brief [15-10-2021] - Regie op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (26770)
De MIMZS zal de Kamer voor het eind van het jaar in een separate brief ingaan op toestemming voor gegevensuitwisseling. Daarbij zal de minister ingaan op a) de onmogelijkheid van gespecificeerde toestemming, b) de toepasbaarheid van de Estse wijze van toestemmingverlening (opt-out), c) informeren over de mogelijkheden van Mitz als centrale voorziening (D66) d) Factsheet toestemming e) toestemmingsvraagstuk rondom acute zorg.	Parlementaire agenda [08-10-2020] - AO Gegevensuitwisseling/ICT/E-Health/Slimme zorg/Administratieve lasten (5030)	Brief [09-05-2022] - Herijking Grondslagen voor gegevensuitwisseling in de zorg (27529, nr. 276) (27627)
De minister zal de Tweede Kamer in de zomer van 2021 wederom informeren over de verdere ontwikkeling van uitkomstgerichte zorg.	Brief [21-10-2020] - Tweede voortgangsrapportage Uitkomstgerichte Zorg (31476, nr. 31) (25206)	Brief [15-11-2021] - Voortgangsrapportage Uitkomstgerichte Zorg 2021 (31476, nr. 38) (26894)
Voor de langere termijn - dus ook voor andere mogelijke crises - wordt gewerkt aan een structurele oplossing om in dat soort situaties over voldoende voorraad te kunnen beschikken: de ijzeren voorraad. Daarvoor werk ik momenteel de kaders uit. Ik zal uw Kamer daar te zijner tijd over informeren.	Brief [21-10-2020] - Feitelijke vragen inzake Inbreng feitelijke vragen Aanpak geneesmiddelen tekorten en ijzeren voorraad , nr. (29477, nr. 660) (29477, nr. 682) (25204)	Brief [23-11-2021] - Voortgangsbrief voorraadbeleid geneesmiddelen (29477, nr. 735) (26939)
Bij verschillende partijen bestaat gevoel voor urgentie voor voorlichting op hoogfrequent gebruik van lachgas en het verbinden van bestaande en nieuwe initiatieven. Ik zal daarom samen met de Vereniging voor Neurologie dit najaar een expertsessie organiseren waarin kansen voor preventie en voorlichting rondom hoogfrequent gebruik maar ook de juiste toeleiding naar zorg worden besproken.	Brief [26-10-2020] - Lachgas voorlichting en preventie (24077, nr. 465) (25221)	Brief [16-11-2021] - Voortgangsbrief drugspreventie (24077, nr. 485) (26901)
Met veldpartijen gezamenlijk de gehanteerde aanpak (tijdelijke, structurele informatie-uitwisseling en gerichte monitoring) evalueren om te bekijken welke zaken aanvullend kunnen worden verankerd voor eventuele toekomstige crisissituaties. De veldpartijen spelen immers een zeer grote rol bij het uitvoeren van een deel van de maatregelen. Ik zal de Kamer hierover in het komende jaar informeren.	Brief [06-11-2020] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek commissie VWS om reactie op initiatiefnota Veldman over structurele weerbaarheid van medische industrie in crisistijd (35537, nr. 4) (25294)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Ik hecht eraan om te vermelden dat het uiteindelijk aan de huisartsen zelf is om te bepalen of zij deze zorg willen aanbieden (als onderdeel van hun basisaanbod dat voor iedere huisarts gelijk is, of van het aanvullend en bijzonder aanbod). In de volgende brief van de kwartiermaker zal hij mij informeren over de voortgang op dit punt. Ik zal uw Kamer hierover informeren.	Brief [04-11-2020] - Commissiebrief Eerste Kamer inzake Transgenderzorg (Eerste Kamer) (25279)	Brief [24-11-2021] - Voortgangsbrief transgenderzorg (31016, nr. 346) (26942)
Ik sta er voor open de leeftijdsgrens voor deelname aan het bvo darmkanker te verlagen. Daarbij is voor mij wel uitgangspunt en voorwaarde dat de voordelen in termen van geredde levens ook opwegen tegen de nadelen van overbodig vervolgonderzoek en behandeling. Ik wil dat doen via de integrale evaluatie die start in 2021.	Brief [02-11-2020] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om reactie DC Klinieken petitie 'Burgerinitiatief verlagen leeftijd bevolkingsonderzoek darmkanker naar 50 jaar', namens actiegroep «Red 1000 levens» (32793, nr. 505) (25257)	Brief [17-12-2021] - Ontwikkelingen in de bevolkingsonderzoeken naar kanker (32793, nr. 579) (27087)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Op 27 oktober heeft de Begeleidingscommissie haar dertiende advies uitgebracht. Deze adviezen neem ik mee bij de doorontwikkeling van CoronaMelder. Ik kom daar in een volgende brief op terug.	Brief [17-11-2020] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 713) (25350)	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
In het AO Arbeidsmarktbeleid in de zorg heb ik eveneens toegezegd om advies in te winnen over de juridische mogelijkheden van een voltijsbonus bij het College voor de Rechten van de Mens, de Landsadvocaat of eventueel andere juridische instantie met kennis van zaken op dit thema. Over de uitkomsten wordt de Kamer geïnformeerd in de volgende voortgangsrapportage Werken in de Zorg of eerder in indien mogelijk.	Brief [17-11-2020] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 713) (25350)	Brief [11-04-2022] - Aanbiedingsbrief advies College voor de Rechten van de Mens (29282, nr. 459) (27559)
Als onderdeel van de ingezette monitoring, loopt er op dit moment in opdracht van de dragende partijen een evaluatie van de casuïstiek binnen het plan van aanpak hoogcomplexxe ggz.		Brief [04-11-2021] - Afschrift TK brief ontwikkelingen in de ggz (Eerste Kamer) (26840); Brief [04-11-2021] Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachttijden (25424, nr. 594) (26841)
Ik ben blij te zien dat veldpartijen zich nadrukkelijk hebben gecommitteerd aan het vinden van oplossingen voor de diensten-problematiek. Ik zie erop toe dat de huidige ontwikkelstappen van een solide vervolg worden voorzien. Vanzelfsprekend houd ik uw Kamer op de hoogte van relevante ontwikkelingen		Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachttijden (25424, nr. 594) (26841)
TK wordt geïnformeerd over een nog te financieren onderzoeksprogramma naar de maatschappelijke betekenis van sportevenementen	Brief [25-11-2020] - Kamerbrief-Topsportevenementen met meer maatschappelijke waarde (30234, nr. 257) (25409)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
TK wordt geïnformeerd over de plannen rondom de verdere ontwikkeling van de Paralympische topsport	Brief [25-11-2020] - Kamerbrief-Topsportevenementen met meer maatschappelijke waarde (30234, nr. 257) (25409)	Brief [24-06-2022] - Beleidsreactie «Gelijkwaardig en inclusief» (30234, nr. 303) (27878)
De Kamer wordt geïnformeerd over de mogelijke aansluiting van de maatschappelijke diensttijd op de dementiestrategie (in de richting van dhr. Segers)	Parlementaire agenda [11-11-2020] - AO Langer Thuis/Dementiezorg/PGB/Wijkverpleging/WMO (5127)	Brief [05-07-2022] - Voortgang Nationale Dementiestrategie 2021 – 2030 (27943)
De Kamer wordt zo mogelijk eerder dan de tweede helft van 2021 geïnformeerd over de wettelijke borging van de geestelijke verzorging (in de richting van dhr. Segers)	Parlementaire agenda [11-11-2020] - AO Langer Thuis/Dementiezorg/PGB/Wijkverpleging/WMO (5127)	Brief [06-07-2022] - Verzamelbrief Wet langdurige zorg (27950)
In overleg gaan met de VNG over mogelijke onwenselijke invoering hiërarchische structuur als gevolg van implementatie van het advies over de academische beroepen in de psychologische zorg.	Parlementaire agenda [12-11-2020] - AO Arbeidsmarktbeleid in de zorg. (5083)	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen kerst 2021 (35925XVI, nr. 164) (27108)
De minister van VWS zal de Gezondheidsraad, naar aanleiding van een vraag van het lid Bredenoord (D66), om advies vragen over het ontwikkelen van een kader met criteria voor het gebruik van gezondheidsapps	Parlementaire agenda [06-10-2020] - Plenaire behandeling Tijdelijke wet notificatieapplicatie COVID-19 (35 538). (5131)	Brief [28-12-2020] - Commissiebrief Eerste Kamer inzake Website CoronaMelder.nl (25595); Brief [19-10-2021] Standpunt op het advies van de Gezondheidsraad over verantwoord inzet van apps voor publieke gezondheid (27529, nr. 269) (26788)
De minister van VWS bevestigt, naar aanleiding van een vraag van het lid Prins-Moddelaar (CDA), zijn toezegging aan de Tweede Kamer om met de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken de opensource-aanpak met inachtneming van privacy by design te evalueren en te bezien of dit daadwerkelijk tot de standaard zou kunnen worden verheven	Parlementaire agenda [06-10-2020] - Plenaire behandeling Tijdelijke wet notificatieapplicatie COVID-19 (35 538). (5131)	Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)
De staatssecretaris zal een rondetafelgesprek organiseren over wat er te leren valt van uithuisplaatsingen en de Kamer daarover informeren.	Parlementaire agenda [25-11-2021] - Wetgevingsoverleg (WGO) jeugdzorg (3729)	Brief [22-11-2021] - Voortgangsbijlage Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
De staatssecretaris zegt toe het protocol over de afbouw en sluiting van ggz-zorgaanbod in het voorjaar naar de Kamer te zenden.	Parlementaire agenda [19-11-2020] - AO Maatschappelijke opvang (AO GGZ/Toegang tot de Wlz voor ggz-cliënten / Personen met verward	Brief [09-05-2022] - Brief inzake berichten over (voorgenomen) sluitingen en financiële positie van ggz-aanbieders (25424, nr. 608) (27632)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
	gedrag /Maatschappelijke opvang (+ evt. Maatschappelijke diensttijd) / Suicidepreventie (5041)	
De staatssecretaris informeert de Kamer elk halfjaar over de voortgang inzake het terugbrengen van interval bevolkingsonderzoek borstkanker van 3 naar 2 jaar.	Parlementaire agenda [02-12-2020] - Begrotingsbehandeling VWS - Eerste termijn Kamer (5142)	Brief [22-06-2022] - Stand van zakenbriefscreeningsinterval borstkanker (32793, nr. 611) (27864)
Om die reden wil ik graag de geboortezorgpartijen de gelegenheid bieden om - alvorens ik tot een definitief besluit kom - de komende zes maanden tot een breder gedragen stip op de horizon te komen. In de tijd loopt dit proces samen met de aanscherpingen van het beleid die ik samen met de partijen wil vormgeven in opvolging van de aanbevelingen van het RIVM.	Brief [07-12-2020] - Stand van zaken geboortezorg 2020 - aanbevelingen voor de toekomst (32279, nr. 206) (25465)	Brief [05-10-2021] - Aanbieding rapportages passende bekostiging van integrale geboortezorg en perinatale sterftecijfers (2021Z17115) (26701)
Ik ben voornemens een externe partij te vragen om een 'spoorboekje' te maken waarin de bekostigingsspecifieke vraagstukken een plek krijgen	Brief [07-12-2020] - Stand van zaken geboortezorg 2020 - aanbevelingen voor de toekomst (32279, nr. 206) (25465)	Brief [05-10-2021] - Aanbieding rapportages passende bekostiging van integrale geboortezorg en perinatale sterftecijfers (2021Z17115) (26701)
Volgend jaar wordt een nieuwe voortgangrapportage Één tegen eenzaamheid naar de Tweede Kamer verstuurd	Brief [07-12-2020] - Derde Voortgangrapportage Één tegen eenzaamheid (29538, nr. 323) (25466)	Brief [29-11-2021] - Vierde Voortgangrapportage Één tegen eenzaamheid (29538, nr. 330) (26969)
Toezegging: Sinds de inwerkingtreding van de Wmo 2015 wordt gewerkt aan de invulling van het lokaal Wmo-toezicht en het verbeteren hiervan. De geleverde inspanningen hebben nog niet het gewenste resultaat opgeleverd. Dit maakt dat ik het advies van de IGJ om de standaardisatie van het toezicht te verkennen overneem. Ik ga, samen met de VNG, GGD GHOR Nederland en de IGJ, een verkenning uitwerken. Ik informeer uw Kamer in het tweede kwartaal van 2021 over de uitkomsten van deze verkenning en de te nemen vervolgstappen.	Brief [08-12-2020] - Rapportage WMO toezicht 2019 (29538, nr. 324) (25469)	Brief [10-12-2021] - Wmo2015 en programma Langer Thuis (29538, nr. 331) (27032)
De cijfers op de website www.regiobeeld.nl worden regelmatig geactualiseerd en waar mogelijk aangevuld.	Brief [09-11-2020] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Feitelijke vragen betreffende het rapport Stand van het land Regiobeelden (31765, nr. 522) (25298)	Brief [18-10-2021] - Voortgangsbrief «De Juiste Zorg Op de Juiste Plek» (29689, nr. 1132) (26775)
TK informeren over inspectieresultaten van het Warenwetbesluit Peuterdrank en peutermelk (half jaar na ingang van warenwetbesluit)	Brief [14-12-2020] - Beantwoording vragen van fracties bij warenwetbesluit peuterdrank en peutermelk kamerstuk 26991, nr. 571) (2020Z24796) (25506)	Brief [22-03-2022] - Evaluatie actieplan voedselveiligheid en actuele ontwikkelingen binnen het voedselveiligheidsbeleid (26991, nr. 581) (27463)
in de loop van 2021 zal ik de Kamer informeren over keuze voor welke PGO financiering en de termijn waarop dat kan worden gerealiseerd	Brief [11-12-2020] - Stand van zaken PGO's (2020Z24716) (25503)	Brief [23-06-2022] - Stand van zaken persoonlijke gezondheidsomgevingen (27529, nr. 278) (27877)
uitvoeren en informeren evaluatie actieplan voedselveiligheid, eind 2021	Brief [21-12-2020] - Derde voortgangrapportage actieplan voedselveiligheid (26991, nr. 576) (25569)	Brief [22-03-2022] - Evaluatie actieplan voedselveiligheid en actuele ontwikkelingen binnen het voedselveiligheidsbeleid (26991, nr. 581) (27463)
In 2021 onderzoek naar invoering notificatiesysteem	Brief [14-12-2020] - Aanpak veiligheid voedingssupplementen (31532, nr. 258) (25507)	Brief [22-03-2022] - Evaluatie actieplan voedselveiligheid en actuele ontwikkelingen binnen het voedselveiligheidsbeleid (26991, nr. 581) (27463)
U wordt geïnformeerd over de voortgang en resultaten van de aanpak voedingssupplementen.	Brief [14-12-2020] - Aanpak veiligheid voedingssupplementen (31532, nr. 258) (25507)	Brief [22-03-2022] - Evaluatie actieplan voedselveiligheid en actuele ontwikkelingen binnen het voedselveiligheidsbeleid (26991, nr. 581) (27463)
De TK ontvangt in het voorjaar 2021 de beleidsreactie op het onderzoeksrapport sterk spul.	Brief [14-12-2020] - Aanbieding rapport Sterk Spul (30234, nr. 259) (25522)	Brief [29-11-2021] - Beleidsreactie Sterk Spul (30234, nr. 292) (26959)
Minister MZS zegt toe om tegemoet te komen aan de wens voor meer transparantie wil ik de exercitie die de Algemene Rekenkamer heeft uitgevoerd zelf herhalen in de voortgangsbrief van 2021 waarbij ik de geactualiseerde uitkomsten uit 2019 zal betrekken.	Brief [18-12-2020] - Voortgangsbrief financiële arrangementen 2020 (29477, nr. 691) (25552)	Brief [16-12-2021] - Voortgangsbrief financiële arrangementen genesmiddelen 2021 (29477, nr. 740) (27070)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Minister MZS zegt toe in 2021 zal ik uw Kamer opnieuw informeren over de financiële arrangementen aan de hand van een nieuwe voortgangsbrief	Brief [18-12-2020] - Voortgangsbrief financiële arrangementen 2020 (29477, nr. 691) (25552)	Brief [16-12-2021] - Voortgangsbrief financiële arrangementen geneesmiddelen 2021 (29477, nr. 740) (27070)
Minister MZS zeg toe om te verkennen hoe kosten voor ICT Terug te brengen, middels versterking van de inkoop van ICT en de Kamer in het voorjaar van 2021 hierover te informeren	Brief [15-12-2020] - Open standaarden en ICT-markt in de zorg (2020224951) (25528)	Brief [14-02-2022] - Aanvullende stand van zaken moties en toezeggingen (2022202748) (27297)
De NZa stelt een monitoringsprogramma op waarin de evaluatie van de invoering van het zorgprestatie-model zal worden betrokken. De resultaten daarvan zullen te zijner tijd met de Tweede Kamer worden gedeeld	Brief [25-11-2020] - Verslag Schriftelijk Overleg (VSO) inzake nieuwe bekostiging geneeskundige geestelijke gezondheidszorg en forensische zorg, (25424, nr. 578) (25407)	Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachttijden (25424, nr. 594) (26841); Brief [22-06-2022] - Monitor contracting ggz en handhavingmogelijkheden NZa (25424, nr. 617) (27869)
De wijze waarop de NZa mogelijke fraude in de forensische zorg gaat aanpakken zal gedeeld worden met de Tweede Kamer	Brief [25-11-2020] - Verslag Schriftelijk Overleg (VSO) inzake nieuwe bekostiging geneeskundige geestelijke gezondheidszorg en forensische zorg, (25424, nr. 578) (25407)	Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachttijden (25424, nr. 594) (26841)
De Minister van Medische Zorg en Sport verkent op korte termijn met de Commissie Werken in de Zorg en de zorgpartijen welke mogelijkheden er nog meer zijn. Het doel is om organisaties in nood nog beter helpen en de extra handen die zich aanmelden beter te begeleiden en zoveel mogelijk te behouden voor de zorg. In februari zullen wij u hierover in een aparte brief informeren.	Brief [12-01-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (25636)	Brief [15-10-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen begroting 2021 (35925XVI, nr. 15) (26763)
In het najaar wordt de Kamer opnieuw geïnformeerd over de voortgang van de toevoeging van SMA aan de hielprikscreening. Mocht er vertraging optreden of versnelling mogelijk zijn, dan wordt de Kamer direct geïnformeerd	Brief [27-01-2021] - Toevoeging SMA aan neonatale hielprikscreening (29323, nr. 146) (25688)	Brief [14-12-2021] - Stand van zaken uitbreiding hielprikscreening 2021 (29323, nr. 165) (27057)
De TK wordt in het najaar van 2021 geïnformeerd of het financieel en uitvoeringstechnisch mogelijk en wenselijk is om inkoop van kunstgrasvelden in de BOSA-regeling op te nemen.		Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
Uiteraard zal ik u nader informeren over de uitkomsten van het traject (=traject van verkenning/bemiddeling). Dit doe ik in het tweede kwartaal van 2021	Brief [08-02-2021] - Stand van zaken kindzorg (34104, nr. 320) (25752)	Brief [13-12-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om een stand van zakenbrief over de voortgang van het mediation traject intensieve kindzorg (34104, nr. 347) (27050)
Ik zal de alternatieven de eerste helft van het jaar 2021 met veldpartijen bespreken en zal vervolgens uw Kamer informeren	Brief [09-02-2021] - Wetstraject Waarschuwingsregister Zorg & Welzijn (32620, nr. 268) (25766)	Brief [29-11-2021] - Waarschuwingsregister Zorg en Welzijn (32620, nr. 272) (26968)
Zodra de probleemanalyse en de daaruit volgende scenario's gereed zijn, zal ik uw Kamer verder informeren	Brief [10-02-2021] - Verzamelbrief langdurige zorg (34104, nr. 321) (25777)	Brief [19-11-2021] - Verzamelbrief gehandicaptenzorg Wlzm (24170, nr. 249) (26918)
Het uitgebreide onderzoeksrapport bevat elementen om beleidsmatig op te pakken. Met Parc Spelderholt zal ik bezien hoe hieraan een vervolg gegeven kan worden	Brief [10-02-2021] - Verzamelbrief langdurige zorg (34104, nr. 321) (25777)	Brief [07-07-2022] - Programmatische uitwerking van de Toekomstagenda: zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking (27960)
4. Daarom heb ik besloten een aantal beleidsmatige scenario's te laten onderzoeken om te bestuderen hoe de blootstelling aan schadelijke stoffen in shishalounges kan worden verminderd. Ik verwacht de resultaten van dit onderzoek rond de zomer naar uw Kamer te sturen	Brief [29-01-2021] - Rookverbodinspecties NVWA (32011, nr. 81) (25707)	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
Actieplan voor het afremmen van het oneigenlijk gebruik van geneesmiddelen	Brief [22-02-2021] - antwoorden op de vragen van de Kamerleden Van der Molen (CDA), Kuik (CDA) en Van den Berg (CDA) over het bericht «Schrikbarend veel misbruik van ADHDmedicatie onder Nederlandse studenten» (2021201292) (25838)	Brief [15-11-2021] - Aanpak oneigenlijk gebruik geneesmiddelen onder studenten (29477, nr. 734) (26893)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Observaties van Agema mbt de meerzorg regeling worden in kaart gebracht. De kamer wordt geïnformeerd wat er met deze observaties is gedaan.	Parlementaire agenda [04-03-2020] - Debat over het programma gehandicaptenzorg «Volwaardig leven» (5058)	Brief [14-09-2021] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2021- nazending (35570XVI, nr. 197) (26618)
Data lek GGD: In de motie wordt opgeroepen om «vooraf» toestemming te vragen. De toestemming kan voorafgaand aan de afname worden gevraagd, maar ook vooraf aan het nadere gebruik voor wetenschappelijk onderzoek. In mijn volgende stand van zakenbrief zal ik u hier nader over informeren.	Brief [23-02-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 995) (25852)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Over de uitkomsten van het evaluatieonderzoek experiment integraal budget en eventuele vervolgstappen informeer ik uw Kamer tegelijkertijd met de uitkomsten van het onderzoek naar 25 jaar pgb.	Brief [16-02-2021] - Verzamelbrief pgb (25657, nr. 334) (25813)	Brief [14-09-2021] - Aanbieding onderzoeksrapporten pgb en onderzoeksvoorstel bestaanszekerheid (25657, nr. 336) (26616)
Om vast te stellen of we daarmee alle onderwijsterreinen geheel rookvrij kunnen maken laat ik eind 2021 een nieuwe meting uitvoeren	Brief [04-03-2021] - Brief nicotineproducten en rookvrije onderwijsterreinen (32011, nr. 82) (25882)	Brief [17-03-2022] - Handhavings- en nalevingscijfers NVWA tabak 2021 (32011, nr. 94) (27433)
Komende tijd ga ik met partijen aan de slag om te komen tot een gedragen plan voor de geboortezorg. Een plan dat ervoor zorgt dat we kwalitatief goede en toegankelijke geboortezorg kunnen blijven garanderen en waarbij aandacht moet zijn voor de verbinding met het sociaal en publieke domein. De komende tijd zal ik hier samen met de geboortezorgpartijen en andere relevante partijen aan werken en ik zal u hier in de zomer van 2021 verder over informeren	Brief [26-01-2021] - Aanwijzing NZa bekostiging integrale geboortezorg (32279, nr. 208) (25680)	Brief [21-03-2022] - Voorhangbrief - Passende bekostiging voor integrale geboortezorg (Eerste Kamer) (27452); Brief [21-03-2022] - Voorhangbrief - Passende bekostiging voor integrale geboortezorg (32279, nr. 221) (27453)
Ik zal u uiterlijk in het najaar van 2021 informeren over de sluis kandidaten die naar verwachting in de eerste helft van 2022 geregistreerd worden. Ik zal dan ook weer een overzicht geven van de stand van zaken van de eerder aangekondigde sluis kandidaten.	Brief [18-03-2021] - Aankondiging sluis kandidaten tweede helft 2021 (29477, nr. 698) (25938); Geplande brief [31-10-2021] - Sluis kandidaten 1e helft 2022 (3383)	Brief [15-11-2021] - Aankondiging sluis kandidaten eerste helft 2022 (29477, nr. 733) (26895)
De Europese Commissie voert een studie uit naar geneesmiddelen tekorten en wil op basis van de resultaten in 2022 met concrete beleidsvoorstellen komen. Deze zal ik beoordelen en ik zal uw Kamer vervolgens informeren	Brief [18-03-2021] - Commissiebrief Eerste Kamer inzake Farmaceutische strategie in Europa (Eerste Kamer) (25942)	Brief [02-06-2022] - Voortgangsbijlage beschikbaarheid geneesmiddelen en geneesmiddelen tekorten (29477, nr. 758) (27772)
Ik ben in afwachting van concrete voorstellen van de Europese Commissie op het gebied van het stimuleren van generieke productie en zal uw Kamer daar zodra mogelijk over informeren	Brief [18-03-2021] - Commissiebrief Eerste Kamer inzake Farmaceutische strategie in Europa (Eerste Kamer) (25942)	Brief [04-11-2021] - Stand van zaken Leveringszekerheid Medische Producten (Eerste Kamer) (26838); Brief [04-11-2021] - Stand van zaken Leveringszekerheid Medische Producten (29477, nr. 731) (26839)
Via de stand-van-zakenbrieven zal ik u blijven informeren over de besteding van de 200 miljoen voor de steunpakketten voor welzijn en preventie.	Parlementaire agenda [24-03-2021] - Plenair debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5224)	Brief [21-12-2021] - Opbrengsten steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl (25295, nr. 1705) (27120)
Ook merkt de commissie op dat de introductie van de GGD Contact app en CoronaCheck apps invloed zou kunnen hebben op de adoptie van CoronaMelder. Ik zal hier in een volgende brief op terugkomen	Brief [23-03-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1063) (25962)	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
De TK wordt geïnformeerd over de mogelijke financiële VWS-bijdrage aan de European Para Championships (EPC) in 2023, het Super WK wielrennen in 2027 en het WK voetbal voor vrouwen in 2027 als hiervoor vanuit de organisator een aanvraag wordt ingediend	Brief [09-04-2021] - Buitengewone topsportevenementen (30234, nr. 263) (26005)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
De exacte consequenties van de latere realisatie en de exacte beschikbaarheidsdatum worden nu verder bepaald, evenals de impact van de latere oplevering op de financiën. Ik verwacht u hierover na het zomerreces te kunnen informeren	Brief [12-04-2021] - Project Nieuwe Huisvesting VWS / RIVM en CBG (35570XVI, nr. 188) (26013)	Brief [16-09-2021] - Project Nieuwe Huisvesting VWS / RIVM en CBG (35570XVI, nr. 198) (26627)
De Kamer wordt, zodra daar meer bekend over is, geïnformeerd over het vervolg op het Akkoord Verbetering Productsamenvatting	Parlementaire agenda [01-02-2021] - Notaoverleg Preventie (medische, leefstijl, suicide en infectiepreventie) (5120)	Brief [04-11-2021] - Voedselaanbod; Schijf van Vijf, productverbetering en reclame (32793, nr. 575) (26837)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
De Kamer ontvangt in mei 2021 het onderzoek naar hoe na 2030 de verkoop van tabak verder kan worden afgebouwd, inclusief reactie van de staatssecretaris. Hierin is aandacht voor onder meer de regionale spreiding van speciaalzaken en de verkrijgbaarheid van het product	Parlementaire agenda [01-02-2021] - Notaoverleg Preventie (medische, leefstijl, suïcide en infectiepreventie) (5120)	Brief [17-12-2021] - Onderzoek beperken tabaksverkoop tot tabakspeciaalzaken (32011, nr. 92) (27088)
De Kamer wordt medio 2021 geïnformeerd over de verkenning die de komende tijd plaatsvindt over het nut en de noodzaak van de invoering van een registratiesysteem met betrekking tot de verkooppunten van tabak. De eventuele meerwaarde van een vergunningstelsel wordt in deze verkenning ook meegenomen	Parlementaire agenda [01-02-2021] - Notaoverleg Preventie (medische, leefstijl, suïcide en infectiepreventie) (5120)	Brief [17-12-2021] - Onderzoek beperken tabaksverkoop tot tabakspeciaalzaken (32011, nr. 92) (27088)
De Kamer ontvangt binnen enkele maanden informatie over de inzet en de rol van apothekers in het kader van vaccineren	Parlementaire agenda [01-02-2021] - Notaoverleg Preventie (medische, leefstijl, suïcide en infectiepreventie) (5120)	Brief [04-07-2022] - Beleidsreactie RVS - Verkenning «Het vaccinatiestelsel in Nederland nader verkend» en ZIN, - «Vaccinatiezorg voor medische risicogroepen: wie neemt de regie?» (27927)
Arbeidsmarkt/Pgb-zorgbonus voor budgethouder o.g.v. Wmo 2015. Wil en Jeugdwet: Aanvragen van budgethouders voor deze zorgbonus moeten uiterlijk maandag 12 april om 23.59 uur bij de SVB zijn ingediend. Na sluiting van het loket zal ik uw Kamer informeren over het beroep dat op deze regeling is gedaan	Brief [13-04-2021] - Aanbieding stand van zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (26022)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Enerzijds wordt gezien welke technische mogelijkheden er zijn binnen het huidige wettelijke kader en anderzijds wordt geanalyseerd waar aanpassing van wet- en regelgeving noodzakelijk is. De komende maanden wordt het «hoe en wat» nader uitgewerkt. U wordt na de zomer over de voortgang hierop geïnformeerd	Brief [30-04-2021] - Voortgang gegevensuitwisseling bij spoed (27529, nr. 262) (26112)	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen kerst 2021 (35925XVI, nr. 164) (27108)
Na de zomer zal ik uw Kamer informeren over de uitkomsten van dit verdiepend onderzoek en mijn beleidsreactie hierop geven. Eventuele vergaande besluitvorming over de toekomst van de Verwijsindex is aan het volgende kabinet	Brief [30-04-2021] - Stand van Zaken Verwijsindex Risicojongeren (28345, nr. 251) (26109)	Brief [22-11-2021] - Voortgangsbij Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
Deze zomer zal ik uw Kamer nader informeren over mijn strategie en langetermijnagenda leveringszekerheid van medische producten, inclusief de rol van het versterken van productie in Nederland en Europa	Brief [16-04-2021] - Voortgangsbij iJeren voorraad geneesmiddelen (29477, nr. 701) (26033)	Brief [04-11-2021] - Stand van zaken Leveringszekerheid Medische Producten (29477, nr. 731) (26839)
Zo snel mogelijk na de zomer het advies van het onderzoeksbureau over de Backpack Weduwe met de Tweede Kamer delen	Brief [12-04-2021] - Voortgangsrapportage Oorlogsgetroffenen en Herinnering WOII (20454, nr. 170) (26011)	Brief [01-10-2021] - Aanbieding rapport onderzoek backpay weduwen (20454, nr. 172) (26690)
Ik verwacht in de zomer een zo volledig mogelijk overzicht van de tijdspaden van geprioriteerde gegevensuitwisselingen met de geactualiseerde Meerjarenagenda Wegiz aan uw Kamer toe te zenden. In de aanbiedingsbrief zal ik dan tevens een toelichting geven op het tijdspad van de individuele gegevensuitwisselingen die in de Meerjarenagenda zijn opgenomen en bespreken wat ik doe om uitwisseling van gegevens tussen zorgaanbieders te bevorderen	Brief [06-05-2021] - Beleidsbrief bij aanbieding wetsvoorstel Wegiz (27529, nr. 263) (26124)	Brief [15-10-2021] - Regie op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (27529, nr. 277) (27699)
Na de zomer zal ik een voortgangsbij aan uw Kamer sturen met een algemene toelichting op de stand van zaken van het programma	Brief [06-05-2021] - Beleidsbrief bij aanbieding wetsvoorstel Wegiz (27529, nr. 263) (26124)	Brief [19-05-2022] - De impact van recente Europese ontwikkelingen op Nederlands beleid op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (27529, nr. 277) (27699)
Ik zal uw Kamer in het vierde kwartaal 2021 over de voortgang van de implementatie van het actieplan en de steekproef informeren.	Brief [10-05-2021] - Stand van zaken uitvoering actieplan hulpmiddelen (32805, nr. 116) (26136)	Brief [25-10-2021] - Voortgang uitvoering actieplan hulpmiddelen (32805, nr. 123) (26790)
Ondersteuning aan NOC NSF voor gezonde kantine vanaf 2022	Brief [06-04-2021] - Rapportage RIVM en onderzoeken alcoholpreventie (27565, nr. 179) (25994)	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden De Bruijn-Wezeman (VVD) en Kox (SP), toe de ministers van BZK en VWS te verzoeken de Kamer in het najaar van 2020 te informeren over de uitkomst van de principiële discussie om het College voor de Rechten van de Mens standaard op te nemen in de consultatierondes		Brief [19-11-2021] - Eindrapportage Onbeperkt meedoen! 2018 – 2021 (24170, nr. 251) (26920)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Mede naar aanleiding van de onafhankelijke evaluatie van de sluiting van DHG gezien of de infrastructuur voor ondersteuning van jongeren en hun ouders (waaronder onafhankelijke cliëntenondersteuning, vertrouwenspersoon AKJ, anoniem meldpunt (GJ) bij vergelijkbare situaties toereikend is.	Parlementaire agenda [21-04-2021] - Plenair debat Hoenderloo groep (5228)	Brief [22-11-2021] - Voortgangsbrief Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
We zullen dus aan het RIVM en misschien ook aan de gedragsunit van het RIVM vragen wat daarvan valt te leren voor de communicatie van de komende tijd. Want het samengaan van versoepten en ons toch nog goed aan de basismaatregelen houden zal in de komende tijd alleen maar moeilijker worden. (Hermans, VVD)	Parlementaire agenda [12-05-2021] - Plenair debat inzake ontwikkelingen rondom het coronavirus (5240)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
de TK wordt via een reguliere voortgangsbrief jeugd in het najaar van de stand van zaken op de hoogte wordt gehouden.	Brief [18-05-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om een reactie op de initiatiefnota van het lid Peters over de formeel steunpersoon in de Jeugdwet (26169)	Brief [22-11-2021] - Voortgangsbrief Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
Ik wil verkennen hoe dit traject (toekomstige financiering van registers) een sterkere impuls kan krijgen, omdat het een randvoorwaarde is voor het verder vormgeven van betere en betaalbare zorg met behulp van gepast gebruik, uitkomstgerichte zorg en cyclisch pakketbeheer. Hiervoor zal ik de komende tijd de mogelijke impuls verder uitwerken en uw Kamer in 2021 verder informeren, zoals ook toegezegd naar aanleiding van de motie van dhr. Veldman bij de begrotingsbehandeling.	Brief [12-02-2021] - Voortgangsbrief algemeen geneesmiddelenbeleid 2021 (29477, nr. 696) (25788)	Brief [17-12-2021] - Stand van zaken Regie op registers dure geneesmiddelen (29477, nr. 743) (27093)
de Kamer wordt in de loop van 2022 opnieuw geïnformeerd over de voortgang van de derde tranche aandoeningen van de uitbreiding van de hieprikscreening	Brief [25-05-2021] - Derde tranche uitbreiding hieprikscreening (29323, nr. 161) (26199)	Brief [19-05-2022] - Stand van zaken uitbreiding hieprikscreening (29323, nr. 170) (27688)
Arbeidsmarkt Parallel daaraan werkt EHvdZ aan een plan om de mensen in het bestand zoveel mogelijk te behouden voor de zorg. Het plan wordt momenteel uitgewerkt door EHvdZ. In een volgende voortgangsbrief zal de minister voor MZS u hierover nader informeren.	Brief [28-05-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1241) (26221)	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
Arbeidsmarkt/zorgbonus Op dinsdag 25 mei jl. is de motie van het lid Kwint aangenomen, die de regering verzoekt om uiterlijk deze zomer in overleg met zorgpersoneel en hun vertegenwoordigers tot een plan te komen voor structurele waardering voor zorgverleners, waarin betere arbeidsvoorwaarden en een beter salaris kunnen worden gerealiseerd. [:] De minister voor MZS zal uw Kamer hierover informeren.	Brief [28-05-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1241) (26221)	Brief [03-09-2021] - Reactie SER advies «Aan de slag voor de zorg: een actieagenda voor de zorgarbeidsmarkt» (29282, nr. 443) (26581)
Testen/labcontracten Momenteel ben ik aan het kijken of er behoefte is aan centraal ingekochte laboratoriumcapaciteit voor het najaar. Uitgangspunt blijft dat er te allen tijde voldoende testcapaciteit moet zijn om aan de testbehoefte te voldoen. Ik zal de Kamer op korte termijn hierover informeren.	Brief [28-05-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1241) (26221)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Wetsvoorstel sluiting locaties: We moeten even een nota naar aanleiding van het verslag maken (Bikker, CU en Van der Staaij, SGP)	Parlementaire agenda [03-06-2021] - Plenair debat inzake ontwikkelingen rondom het coronavirus (5251)	Brief [09-06-2022] - Intrekking wetsvoorstel (Kamerstukken 35817) (27814)
Ik ga aan de slag met het SER-rapport. Ik ga bouwstenen maken. Ik ga in gesprek met de partners om te kijken wat ik kan klaarleggen. We weten allemaal niet hoe het loopt, maar laten we in ieder geval afspreken dat ik mijn best ervoor ga doen dat er geen tijd verloren gaat die niet verloren hoeft te gaan. Die toezegging wil ik graag doen (Kwint, SP)	Parlementaire agenda [03-06-2021] - Plenair debat inzake ontwikkelingen rondom het coronavirus (5251)	Brief [03-09-2021] - Reactie SER advies «Aan de slag voor de zorg: een actieagenda voor de zorgarbeidsmarkt» (29282, nr. 443) (26581)
Zorg De minister-president er dan voor, in overleg met die burgemeesters, dat er handzame scenario's klaarliggen, zodat zij echt in staat zijn om die lokale branchearden te blussen en worden die dan ook gedeeld met de Kamer. We gaan die heel precies uitlijnen. Ik denk dat we dat vandaag op hoofdlijnen kunnen schetsen en zo richting 1 september zullen we dat verder detailleren (Bikker, CU)	Parlementaire agenda [03-06-2021] - Plenair debat inzake ontwikkelingen rondom het coronavirus (5251)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Om verdere maatregelen te kunnen nemen ten aanzien van deze zogenaamde accessoires zal ik opdracht geven tot vervolgonderzoek naar de omvang van het aanbod van deze producten op de markt, het verschijnen van nieuwe producten en wil ik meer inzicht krijgen in de (potentiele) gebruikers van deze producten	Brief [09-12-2020] - Verzamelbrief tabak: onderzoeken NVWA verkoopbonussen en uitstalverbod, brief Kyriakides, RIVM, nr. onderzoek	Brief [04-04-2022] - Aanbiedingsbrief RIVM rapport tabaksaccessoires (32011, nr. 95) (27537)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
	accessoires, mentholsigaretten, evenementen en schoolterreinen (2020Z24452) (25489)	
De TK wordt eind 2021 op de hoogte gebracht van de voortgang naar de verdiepingsslag inrichting en vormgeving toekomstig sportbeleid	Brief [11-06-2021] - Kamerbrief t.b.v. commissiedebat sportbeleid (30234, nr. 264) (26298)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief Verdiepingsslag advies «Opstelling op het speelveld» (30234, nr. 289) (26947)
Registratie in CIMS: bij iedere gelegenheid de laatste update geven over de vulling van het registratiesysteem (incl risico's en witte vlekken)	Parlementaire agenda [14-06-2021] - Wetgevingsoverleg Wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met enkele verbeteringen en preciseringen van de tijdelijke regels over de inzet van coronatoegangsbewijzen bij de bestrijding van het virus SARS-CoV-2 (TK 35853) (5261)	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
Kamer inlichten over mondiale interoperabiliteit, zodra daarover mee bekend is	Parlementaire agenda [14-06-2021] - Wetgevingsoverleg Wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met enkele verbeteringen en preciseringen van de tijdelijke regels over de inzet van coronatoegangsbewijzen bij de bestrijding van het virus SARS-CoV-2 (TK 35853) (5261)	Brief [15-02-2022] - Afschrift TK stand van zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (27313); Brief [15-02-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1775) (27314)
Minister MZS zal de Tweede Kamer in het najaar nader informeren over de ingezette activiteiten, die in de komende periode een vervolg zullen krijgen, in het kader van het stroomlijnen en versnellen, met behoud van kwaliteit, van de toelatingsprocedure voor buitenlands gediplomeerde zorgverleners,	Brief [21-06-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om een reactie op het bericht over vervullen vacatures (29282, nr. 441) (26333)	Brief [29-04-2022] - Bevindingen verkenning toekomstbestendigheid Wet BIG (29282, nr. 461) (27616)
Sluitingsbevoegdheid van bedrijven: wij gaan gewoon de nota nav het verslag maken. Die gaan wij naar de Kamer sturen en uw Kamer gaat vervolgens over de keuze: willen wij die wet wel of niet behandelen? (De Vries, VVD)	Parlementaire agenda [24-06-2021] - Plenair debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5263)	Brief [09-06-2022] - Intrekking wetsvoorstel (Kamerstukken 35817) (27814)
Als er nieuwe vaccins aankomen die we niet meer nodig hebben, zullen we die allemaal via COVAX ter beschikking stellen. Ik denk dat het verstandig is om in een volgende brief de getallen daarbij te vermelden	Parlementaire agenda [24-06-2021] - Plenair debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5263)	Brief [30-09-2021] - Vaccindonatie (25295, nr. 1461) (26689)
De Kamer wordt in een voortgangsbrief geïnformeerd over welke evaluaties worden gedaan en hoe zij worden gedaan (Bikker, CU)	Parlementaire agenda [24-06-2021] - Plenair debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5263)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Op dit moment zijn de zorgverzekeraars bezig om deze plannen samen met de ziekenhuizen aan te vullen en aan te scherpen, zodat we inzicht krijgen in de totale geschatte omvang van de inhaalzorg en in de mogelijkheid om dat dit jaar voor elkaar te krijgen. Half juli krijg ik daarover een terugkoppeling, dus dan kan ik daar meer inzicht in geven aan de hand van wat de zorgverzekeraars en de NZa mij laten weten, en dan kan ik de Kamer daarover informeren.	Parlementaire agenda [24-06-2021] - Plenair debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5263)	Brief [27-08-2021] - Uitvoering inhaalzorg medisch specialistische zorg (29248, nr. 332) (26554)
Concentratie coronazorg op enkele locaties: in de brief die in september naar uw Kamer gestuurd wordt, zal ik reflecteren op de afgelopen periode, maar ook kijken wat de lessen die we geleerd hebben, betekenen voor de routekaart en voor de corona-aanpak (Van den Berg, CDA)	Parlementaire agenda [24-06-2021] - Plenair debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5263)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Zorg en erkenning voor longcovidpatiënten: in de volgende voortgangsbrief komt zij [MMZS] daarop terug (Van Esdt, PvdD)	Parlementaire agenda [24-06-2021] - Plenair debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5263)	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
Aanwijzing NZa i.v.m. aanpassing beschikbaarheidsbijdrage spoedeisende zorg bij het nieuwe Kwaliteitskader Spoedzorgketen aan Kamer sturen	Parlementaire agenda [14-01-2021] - Notaoverleg Medisch zorglandschap/ Juiste zorg op de juiste plek/eigen bijdragen in de zorg/	Brief [27-08-2021] - Beschikbaarheidsbijdrage spoedeisende hulp EK (26557)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
	ziekenhuisfaillissementen/ Ambulancezorg/Acute zorg en Eerstelijnszorg (5121)	
Afweging verplichtstellen accreditatie voor bestuurders van een ziekenhuis meenemen in evaluatie agenda goed bestuur	Parlementaire agenda [14-01-2021] - Notaoverleg Medisch zorglandschap/ Juiste zorg op de juiste plek/eigen bijdragen in de zorg/ ziekenhuisfaillissementen/ Ambulancezorg/Acute zorg en Eerstelijnszorg (5121)	Brief [20-06-2022] - Evaluatie agenda Goed bestuur in de zorg (32012, nr. 47) (27862)
Governancecode meenemen in evaluatie agenda goed bestuur en Kamer hierover informeren	Parlementaire agenda [14-01-2021] - Notaoverleg Medisch zorglandschap/ Juiste zorg op de juiste plek/eigen bijdragen in de zorg/ ziekenhuisfaillissementen/ Ambulancezorg/Acute zorg en Eerstelijnszorg (5121)	Brief [20-06-2022] - Evaluatie agenda Goed bestuur in de zorg (32012, nr. 47) (27862)
Resultaten van onderzoek naar stapeling van de kosten voor een hulpmiddel delen met de Kamer	Parlementaire agenda [14-01-2021] - Notaoverleg Medisch zorglandschap/ Juiste zorg op de juiste plek/eigen bijdragen in de zorg/ ziekenhuisfaillissementen/ Ambulancezorg/Acute zorg en Eerstelijnszorg (5121)	Brief [17-09-2021] - Onderzoek «Eigen betalingen voor hulpmiddelgebruikers» (32805, nr. 121) (26633)
Uitwerking van de motie-Raemakers betrekken bij stand van zaken gegevensuitwisseling bij spoed	Parlementaire agenda [14-01-2021] - Notaoverleg Medisch zorglandschap/ Juiste zorg op de juiste plek/eigen bijdragen in de zorg/ ziekenhuisfaillissementen/ Ambulancezorg/Acute zorg en Eerstelijnszorg (5121)	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen kerst 2021 (35925XVI, nr. 164) (27108)
Overgang naar endemische fase: PDC-19: In de stand van zakenbrief van 11 mei j.l. heb ik uw Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van een Gateway Review en de vervolgstappen n.a.v. de aanbevelingen. De komende periode werk ik bovenstaande verder uit samen met bestuurlijke partners (RIVM, GGD GHOR Nederland). In een volgende stand van zakenbrief zal ik uw Kamer informeren over de voortgang van dit traject	Brief [18-06-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1297) (26324)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Overgang naar epidemische fase: Ik ben voornemens op brede integrale wijze te reflecteren op de afgelopen periode, en te kijken wat de geleerde lessen betekenen voor de routekaart en de corona-aanpak, en uw Kamer hierover in september te informeren	Brief [18-06-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1297) (26324)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Overgang naar endemische fase: De huidige omvang van het aantal Nivelpeilstations is te gering om een volledig landelijk beeld te krijgen van hoe het virus zich ontwikkelt. Daarom onderzoek ik momenteel de mogelijke meerwaarde en voorwaarden om deze respiratoire surveillance uit te breiden. In de komende periode zal ik uw Kamer hierover uitgebreider informeren.	Brief [18-06-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1297) (26324)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Overgang naar epidemische fase: Op dit moment wordt een verkenning wordt uitgevoerd naar een Nationale Zorgreserve, in lijn met de motie van de leden Pieter Heerma en Wilders, die verzocht onderzoek te doen naar een Nationale Zorgreserve, in te zetten tijdens een pandemie, ramp of terreuraanslag. Over de voortgang van deze verkenning informeren wij u in de zomer.	Brief [18-06-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1297) (26324)	Brief [05-10-2021] - Vormgeving Nationale Zorgreserve (2021Z17126) (26703)
Rioolwatermonitoring: Er is voor de jaren 2021 en 2022 in totaal twintig miljoen euro vrijgemaakt voor alle lidstaten. In dat kader kan Nederland aanspraak maken op ruim 750.000 euro. Nederland is voornemens van dit budget gebruik te maken om rioolwatersurveillance verder te ontwikkelen. In het derde kwartaal informeer ik uw Kamer of en op welke wijze de Nederlandse regering dit budget inzet.	Brief [18-06-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1297) (26324)	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Stand van zaken amendement Bikker: Momenteel verken ik de route waarbij deze burgers zelf een verklaring ondertekenen. Teneinde misbruik tegen te gaan, zal worden gemonitord hoe vaak dit proces wordt toegepast. Omdat deze opgave voor zowel de GGD en als Stichting Open Nederland complex is qua logistiek en IT-aanpassingen, is de invoering van deze route nog niet operationeel. Ik verwacht u daar in de volgende stand van zakenbrief verder over te kunnen informeren.	Brief [18-06-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1297) (26324)	Brief [12-11-2021] - Maatregelenbrief COVID-19 12 november 2021 (25295, nr. 1519) (26882)
Op dit moment worden de test aantallen en data vanuit de distributie nauw gemonitord. Daarnaast is een onderzoeksbureau recent gestart met een bredere monitoring van zelftesten in het onderwijs en kinderopvang, waarin ook gedrag en motivatie worden meegenomen. [...] Ik verwacht u in september te kunnen informeren over het onderzoek.	Brief [18-06-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1297) (26324)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Uit de rapportages van Gateway en FoxIT blijkt dat er nog een aantal maatregelen nodig zijn om knelpunten weg te nemen richting de middellange en lange termijn. Maatregelen op de middellange en lange termijn zijn onderwerp van de gesprekken die gevoerd worden met de partijen in de testketen en hierover zal ik uw Kamer blijven informeren.	Brief [18-06-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1297) (26324)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Vaccins: Ook zal ik inzetten op vaccins die zo goed mogelijk zijn aan te passen aan nieuwe virusvarianten. Over de precieze vormgeving van deze portefeuille zal ik uw kamer snel informeren.	Brief [18-06-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1297) (26324)	Brief [29-12-2021] - aanschaf extra doses Biontech/Pfizer (25295, nr. 1708) (27139)
Ik zal u na de zomer opnieuw informeren over de stappen die zijn gezet door en met partijen op de thema's uit deze brief	Brief [21-06-2021] - Commissiebrief inzake Handreiking kindzorg (34104, nr. 333) (26330)	Brief [13-12-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om een stand van zakenbrief over de voortgang van het mediation traject intensieve kindzorg (34104, nr. 347) (27050)
De TK wordt voor het WGO 2021 geïnformeerd over de stand van zaken m.b.t. de professionalisering van en capaciteit bij het ISR	Brief [25-06-2021] - Beleidsreactie rapport «Ongelijke leggers» (30234, nr. 265) (26365)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
TK-brief met daarin stand van zaken rond wetswijziging (d.m.v. nota van wijziging) n.a.v. uitspraak rechtbank Den Haag.	Brief [23-06-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake verzoek om kabinetreactie op uitspraak rechtbank over bekendmaking identiteit zaaddonor (26363)	Brief [15-10-2021] - Reactie op de herziene motie van Dik-Faber en Bergkamp van 10 maart 2021 en stand van zaken nota van wijziging Wdtkb (35870, nr. 5) (26755)
Ik hecht eraan om te vermelden dat het uiteindelijk aan de huisartsen zelf is om te bepalen of zij deze zorg willen aanbieden (als onderdeel van hun basisaanbod dat voor iedere huisarts gelijk is, of van het aanvullend en bijzonder aanbod). In de volgende brief van de kwartiermaker zal hij mij informeren over de voortgang op dit punt. Ik zal uw Kamer hierover informeren	Brief [18-12-2020] - Voortgangsbrief kwartiermaker Transgenderszorg (31016, nr. 301) (25557)	Brief [24-11-2021] - Voortgangsbrief transgenderszorg (31016, nr. 346) (26942)
NB TZ EK: De minister van VWS zegt, naar aanleiding van een vraag van het lid Verkerk (ChristenUnie), toe dat, afhankelijk van het risiconiveau, bij een regionale uitbraak, regionaal kan worden ingegrepen en landelijke maatregelen achterwege kunnen blijven.	Parlementaire agenda [25-05-2021] – 35526 Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Tijden volgen nog) (5226)	Brief [14-09-2021] - Afschrift TK-brief stand van zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (26619)
NB toezegging EK: De minister van VWS zal de Kamer, naar aanleiding van opmerkingen van de leden Verkerk (ChristenUnie) en Raven (OSF), informeren over de manier waarop vaccins ter beschikking zullen worden gesteld aan armere landen	Parlementaire agenda [25-05-2021] – 35526 Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Tijden volgen nog) (5226)	Brief [15-11-2021] - Vaccinatie (Eerste Kamer) (26884)
Het ligt voor de hand om beide adviezen in het verlengde van elkaar te bezien, en daarom ook het advies van het Zorginstituut aan een volgend kabinet te laten	Brief [25-06-2021] - Aanbiedingsbrief adviesrapport «Vaccinatiezorg voor medische risicogroepen: Wie neemt de regie?» van Zorginstituut Nederland (32793, nr. 554) (26374)	Brief [04-07-2022] - Beleidsreactie RVS-Verkenning «Het vaccinatiestelsel in Nederland nader verkend» en ZIN-advies «Vaccinatiezorg voor medische risicogroepen: wie neemt de regie?» (27927)
In het convenant is afgesproken dat september a.s. een evaluatie van het dashboard en het coördinatiepunt zal plaatsvinden. Daarin zal gekeken worden naar de werking van beide. Ook zal dan - op basis van de door het landelijk coördinatiepunt verzamelde data - inzichtelijk worden of er voldoende aanbod van beveiligde bedden is voor de forensische (langdurige) zorg en welke knelpunten er zijn bij het aanbod van dit type zorg. We zullen uw Kamer op basis van deze evaluatie nader informeren.	Brief [06-07-2021] - Stand van zaken aanpak voor personen met verward gedrag en opzet vervolgcactieprogramma ZonMw (25424, nr. 589) (26446)	Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachttijden (25424, nr. 594) (26841)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
In de brief wordt toegezegd met 113 Zelfmoordpreventie in gesprek te gaan over het streven naar het bereikbaarheidspercentage van 95% en de doelmatigheid daarvan	Brief [08-07-2021] - Uitvoering motie van het lid Dik-Faber c.s. over financiële continuïteit en stabiliteit van 113 Zelfmoordpreventie (25424, nr. 577) (32793, nr. 561) (26468)	Brief [07-07-2022] - Suïcidepreventie - zomer 2022 (27963)
In de brief geeft u aan dat u de aanbevelingen aan VWS en 113 Zelfmoordpreventie die zien op het (financiële) beheer ter harte neemt en hier mee aan de slag samen met 113 Zelfmoordpreventie	Brief [08-07-2021] - Uitvoering motie van het lid Dik-Faber c.s. over financiële continuïteit en stabiliteit van 113 Zelfmoordpreventie (25424, nr. 577) (32793, nr. 561) (26468)	Brief [07-07-2022] - Suïcidepreventie - zomer 2022 (27963)
In september stuurt u de TK een brief met de definitieve vormgeving van het risicovereveningsmodel (inclusief eventuele ex-post oplossingen) en het onderzoeksprogramma	Brief [08-07-2021] - Risicovereveningsmodel 2022 (29689, nr. 1123) (26474)	Brief [09-09-2021] - Definitieve vormgeving risicovereveningsmodel 2022 (29689, nr. 1126) (26596)
De minister stuurt voor de begrotingsbehandeling een brief over te concentreren zorg. Dit omvat niet alleen de zeldzame aandoeningen (netwerkworg visie NFU sturen inclusief reactie) maar ook breder over hoogcomplexiteit laagvolume zorg (NZa-monitor umc's). In de brief wordt ook een inventarisatie opgenomen voor welke zeldzame aandoeningen er expertisecentra zijn en wat er extra nodig is (Van den Berg, CDA)	Parlementaire agenda [05-07-2021] - Commissiedebat Medisch specialistische zorg / ziekenhuiszorg (5173)	Brief [18-10-2021] - Moties zeldzame aandoeningen (31765, nr. 608) (26778)
Eind augustus informeer ik u in een Kamerbrief verder over de Nationale Zorgreserve (Pouw-Verweij, JA21)	Parlementaire agenda [05-07-2021] - Commissiedebat Medisch specialistische zorg / ziekenhuiszorg (5173)	Brief [05-10-2021] - Vormgeving Nationale Zorgreserve (2021Z17126) (26703)
Ik zal de Kamer na de zomer, na ontvangst van de offerte van ZonMw m.b.t. de evaluatie van de kwaliteitsstandaard voor transgenderzorg, informeren over het vervolgproces (Simons, BIJ1)	Parlementaire agenda [05-07-2021] - Commissiedebat Medisch specialistische zorg / ziekenhuiszorg (5173)	Brief [24-11-2021] - Voortgangsbrief transgenderzorg (31016, nr. 346) (26942)
In het najaar stuurt de minister de visie zorg op zeldzaam van de NFU naar de Kamer (Ellemeet, GL)	Parlementaire agenda [05-07-2021] - Commissiedebat Medisch specialistische zorg / ziekenhuiszorg (5173)	Brief [18-10-2021] - Moties zeldzame aandoeningen (31765, nr. 608) (26778)
In het vierde kwartaal informeert de minister de Kamer over het beeld van werkloze medische specialisten (Hijink, SP)	Parlementaire agenda [05-07-2021] - Commissiedebat Medisch specialistische zorg / ziekenhuiszorg (5173)	Brief [01-07-2022] - Instroom medische vervolgoopleidingen 2023 (27919)
Begin volgend jaar wordt de Kamer per brief geïnformeerd over wat de digitale hybridezorg/versnellingsimpuls heeft opgeleverd (De Vries, VVD)	Parlementaire agenda [05-07-2021] - Commissiedebat Medisch specialistische zorg / ziekenhuiszorg (5173)	Brief [25-10-2021] - Motie de Vries digitale en hybride zorg (27529, nr. 270) (26799)
De Kamer ontvangt na de zomer een Kamerbrief met de stand van zaken over Zorg in Flevoland (Bikker, CU)	Parlementaire agenda [05-07-2021] - Commissiedebat Medisch specialistische zorg / ziekenhuiszorg (5173)	Brief [15-10-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen begroting 2021 (35925XVI, nr. 15) (26763)
In oktober 2021 is het onderzoek naar de onderkant van de geneesmiddelenmarkt afgerond. De Kamer wordt hierover geïnformeerd, en hierin wordt ook ingegaan waarom producten van de markt zijn gehaald (Van den Berg)	Parlementaire agenda [16-06-2021] - Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid (5156)	Brief [02-06-2022] - Voortgangsbrief beschikbaarheid geneesmiddelen en geneesmiddelttekorten (29477, nr. 758) (27772)
De Kamer zal in oktober 2021 een brief ontvangen over de ijzeren voorraad van geneesmiddelen, de minister zal daarin ook ingaan op de nieuwe beleidsregel ijzeren voorraad en of sprake is van een inspannings- of resultaatverplichting, en er wordt ingegaan op de lijst van essentiële geneesmiddelen (Van den Berg)	Parlementaire agenda [16-06-2021] - Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid (5156)	Brief [23-11-2021] - Voortgangsbrief voorraadbeleid geneesmiddelen (29477, nr. 735) (26939)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
De minister stuurt in het 3e kwartaal 2021 de beleidsagenda leveringszekerheid aan de Kamer, en geeft ook een update over de situatie met Intravacc, Pallas en Sanquin (Hijink/Van den Berg)	Parlementaire agenda [16-06-2021] - Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid (5156)	Brief [04-11-2021] - Stand van zaken Leveringszekerheid Medische Producten (29477, nr. 731) (26839)
De gesprekken door de veldpartijen over de lijst wisselen ongewenst zullen in het najaar worden afgerond, de Kamer wordt hierover geïnformeerd (Maeijer)	Parlementaire agenda [16-06-2021] - Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid (5156)	Brief [23-05-2022] - Uitkomst traject verantwoord wisselen geneesmiddelen (29477, nr. 753) (27715)
De minister zal schriftelijk nadere duiding geven over de oncologiemedicijnen uit het Patient WAIT Indicator onderzoek en een reflectie geven of de trend dalend is (Maeijer)	Parlementaire agenda [16-06-2021] - Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid (5156)	Brief [09-05-2022] - Verzekerde toegang van patiënten tot nieuwe geneesmiddelen (29477, nr. 752) (27653)
De minister stuurt de Kamer na gesprekken met betrokken partijen een terugkoppeling inzake dure geneesmiddelen in relatie tot het opinieartikel van de NZa «dweilen met de kraan open» (Kuiken)	Parlementaire agenda [16-06-2021] - Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid (5156)	Brief [05-07-2022] - Aanbieden NZa monitor 'Toegankelijkheid van Zorg' en RIVM rapport 'De gezondheidsgevolgen van uitgestelde operaties tijdens de coronapandemie', (27938)
De voortgangsbrieven financiële arrangementen verschijnt in december 2021, hierin wordt onder andere ingegaan op de uitkomsten van de Algemene Rekenkamer naar de onderhandeling over dure geneesmiddelen met de farmaceutische industrie (kuiken)	Parlementaire agenda [16-06-2021] - Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid (5156)	Brief [16-12-2021] - Voortgangsbrieven financiële arrangementen geneesmiddelen 2021 (29477, nr. 740) (27070)
De minister stuurt de Kamer een brief over genderverschillen bij geneesmiddelen (Paulusma)	Parlementaire agenda [16-06-2021] - Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid (5156)	Brief [06-10-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake reactie op de initiatiefnota van het lid Ploumen over de noodzaak van gendersensitieve zorg - ongelijke behandeling is betere zorg (2021Z17269) (26718)
Ik concludeer op basis van de aanbevelingen dat de Vaccinatiealliantie in de toekomst vooral doorgang moet blijven vinden; de ambassadeurs vinden de Vaccinatiealliantie van grote meerwaarde en zien nog voldoende uitdagingen. Over de manier waarop de Vaccinatiealliantie een vervolg moet krijgen, ook in relatie tot de bredere strategie op 'Verder met Vaccineren', zal mijn opvolger u later informeren	Brief [01-07-2021] - Voortgang Verder met Vaccineren en RIVM Vaccinatiegraadrapport 2020 (32793, nr. 555) (26403)	Brief [04-07-2022] - Aanpak «Vol vrouwen in vaccinaties» en Vaccinatiegraadrapport 2021 (27926)
Na opheldering van vraag, brief aan TK om cijfers te verduidelijken, in bijzonder de 164.000 en 100.000 mbt de opgave verpleegzorg (Agema, PVV)	Parlementaire agenda [30-06-2021] - Plenaire Debat over de toekomst van ouderenhuisvesting (5269)	Brief [08-10-2021] - Derde voortgangsrapportage Langer Thuis en beleidsreactie SCP publicatie Passende zorg voor ouderen thuis, (31765, nr. 607) (26729)
Nader bestuderen van onderzoek VU dat ouderen thuis langer leven tov ouderen in verpleeghuizen en hier Kamer resultaten laten weten (Van der Laan, D66)	Parlementaire agenda [30-06-2021] - Plenaire Debat over de toekomst van ouderenhuisvesting (5269)	Brief [08-10-2021] - Derde voortgangsrapportage Langer Thuis en beleidsreactie SCP publicatie Passende zorg voor ouderen thuis, (31765, nr. 607) (26729)
Ik streef ernaar het wetsvoorstel voor het einde van het zomerreces bij de Tweede Kamer in te laten dienen	Brief [09-07-2021] - Verplichtt eigen risico 2022 (29689, nr. 1122) (26476)	Brief [10-09-2021] - Wijziging van de Zorgverzekeringswet in verband met het ongewijzigd laten van het verplicht eigen risico voor de zorgverzekering voor het jaar 2022 (Kamerstukken 35 905), (35905, nr. 7) (26601)
In 7e VGR: reactie op rapport AWARE inzake stalking	Brief [18-06-2021] - Voortgangsrapportage programma Geweld hoort nergens thuis (28345, nr. 252) (26322)	Brief [16-12-2021] - Zevende voortgangsrapportage programma Geweld hoort nergens thuis (28345, nr. 255) (27073)
In de brief van september waarin we ook de routekaart opnieuw aan uw Kamer voorleggen, kom ik dan opnieuw terug op het onderwerp ventilatie: wat moet er gegeven de omstandigheden eventueel nog extra gebeuren op het punt van de ventilatie? (Agema, PVV)	Parlementaire agenda [07-07-2021] - Nota - overleg COVID-19 (5279)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
De Kamer wordt tijdens het zomerreces geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (Van den Berg, CDA)	Parlementaire agenda [07-07-2021] - Nota - overleg COVID-19 (5279)	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
Standpunt is verschenen 7/7 - Binnen 3 maanden ontvangen TK en EK een standpunt op het advies. Gezondheidsraad over verantwoorde inzet van apps voor publieke gezondheid (Eerste Kamer) (26787); Brief [19-10-2021] - Standpunt op het advies van de Gezondheidsraad over verantwoorde inzet van apps voor publieke gezondheid (27529, nr. 265) (26504)	Brief [12-07-2021] - Advies Gezondheidsraad over de verantwoorde inzet van apps voor publieke gezondheid (27529, nr. 265) (26504)	Brief [19-10-2021] - Standpunt op het advies van de Gezondheidsraad over verantwoorde inzet van apps voor publieke gezondheid (27529, nr. 269) (26788)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
De TK wordt voorafgaand aan het WGO Sportbeleid 2021 geïnformeerd over de stand van zaken van gemeentelijke uitgaven aan sport en de financiële voornemens van gemeenten ten aanzien van het sportbeleid	Brief [15-07-2021] - antwoorden op de vragen van het lid Van Nispen (SP) over lokale bezuinigingen op de sportinfrastructuur (2021Z11180) (26508)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
De toezegging om de Kamer aan het eind van het jaar te informeren over de verkenning naar de wettelijke borging van geestelijke verzorging thuis	Brief [21-06-2021] - Schriftelijk overleg inzake Wijziging van de Subsidieregeling Regeling palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging (29214, nr. 88) (26348)	Brief [06-07-2022] - Verzamelbrief Wet langdurige zorg (27950)
De toezegging om de Kamer voor het eind van het jaar nader te informeren over de stand van zaken met betrekking tot palliatieve zorg	Brief [21-06-2021] - Schriftelijk overleg inzake Wijziging van de Subsidieregeling Regeling palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging (29214, nr. 88) (26348)	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Palliatieve Zorg (29509, nr. 75) (27112)
De toezegging dat de motie Van der Staaij/Dik-Faber, waarin wordt verzocht om inzichtelijk te maken wat er in de afgelopen periode concreet is bereikt, welke knelpunten er nog zijn op het gebied van de toegankelijkheid en financiering van palliatieve zorg, en welke oplossingsrichtingen hiervoor denkbaar zijn, zal worden meegenomen in de stand-van-zakenbrief palliatieve zorg (Delphi nr. 3432)	Brief [21-06-2021] - Schriftelijk overleg inzake Wijziging van de Subsidieregeling Regeling palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging (29214, nr. 88) (26348)	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Palliatieve Zorg (29509, nr. 75) (27112)
Eind 2021 zal ik u de resultaten van de evaluatie met een beleidsreactie toesturen	Brief [15-03-2021] - Aanbieden taakopdracht evaluatie hoofdlijnenakkoorden curatieve zorg (31765, nr. 547) (25926)	Brief [20-12-2021] - Aanbieden rapport evaluatie Hoofdlijnenakkoorden curatieve zorg (31765, nr. 613) (27115)
Op dit moment loopt in opdracht van het ministerie van VWS een evaluatie van de hoofdlijnenakkoorden in de curatieve zorg. Naar verwachting wordt het rapport hiervan aan het einde van dit jaar opgeleverd. De uitkomsten, conclusies en aanbevelingen uit het rapport van RVS zullen in samenhang met de lopende evaluatie worden bezien. Het is aan een volgend kabinet om vervolgens een inhoudelijke, gebundelde reactie op beide rapporten aan uw Kamer te sturen	Brief [06-07-2021] - RVS rapport «Opnieuw akkoord?» (29248, nr. 330) (26439)	Brief [20-12-2021] - Aanbieden rapport evaluatie Hoofdlijnenakkoorden curatieve zorg (31765, nr. 613) (27115)
De Kamer ontvangt een reactie op het Tien Punten Plan, Long Term Covid-bestrijding. Daarbij zal ook het Europees perspectief worden meegenomen.	Parlementaire agenda [30-06-2021] - Commissiedebat Pakketbeheer (5155)	Brief [20-09-2021] - Commissiebrief inzake Verzoek om reactie op petitie en op het 10-puntenplan Long Covid (25295, nr. 1453) (26639)
De Kamer wordt voor de begrotingsbehandeling geïnformeerd over de uitkomsten van het gesprek van de minister met zorgverzekeraars over het traject stoppen met roken in het ziekenhuis	Parlementaire agenda [30-06-2021] - Commissiedebat Pakketbeheer (5155)	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
De Kamer ontvangt voor de zomer de voortgangsrapportage JZOPJ waarin zal worden ingegaan op burgerparticipatie bij het opstellen van de regiovisie	Parlementaire agenda [30-06-2021] - Commissiedebat Pakketbeheer (5155)	Brief [18-10-2021] - Voortgangsbrief «De Juiste Zorg Op de Juiste Plek» (29689, nr. 1132) (26775)
Kamer ontvangt de Voortgangsrapportage zorgevaluatie en gepast gebruik uiterlijk bij de begroting. Daarbij zal ook worden ingegaan op zorg die niet wordt vergoed	Parlementaire agenda [30-06-2021] - Commissiedebat Pakketbeheer (5155)	Brief [20-12-2021] - Voortgang programma Zorgevaluatie en Gepast Gebruik (29248, nr. 335) (27110)
Informatie over ziekenhuisopnames i.r.t. vaccinaties en het merk vaccins.	Parlementaire agenda [14-07-2021] - Plenair debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5281)	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
Verzoek aan de regering om een multidisciplinair behandelplan uit te werken voor mensen met langdurige covidklachten en dit te vergoeden via de zorgverzekering; Verzoek aan de regering om met oplossingen te komen rond re-integratie, ziektevergoeding en inkomensverlies voor deze groep patiënten. Ik neem in de volgende stand-van-zakenbrief die rond 13 augustus verschijnt, de stand van zaken op deze twee thema's op. Hijink (SP), Van Esch (PvdD), Kuiken (PvdA), Westerveld (GL)	Parlementaire agenda [14-07-2021] - Plenair debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5281)	Brief [20-09-2021] - Commissiebrief inzake Verzoek om reactie op petitie en op het 10-puntenplan Long Covid (25295, nr. 1453) (26639)
De komende jaren zal ik bekijken hoe de beschikbare middelen zich verhouden tot de ontwikkelingen in het werkveld	Brief [15-07-2021] - Commissiebrief inzake Subsidieregeling palliatieve zorg (29214, nr. 92) (26509)	Brief [06-07-2022] - Verzamelbrief Wet langdurige zorg (27950)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Ik zeg u graag toe, in het verlengde van mijn toezegging in de Tweede Kamer, dat u in september erover wordt geïnformeerd welke evaluaties er allemaal lopen (De Boer, GL)	Parlementaire agenda [13-07-2021] - Plenaire Behandeling Tijdelijke bepalingen in verband met maatregelen ter bestrijding van de epidemie van COVID-19 voor de langere termijn (verlenging Tijdelijke wet maatregelen COVID-19) 35526 (5283)	Brief [10-09-2021] - Commissiebrief Eerste Kamer inzake Rapport toezeggingen en moties in het kader van de bestrijding van COVID-19 juli 2021 (Eerste Kamer) (26604)
NB toezegging EK: Per brief informeren we u vooraftgaand aan het slaan van het verlengings-KB over wat de inhoud van het verlengings-KB gaat worden, opdat u daarop kunt interveniëren (Nicolai, PvdD)	Parlementaire agenda [13-07-2021] - Plenaire Behandeling Tijdelijke bepalingen in verband met maatregelen ter bestrijding van de epidemie van COVID-19 voor de langere termijn (verlenging Tijdelijke wet maatregelen COVID-19) 35526 (5283)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
NB toezegging EK: Ik ga dit meenemen bij die vraag: zou de huidige Twm eigenlijk wel zo tijdelijk moeten blijven, of moet je niet ook voor de huidige crisis toch al over naar een wat meer permanente bepaling in de Wvg? Die vraag ga ik voor de kerst beantwoorden. Daar neem ik uw vraag ook in mee (Nicolai, PvdD)	Parlementaire agenda [13-07-2021] - Plenaire Behandeling Tijdelijke bepalingen in verband met maatregelen ter bestrijding van de epidemie van COVID-19 voor de langere termijn (verlenging Tijdelijke wet maatregelen COVID-19) 35526 (5283)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
NB toezegging EK: Ik begin met de vraag van de heer Van der Voort of de minister kan toezeggen dat voor beide goedkeuringswetten de schriftelijke ronde steeds binnen een paar dagen wordt beantwoord. Ja, want de wet schrijft voor «converwijld» (Van der Voort)	Parlementaire agenda [13-07-2021] - Plenaire Behandeling Tijdelijke bepalingen in verband met maatregelen ter bestrijding van de epidemie van COVID-19 voor de langere termijn (verlenging Tijdelijke wet maatregelen COVID-19) 35526 (5283)	Brief [09-06-2022] - Intrekking wetsvoorstel (Kamerstukken 35817) (27814)
De minister voor MZS heeft naar aanleiding van vragen hierover uit uw Kamer ook een zorg-breed onderzoek in voorbereiding naar welke versoeperingen en/of aanscherpingen er tijdens de Corona-crisis hebben plaatsgevonden en welke kansen en bedreigingen dat biedt voor de aanpak van regeldruk in de toekomst. De uitkomsten van dit onderzoek stuurt de minister voor MZS zodra deze gereed zijn ook aan uw Kamer	Brief [07-07-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen zomer 2021 (35570XVI, nr. 193) (26452)	Brief [21-03-2022] - Eindrapport Ontregelbus en onderzoek impact COVID-19 op regeldruk (29515, nr. 462) (27456)
Vervolgonderzoek naar de stapeling van de eigen betalingen medische hulpmiddelen Tijdens het Algemeen Overleg «Hulpmiddelenbeleid» van 27 november 2019 is een vervolgonderzoek naar de stapeling van de eigen betalingen voor hulpmiddelgebruikers en de effecten hiervan op het gebruik van hulpmiddelen toegezegd. In oktober 2020 is de verwachting geuit dat de uitkomsten aan het eind van het tweede kwartaal van 2021 beschikbaar zullen zijn. Het onderzoek vergt echter meer tijd dan verwacht, waardoor het nog niet is afgerond. De minister voor MZS streeft ernaar het onderzoek zo spoedig mogelijk naar uw Kamer te sturen	Brief [07-07-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen zomer 2021 (35570XVI, nr. 193) (26452)	Brief [17-09-2021] - Onderzoek «Eigen betalingen voor hulpmiddelgebruikers» (32805, nr. 121) (26633)
Tijdens het Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid van 16 juni jl. heeft de minister voor MZS abusievelijk toegezegd dat de voortgangsbijlage financiële arrangementen voor geneesmiddelen in september 2021 aan de Kamer verstuurd zal worden. Deze brief zal uiterlijk in december 2021 verstuurd worden. Om de Kamer te kunnen informeren over de uitkomsten van financiële arrangementen heeft de minister voor MZS de door zorgaanbieders aan zorgverzekeraars gedeclareerde gegevens nodig. Voor intramurale arrangementen zijn deze gegevens pas later in het jaar beschikbaar. Het heeft daarom haar voorkeur om de voortgangsbijlage pas aan het einde van het jaar naar uw Kamer te versturen	Brief [07-07-2021] - Stand van zakenbrief Moties en toezeggingen zomer 2021 (35570XVI, nr. 193) (26452)	Brief [16-12-2021] - Voortgangsbijlage financiële arrangementen geneesmiddelen 2021 (29471, nr. 740) (27070)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Zoals in de paragraaf OMT advies beschreven, heeft het OMT aangegeven in beginsel niet in de positie te zijn om te adviseren over de effectiviteit van toe te kennen bestuurlijke bevoegdheden, maar ter overweging twee inhoudelijke overwegingen op het wetsvoorstel meegegeven. Het kabinet zal inhoudelijk op deze twee punten reageren in de stand van zaken brief van 13 augustus. In die brief wordt ook ingegaan op de reacties van GGD-GHOR Nederland, de GGD'en, gemeenten en veiligheidsregio's.	Brief [02-08-2021] - Aanbieding OMT en kabinetsreactie (25295, nr. 1392) (26525)	Brief [13-08-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1396) (26531)
Ik zal uw Kamer dit jaar verder informeren over hoe ik de dijken concreet wil invullen, inclusief een duiding van de producten die ik wil opnemen in de ijzeren voorraad.	Brief [09-07-2021] - VSO inzake de brief IJzeren voorraad persoonlijke beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen bij crises en de brief Halfjaarlijks voortgang ijzeren voorraad geneesmiddelen (32805, nr. 118) (26478)	Brief [30-05-2022] - Stand van zaken beleid geneesmiddelen en medische hulpmiddelen (29477, nr. 754) (27737)
Voor het WGO 2021 ontvangt de TK een voorstel over de wijze waarop trainers, coaches, bestuursleden en begeleiders de pedagogische competenties ontwikkelen/hebben, die bijdragen aan een zo veilig mogelijk sportklimaat		Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
De TK ontvangt voor het WGO 2021 een inventarisatie van wie waarvoor verantwoordelijk is ten aanzien van het Topsportaccommodatie-beleid	Parlementaire agenda [29-06-2021] - CD (Commissie Debat): Sportbeleid (5267)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
De TK ontvangt binnenkort de routekaart naar de verdiepingsslag toekomstig sportbeleid met mogelijk wettelijke verankering naar aanleiding van het addendum op het adviesrapport van NL-sportraad	Parlementaire agenda [29-06-2021] - CD (Commissie Debat): Sportbeleid (5267)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief Verdiepingsslag advies «Opstelling op het speelveld» (30234, nr. 289) (26947)
De TK ontvangt een schriftelijke reactie op het 10-puntenplan/notitie over sporten met een handicap voor het WGO 2021	Parlementaire agenda [29-06-2021] - CD (Commissie Debat): Sportbeleid (5267)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
De TK ontvangt voor het WGO 2021 het NRZ-rapport waarbij is onderzocht wat de motieven en eventuele belemmeringen zijn bij kinderen (met een beperking) zonder zwemdiploma	Parlementaire agenda [29-06-2021] - CD (Commissie Debat): Sportbeleid (5267)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
De Kamer wordt geïnformeerd over de uitkomst van het NWWA-onderzoek naar de paginagrote advertentie van Philip Morris	Parlementaire agenda [28-06-2021] - WGO Wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet om het reclameverbod aan te scherpen (TK 35504) (5264)	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
De uitkomsten van het onderzoek naar het contactverkooppunt komt in het najaar van 2021 naar de Kamer, zo mogelijk voor de begrotingsbehandeling VWS	Parlementaire agenda [28-06-2021] - WGO Wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet om het reclameverbod aan te scherpen (TK 35504) (5264)	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
De staatssecretaris zal na het zomerreces de regioplannen inzake wachttijden naar de Kamer sturen	Parlementaire agenda [22-06-2021] - Commissiedebat Jeugdbeleid/Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (5206)	Brief [01-10-2021] - Toezeggingen Commissiedebat Jeugd van 22 juni 2021 (2021Z16980) (26692)
De staatssecretaris gaat in gesprek over oplossingen op korte termijn inzake specialistische zorg en bericht daarover de Kamer	Parlementaire agenda [22-06-2021] - Commissiedebat Jeugdbeleid/Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (5206)	Brief [22-11-2021] - Voortgangsbrief Jeugd (31839, nr. 812) (26927)
De staatssecretaris zal in september meer informatie naar de Kamer sturen over de problematiek van de arbeidsmarkt in de jeugdzorg, inclusief de ervaringsdeskundigen	Parlementaire agenda [22-06-2021] - Commissiedebat Jeugdbeleid/Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (5206)	Brief [01-10-2021] - Toezeggingen Commissiedebat Jeugd van 22 juni 2021 (2021Z16980) (26692)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Er komt voor Prinsjesdag een brief over vennootschapsbelasting	Parlementaire agenda [22-06-2021] - Commissiedebat Jeugdbeleid/Huiselijk Geweld en Kinder mishandeling (5206)	Brief [01-10-2021] - Toezeggingen Commissiedebat Jeugd van 22 juni 2021 (2021Z16980) (26692)
Brief aan de Kamer over de toepassing van het kader intensieve kindzorg voor kinderen voor wie op grond van de Jeugdwet een pgb wordt aangevraagd	Parlementaire agenda [22-06-2021] - Commissiedebat Jeugdbeleid/Huiselijk Geweld en Kinder mishandeling (5206)	Brief [20-12-2021] - Stand van zaken pgb (25657, nr. 339) (27103)
Het onderzoek naar de scenario's inzake de shishalounges komt na het zomerreces naar de Kamer	Parlementaire agenda [28-06-2021] - WGO Wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet ter regeling van elektronische verhittingsapparaten voor tabaksproducten en in verband met de invoering van eisen aan het uiterlijk van sigaretten (TK 35665) (5265)	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
De staatssecretaris zal de Kamer op korte termijn informeren over nicotine in niet-tabaksproducten	Parlementaire agenda [28-06-2021] - WGO Wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet ter regeling van elektronische verhittingsapparaten voor tabaksproducten en in verband met de invoering van eisen aan het uiterlijk van sigaretten (TK 35665) (5265)	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)
(niet-)Gecontracteerde wijkverpleging- Gedurende de looptijd van het hoofdlijnenakkoord wordt de ontwikkeling van de niet-gecontracteerde wijkverpleging gemonitord door Vektis. De eerstvolgende rapportage (te verwachten begin 2022) geeft een update van de cijfers tot en met 2020. Vanzelfsprekend zal ik deze rapportage met u delen	Brief [12-07-2021] - Stand van zaken wijkverpleging (23235, nr. 216) (26491)	Brief [28-03-2022] - Stand van zaken wijkverpleging (23235, nr. 217) (27501)
Ik zal uw Kamer dan ook informeren over de eerstvolgende monitor die volgende maand verschijnt	Brief [27-08-2021] - Uitvoering inhaalzorg medisch specialistische zorg (29248, nr. 332) (26554)	Brief [01-10-2021] - Uitvoering inhaalzorg medisch specialistische zorg, (2021Z16983) (26696)
De TK wordt in het najaar geïnformeerd over de uitkomst oordeel WADA inzake volendoen aan WAD-code door Nederland en over de stand van zaken wijziging wetstraject Wuab	Brief [27-08-2021] - Brief aan WADA over BND (30234, nr. 274) (26555)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
Een opvolger van de huidige routekaart: die willen we in september aan uw Kamer presenteren. Dat zal zijn voor die datum van 20 september. Dat biedt ook de mogelijkheid om daar met elkaar het debat over aan te gaan.	Parlementaire agenda [18-08-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5288)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Legitimatie voor de maatregelen die in de tijdelijke wet staan: We zullen inderdaad per maatregel aangeven wat daar de epidemiologische noodzaak nog voor is in het vierde kwartaal van dit jaar. (Bikker)	Parlementaire agenda [18-08-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5288)	Brief [02-11-2021] - Stand van zaken brief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Een aantal fracties heeft gevraagd: wanneer komt nu eindelijk eens een keer die nota naar aanleiding van het verslag? Die zullen we sturen.	Parlementaire agenda [18-08-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5288)	Brief [09-06-2022] - Intrekking wetsvoorstel (Kamerstukken 35817) (27814)
Vaccineren bij apotheken: D66 wil meer weten over dat gesprek met de apothekers. Dat gaan we voeren en daar gaan we de GGD en bij betrekken. Ook daarop kom ik terug in de brief van 17 september. (Paternotte)	Parlementaire agenda [18-08-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5288)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Dilemma van vaccinatiedwang in de zorg: dat is de reden dat we hebben gezegd dat we met een aantal experts dat gesprek willen voeren. Ik wil uiteraard, als mezelf en met het kabinet, concludent daarover zijn en de Kamer erover informeren hoe wij daartegen aankijken. (Pouw - Verweij)	Parlementaire agenda [18-08-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5288)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
SER-advies: Min voor Medische zorg heeft aangegeven uw Kamer daarover na de zomer te informeren en het is nog steeds het voornemen om dat in september te doen. (Marijnissen)	Parlementaire agenda [18-08-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5288)	Brief [03-09-2021] - Reactie SER advies «Aan de slag voor de zorg: een actieagenda voor de zorgarbeidsmarkt» (29282, nr. 443) (26581)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Zorgcapaciteit Covid zonder uitstel reguliere zorg: dat gesprek voeren we de komende tijd met de zorgsector en zeker ook met het RIVM, over die modellering, en daar komen we op terug in september. (Gündoğan)	Parlementaire agenda [18-08-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5288)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
We hebben aan het RIVM gevraagd om ons te adviseren over de verhouding tussen het aantal ziekenhuisopnames wat je aankunt en welk besmettingsniveau daarbij hoort. We hebben die vraag in ieder geval gesteld aan het RIVM en het antwoord krijgt u van me (Gündoğan)	Parlementaire agenda [18-08-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5288)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Dan de informatie voor werkgevers en werknemers over hoe om te gaan met wat je wel en niet aan de orde mag stellen als werkgever en hoe om te gaan met een eventueel conflict van plichten dat je ervaart. Daar wil ik in de brief voor de besluitvorming op 20 september '» die zal waarschijnlijk het coronavirus (5288)	Parlementaire agenda [18-08-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5288)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
Ik ga wel dat gesprek voeren met werkgevers en werknemers in de zorg en erop terugkomen wat de handvatten zouden kunnen zijn om om te gaan met de dilemma's als een deel van de samenleving wel is gevaccineerd en een deel van de samenleving niet is gevaccineerd. Daar kom ik bij u op terug (Kuzu)	Parlementaire agenda [18-08-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5288)	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)
In relatie tot dit Commissiedebat Intensieve Kindzorg zijn er ook nog andere moties in uitvoering. Over de stand van zaken van deze andere moties wordt u dit najaar nog geïnformeerd	Brief [14-09-2021] - Aanbieding onderzoeksrapporten pgb en onderzoeksvoorstel bestaanszekerheid (25657, nr. 336) (26616)	Brief [13-12-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om een stand van zakenbrief over de voortgang van het mediation traject intensieve kindzorg (34104, nr. 347) (27050)
Momenteel laat ik naar aanleiding van de door uw Kamer in februari 2021 aangenomen motie Dik-Faber/Diertsens* een verkenning uitvoeren naar de mogelijkheden en contouren van een mogelijk Nationaal preventieakkoord mentale gezondheid. (!) In het najaar zal ik uw Kamer informeren over de resultaten van deze verkenning	Brief [16-09-2021] - Reactie Commissiebrief Tweede Kamer inzake Petitie Tijd voor mentale gezondheid (32793, nr. 565) (26629)	Brief [10-06-2022] - Aanbieding aanpak 'Mentale Faber/Diertsens' (2022Z11826) (27822)
De heer Paternotte (D66): Hulp apothekers bij vaccineren: de minister gaat na of hierover een gesprek is geweest met apothekers.	Parlementaire agenda [16-09-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5292)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
De heer Paternotte (D66): Boosterprikken: de minister informeert of België dezelfde categorieën hanteert bij het vaststellen van immuuncompromitteerden	Parlementaire agenda [16-09-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5292)	Brief [28-09-2021] - Verschil derde prik immuuncompromitteerde NL en BE en gebruik conventionele naalden (25295, nr. 1458) (26680)
Mevrouw Aukje de Vries (VVD): Overleg met de gemeenten en de ondernemers daar om tot een praktische oplossing voor een testlocatie te komen.	Parlementaire agenda [16-09-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5292)	Brief [12-11-2021] - Maatregelenbrief COVID-19 (25295, nr. 1519) (26882)
Lollioptesten: ik laat ook weten of die testen inderdaad voldoende gevalideerd zijn om daadwerkelijk te gebruiken. Via de motie van mevrouw Westerveld en via een toezegging aan u heb ik gezegd: we gaan ermee aan de slag zodra ze voldoende gevalideerd zijn (De Vries, VVD)	Parlementaire agenda [16-09-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5292)	Brief [15-02-2022] - Afschrift TK stand van zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (27313); Brief [15-02-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1775) (27314)
Minister De Jonge: Knelpunten bij vaccinatie in het buitenland om een DCC te krijgen. Dat moet opgelost worden. Op basis van de verordening moet het land waar gevaccineerd is een DCC uitgeven. Er zijn signalen dat dat niet altijd lukt. Daarover zijn we al in gesprek met andere lidstaten. Ik ben uiteraard bereid om te kijken wat Nederland ook zelf kan doen om de troubles te verhelpen.	Parlementaire agenda [16-09-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5292)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Minister De Jonge: Rapport-Bekedam: Aan het einde van het jaar willen we komen tot een daadwerkelijk plan van aanpak (Van Esch, PvdD)	Parlementaire agenda [16-09-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5292)	Brief [23-12-2021] - Voortgangsbijlage versterking zoönotenbeleid (25295, nr. 1711) (27137)
De staatssecretaris zegt toe rond de jaarwisseling de Kamer opnieuw te informeren over het verkennen van een tijdelijk MRI-aanbod als aanvulling op het bevolkingsonderzoek borstkanker.	Brief [24-09-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Uitvoering motie Renkema c.s. over vroege opsporing van borstkanker met een MRI (32793, nr. 567) (26661)	Brief [07-06-2022] - Aanvulling bevolkingsonderzoek borstkanker (32793, nr. 610) (27786)
In de laatste rapportage over het programma Onbeperkt meedoen! in zijn huidige vorm die u voor het einde van 2021 ontvangt, neem ik ook een reflectie op de inzichten uit de evaluatie van Significant Public mee.	Brief [20-09-2021] - Evaluatie programma Onbeperkt meedoen! 2018 – 2021 (24170, nr. 246) (26643)	Brief [19-11-2021] - Eindrapportage Onbeperkt meedoen! 2018 – 2021 (24170, nr. 251) (26920)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Dat neemt niet weg dat Long COVID, een belangrijk onderwerp is. Over de recente ontwikkelingen en plannen op het gebied van Long COVID zal ik uw Kamer, mede namens staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor Prinsjesdag informeren	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)	Brief [20-09-2021] - Commissiebrief inzake Verzoek om reactie op petitie en op het 10-puntenplan Long Covid (25295, nr. 1453) (26639)
Daarnaast heb ik het LNAZ gevraagd te verkennen of de COVID-zorg ten tijde van de piekbelasting op de IC en in de kliniek anders ingericht kan worden, bijvoorbeeld door concentratie van COVID-zorg op een beperkt aantal plekken die flexibel kunnen worden ingericht, naast de al bestaande capaciteit in de ziekenhuizen. Zodra hierover meer duidelijk is, zal ik uw Kamer hierover informeren	Brief [14-09-2021] - Stand van zaken COVID-19 (25295, nr. 1422) (26620)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
De Minister voor Medische Zorg en Sport zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Dittich (D66) en Bikker (ChristenUnie), toe in de aanvullende preventieaanpak van drugsgebruik expliciet aandacht te hebben voor kwetsbare groepen en jongeren.	Parlementaire agenda [05-11-2019] - Plenaire debat inzake de Wet experiment gesloten coffeshopketen (34997) (4958)	Brief [07-07-2022] - Aanpak drugspreventie (27955)
Voordat een formeel wetgevingstraject zal worden ingegaan, zal de Minister van VWS met de Kamer bespreken of er voldoende lessen zijn getrokken uit de decentralisaties in het sociaal domein, bijvoorbeeld naar aanleiding van de contourennota, die rond de zomer gestuurd zal worden, en/of de conceptwetgeving met aanpassingen van de Jeugdwet, die voor de zomer in consultatie zal gaan.	Mondeling overleg decentralisaties in de zorg aan de hand van de evaluatie van de hervorming van de langdurige zorg en de ontwikkelingen in het jeugdstelsel.	Brief [17-09-2021] - Voortgangsbijlage Jeugd (Eerste Kamer) (26632)
De minister van Algemene Zaken zegt de Kamer, naar aanleiding van een opmerking van het lid Bredenoord (D66), toe dat zij eind 2020 de rapportage van het programma (Ont)Regel de Zorg zal ontvangen.	De Algemene Politieke Beschouwingen EK (27 oktober 2020)	Brief [05-11-2021] - Rapportbrief toezeggingen Eerste Kamer (Eerste Kamer) (26847)
De minister van Algemene Zaken zegt, naar aanleiding van vragen van de leden Van Rooijen (50PLUS) en Bredenoord (D66), toe dat de Kamer geïnformeerd zal worden over het oordeel van het kabinet over het draaiboek van de Federatie Medisch Specialisten (FMS) en de Artsenfederatie KNMG.	De Algemene Politieke Beschouwingen EK (27 oktober 2020)	Brief [05-11-2021] - Rapportbrief toezeggingen Eerste Kamer (Eerste Kamer) (26847)
Het kabinet stuurt voor de begrotingsbehandeling van VWS een brief aan de Kamer over de uitvoeringstechnische (on)mogelijkheden van een hardheidsclausule in de Zvw voor specifieke groepen m.b.t. het eigen risico.	Algemene politieke beschouwingen TK 23 september 2021	Brief [26-10-2021] - Toezegging APB over een hardheidsclausule voor het eigen risico in de Zorgverzekeringswet (29689, nr. 1134) (26808)
De Kamer wordt voor het eind van 2021 geïnformeerd over de vervolgstappen naar aanleiding van de Gateway Review die uitgevoerd is op programma Egiz. Dit is in lijn met de motie Renkema (Kamerstuk 27529, Nr. 226), die oproept het rapport en de stappen naar aanleiding van de aanbevelingen met de Kamer te delen	Brief [15-10-2021] - Regie op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (26770)	Brief [19-05-2022] - De impact van recente Europese ontwikkelingen op Nederlands beleid op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (27529, nr. 277) (27699)
De Kamer wordt begin 2022 geïnformeerd over alle resultaten van het programma Waardevolle Al voor gezondheid en het beleid hierop voortgezet wordt.	Brief [15-10-2021] - Regie op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (26770)	Brief [09-05-2022] - Kamerbrief Waardevolle Al voor Gezondheid (27529, nr. 275) (27625)
Tot slot wil ik uw Kamer ervan op de hoogte brengen dat via www.peristat.nl de recente cijfers over de geboortezorg te vinden zijn, waaronder het perinatale sterftecijfer. Aan de duiding van deze cijfers wordt op dit moment door Perined, samen met de veldpartijen, gewerkt. Ik zal u hierover later dit jaar informeren.	Brief [05-10-2021] - Aanbieding rapportages passende bekostiging van integrale geboortezorg en perinatale sterftecijfers (2021Z17115) (26701)	Brief [06-12-2021] - Duiding perinatale sterftecijfers 2020 (32279, nr. 218) (27002)
De stas VWS zegt toe in de eindrapportage onbeperkt meedoen (of via een andere brief) terug te komen op de vraag van lid Werner, hoe mensen met een handicap hebben kunnen merken dat bewustwording en positieve beeldvorming geslaagd zijn.	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	Brief [19-11-2021] - Eindrapportage Onbeperkt meedoen! 2018 – 2021 (24170, nr. 251) (26920)
De stas VWS zegt de Kamer toe om inzichtelijk maken welke departementen meedoen met onbeperkt meedoen en op welke manier zij invulling geven aan hun verantwoordelijkheid t.o.v. verdragsverplichtingen.	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	Brief [19-11-2021] - Eindrapportage Onbeperkt meedoen! 2018 – 2021 (24170, nr. 251) (26920)
Het plan van aanpak over de aanspraak fysio- en oefentherapie wordt zsm met de Tweede Kamer gedeeld	Brief [18-10-2021] - Stand van zaken fysio- en oefentherapie (29689, nr. 1131) (26781)	Brief [20-05-2022] - Wijziging basispakket Zorgverzekeringswet 2023 (29689, nr. 1145) (29689, nr. 1146) (27707)
Voor het commissiedebat pakketbeheer 2022 wordt de TK geïnformeerd over de voortgang van het traject fysio- en oefentherapie	Brief [18-10-2021] - Stand van zaken fysio- en oefentherapie (29689, nr. 1131) (26781)	Brief [20-05-2022] - Wijziging basispakket Zorgverzekeringswet 2023 (29689, nr. 1145) (29689, nr. 1146) (27707)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Aan de slag met het Besluit periodieke registratie Wet BIG om de tweejaars-werkonderbrekingsis geheel of gedeeltelijk te schrappen. Daarbij zal ik een volgend kabinet vragen om over een aantal jaar een evaluatie uit te voeren naar deze aanpassing van genoemd Besluit, om na te gaan wat de effecten daarvan zijn	Brief [25-10-2021] - Brief n.a.v. CD Arbeidsmarkt in de zorg d.d. 7 oktober (29282, nr. 449) (26797)	Brief [14-02-2022] - Reactie op uw brief inzake het behoud en de instroom van zorgprofessionals in de gezondheidszorg (29282, nr. 453) (27303)
In de brief die de minister van VWS binnenkort naar uw Kamer stuurt over de transgenderszorg hij nader ingaan op de betrokkenheid van VWS bij Stepwork Transgenderszorg	Brief [03-11-2021] - antwoorden op de vragen van de leden Paulusma (D66), Van Ginneken (D66), Kuiken (PvdA), Ellemeet (GroenLinks) en Simons (BLJ) over het faillissement van de ggz-instelling voor transgenderszorg «Stepwork» (2021Z16318), (26831)	Brief [24-11-2021] - Voortgangsbrief transgenderszorg (31016, nr. 346) (26942)
De minister van VWS zal uw Kamer binnenkort nader informeren over de stand van zaken van de evaluatie van de Kwaliteitsstandaard Transgenderszorg Somatisch	Brief [03-11-2021] - antwoorden op de vragen van de leden Paulusma (D66), Van Ginneken (D66), Kuiken (PvdA), Ellemeet (GroenLinks) en Simons (BLJ) over het faillissement van de ggz-instelling voor transgenderszorg «Stepwork» (2021Z16318), (26831)	Brief [24-11-2021] - Voortgangsbrief transgenderszorg (31016, nr. 346) (26942)
Uw Kamer ontvangt eind dit jaar van de minister van VWS een separate brief over de beleidsagenda pandemische paraatheid, waarin ook het thema pandemische vaccins wordt behandeld	Brief [04-11-2021] - Stand van zaken Leveringszekerheid Medische Producten (29477, nr. 731) (26839)	Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584)
Regionale toepassing van maatregelen ook i.r.t. de mogelijke uitbreiding van het CTB naar de niet- essentiële detailhandel: daar gaan we op dat moment nader naar kijken (besluitvorming 12 nov)	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [12-11-2021] - Maatregelenbrief COVID-19 12 november 2021 (25295, nr. 1519) (26882)
En nogmaals, of en hoe we het coronatoegangsbewijs uitbreiden naar niet essentiële detailhandel moeten we natuurlijk ook hier bespreken en is ook een onderdeel van het weegmoment van 12 november	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [12-11-2021] - Maatregelenbrief COVID-19 12 november 2021 (25295, nr. 1519) (26882)
Verbreden inzet CTB naar niet-essentiële detailhandel en niet-essentiële dienstverlening. Dat is dus de 'of en hoe'-vraag. Daarbij kijken we ook of je dat dan lokaal zou kunnen doen. Mevrouw De Vries vraagt of je dat op nog meer punten kan doen. Laten we daar gewoon naar kijken	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [12-11-2021] - Maatregelenbrief COVID-19 12 november 2021 (25295, nr. 1519) (26882)
Op basis van die data maken we analyses om te kijken of we verdere, stevigere uitspraken dan we al kunnen doen, kunnen doen over de effectiviteit van het CTB. We blijven dat dus heel precies volgen. We spreken ook met de Kamer af dat we dat onmiddellijk met de Kamer zullen delen. Het RIVM zal ons daarbij ondersteunen	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [04-02-2022] - Beantwoording Inbreng feitelijke vragen 'Rapport over de effectiviteit van verschillende toepassingen van het Coronatoegangsbewijs (2022Z02058) (27260)
Het kabinet streeft ernaar het plan van aanpak ter versterking van de pandemische paraatheid, zoals aangekondigd op Prinsjesdag en benoemd in mijn brief aan uw Kamer van 18 juni jl., eind van het jaar aan uw Kamer te versturen	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [14-04-2022] - Beleidsagenda pandemische paraatheid (25295, nr. 1836) (27580)
Mogelijkheid tot prikken door ziekenhuizen van mensen met patiëntcontacten in de langdurige zorg. Dat werken we op dit moment uit en dat is bepalend voor vanaf wanneer we ook in die zorg kunnen starten. Maar we doen dat dus zo snel als mogelijk	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [12-11-2021] - Maatregelenbrief COVID-19 12 november 2021 (25295, nr. 1519) (26882)
Serologische tests: de test is nog niet goed genoeg en daarmee praktisch nog niet bruikbaar genoeg. We blijven natuurlijk altijd zoeken. Als er internationale voorbeelden zijn om dit probleem te tackelen of op een andere manier op te lossen, dan meld ik mij weer	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Serologische tests als basis voor CTB: het Israëlische voorbeeld moet ik nagaan. We gaan het na. Dat zeg ik u toe. Mocht het enthousiasmerend zijn, meld ik me weer	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Maar ik ga wel in gesprek met het RIVM en met andere onderzoeksinstituten over een mogelijk design waarin we meer te weten zouden kunnen komen over de effectiviteit van de CTB's, bijvoorbeeld in een gecontroleerde setting zoals de fieldlabs	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [17-01-2022] - Rapportage effectiviteit ctb, (2022Z00605) (27172)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Regionale maatregelen: Tegenstanders daarvan zullen uitleggen dat er een weglekeffect en een waterbedeffect zal ontstaan. Voorstanders zullen uitleggen dat je die maatregel dan in ieder geval niet hoeft toe te passen op die gebieden waar die helemaal niet nodig is. Zo zullen wij in die wegging het coronavirus (5300) tot een keuze komen. Ook dat betrekken we bij het weegmoment op 12 november	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [12-11-2021] - Maatregelenbrief COVID-19 (25295, nr. 1519) (26882)
Ik ben het er helemaal mee eens. Laten we datgene wat we nu doen, zoals het laagdrempelig prikken en testen, dichtbij in de wijk, vooral in de wijken waar dat het hardste nodig is, koppelen aan een regionaal dashboard, een regionale logica waar dat extra moet	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [12-11-2021] - Maatregelenbrief COVID-19 (25295, nr. 1519) (26882)
Maar als werkgevers tot de conclusie komen: wij vinden het coronatoegangsbewijs eigenlijk toch wel een prettig instrument om te kunnen gebruiken, dan willen wij het wel mogelijk maken. Dat is de stand van denken op dit moment. Wij zullen de AP, het College voor de Rechten van de Mens et cetera gericht consulteren, om een goed wetsvoorstel aan de Kamer te kunnen voorleggen	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [09-06-2022] - Intrekking wetsvoorstel (Kamerstukken 35817) (27814)
Zouden we ziekenhuispersoneel zo kunnen faciliteren dat ze toch nog wel die extra diensten willen doen of dat ze tijdelijk eventjes een contractuitbreiding willen doen? Ik ga dus graag het gesprek aan om te kijken wat daar eventueel extra mogelijk zou kunnen zijn	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [13-06-2022] - Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (25295, nr. 1883) (27826)
Zelfsten: ja, we gaan natuurlijk een goed plan maken om ervoor te zorgen dat we die testen op een nuttige manier aan de dijk hebben gezet voordat de datum verloopt. Daar mag de heer Hijink op rekenen. Hetzelfde geldt ten aanzien van de mondkapjes. Ook voor de mondkapjes geldt dat als we er op een nuttige manier vanaf kunnen, we er natuurlijk vanaf gaan	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Programma voor de daklozen i.r.t. Corona: ja, collega Blokhuys is daar natuurlijk gewoon mee bezig. Als het noodzakelijk zal blijken te zijn om dat type maatregelen ook weer te treffen, zullen we dat doen	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [12-11-2021] - Afschrift TK stand van zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (26881)
Rapport Bekedam: het kabinet heeft daar een eerste reactie op gegeven. Op basis daarvan weet u dat we dat rapport zeer ernstig nemen, en ook dat we voor het einde van het jaar met een beleidsreactie daarop komen. Aan die beleidsreactie wordt op dit moment gewerkt. Die krijgt u dus	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [23-12-2021] - Voortgangsbijlage versterking zo'n beleidsreactie (25295, nr. 1711) (27137)
Onze pandemische paraatheid, daar maken we een plan van aanpak voor, of eigenlijk een programma. Daar komen we ook aan het einde van het jaar op terug. Dat zal inderdaad ook een link hebben met de aanpak van zo'noses	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584)
De TK wordt jaarlijks geïnformeerd over de opvolging van aanbevelingen Verinorm met als doel om de sportcultuur te verbeteren (breder dan turnsport)	Parlementaire agenda [13-10-2021] - Debat over misstanden in de Turnsport (5294)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
De TK ontvangt in aanloop naar het WGO een overzicht van welke actoren meewerken binnen het Sportakkoord en deelakkoord 6 in het bijzonder, over de gemaakte afspraken en welke actoren de afspraken nakomen	Parlementaire agenda [13-10-2021] - Debat over misstanden in de Turnsport (5294)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
De TK wordt dit najaar geïnformeerd over de invulling van het onderzoek van Raad van Cultuur (OCW) en het onderzoek naar sportcultuur bij de bonden (Verinorm) met specifieke aandacht voor dansen	Parlementaire agenda [13-10-2021] - Debat over misstanden in de Turnsport (5294)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
De TK wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken van de hulp die wordt geboden via het UMCg-traject	Parlementaire agenda [13-10-2021] - Debat over misstanden in de Turnsport (5294)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
De TK ontvangt een schriftelijke reactie over of en hoe de aanbevelingen uit het rapport Verinorm kunnen worden toegepast binnen de dans(sport)en hoe het melden in de cultuursector is vormgegeven	Parlementaire agenda [13-10-2021] - Debat over misstanden in de Turnsport (5294)	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)
Beide interventies worden bij afronding geplaatst op een online platform en zijn daarmee gereed voor inzet tijdens het festivalseizoen van 2022. Ik zal u op de hoogte houden van het verloop van dit proces	Brief [16-11-2021] - Voortgangsbijlage drugspreventie (24077, nr. 485) (26901)	Brief [07-07-2022] - Aanpak drugspreventie (27955)
De minister zegt de Kamer toe een brief te sturen met de internationale vergelijking en het in kaart brengen van de mogelijkheden voor het scheiden van wonen en zorg in de verschillende modaliteiten en de keuzes die je kunt maken. (Agema, PVV)	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	Brief [13-04-2022] - Actuele ontwikkelingen in de ouderenzorg (31765, nr. 638) (27575)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
De minister zegt de TK toe dat het volgende kabinet met een beleidsreactie op zoonose komt. (Van Esch, PvdD)	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	Brief [23-12-2021] - Voortgangsbrief versterking zoonosenbeleid (25295 , nr. 1711) (27137)
De minister bericht de Kamer over de agenda van de pandemische paraatheid	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	Brief [14-04-2022] - Beleidsagenda pandemische paraatheid; Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584) (25295 , nr. 1836) (27580)
Voor het einde van het jaar stuurt de minister een plan van aanpak inzake het rapport van Bekedam. (Van Esch, PvdD)	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	Brief [23-12-2021] - Voortgangsbrief versterking zoonosenbeleid (25295 , nr. 1711) (27137)
De minister zegt de TK een brief over de stand-van-zaken corona toe. (Van der Plas, BBB)	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295 , nr. 1468) (26833)
De minister komt in de corona-brief van volgende week terug op welk type communicatie we doen over de thuissituatie en of dat ook in de vorm van radio- en tv-spotjes is (Agema, PVV)	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295 , nr. 1468) (26833)
De minister deelt wat er voorhanden is over de risico's van 24h, 48h en 72h geldigheid van testen in de eerstvolgende stand van zakenbrief. (Van Haga)	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295 , nr. 1468) (26833)
De minister informeert op zo kort mogelijke termijn over de geldigheidsduur van een herstelbewijs (motie 99.) (Van Haga)	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295 , nr. 1468) (26833)
Ik zal in de loop van 2022 de evaluatie van het plan hoogcomplexe ggz, dat in opdracht van de NLggz de ggz, waaronder aanpak wachtlijden (25424 , nr. 594) (26841)	Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachtlijden (25424 , nr. 594) (26841)	Brief [10-05-2022] - Evaluatie plan hoogcomplexe ggz (25424 , nr. 609) (27657)
Ik zal uw Kamer begin 2022 over de nieuwste wachtlijdcijfers informeren, die de NZa rond het einde van het jaar met mij deelt	Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachtlijden (25424 , nr. 594) (26841)	Brief [23-02-2022] - Stand van zaken wachtlijden ggz (25424 , nr. 602) (27342)
Dat is dat wij een vooruitblik geven op het juridisch instrumentarium dat je de komende periode naar alle waarschijnlijkheid nog nodig zult hebben, voor zover we dat op dit moment kunnen overzien. (EK +TK)	Parlementaire agenda [16-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5313)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295 , nr. 1638) (27066)
Advies OMT over opgebouwde en afnemende immuniteit die op peil moet worden gehouden. En wat de impact daarvan is op het beleid dat we hebben te voeren in de komende periode. Dat zullen we meenemen. (Omtzigt)	Parlementaire agenda [16-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5313)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295 , nr. 1638) (27066)
Bikker: Met dalende vaccineffectiviteit in de komende wintermaanden, waarbij niet iedereen tegelijk de booster kan krijgen, moedig ik de minister aan om te hameren op de urgentie om voluit te gaan om elkaar te beschermen. Niet alleen wat epidemiologisch wat het meest effectief is voor dit moment, maar ook het samenlevingsverhaal. De Jonge: ik ga met uw huiswerk in mijn richting zo goed als mogelijk aan de slag en daar meld ik me mee terug. (Bikker, CU)	Parlementaire agenda [16-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5313)	Brief [15-02-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295 , nr. 1775) (27314)
Resultaten desk research van wat er in het buitenland gebeurt t.a.v. 2 en 3G in beeld brengen en z.s.m. richting de Kamer sturen.	Parlementaire agenda [16-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5313)	Brief [17-01-2022] - Rapportage effectiviteit ctb, Debat over de ontwikkelingen rondom (2022Z00605) (27172)
Eind december ga ik u een schets geven waarin ik aangeef hoe het juridisch instrumentarium voor het jaar 2022 eruit zou moeten zien. (Stoffer, SGP)	Parlementaire agenda [16-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5313)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295 , nr. 1638) (27066)
Wijkaanpak: in 30 gemeenten is dat het meest geconcentreerd. Dat zijn we nu verder aan het uitwerken met de GGD'en. Ik kom daar graag nader op terug. (Stoffer, SGP)	Parlementaire agenda [16-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5313)	Brief [14-01-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295 , nr. 1717) (27161)
Stand van zaken innovatieve behandelingen: Ik geef de korte versie en zeg toe dat ik in de volgende brief een wat langere versie zal geven. (Paternotte, D66 en De Vries, VVD)	Parlementaire agenda [16-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5313)	Brief [26-11-2021] - Maatregelenbrief COVID-19 van 26 november 2021 (25295 , nr. 1560) (26966)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Dat maakt dat ik de toezegging gestand moet doen die ik heb gedaan in het vorige debat, namelijk dat we eind december een schets geven van de wetgevende grond onder de te nemen maatregelen (EK).	Parlementaire agenda [23-11-2021] - Plenair debat 35899 - Goedkeuringswet derde verlenging geldingsduur Twm COVID-19 (5310)	Brief [14-12-2021] - Afschrift TK Stand van Zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (27065)
Aan het einde van het jaar zult u een beleidsagenda ontvangen rondom pandemische paraatheid. Ik ga ervan uit dat we dat in gezamenlijkheid zullen bespreken met een beleidsreactie op dat andere rapport, namelijk van Bekedam, waaraan de heer Nicolai refereert. Daarnaast ga ik ervan uit dat uit alle evaluatieve onderzoeken, onder andere van de OVV, ook heel veel lessen te trekken zijn voor een verbeterde pandemische paraatheid. Dit zal volgend jaar dus gewoon een grootthema worden. (EK en Nicolai, PvdD)	Parlementaire agenda [23-11-2021] - Plenair debat 35899 - Goedkeuringswet derde verlenging geldingsduur Twm COVID-19 (5310)	Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584)
Aan het einde van het jaar zou ik sowieso 'u' dat heb ik in het vorige debat toegezegd aan onder anderen mevrouw De Boer, meen ik, maar volgens mij ook aan mevrouw Prins 'u' een schets geven van het juridisch instrumentarium dat het kabinet nodig acht voor het komende jaar. (EK, De Boer (GroenLinks) en Prins (CDA))	Parlementaire agenda [23-11-2021] - Plenair debat 35899 - Goedkeuringswet derde verlenging geldingsduur Twm COVID-19 (5310)	Brief [14-12-2021] - Afschrift TK Stand van Zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (27065)
Grapperhaus: Ik wil de brief over het blokkeren van de CTB's hier expliciet toezeggen. Wij zeggen u toe dat we daar in een brief op terugkomen. (EK, Baay (50Plus) en De Bruijn (VVD))	Parlementaire agenda [23-11-2021] - Plenair debat 35899 - Goedkeuringswet derde verlenging geldingsduur Twm COVID-19 (5310)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
De kwestie van vervelbepaling: ik ga er gewoon schriftelijk op terugkomen. Ik zie dat mijn overtuigingskracht vanavond in de richting van de heer Nicolai op dit punt gewoon onvoldoende is. Ik ga hier schriftelijk op terugkomen. (EK, Nicolai (PvdD))	Parlementaire agenda [23-11-2021] - Plenair debat 35899 - Goedkeuringswet derde verlenging geldingsduur Twm COVID-19 (5310)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
De beleidsreactie op dit advies (griep) zult u, zoals gebruikelijk, binnen uiterlijk drie maanden ontvangen, waarbij ik bezie wat de gevolgen zijn voor de griepvaccinatie vanaf 2022.		Brief [23-05-2022] - Stand van zaken rotavirus - griep - en HPV-vaccinatie (32793, nr. 607) (27720)
In het vierde kwartaal van 2021 zal ik uw Kamer weer informeren over de voortgang en verder inzichten van de evaluatie.	Brief [18-10-2021] - Voortgangsbrief «De Juiste Zorg Op de Juiste Plek» (29689, nr. 1132) (26775)	Brief [20-12-2021] - Update Lerende evaluatie Juiste Zorg op de Juiste Plek (29689, nr. 1137) (27113)
Formeel loopt Volwaardig Leven eind 2021 af. Tijdens de duur van het programma is een monitor uitgevoerd, gericht op de resultaten van het programma. Ik verwacht u deze monitor als eindrapportage voor Kerst te kunnen toesturen.	Brief [19-11-2021] - Verzamelbrief gehandicaptenzorg Wlzm (24170, nr. 249) (26918)	Brief [04-02-2022] - Eindrapportage Programma Volwaardig Leven (24170, nr. 253) (27268)
Stand van zaken acties en concrete interventies ongenoegzaam gebruik geneesmiddelen onder studenten	Brief [15-11-2021] - Aanpak oneigenlijk gebruik geneesmiddelen onder studenten (29477, nr. 734) (26893)	Brief [30-06-2022] - Aanpak oneigenlijk gebruik ADHD-medicatie (29477, nr. 773) (27914)
Begin 2022 wordt de TK geïnformeerd over de uitkomsten van het gesprek met de initiatiefnemers van de notitie sporten met een handicap	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)	Brief [14-03-2022] - Reactie notitie «Sport en bewegen voor mensen met een beperking vanzelfsprekend in 2030!» (30234, nr. 296) (27420)
De staatssecretaris zal de Kamer de stand van zaken melden over de uitvoering van de motie-Klaver over de uitbreiding van het aantal crisissplekken. (Westerveld, GL)	Parlementaire agenda [29-11-2021] - Wetgevingsoverleg JEUGD (5287)	Brief [18-03-2022] - Actuele ontwikkelingen in het jeugdbeleid (31839, nr. 816) (27439)
De staatssecretaris zal schriftelijk reageren op het onderzoek De jeugdhulpverlening aan het woord van de SP (Kwint, SP)	Parlementaire agenda [29-11-2021] - Wetgevingsoverleg JEUGD (5287)	Brief [18-03-2022] - Actuele ontwikkelingen in het jeugdbeleid (31839, nr. 816) (27439)
De staatssecretaris zal vragen over de traumatherapie schriftelijk beantwoorden. (Kuiken, PvdA)	Parlementaire agenda [29-11-2021] - Wetgevingsoverleg JEUGD (5287)	Brief [18-03-2022] - Actuele ontwikkelingen in het jeugdbeleid (31839, nr. 816) (27439)
De staatssecretaris zal samen met de minister voor Basisonderwijs de Kamer informeren over de uitkomsten van de pilots over dyslexie in het onderwijs. (Peters, CDA)	Parlementaire agenda [29-11-2021] - Wetgevingsoverleg JEUGD (5287)	Brief [20-12-2021] - Onderzoek naar consequenties overheveling zorg voor ernstige enkelvoudige dyslexie naar het onderwijs (34638, nr. 9) (27097)
De staatssecretaris zal een vraag van mevrouw Westerveld over de brandweerfunctie van het OZJ ook schriftelijk beantwoorden. (Westerveld, GL)	Parlementaire agenda [29-11-2021] - Wetgevingsoverleg JEUGD (5287)	Brief [18-03-2022] - Actuele ontwikkelingen in het jeugdbeleid (31839, nr. 816) (27439)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
MP Rutte: We hebben natuurlijk langere tijd te maken met een vorm van coronabestrijding, zij het hopelijk niet met deze heftigheid. Dat willen we ook met sociale partners doen, met deskundigen, maar zeker ook in heel nauwe samenspraak met de TK. Daar zullen we op 14 december een brief over sturen. (Van Houwelingen, FVD)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Omtzigt: blijft er maar één strategie over (aantal besmettingen zo laag mogelijk houden)? Rutte: we nemen dat allemaal mee in de strategie, waarover we ook met de Kamer in gesprek zijn, op basis van de brief van 14 december. Omtzigt (Lid Omtzigt)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Reflectie op de vijf thema's: om het proces op een goede manier in te richten, wil ik u in de brief van 14 december nader informeren over hoe we dit proces doen.	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Signaalwaarden: we zullen het OMT vragen om daar opnieuw op te reflecteren. Dat is het eerste thema in de reflectie: de interventiesystematiek; vanaf welk moment tref je maatregelen.	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Wij willen met een start daartoe komen, eigenlijk nog aan het einde van dit jaar, met een beleidsagenda rondom pandemische paraatheid. De manier waarop we dat proces willen vormgeven, wil ik u graag schetsen in de Kamerbrief van 14 december.	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584)
UWV/Optimalisatie inzet van zorgpersoneel: nadere verkenning voor praktische oplossingen, zodat we voor de tweede helft van deze winter al kunnen kijken wat we van die ideeën zouden kunnen benutten. Den Haan (Fractie Den Haan)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [12-04-2022] - Kamerbrief Eindadvies van de Taskforce Ondersteuning optimale inzet zorgverleners (31765, nr. 637) (27564)
Ik wil vrijdag met een uitgewerkt plan voor een boosteroffensief naar uw Kamer komen. Het plan van aanpak waarin dit vervat is, willen we aanstaande vrijdag aan de Kamer doen toekomen.	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [03-12-2021] - Plan van aanpak «boosteroffensief» (2021Z22587) (26999)
Ook op het onderzoek van Cees Hertogh over sterfte in verpleeghuizen wil ik schriftelijk terugkomen, want ik denk dat de conclusie dat de sterfte vergelijkbaar is met vorige golven, iets te hoekig is getrokken. Omtzigt (Lid Omtzigt)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [14-01-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Reflecteren op de aanpak zoals we die nu hebben. Doen we de goede dingen? Doen we de dingen goed? Aan het eind van januari willen we daar graag een brief over sturen. (Gündoğan, Volt)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Ook is gevraagd naar mogelijkheden om tijdelijk personeel binnen te halen. De heer Van der Staaij heeft daarnaar gevraagd. Wordt die mogelijkheid voldoende benut? Ik vind dat een terechte vraag. Ik zou nu «ja» kunnen zeggen en dan kunnen oplossen wat we allemaal doen, maar ik vergeet daarbij zonder twijfel een aantal mogelijkheden die we nog niet benutten. Dus laten we daar echt heel creatief en grondig naar kijken. (Van der Staaij, SGP)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [12-04-2022] - Kamerbrief Eindadvies van de Taskforce Ondersteuning optimale inzet zorgverleners (31765, nr. 637) (27564)
Ik zou u heel graag vrijdag al laten weten op welke manier mensen zich kunnen melden als ze gewoon willen helpen met prikken. (Van der Staaij, SGP)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [03-12-2021] - Plan van aanpak «boosteroffensief» (2021Z22587) (26999)
Daarom wil ik in het kader van de reflectie op de aanpak van nu voor de tweede helft van de winter een taskforce aan het werk zetten, niet alleen op het thema van de centering van zorgcapaciteit in een regio maar ook op het thema van het optimaliseren van de inzet van zorgpersoneel, juist in deze fase, tussen instellingen, van buiten naar binnen en met verkorte opleidingstrajecten, en alles wat daarmee samenhangt. Daar wil ik een aparte taskforce op zetten, en de uitkomst daarvan betrekken we dan bij de herijking van onze aanpak, eind januari.	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [12-04-2022] - Kamerbrief Eindadvies van de Taskforce Ondersteuning optimale inzet zorgverleners (31765, nr. 637) (27564)
Testverplichting reizigers uit zuidelijk Afrika: wij hebben het in overweging. Ik wil de uitkomst van die overweging heel graag met de Kamer delen. Dat zullen we echt op korte termijn doen. We gaan er niet maanden over zitten vergaderen.	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Actie om zelftesten onderdeel te maken van het totale testlandschap: ik denk dat die vrijdag de deur uitgaat. Die communicatie moet sneller en in een keer goed, daarom ga ik daar nu niet op improviseren. Die komt gewoon vrijdag. (Van Esch, PvdD)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Op 1G komen we volgende week uitvoering terug. (Van den Berg, CDA)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [24-11-2021] - Overwegingen 1G (25295, nr. 1557) (26946)
Brief over aantallen en effectiviteit Coronamedicatie: Zeker, met alle beperkingen die dat met zich meebrengt. Qua effectiviteit, omdat de EMA dat vaak nog niet heeft vastgesteld. Qua aantallen, omdat ik dat tijdens een onderhandeling liever niet doe. Ik zal daar bij de volgende voortgangsbrief een update over geven. (Van den Berg, CDA)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Ik kan uw Kamer melden dat deze evaluatie bijna is afgerond. De verwachting is dat het rapport over het geA ntensiveerde contact met de veldpartijen via de Coronaberaden en de voorraadmonitoring van het Landelijk coördinatiecentrum Geneesmiddelen in januari 2022 aan uw Kamer zal worden gezonden.	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)	Brief [02-11-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1468) (26833)
Naar aanleiding van de update van de kwartiermaker over de rol van huisartsen in de transgendorzorg: De kwartiermaker doet ook een aantal voorstellen richting onder meer de stuurgroep transgendorzorg en ondergetekende. Ik zal op korte termijn met partijen in de stuurgroep verkennen wat de mogelijkheden op dit gebied zijn en daar in mijn volgende brief aan uw Kamer over de stand van zaken in de transgendorzorg op terugkomen.	Brief [24-11-2021] - Voortgangsbrief transgendorzorg (31016, nr. 346) (26942)	Brief [09-05-2022] - Voortgangsbrief transgendorzorg (Eerste Kamer) (27636); Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584) (25295, nr. 1836) (27580)
Naar aanleiding van de motie-Simons/Gündoğan (35925XVI, nr. 104): Ik zal - met de intentie mijnerzijds om tot afspraken over verlenging tot 31 december 2022 te komen - hierover de komende periode in gesprek gaan met ZN en de kwartiermaker. En hoewel ik denk dat cliënten en zorgverleners al zeer intensief worden betrokken bij de opdracht van de kwartiermaker, zal ik ook met ZN en de kwartiermaker over het verzoek uit de motie op dit punt spreken. In mijn volgende brief over transgendorzorg, die ik in het eerste kwartaal van 2022 aan uw Kamer zal sturen, zal ik u over het resultaat hiervan informeren	Brief [24-11-2021] - Voortgangsbrief transgendorzorg (31016, nr. 346) (26942)	Brief [09-05-2022] - Voortgangsbrief transgendorzorg (Eerste Kamer) (27636); Brief [09-05-2022] - Voortgangsbrief transgendorzorg (31016, nr. 349) (27637)
De staatssecretaris zal schriftelijk reageren op het onderzoek De jeugdhulpverlener aan het woord van de SP.		Brief [13-05-2022] - Hervormingen jeugdzorg (31839, nr. 853) (27675)
In het eerste kwartaal van 2022 ontvangt uw Kamer naar verwachting een volgende voortgangsbrief over de transgendorzorg	Brief [24-11-2021] - Voortgangsbrief transgendorzorg (31016, nr. 346) (26942)	Brief [09-05-2022] - Voortgangsbrief transgendorzorg (Eerste Kamer) (27636); Brief [09-05-2022] - Voortgangsbrief transgendorzorg (31016, nr. 349) (27637)
Mochten de resultaten van het eerste deel van het onderzoek -de overeenkomst met HA/RGA- nog niet in het eerste kwartaal van 2022 definitief zijn dan deel ik met u uiterlijk aan het einde van dat kwartaal de stand van zaken van dat moment.	Brief [25-10-2021] - Stand van zaken aanvullend onderzoek inkopen PBM (32805, nr. 122) (26803)	Brief [21-03-2022] - Stand van zaken eerste deelrapport onderzoek inkoop persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) (32805, nr. 131) (27454)
Scenario's voor de lange termijn: Hoe kun je die zorg dusdanig opschaalbaar maken dat je de reguliere zorg minder belast dan nu? Dat zal onderdeel moeten zijn van de aanpak die mee kan ademen met de door de KNAW geschetste scenario's. Daar komen we op terug in het eerste kwartaal.		Brief [13-06-2022] - Afschrift TK brief Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (Eerste Kamer) (27825); Brief [13-06-2022] - Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (25295, nr. 1883) (27826)
De uitdagingen rond de kwaliteit en effectiviteit van zorg vragen om een breder perspectief. Ik bereid daarom een visie en agenda voor, voor de versterking van de kwaliteit en effectiviteit van zorg. Ik wil uw moties daar in samenhang in meenemen en beantwoorden.		Brief [29-06-2022] - Visie en agenda kwaliteit van zorg: toegang tot goede zorg voor iedereen (31765, nr. 648) (27902)
Naar aanleiding van een vraag van het lid Prins (CDA) over de regionale doorzettingsmacht in relatie tot de wachttijden in de ggz, zegt de staatssecretaris van VWS de Kamer toe de vraag naar helderheid over hoelang de stappen in het opschalingsmodel mogen duren, mee te geven aan betrokken partijen.	Parlementaire agenda [09-11-2021] - MO stavaza reparatie wetgeving gedwongen zorg (5295)	Brief [09-05-2022] - Schriftelijk Overleg (SO) inzake Stand van zaken wachttijden geestelijke gezondheidszorg (27642)
De TK wordt voor de zomer 2022 geïnformeerd over de verkenning verdiepingsslag naar toekomstig sportbeleid (voorbereidings- tot en met analysefase) en ontvangt een update van het hieraan verbonden transitieproces.	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief Verdiepingsslag advies «Opstelling op het speelveld» (30234, nr. 289) (26947)	Brief [16-05-2022] - Verzoek commissie VWS om stand van zakenbrief over het verwezenlijken van een sportwet (30234, nr. 300) (27683)
Over de uitwerking van het plan voor een ijzeren voorraad persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) en hulpmiddelen (het 'dijkenmodel') wordt uw Kamer medio volgend jaar nader geïnformeerd.	Brief [10-12-2021] - Goederen, nr. exit, nr. strategie noodvoorraad beschermingsmiddelen, (32805, nr. 128) (27035)	Brief [30-05-2022] - Stand van zaken beleid geneesmiddelen en medische hulpmiddelen (29477, nr. 754) (27737)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
U zegt toe de Kamer begin 2022 te informeren over het aanvullend onderzoek naar hoe de voorlichting over lachgas voor ouders van jongeren met een Turks-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse achtergrond en/of jongeren met een praktische opleidingsachtergrond verbeterd kan worden.	Brief [17-12-2021] - VSO Ontwerpbesluit lachgas (35954, nr. 2) (27092)	Brief [12-04-2022] - antwoord op vragen Verslag schriftelijk overleg inzake Ontwerpbesluit lachgas (35954, nr. 3) (27563)
De staatssecretaris informeert de Kamer over de gang van zaken rondom de eindverantwoordelijkheid bij de dossiers die onder behandeling zijn bij de Unit Complexe Zorgvragen (Westerveld)	Parlementaire agenda [09-11-2021] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5189)	Brief [16-12-2021] - Toezeggingen uit commissiedebat ggz, maatschappelijke opvang en Suicidepreventie (25424, nr. 597) (27069)
De staatssecretaris informeert de Kamer over wanneer partijen denken een oplossing te hebben voor het probleem rondom ANW-diensten (Smals/Van den Berg)	Parlementaire agenda [09-11-2021] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5189)	Brief [16-12-2021] - Toezeggingen uit commissiedebat ggz, maatschappelijke opvang en Suicidepreventie (25424, nr. 597) (27069)
De staatssecretaris informeert de Kamer het komende half jaar over de voortgang van het zorgprestatie-model en de evaluatie van de NZa. (Smals)	Parlementaire agenda [09-11-2021] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5189)	Brief [22-06-2022] - Monitor contractering ggz en handhavingsmogelijkheden NZa (25424, nr. 617) (27869)
De staatssecretaris informeert de Kamer voor het wetgevingsoverleg Wlz over hoe de gemeenten een plek moeten krijgen binnen de hervormingsagenda jeugd, specifiek voor de doelgroep die niet in de Wlz wordt opgenomen. (Westerveld)	Parlementaire agenda [09-11-2021] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5189)	Brief [14-12-2021] - Aanpak Herstel en perspectief voor de jeugd (Eerste Kamer) (27059)
De staatssecretaris informeert de Kamer over de informatie over psychofarmaca die beschikbaar is. (Agema)	Parlementaire agenda [09-11-2021] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5189)	Brief [16-12-2021] - Toezeggingen uit commissiedebat ggz, maatschappelijke opvang en Suicidepreventie (25424, nr. 597) (27069)
De staatssecretaris neemt in zijn brief ook mee of er een onderscheid gemaakt kan worden bij de meldingen over verward gedrag naar of er wel/niet een misdrijf is gepleegd danwel er sprake is van gewoon verward gedrag (Agema)	Parlementaire agenda [09-11-2021] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5189)	Brief [16-12-2021] - Toezeggingen uit commissiedebat ggz, maatschappelijke opvang en Suicidepreventie (25424, nr. 597) (27069)
De staatssecretaris informeert de Kamer over de overgang tussen de Wfz en Wvvgz en het tekort aan zware beveiligde bedden aantallen. (Van den Berg)	Parlementaire agenda [09-11-2021] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5189)	Brief [16-12-2021] - Toezeggingen uit commissiedebat ggz, maatschappelijke opvang en Suicidepreventie (25424, nr. 597) (27069)
Zoals gezegd, is er wel een alternatief - de vrijwillige optie - waarmee voor een deel tegemoet gekomen kan worden aan de motie van uw Kamer. De haalbaarheid van deze vrijwillige optie laat ik onderzoeken en hier informeer ik uw Kamer later over	Brief [04-07-2022] - Verzamelbrief COVID-19 (27933)	
Als ik de bevindingen heb, informeer ik uw Kamer hierover. Ik verwacht dat de eerste helft van januari te kunnen doen.	Brief [14-01-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)	
Het streven is om inhoudelijk op het advies te reageren gelijktijdig met de kabinetsreactie op het WRR-rapport 'Kiezen voor houdbare zorg', dat uw Kamer 20 september jl. al heeft ontvangen. Zoals eerder aangegeven in de beantwoording van de vragen van de leden Paulusma en Van der Laan over het WRR-rapport (Kamerstuk 39206, nr. 368), is het aan een volgend kabinet om inhoudelijk te reageren op de aanbevelingen van de WRR. Uw Kamer zal de kabinetsreactie op het WRR-rapport naar verwachting in het voorjaar van 2022 ontvangen.	Brief [03-06-2022] - Kabinetsreactie WRR rapport «Kiezen voor houdbare zorg» (35925XVI, nr. 192) (27779)	
De staatssecretaris informeert de Kamer over wanneer partijen denken een oplossing te hebben voor het probleem rondom ANW-diensten	Brief [16-12-2021] - Toezeggingen uit commissiedebat ggz, maatschappelijke opvang en Suicidepreventie (25424, nr. 597) (27069)	
De staatssecretaris informeert de Kamer voor het wetgevingsoverleg Wlz over hoe de gemeenten een plek moeten krijgen binnen de hervormingsagenda jeugd, specifiek voor de doelgroep die niet in de Wlz wordt opgenomen.	Brief [22-11-2021] - Voortgangsbrieven Jeugd (31839, nr. 812) (26927)	

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
3. Uitstroom forensische zorg naar reguliere ggz: 'Binnenkort ontvangt u een aparte brief met verschillende toezeggingen die ik tijdens dit debat heb gedaan. Hierin zal ook aandacht zijn voor bovengenoemd thema.		Brief [16-12-2021] - Toezeggingen uit commissiedebat ggz, maatschappelijke opvang en Suicidepreventie (25424, nr. 597) (27069)
Uitkomsten van de consultatiefunctie: 'Ik zal u begin volgend jaar informeren over de uitkomsten van dit overleg.		Brief [09-05-2022] - Brief inzake berichten over (voorgenomen) sluitingen en financiële positie van ggz-aanbieders (25424, nr. 608) (27632)
Inzet tweede onderzoeksbureau' Indien deze opdracht is bevestigd, zal ik deze uiteraard met uw Kamer delen	Brief [16-12-2021] - Reactie artikel de Volkskrant / Voortgang onderzoek inkoop PBM (32805, nr. 129) (27078)	Brief [05-07-2022] - Stand van zaken aanvullend onderzoek inkoop persoonlijke beschermingsmiddelen juli '22 (27936)
De TK wordt voor het einde van 2021 geïnformeerd over afspraken met NOC*NSF m.b.t. mogelijk noodzakelijke vervangingsinvesteringen in Thialf.	Brief [06-12-2021] - Nadere toelichting oordeel amendement 35925XVI, nr. 137 (35925XVI, nr. 159) (27004)	Brief [22-12-2021] - Invulling amendement financiële steun Thialf (35925XVI, nr. 165) (27123)
De TK ontvangt in januari een schriftelijke reactie op de notitie sporten met een handicap. (Van Nispen/Westerveld/Vd Laan)	Parlementaire agenda [02-12-2021] - WGO Sport en bewegen (5306)	Brief [14-03-2022] - Reactie notitie «Sport en bewegen voor mensen met een beperking vanzelfsprekend in 2030!» (30234, nr. 296) (27420)
De TK wordt geïnformeerd over het vergoeden van kosten van de vrijwilligers bij de Reddingsbrigade en over de financiering van het programma Het Strand Veilig na 2022 (Van Nispen/Rudmer Heerema)	Parlementaire agenda [02-12-2021] - WGO Sport en bewegen (5306)	Brief [19-04-2022] - verzamelbrief zwemvaardigheid en zwemveiligheid (30234, nr. 298) (27590)
De TK ontvangt voor de zomer van 2022 een update van het aanbod van zwemlessen voor kinderen met een beperking. (Maeijer)	Parlementaire agenda [02-12-2021] - WGO Sport en bewegen (5306)	Brief [19-04-2022] - verzamelbrief zwemvaardigheid en zwemveiligheid (30234, nr. 298) (27590)
Europese besluitvorming DCC: Dat moet deze week, komende week, duidelijk worden. Zodra we daar duidelijkheid over hebben, laat ik dat weten. (Van Esch)	Parlementaire agenda [15-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5325)	Brief [24-01-2022] - Regeling tot wijziging van de Tijdelijke regeling maatregelen COVID-19 en enkele andere regelingen in verband met het stellen van regels inzake het beperken van de geldigheidsduur van het coronatoegangsbewijs in geval van vaccinatie of herstel (25295, nr. 1741) (27210)
Er ligt een coalitieakkoord en daarin staat 300 miljoen voor pandemische paraatheid. Dat betekent dat de minister van VWS die over de ziekenhuizen gaat op dit punt met een stuk naar de Kamer zal komen om daar uitvoerig over te discussiëren. Pouw-Verweij (JA21)	Parlementaire agenda [21-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5326)	Brief [14-04-2022] - Beleidsagenda pandemische paraatheid (25295, nr. 1836) (27580); Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584)
Het anders organiseren van de acute as in de ziekenhuizen: laat ik dus in ieder geval toezeggen dat we dit daar dan uiteraard bij betrekken als dat verder wordt uitgewerkt. Den Haan	Parlementaire agenda [21-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5326)	Brief [13-06-2022] - Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (25295, nr. 1883) (27826)
Vaccinatie: ik ben er een extra project van aan het maken om te kijken of we huisartsen zouden kunnen vragen om iets extra's te doen voor hun 50-plussers om ze te bereiken en om hen over hun laatste twijfels of aarzelingen heen te helpen. Dat is work in progress. Daar kom ik op terug wanneer het project af is. Paternotte (D66)	Parlementaire agenda [21-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5326)	Brief [14-01-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Ik wil dat laten ingaan op hetzelfde moment als Europa, dus 1 februari. Dat betekent dat u van het kabinet voorstellen kunt verwachten voor het terugbrengen van de geldigheidsduur van de vaccinatiebewijzen om tot een coronatoegangsbewijs te komen. Agema (PVV), Paternotte (D66) en De Vries (VVD)	Parlementaire agenda [21-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5326)	Brief [24-01-2022] - Regeling tot wijziging van de Tijdelijke regeling maatregelen COVID-19 en enkele andere regelingen in verband met het stellen van regels inzake het beperken van de geldigheidsduur van het coronatoegangsbewijs in geval van vaccinatie of herstel (25295, nr. 1741) (27210)
Waarom zullen we niet die stap naar voren zetten om ook daar de bescherming te verbeteren en dus ook voor jongeren die boosterpijken ter beschikking te stellen? Daar zal ik een spoedadvies over aanvragen. Ook die wil ik meenemen in de aanpassing van de coronatoegangsbewijzen. De Kamer	Parlementaire agenda [21-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5326)	Brief [15-03-2022] - Stand van Zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1819) (27430)
Scenario's ziekenhuisbezetting en opschaling: ik wil u daar in de eerste helft van januari uiteraard over informeren, tenzij het al eerder noodzakelijk is om een deel van die plannen in gang te zetten. Dan zal ik u daar natuurlijk eerder over informeren. De Vries (VVD), Paternotte (D66) en Kuiken (PvdA)	Brief [28-01-2024] - Informatie n.a.v. technische briefing (5326)	Brief [14-01-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Dat is de belofte om aan het einde van januari te komen met een langetermijnbrief, die op z'n minst uitspraken doet over de vraag hoe de tweede helft van deze winter zo veilig mogelijk en zo open mogelijk door te komen. Die brief biedt ook alvast een doorkijk naar de daadwerkelijke langetermijnbrief voor de komende winter. Kamer		Brief [08-02-2022] - Korte termijn aanpak COVID-19 en Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (27280)
Eind februari een echte langetermijnbrief aanpak op tafel leggen. Kamer		Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (27534)
Met de langere termijn aanpak voor de volgende winter wil ik komen in februari. (Stoffer, SGP)		Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (27534)
Eind maart vind ik dat het plan rondom de pandemische paraatheid er zou moeten liggen, voor de pandemie na covid, waarop we voorbereid dienen te zijn. (Kamer)		Brief [14-04-2022] - Beleidsagenda pandemische paraatheid (25295, nr. 1836) (27580); Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584)
Daarnaast gaat het niet alleen om de covidpandemie; je wilt ook lessen trekken voor volgende pandemieën. Daar hebben we ook vaker over gesproken. Daarmee wil ik in maart komen. Daarbij zullen we het gesprek aangaan met een maatschappelijke klankbordgroep. Stoffer (SGP)		Brief [14-04-2022] - Beleidsagenda pandemische paraatheid (25295, nr. 1836) (27580); Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584)
Tijdpad 2G-vragen: aan het einde van de eerste week na het reces, dat is de veertiende, wil ik de brief bij uw Kamer hebben liggen met de beantwoording van alle vragen die zijn gesteld over de nadere modellering, de impact van omikron, de aanpassing van het coronatoegangsbewijs en de implicatie van de booster. (De Kamer)		Brief [04-02-2022] - Beantwoording Inbreng feitelijke vragen 'Rapport over de effectiviteit van verschillende toepassingen van het Coronatoegangsbewijs (2022Z02058) (27260)
Ter beschikking stellen van zelftesten voor de groepen 3, 4 en 5: we hebben dat op dit moment onder schot en we komen er in de brief van 14 januari op terug. (Paternotte (D66))		Brief [14-01-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Lange termijn i.r.t. het besluitvormingsproces: we komen met een voorstel voor de manier waarop we de debatten voeren en we zullen ook goed nagaan wat dat betekent voor het OMT-advies en hoe dat zich verhoudt tot de besluitvorming. (Westerveld, GL)		Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (27534)
Wat betreft de implicaties van de omikronvariant voor de vaccineffectiviteit: dat gaat iets meer tijd kosten. Ik zou daarom willen voorstellen om de brief die we op 23 december zouden sturen in de eerste week na het reces te sturen. (De Kamer)		Brief [15-03-2022] - Stand van Zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1819) (27430)
Ik heb al best veel gezegd over de inzet op desinformatie. We doen daar best veel op. Misschien is het goed als ik u in een volgende brief weer eens opnieuw informeer over onze aanpak van desinformatie. (De Kamer)		Brief [14-01-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Dan de beperking van de geldigheidsduur van een DCC: ik verwacht dat op korte termijn wel en ik houd u op de hoogte van hoe de hamer gaat vallen. Van Esch (PvdD)		Brief [31-01-2022] - Feitelijke vragen Tijdelijke regeling maatregelen COVID-19 en enkele andere regelingen i.v.m. met het stellen van regels inzake het beperken van de geldigheidsduur van het ctb in geval van vaccinatie of herstel (27230)
Ik vind in ieder geval dat het CTB in Nederland zich een beetje moet verhouden tot de discussie in Europa. Daartoe moeten alle bepalingen rondom de coronatoegangsbewijzen zich verhouden. Ik kom graag terug op hoe dat exact zal moeten. Van Esch (PvdD)		Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (27534)
Boostervaccin onderdeel maken van de coronapas bij het reizen: ik wil daarbij zo veel mogelijk aansluiten bij wat in Europa wordt afgesproken. Hoe dat er exact uit zal komen te zien, moet ik in de komende weken verder uitwerken. Dat zal ik uw Kamer doen toekomen. Simons (BU1)		Brief [14-01-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1717) (27161)
Het rapport: Bekedam verdient echt een aparte beleidsreactie en die komt nog voor de jaarwisseling. Dat heb ik u toegezegd en die toezegging wil ik ook gestand doen.		Brief [23-12-2021] - Voortgangsbijlage versterking zoöstenbeleid (25295, nr. 1711) (27137)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Op 14 december wil ik u laten weten wat het reflectietraject op de huidige aanpak is en dus ook wat we daarin willen actualiseren en wellicht herijken voor de tweede helft van deze winter, hoe we dat proces gaan inrichten. (Van Esch, PvdD)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
Daarnaast wil ik u nog voor het eind van het jaar een beleidsagenda sturen rondom pandemische paraatheid. Die gaat dus over de paraatheid voor pandemische zaken, als vervolg op de inzet in de begroting van VWS. Daarmee is het niet af, maar de verbinding moet zeker worden gezocht met alles wat we te doen hebben rondom zoonosen. (Van Esch, PvdD)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584)
Ik zal u voor het zomerreces op de hoogte brengen van de uitkomsten van mijn gesprekken met partijen over het doorvoeren van verbeteringen in het proces van machtigingen.		Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)
De TK zal nader worden geïnformeerd over de bekostiging van de palliatieve zorg op de lange termijn in de implementatie van het Nationaal Programma Palliatieve Zorg II	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Palliatieve Zorg (29509, nr. 75) (27112)	Brief [06-07-2022] - Verzamelbrief Wet langdurige zorg (27950)
De borging van de volwaardige positie van vrijwillige palliatieve zorg en netwerkcoördinatie in het stelsel van zorgwetten zal nader worden verkend.	Brief [20-12-2021] - Stand van zakenbrief Palliatieve Zorg (29509, nr. 75) (27112)	Brief [06-07-2022] - Verzamelbrief Wet langdurige zorg (27950)
We gaan het even heel precies in de brief zetten of de contactreductie van 20-25% is bereikt met het maatregelenpakket van november.	Parlementaire agenda [20-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5328)	Brief [15-02-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1775) (27314)
Effectiviteit van coronatoegangsbewijzen, de rol van generieke contactbeperkende maatregelen, normaliseren van het besluitvormingsproces en de hele communicatiecyclus. Daarin wordt meer gezegd in de herijking voor de langere termijn.	Parlementaire agenda [20-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5328)	Brief [08-02-2022] - Korte termijn aanpak COVID-19 en doorkijk lange termijn (2022Z02285) (27280)
Testbeleid en beleid t.a.v. 2G komen terug in aanpak korte en langere termijn.	Parlementaire agenda [20-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5328)	Brief [13-06-2022] - Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (25295, nr. 1883) (27826)
In de herijking die binnenkort naar de TK gaat komen we terug op rust, reinheid en regelmaat in de besluitvorming, inclusief de passende rol voor de TK.	Parlementaire agenda [20-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5328)	Brief [08-02-2022] - Korte termijn aanpak COVID-19 en doorkijk lange termijn (2022Z02285) (27280)
Zo snel mogelijk rapporteren over de belasting van de zorg in de volle keten (in kwalitatieve zin).	Parlementaire agenda [20-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5328)	Brief [15-02-2022] - Afschrift TK stand van zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (27313); Brief [15-02-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1775) (27314)
Hoe groot is de groep die geïnteresseerd is in eiwitvaccins? Dit kunnen we meenemen in een volgende brief aan de Kamer.	Parlementaire agenda [20-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5328)	Brief [15-03-2022] - Stand van Zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1819) (27430)
Modellen van het RIVM. De behoefte werd uitgesproken aan meer prognoses, ook op basis van andere aannames, en misschien ook het gebruik van andere modellen. Ik wil de Kamer graag toezeggen dat ik met het RIVM in gesprek ga om te kijken hoe wij naar een bredere modellering, en daarmee ook naar meer prognoses kunnen.	Parlementaire agenda [20-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5328)	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Het kabinet zal de aanbevelingen van de commissie Bekedam betrekken bij de beleidsagenda pandemische paraatheid. Die agenda zal dit voorjaar beschikbaar komen	Debat over de regeringsverklaring 2022	Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584)
Boosters 12- tot 18-jarigen: Ik verwacht volgende week een antwoord op de vraag (GR) en kom er dan op terug.	Parlementaire agenda [26-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5337)	Brief [11-02-2022] - Inzet boostervaccinatie 12- tot en met 17-jarigen (25295, nr. 1772) (27289)
Zorgverleners die vroeg in de pandemie covid hebben opgelopen en daar nog steeds klachten van hebben, long covid dus. Het streven is om in de eerstvolgende covidbrief nader te schetsen welke stappen we hierin willen zetten.	Parlementaire agenda [26-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5337)	Brief [25-02-2022] - Zorgprofessionals met post COVID klachten (25295, nr. 1813) (27371)
Eerste deelrapport OVV: dat zullen we uiteraard met de Kamer delen zodra het beschikbaar is.	Parlementaire agenda [26-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5337)	Brief [16-02-2022] - Aanbieding onderzoeksrapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid «Aanpak Coronacrisis, Deel 1» (2022Z02915) (27316)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
CTB's en testen: we gaan iedereen vragen om tussen 1 februari en 1 april een nieuw papieren bewijs aan te vragen. En dat is dan geldig voor 90 dagen. Dat komt opnieuw overeen met Europese regels. Ik zet erop in dat we deze mensen op het moment dat ze dat papieren bewijs eenmaal hebben, zullen faciliteren met een vervolg papieren bewijs als dat op dat moment nog steeds relevant is.	Parlementaire agenda [26-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5337)	Brief [15-02-2022] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1775) (27314)
In de volgende brief toelichten waarom de voorstellen die worden gedaan in de kortetermijnscenario's voor acute zorg, zoals het anders organiseren van de wijkverpleging, niet passend zouden zijn.	Parlementaire agenda [26-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5337)	Brief [08-02-2022] - Korte termijn aanpak COVID-19 en doorkijk lange termijn (2022Z02285) (27280)
De minister van VWS zegt, naar aanleiding van vragen van het lid Faber-van der Klashorst (PvV) toe de informatie over PCR-testen nogmaals naar de Kamer te sturen.	Parlementaire agenda [30-11-2021] - Plenair debat Inzet coronatoegangsbewijzen bij niet-essentiële detailhandel en niet-essentiële dienstverlening op publieke plaatsen (35.961) - NB: tijdstippen volgen nog (5317)	Brief [24-01-2022] - Schriftelijke vragen van het lid Faber-Van der Klashorst PVV (Eerste Kamer) (27203)
De minister van VWS zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden De Bruijn-Wezeman (VVD), Verkerk (ChristenUnie) en Karakus (PvdA), toe om in het eerste kwartaal van 2022 te komen met een plan van aanpak - de langetermijnstrategie - voor de wijze waarop moet worden omgegaan met de vijf scenario's van WRR en KNAW; daarbij zal ook worden ingegaan op de gevolgen voor de zorg, de pandemische paraatheid en het door het lid Verkerk geschetste paradigma.	Parlementaire agenda [23-11-2021] - Plenair debat 35899 - Goedkeuringswet derde verlenging geldingsduur Twm COVID-19 (5310)	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
De minister van VWS zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Janssen (SP) en De Boer (GroenLinks), toe zich in te zetten om bij de verlengingen van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm covid-19) sneller te handelen, door enerzijds het verlengings-KB eerder te publiceren - rekening houdend met het proportionaliteitsvereiste - en anderzijds daarna de goedkeuringswet in te dienen en anderzijds de vragen vanuit de Tweede Kamer over de goedkeuringswet zo spoedig mogelijk te beantwoorden.	Parlementaire agenda [23-11-2021] - Plenair debat 35899 - Goedkeuringswet derde verlenging geldingsduur Twm COVID-19 (5310)	Brief [14-12-2021] - Afschrift TK Stand van Zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (27065)
De minister van VWS zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Nicolai (PvdD), toe om in de voortgangsbrief van december (naar aanleiding van T03021) uitvoerig in te gaan op de suggestie van de heer Nicolai om een andere bepaling in de wet vast te leggen waarin staat dat de regels niet vervallen maar worden opgeschort.	Parlementaire agenda [23-11-2021] - Plenair debat 35899 - Goedkeuringswet derde verlenging geldingsduur Twm COVID-19 (5310)	Brief [14-12-2021] - Afschrift TK Stand van Zakenbrief COVID-19 (Eerste Kamer) (27065)
De minister van VWS zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Karakus (PvdA), toe om een overzicht te maken met wat er betreffende communicatie wordt gedaan om mogelijke polarisatie te voorkomen.	Parlementaire agenda [23-11-2021] - Plenair debat 35899 - Goedkeuringswet derde verlenging geldingsduur Twm COVID-19 (5310)	Brief [25-02-2022] - Beantwoording vragen Eerste Kamer inzake Verzamelbrief COVID-19-onderwerpenmaatregelen februari 2022 (Eerste Kamer) (27372)
De minister van VWS zegt, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Hattum (PvV), toe na te gaan in hoeverre hij de Kamer op een aanvullende, kwalitatieve manier kan informeren over onderliggend lijden bij ziekenhuisopname na een coronabesmetting.	Parlementaire agenda [23-11-2021] - Plenair debat 35899 - Goedkeuringswet derde verlenging geldingsduur Twm COVID-19 (5310)	Brief [14-02-2022] - Afschrift brief aanbieding 142e OMT advies en SMER (Eerste Kamer) (27309)
Voor het zomerreces wil ik u mijn plannen sturen om te komen tot een toekomstbestendige acute zorg. Het advies van de NZa zal ik hierbij betrekken, evenals een nadere analyse van feiten en cijfers omtrent de acute zorg die het RIVM dit voorjaar zal opleveren.	Brief [22-02-2022] - Toekomstbestendige acute zorg (29247, nr. 341) (27337)	Brief [15-03-2022] - Advies van de NZa inzake Passende acute zorg (29247, nr. 348) (27425)
Voor de zomer zal ik de Kamer informeren over de invulling van de afspraken uit het coalitieakkoord over het aanpakken van niet-integere zorgbestuurders.	Parlementaire agenda [03-02-2022] - Commissiedebat Zorgfraude (5209)	Brief [29-06-2022] - Aanpak niet-integere zorgaanbieders (28828, nr. 133) (27908)
De minister zal een aantal vragen meenemen in het wetsvoorstel integrere bedrijfsvoering zorgaanbieders (Wibz): In die wet wil ik aanvullende voorwaarden stellen aan winstuitkering in de zorg. Ik neem ook de dividenduitkering van de integrere zorgaanbieder mee, het geld dat in een jaar overblijft en daardoor niet hergebruikt wordt ('huis- tuin- en keukendividend'). 'Ik ben voornemens het MKB-panelgesprek om de regeldruk te bespreken met zorgaanbieders en de doenvormogentoeits voor het zomerreces te laten plaatsvinden. In het najaar de uitvoeringstoetsen door IGJ en de NZa, en vervolgens de internetconsultatie. Ik kan geen exacte datum aangeven wanneer het aan de Tweede Kamer wordt aangeboden omdat dat afhankelijk is van de advisering door de Raad van State. 'Ik ben voornemens in ieder geval de voorwaarden aan winstuitkering ook voor instellingen in de Jeugdwet te laten gelden.	Parlementaire agenda [03-02-2022] - Commissiedebat Zorgfraude (5209)	Brief [29-06-2022] - Aanpak niet-integere zorgaanbieders (28828, nr. 133) (27908)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Staatssecretaris zal de Kamer eind Q1 informeren over gesprekken gemeenten/VNG/Valente over het verbeteren van de kwaliteit van beschermd wonen en het toezicht daarop, en ook over stand van zaken en ambities op beschermd wonen.	Parlementaire agenda [03-02-2022] - Commissiedebat Zorgfraude (5209)	Brief [01-04-2022] - Stand van zaken doordecentralisatie beschermd wonen (29325, nr. 132) (27523)
De Kamer zal worden geïnformeerd over de controle door de IGJ van niet-gecontracteerde zorgaanbieders in de wijkverpleging.	Parlementaire agenda [03-02-2022] - Commissiedebat Zorgfraude (5209)	Brief [29-06-2022] - Aanpak niet-integere zorgaanbieders (28828, nr. 133) (27908)
Ik wil de NZa vragen hoe te komen tot een structureel zicht op zorgaanbieders, over alle zorgdomeinen heen, op basis van openbare data.	Parlementaire agenda [03-02-2022] - Commissiedebat Zorgfraude (5209)	Brief [29-06-2022] - Aanpak niet-integere zorgaanbieders (28828, nr. 133) (27908)
Over het initiatief van de VNG om proeftuinen in andere regio's te starten kan ik geen garanties geven, maar ik beloof u mij in te spannen om te zien wat daarvoor gaat lukken bij de Voorjaarsnota, want ik vind het wel heel belangrijk.	Parlementaire agenda [03-02-2022] - Commissiedebat Zorgfraude (5209)	Brief [29-06-2022] - Aanpak niet-integere zorgaanbieders (28828, nr. 133) (27908)
Na ontvangst van de rapportage van het RIVM inzake de kosteneffectiviteit van het gordelroosvaccin wordt de Kamer zo spoedig mogelijk geïnformeerd over de update van de analyse van de kosteneffectiviteit en de daaruit volgende conclusies.	Brief [21-02-2022] - Uitstelbrief Update kosteneffectiviteitsanalyse gordelroosvaccin (32793, nr. 580) (27327)	Brief [19-05-2022] - Verzoek om een brief over de uitvoering van een motie over het beschikbaar maken van het gordelroosvaccin (32793, nr. 605) (27694)
De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden De Boer (GroenLinks) en Prins (CDA), toe dat hij de Kamer voor de kerst een brief zal sturen met beschouwingen over een aanpassing van de Wet publieke gezondheid voor de huidige covid-19-crisis.	Parlementaire agenda [13-07-2021] - Plenaire Behandeling Tijdelijke bepalingen in verband met maatregelen ter bestrijding van de epidemie van COVID-19 voor de langere termijn (verlenging Tijdelijke wet maatregelen COVID-19) 35526 (5283)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Nicolai (PvdD), toe dat hij de vervalbepaling van artikel VIII van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 nader zal beschouwen om te bezien of dit een opschortingsbepaling kan worden. De Kamer zal daarover geïnformeerd worden.	Parlementaire agenda [13-07-2021] - Plenaire Behandeling Tijdelijke bepalingen in verband met maatregelen ter bestrijding van de epidemie van COVID-19 voor de langere termijn (verlenging Tijdelijke wet maatregelen COVID-19) 35526 (5283)	Brief [14-12-2021] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1638) (27066)
De TK ontvangt binnenkort de strategische aanpak voor de midden en lange termijn voor de sport als gevolg van COVID-19.	Brief [14-02-2022] - antwoorden op de vragen van het lid Rudmer Heerema (VVD) over de toekomst van de sportsector (2021Z24114), (27296)	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Nadenken over een langetermijnbeleid. Daarover informeer ik de Kamer eind deze week en ik kom daar straks aan het einde nog op terug.	Parlementaire agenda [01-02-2022] - Wetsbehandeling Goedkeuring van het Besluit houdende de 4e verlenging van de geldingsduur van de bepalingen TWMCVID-19 (5345)	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Omtzigt: Het is nu wel degelijk zinvol om samen met andere lidstaten tegen de EC te zeggen: 'Oké, we gaan akkoord met de gedelegeerde handeling voor intra-Europees reisverkeer, maar wilt u die alstublieft één jaar geldig laten zijn?' Minister Kuipers: Ik vind het een welkom advies. Ik wil het graag meenemen en ik zal erop terugkomen.	Parlementaire agenda [01-02-2022] - Wetsbehandeling Goedkeuring van het Besluit houdende de 4e verlenging van de geldingsduur van de bepalingen TWMCVID-19 (5345)	Parlementaire agenda [09-03-2022] - CD debat Verordening verlenging digitaal Covid certificaat (5358)
We hebben het [OVV]-rapport pas net, net als u. We moeten dat nog in het kabinet bespreken, dus we komen daar op een later moment op terug. Dat zal in de loop van maart zijn.	Parlementaire agenda [16-02-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5351)	Brief [01-04-2022] - afschrift TK brief Kabinetsreactie onderzoeksrapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid «Aanpak Coronacrisis, Deel 1» (27532)
Lessen uit rapport Ovv t.a.v. communicatie en contact houden met burgers om draagvlak voor het beleid te hebben betrekken bij langetermijnstrategie. Minister Kuipers: Ik dank mevrouw Bikker. We zullen dit gezamenlijk meenemen.	Parlementaire agenda [16-02-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5351)	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Er was een vraag van mevrouw Van den Berg over de financiering van een TNO-project met betrekking tot meetapparatuur voor virussen in de lucht. Er wordt samen met EZK en Health-Holland naar een voorstel van TNO gekeken. Daar komen wij in een volgend debat graag op terug.	Parlementaire agenda [16-02-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5351)	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Mevrouw Tielen vroeg naar een overzicht van de maatregelen. Dat zal ik graag doen toekomen bij de volgende stand-van-zakenbrief.	Parlementaire agenda [16-02-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5351)	Brief [15-03-2022] - Stand van Zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1819) (27430)
De heer Hijink wijst op het verzoek van de Kamer om de correspondentie met het OMT toe te sturen, naast de conceptadviezen. Ik zal dat van harte doen toekomen. Dat doe ik tezamen met de OMT-adviezen. Dat kan in maart.	Parlementaire agenda [16-02-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5351)	Brief [13-04-2022] - Verzoek inzake de door het ministerie gedane tekstsuggesties en verduidelijkende vragen op OMT-adviezen (25295, nr. 1832) (27572)
Mevrouw Van der Plas (BBB): (Juridische status maatregelen). Dus de EK hoeft dit niet goed te keuren, maar het wordt wel behandeld en het wordt wel goedgekeurd. Waarom moet het dan A/berhaupt naar de Eerste Kamer, als het niet hoeft. Minister Kuipers: Daar zal ik u separaat op antwoorden, maar het heeft een juridische status.	Parlementaire agenda [16-02-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5351)	Brief [15-03-2022] - Stand van Zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 1819) (27430)
DCC: Omtzigt: De aanvullende vraag was nog of eüberhaupt een juridische basis was voor de gedelegeerde handeling die gedaan is, waardoor een boostervaccinatie noodzakelijk werd en de termijn van de vaccinatie ingekort werd. Minister Kuipers: Dat wil ik graag schriftelijk doen.	Parlementaire agenda [16-02-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5351)	Brief [03-03-2022] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoeken en vragen betreffende de verlenging van de EU-verordening Digitaal (22112, nr. 3303) (27377)
Mevrouw De Boer (GroenLinks): Ik heb de toezegging graag altijd zo concreet mogelijk. Kunnen wij in maart een brief tegemoetzien van de minister, waarin de hoofdlijnen van de tussenwet uiteengezet worden? Is dat de toezegging die gedaan wordt? Minister Kuipers: Het antwoord is 'ja'.	Parlementaire agenda [21-02-2022] - Debat Goedkeuringswet vierde verlenging geldingsduur Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (35.979) / Wijziging wet Publieke Gezondheid i.v.m. Coronavirus 35401 (5350)	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)
Voor 1 mei 2022 komt het kabinet met een eerste uitwerking van de plannen uit het coalitieakkoord voor een integrale benadering voor zwangerschap, abortuszorg en geboorte	Parlementaire agenda [02-02-2022] - (Tweede termijn) Voorstel van wet van de leden Paternotte, Kuiken, Ellemet en Tellegen tot wijziging van Wet afbreking zwangerschap in verband met het afschaffen van de verplichte minimale beraadtermijn voor de afbreking van zwangerschappen (5346)	Brief [08-07-2022] - Visie op preventie en ondersteuning bij onbedoelde zwangerschappen (27977)
Het kabinet informeert de Kamer over het RIVM-onderzoek in het kader van de Monitor Onbedoelde zwangerschappen (inclusief een appreciatie) en over de lopende onderzoeken bij ZonMw	Parlementaire agenda [02-02-2022] - (Tweede termijn) Voorstel van wet van de leden Paternotte, Kuiken, Ellemet en Tellegen tot wijziging van Wet afbreking zwangerschap in verband met het afschaffen van de verplichte minimale beraadtermijn voor de afbreking van zwangerschappen (5346)	Brief [14-03-2022] - RIVM - monitor en ZonMw - onderzoeken onbedoelde zwangerschappen (32279, nr. 220) (27421)
Mochten er inzichten zijn die breder relevant blijken te zijn, dan overweegt de IGJ openbaarmaking van die specifieke elementen. In dat geval zal ik uw Kamer informeren.	Brief [30-01-2020] - antwoorden op de vragen van het Kamerlid Van den Berg (CDA) over het bericht «Verdachte steekpartij Den Haag gevaar voor zichzelf en omgeving, maar werd niet opgepakt» (2019Z26056) (24149)	Brief [24-02-2022] - Aanbiedingsbrief «Afsluitbrief Parassia februari 2021» (25424, nr. 603) (27345)
Meer details over de verdere stappen die het expertteam zet en een eerste doorkijkje naar komende winter zullen volgen in de lange termijn brief, die ik uw Kamer in maart zal toesturen.	Brief [25-02-2022] - Financiering COVID-19 testcases (25295, nr. 1811) (27356)	Brief [01-04-2022] - Lange termijn aanpak COVID-19 (2022Z06406) (27534)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Tevens zal ik, wanneer de uitkomsten van de testcases bekend zijn, u hierover separaat informeren	Brief [25-02-2022] - Financiering COVID-19 testcases (25295, nr. 1811) (27356)	Brief [13-06-2022] - Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (25295, nr. 1883) (27826)
U informeert richting de zomer de Kamer opnieuw over de vaccinatiegraad. Deze keer aan de hand van het Vaccinatiegraadrapport 2021 van het RIVM. Ook deelt u dan de doorstart op 'Verder met Vaccineren'.	Brief [22-02-2022] - Deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) (32793, nr. 581) (27329)	Brief [04-07-2022] - Aanpak «Vol vertrouwen in vaccinaties» en Vaccinatiegraadrapport 2021 (27926)
U informeert voor de zomer de Kamer over de voortgang van de implementatie van de HPV-vaccinatie voor 18- tot en met 26-Jarigen.	Brief [22-02-2022] - Deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) (32793, nr. 581) (27329)	Brief [23-05-2022] - Stand van zaken rotavirus- griep- en HPV- vaccinatie (32793, nr. 607) (27720)
U blijft de invoering van het informed consent monitoren. Richting de zomer informeert u de Kamer wederom, of eerder indien nodig.	Brief [22-02-2022] - Deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) (32793, nr. 581) (27329)	Brief [04-07-2022] - Aanpak «Vol vertrouwen in vaccinaties» en Vaccinatiegraadrapport 2021 (27926)
Uw beleidsreactie op de RVS-verkenning deelt u naar verwachting voor de zomer van 2022 met de Kamer	Brief [22-02-2022] - Deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) (32793, nr. 581) (27329)	Brief [04-07-2022] - Beleidsreactie RVS-Verkenning «Het vaccinatiestelsel in Nederland nader verkend» en ZIN-advies «Vaccinatiezorg voor medische risicogroepen: wie neemt de regie?» (27927)
MLZS informeert voor het commissiedebat Arbeidsmarkt op 11 mei de Kamer over een verdere aanpak van het aantrekkelijk maken van werken in de zorg en daarbij ook de rol van de zorgverzekeraars bij de inkoop betrekken.	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Plenair debat Sluitingen SEH Groningen Drenthe wegens personeelstekort (5352)	Brief [13-05-2022] - Hoofddienstenbrief Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg, (29282, nr. 462) (27673)
Er komt een vervolg aan (Ont)Regel de Zorg en de inzet is om voor de zomer een brief aan de Kamer te sturen.	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Plenair debat Sluitingen SEH Groningen Drenthe wegens personeelstekort (5352)	Brief [08-06-2022] - Programma [Ont]Regel de Zorg 2022 – 2025 (29515, nr. 480) (27811)
Ik zal in de beleidsagenda pandemische paraatheid, die de Kamer dit voorjaar ontvangt, ingaan op de lessen uit de Covid-crisis, de manier waarop regie en sturing in de zorg in crisistijd kan worden verbeterd en de rol van het ROAZ, ook in verhouding tot andere partijen	Brief [11-03-2022] - NZa-monitor umc's 2021 (33278, nr. 12) (27406)	Brief [14-04-2022] - Beleidsagenda pandemische paraatheid (25295, nr. 1836) (27580)
De minister van LNV en de minister van VWS sturen in de zomer het nationaal actieplan zoönose naar de Kamer.	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Commissiedebat zoönosen en dierziekten (5343)	Brief [06-07-2022] - Nationaal actieplan versterken zoönosenbeleid (28004)
De minister van VWS stuurt een brief over de interpretatie van het voorzorgsbeginsel in het licht van de uitspraak van de Raad van State naar de Kamer	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Commissiedebat zoönosen en dierziekten (5343)	Brief [26-04-2022] - Reactie op D66-plan ter bestrijding van vogelgriep en uitspraak RvS vergunning geitenhouderij Utrecht (27612)
Op korte termijn komt de NZa met de informatiekaart acute zorg, daarin staat nieuwe informatie over SEH-stops van vier ROAZ-regio's. Ik zal u deze informatiekaart acute zorg	Brief [23-03-2022] - antwoorden op de vragen van het lid Agema (PvV) over de uitspraak van de minister gedaan tijdens het plenaire debat van 24 februari jl. over de gelijktijdige opnamestops in de spoedeisende hulp posten van vier ziekenhuizen in het noorden (2022Z04080) (27483)	Brief [06-04-2022] - NZa informatiekaart acute zorg (29247, nr. 349) (27542)
Daarbij zal de aansluiting worden gezocht met de ambities voortkomend uit de vervolgaanpak voor de arbeidsmarkt in de zorg, waarvan ik de hoofdlijnen, naar verwachting voor het commissiedebat arbeidsmarkt op 11 mei, met uw Kamer zal delen.	Brief [22-03-2022] - Evaluatie en vervolg subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Personeel Ziekenhuiszorg (29282, nr. 456) (27469)	Brief [13-05-2022] - Hoofddienstenbrief Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg, (29282, nr. 462) (27673)
Het is aan het volgende kabinet om inhoudelijk te reageren op het advies van de Gezondheidsraad, naar verwachting in het voorjaar van 2022.	Brief [14-12-2021] - Stand van zaken uitbreiding hielprikscreening 2021 (29323, nr. 165) (27057)	Brief [11-03-2022] - Gezondheidsraad advies evaluatie hielprikscreening (29323, nr. 168) (27411)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
In de brief van mei (toezegging ID 10371) wordt de Kamer ook geïnformeerd over welke vragen eventueel nader onderzocht dienen te worden in het licht van de doelstelling van het kabinet om het aantal ongewenste en onbedoelde zwangerschappen en (herhaalde) abortussen te verminderen.	Brief [14-03-2022] - RIVM-monitor en ZonMw-onderzoeken onbedoelde zwangerschappen (32279, nr. 220) (27421)	Brief [08-07-2022] - Visie op preventie en ondersteuning bij onbedoelde zwangerschappen (27977)
De staatssecretaris deelt enkele onderzoeken met mevrouw Van der Plas over de relatie tussen het aantal verkooppunten en tabaksgebruik	Parlementaire agenda [24-03-2022] - Commissiedebat Leefstijlpreventie (5032)	Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)
De Kamer wordt geïnformeerd over de mogelijkheden met betrekking tot het belasten van alcoholvrij bier versus mineraalwater. Dat is een toezegging aan de heer Heerema	Parlementaire agenda [24-03-2022] - Commissiedebat Leefstijlpreventie (5032)	Brief [05-07-2022] - Plan van aanpak prijsmaatregelen voeding (27941)
2. De komende periode ga ik verder in gesprek met de NZa, ZN en individuele zorgverzekeraars over het functioneren van de zorgverzekeringsmarkt. In mijn gesprekken kijk ik ook naar de samenhang tussen de zorgverzekeringsmarkt en de risicoverevening. Ik streef ernaar uw Kamer in verzeerden (29689, nr. 1142) (27538) de zomer te informeren over de uitkomsten van deze overleggen.	Brief [05-04-2022] - Overstapeseizoen 2021-2022 en het keuzeproces van verzeerden (29689, nr. 1142) (27538)	Brief [04-07-2022] - ex ante vormgeving risicovereveningsmodel 2023 (27930)
De TK wordt rond de zomer geïnformeerd over de beoogde maatregelen die gaan bijdragen aan de doelstelling dat 75% van de Nederlanders in 2040 aan de beweegrichtlijnen voldoet in 2040.	Brief [17-03-2022] - Preventiebrief t.b.v. Leefstijldebat 24 maart 2022 (2022Z05168) (27437)	Brief [24-06-2022] - Beweegbrief 2022 (30234, nr. 302) (27882)
Ik spreek allereerst met de doelgroep zelf over wat nodig is, en samen met partijen en collega ministeries, waaronder de ministeries van OCW en SZW, werk ik de aanpak de komende tijd verder uit.	Brief [17-03-2022] - Preventiebrief t.b.v. Leefstijldebat 24 maart 2022 (2022Z05168) (27437)	Brief [10-06-2022] - Aanbieding aanpak 'Mentale gezondheid: van ons allemaal' (2022Z11826) (27822)
Ik dank de Taskforce hartelijk voor dit waardevolle eindadvies en streef ernaar voor de zomer met een kabinetsreactie te komen.'	Brief [12-04-2022] - Kamerbrief Eindadvies van de Taskforce Ondersteuning optimale inzet zorgverleners (31765, nr. 637) (27564)	Brief [13-06-2022] - Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (25295, nr. 1883) (27826)
1. De minister van VWS, minister voor LZS en de staatssecretaris van VWS zeggen toe in het tweede kwartaal 2022 een kabinetsreactie op het WRR-rapport inzake Houdbare zorg: «zorg voor iedereen betaalbaar, beschikbaar en bereikbaar houden» aan de Kamer te versturen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [03-06-2022] - Kabinetsreactie WRR rapport «Kiezen voor houdbare zorg» (35925XVI, nr. 192) (27779)
De minister van VWS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 een voortgangsbrief over prenatale screening aan de Kamer te sturen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [14-04-2022] - Structurele implementatie NIPT (29323, nr. 167) (27307)
De minister van VWS zegt toe in het eerste kwartaal 2022 de Kamer een voortgangsbrief te sturen over het Experiment gesloten coffeeshopketen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [30-03-2022] - Voortgang experiment gesloten coffeeshopketen (24077, nr. 489) (27508)
De minister van VWS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen over monitoring transformatie naar passende zorg van medisch specialistische bedrijven.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)
De minister van VWS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen over inzicht in kwaliteit van de geleverde zorg.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [29-06-2022] - Visie en agenda kwaliteit van zorg: toegang tot goede zorg voor iedereen (31765, nr. 648) (27902)
De minister van VWS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen het Integraal Zorgakkoord.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [10-05-2022] - Voortgang Integraal Zorgakkoord, (31765, nr. 641) (27655)
De minister van VWS zegt toe, samen met de staatssecretaris van VWS, in het tweede kwartaal 2022 de Kamer een stand-van-zakenbrief te sturen over drugs, o.a. Staatscommissie Mdma en inzet op preventie van drugsgebruik.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [07-07-2022] - Aanpak drugspreventie (27955)
De minister voor LZS zegt toe, samen met de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, in het tweede kwartaal 2022 een beleidsbrief inzake wonen, ondersteuning en zorg voor ouderen (inclusief scheiden wonen en zorg) aan de Kamer te sturen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [04-07-2022] - Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) (27924)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
De minister voor LZS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer in hoofdlijnen te informeren over de opvolger van het programma Werken in de Zorg.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [13-05-2022] - Hoofdlijnenbrief Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg, (29282, nr. 462) (27673)
De minister voor LZS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen over Onbeperkt Meedoen en daarin tevens de reactie op de motie van de leden Westerveld en Werner (Kamerstuk 35925XVI, nr. 59) op te nemen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [19-04-2022] - Vervolg coördinerende aanpak implementatie van het VN-verdrag handicap (24170, nr. 254) (27594)
De minister voor LZS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen over de aanpak van niet-integere zorgbestuurders en zorgondernemers.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [29-06-2022] - Aanpak niet-integere zorgaanbieders (28828, nr. 133) (27908)
De staatssecretaris van VWS zegt toe, samen met financiën, in het tweede kwartaal 2022 de Kamer te informeren over de verkenning invoering suikerbelasting en verlaging BTW op groenten en fruit.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [05-07-2022] - Plan van aanpak prijsmaatregelen voeding (27941)
De staatssecretaris van VWS zegt toe, samen met de minister van VWS, in het tweede kwartaal 2022 de Kamer te informeren over Brief over het vervolg op of voortzetting van het 7-puntenplan onbedoelde zwangerschappen als opvolging van de ambities uit het Regeerakkoord nazorg na abortus.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [08-07-2022] - Visie op preventie en ondersteuning bij onbedoelde zwangerschappen (27977)
De staatssecretaris van VWS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer een stand-van-zakenbrief te sturen over de Rapporteur verslaving.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [07-07-2022] - Aanpak drugspreventie (27955)
De staatssecretaris van VWS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer een voortgangsrapportage te sturen over de aanpak dak- en thuisloosheid.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [02-06-2022] - Aanpak dakloosheid (2022Z10948) (27763)
De minister van VWS zegt toe in mei of juni het wetsvoorstel inzake het eigen risico aan de Kamer aan te bieden.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	Brief [29-06-2022] - Voorstel van wet tot wijziging van de Zorgverzekeringswet in verband met het ongewijzigd laten van het eigen risico voor de zorgverzekering (36 135) (27904)
De minister van VWS zegt toe de Kamer in het tweede kwartaal 2022 een voortgangsrapportage over de implementatie van de NIPT te sturen.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	Brief [14-04-2022] - Structurele implementatie NIPT (29323, nr. 169) (27581)
De minister van VWS zegt toe de Kamer in het voorjaar 2022 de verkenning inzake een centrale landelijke functionaliteit ten behoeve van de ondersteuning van de uitvoering van infectieziektebestrijding bij infectieziektecrises met landelijke impact te doen toekomen.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	Brief [03-06-2022] - Instelling Landelijke Functionaleit Infectieziektebestrijding (25295, nr. 1875) (27778)
De minister van VWS zegt toe in april 2022 de Kamer een brief te sturen over persoonlijke gezondheidsomgevingen (PGO's).	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	Brief [23-06-2022] - Stand van zaken persoonlijke gezondheidsomgevingen (27529, nr. 278) (27877)
De minister voor LZS zegt toe de Kamer in het voorjaar 2022 te informeren over het plan van aanpak voor het vervolg van de implementatie van het VN-verdrag handicap.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	Brief [19-04-2022] - Vervolg coördinerende aanpak implementatie van het VN-verdrag handicap (24170, nr. 254) (27594)
De minister voor LZS zegt toe in het voorjaar 2022 de Kamer te informeren over het vervolg op het programma [Ont]Regel de Zorg.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	Brief [08-06-2022] - Programma [Ont]Regel de Zorg 2022 – 2025 (29515, nr. 480) (27811)
De staatssecretaris van VWS zegt toe de Kamer voor de zomer 2022 te informeren over de Hervormingsagenda Jeugd en de uitkomsten van het overleg met de VNG.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	Brief [13-05-2022] - Hervormingen jeugdzorg (27674)
De staatssecretaris van VWS zegt toe de Kamer voor de zomer 2022 te informeren over de aanpak mentale fitheid van jongeren.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	Brief [10-06-2022] - Aanbieding aanpak 'Mentale gezondheid: van ons allemaal' (2022Z11826) (27822)
De staatssecretaris van VWS zegt toe in maart 2022 de Kamer te informeren over de brede aanpak preventie.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	Brief [17-03-2022] - Preventiebrief t.b.v. Leefstijldebat 24 maart 2022 (2022Z05168) (27437)
De staatssecretaris van VWS zegt toe voor het zomerreces 2022 de Kamer een brief te sturen over de inzet preventie van drugsgebruik.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	Brief [07-07-2022] - Aanpak drugspreventie (27955)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
De minister van VWS zegt toe in de brief over pandemische paraatheid die in het voorjaar 2022 aan de Kamer zal worden gezonden, ook in te gaan op opschalbare zorgcapaciteit, versterking van publieke gezondheid en leveringszekerheid van hulpmiddelen en medicijnen.	Parlementaire agenda [08-03-2022] - CD Hoofddijnen debat (5353)	Brief [14-04-2022] - Beleidsagenda pandemische paraatheid (25295, nr. 1836) [27580]; Brief [15-04-2022] - Aanbieding beleidsagenda Pandemische Paraatheid (27584)
De minister van VWS zegt toe binnen enkele weken een nieuwe voortgangsbrief over transgendersorg aan de Kamer te sturen en daarbij ook in te gaan op de wachlijsten en de uitbreiding van de capaciteit in de afgelopen periode, alsmede de termijn van de opdracht aan de kwartiermaker.	Brief [09-02-2004] - Voorhangprocedure AWBZ (29 425, nr. 1) (5353)	Brief [09-05-2022] - Voortgangsbrief transgendersorg (Eerste Kamer) [27636]; Brief [09-05-2022] - Voortgangsbrief transgendersorg (31016, nr. 349) (27637)
De minister voor MLZS zegt toe voor de zomer de Kamer te informeren over de doorontwikkeling van het kwaliteitskader verpleegzorg.	Parlementaire agenda [08-03-2022] - CD Hoofddijnen debat (5353)	Brief [07-07-2022] - Ontwikkelingen ouderenzorg - kwaliteit van zorg (27961)
De minister voor MLZS zegt toe de Kamer voor het meireces een brief te sturen over de vervolgaanpak van het actieprogramma Werken in de Zorg. Hierbij worden de rapporten van de SER op dit onderwerp en het investeren in opleidingen in de zorg ook betrokken.	Parlementaire agenda [08-03-2022] - CD Hoofddijnen debat (5353)	Brief [13-05-2022] - Hoofddijnenbrief Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg, (29282, nr. 462) (27673)
De minister voor MLZS zegt toe voor de zomer een brief te sturen aan de Kamer over het vervolg op het Programma (Ont)Regel de Zorg.	Parlementaire agenda [08-03-2022] - CD Hoofddijnen debat (5353)	Brief [08-06-2022] - Programma (Ont)Regel de Zorg 2022 – 2025 (29515, nr. 480) (27811)
De minister voor MLZS zegt toe na ontvangst van de voorlichting van de Raad van State over de financiële en juridische implicaties van het Gehandicaptenverdrag, het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, en het Kinderrechtenverdrag, deze te delen met de Kamer (verwachting in loop van maart 2022).	Parlementaire agenda [08-03-2022] - CD Hoofddijnen debat (5353)	Brief [14-07-2022] - Voorlichting facultatieve klachtprotocollen VN-verdrag handicap, VN-kinderrechtenverdrag en IVESCR (27996)
De staatssecretaris VWS zegt toe voor het zomerreces de Kamer te informeren over aanpak en planning van de verkenning invoering suikerbelasting en verlaging BTW op groenten en fruit.	Parlementaire agenda [08-03-2022] - CD Hoofddijnen debat (5353)	Brief [05-07-2022] - Plan van aanpak prijsmaatregelen voeding (27941)
De staatssecretaris VWS zegt toe in het voorjaar, in ieder geval voor de zomer, de Kamer een brief te sturen over de aanpak voor de toekomst van de gesloten jeugdzorg.	Parlementaire agenda [08-03-2022] - CD Hoofddijnen debat (5353)	Brief [08-07-2022] - Passende zorg voor jeugdigen die bescherming en veiligheid nodig hebben (27971)
De minister van VWS zegt toe binnenkort een brief aan de Tweede Kamer te sturen over de middelen die zich in de sluis bevinden.	Parlementaire agenda [17-03-2022] - Tweeminuten debat Hoofddijnen debat VWS (CD 8/3) (5360)	Brief [22-03-2022] - Schriftelijk overleg inzake Aankondiging sluis kandidaten eerste helft 2022 (29477, nr. 746) (27460)
De minister voor LZS zegt toe conform toezegging uit het hoofddijnen debat en Kamer per brief in het najaar informeren over cultuursensitieve zorg.	Parlementaire agenda [17-03-2022] - Tweeminuten debat Hoofddijnen debat VWS (CD 8/3) (5360)	Brief [13-05-2022] - Hoofddijnenbrief Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg, (29282, nr. 462) (27673)
In aanloop naar die debatten en na de kabinetsbesluitvorming zal ik het parlement een inhoudelijke reactie doen toekomen op genoemde motie en het parlement nader informeren over de plannen van het kabinet ten aanzien van de jeugdzorg.	Brief [15-04-2022] - Motie Rosenmöller (GroenLinks) c.s. over uitvoering van de motie over de hervorming van de jeugdzorg (EK 35.788, F) (27583)	Brief [13-05-2022] - Hervormingen jeugdzorg (27674)
Op dit moment ben ik bezig met de afronding, waarbij ik vanzelfsprekend de door deze briefschrijver en andere belanghebbenden aangedragen argumenten meeneem. Ik wil vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid nu niet voortlopen op de vraag of het wenselijk is de Wlz zodanig aan te passen dat ook familieleden een Wlz-aanvraag mogen ondertekenen. Over mijn verkenning zal ik u informeren.	Brief [19-04-2022] - Kamerbrief inzake Verzoek om een reactie over aanvraag Wlz-indicatie (2022207819) (27595)	Brief [17-06-2022] - Commissiebrief inzake Verzoek om een reactie over aanvraag Wlz-indicatie (35943, nr. 7) (27853)
Daarbij geef ik wel de disclaimer dat het onderzoeksbureau bij mij aangeeft dat het echt moeite zal hebben om het voor de zomer klaar te hebben. Gelukkig zei meneer Klaver daar net ook iets over. Daarop heb ik gezegd dat ik erop sta dat dat wel zo is en dat we het dan kunnen afronden, want het is niet wenselijk dat het nog langer duurt. Als ik daarover meer informatie heb, die misschien de andere kant op gaat, zal ik u onverwijld informeren, zoals ik net al heb gezegd, met de redenen.	Parlementaire agenda [07-04-2022] - Plenair debat mondkapjesdeal (5370)	Brief [05-07-2022] - Stand van zaken aanvullend onderzoek inkoop persoonlijke beschermingsmiddelen juli '22 (27936)
Omtzigt: «Dan neem ik aan dat er separaat gereageerd wordt op deze twee vragen. Is er op enig moment een kabinetsbesluit geweest om bepaalde Wob-verzoeken niet of later te honoreren? Dat was best een springend ding in het kinderopvangtoeslagschandaal. Is er besloten om bepaalde informatie niet met de Kamer te delen? Ook dat is toen gebeurd en dat zou niet meer gebeuren. Ik wil gewoon weten of dat het afgelopen jaar gebeurd is. Dat hoor ik dan graag schriftelijk en kraakhelder.» MLZS: «Dat is goed. Daar zal ik voor zorgdragen.»	Parlementaire agenda [07-04-2022] - Plenair debat mondkapjesdeal (5370)	Brief [23-05-2022] - Stand van zaken corona Wob-aanpak (25295, nr. 1845) (27716)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
Overbruggingswet: na het overleg met de Raad van State komt ik terug op wat de termijnen zouden kunnen zijn.	Parlementaire agenda [11-04-2022] - Debat Goedkeuringswet vijfde verlenging geldingsduur tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (5366)	Brief [04-05-2022] - Hoofdlijnen eerste tranche herziening Wet publieke gezondheid als vervolg op de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (27620)
In het kader van de lange termijn lopen er gesprekken met de sectoren. Daar loopt ook de discussie rondom het ctb in mee. In een juni-brief kom ik in het verlengde van die gesprekken terug op het wetsvoorstel rondom ctb en werk.	Parlementaire agenda [11-04-2022] - Debat Goedkeuringswet vijfde verlenging geldingsduur tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (5366)	Brief [13-06-2022] - Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (25295, nr. 1883) (27826)
Dan het doorzetten van die twee apps en onderzoeken wat daar de mogelijkheden van zijn. Dat wil ik van harte doen.	Parlementaire agenda [19-04-2022] - Commissiedebat Corona (5368)	Brief [04-07-2022] - Verzamelbrief COVID-19 (27933)
Het signaal dat mensen die voor een booster komen worden weggestuurd ken ik niet, maar we zullen het onder de aandacht brengen.	Parlementaire agenda [19-04-2022] - Commissiedebat Corona (5368)	Brief [30-05-2022] - Verzamelbrief COVID-19 (25295, nr. 1869) (27744)
Zoals gezegd informeer ik uw Kamer voor de zomer van 2022 over de periode van de herberekening, de hoogte van de maximering van de eigen bijdrage voor geneesmiddelen en de mogelijkheid tot het beschermen van kwetsbare geneesmiddelen tegen eventueel te sterke prijsdruk. Ik zal u in deze brief ook in den brede informeren over de stand van zaken van de GVS-modernisering.	Brief [19-04-2022] - Modernisering GVS (29477, nr. 749) (27588)	Brief [19-04-2022] - Modernisering GVS (29477, nr. 749) (27588)
Onderzoek inkoop persoonlijke beschermingsmiddelen: MLZS heeft de Kamer geïnformeerd dat een betrokken partij mogelijk meer tijd nodig heeft voor het hoor- en wederhoorproces. Als de betrokken partij besluit om gebruik te maken van de verlengde periode voor hoor- en wederhoor dan zal op levering van het rapport met kabinetsreactie voor het zomerreces niet mogelijk zijn. Indien duidelijk is dat de betreffende partij gebruik maakt van de verlengde termijn, dan informeert de minister de Kamer nader.	Brief [13-05-2022] - Terugkoppeling gesprek MLZS en Deloitte inzake het aanvullend onderzoek naar de inkoop van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) (32805, nr. 141) (27680)	Brief [05-07-2022] - Stand van zaken aanvullend onderzoek inkoop persoonlijke beschermingsmiddelen juli '22 (27936)
Rol van verzekeraars in capaciteit in hele zorgketen: Dat gebeurt ook met een expertteam covidzorg, dat adviseert over concrete verdere optimalisatie in een keten. Ik verwacht daar binnen enige tijd een rapportage van. Ik zal dat advies van het expertteam na publicatie aan u doen toekomen.	Parlementaire agenda [17-05-2022] - Vijfde verlenging Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (5384)	Brief [13-06-2022] - Afschrift TK brief Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (Eerste Kamer) (27825); Brief [13-06-2022] - Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (25295, nr. 1883) (27826)
De antwoorden op de vragen 4 (deels) en 11 doe ik u zo spoedig mogelijk toekomen	Brief [24-05-2022] - antwoorden op de vragen van de leden Omtzigt (Omtzigt), Westerveld (GroenLinks), Van Esch (PvdD), Agema (PVV), Sylvana Simons (BIJ1), Koekoek (Volt), Kuzu (DENK), Van der Plas (BBB), Eerdmans (JA21) en Den Haan (Fractie Den Haan) over de gewiste opnames van de OMT-vergaderingen (2022Z10166) (27726)	Brief [10-06-2022] - restbeantwoording op de vragen over de gewiste opnames van de OMT-vergaderingen (27820)
Ik werk aan een plan voor mentale gezondheid, en ik ga ervan uit dat ik dit met enkele weken u kan delen.	Parlementaire agenda [18-05-2022] - Commissiedebat Jeugdbeleid (5332)	Brief [10-06-2022] - Aanbieding aanpak «Mentale gezondheid: van ons allemaal» (2022Z11826) (27822)
Ik zal de EuthanasieCode 2022 na publicatie (juli 2022) naar de Kamer sturen (p. 15)	Brief [30-05-2022] - Reactie op VSO Jaarverslag 2021 RTE (32647, nr. 91) (27743)	Brief [06-07-2022] - Aanbieding EuthanasieCode 2022 (27947)
de MLZS stuurt de kamer nog voor de zomer een brief over de vervolgaanpak regeldruk	Parlementaire agenda [25-05-2022] - Verzamel-CD Acute zorg / Eerstelijnszorg / Bloedvoorziening / Medisch zorglandschap / Medisch specialistische zorg / Mondzorg / Zwangerschap en geboorte (4983)	Brief [08-06-2022] - Programma [Ont]Regel de Zorg 2022 – 2025 (29515, nr. 480) (27811)
Voor de zomer ontvangt de kamer de onderzoeksoepzet van het onderzoek naar transgenderzorg; Verzamel-CD Acute zorg / Eerstelijnszorg / Bloedvoorziening /	Parlementaire agenda [25-05-2022] - Verzamel-CD Acute zorg / Eerstelijnszorg / Bloedvoorziening /	Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Afgedaan met
	Medisch zorglandschap / Medisch specialistische zorg / Mondzorg / Zwangerschap en geboorte (4983)	
Bewaren van Coronadocumenten in een hotspot: allereerst was er een vraag van de heer Omtzigt om binnen twee weken de selectielijsten toe te sturen. Ik doe mijn best om dat te halen.	Parlementaire agenda [24-05-2022] - Dertigledendebat over bemoeienis van het ministerie met de OMT-adviezen (5389)	Brief [10-06-2022] - restbeantwoording op de vragen over de OMT-vergaderingen (27820)
De heer Omtzigt heeft mij ook gevraagd om de Erfgoedinspectie te vragen om een onderzoek in te stellen naar de staat van de corona-archieven. VWS zal de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed een verzoek doen tot een inspectie van de staat van het corona-archief.	Parlementaire agenda [24-05-2022] - Dertigledendebat over bemoeienis van het ministerie met de OMT-adviezen (5389)	Brief [10-06-2022] - restbeantwoording op de vragen over de OMT-vergaderingen (27820)
Dank aan de minister voor de beantwoording. Ik hoorde een aantal dingen die leken op een protocol, een werkwijze en een antwoord op de vraag hoe we dit gaan organiseren. Ik ben toch wel benieuwd of daar nog wat meer duiding van kan komen. Dat kan wellicht ook meegenomen worden in een brief. Daarnaast: Hoe bouwen we momenten van evaluatie in, zodat we niet over twee jaar weer deze discussie voeren?	Parlementaire agenda [24-05-2022] - Dertigledendebat over bemoeienis van het ministerie met de OMT-adviezen (5389)	Brief [13-06-2022] - Nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19 (25295, nr. 1883) (27826)
Mijn vraag aan de minister is dan wel of dat dan ook zou kunnen gelden voor het OMT-Z, in de zin dat het OMT-Z niet meer door het ministerie zou kunnen worden bekeken waar het gaat om het advies, waar we trouwens nog steeds op aan het wachten zijn. Minister: er komt een terugkoppeling per brief.	Parlementaire agenda [24-05-2022] - Dertigledendebat over bemoeienis van het ministerie met de OMT-adviezen (5389)	Brief [30-05-2022] - Verzamelbrief COVID-19 (25295, nr. 1869) (27744)
Bij de reeds door de minister voor de zomer toegezegde informatie over de analyse van de NZa naar voorgenomen sluiting van ggz-instellingen wordt meegenomen de vraag die, reeds aan de NZa is gesteld om te verkennen hoe beter inzicht kan worden gegeven naar aard en omvang van specialistisch en uniek zorgaanbod met een landelijke dekking	Parlementaire agenda [11-05-2022] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5330)	Brief [07-07-2022] - Verzamelbrief ggz (27965)
De staatssecretaris stuurt voor de zomer een update over de aanpak van Suicidepreventie	Parlementaire agenda [11-05-2022] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5330)	Brief [07-07-2022] - Suicidepreventie - zomer 2022 (27963)
De minister stuurt voor de zomer een brief over mogelijkheden voor handhaving van de zorgplicht van zorgverzekeraars.	Parlementaire agenda [11-05-2022] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5330)	Brief [22-06-2022] - Monitor contractering ggz en handhavingsmogelijkheden NZa (25424, nr. 617) (27869)
De concrete uitwerking van de arbeidsbesparende technologische en sociale innovaties binnen het IZA en de twee programma's, stuur ik uw Kamer eind 2022.	Brief [30-06-2022] - Reactie op rapport «Uitweg uit de schaarste» (27529, nr. 279) (27909)	Brief [30-06-2022] - Reactie op rapport «Uitweg uit de schaarste» (27529, nr. 279) (27909)
De minister van LNV en de minister van VWS sturen in de zomer het nationaal actieplan zoönose naar de Kamer.	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Commissiedebat zoönosen en dierziekten (5343)	Brief [06-07-2022] - Nationaal actieplan versterken zoönosenbeleid (28004)
De minister van VWS stuurt een brief over de interpretatie van het voorzorgsbeginsel in het licht van de uitspraak van de Raad van State naar de Kamer.	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Commissiedebat zoönosen en dierziekten (5343)	Brief [26-04-2022] - Reactie op D66-plan ter bestrijding van vogelgriep en uitspraak RvS vergunning geitenhouderij Utrecht (27612)
Zodra ik een besluit heb genomen over de toekomstige rol en taken van het BMC, zal ik uw Kamer daarover informeren en licht ik tevens mijn beleidsaanpak voor de komende jaren ten aanzien van medicinale cannabis toe. Ik streef ernaar om u voor het zomerreces nader te informeren	Brief [30-05-2022] - Stand van zaken beleid geneesmiddelen en medische hulpmiddelen (29477, nr. 754) (27737)	Brief [30-05-2022] - Beleidsinzet Medicinale Cannabis (29477, nr. 755) (27731)

Tabel 80 Door bewindslieden gedane toezeggingen die nog niet zijn afgerond

Onschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De minister heeft toegezegd de Kamer te informeren over de ontwikkelingen ter zake van de ratificatie door Turkije van het met Nederland gesloten sociale zekerheidsverdrag.	Parlementaire agenda [29-05-2008] - AO Masterplan Buitenland (1994)	13-07-2018 Turkije heeft nog niet geratificeerd. Zodra dit het geval is wordt de kamer geïnformeerd.
Zodra er in het Informatieberaad afspraken gemaakt zijn met de private zorgpartijen over het waar mogelijk publiceren van (private) datasets als open data, zal de minister de TK daar over informeren.	Brief [18-07-2014] - Voortgangsbrief Open data in het zorgdomein (32620 , nr. 131) (17201)	08-07-2022 Ik ben voornemens deze toezegging voor het eind van het jaar af te doen.
de Kamer wordt geïnformeerd over de verdere voortgang van het vervolgonderzoek deeltjes in de nanorange van het additief siliciumdioxide E551 (SAS) .	Brief [22-07-2014] - Kamerbrief over Stand van zaken toezeggingen VWS (33750XVI , nr. 111) (17206)	14-07-2022 De onderzoeksresultaten van het gewenste onderzoek zijn nog niet beschikbaar. De resultaten worden naar verwachting in de tweede helft van 2023 gepubliceerd door EFSA. De kamer zal worden geïnformeerd wanneer de resultaten beschikbaar zijn.
Elk kwartaal zal de Kamer een voortgangsrapportage Hervorming langdurige zorg ontvangen, waarbij o.a. wordt ingegaan op de inkomsten voor zzp's en het aantal mensen wat gebruik maakt van het overgangsrecht Wlz (blz. 45-11-11,15).	Parlementaire agenda [22-01-2015] - 30-leden debat Actiz en de verzorgingshuizen (4041)	15-07-2015 De Kamer wordt hierover periodiek geïnformeerd.
In de volgende evaluatie Zorginstituut Nederland (ZIN) zal aandacht worden besteed aan de meerwaarde van het opnemen van leden van de raad van bestuur in de Adviescommissie Pakket (ACP)	Parlementaire agenda [11-06-2015] - AO Evaluatie Zorginstituut Nederland (4104)	
De Tweede Kamer ontvangt het informatieplan 2016 – 2018 van het Zorginstituut wanneer deze gereed is.	Parlementaire agenda [11-06-2015] - AO Evaluatie Zorginstituut Nederland (4104)	
	Geplande brief [15-10-2018] - Informatieplan Zorginstituut Nederland (409)	
De minister zal de doeltreffendheid en de effecten van het wetsvoorstel «Herpositionering taken NZa en deregulering» in de praktijk drie jaar na inwerkingtreding in kaart te brengen en de Tweede Kamer daarover informeren.	Brief [23-12-2016] - Verslag Schriftelijk Overleg (VSO) inzake Beleidskader ACM voor de zorg (29689 , nr. 800) (20209)	11-07-2022 De toezegging omtrent de doeltreffendheid en de effecten van het wetsvoorstel «Herpositionering taken NZa en deregulering» in de praktijk kan pas worden uitgevoerd enkele jaren na inwerkingtreding van het wetsvoorstel. Momenteel kan ik Uw Kamer nog niet informeren over de voortgang van het wetsvoorstel, omdat besluitvorming nog niet is afgerond. Uiterlijk het einde van dit jaar zal ik Uw Kamer hierover informeren.
De Minister zal, bij inwerkingtreding van het wetsvoorstel 'Herpositionering taken NZa en deregulering', de Tweede Kamer informeren over de duiding door de ACM over de wijze waarop zij het AMM-instrument na de voorgenomen overheveling in de praktijk zal gaan inzetten en de ervaringen die tot nog toe met het instrument zijn opgedaan.	Brief [23-12-2016] - Verslag Schriftelijk Overleg (VSO) inzake Beleidskader ACM voor de zorg (29689 , nr. 800) (20209)	11-07-2022 De toezegging is gekoppeld aan inwerkingtreding van het wetsvoorstel. Momenteel kan ik Uw Kamer nog niet informeren over de voortgang van het wetsvoorstel, omdat besluitvorming nog niet is afgerond. Schuift een jaar of twee op.
Thematisch onderzoek naar de vraag of voldoende vrijwillige zorg is verleend voorafgaand aan verplichte zorg en daarmee ook naar de vraag of er minder dwang wordt ingezet conform een belangrijk doel van de wet	Parlementaire agenda [02-02-2017] - Wet Verplichte GGZ (4571)	11-07-2019 Naar verwachting vindt thematisch onderzoek twee jaar na inwerkingtreding van de Wvvgz plaats. De Kamer wordt zo spoedig mogelijk geïnformeerd na afronding van het onderzoek.
De Tweede Kamer middels een jaarlijkse voortgangsrapportage informeren over de voortgang uitvoering programma «Minder regels, meer zorg»	Brief [30-03-2017] - Aanpak administratieve lasten Wlz (29515 , nr. 400) (20465)	16-06-2017 terugkerende toezegging
De TK wordt geïnformeerd indien signalen worden ontvangen dat de Nederlandse investeringen in het kader van het WK-bid terecht zijn gekomen bij personen of landen die zich schuldig maken aan belastingontwijking of over zijn gemaakt via fiscale constructies aan FIFA-officials of hun bedrijven zal ik u daarover informeren.	Brief [12-07-2017] - Antwoorden op de vragen van het Kamerlid Van Nispen (SP) over de corruptieschandalen binnen de FIFA (20841)	19-07-2017 Momenteel lopen er een Zwitsers en een Amerikaans onderzoek naar mogelijke frauduleuze handelingen van officials van de wereldvoetbalbond FIFA bij de toewijzing van de WK's van 2018 aan Rusland en 2022 aan Qatar. De voorlopige planning is dat de Amerikaanse

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
		rechtszaak waarschijnlijk in november 2017 van start gaat. Over het Zwitserse onderzoek zijn nog geen nadere details bekend.
Ik zal u eind 2017 per brief op de hoogte stellen van de ontwikkelingen over de uitwerking van de Brief [06-07-2017] - Stand van zaken moties en toezeggingen zomer 2017 (34550XVI, nr. 144) (20825)		07-06-2022 In de stand van zakenbrief zomer 2022 is de volgende tekst opgenomen: Op 23 april 2021 heeft mijn ambtsvoorganger uw Kamer het rapport «In of uit de WBMV: handreiking voor maatwerk» van de Gezondheidsraad aangeboden (TK 2020/21, 33 693, nr. 12) en uw Kamer laten weten gelet op de demissionaire status van het kabinet later dat jaar met een kabinetsreactie te komen. De recente praktijk benadrukt eens te meer de behoefte aan een zorgvuldig en gestructureerd proces bij besluitvorming op grond van de Wet op bijzondere medische verrichtingen (Wbmv). De besluitvorming van mijn ambtsvoorganger eind 2021 tot concentratie van de interventies bij kinderen en de hoogcomplexere interventies bij volwassenen met een aangeboren hartafwijking op twee locaties heeft tot veel onrust geleid. Dit besluit is aanleiding geweest tot veel vragen over het proces mbt de totstandkoming en de onderbouwing ervan. Ook uw Kamer heeft hier vragen over gesteld. Ik wil de ervaringen met dit traject meenemen in mijn beleidsreactie op het rapport van de Gezondheidsraad en dat vergt een goede afstemming met de betrokken partijen. Dit kost meer tijd dan voorzien. Ik zal uw Kamer na de zomer mijn kabinetsreactie toesturen.
Het kabinet gaat de inspanningsverplichting aan om het effect van het hoofdlijnenakkoord wijkverpleging op de drie ankers - toegankelijkheid, kwaliteit en werkdruk - inzichtelijk te maken.	Parlementaire agenda [01-11-2017] - Debat over de regeringsverklaring (inclusief Algemene Politieke Beschouwingen) - Woensdag 1 en donderdag 2 november; 10.30 uur laat worden gestuurd. (4672)	08-12-2021 De deadline van deze toezegging is eind 2022 (einddatum HLA). De TK is op 6 juli geïnformeerd (TK 248, nr. 330) over de waarde van HLA's. Tevens wordt een lerende evaluatie uitgevoerd die eind 2021 aan de TK zal worden gestuurd.
De minister van J&V en de minister voor Medische Zorg zullen bij de voorbereiding van de experimenten met gereguleerde wietteelt (voorbereiding wetgeving, overleg met medeoverheden) de suggestie (van D66) betrekken van een gedifferentieerde aanpak. De uitkomsten van de onderzoeken met gereguleerde wietteelt worden ook aan de Eerste Kamer gezonden.	Parlementaire agenda [04-12-2017] - Algemene Politieke Beschouwingen in de Eerste Kamer (Maandagavond 4 december 2017 (vanaf 18.00 uur) en dinsdag 5 december 2017 (vanaf 10.15 uur) (4668)	15-07-2022 7328 is een doorlopende toezegging, zonder einddatum eigenlijk. Namelijk zolang het experiment loopt en er onderzoeken over het experiment worden opgesteld.
Ik vind dat de uitkomst van deze CBb-uitspraak onwenselijke gevolgen heeft voor de toepassing van de Wet Geneesmiddelenprijzen. Daarom ga ik bekijken wat de mogelijkheden zijn om dit structureel op een andere manier op te lossen. Ik zal uw Kamer informeren over de uitkomst daarvan.	Brief 18 december 2017 over Wijziging van de Regeling maximumprijzen geneesmiddelen	21-07-2022 De Kamer wordt begin 2024 over de stand van zaken geïnformeerd.
Het CBG beraadt zich op het ogenblik over een standpunt over off-labelgebruik. Ik zal u daarover later informeren.	Brief [15-02-2018] - RIVM rapport Off-labelgebruik van geneesmiddelen: Verkenning van de complexiteit en problematiek (29477, nr. 469) (21362)	14-07-2022 Het CBG verwacht het standpunt na de zomer van 2022 te kunnen publiceren. De minister van VWS zal uw Kamer hier vervolgens over informeren.
Bij de evaluatie van het wetsvoorstel na maximaal drie jaar (zie amendement Bruins Slot) betrek ik ook een evaluatie van het Actieplan Doping.	Parlementaire agenda [07-02-2018] - Wet uitvoering antidopingbeleid (34 543) (4704)	20-01-2022 De onderzoeksoepzet wordt momenteel afgestemd met DA, NOC*NSF en VWS. Planning is in maart te starten.
De Kamer wordt geïnformeerd over de uitwerking van leefstijlgeneeskunde in o.a. medische opleidingen	Parlementaire agenda [04-04-2018] - AO Medisch specialistische zorg/ ziekenhuiszorg/kapitaalasten / Curatieve zorg (4559)	19-07-2022 In het AO medische specialistische zorg van 4 april 2018 is toegezegd dat u geïnformeerd zal worden over de uitwerking van leefstijlgeneeskunde in o.a. medische opleidingen (7541). Oorspronkelijke deadline

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
		was 31 december 2021. Een wisselend kabinet is de reden dat de deadline niet is gehaald. De plannen van de minister voor Langdurige Zorg en Sport rond vernieuwend opleiden, waar een adequate aansluiting van het onderwijs bij een veranderende zorgvraag en de maatschappij onder valt (zoals thema's leefstijlgeneseekunde, cultuursensitieve zorg, samen beslissen), worden meegenomen in het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg. De minister voor Langdurige Zorg en Sport verwacht deze toezegging af te doen met de uitwerking van het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg, welke dit najaar naar de Kamer wordt verzonden.
De bewindspersonen van VWS zeggen de Kamer, naar aanleiding van vragen van diverse leden, toe om de werking en de uitvoerbaarheid van de Wvvgz en de Wzd vanaf de invoering op 1 januari 2020 te gaan volgen en in de evaluatie van 2022 de volgende onderwerpen op te nemen: 1. Werking en wenselijkheid van de twee wettelijke regimes en de rechtsbescherming. 2. Administratieve lasten en uitvoerbaarheid. 3. Kosten en financiële belasting. 4. Functioneren van de verschillende regimes in de uitvoeringspraktijk. 5. Toegevoegde waarde Wzd-arts. 6. Eventuele juridisering van het zorgproces t.g.v. het zorgplan. 7. Cultuur van het toepassen van gedwongen zorg in de Wzd. 8. 'Geen bereidheid, geen bezwaar'-groep in (m.n.) de ggz. 9.Harmonisatie terminologie . 10. Ontwikkeling van het aantal dwangmaatregelen. 11. Capaciteit van de ggz-zorg. 12. (Ontbreken) hoger beroep. 13. Rechtsbijstand. 14. Aanwezigheid officier van justitie.	Parlementaire agenda [15-01-2018] - Gezamenlijke behandeling wetsvoorstellen 32399 Wet verplicht GGZ; 31996 Wet zorg en dwang; 32398 Wet forensische zorg (4691)	12-07-2022 Wordt betrokken bij de uitkomsten van de wetsevaluatie van de Wvvgz. De Kamer wordt naar verwachting zo spoedig mogelijk in 2023 over de beleidsreactie geïnformeerd.
- Door een evaluatie na vijf jaar uit te voeren, wordt gezien of PrEP-verstrekking heroverwogen moet worden. Ik zal na drie jaar met uw Kamer de tussentijdse resultaten delen. (termijn = 2021/2022)	Brief [10-07-2018] - Beleidsreactie preventief gebruik van hiv-remmers (PrEP) (29477, nr. 511) (21923)	21-01-2021 De Kamer zal in de tweede helft van 2024 worden geïnformeerd.
Naar verwachting wordt het VGO III onderzoek in 2021 afgerond. Zodra deelonderzoeken afgerond zijn, zullen wij uw Kamer zoals toegezegd informeren.	Brief [22-10-2018] - Aanbieding deelrapport Veehouderij Gezondheid Omwonenden (28973, nr. 205) (22208)	22-07-2021 Het VGO-III onderzoek heeft door COVID nog meer vertraging opgelopen: hiervoor is in maart een brief naar de kamer gegaan van Min MZS en Min LNV (Kamerbrief over voortgang onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden). Het onderzoek wordt pas eind 2024 volledig afgerond. Tussentijdse resultaten zullen met de Kamer worden gedeeld.
De TK wordt jaarlijks geïnformeerd over de gemonitorde doelen, voortgang en resultaten van het Sportakkoord	Brief [08-11-2018] - Verslag Schriftelijk Overleg (VSO) inzake VSO Nationaal Sportakkoord (30234, nr. 201) (22277)	07-01-2021 2021 zal in het teken staan om lokale netwerken en samenwerking te versterken en goed in beeld brengen wat de belangrijkste succesfactoren zijn.
In het voorjaar 2020 wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de resultaten van de pilots sporthulpmiddelen	Brief [12-11-2018] - Veegbrief WGO 2018 (30234, nr. 203) (22286)	21-01-2022 Het project «Sporthulpmiddelen beter bereikbaar en beschikbaar» zal in januari 2022 worden afgerond. In het eindrapport zullen de resultaten van de pilots staan en worden aanbevelingen gedaan over de manier waarop sporthulpmiddelen (zoals sportrolstoelen of hardloopporthesen) beter bereikbaar en beschikbaar te maken zijn voor mensen met een handicap die willen sporten.
De Kamer zal tussentijds worden geïnformeerd over de voortgang van het experiment waarin bovengenoemde aspecten worden meegenomen. Inzake de capaciteit in de mondzorg wil ik u verwijzen naar het antwoord op vraag 20. Het experiment is één van de bouwstenen om aan voldoende capaciteit in de mondzorg te werken.	Brief [27-11-2018] - Voorhang ontwerpbesluit Tijdelijk besluit zelfstandige bevoegdheid geregistreerd mondhygiënist (32620, nr. 217) (22361)	26-10-2021 Op 18 oktober 2021 is de voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer verstuurd (Kamerstuk 35882 nr. 3). Rond 1 juli 2022 ontvangen wij een nieuwe voortgangsrapportage welke ook naar de Tweede Kamer moet worden verstuurd. Een jaar later zal dit nogmaals plaatsvinden totdat wij eind 2023 het eindrapport ontvangen.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Aan de Eerste Kamer wordt de toezegging gedaan om de wetten waarin het inzagerrecht van de IGJ Brief [20-12-2018] - Wijziging van diverse wetten op het terrein van de volksgezondheid in verband met de versterking van het handhavingsinstrumentarium van de Inspectie gezondheidszorg en jeugd en enkele andere wijzigingen (22491)	Brief [14-01-2019] - Evaluatie Topzorg over de resultaten van het nieuwe TopZorg programma. TK wordt jaarlijks geïnformeerd over de besteding van het topsportbudget van het ministerie van VWS dat naar NOC*NSF gaat	27-07-2021 In het najaar gaat het wetsvoorstel waarin onder meer het inzagerrecht technisch wordt aangepast uit voor internetconsultatie, uitvoeringstoetsen en advisering Autoriteit Persoonsgegevens.
Na de eindevaluatie, en eventueel eerder mocht daar aanleiding toe zijn, zal ik uw Kamer informeren	Brief [33278, nr. 7] (22551)	14-07-2020 Naar verwachting wordt de Kamer in 2025 geïnformeerd.
TK wordt jaarlijks geïnformeerd over de besteding van het topsportbudget van het ministerie van VWS dat naar NOC*NSF gaat	Parlementaire agenda [19-09-2018] - Algemene Politieke Beschouwingen 2018 (4820)	17-06-2019 Voorafgaand aan het WGO wordt de TK jaarlijks geïnformeerd.
Ik ga met het veld en Verenso in gesprek om na te gaan of in de studie Geneeskunde een verplicht coschap bij een specialist ouderengeneeskunde opgenomen kan worden.	Parlementaire agenda [20-02-2019] - AO Verpleeghuiszorg (4761)	19-07-2022 In het AO Verpleeghuiszorg op 20 februari 2019 is toegezegd met het veld en Verenso in gesprek te gaan om na te gaan of in de studie Geneeskunde een verplicht coschap bij een specialist ouderengeneeskunde opgenomen kan worden (8061). De deadline was 31 december 2021. Een wisselend kabinet is de reden dat de deadline niet is gehaald. De plannen van de minister voor Langdurige Zorg en Sport rond vernieuwend opleiden, waar dit thema onder valt, worden meegenomen in het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg. De minister voor Langdurige Zorg en Sport verwacht deze toezegging af te doen met de uitwerking van het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg, welke dit najaar naar de Kamer wordt verzonden.
TK wordt geïnformeerd over het bid voor het WK voetbal vrouwen als er concrete ontwikkelingen zijn.	Brief [06-03-2019] - Update implementatie Sportakkoord, (30234, nr. 211) (22759)	23-01-2022 Er moet echter nog worden gewacht op de publicatie van de definitieve bid-procedure en de toernooi eisen door FIFA. De verwachting is dat deze in 2022 worden gepubliceerd. Als het bid nader is uitgewerkt wordt een gezamenlijke (verkennde) afspraak tussen de Belgische, Duitse en Nederlandse overheid gepland.
Het komende jaar zal de Wkkgz worden geëvalueerd. In de evaluatie zal ik ook de werking van de vragen van het Kamerlid Van Gerven (SP) over het recht krijgen na een medische misser (2019Z04030), (22820)	Brief [20-03-2019] - antwoorden op de vragen van het Kamerlid Van Gerven (SP) over het recht krijgen na een medische misser (2019Z04030), (22820)	29-07-2021 Het Nivel heeft het evaluatie-onderzoek opgeleverd. De evaluatie is aan beide Kamers aangeboden. Daarbij is aangegeven dat het standpunt op de evaluatie wordt overgelaten aan het volgende kabinet
Ik ben voornemens om te kijken naar de mogelijkheid voor ziekenhuizen om via een vertrouwde derde partij de prijzen van medische hulpmiddelen die instellingen betalen transparanter te maken en onderling te vergelijken. Ik zal uw Kamer op de hoogte houden van dit initiatief.	Brief [26-03-2019] - NZa onderzoek inkoopmacht medische hulpmiddelen (32905, nr. 78) (22837)	18-07-2022 Vanwege de samenhang met plan van aanpak rondom de beheersing van de kosten van dure MedTech (zie toezegging 10494), is de verwachting is dat de Kamer in kwartaal 2 van 2023 wordt geïnformeerd.
de Kamer krijgt twee maal per jaar een stand van zaken brief over de ontwikkeling en het gebruik van PGB2.0	Brief [28-03-2019] - Maartbrief toezeggingen PGB2.0 (25657, nr. 314) (22847)	27-07-2021 De Kamer wordt eind 2022 geïnformeerd en daarmee wordt deze toezegging afgedaan.
	Geplande brief [30-06-2021] - Slotbrief Agenda pgb (3447)	
	Geplande brief [31-12-2021] - Voortgangsrapportage pgb en PGB2.0 (3489)	
	Geplande brief [31-12-2022] - Stand van zaken pgb brief (3741)	

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Ik zal de Kamer informeren over de uitkomsten van de gesprekken die de IGJ aan gaat met vertegenwoordigers van Patiënten- en beroepsgroepen.	Brief [25-03-2019] - antwoorden op de vragen van het Kamerlid Ploumen (PvdA) over het bericht dat Patiënten kankermedicijnen kregen uit een afgekeurde Chinese fabriek (2019Z03019). (22830)	11-07-2019 Streven is de Kamer in de tweede helft van 2019 te informeren.
Na de eindevaluatie, en eventueel eerder mocht daar aanleiding toe zijn, zal ik uw Kamer informeren over de resultaten van het Citrienfonds 2019-2022.	Brief [11-04-2019] - Aanbieding eindevaluatie Citrienfonds 2014 – 2018 (31765, nr. 404) (22917)	14-07-2020 Naar verwachting wordt de Kamer begin 2023 geïnformeerd
Een rapportage in 2021 over het zorggebruik en de zorgkosten voor en na een ingrijpende gebeurtenis Hiermee kan ook worden gekeken naar de doelmatigheid van deze geleverde zorg.	Brief [27-05-2019] - Resultaten vooronderzoek Langer Thuis in het kader van de pilot Lerend evalueren (31765, nr. 412) (23125)	24-11-2021 Het op tijd beschikbaar krijgen van de data heeft langer geduurd dan gepland. Een deel van de data was niet op tijd beschikbaar. Hierdoor is helaas vertraging opgelopen. Naar verwachting zal dit onderzoek nu in het derde kwartaal van 2022 worden afgerond.
Een eindrapportage in het jaar 2022, met daarin opgenomen de Gezondheidsmonitor van 2020, waarbij verder wordt ingezoomd op de meest opvallende resultaten van de eerdere rapportage en gekeken wordt wat de ontwikkelingen zijn geweest in de factoren die samenhangen met de kwaliteit van leven.	Brief [27-05-2019] - Resultaten vooronderzoek Langer Thuis in het kader van de pilot Lerend evalueren (31765, nr. 412) (23125)	
In het kader van de motie Dik-Rutte heb ik de NZa en IGJ gevraagd om een handreiking te maken met betrekking tot wijzigingen in het zorglandschap en om daarbij aandacht te besteden aan het informeren van inwoners in de regio. Ik bied u speedig het resultaat aan.		20-12-2019 In de stand van zakenbrief moties en toezeggingen kerst 2019 is een passage over deze toezegging opgenomen waarin een nieuwe termijn is toegezegd: «Omdat consultatie van veldpartijen en andere betrokkenen meer tijd in beslag neemt dan oorspronkelijk voorzien, is dit tijdspad bij nader inzien te optimistisch gebleken. De IGJ en NZa laten weten de handreiking naar verwachting het eerste kwartaal van 2020 te kunnen publiceren.»
De staatssecretaris informeert de Tweede Kamer als het driejaarscriterium wordt afgeschaft.	Parlementaire agenda [27-06-2019] - Wetswijziging ggz in de w/z (4919)	18-07-2022 Dit jaar wordt een eerste verkenning naar de effecten van afschaffing op de risicoverevening uitgevoerd
De financiële gevolgen van het afschaffen van het driejaarscriterium worden meegenomen wanneer de Kamer wordt geïnformeerd over de risicoverevening.	Parlementaire agenda [27-06-2019] - Wetswijziging ggz in de w/z (4919)	18-07-2022 Dit jaar wordt een eerste verkenning naar de effecten van afschaffing op de risicoverevening uitgevoerd
Toezegging is dat wordt onderzocht wat de meerwaarde is van een klinische opname bij tabaksverslaving in vergelijking met een ambulante behandeling.	Brief [04-07-2019] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Tabaksverslaving een ernstig knelpunt binnen de gezondheidszorg (2019Z14537) (23364)	14-07-2022 Verslavingszorg Noord Nederland en Menzis zijn begonnen met een onderzoek naar het ambulante klinisch behandelen van een tabaksverslaving in de verslavingszorg dat tot en met 2023 loopt.
Voor begrotingsbehandeling 2020 met koepelorganisaties praten over dubbel betalen bij recalls. Dijkstra: voor begrotingsbehandeling 2020 terugkoppelen uitkomsten aan Kamer.	Parlementaire agenda [06-06-2019] - AO Geneesmiddelenbeleid (4881)	21-07-2022 Er is nog geen resultaat bekend. Zodra er iets bekend is wordt de Kamer geïnformeerd.
De vierde evaluatie van de euthanasiewet zal voor de zomer van 2022 aan de Kamer worden gestuurd	Brief [03-07-2019] - Voortgangsrapportage medische ethiek (34990, nr. 3) (23350)	02-07-2020 De Kamer wordt voor de zomer van 2023 geïnformeerd.
Update over functioneren ZVK op Saba en St. Eustatius (BES) (geen nieuws is ook nieuws = melden).		22-07-2019 Voor begrotingsbehandeling
Tijdens de ontwikkeling van het wetontwerp resultaatgericht beschikken wordt ook alvast gewerkt aan het normenkader	Parlementaire agenda [26-06-2019] - AO Wmo (4828)	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd over het wetsvoorstel resultaat gericht beschikken.
Clïëntervaring wordt meegenomen bij het wetontwerp resultaatgericht beschikken	Parlementaire agenda [26-06-2019] - AO Wmo (4828)	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd over het wetsvoorstel resultaat gericht beschikken.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Ik zal de ontwikkelingen (red.: rondom de veranderingen bij het secretariaat van de Gezondheidsraad) blijven volgen en uw kamer informeren wanneer daar aanleiding toe is.	Brief [30-09-2019] - Stand van zaken veranderproces secretariaat Gezondheidsraad, (35300XVI, nr. 8) (23616)	
Ik zal de Kamer voor het eind van het jaar voorbeelden uit het buitenland over het betrekken van Patiëntenorganisaties toereiken.	Parlementaire agenda [09-09-2019] - Notaoverleg over de initiatiefnota over zorg in de regio (Kamerstuk 35138) (4923)	25-07-2022 Aan uw Kamer is toegezegd om goede voorbeelden met betrekking tot het betrekken van Patiënten(organisaties) uit het buitenland in kaart te brengen en te beoordelen op bruikbaarheid voor binnen het Nederlandse zorgstelsel. Deze vraag hebben wij aan de onderzoekers van het Nivel voorgelegd en deze hebben bijgaande quick-scan opgeleverd. Deze zal worden betrokken bij het denken over verdere versterking van de Patiëntenbeweging in Nederland en de herijking van het beleidskader voor subsidiëring van PG-organisaties.
- Ik zal de NZa, als onafhankelijke partij, vragen hoe en met welke frequentie monitoring, met betrekking tot het verwijzen van basiszorgpatiënten door umc naar een ander (algemeen) ziekenhuis, mogelijk is en of dit meegenomen kan worden in een van hun reguliere monitoringinstrumenten en de Kamer hierover informeren.	Brief [28-10-2019] - Verslag Schriftelijk Overleg (VSO) inzake Schriftelijk overleg over de Maatschappelijke rol van de universitaire medische centra (umc's) in het medische zorglandschap (33278, nr. 8 (33278, nr. 9) (23752)	24-05-2022 De Kamer wordt naar verwachting in het vierde kwartaal 2022 geïnformeerd
De NFU verwacht de visie op netwerkvorming in het eerste kwartaal van 2020 af te ronden. Zodra ik deze ontvangen heb, zal ik de Kamer hierover informeren.	Brief [28-10-2019] - Verslag Schriftelijk Overleg (VSO) inzake Schriftelijk overleg over de Maatschappelijke rol van de universitaire medische centra (umc's) in het medische zorglandschap (33278, nr. 8 (33278, nr. 9) (23752)	12-04-2022 Contact met de NFU wordt regelmatig onderhouden op ontwikkelingen, de Kamer wordt naar verwachting in september 2022 geïnformeerd.
Zodra de ontwikkelingen t.a.v. functiedifferentiatie daartoe aanleiding geven, wordt uw Kamer daarover geïnformeerd.	Brief [05-11-2019] - Terugkoppeling overleg bevindingen de heer Rinnooy Kan (29282, nr. 386) (23805)	09-07-2020 Op 14 januari jl. heeft het vervolgoverleg over functiedifferentiatie plaatsgevonden met Branche organisaties Zorg (BoZ), V&VN, Actiecomité BIG II in overgang, FNV, CNV en NU'91. Afgesproken is dat deze partijen gezamenlijk een schriftelijk voorstel t.a.v. functiedifferentiatie zullen maken.
De kamer informeren over de uitkomsten van de evaluatie van het ZIN eind 2020.	Brief [22-10-2019] - Kaderwetevaluatie Zorginstituut (33147, nr. 9) (23741)	
VWS vraagt bij zorgverzekeraars en ziekenhuizen met kracht aandacht voor capaciteit in ziekenhuizen rondom Lyme. De minister gaat hierover in gesprek en zal de Kamer hierover op een later moment in een logische rapportage op de hoogte stellen van het overleg met zorgverzekeraars en ziekenhuizen.	Parlementaire agenda [31-10-2019] - Begrotingsbehandeling VWS (inclusief dinerpauze); Antwoord Regering, inclusief tweede termijn Kamer, re- en dupliek. (4964)	21-07-2022 De Kamer zal medio 2023 worden geïnformeerd.
Kamer in een (verzamel-)brief over zorg-gerelateerde zaken rond Caribisch gebied informeren over welke stappen ondernomen worden om wel tot een eventueel PGB te komen (geen aparte brief).	Parlementaire agenda [31-10-2019] - Begrotingsbehandeling VWS (inclusief dinerpauze); Antwoord Regering, inclusief tweede termijn Kamer, re- en dupliek. (4964)	
Roken in de auto: Wij hebben die campagne nog niet klaar, maar we nemen deze gedachte zeker mee. Als we om wat voor reden ook daarvan afzien, zullen we daarover met de Kamer communiceren.	Parlementaire agenda [03-09-2019] - Debat preventieakkoord (4920)	15-07-2022 Deze suggestie wordt meegenomen bij het voortzetten van de anti-roken campagne de komende jaren, onderwerp is nog niet aan bod gekomen in de campagne
Als signalen over veranderingen in de (tijds) beschikbaarheid van geneesmiddelen daarvoor aanleiding geven, zullen de kamers hierover worden geïnformeerd.	Brief [20-11-2019] - Voorstel van wet tot wijziging van de Wet geneesmiddelenprijzen in verband	21-07-2022 Wanneer er signalen zijn van veranderingen in beschikbaarheid als gevolg van wetswijziging Wgp zal de Kamer hierover worden geïnformeerd.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
	met een aanpassing van de referentielanden (Eerste Kamer) (23863)	
De Kamer zal op meerdere momenten op de hoogte gehouden worden over het in kaart brengen van de trends ten aanzien van meer gepersonaliseerd gebruik van geneesmiddelen en medische techniek en de effecten daarvan voor toelatings- en vergoedingsprocedures en zorguitgaven.	Brief [31-10-2019] - Antwoorden begrotingsbehandeling VWS 2020 (2019Z20783)(35300XVI, nr. 88) (23780)	14-07-2022 De Kamer zal naar verwachting eind 2022 worden geïnformeerd.
Mijn streven is de evaluatie in het eerste kwartaal van 2020 te starten. Ik zal u eind 2020 informeren over de uitkomsten van het onderzoek.	Brief [22-10-2019] - Kaderwetevaluatie Zorginstituut (33147, nr. 9) (23741)	
De minister stuurt aan het eind van het eerste kwartaal van 2020 een brief naar de Kamer over de ethische vragen rondom technologie (o.a. robots) in de zorg.	Parlementaire agenda [04-12-2019] - AO Medische ethiek (4814)	18-07-2022 Het nieuwe kabinet heeft hierover nog geen standpunt ingenomen. De Kamer zal naar verwachting in kwartaal 2 van 2023 worden geïnformeerd.
Ik ga verkennen hoe het publiek houderschap op het beheer van informatiestandaarden vorm kan krijgen. Daarbij wordt afgestemd met de kwartiermaker van de programma-organisatie 'governance van kwaliteitsregistraties. De ambitie is in de eerste helft van 2020 duidelijk te hebben bij welke organisatie het houderschap (tijdelijk) wordt neergelegd met een duidelijk takenpakket. Zodra dit bekend is, zal ik uw Kamer informeren.	Brief [16-12-2019] - Aanbieding rapport Governance van beheer en onderhoud van informatiebouwstenen in de zorg (27529, nr. 210) (24002)	30-07-2021 Onderhanden. De Tweede Kamer wordt hier voor eind 2021 over geïnformeerd.
In het verlengde van de jaarlijkse rapportage van de IGJ over het Wmo-toezicht, heb ik de IGJ gevraagd ook een compacte rapportage te maken over het toezicht op de RIBW's.	Brief [12-11-2019] - Beleidsreactie n.a.v. rapportage IGJ over Wmo-toezicht (2018) (29538, nr. 308) (23838)	10-02-2020 In Kamerbrief d.d. 10feb staat over deze tz: «De inspectie zal daarnaast een compacte rapportage verzorgen over het toezicht op locaties voor beschermd wonen. Tenslotte is daarna ook een evaluatie voorzien om vast te stellen of de beoogde doelstellingen van dit gecombineerde thematisch toezicht zijn gehaald.»
Stas informeert TK over de cijfers van 2019 van het aantal keuzehulpgesprekken.	Parlementaire agenda [18-12-2019] - AO Zwangerschap en geboorte (4843)	22-07-2021 Keuzehulpaanbieders registreren bij Fiom het aantal gevoerde keuzehulptrajecten. Deze registratie is gestart per juni 2020, in lijn met de start van het informatiepunt. Met de voortgangsrapportage die op 1 april 2021 aan de Kamer is gestuurd, is de Kamer geïnformeerd over het aantal keuzehulptrajecten 2020. In de eerstvolgende voortgangsrapportage zal een overzicht opgenomen worden waarin ook de cijfers 2019 (voorzover wij daarover beschikken) meegenomen worden.
Stas informeert TK bij de monitor in de voortgangsrapportage (voorjaar en najaar) over de «prijsstelling» van hulp in scholen (of coördinator/adviseur niet teveel beslag op budget leggen).	Parlementaire agenda [18-12-2019] - AO Zwangerschap en geboorte (4843)	14-07-2022 De kamer zal in een brief worden geïnformeerd over de uitwerking van de vervolgaanpak onbedoelde zwangerschappen eind september 2022.
Mochten er inzichten zijn die breder relevant blijken te zijn, dan overweegt de IGJ openbaarmaking (onderzoek Parnassia) van die specifieke elementen. In dat geval zal ik uw Kamer informeren.	Brief [30-01-2020] - antwoorden op de vragen van het Kamerlid Van den Berg (CDA) over het bericht «Verdachte steekpartij Den Haag gevaar voor zichzelf en omgeving, maar werd niet opgepakt» (2019Z26056) (24149)	31-01-2020 Vooralnog onbekend of TK daadwerkelijk geïnformeerd wordt, dit is afhankelijk van eventuele openbaarmaking. Geregistreerd in Delphi om dit niet uit het oog te verliezen. Daarom in beginsel deze TZ niet meenemen in stavazabrieven, planningsbrieven of briefoverzichten.
Minister voor MZS zal de TK het actieplan «Nederland naar een mondgezonde generatie» toesturen, zodra dit door de veldpartijen is vastgesteld.	Brief [03-02-2020] - Mondzorg Jeugdigen (33578, nr. 78) (24167)	19-05-2022 De Kamer wordt naar verwachting rond de zomer geïnformeerd
Minister van MZS zal kamer informeren over overleg met veldpartijen over aanpassing bekostiging als er relevante ontwikkelingen zijn.	Brief [03-02-2020] - Mondzorg Jeugdigen (33578, nr. 78) (24167)	19-05-2022 de Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
Tevens zal de IGJ -conform wettelijke verplichting -komend jaar weer de stand van zaken aan mij rapporteren. Uw Kamer wordt hierover vanzelfsprekend geïnformeerd.	Brief [10-02-2020] - Verslag Schriftelijk Overleg (VSO) inzake VSO Wmo-toezicht (29538, nr. 308) (totaal) Zorg en maatschappelijke ondersteuning (29538, nr. 313) (24213)	

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Minister MZS: De Kamer informeren over de voortgang van het expertisecentrum Lyme en wachlijsten	Parlementaire agenda [06-02-2020] - AO Medische preventie/Infectieziekten (4910)	21-07-2022 De Kamer zal na de zomer van 2022 worden geïnformeerd.
In 2021 is een integrale evaluatie naar het lopende darmkankeronderzoek gepland. Ik sta ervoor open de leefsituatie te verlagen mits de voordelen in termen van gereedde levens ook opwegen tegen de nadelen van overbodig vervolgonderzoek en behandeling. Op basis van de evaluatie van het programma zal ik de Gezondheidsraad vragen hier een oordeel over te geven.	06-07-2020 De verwachting is dat de Kamer in het najaar van 2022 wordt geïnformeerd	
Kamer informeren op moment dat stap verder zijn in de casus Zorg in Nederland	Parlementaire agenda [13-02-2020] - AO Zwangerschap en geboorte (5036)	19-05-2022 Gaat mee in stand van zaken brief geboortezorg najaar 2022
Ik vind het dan ook goed dat het CIBG (...) de Audit Dienst Rijk heeft verzocht een onafhankelijk onderzoek uit te voeren. Ik ben voornemens om u van de uitkomsten hiervan op de hoogte brengen.	Brief [10-03-2020] - Datalek Donorregiste (32761, nr. 160) (24343)	
Ik zal de handreiking van de IGJ en NZa voor een zorgvuldige proces- en besluitvorming bij wijzigingen in het zorglandschap naar verwachting in oktober 2019 aan uw Kamer doen toekomen	Brief [06-09-2019] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om reactie op de Initiatiefnota van het lid Van Gerven over het ziekenhuis dichtbij voor iedereen (35227) (35227, nr. 3) (23526)	25-05-2022 De Kamer wordt voor het Herfstreces 2022 geïnformeerd.
De minister van VWS informeert de TK of schriftelijk, of via het Wmo-overleg, over de vraag of lijfgebonden hulpmiddelen onder de Zvw gebracht kunnen worden	Parlementaire agenda [27-11-2019] - AO Hulpmiddelenbeleid (4788)	18-07-2022 De resultaten van de verkenning naar de vereenvoudiging van de toegankelijkheid van hulpmiddelen thuis worden in de zomer van 2022 verwacht. De Kamer wordt hierover, en de mogelijke vervolgstappen, in kwartaal 3 van 2022 per brief geïnformeerd.
O&A toevoegen over wat bekend of nog onbekend is over de langetermijn effecten van het virus op de gezondheid	Parlementaire agenda [12-03-2020] - Plenair debat over nieuwe fase die de bestrijding van het coronavirus ingaat (5067)	
In het vervolgonderzoek naar de ervaringen en behoeften van transgenders, dat ik in 2021 zal laten uitvoeren, zal ik ook vragen meenemen met betrekking tot zelfmedicatie. Ik zal dat onderzoek te zijner tijd uiteraard aan de Kamer toesturen	Brief [02-04-2020] - antwoorden op de vragen van het Kamerlid Bergkamp (D66) over het bericht 'Veel transgenders gaan zelf aan de slag met hormonen, met alle risico's van dien' (2020Z03670). (24418)	23-07-2021 Het onderzoek is verplaatst naar 2022, de Kamer wordt naar verwachting uiterlijk eind 2022 geïnformeerd.
De Kamer informeren over de duiding van de cijfers uit Ladis over de verslavingszorg de afgelopen jaren, inclusief een oordeel over de toegang tot de verslavingszorg.	Brief [15-04-2020] - VSO Drugspreventie (24077, nr. 462) (24440)	15-07-2022 Pas nadat de wet inwerking treedt kunnen we de motie daadwerkelijk uitvoeren en dat zal pas einde van het jaar zijn.
Indien de ARK besluit om onderzoek te doen naar de governance van de structurele beheerorganisatie, zal ik aanbevelingen die hieruit naar voren komen met u delen en waar van toepassing doorvoeren in de opzet en werking van het de structureel beheer.	Brief [02-03-2020] - Inrichting structureel beheer PGB2.0 (24296)	17-07-2020 Indien de ARK het besluit neemt om onderzoek te doen en dit vervolgens heeft uitgevoerd, zal de Kamer worden geïnformeerd. Dit heeft nog niet plaats gevonden.
Kamer informeren over verkenning naar mogelijk vervangen Krankzinnigenwet BES-eilanden. De toezegging houdt in dat de Kamer nu geïnformeerd wordt in januari 2021: Ik laat een aangepaste verkenning uitvoeren op de BES-eilanden. In januari 2021 zal ik uw Kamer informeren over de voortgang van de verkenning.	Parlementaire agenda [08-06-2020] - AO GGZMO/Suicidepreventie (5080)	
De Kamer ontvangt t.z.t. informatie over het gevoerde gesprek met de zorgverzekeraar Zilveren Kruis over de pilot m.b.t. de eigen bijdrage bij kraamzorg.	Parlementaire agenda [17-06-2020] - AO Pakketbeheer (5087)	18-07-2022 De pilot is nog niet formeel gestart. Ondertussen zijn CZ en VGZ gestart met een soortgelijke pilot in Limburg. De pilot VGZ/CZ loopt tot eind 2022, de verwachting is dat in het voorjaar van 2023 de uitkomsten van de pilot gedeeld kunnen worden met de TK.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
wanneer de ronde tafel bijeenkomst over grensoverschrijdende ambulancezorg heeft plaatsgevonden, zal ik uiteraard de Kamer daarover informeren.	Parlementaire agenda [24-06-2020] - Debat Wet Ambulancevoorzieningen (5092)	24-05-2022 Er staat weer een eerste overleg gepland op 31 mei 22. Naar verwachting wordt de Kamer geïnformeerd in de brief over 'toekomstbestendige acute zorg'. Wordt de termijn niet gehaald, komt er een aparte brief op een later moment.
De inzichten en lessen uit dit onderzoek zullen daarom ook betrokken worden bij de contourennota, Brief [08-07-2020] - Evaluatie verbeterprogramma's Bernhoven en Rivas (31016, nr. 291) (24848)		25-11-2020 Op 14 december zal de veldconsultatie starten. Daarvoor zullen alle betrokken stakeholders de discussienota ontvangen. Dit is dezelfde versie die eind oktober in de MR is besproken. De input die wordt opgehaald in de veldconsultatie wordt meegenomen bij de verdere uitwerking van de contourennota die begin 2021 naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd.
De TK wordt om de vier jaar (eerstvolgende in 2024) geïnformeerd over de uitkomsten van het Prevalentie onderzoek seksuele intimidatie en misbruik in de sport van NOC*NSF	Brief [30-06-2020] - Schriftelijk Overleg (SO) inzake Sportbeleid (30234, nr. 251) (24778)	14-07-2020 De uitkomsten van het prevalentieonderzoek zijn in de zomer 2020 gepubliceerd op de website van het CVS.
Voor het Algemeen Overleg Sportbeleid 2021 ontvangt de TK de definitieve handreiking sport hulpmiddelen	Brief [30-06-2020] - Schriftelijk Overleg (SO) inzake Sportbeleid (30234, nr. 251) (24778)	21-01-2022 Het project «Sport hulpmiddelen beter bereikbaar en beschikbaar» zal in januari 2022 worden afgerond. In het eindrapport zullen de resultaten van de pilots staan en worden aanbevelingen gedaan over de manier waarop sport hulpmiddelen (zoals sportrolstoelen of hardloopporthesen) beter bereikbaar en beschikbaar te maken zijn voor mensen met een handicap die willen sporten
Uitvoering motie Van Kooten-Arissen over bonus voor zorgpersoneel	Parlementaire agenda [15-06-2020] - Notaoverleg Care (5116)	28-07-2021 Met de subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19 (Start. 2020, 48058) is uitvoering gegeven aan deze motie. Van 15 september tot 10 november 2020 konden zorgaanbieders subsidie aanvragen om een bonus uit te keren aan zorgprofessionals die een uitzonderlijke prestatie hebben geleverd in de strijd tegen COVID-19. Van 1 maart tot en met 12 april 2021 konden budgethouders een bonus aanvragen voor hun pgb-zorgverleners. Inmiddels is de tweede termijn voor de bonusaanvraag die van 15 juni tot en met 27 juli '18 uur liep, verstrekken. Ik verwacht de Kamer in oktober te kunnen informeren over de bonusaanvragen en de hoogte van het bonusbedrag. Na de zomer informeer ik de Kamer over de mogelijkheden om te komen tot een bonusregeling voor de zorgverleners die vanuit een Zvw-pgb worden betaald.
Ik beschouw de motie van Kamerlid Van Den Berg en toezegging over de stand van zaken van de umc's daarmee deels als afgedaan. Zoals aangegeven zal de NZa de monitor jaarlijks tot en met in ieder geval 2022 uitvoeren. Ik zal uw Kamer informeren wanneer er een nieuwe monitor is. En ik zal de NFU vragen om mij in september 2022 opnieuw te informeren over de stand van zaken van de umc's op de verschillende thema's.	Brief [08-10-2020] - Strand van zaken umc's (33278, nr. 10) (25156)	13-05-2022 Op 11 maart 2022 is de brief 'NZa-monitor umc's 2021' met de tweede monitor naar de Kamer gestuurd. Er zal conform toezegging nog een monitor volgen. Zodra deze monitor is afgerond zal de Kamer hierover worden geïnformeerd. Naar verwachting in de eerste helft van 2023.
De MMZS zal het onderzoek van ACM naar marktgedrag ICT-leveranciers in de zorg toezenden aan de Kamer wanneer het gereed is.	Parlementaire agenda [08-10-2020] - AO Gegevensuitwisseling/ICT/E-health/Slimme zorg/Administratieve lasten (5030)	08-07-2022 Het ACM-rapport is nog niet gepubliceerd. De ACM heeft wel een leidraad gepubliceerd, daarop volgt na de zomer een reactie.
Ik ben bereid de Kamer op de hoogte te houden van zowel het gesprek dat met de branchevereniging van zorgorganisaties, ActiZ, en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) gaat plaatsvinden over de tekorten aan gz-psychologen, als van de uitkomsten van de evaluatie van Top Opleidingsplaatsen over de indeling voor volgend jaar.	Brief [26-10-2020] - antwoorden op de vragen van het Kamerlid Hijink (SP) over het bericht dat zorgsectoren bakkeleien over opleidingsplaatsen gz-psychologen (2020Z15611) (25220)	

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Voor de PGB-zorgverlener wordt op dit moment onderzocht of er een aparte uitwerking op de bonusregeling wordt geschreven, zodat ook deze groep de mogelijkheid heeft een bonus te ontvangen. Daarop kom ik een volgende brief terug.	Brief [27-10-2020] - Stand van zakenbrief COVID-19 (25295, nr. 659) (25246)	28-09-2021 onderzocht wordt of voor de doelgroep pgb-zorgverleners die uit een pgb-zvw budget betaald worden, een aparte uitwerking voor de bonusregeling kan worden gemaakt. Uitwerking hiervan is onder de voorwaarde dat de uitwerking binnen de budgettaire randvoorwaarden moet passen en verantwoord uitvoerbaar moet zijn. Dit najaar wordt u over de mogelijkheid geïnformeerd.
In de zomer van 2021 zal ik u informeren over de voortgang van deze aanpak.	Brief [10-11-2020] - Vernieuwend opleiden in de zorg (29282, nr. 420) (25307)	19-07-2022 In de brief Vernieuwend Opleiden van november 2020 is toegezegd om in de zomer 2021 u te informeren over de voortgang van de aanpak rond Vernieuwend opleiden (9317). De deadline was 10 juli 2021. Een wisselend kabinet is de reden dat de deadline niet is gehaald. De minister voor Langdurige Zorg en Sport zal haar plannen rond vernieuwend opleiden meenemen in het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg, welke dit najaar naar de Kamer wordt verzonden. Deze motie wordt gezien bij de verdere uitwerking van dit programma.
Ik zal uw Kamer blijven informeren over de eerste bevindingen van drie acties die naar verwachting in de loop van volgend jaar tot eerste bevindingen leiden.	Brief [02-11-2020] - Verkenning toekomstbestendigheid Wet BIG (29282, nr. 415) (25260)	
Vaccinatieprogramma: Ja. Alles wat we kunnen geven aan informatie, ook omdat de Europese Commissie inmiddels namens ons onderhandelt, zullen we geven, als het moment daar is.	Parlementaire agenda [18-11-2020] - Plenair debat inzake ontwikkelingen rondom het coronavirus (5158)	
Met de partners van de dementiestrategie bekijken of preventie op dit moment voldoende in al die lijnen verankerd is of dat er meer en aparte aandacht nodig is	Parlementaire agenda [11-11-2020] - AO Langer Thuis/Dementiezorg/PGB/Wijkverpleging/WMO (5127)	15-07-2022 Op dit moment wordt in overleg met veldpartijen de intensivering die in het coalitieakkoord is opgenomen wat betreft preventie (drie keer € 100 mln. voor «onderzoek en aanpak kanker, obesitas en Alzheimer» in de periode 2023 – 2025) nader uitgewerkt. De staatssecretaris zal de Kamer hier naar verwachting in het najaar over informeren.
De minister van VWS zal samen met de minister van Binnenlandse Zaken nagaan hoe de verpleeghuisplekken zo goed mogelijk gemonitord kunnen worden en de Kamer daarover informeren.	Parlementaire agenda [26-11-2020] - Notaoverleg Verpleeghuis/Wlz/ Gehandicaptenbeleid/ Doelgroepenvervoer/ Fokuswonen (5129)	
Er komt een brief over de ethiek van zorgrobots, 'voordat er een vaccin is'. De rapporten van het CEG over e-health zullen gebruikt worden voor het antwoord op de vraag over de ethiek van zorgrobots. Brief voor het najaar.	Parlementaire agenda [15-10-2020] - AO Medische ethiek, donorgegevens kunstmatige bevruchting, orgaandonatie (5051)	18-07-2022 Het nieuwe kabinet heeft hierover nog geen standpunt ingenomen. De Kamer zal naar verwachting in kwartaal 2 van 2023 worden geïnformeerd.
NB toezegging EK (T03021): De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zal de Kamer, naar aanleiding van opmerkingen van de leden Van Dijk (SGP), Prins-Modderaar (CDA) en De Boer (GroenLinks), via de maandelijks voortgangsberichten op de hoogte houden van de ontwikkelingen en het toekomstperspectief.	Parlementaire agenda [26-10-2020] - Plenaire behandeling wetsvoorstel Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (35.526) NB: Tijden zijn nog niet bekend (5140)	11-02-2021 Aan deze toezegging wordt voldaan door de stand van zaken brieven t.a.v. de ontwikkeling van Covid-19 ook aan de EK te sturen.
Er wordt in kaart gebracht of bij individuele huisartsenpraktijken knelpunten ontstaan in opleidingen in relatie tot de taakverdeling met physician assistants en verpleegkundig specialisten. Ook wordt hier met de brancheorganisatie over in gesprek gegaan.		
De minister van VWS zal de Kamer de notitie ouderenvisie die gebaseerd is op de «dialoognota 2040» toezenden.	Parlementaire agenda [02-12-2020] - Begrotingsbehandeling VWS - Eerste termijn Kamer (5142)	09-02-2021 Deze toezegging wordt mogelijk overgezet op MEVA, de discussie hierover is nog gaande.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Voorzetting en aanscherping van beleid is nodig om de kwaliteit van zorg in het belang van moeder en kind te vergroten en daarmee een positief effect te bewerkstelligen op de verdere daling van de perinatale sterfte. De komende tijd zal ik hier samen met de geboortezorgpartijen en andere relevante partijen aan werken en ik zal u hier in de zomer van 2021 verder over informeren.	Brief [07-12-2020] - Stand van zaken geboortezorg 2020 - aanbevelingen voor de toekomst (32279 , nr. 206) (25465)	19-05-2022 Gaat mee in stand van zaken brief geboortezorg najaar 2022
De minister en staatssecretaris van VWS zeggen de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden De Bruijn-Wezeman (VVD) en Gerkens (SP), toe bij de evaluatie van de gedwongen zorgwetten, eind 2021, te bezien hoe de Wet zorg en dwang en de WGBO zich tot elkaar verhoudt en hoe de schadevergoeding door de klachtencommissie wordt toegekend.	Parlementaire agenda [09-06-2020] - Mondeling overleg over de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten (Wzdl) en de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) (5088)	02-08-2021 De verwachting is dat de Kamer in de tweede helft van 2022 wordt geïnformeerd, na afronding van de tweede rapportage van de wetsevaluatie waarover uw Kamer is geïnformeerd in de brief 2020-2021, 35 370 , nr. 5
Toezegging om iedere keer dat NL inschrijft op vaccin, de Kamer daarover te informeren.	Parlementaire agenda [09-12-2020] - Plenair debat inzake ontwikkelingen rondom het coronavirus (5163)	25-07-2022 Op dit moment zijn er wel stappen genomen om een eivaccin aan te kopen, maar het contract is nog niet rond. Zodra het contract gereed is en Nederland zich officieel heeft ingeschreven op het vaccin zal de Kamer hierover geïnformeerd worden.
Ik zal met de HLA-partijen in gesprek gaan over de uitkomsten van het onderzoek. Samen met hen zal ik bepalen (i.) waar een regiobeeld minimaal aan zou moeten voldoen, (ii.) hoe betrokkenheid van relevante regiopartners kan worden vergroot, (iii.) wat er voor nodig is regiobeelden dynamischer te maken en (iv.) hoe vervolgstappen eruit zien. De uitkomsten van de lerende evaluatie JZOPJ worden hierbij betrokken.	Brief [09-11-2020] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Feitelijke vragen betreffende het rapport Stand van het land Regiobeelden (31765 , nr. 522) (25298)	21-12-2021 Het rapport «Samenwerken in de regio: van regiobeeld naar regio-aanpak» dat als bijlage bij de VGR JZOPJ naar de Kamer is verzonden dient als tussenproduct. De komende periode zullen we hierover in gesprek gaan met betrokken partijen, waarna we de Kamer hierover kunnen informeren.
Ik wil dan ook nader onderzoeken of een wettelijke maatregel gerechtvaardigd is en zo ja, wat dan een goede onderbouwing voor een nieuwe omzetrempel zou zijn. De aanbeveling strekt overigens niet alleen tot aanpassing van de wet, maar ook van de Governancecode Zorg. Ik zal daarom in gesprek treden met de eigenaar van de code, de Brancheorganisaties Zorg (BoZ), over het nut en noodzaak van een dergelijke aanpassing. Ik zal u in het laatste kwartaal van 2021 berichten over de uitkomst van deze verkenning.	Brief [14-12-2020] - Rapport Faillissement Slotervaartziekenhuis B.V. Onderzoek naar Goed bestuur', (31016 , nr. 299) (25505)	07-06-2022 in de stand van zakenbrief zomer 2022 is het volgende opgenomen: Met betrekking tot het creëren van governance en tegenmacht heeft mijn voorganger uw Kamer toegezegd een verkenning te doen omtrent wettelijke maatregelen of de aanpassing van de Governance Code Zorg ten aanzien van de werkgeversrol door de Raad van Toezicht van grote zorginstellingen. Inmiddels is de Governance Code Zorg aangepast naar 2022 zonder aanpassing op dit onderdeel. De minister van MLZ zal na de zomer starten met verder verkenningen samen met de BoZ of dit mogelijk nog in een nieuwe Governance Code Zorg kan worden meegenomen. Daarnaast zal de minister van MLZ ook nader onderzoeken of een wettelijke maatregel gerechtvaardigd is en zo ja, wat dan een goede onderbouwing voor een nieuwe omzetrempel zou zijn.
In de volgende voortgangsbrieven (rond zomer 2021) melden we voortgang op het gebied van: • accreditatie en positionering en het beheer van de zoekfunctionaliteit • expertsessies MDT in het onderwijs • de uitkomsten van de verkenning naar de verplichtende variant • Ik zal met de voor het SROI-beleid verantwoordelijke partijen (BZK, SZW en gemeenten) de mogelijkheden te verkennen om MDT als SROI bij de gemeenten en het Rijk toe te passen en nader onder de aandacht te brengen. • Ik zal me inspannen SROI bij de ministeries nader onder de aandacht te brengen	Brief [11-12-2020] - Verslag Schriftelijk Overleg inzake Maatschappelijke Diensttijd (35034 , nr. 20) (25495) Brief [11-12-2020] - Verslag Schriftelijk Overleg inzake Maatschappelijke Diensttijd (35034 , nr. 20) (25495)	
Minister MZS zegt toe «Vanzelfsprekend zal ik ook de komende periode de instroom van het aantal deelnemers en de effecten van de PrEP-verstrekking blijven volgen. Ik houd vast aan de eindevaluatie na vijf jaar en een tussentijdse evaluatie na 3 jaar. Ook volgend jaar zal het RIVM weer een jaarrapportage opstellen en zal ik uw Kamer daar weer over informeren.»	Brief [17-12-2020] - Voortgang PrEP verstrekking (29477 , nr. 688) (25548)	21-07-2021 De TK wordt geïnformeerd over de volgende jaarrapportage van het RIVM (komt mogelijk in nov 2021 uit) voor het eind van 2021. De tussentijdse evaluatie wordt medio 2022 uitgevoerd en de TK zal hierover voor eind 2022 worden geïnformeerd.
De TK ontvangt voor het WGO een jaarlijkse update over het fonds voor sport hulpmiddelen	Parlementaire agenda [30-11-2020] - WGO Sport (5187)	

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Minister VWs zegt in het debat is ook uitgebreid gesproken over de broncode van het exposure notification framework van Apple en Google. In Europees verband is met de andere lidstaten doorlopend overleg met beide partijen waarbij geregeld aandacht is voor dit onderwerp. Ik zal uw Kamer uiteraard op de hoogte houden van de ontwikkelingen op dit gebied.	Brief [28-12-2020] - Commissiebrief Eerste Kamer inzake Website CoronaMelder.nl (25595)	30-07-2021 Gesprekken in Europees verband vinden nog altijd plaats waarbij aandacht is voor steeds meer openbaring van broncode. Bij bijzonderheden zullen beide Kamers hierover worden geïnformeerd.
Laat ik maar gewoon toevoegen dat wij in de volgende voortgangsbrieven de hele communicatie opnieuw op de zeeft leggen en kijken waar we die, door middel van campagnes en andere dingen, kunnen intensiveren.	Parlementaire agenda [21-01-2021] - Plenaire debat inzake ontwikkelingen rondom het coronavirus (5192)	
Ik hoor net van de heer De Jonge dat we in de volgende brief - dat zeggen we hier echt toe - ook ingaan op dit soort suggesties uit de Kamer en op wat wij zelf nog verder kunnen doen.	Parlementaire agenda [21-01-2021] - Plenaire debat inzake ontwikkelingen rondom het coronavirus (5192)	
Een kader voor de regulering van cybriden en iPS-chimaeren nader uit te werken in samenwerking met de relevante veldpartijen zodat een volgend kabinet op basis van alle benodigde informatie definitief kan beslissen over de aard van de regulering	Brief [22-09-2020] - Kabinetsreactie inzake regulering cybriden en iPS- chimaeren (34990, nr. 8) (25068)	12-07-2022 Deze toezegging wordt meegenomen in de kabinetsreactie op de evaluatie van de Embryowet
de Kamer in de volgende voortgangsbrieven covid-19 te informeren over in welke hoeveelheden elk vaccin vanaf 15 februari beschikbaar komt voor de eilanden. Deze brief gaat uit op 2 februari 2021. ZJCN en de Programmadirectie COVID-19 leveren hiervoor tekst voor de voortgangsbrieven aan.	Brief [01-02-2021] - Update vragen van de stand van zaken m.b.t. COVID-19 op Aruba, Curaçao, Sint-Maarten, Bonaire, Saba en Sint-Eustatius (25719)	
De Gezondheidsraad zal in 2022 zijn beoordelingskader heroverwegen en ik zal dan ook de Gezondheidsraad verzoeken om hierbij te onderzoeken of het pandemisch potentieel van ziekteverwekkers, maatschappelijke of macro-economische effecten van ziekteverwekkers en elementen uit het reële optiemodel een zinnvolle uitbreiding van het beoordelingskader kunnen zijn	Brief [03-02-2021] - Verzoek om reactie op initiatiefnota Veldman (VVD) (35676, nr. 3) (25724)	14-07-2022 De Kamer zal naar verwachting voor het einde van 2022 worden geïnformeerd.
De TK wordt later in 2021 geïnformeerd over de nadere uitwerking van de voorgestelde maatregelen in het rapport criminele inmenging in de amateursport	Brief [05-02-2021] - Beleidsreactie op onderzoek criminele inmenging in de amateursport (2021Z02444) (25738)	20-01-2022 Het CCV brengt alle lopende onderzoeken en daarbij de belangrijkste (gemeenschappelijke) aanbevelingen in kaart.
Mijn streven is u voor de zomer te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek (=onderzoek naar omvang en aard van onopgeloste casuïstiek) en over de stappen die ik hierop zal ondernemen	Brief [08-02-2021] - Stand van zaken kindzorg (34104, nr. 320) (25752)	07-07-2022 Het onderzoek heeft enige vertraging opgelopen. Ik zal u na de zomer informeren over de resultaten van het onderzoek en de vervolgstappen.
Ik zal een verdiepend kwalitatief onderzoek vanuit het Cliëntperspectief laten doen naar het bestaande instrumentarium.	Brief [10-02-2021] - Verzamelbrief langdurige zorg (34104, nr. 321) (25777)	01-06-2022 In brief 4/2/2022, 24170 nr. 253 stond: 'Binnenkort zet ik met deze uitkomsten een vervolgonderzoek uit, waarbij ik mij Hijk wil ik graag in samenhang bezien. Daarom stuur ik u een nadere inhoudelijke
Op dit moment ben ik niet op de hoogte van de juridische stappen die de Italiaanse overheid neemt richting Pfizer. Ik zal dit nagaan en u hier later over informeren.	Brief [10-02-2021] - antwoorden op de vragen van het Kamerlid Van Gerven (SP) over het bericht «De strijd om het coronavaccin barst nu pas echt los» (2021Z01634) (25780)	25-07-2022 Voor zover bekend zijn er geen juridische stappen ondernomen.
Met betrekking tot het creëren van governance en tegenmacht, heb ik uw Kamer in de Kamerbrief van 14 december 2020 toegezegd om in het eerste kwartaal uw Kamer de uitkomsten te sturen van een verkenning naar een wettelijke maatregelen en aanpassing van de Governancecode Zorg omtrent de werkgeversrol door de Raad van Toezicht van grote zorginstellingen. Aangezien deze verkenning ziet op de wenselijkheid en haalbaarheid van nieuw beleid, acht ik het niet opportuun hier als demissionair minister uitspraak over te doen. De uitkomsten van de verkenning zullen dan ziekenhuisfaillissement te voorkomen ook betrokken worden in de brief die eind dit jaar aan uw Kamer wordt toegestuurd ter uitvoering van de motie Agema	Brief [19-02-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake reactie op motie- Agema (Kamerstuk 31016, nr. 327) over verbeterpunten om een ongecontroleerd ziekenhuisfaillissement te voorkomen (31016, nr. 336) (25826)	07-06-2022 in de stand van zaken brief zomer 2022 is de volgende tekst geplaatst: Met betrekking tot het creëren van governance en tegenmacht heeft mijn voorganger uw Kamer toegezegd een verkenning te doen omtrent wettelijke maatregelen of de aanpassing van de Governance Code Zorg ten aanzien van de werkgeversrol door de Raad van Toezicht van grote zorginstellingen. Inmiddels is de Governance Code Zorg aangepast naar 2022 zonder aanpassing op dit onderdeel. De minister van MLZ zal na de zomer starten met verder verkenningen samen met de BoZ of dit mogelijk nog in een nieuwe Governance Code Zorg kan worden meegenomen. Daarnaast zal de minister van MLZ ook nader onderzoeken of een

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
		wettelijke maatregel gerechtvaardigd is en zo ja, wat dan een goede onderbouwing voor een nieuwe omzeldrempel zou zijn.
De beroepsgroep is op dit moment bezig met het opstellen van een protocol. Over dit protocol zegt u toe met de betrokken partijen in gesprek te gaan als dit niet leidt tot het gewenste effect in de praktijk	Brief [15-02-2021] - Commissiebrief inzake aanvullende informatie petitie Vergoeding van explantatie borstprotheses (32805, nr. 112) (25804)	25-07-2021 De Kamer wordt hierover in het najaar van 2022 geïnformeerd.
We brengen in kaart wat de juridische, financiële en uitvoeringsconsequenties zijn als de middelen die gemeenten beschikbaar hebben voor gespecialiseerde zorg aan kinderen met EED worden overgeheveld naar het onderwys	Brief [08-03-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Reactie op gewijzigde motie-Peters c.s. (35570XVI, was nr. 27) (34638, nr. 8) (25889)	10-05-2022 inhoudelijke reactie op deze toezegging zal naar verluidt na het zomerreces worden verzonden.
De TK wordt eens in de 4 jaar geïnformeerd over de prevalentie van dopinggebruik in de Nederlandse topsport	Brief [12-03-2021] - Onderzoek prevalentie dopinggebruik topsport (30234, nr. 262) (25919)	
Daarom praten we met het RIVM over het opzetten van een onderzoek naar de effectiviteit van luchtreiniging. Daar kan ik de Kamer voor de zomer over informeren.	Parlementaire agenda [24-03-2021] - Plenair debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5224)	23-07-2021 Het streven is de Kamer hierover voor het eind van het jaar nader te informeren. Tussentijds wordt de Kamer op de hoogte gehouden van de stand van zaken.
De reactie op de derde evaluatie van de Embryowet wordt overgelaten aan het volgende kabinet	Brief [16-03-2021] - Aanbieding derde evaluatie Embryowet (Eerste Kamer) (25928)	18-07-2022 Verwachting is dat de Kamer kort na het zomerreces wordt geïnformeerd.
De Kamer zal in een verzamelbrief worden geïnformeerd indien meerdere gebieden worden aangewezen als alcohol-overlastgebied	Parlementaire agenda [16-11-2020] - Wetgevingsoverleg Wijziging van de Drank- en Horecawet in verband met het Nationaal Preventieakkoord en evaluatie van de wet (TK 35337) (5154)	14-07-2022 VNG moet dit navragen bij gemeenten, zo nodig wordt dit meegenomen in onderzoek en in de alcoholbrief die gepland is voor oktober 2022
Communicatie over openstellen vaccinatie irt geboortjaar: Ik zal kijken of we dat nog massiever kunnen communiceren. Dat loopt via het RIVM en de GGD, maar ik zal kijken of we dat nog massiever kunnen communiceren. (Paternotte (D66))	Parlementaire agenda [22-04-2021] - Plenair debat inzake ontwikkelingen rondom het coronavirus (5232)	
Verkenning van pilots met gemeenten over regulering verkooppunten	Brief [06-04-2021] - Rapportage RIVM en onderzoeken alcoholpreventie (27565, nr. 179) (25994)	15-07-2022 Wordt meegenomen in de alcoholbrief die gepland is voor oktober 2022
Herhaling onderzoek prijsacties 2023	Brief [06-04-2021] - Rapportage RIVM en onderzoeken alcoholpreventie (27565, nr. 179) (25994)	15-07-2022 Resultaten van dit onderzoek zullen in najaar 2023 naar de Kamer worden gestuurd.
Herhaling onderzoek verkoop op afstand 2023	Brief [06-04-2021] - Rapportage RIVM en onderzoeken alcoholpreventie (27565, nr. 179) (25994)	15-07-2022 Resultaten van dit onderzoek zullen in najaar 2023 naar de Kamer worden gestuurd.
In het najaar van 2021 zal ik de Kamer hierover nader informeren	Brief [01-06-2021] - Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om reactie op stamceltherapie voor MS-Patiënten (29477, nr. 705) (26233)	25-07-2022 Op 12 mei jl. heeft het Zorginstituut besloten om te duiden of stamceltherapie bij uitbehandelde MS Patiënten voldoet aan het effectiviteitscriterium voor vergoeding uit het basispakket. Het Zorginstituut verwacht voor het einde van het jaar met een definitief standpunt te kunnen komen. De Kamer wordt daarna (uiterlijk begin 2023) geïnformeerd over deze uitkomst.
Governance GGD'n: die verbeterpunten willen we heel graag beetpakken, maar dan wel na de crisis. Maar heel graag en wij komen daar dus op terug. (Westerveld, GL)	Parlementaire agenda [03-06-2021] - Plenair debat inzake ontwikkelingen rondom het coronavirus (5251)	21-07-2022 De Kamer zal eind juni worde geïnformeerd.
Over voorfinanciering mondkapjes deal. Daarom laat ik dit nog verder op een rij zetten en zal ik u daarover informeren (TK/Wilders, PVV)	Parlementaire agenda [03-06-2021] - Plenair debat inzake ontwikkelingen rondom het coronavirus (5251)	21-07-2022 De minister voor Langdurige Zorg en Sport (LZS) heeft de Kamer op 5 juli jongstleden per brief geïnformeerd, dat het onderzoeksbureau Deloitte Forensic

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
		and Dispute Services B.V. het eerste deelrapport -dat ziet op de overeenkomst met Relief Goods Alliance B.V. - medio september aanstaande aan de minister voor LZS zal aanleveren.
Tot slot constateert Significant Public dat het huidige financieringsmodel het best passend is, maar dat de in 2000 vastgestelde en daarna jaarlijkse geïndexeerde normbedragen aan herijking toe zijn. Het onderzoek voor deze herijking zal voor 2023 plaatsvinden	Brief [03-06-2021] - Wijziging van de Subsidieregeling opvang kinderen van ouders met een trekend/varend bestaan in verband met de verlenging van de werkingsduur en de aanpassing van de normbedragen voor 2022 (29214 , nr. 89) (26253)	17-06-2021 Het onderzoek voor deze herijking zal voor 2023 plaatsvinden. eind december 2022 zal de Kamer worden geïnformeerd per aparte brief
Samen met Cliëntenorganisaties en het zorgveld kijken of het lukt om tot een lijst van lichtere of zwaardere dwangmaatregelen te komen, inclusief een apart regime (Kwint, SP)		15-07-2022 Ik streef ernaar om de beleidsreactie op de rapporten van de eerste en tweede fase zo spoedig mogelijk in het nieuwe jaar aan uw Kamer te verzenden. Zoals ook aangegeven in het hiervoor genoemde wordt intussen al gewerkt aan de uitwerking van de aanbevelingen van het eerste rapport.
Ten behoeve van de wetsevaluatie voor zowel de Wzd als de Wet verplichte ggz inzichtelijke maken waar de grootste financiële knelpunten zitten (Stoffer, SGP)	Parlementaire agenda [27-05-2021] - Plenair Debat Wvoggz (Wet verplichte ggz) / Wzd (Wet zorg en dwang) (5249)	12-07-2022 Zoals in de brief van 7 juli 2022 vermeld wordt de Kamer naar verwachting begin 2023 over de beleidsreactie geïnformeerd
Brief van Van Ark over de evaluatie van gegevensuitwisseling	Parlementaire agenda [14-06-2021] - Wetgevingsoverleg Wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met enkele verbeteringen en preciseringen van de tijdelijke regels over de inzet van coronatoegangsbewijzen bij de bestrijding van het virus SARS-CoV-2 (TK 35853) (5261)	30-07-2021 De Tweede Kamer wordt geïnformeerd nadat het OVV-onderzoek over de coronabestrijding is afgerond.
Info voor buitenlanders onderweg naar NL: in een volgende brief informeren wat we daarop doen	Parlementaire agenda [14-06-2021] - Wetgevingsoverleg Wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met enkele verbeteringen en preciseringen van de tijdelijke regels over de inzet van coronatoegangsbewijzen bij de bestrijding van het virus SARS-CoV-2 (TK 35853) (5261)	
We zullen de Kamer tijdig informeren indien er nieuw vaccinaankopen volgen, waarvoor onvoldoende bestedingsruimte voorhanden is.	Brief [28-06-2021] - Aanschaf Moderna-vaccins voor 2022 (26379)	25-07-2022 Op dit moment zijn er geen contracten getekend voor nieuwe vaccins waarvoor onvoldoende bestedingsruimte voorhanden is.
De TK wordt in het najaar geïnformeerd over de voortgang van het landelijk loket voor informatie over de vergoeding van sportulpmiddelen	Brief [11-06-2021] - Kamerbrief t.b.v. commissiedebat sportbeleid (30234 , nr. 264) (26298)	21-07-2022 Het project «Sportulpmiddelen beter bereikbaar en beschikbaar» zal in januari 2022 worden afgerond. In het eindrapport zullen de resultaten van de pilots staan en worden aanbevelingen gedaan over de manier waarop sportulpmiddelen (zoals sportolstoeien of hardlooprothesen) beter bereikbaar en beschikbaar te maken zijn voor mensen met een handicap die willen sporten. Ook doet het rapport een aanbeveling over hoe kennis en informatie omtrent vergoedingen en financiering van sportulpmiddelen verzameld en verspreid kunnen worden.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De komende tijd zullen inwoners van Sint Eustatius de mogelijkheid krijgen zich te registreren als zij het Janssen-vaccin willen ontvangen. De staatssecretaris van VWS heeft toegezegd dat het Janssen-vaccin beschikbaar gesteld zal worden als er een behoorlijk aantal aanmeldingen binnenkomt. Met Sint Eustatius en het RIVM is afgesproken dat het minimum aantal aanmeldingen 100 moet zijn alvorens de levering zal plaatsvinden	Brief [06-07-2021] - Terugkoppeling vaccintype Sint Eustatius (26442)	
Ik ga op korte termijn met zorgkantoren in gesprek om van hen te vernemen wat hen weerhoudt om technologie en innovatie in te kopen	Brief [12-07-2021] - Aanbieding rapport Onderzoek naar Tijdsbesparende technologieën in de ouderenzorg (27529, nr. 266) (26502)	26-07-2022 De verwachting is dat de kamer daar begin 2023 over wordt geïnformeerd.
In april 2023 zal de tweede tranche van het project moleculaire diagnostiek door het Zorginstituut worden afgerond, tussentijds zal TK halfjaarlijks worden geïnformeerd (Van den Berg)	Parlementaire agenda [16-06-2021] - Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid (5156)	14-07-2022 De Kamer wordt periodiek geïnformeerd. Eind maart is de meest recente voortgangsrapportage verstuurd.
Begin 2023 ontvangt de Kamer een brief over de uitkomsten van de best practices pilots over hergebruik van geneesmiddelen (Van den Berg/Tellegen)	Parlementaire agenda [16-06-2021] - Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid (5156)	18-07-2022 De Kamer wordt periodiek geïnformeerd. Begin 2023 zal dit opnieuw gebeuren.
De minister stuurt de Kamer een tussenstand over pilots hergebruik geneesmiddelen en neemt de ontwikkelingen met betrekking tot ontpillen hierin mee (Van den Berg)	Parlementaire agenda [16-06-2021] - Commissiedebat Geneesmiddelenbeleid (5156)	14-07-2022 Na de zomer 2022 stuurt de minister een tussenstand aan de Kamer over de pilots heruitgifte geneesmiddelen en neemt de ontwikkelingen met betrekking tot ontpillen hierin mee. De Kamer ontvangt ook een reactie op het «Actieplan terugdringen geneesmiddelengebruik» van de fracties CDA/Den Haan.
In de tussentijd worden gesprekken gevoerd met relevante actoren om te inventariseren hoe zij aankijken tegen de bevindingen en denkrichtingen van de RVS. Mijn opvolger zal uw Kamer te zijner tijd hierover informeren	Brief [01-07-2021] - Voortgang Verder met Vaccineren en RIVM Vaccinatiedraadrapport 2020 (32793, nr. 555) (26403)	21-07-2022 De Kamer zal na de zomer van 2022 worden geïnformeerd.
De Kamer ontvangt na het zomerreces een overzicht over de gekaapte geneesmiddelen	Parlementaire agenda [30-06-2021] - Commissiedebat Pakketbeheer (5155)	21-07-2022 De Kamer wordt eind 2022 over de stand van zaken geïnformeerd.
De Kamer wordt na afloop van de campagne over mondzorg voor ouderen (die start in het najaar) geïnformeerd over de resultaten	Parlementaire agenda [30-06-2021] - Commissiedebat Pakketbeheer (5155)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind 2022 geïnformeerd.
Minister betreft het rapport van Equalis over fysiotherapie in de analyse van de effectiviteitsbeoordeling van paramedische zorg	Parlementaire agenda [30-06-2021] - Commissiedebat Pakketbeheer (5155)	26-07-2021 Het streven is de kamer hierover voor september 2022 te informeren.
Technologie t.a.v. ventilatie onder de aandacht brengen: ik kan nu alleen toezeggen dat we even gaan onderzoeken hoe we dat goed kunnen doen. Misschien kan ik er in een volgende voortgangsbrief procedureel en wellicht ook inhoudelijk op ingaan	Parlementaire agenda [14-07-2021] - Plenair debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5281)	27-07-2021 Het streven is de Kamer hierover voor het eind van het jaar te informeren. Tussentijds wordt de Kamer op de hoogte gehouden van de stand van zaken.
De TK ontvangt 2x per jaar een stand van zakenbrief over sportevenementen	Parlementaire agenda [29-06-2021] - CD (Commissie Debat): Sportbeleid (5267)	23-01-2022 De TK is voorafgaand aan het WGO 2021 geïnformeerd over het European Para Championships (EPC) in 2023, het Super WK wielrennen in 2027 en het WK voetbal voor vrouwen in 2027. Het bid om de Super WK wielrennen 2027 in Nederland te organiseren, is teruggetrokken. Bezien wordt of de European Para Championship een plek kan krijgen op de strategische evenementagenda. In januari 2022 zou duidelijkheid moeten komen over welke takken van sport op de agenda van het EPC komen te staan. Na januari wordt de TK geïnformeerd over de bijdrage van de rijksoverheid aan de European Para Championships.
De TK wordt voor het WGO 2021 geïnformeerd over de uitkomst van de overleggen met de VSG over het buitenspeelbeleid	Parlementaire agenda [29-06-2021] - CD (Commissie Debat): Sportbeleid (5267)	20-01-2022 De gesprekken met de VSG zijn gaande. De Kamer wordt in het voorjaar van 2022 geïnformeerd over de uitkomst.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De TK wordt jaarlijks geïnformeerd over de voortgang en ontwikkelingen binnen de gehandicaptensport	Parlementaire agenda [29-06-2021] - CD (Commissie Debat): Sportbeleid (5267)	
De Kamer zal zo snel mogelijk worden geïnformeerd over de inhalatiefacilitatie van menthol	Parlementaire agenda [28-06-2021] - WGO Wijziging van de Tabaks- en rookwetten om het reclameverbod aan te scherpen (TK 35504) (5264)	15-07-2022 Nog geen informatie is nog steeds in behandeling.
De staatssecretaris zal na het zomerreces de juridische analyse inzake de ratificatie van het verdrag van Istanbul voor de BES-eilanden naar de Kamer sturen	Parlementaire agenda [22-06-2021] - Commissiedebat Jeugdbeleid/Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (5206)	
Toegangsbewijzen en de vragen erover mbt de testkant: ik zal u gewoon iedere brief opnieuw op de hoogte brengen van de laatste issues die nog spelen en de laatste issues die al zijn opgelost. (De Vries)	Parlementaire agenda [18-08-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5288)	27-05-2022 Deze toezegging wordt afgedaan in de eerstvolgende stand van zaken brief.
Zodra de uitkomst van de gesprekken dan wel van een eventuele geschillenprocedure bekend is, zal ik u hierover nader informeren.	Brief [16-09-2021] - Project Nieuwe Huisvesting VWS / RIVM en CBG (35570XVI, nr. 198) (26627)	
Ik hoop u dit najaar te berichten over de vervolgstappen die ik rondom het vraagstuk van inkomensgevolgen voor zorgverleners met Long COVID ga zetten	Brief [20-09-2021] - Commissiebrief inzake Verzoek om reactie op petitie en op het 10-puntenplan Long Covid (25295, nr. 1453) (26639)	
De regering ziet dat er meerdere functionarissen zijn die de rechtspositie van Cliënten moeten bewaken en ondersteuning bieden bij het oplossen van een geschil tussen Cliënt en zorgaanbieder. Daarom zal samen met Cliëntenorganisaties en andere veldpartijen onderzoek worden of deze rollen, taken en toegang van Cliënten tot het aanbod van functionarissen op basis van de Jeugdwet, de Wet kwaliteit klachten en geschillen zorg (hierna: Wkkgz), de Wvggz en de Wzd op de huidige wijze het best tot hun recht komen. Dit ook mede naar aanleiding van een IGJ1 publicatie. De Cliënt staat hierbij centraal. De regering is voornemens de Kamers over de uitkomsten van dit traject direct na afronding te informeren, naar verwachting in de tweede helft van 2022.	Brief [10-09-2021] - Wijziging van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte Cliënten teneinde de uitvoering te vereenvoudigen en technische onvolkomenheden en omissies te herstellen (35667) (Eerste Kamer) (26603)	04-11-2021 Ontwikkeltraject is in najaar 2021 gestart
Ik zal uw Kamer begin volgend jaar informeren over de voortgang van de uitsluiting van de UZI-pas en de opvolger van het UZI-register	Brief [15-10-2021] - Regie op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (26770)	08-07-2022 Ik ben voornemens deze toezegging voor het eind van het jaar 2022 af te doen.
Aan het einde van het project in 2024 ontvangt uw Kamer een eindverslag van de totale periode van de extra impuls.	Brief [25-10-2021] - Projectplan «Collectieve erkenning Indische Gemeenschap in Nederland - een extra impuls 2021 - 2024» (20454, nr. 173) (26796)	02-11-2021 De TK wordt in eerste kwartaal 2025 geïnformeerd met de Voortgangsrapportage Oorlogsgetroffenen over deze toezegging.
Verkennen van de mogelijkheid om tot een bredere aanpak te komen die specifiek gericht is op discriminatie. Ik verwacht uw Kamer hier in het voorjaar 2022 nader over te kunnen informeren	Brief [25-10-2021] - Brief n.a.v. CD Arbeidsmarkt in de zorg d.d. 7 oktober (29282, nr. 449) (26797)	
Voortgangsrapportage Meerjarenprogramma Depressiepreventie 2022	Brief [01-11-2021] - Voortgangsrapportage Meerjarenprogramma Depressiepreventie 2021 (25424, nr. 593) (26818)	15-07-2022 De Kamer zal in het najaar van 2022 worden geïnformeerd.
Ik verwacht de resultaten van deze onderzoeken ((1) knelpunten in de productie- en toeleveringsketens van medische producten, 2) schone, duurzame en innovatieve productie dichtbij huis en 3) slim inkoopbeleid)) in de loop van 2022	Brief [04-11-2021] - Stand van zaken Leveringszekerheid Medische Producten (29477, nr. 731) (26839)	21-07-2022 De onderzoeken zijn momenteel in afronding door de onderzoeksbureaus en de eindrapporten worden na het zomerreces naar de Kamer gestuurd, waarna ook de kabinetsreactie volgt.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De minister van VWS zegt toe te laten onderzoeken of gebruikers baat zouden hebben bij een door VWS geautoriseerde CoronaCheck app voor Android die ook op andere plekken dan de Google Play Store ter beschikking gesteld zouden worden met het oog op dergelijk aangegeven gebruik (26846)	Brief [05-11-2021] - Beantwoording Commissiebrief Eerste Kamer inzake Coronacheck-app (Eerste Kamer) (26846)	
Ventilatiënormen: het is ook belangrijk wat er dadelijk komt uit die RIVM-berekeningen of je bepaalde eisen verder moet aanscherpen. Daar zullen we de Kamer natuurlijk over berichten	Brief [21-01-2024] - Advies Gezondheidsraad «Hersenletsel bij bokkers en voetballers» (5300)	
Ventilatie: op 12 november komt in de persconferentie het uitgebreide verhaal. Ik zeg even ambtelijk: die bestelling is dus genoteerd. Ook dat zeg ik dus toe. Ik kijk even naar de deskundigen voor een aparte spot over ventilatie. Het zit sowieso in de campagne	Parlementaire agenda [03-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5300)	
Ik ga de komende maanden bezien welke nadere eisen er gesteld moeten worden voor een betrouwbaar leeftijdsverificatiesysteem. Dit voorstel zal uitgewerkt worden in lagere regelgeving (Alcoholbesluit). Een besluit hierover laat ik over aan een volgend kabinet.	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)	14-07-2022 Wordt uitgewerkt in amvb
Verder ga ik in de komende periode op basis van de suggesties uit dit rapport bezien in hoeverre het schrappen van de verplichte bijschrijving van de dagleidingsgegevens van slijtersbedrijven juridisch onderbouwd kan worden. Een besluit hierover laat ik aan een volgend kabinet.	Brief [09-11-2021] - Verzamelbrief tabak en alcohol (32011, nr. 91) (26868)	14-07-2022 Wordt uitgewerkt in amvb en svz meegenomen in alcoholbrief
Het is aan een volgend Kabinet om te bepalen of en op welke wijze invulling wordt gegeven aan de aanbevelingen uit dit rapport. Deze reactie volgt op een later moment	Brief [10-11-2021] - Onderzoek naar door zorgkantoren ervaren problemen met de gewaarborgde hulp en de ZN-rapportage over huisbezoeken (25657, nr. 338) (26869)	
Ook van de aangekochte vaccins voor 2022/2023 verwacht ik een groot deel te kunnen doneren. Hierover zal ik u te zijner tijd informeren.	Brief [15-11-2021] - Vaccin donatie (Eerste Kamer) (26884)	25-07-2022 Sinds de jaarwisseling is de internationale vaccinmarkt sterk veranderd. Alhoewel de vaccinatiegraad in veel landen nog laag is, geven bijna alle landen aan voldoende vaccins op voorraad te hebben om voor de komende periode aan de nationale vraag te voldoen. De grootste uitdaging bij het verhogen van de vaccinatiegraad is dus niet meer een schaarste aan vaccins, maar de absorptiecapaciteit van landen. Hierdoor zijn de mogelijkheden tot donatie voor alle Europese lidstaten zeer beperkt. De Nederlandse prioriteit ligt daarom op het verbeteren van de country readiness en het versterken van gezondheidssystemen. Meer informatie hierover is te vinden in de Kamerbrief van 1 maart jl. over de wereldwijde COVID-19 aanpak.
In het najaar van 2022 zal de Kamer wederom worden geïnformeerd over de stand van zaken Uitkomstgerichte Zorg	Brief [15-11-2021] - Voortgangsrapportage Uitkomstgerichte Zorg 2021 (31476, nr. 38) (26894)	
De minister zegt mevrouw Van den Berg toe zich te verdiepen in kwaliteitsregistraties en dat hij ook in kaart brengt wat eigenlijk de taak is op het terrein van de registratie, ook de kwaliteitsregistratie. Hij zegt toe dat ook te betrekken bij het herontwerp van de acute zorg. (Van den Berg, CDA)	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
Ik sta sympathiek tegenover de suggestie om de kwartiermaker eventueel te verlengen, en ga de boer op om te kijken of dat ook gewenst is door de partijen.	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	18-01-2022 Deze toezegging zal deels (wat betreft verlenging tot 31 dec 2022) worden beantwoord in de brief die in Q1 wordt verstuurd (1 april 2022), en deels later in 2022 (deadline eind 2022).
De minister zegt toe de omvang te schatten van de groep die zich daadwerkelijk niet kan vaccineren op basis van internationale literatuur (dus niet een eigenstandige studie of ziekenhuisdata). Minister rapporteert hierover in de eerstvolgende stand-van-zakenbrief. (Van der Plas, BBB)	Parlementaire agenda [26-10-2021] - Begrotingsbehandeling VWS (26 t/m 28 oktober 2021) (5289)	

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Ik zal uw Kamer te zijner tijd informeren over de uitwerking van MIND en VNG over Cliëntondersteuning ten behoeve van regionale doorzettingsmacht.	Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachttijden (25424, nr. 594) (26841)	18-05-2022 TK wordt over het proces dat loopt rondom cliëntondersteuning binnen RDM geïnformeerd middels een brief net na het zomerreces
Ik zal uw Kamer te zijner tijd informeren over de uitkomsten van het gesprek met de stuurgroeppartijen over de reflecties op de acties die afgelopen jaar zijn ingezet en over de vervolgstappen voor aankomend jaar.	Brief [04-11-2021] - Ontwikkelingen in de ggz, waaronder aanpak wachttijden (25424, nr. 594) (26841)	18-05-2022 TK wordt over het proces dat loopt rondom cliëntondersteuning binnen RDM geïnformeerd middels een brief net na het zomerreces
Z.s.m. een tijdelijke QR code voor mensen die niet gevaccineerd kunnen worden: ik wil u bij de eerstvolgende gelegenheid informeren over het moment waarop het ook daadwerkelijk is ingeregeld. (De Vries, VVD)	Parlementaire agenda [16-11-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5313)	
Wat er qua communicatie over de maatregelen i.r.t. de effecten en polarisatie wordt gedaan, zet ik op een rijtje voor de Kamer. (EK, Karakus (PvdA).	Parlementaire agenda [23-11-2021] - Plenair debat 35899 - Goedkeuringswet derde verlenging geldingsduur Twm COVID-19 (5310)	
TK ontvangt voor de zomer de nieuwe visie op het topsportbeleid van de rijksoverheid	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)	23-01-2022 De ontwikkeling van kansrijke sporters maakt onderdeel uit van de nieuwe visie op het topsportbeleid, die gebaseerd is op een integrale en pedagogisch verantwoorde benadering waarin het kind centraal staat.
De TK ontvangt in het voorjaar van 2022 de stand van zaken van en in gang gezette acties bij zorgwekkende signalen van gemeentelijke bezuinigingen op sportbeleid	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)	20-01-2022 Mulier heeft in januari een eerste rapport uitgebracht over de gemeentelijke uitgaven van sport. Hieruit volgen geen zorgwekkende signalen van bezuinigingen, die we blijven monitoren.
Eind 2022 wordt de TK geïnformeerd over hoe de BOSA en SPUK na 2023 vorm krijgen	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)	20-01-2022 Voorafgaand aan het WGO 2022 zal de Kamer geïnformeerd worden.
De TK kan in het voorjaar 2022 het gewijzigde wetsvoorstel WUAB verwachten	Brief [25-11-2021] - Kamerbrief t.b.v. Wetgevingsoverleg sportbeleid (30234, nr. 290) (26948)	
De TK wordt geïnformeerd bij vorderingen om het aanbod van de handel in doping in Nederland tegen te gaan als bij de inzet op preventie van gebruik van doping	Brief [29-11-2021] - Beleidsreactie Sterk Spul (30234, nr. 292) (26959)	
De staatssecretaris zal de Kamer berichten over de volgende stappen in herstel en perspectief voor de jeugd. (Van der Staaij, SGP)	Parlementaire agenda [29-11-2021] - Wetgevingsoverleg JEUGD (5287)	21-12-2021 De TK zal wordt geïnformeerd over deze toezegging in de voortgangsbrief Jeugd die in november 2022 aan de kamer zal worden verzonden
De staatssecretaris zal de Kamer in de loop van 2023 nader informeren over de mogelijke verankering van de formeel steunpersoon in de Jeugdwet. (Peters, CDA)	Parlementaire agenda [29-11-2021] - Wetgevingsoverleg JEUGD (5287)	16-12-2021 de TK wordt periodiek via voortgangsbrieven jeugd op de hoogte gehouden van de uitvoering. De e.v. zal juni 2022 zijn.
Dat geldt ook de opties die de heer Hijink heeft genoemd om mensen te waarden, te ondersteunen en te behouden. Dat sluit denk ik ook aan bij de motie van mevrouw Kuiken die in het vorige debat is aangenomen om alles te doen om mensen in de zorg te ontzorgen en er daarmee voor te zorgen dat de inzet van mensen in de zorg kan worden geoptimaliseerd. Mevrouw Den Haan heeft daarvoor suggesties gedaan die ik ook graag zou willen meenemen. Dat geldt ook voor mevrouw Van der Plas van BBB, zij het dat B1 wel een heel laag taalniveau is. Ik vind het best goed mogelijk om te kijken of je tijdelijk buitenlands zorgpersoneel zou kunnen inzetten, maar je moet wel iets van taal beheersen wil je aan een bed kunnen staan. (Den Haan (fractie Den Haan) en Van der Plas (BBB),	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	
Uitval in de zorgopleidingen. Ik vind het dus eigenlijk wel terecht wat mevrouw Van der Plas hier zegt. Ik zou daar ook graag mee aan de slag gaan. Dat betrek ik dus bij datgene wat we zullen gaan doen voor de tweede helft van december. (Van der Plas, BBB)	Parlementaire agenda [01-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5315)	
Zoals eerder aangegeven is voortzetting en aanscherping van beleid nodig om de kwaliteit van zorg in het belang van moeder en kind te vergroten en daarmee een positief effect te bewerkstelligen op de verdere daling van de perinatale sterfte. Over de opvolging van de aanbevelingen en te komen tot die aanscherping ben ik al enige tijd in gesprek met de geboortezorgpartijen. Dit vergt extra tijd. In het voorjaar 2022 zal ik u over de stand van zaken informeren.		19-05-2022 Gaat mee in stand van zaken brief geboortezorg najaar 2022

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De staatssecretaris van VWS zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Baay-Timmerman (50PLUS), toe om de vraag of het onder de vlag van de Wet zorg en dwang vaker gebeurt dat mensen aan gedwongen behandeling worden blootgesteld, zowel in thuissituaties als gedwongen zorg (5295) in verpleeghuizen, te betrekken bij de evaluatie van de wet.	Parlementaire agenda [09-11-2021] - MO stavaza reparatie wetgeving MO stavaza reparatie wetgeving gedwongen zorg (5295)	15-07-2022 Ik streef ernaar om de beleidsreactie op de rapporten van de eerste en tweede fase zo spoedig mogelijk in het nieuwe jaar aan uw Kamer te verzenden. Zoals ook aangegeven in het hiervoor genoemde wordt intussen al gewerkt aan de uitwerking van de aanbevelingen van het eerste rapport.
De afronding van het onderzoek (*naar bestaanszekerheid) is voorzien begin 2022. Op dat moment zal ik u informeren over de resultaten van het onderzoek.		07-07-2022 Het onderzoek heeft enige vertraging opgelopen. Ik zal u na de zomer informeren over de resultaten van het onderzoek en de vervolgstappen.
Begin 2022 zal ik met partijen bespreken hoe het proces (*van design thinking) er concreet uit zal gaan zien en wanneer de eerste resultaten te verwachten zijn. Ik zal uw Kamer in de loop van het nieuwe jaar op de hoogte stellen van de resultaten		14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind 2022 geïnformeerd.
De TK ontvangt voor de zomer 2022 de uitkomsten van de verdiepingsslag naar toekomstig sportbeleid		
Ik zal uw Kamer blijven informeren over de voortgang van de afbouw van de noodvoorraad.	Brief [10-12-2021] - Goederen - exit - strategie noodvoorraad beschermingsmiddelen, (32805, nr. 128) (27035)	25-07-2022 Actuele cijfers voor wat betreft de noodvoorraad zijn te vinden op www.ichulpmiddelen.nl . De Kamer is hierover geïnformeerd in de brief van 10 december 2021.
Over het Explore-onderzoek: 'Zodra het rapport gereed is zal dit worden gedeeld met uw Kamer'.	Brief [10-12-2021] - Voortgangsbrieven drugspreventie (24077, nr. 487) (27029)	15-07-2022 Zodra het Rapport klaar is zal dit met de 2e kamer worden gedeeld, voor nu zal dit de 2e helft van 2022 zijn, zoals in de brief van 7 juli is gemeld.
U zegt toe dat de regering een infographic op zal laten stellen om de nota van toelichting van het besluit laagdrempelig uit te leggen.	Brief [17-12-2021] - VSO Ontwerpbesluit lachgas (35954, nr. 2) (27092)	15-07-2022 Is nog in behandeling.
Gezien de demissionaire status van dit kabinet laat ik een reactie over aan het volgende kabinet.	Brief [20-12-2021] - Onderzoek naar consequenties overheveling zorg voor ernstige enkelvoudige dyslexie naar het onderwijs (34638, nr. 9) (27097)	04-02-2022 Het onderzoek is afgerond, daar is de Kamer van op de hoogte. Een inhoudelijke reactie daarop zal uiterlijk augustus 2022 aan de Kamer worden toegezonden
De staatssecretaris zegt toe te stimuleren dat verschillende meldpunten meer aan kennisdeling gaan doen met betrekking tot kennisdeling omtrent dementie. (Den Haan)	Parlementaire agenda [09-11-2021] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5189)	14-07-2022 De Kamer wordt geïnformeerd met de eerstvolgende ggz-verzamelbrief eind 2022
De staatssecretaris zegt toe dat de Kamer begin 2022 de stand van zaken met betrekking tot de Krankzinnigenwet in Caribisch Nederland ontvangt. (Van den Berg)	Parlementaire agenda [09-11-2021] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie (5189)	
Eerste helft 2022 wordt een kernset van indicatoren aan Kamer verstuurd		19-07-2022 In de brief over de Lerende Evaluatie Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZOJP) aan uw Kamer van 20 december 2021 heeft de vorige minister van VWS aangegeven dat een indicatorenset voor de Juiste Zorg op de Juiste Plek in de eerste helft van 2022 zou worden opgeleverd. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de indicatorenset. Hiervoor vindt overleg plaats met inhoudelijk specialisten. Vanwege de beperkte beschikbaarheid van deze specialisten in Q2 kan de eerdere deadline van deze toezegging niet gehaald worden. De indicatorenset wordt in Q3 opgeleverd.
Samen met het Bureau voor Medicinale Cannabis en het Trimbos Instituut wordt daarom momenteel gewerkt aan een onderzoek om hier meer inzicht in te krijgen. De verwachting is dat het onderzoek in het eerste kwartaal van 2022 van start kan gaan. Uw Kamer zal worden geïnformeerd over de voortgang hiervan.		14-07-2022 In overleg met VWS wordt het onderzoek door het Trimbos Instituut zelfstandig uitgevoerd, dus zonder ondersteuning vanuit VWS. Ik wacht de uitkomsten van dit onderzoek af.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Na de pilotfase kom ik bij u terug met de resultaten en het advies van de stuurgroep over de verdere vervolgstappen		15-07-2022 De Kamer zal voor het einde van 2023 worden geïnformeerd.
De staatssecretaris zegt toe dat hij in de volgende stand van zaken corona brief terugkomt op veilige opvang voor daklozen in het kader van het toenemend aantal besmettingen i.v.m. het advies van het RIVM over de 1,5m in de opvang.		
De staatssecretaris zegt toe dat hij de inzet van trainingen op het gebied van LHBTI in de opvang monitort en hierover rapporteert in de volgende VGR		
Begin 2022 deelt u het plan van aanpak voor kwetsbare dakloze EU-arbeidsmigranten: 'In december vindt bestuurlijke afstemming plaats tussen het Rijk en de VNG, vermoedelijk wordt het plan begin 2022 met uw Kamer gedeeld		07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met de Voortgangsrapportage MO/BW over deze toezegging.
Handreiking uitstroom forensische zorg: 'In de volgende voortgangsrapportage zal ik u hier nader over informeren.		07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met de Voortgangsrapportage MO/BW over deze toezegging.
Dat de Kamer nader zal worden geïnformeerd over de eventuele noodzaak om extra vaccins aan te kopen.	Brief [29-12-2021] - aanschaf extra doses Biontech/Pfizer (25295, nr. 1708) (27139)	25-07-2022 Is een lopende toezegging
Na afloop van de pilot informeer ik uw Kamer over de resultaten van de pilot toerusting budgethouders		
over de pilot van Zilveren Kruis en Per Saldo over betere toerusting van Wlz Cliënten: De pilot loopt tot eind 2022. Na afloop van de pilot informeer ik uw Kamer over de resultaten.	Brief [20-12-2021] - Stand van zaken pgb (25657, nr. 339) (27103)	
De komende maanden wordt kwalitatief onderzoek verricht door Significants om meer duiding te kunnen geven aan de bevinding dat bij sommige diagnose-categorieën de kosten voor de verzekerder per Patient in de niet-gecontracteerde zorg afwijken van de gecontracteerde zorg. Vanzelfsprekend zal ik dit onderzoek met uw Kamer delen.	Brief [06-01-2022] - Monitor Vektis niet-gecontracteerde ggz 2016 – 2019 (25424, nr. 599) (27149)	
De TK ontvangt in het voorjaar de evaluatie van de diverse steunpakketten voor de sportsector	Parlementaire agenda [02-12-2021] - WGO Sport en bewegen (5306)	20-01-2022 De evaluatie wordt eind maart opgeleverd door Significant Public. Inmiddels is gebleken dat er nieuwe rondes steunpakketten noodzakelijk zijn. Daarover zal een nieuwe evaluatie plaatsvinden zodra de regelingen grotendeels zijn afgehandeld.
Na de zomer 2022 ontvangt de TK een brief over het beleid omtrent sport hulpmiddelen en gaat daarin in op wie waarvoor verantwoordelijk is. (Westerveld/Van Nispen)	Parlementaire agenda [02-12-2021] - WGO Sport en bewegen (5306)	
De Kamer ontvangt een brief over welke rol de rijksoverheid moet hebben inzake topsportaccommodaties en strategische vastgoedsubsidies. (Van Dijk)	Parlementaire agenda [02-12-2021] - WGO Sport en bewegen (5306)	20-01-2022 In het voorjaar wordt met de sector een startcongres gepland om inhoud te geven aan een integraal overzicht, bij behorende benodigde investeringen en de rol van de rijksoverheid
De TK wordt geïnformeerd over de uitkomsten van het gesprek met de zwembranche over het tekort aan zwemleraren en de zwemveiligheid (van Nispen)	Parlementaire agenda [02-12-2021] - WGO Sport en bewegen (5306)	20-05-2022 De zwembranche wordt voor de kwaliteitsslag en professionalisering van sportkader (zwemdocent) betrokken bij de Human Capital Agenda Sport en de Verdiepingslag sportstelsel van de toekomst.
Serologie: er zijn nog wel heel veel vragen over de uitwerking en de uitvoering. Ik ben er dus mee bezig en ik kom erop terug wanneer ik meer in handen heb. (Pouw-Verweij, JA21)	Parlementaire agenda [15-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5325)	
Steunpakket kwetsbare jongeren: dat doen we ook naar de toekomst toe. Dan zal er opnieuw extra ondersteuning worden gerealiseerd voor de meest kwetsbare jongeren. Over de uitwerking en de doorstart hopen wij de Kamer eind januari te kunnen informeren. De Kamer	Parlementaire agenda [21-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5326)	25-01-2022 De TK zal in najaar 2022 een brief ontvangen over de uitwerking en de doorstart van dit steunpakket. Deze toezegging gaat mee in de reguliere Covid-brief aan de Kamer

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Laten wij de Kamer de brief doen toekomen waarin de nadere vragen beantwoord worden over het coronatoegangsbewijs en over de modellering, omdat we dit soort vragen echt mee willen nemen voordat we een adequaat debat kunnen hebben over de coronatoegangsbewijzen. Dus ik ga ervan uit dat die brief er zal zijn aan het einde van de eerste week na het reces, dus op de 14de. De Kamer	Parlementaire agenda [21-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5326)	
Daarvoor willen we in het kader van de langetermijnaanpak die we zijn gestart een expertteam aan de slag zetten. De eerste rapportage hoop ik eind januari in uw richting te kunnen sturen. Westerveld (GL), Van Haga (Groep van Haga), en anderen in de Kamer	Parlementaire agenda [15-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5325)	04-03-2022 Wordt afgedaan in de brief over de middellange termijn.
Het RIVM zegt dat ventilatie altijd belangrijker is dan luchtreiniging. Luchtreiniging kan ventilatie echt niet vervangen. Voor de vraag of het kan helpen, is onderzoek uitgezet. U stelt nu vragen die ik schriftelijk moet beantwoorden. Die heb ik niet paraat. Van den Berg (CDA)	Parlementaire agenda [15-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5325)	
Evaluatie van het testen van mensen uit Zuid-Afrika: de voorbereidingen daarvoor lopen. Ik verwacht dat deze evaluatie in januari klaar is. Naar aanleiding daarvan zullen nieuwe afspraken worden gemaakt, die vervolgens in een update van het draaiboek zouden kunnen worden vervat. Van Esch (PvdD)	Parlementaire agenda [15-12-2021] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5325)	
Over het implementatieplan voor de nieuwe urgentie indeling en het vervolg hierop zal ik u in het eerste kwartaal van 2022 informeren.	Brief [24-01-2022] - Stand van zaken (actieplan) Ambulancezorg (29247 , nr. 339) (27205)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
De eindevaluatie van de pilots zorgcoördinatie zal in de tweede helft van 2022 beschikbaar komen. Die zal ik u te zijner tijd toesturen evenals verdere besluitvorming met betrekking tot een eventueel vervolg op de pilots.		18-05-2022 De Kamer wordt eind van het jaar 2022 geïnformeerd
Zorg en zorgcapaciteit: Dat betekent dat ik werk wil gaan maken van zorgcoördinatie in regio's. De eerste pilots voor zorgcoördinatiecentra lopen al. Het vorige kabinet heeft ten aanzien van die andere inrichting van de acute zorg al een eerste aanzet gedaan. Ik wil dat graag opnieuw oppakken.	Parlementaire agenda [20-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5328)	03-02-2022 De Kamer wordt geïnformeerd met een brief aan TK over toekomstbestendige acute zorg.
Reactie op proces bij NVWA bij (vermoeden van) vogelgriep. Ja hoor, dat wil ik van harte doen.	Parlementaire agenda [20-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5328)	18-07-2022 De Kamer wordt geïnfomeerd in het commissiedebat zoonosen en dierziekten van 13 oktober 2022.
Mondiale toegang tot vaccins in 2022. Ik zal me daar zeer hard voor inzetten. Ik weet dat we dat doen via de EU, waar een toezegging is gedaan, en dat we ook vanuit Nederland zullen bijdragen. Ik zal iets later in het jaar via een brief verdere informatie geven over het exacte aantal.	Parlementaire agenda [20-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5328)	25-07-2022 Sinds de jaarwisseling is de internationale vaccinmarkt sterk veranderd. Alhoewel de vaccinatiegraad in veel landen nog laag is, geven bijna alle landen aan voldoende vaccins op voorraad te hebben om voor de komende periode aan de nationale vraag te voldoen. De grootste uitdaging bij het verhogen van de vaccinatiegraad is dus niet meer een schaarste aan vaccins, maar de absorptiecapaciteit van landen. Hierdoor zijn de mogelijkheden tot donatie voor alle Europese lidstaten zeer beperkt. De Nederlandse prioriteit ligt daarom op het verbeteren van de country readiness en het versterken van gezondheidssystemen. Meer informatie hierover is te vinden in de Kamerbrief van 1 maart jl. over de wereldwijde COVID-19 aanpak.
Schriftelijk terugkomen op wat er gebeurt met gevonden kadavers irt (vermoeden van) vogelgriep. Ja, dat wil ik van harte doen.	Parlementaire agenda [20-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5328)	18-07-2022 De Kamer wordt geïnfomeerd in het commissiedebat zoonosen en dierziekten van 13 oktober 2022.
Het streven is u over de ondersteuning van werkgevers om zorgverleners die in de eerste covidgolf Brief [28-01-2022] - Dictum motie corona hebben gehad en als gevolg daarvan langdurige klachten hebben, nader te informeren in 25295 , nr. 1754 (2022Z01465) (27228) de eerstvolgende COVID-brief.	Brief [28-01-2022] - Dictum motie 25295 , nr. 1754 (2022Z01465) (27228)	
Ik ga erop toezien dat we in de volgende voortgangsbrief het thema aandacht voor elkaar naar voren brengen en hoe we dat weer in de samenleving kunnen activeren. Daar komen we op terug in de volgende voortgangsbrief.	Parlementaire agenda [26-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5337)	

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Door mevrouw Tielen is gevraagd om een overzicht van alle interventies die ingezet zijn en die ook in de toekomst eventueel beschikbaar zijn. Wij zullen in de volgende stand-van-zakenbrief een overzicht geven. Dat komt dus in de volgende stand-van-zakenbrief.	Parlementaire agenda [26-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5337)	04-03-2022 Wordt afgedaan in de brief over de middellange termijn.
Ingrijpen vogelgriep: ik hoor de nadrukkelijke oproep. Ik wil de vraag graag zeer nadrukkelijk onder de aandacht brengen van mijn collega. Maar dat is wat anders dan dat ik de lead in het traject in deze fase overneem.	Parlementaire agenda [26-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5337)	
Investeren in 1G, bijvoorbeeld in relatie tot de nachthoreca. Specifiek in deze situatie wil ik in overleg met de sector, uiteraard met mijn collega, van harte bekijken of de inzet van 1G juist hier extra kan helpen.	Parlementaire agenda [26-01-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5337)	
U wordt voor het eind van 2022 over het afwegingskader generieke functies geïnformeerd	Brief [14-02-2022] - Verzoek commissie inzake het toegezegde afwegingskader publieke sturing bij het wetsvoorstel Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (27529, nr. 274) (27299)	
Minister gaat op korte termijn in gesprek met Eerstelijnscoalitie inzake de regeldruk als gevolg van de Wtza en de Kamer hierover berichten: De minister zal medio maart de uitkomsten van de vervolgesprekken n.a.v. de motie - Van den Berg/Aukje de Vries bij de begroting van VWS van afgelopen jaar naar de Kamer sturen;	Parlementaire agenda [03-02-2022] - Commissiedebat Zorgfraude (5209)	08-06-2022 Het gesprek met de Eerstelijnscoalitie loopt nog. De Kamer zal zodra de gesprekken met de Eerstelijnscoalitie zijn afgerond over uitkomsten geïnformeerd worden
De staatssecretaris gaat opvolging geven aan het rapport van Significant over het Wmo toezicht en de Kamer voor het zomerreces informeren over de vervolgstappen. De minister geeft het belang van openbaarmaking van toezichtsrapporten door gemeenten ook mee aan de staatssecretaris.	Parlementaire agenda [03-02-2022] - Commissiedebat Zorgfraude (5209)	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met een brief over Wmo-toezicht.
De staatssecretaris zal de Kamer voor het zomerreces informeren over de voortgang van het wetsvoorstel Resultaatgericht beschikken.	Parlementaire agenda [03-02-2022] - Commissiedebat Zorgfraude (5209)	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met een brief over het wetsvoorstel wijziging resultaat gericht beschikken en Wmo-toezicht.
De TK wordt periodiek geïnformeerd over verschuivingen in sport- en beweegdeelname op basis van de gegevens van het RIVM en het Mulier Instituut.	Brief [14-02-2022] - antwoorden op de vragen van het lid Rudmer Heerema (VVD) over de toekomst van de sportsector (2021Z24114), (27296)	
De TK ontvangt in het voorjaar de uitwerking van de ontwikkeling van het sportbeleid.	Brief [14-02-2022] - antwoorden op de vragen van het lid Rudmer Heerema (VVD) over de toekomst van de sportsector (2021Z24114), (27296)	
Ja, ik wil graag schriftelijk reageren op de termijn waarop ik terugkom op de vraag of de evaluaties die nu lopen aanleiding geven tot een eerdere aanpassing van de Wpg.	Parlementaire agenda [01-02-2022] - Wetsbehandeling Goedkeuring van het Besluit houdende de 4e verlenging van de geldingsduur van de bepalingen TWMCOVID-19 (5345)	
Mevrouw Tielen (VVD): De vraag is even hoe de minister op redelijk korte termijn kan zorgen dat het in ieder geval voor Nederlanders helder is waar ze wel en niet terecht kunnen en op welke manier. Want als er afspraken zijn die door Europese lidstaten anders geïnterpreteerd worden, dan wordt het heel ingewikkeld voor de gemiddeld Nederlander, zeker als die in een grensregio woont. Minister Kuipers: Maar daar kunnen we wel naar kijken en zorgen dat dat er is.	Parlementaire agenda [16-02-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5351)	
Wij gaan graag aan de slag met de classificatie van het virus en zullen dit ook meenemen in de komende brief over de lange termijn. Het is voor nu nog te vroeg om te stellen dat het geen A-ziekte meer is. Maar ik ga er dus in de langtermijnbrief verder op in.	Parlementaire agenda [16-02-2022] - Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (5351)	04-03-2022 Wordt afgedaan in de brief over de middellange termijn.
De heer Otten vroeg het staat met de chief medical officer. In het regeerakkoord zijn meerdere acties benoemd, waaronder deze. Dat vraagt om een nadere uitwerking. Zodra hier meer over bekend is, zal ik u daarover informeren.	Parlementaire agenda [21-02-2022] - Debat Goedkeuringswet vierde verlenging geldingsduur Tijdelijke wet	

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
	maatregelen COVID-19 (35.979) / Wijziging wet Publieke Gezondheid i.v.m. Coronavirus 35401 (5350)	
Meer in overleg met de EK treden bij volgende verlengingen: Geef mij de gelegenheid om dat echt even rustig af te stemmen. Ik gaf al aan dat men voor een verlenging van drie maanden al twee maanden bezig is. Ik wil u graag bedienen, maar ik wil het niet nog complexer maken.	Parlementaire agenda [21-02-2022] - Debat Goedkeuringswet vierde verlenging geldigheidsduur Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (35.979) / Wijziging wet Publieke Gezondheid i.v.m. Coronavirus 35401 (5350)	
Voor 10 mei wordt de Kamer geïnformeerd over de ontwikkelingen rond het capaciteitsvraagstuk rond forensisch arts. JenV is hiervoor de in de lead.	Brief [28-02-2022] - Tekort aan forensisch arts (33628, nr. 89) (27373)	18-07-2022 In relatie tot de ontwikkelingen aangaande het capaciteitsvraagstuk van forensisch arts is het nog te vroeg om concrete resultaten te melden. Initiatieven zoals de opleiding, de pilots bij de GGD GHOR en het onderzoek aangaande de mogelijkheden van taakherstructurering zitten nog in de opstartfase. De eerste onderzoeken uit de kennisagenda zijn gestart en binnenkort worden de eerste monitoringsresultaten van de noodmaatregel verwacht.
De IGJ wordt verzocht om in de jaarrapportages die naar de Kamer worden gestuurd ook te rapporteren over de gevolgen van het invoeren van een flexibele beraadtermijn	Parlementaire agenda [02-02-2022] - (Tweede termijn) Voorstel van wet van de leden Paternotte, Kuiken, Ellemet en Tellegen tot wijziging van Wet afbreking zwangerschap in verband met het afschaffen van de verplichte minimale beraadtermijn beraadtermijn voor de afbreking van zwangerschappen (5346)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting begin 2023 geïnformeerd.
De derde evaluatie van de Wet afbreking zwangerschap wordt, gelet op de wens om mogelijke effecten van en ervaringen met de implementatie van de twee initiatiefwetsvoorstellen mee te nemen, in 2026 of 2027 uitgevoerd	Parlementaire agenda [02-02-2022] - (Tweede termijn) Voorstel van wet van de leden Paternotte, Kuiken, Ellemet en Tellegen tot wijziging van Wet afbreking zwangerschap in verband met het afschaffen van de verplichte minimale beraadtermijn beraadtermijn voor de afbreking van zwangerschappen (5346)	14-07-2022 De Kamer zal naar verwachting voor het einde van 2027 worden geïnformeerd.
Onderzoeken of het verstandig/wenselijk is om per definitie een beschikbaarheidsbijdrage toe te kennen aan SEH-posten en dit te betrekken bij de visie waar hij nog mee komt [brief voor de zomer over toekomstbestendige acute zorg].	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Plenaire debat Sluitingen SEH Groningen Drenthe wegens personeelstekort (5352)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
Ik kom voor de zomer bij u terug met een brief over plannen voor toekomstbestendige acute zorg.	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Plenaire debat Sluitingen SEH Groningen Drenthe wegens personeelstekort (5352)	22-04-2022 Wordt afgedaan in brief over Toekomstbestendige acute zorg
De verdere uitrol van het LPZ uitzetten in een toekomstige brief over de acute zorg	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Plenaire debat Sluitingen SEH Groningen Drenthe wegens personeelstekort (5352)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
Een analyse van de knelpunten bij de huidige situatie meenemen in de brief aan de Kamer over het toekomstbestendig maken van de acute zorg.	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Plenaire debat Sluitingen SEH Groningen Drenthe wegens personeelstekort (5352)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Bekijken hoe goede initiatieven zoals het CAV navolging kunnen krijgen voor het regelen van instroom, doorstroom en uitstroom	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Plenaire debat Sluitingen SEH Groningen Drenthe wegens personeelstekort (5352)	22-06-2022 De brief over toekomstbestendige acute zorg gaat in oktober 22 uit
Het Europese perspectief meenemen in de toekomst van de acute zorg, en dan zeker ook met aandacht voor alle grensregio's	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Plenaire debat Sluitingen SEH Groningen Drenthe wegens personeelstekort (5352)	18-05-2022 Planning: in oktober '22 gaat de brief over toekomstbestendige acute zorg naar TK.
De driejarige opleiding medisch hulpverlener acute zorg en de reguliere hbo-v-opleidingen meenemen in de brief over arbeidsmarktaanpak van MLZS	Parlementaire agenda [24-02-2022] - Plenaire debat Sluitingen SEH Groningen Drenthe wegens personeelstekort (5352)	19-07-2022 Met ingang van 1 mei 2017 is op grond van artikel 36a Wet BIG en het Tijdelijk besluit zelfstandige bevoegdheid bachelor medisch hulpverlener een experiment gestart op grond waarvan de BMH in de praktijk zelfstandig bevoegd is tot het verrichten van (bepaalde) voorbehouden handelingen. Uw Kamer heeft op 12 april 2021 het «Evaluatieonderzoek Artikel 36a Wet BIG met betrekking tot de inzet van de Bachelor Medisch Hulpverlener» ontvangen. Uit de evaluatie van het experiment blijkt dat de BMH toegevoegde waarde heeft in de zorg en kan bijdragen aan «handen aan het bed», met name in de spoedeisende en acute zorg. Zoals aan uw Kamer op 25 februari jl. gemeld is het voornemen om drie differentiaties van de opleiding tot BMH in de acute as (ambulancetzorg, spoedeisende hulp en cardiodiagnostiek/interventiecardiologie) te reguleren in de Wet BIG en een functioneel zelfstandige bevoegdheid toe te kennen (Tweede Kamer, vergaderjaar 2021-2022, 29 282, nr. 454)
Ik zal de aanbeveling van de NZa -om het Zorginstituut te verzoeken om verdiepend onderzoek te doen naar basiszorg in umc's, om zo te duiden waar kansen liggen voor verplaatsing van (basis)zorg en welke niet-topreferente zorg (minimaal) behouden moet blijven binnen umc's - betrekken in het bredere gesprek met het Zorginstituut over passende zorg.	Brief [11-03-2022] - NZ- monitor umc's 2021 (33278, nr. 12) (27406)	24-05-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind 2022 geïnformeerd.
Conform toezegging, zal de NZa over een jaar nog een monitor opleveren. Wanneer deze monitor gereed is, zal de Kamer hier wederom over worden geïnformeerd	Brief [11-03-2022] - NZ- monitor umc's 2021 (33278, nr. 12) (27406)	13-05-2022 Op 11 maart 2022 is de brief 'NZa-monitor umc's 2021' met de tweede monitor naar de Kamer gestuurd. Er zal conform toezegging nog een monitor volgen. Zodra deze monitor is afgerond zal de Kamer hierover worden geïnformeerd. Naar verwachting in de eerste helft van 2023.
Conform een eerdere toezegging, zal de NFU rond september 2022 een stand van zaken geven van umc's ten aanzien van de maatschappelijke opgaven en wordt geïnformeerd	Brief [11-03-2022] - NZ- monitor umc's 2021 (33278, nr. 12) (27406)	13-05-2022 Conform een eerdere toezegging, zal de NFU rond september 2022 een stand van zaken geven van umc's ten aanzien van de maatschappelijke opgaven en wordt de Kamer hier te zijner tijd over geïnformeerd
Ik hoop voor de zomer mijn aanpak op het gebied van overgewicht en voeding aan uw Kamer te zenden.	Brief [18-03-2022] - Antwoorden op Kamervragen van het lid van Esch (PvdD) over de zorgwekkende frisdrankconsumptie van jongeren (2022Z02494) (27440)	14-07-2022 Planning aangepast, wordt na de zomer
De TK wordt in het voorjaar geïnformeerd over de voortgang van het Nationaal Plan Zwemveiligheid van de NRZ, onder andere op het gebied van verbetering van de zwemvaardigheid.	Brief [07-03-2022] - antwoorden op de vragen van Van Nispen (SP) over de afname van de zwemvaardigheid onder kinderen (2022Z02726) (27382)	20-05-2022 Het Nationaal Plan Zwemveiligheid van de Nationale Raad Zwemveiligheid (NRZ) loopt van 2021 t/m 2024 en VWS ondersteunt dit in totaal voor 1,2 miljoen euro. Het plan richt zich op drie hoofdthema's, te weten: leren en blijven zwemmen, omgevingen veiliger maken en meer risicobewustzijn.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Na de zomer wordt uw Kamer opnieuw geïnformeerd over de stand van zaken rondom de extra middelen voor de acute jeugd-ggz	Brief [18-03-2022] - Actuele ontwikkelingen in het jeugdbeleid (31839, nr. 816) (27439)	28-04-2022 de TK wordt periodiek via de stand van zakenbrieven Hervormingen jeugdzorg op de hoogte gehouden van de uitvoering. De e.v. zal november 2022 zijn
In die hoofdlijnenbrief zal ik ook ingaan op de verkenning van het eigen risico ggz	Brief [22-03-2022] - Verkenning afrekening eigen risico ggz (25424, nr. 604) (27457)	18-07-2022 In het najaar van 2022 ontvangt de Tweede Kamer een brief over de wijziging van de vormgeving van het verplicht eigen risico.
Ik wil graag samen met de minister van Justitie en Veiligheid reageren op deze aanbevelingen. Een weloverwogen reactie vergt evenwel tijd omdat ik eerst in gesprek wil met relevante partijen over de uitkomsten van de evaluatie en de te zetten stappen op basis van de aanbevelingen. Ik heb voor ogen om uiterlijk in oktober 2022 met een reactie te komen.	Brief [22-03-2022] - Evaluatierapport Regeling LZA/LP (32647, nr. 89) (27462)	18-07-2022 De Kamer zal naar verwachting eind oktober 2022 worden geïnformeerd.
Het streven is om het wetsvoorstel meldplicht private laboratoria eind 2022 aan uw Kamer aan te bieden.	Brief [22-03-2022] - Evaluatie actieplan voedselveiligheid en actuele ontwikkelingen binnen het voedselveiligheidsbeleid (26991, nr. 581) (27463)	
Planning is om begin 2023 een eerste negatieve lijst voor kruidenpreparaten en voedingssupplementen op te nemen onder de Warenwet.	Brief [22-03-2022] - Evaluatie actieplan voedselveiligheid en actuele ontwikkelingen binnen het voedselveiligheidsbeleid (26991, nr. 581) (27463)	
VWS en LNV zullen de kamer jaarlijks gezamenlijk informeren over de stand van zaken op het gebied van voedselveiligheid o onder andere over de voortgang van het Europese traject voor het wettelijk vaststellen van maximumniveaus voor vitamines en mineralen in verrijkte levensmiddelen en voedingssupplementen. o Uw Kamer zal op de hoogte worden gehouden over de voortgang van de verkenning om een notificatiesysteem voor voedingssupplementen in te richten.	Brief [22-03-2022] - Evaluatie actieplan voedselveiligheid en actuele ontwikkelingen binnen het voedselveiligheidsbeleid (26991, nr. 581) (27463)	
Daarom vraag ik het RIVM-Centrum voor Bevolkingsonderzoek om scenario's te schetsen over hoe gevolg gegeven kan worden aan deze adviezen. Daarnaast zal ik het RIVM vragen om extra aandacht te hebben voor de aandoening Methylcrotonyl-CoA-carboxylase-deficiëntie (3-MCCD). Ik verwacht u aan het einde van dit jaar nader te kunnen informeren over de uitkomst hiervan.	Brief [11-03-2022] - Gezondheidsraadadvies evaluatie Ik hielprikscreening (29323, nr. 168) (27411)	14-07-2022 De kamer wordt voor het einde van het jaar geïnformeerd.
TK wordt voor de zomer geïnformeerd over de stand van zaken m.b.t. herziening van de Brede Regeling Combinatiefuncties	Brief [14-03-2022] - Reactie notitie «Sport en bewegen voor mensen met een beperking vanzelfsprekend in 2030!» (30234, nr. 296) (27420)	
Ik blijf uw Kamer informeren over de voortgang van het onderzoek inkoop persoonlijke beschermingsmiddelen	Brief [21-03-2022] - Stand van zaken eerste deelrapport onderzoek inkoop persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) (32805, nr. 131) (27454)	21-07-2022 De kamer wordt doorlopend geïnformeerd over de voortgang van het onderzoek naar de inkoop van persoonlijke beschermingsmiddelen.
De Kamer wordt geïnformeerd over het IJslandse model	Parlementaire agenda [24-03-2022] - Commissiedebat Leefstijlpreventie (5032)	14-07-2022 Gaat mee in de alcoholbrief die we na de zomer aan de TK sturen op terug.
We zullen uw Kamer informeren over de voortgang van het daadwerkelijk startmoment van de overgangsfase	Brief [30-03-2022] - Voortgang experiment gesloten coffeshopketen (24077, nr. 489) (27508)	15-07-2022 is een toezegging waarbij is gezegd als er info is informeren we u. Op dit moment is er geen info.
Deze cijfermatige informatie [uit de NZa informatiekaart acute zorg] neem ik, samen met de feiten en cijfers uit het onderzoek zoals aangekondigd in mijn brief van 22 februari 2022, als geheel mee in overweging voor het toekomstig beleid voor een robuust acuut zorglandschap	Brief [06-04-2022] - NZa informatiekaart acute zorg (29247, nr. 349) (27542)	18-05-2022 Planning: in oktober '22 gaat de brief inz Toekomstbestendige acute zorg naar TK.
Informeren voortgang doordecentralisatie beschermd wonen: «Uiterlijk eind juni informeer ik uw Kamer over de resultaten van de werkgroep en de uitkomsten van het bestuurlijk overleg.»	Brief [01-04-2022] - Stand van zaken doordecentralisatie beschermd wonen (29325, nr. 132) (27523)	13-06-2022 De Tweede Kamer wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd over Voortgang doordecentralisatie van beschermd wonen.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Visie WMO-toezicht: 'Het is mijn streven om uw Kamer voor 1 juni 2022 te informeren over de uitkomsten van dit traject en het vervolg.'	Brief [01-04-2022] - Stand van zaken doordecentralisatie beschermd wonen (29325, nr. 132) (27523)	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd over het wetsvoorstel resultaatgericht beschikken en Wmo-toezicht.
Onderzoek naar de beleidsmatige en financiële gevolgen van de uitname Wlz: «Dit verdiepende onderzoek is naar verwachting voor de zomer gereed en zal op dat moment aan uw Kamer worden gestuurd.»	Brief [01-04-2022] - Stand van zaken doordecentralisatie beschermd wonen (29325, nr. 132) (27523)	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met de Voortgangsrapportage MO/BW over deze toezegging.
1. Ik zal met andere partijen die informatie verstrekken tijdens het jaarlijkse overstapelseizoen (zoals zorgverkeeraars, vergelijkingssites, consumenten- en Patiëntenorganisaties) in gesprek gaan over de inzichten uit het Perspective onderzoek. Om te bekijken hoe we eventuele kansrijke interventierichtingen verder kunnen uitwerken, uitproberen en uiteindelijk laten landen in de praktijk. In het najaar zal ik uw Kamer informeren over de uitkomsten.	Brief [05-04-2022] - Overstapelseizoen 2021-2022 en het keuzeproces van verzekerden (29689, nr. 1142) (27538)	18-07-2022 Het streven is om de Kamer hier in het najaar van 2022 over te informeren.
Dit jaar zal een call for proposals uit worden gezet voor kennisconsortia om financiering te krijgen deze wetenschappelijke kennis te gaan vergaren. Ik zal u in mijn volgende voortgangsrapportage over Eén tegen eenzaamheid (eind 2022) hier nader over informeren.	Brief [29-03-2022] - Briefadvies wetenschappelijke adviescommissie Eén tegen eenzaamheid (29538, nr. 333) (27506)	08-04-2022 De TK wordt voor het eind van 2022 geïnformeerd met de Voortgangsrapportage Eén tegen eenzaamheid (eind 2022)
Eerder zijn door mijn voorgangers voorstellen aan uw Kamer gestuurd tot aanpassing van het markttoezicht in de zorg in een voorstel tot wijziging van de Wet marktordening gezondheidszorg. Ik streef ernaar uw Kamer voor de zomer te informeren over de verdere voortgang met betrekking tot dit wetsvoorstel.'	Brief [05-04-2022] - antwoorden op de vragen van het kamerlid Kuiken (PvdA) over het bericht «ACM: Bergman bepaalt grotendeels eigen prijs in onderhandelingen met verzekeraars» (2022Z02600) (27539)	30-05-2022 Momenteel kan ik Uw Kamer nog niet informeren over de voortgang van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet marktordening gezondheidszorg (34445), omdat besluitvorming nog niet is afgerond. Uiterlijk einde van het jaar zal ik Uw Kamer hierover informeren.
De Kamer zal voor het einde van dit jaar geïnformeerd worden over de stand van zaken hoofdlijnenbriefWmo en gesprekken hierover met gemeenten, aanbieders en andere stakeholders.	Brief [11-05-2007] - Beantwoording vragen n.a.v. Algemeen Overleg d.d. 6 december 2006 over de grensarbeidersproblematiek (26 834, nr. 15) (8822)	08-04-2022 De TK wordt voor het einde van 2022 geïnformeerd met de stand van zaken Hoofdlijnenbrief Wmo over deze toezegging.
De minister van VWS zegt toe om de kabinetsreactie op de evaluatie Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) voor de zomer aan de Eerste Kamer te sturen.	Brief [08-04-2022] - Commissiebrief Eerste Kamer inzake Halfjaarlijks rapport toezeggingen en totaaloverzicht (27547)	07-06-2022 Deze toezegging zal voor het zomerreces 2022 beantwoord zijn.
Ik zal de noodzakelijkheid van het wetsvoorstel [resultaatgericht beschikken] en mogelijke alternatieven daarvoor nogmaals wegen en uw Kamer voor 1 juli a.s. nader informeren.	Brief [28-03-2022] - Hoofdlijnenbrief toekomst Wmo (29538, nr. 332) (27499)	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met een brief over het wetsvoorstel wijziging resultaat gericht beschikken en Wmo-toezicht.
Het is mijn streven om uw Kamer voor het zomerreces 2022 te informeren over de uitkomsten van dit traject [toezicht Wmo] en het vervolg	Brief [28-03-2022] - Hoofdlijnenbrief toekomst Wmo (29538, nr. 332) (27499)	10-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd over Uitkomst traject toezicht Wmo en het vervolg.
Ik zal uw Kamer voor de zomer nader informeren over de stand van zaken van het Wmo houdbaarheidsonderzoek	Brief [28-03-2022] - Hoofdlijnenbrief toekomst Wmo (29538, nr. 332) (27499)	13-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd een brief over Houdbaarheidsonderzoek Wmo.
De TK wordt geïnformeerd over de uitkomst van de gesprekken tussen OCW (PO en VO) en VWS over hoe sportverenigingen worden betrokken bij de uitwerking van de Rijkse Schooldag.	Parlementaire agenda [24-03-2022] - Commissiedebat Leefstijlpreventie (5032)	
Ik vind het zeer belangrijk dat kinderen in een rookvrije en nicotinevrije omgeving kunnen opgroeien. Hiervoor is een breed pakket van tabaksonthoudigheidsmaatregelen nodig, waaronder de accijnsverhoging op rookwaren die in het Regereakkoord is afgesproken, maar ook door het aantal verkooppunten van rookwaren verder te verminderen, het stoppen met roken makkelijker te maken en bijvoorbeeld nog eens kritisch naar de huidige leeftijdsgrens te kijken. Een nadere uitwerking van het beoogde maatregelenpakket zal ik voor het zomerreces aan u toesturen.	Brief [17-03-2022] - Preventiebrief t.b.v. Leefstijldebat 24 maart 2022 (2022Z05168) (27437)	14-07-2022 Toezegging was om voor de zomer een pakket maatregelen naar de TK te sturen (stond in brief 17 maart 2022). Dit wordt niet gehaald. In brief van 4 juli 2022 is het volgende vermeld: ik hoop u het pakket snel na de zomer te kunnen toesturen.
Om de dagelijkse voedselomgeving gezonder te maken, verken ik de wettelijke mogelijkheden om een gezonde voedselomgeving te bevorderen. Hiermee zouden we gemeenten instrumenten kunnen geven om de toename van aanbieders van ongezond voedsel tegen te gaan, maar ook	Brief [17-03-2022] - Preventiebrief t.b.v. Leefstijldebat 24 maart 2022 (2022Z05168) (27437)	14-07-2022 Terugkoppeling hierover in Kamerbrief overgewicht voeding die na de zomer beoogd naar de TK wordt gestuurd

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
eventuele regels kunnen stellen met betrekking tot ongezonde drank-, snoep- en snackautomaten in bijvoorbeeld de schoolomgeving of het beperken van marketing van ongezonde producten gericht op kinderen.		
De komende periode verken ik hoe we de ongezonde keuze voor alcohol moeilijker kunnen maken. Ik wil komen tot bewezen effectieve maatregelen en verwacht op die manier ook de sociale norm ten aanzien van alcohol te veranderen.	Brief [17-03-2022] - Preventiebrief t.b.v. Leefstijldebat 24 maart 2022 (2022Z05168) (27437)	18-07-2022 De Tweede Kamer wordt dit najaar hierover geïnformeerd
Bij het maken van de beweging van zorg naar gezondheid is ook het van belang dat een gezonde leefstijl integraal onderdeel uitmaakt van de curatieve behandeling van mensen met een gezondheidsklacht, aandoening of ziekte. Hierbij heeft lokaal onder andere de huisarts een cruciale rol. Er zijn goede voorbeelden van huisartsen die, werkend vanuit de insteek op positieve gezondheid, het beroep op de zorg doen afnemen. Deze best practices dienen als inspiratie om hierin stappen te zetten. In het Regeerakkoord is extra geld vrij gemaakt voor 'meer tijd voor de Patiënt', onder andere door extra huisartsen op te leiden.	Brief [17-03-2022] - Preventiebrief t.b.v. Leefstijldebat 24 maart 2022 (2022Z05168) (27437)	18-07-2022 De Kamer zal na het zomerreces van 2022 worden geïnformeerd.
In samenhang met de inzet op preventie uit deze brief wordt uw Kamer na de zomer geïnformeerd over de preventieve aanpak van deze volksziektes.	Brief [17-03-2022] - Preventiebrief t.b.v. Leefstijldebat 24 maart 2022 (2022Z05168) (27437)	15-07-2022 De Kamer zal in het najaar van 2022 worden geïnformeerd.
De TK wordt voor het Commissie Debat van 29 juni geïnformeerd over wat er nog meer nodig is ter bevordering van een veilige sport naast de al bestaande acties vanuit het deelakkoord Positieve Sportcultuur en vanuit de aanbevelingen in het rapport 'Ongelijke leggers'.	Brief [12-04-2022] - antwoorden op de vragen van de leden Van der Laan (D66) en Van Nispen (SP) over de ontbrekendheid van de aanpak om ontuchplegers en daders van seksueel geweld in de sport te weren (2022Z04744) (27561)	
De minister van VWS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer te informeren over of de evaluatie van de Wafz aanleiding geeft tot andere wijzigingen in deze wet.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	14-07-2022 De Kamer zal naar verwachting voor het einde van 2022 worden geïnformeerd.
De minister van VWS zegt toe in het eerste kwartaal 2023 de Kamer te informeren over de evaluatie van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	14-07-2022 De Kamer zal in het eerste kwartaal van 2023 worden geïnformeerd over evaluatie van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding.
De minister van VWS zegt toe in het derde kwartaal van 2022 de Kamer een brief te sturen over de voorgenoemen wijzigingen in de Embryowet en in het tweede kwartaal 2023 een wetsvoorstel tot wijziging van deze wet toe te sturen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	18-07-2022 De Kamer zal in oktober 2022 worden geïnformeerd.
De minister van VWS zegt toe in het eerste kwartaal van 2022 de beleidsagenda pandemische paraatheid aan de Kamer te doen toekomen, in het tweede kwartaal het actieplan voor versterking van het zoonosebeleid (inclusief aanbevelingen Commissie Bekedam) aan de Kamer te sturen en in het derde kwartaal 2022 een hoofdlijnenbrief over de aanpassing van de Wet publieke gezondheid te sturen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	21-07-2022 Aanpassing Wpg opgeknapt in 3 tranches. Tranche 1 komt na de zomer naar de Kamer. Tranche 2 eind van het jaar en tranche 3 na de jaarwisseling (2023)
De minister van VWS zegt toe in het vierde kwartaal 2022 de Kamer te informeren over een eventuele Chief Medical Officer.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	
De minister van VWS zegt toe in het derde kwartaal 2023 een AMvB aan de Kamer te doen toekomen over inzake aanpassing van het Besluit zorgverzekering in het kader van grip op stijgende zorgkosten dure geneesmiddelen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	18-07-2022 De kamer ontvangt de AMvB in het derde kwartaal 2023.
De minister van VWS zegt toe in het derde kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen over passende zorg inzake versterking van de basiszorg met daarin aandacht voor de rol van de huisarts.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
De minister van VWS zegt toe in het vierde kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen over de standaardisatie van gegevensuitwisseling.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	08-07-2022 Wordt conform planning afgedaan.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De minister van VWS zegt toe in het eerste kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen over planbare en acute zorg toekomstbestendiger maken.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
De minister voor LZS zegt toe in het derde kwartaal van 2022 de Kamer een beleidsbrief te sturen inzake de doorontwikkeling kwaliteitskader verpleegzorg (passende zorg).	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	
De minister voor LZS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer te informeren over de uitkomsten van een verkenning voor een opleidingsakkoord in de verpleeg- en verzorgingstehuizen (VVT) sector.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	19-07-2022 In de planningsbrief naar aanleiding van het Regeerakkoord is toegezegd u in het tweede kwartaal 2022 te informeren over de uitkomsten van een verkenning voor een opleidingsakkoord in de verpleeg- en verzorgingstehuizen en thuiszorg (VVT) sector (10460). De deadline is 30 juni 2022. Omdat de verkennende gesprekken met alle betrokken partijen nog niet zijn afgerond zal de minister voor Langdurige Zorg en Sport u na de zomer informeren over de uitkomsten van deze verkenning.
De minister voor LZS zegt toe in het eerste kwartaal 2022 de Kamer de kabinetsreactie op het initiatiefwetsvoorstel GroenLinks/VVD ter bevordering van zeggenschap (wijziging Wkkgz) te doen toekomen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	
De minister voor LZS zegt toe in het derde kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen over het opstellen van regiobeelden op basis van de juiste zorg op de juiste plek.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	18-07-2022 Het streven is om de Kamer hier in het derde kwartaal van 2022 over te informeren.
De minister voor LZS zegt toe in het derde kwartaal 2022 de Kamer een hoofdlijnenbrief te doen toekomen inzake de positionering behandeling Langdurige Zorg-Cliënten:	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	18-07-2022 De verwachting is dat de Kamer in het derde kwartaal van 2022 wordt geïnformeerd
De minister voor LZS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen over het verbeteren kwaliteit, toegankelijkheid en bekostiging palliatieve zorg.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	
De minister voor LZS zegt toe in het derde kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen over meerjarige contractering Wlz per sector.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	
De minister voor LZS zegt toe, samen met de staatssecretaris van VWS, in het tweede kwartaal 2022 de Kamer te informeren over valpreventie bij 65-plussers, onder andere over het breed aanbieden van valpreventie programma's.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	15-07-2022 De Kamer zal in het derde kwartaal van 2022 worden geïnformeerd.
De minister voor LZS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer een brief te sturen over geestelijke gezondheidszorg (GGZ), onder andere over meer gericht op complexe problematiek en het beperken van instroom.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	14-07-2022 De Kamer wordt in september '22 geïnformeerd
De staatssecretaris van VWS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer een hoofdlijnenbrief te sturen over het preventieakkoord.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	15-07-2022 Wordt meegenomen in de alcoholbrief die gepland is voor oktober 2022
De staatssecretaris van VWS zegt toe in het derde kwartaal 2022 de Kamer te informeren over aanpak volksziektes, onder andere over onderzoek en aanpak Alzheimer, obesitas en kanker.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	22-07-2022 De Kamer zal eind oktober worden geïnformeerd.
De staatssecretaris van VWS zegt toe in mei 2022 de Kamer te informeren over de vervolgaanpak Kansrijke Start en in het vierde kwartaal 2022 de Regeling specifieke uitkering (SPUK) aan de Kamer n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	22-07-2022 De Kamer zal voor het eind van 2022 worden geïnformeerd.
De staatssecretaris van VWS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer de Hervormingsagenda (HA) Jeugd en vervolg te doen toekomen en in het derde kwartaal de Kamer voortgangsbrieven op het terrein van jeugdzorg toe te sturen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	31-05-2022 Deze toezegging wordt meegenomen in de stand van zakenbrief Hervormingen Jeugdzorg die in november 2022 aan de Kamer zal worden verzonden. De

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
		toezegging m.b.t. het tweede kwartaal 2022 is inmiddels afgedaan met de Hervormingsbrief Jeugd die in mei 2022 aan de Kamer is aangeboden
De staatssecretaris van VWS zegt toe in het vierde kwartaal 2022 bij de Kamer het Wetsvoorstel «Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen» in te dienen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	20-07-2022 De kamer zal per brief worden geïnformeerd eind 2022
De staatssecretaris van VWS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 het plan van aanpak Één tegen Eenzaamheid 2.0 aan de Kamer te sturen.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	07-06-2022 De TK wordt in het najaar 2022 geïnformeerd met het Plan van aanpak Één tegen Eenzaamheid 2.0.
De staatssecretaris van VWS zegt toe in het derde kwartaal 2022 de Kamer een hoofdlijnenbrief te sturen over het ondersteunen van mantelzorgers middels respijtzorg.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	25-04-2022 De TK wordt voor Prinsjesdag 2022 geïnformeerd met de Hoofdlijnenbrief over het ondersteunen van mantelzorgers middels respijtzorg.
De staatssecretaris van VWS zegt toe in het eerste kwartaal 2023 een aanpassing van de Wmo 2015 n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307) in te dienen bij de Kamer in het kader van een eerlijke bijdrage voor huishoudelijke hulp.	Brief [14-02-2022] - Planningsbrief n.a.v. het regeerakkoord (35925XVI, nr. 167) (27307)	11-05-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met een brief over de Eigen bijdragen voor huishoudelijke hulp in de Wmo2015 over deze toezegging.
De minister van VWS zegt toe de Kamer voor het zomerreces 2022 te informeren over mijn plannen met betrekking tot een toekomstbestendige acute zorg.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	18-05-2022 Planning: in oktober '22 gaat de brief over toekomstbestendige acute zorg aan TK.
De minister van VWS zegt toe de Kamer rond de zomer 2022 te informeren over verbeteren en verbreden van de toets op het basispakket en dit ook te betrekken bij het met de veldpartijen te sluiten Integrale Zorgakkoord.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
De minister van VWS zegt toe in het najaar 2022 de Kamer te informeren over de wijziging van het verplicht eigen risico en vooruitlopend daarop ontvangt de Kamer medio maart 2022 de verkenning van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) over de afrekening van het verplicht eigen risico in de ggz in relatie tot de invoering van het zorgprestatiemodel.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	18-07-2022 In het najaar van 2022 ontvangt de Tweede Kamer een brief over de wijziging van de vormgeving van het verplicht eigen risico.
De minister van VWS zegt toe de Kamer na de zomer 2022 te informeren over de inzet van de ontwikkelagenda's op het gebied van bevolkingsonderzoeken naar kanker en screenings rond de zwangerschap en geboorte.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	22-07-2022 De kamer zal eind september 2022 worden geïnformeerd.
De minister van VWS zegt toe de Kamer voor de zomer 2022 te informeren over de eerste mogelijkheden tot uitwerking van de aanbevelingen inzake de tweede evaluatie van de Wet afbreking zwangerschap.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	14-07-2022 De Kamer zal naar verwachting voor het einde van 2022 worden geïnformeerd.
De minister van VWS zegt toe de Kamer rond de zomer 2022 te informeren over de ondersteuning van beroepsgroepen inzake euthanasie.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	14-07-2022 De Kamer zal naar verwachting eind september 2022 worden geïnformeerd over de ondersteuning van beroepsgroepen inzake euthanasie.
De minister van VWS zegt toe de Kamer voor de zomer 2022 de reactie op de evaluatie van de Embryowet te doen toekomen.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	18-07-2022 De Kamer zal kort na het zomerreces worden geïnformeerd.
De minister van VWS zegt toe de Kamer in begin 2023 een wetsvoorstel inzake wijziging van de Embryowet aan te bieden.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	18-07-2022 De Kamer zal in het eerste kwartaal van 2023 worden geïnformeerd.
De minister van VWS zegt toe de Kamer in het tweede kwartaal 2023 een plan van aanpak te sturen dat gericht is op het beheersen van de kosten voor dure medische technologie of voor technologie met hoge budgettaire impact.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	18-07-2022 Momenteel vinden er gesprekken met het veld plaats. Naar aanleiding daarvan wordt een plan van aanpak opgesteld. De verwachting is dat de Kamer in kwartaal 2 van 2023 hierover wordt geïnformeerd.
De minister van VWS zegt toe in het vierde kwartaal 2022 de Kamer te informeren over de instelling van de Staatscommissie MDMA.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	15-07-2022 Is in behandeling. Na de zomer volgt brief aan de TK over stand van zaken van de Staatscommissie MDMA
De staatssecretaris van VWS zegt toe in het tweede kwartaal 2022 de Kamer de voortgangsrapportage Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen toe te sturen.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met de Voortgangsrapportage MO/BW over deze toezegging.
De staatssecretaris van VWS zegt toe voor Prinsjesdag de Kamer een brief te sturen over de ondersteuning van mantelzorgers.	Brief [04-03-2022] - Hoofdlijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	26-04-2022 De TK wordt voor Prinsjesdag 2022 geïnformeerd met de Hoofdlijnenbrief over het ondersteunen van mantelzorgers.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De staatssecretaris van VWS zegt toe de Kamer voor het zomerreces 2022 te informeren over een eerlijke eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp in de Wmo2015.	Brief [04-03-2022] - Hoofddijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met een brief over eerlijke eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp in de Wmo 2015.
De staatssecretaris van VWS zegt toe rond de zomer de Kamer te informeren over de uitwerking van het voornemen om gratis en toegankelijk anticonceptie te verstrekken aan kwetsbare groepen.	Brief [04-03-2022] - Hoofddijnenbrief VWS (35925XVI, nr. 170) (27379)	22-07-2022 De Kamer zal begin augustus 2022 worden geïnformeerd.
De minister van VWS zegt toe in de brief over acute zorg die voor de zomer 2022 aan de Kamer zal worden gestuurd ook in te gaan op beschikbaarheid van personeel op de SEH.	Parlementaire agenda [08-03-2022] - CD Hoofddijnen debat (5353)	18-05-2022 Planning: in oktober '22 gaat de brief over toekomstbestendige acute zorg naar TK.
De minister van VWS zegt toe in de vitaliteitsbeoordelingen van de zorg ook aandacht te besteden aan het risico van cybercrime voor ziekenhuizen en de resultaten voor de zomer met de Kamer te delen.	Parlementaire agenda [08-03-2022] - CD Hoofddijnen debat (5353)	08-07-2022 Deze toezegging wordt rond de zomer 2022 afgedaan.
De minister voor MLZS zegt toe in het derde kwartaal, na de zomer, het plan van aanpak inzake regiobeelden aan de Kamer te sturen, waarbij zij ook de aspecten van democratische legitimatie en controle betreft.	Parlementaire agenda [08-03-2022] - CD Hoofddijnen debat (5353)	18-07-2022 Het streven is om de Kamer hier in het derde kwartaal van 2022 over te informeren.
De staatssecretaris VWS zegt toe in de brief over preventiebeleid terug te komen op de vraag of en, zo ja, in welke mate bepaalde wettelijke gezondheidsdoelstellingen zullen worden opgenomen.	Parlementaire agenda [08-03-2022] - CD Hoofddijnen debat (5353)	
De minister van VWS zegt toe na de zomer een brief aan de Tweede Kamer te sturen over duurzaamheid in de zorg.	Parlementaire agenda [17-03-2022] - Tweeminuten debat Hoofddijnen debat VWS (CD 8/3) (5360)	
De minister voor LZS zegt toe in de brief over persoonsgerichte zorg ook in te gaan op gendersensitieve zorg en diversiteit.	Parlementaire agenda [17-03-2022] - Tweeminuten debat Hoofddijnen debat VWS (CD 8/3) (5360)	
De minister van VWS zegt een ambassadeurschap toe (tav thema gendersensitieve zorg (inclusief endometrie, houding en gedrag, onderwijs en onderzoek). In gesprek met ZonMw, beroepsgroepen en koepels, en n.a.v. daarvan zal hij terugkoppeling doen bij begrotingsbehandeling/ stand van zaken brief (laatste kwartaal 2022). Geen aparte brief of rapportage.	Parlementaire agenda [14-03-2022] - Nota Overleg Initiatiefnota van het lid Ploumen: «De noodzaak van gendersensitieve zorg: ongelijke behandeling = betere zorg» (35 560) (5320)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind 2022 geïnformeerd.
De minister van VWS zal schriftelijk terugkomen op de stelling dat bij het preferentiebeleid van bepaalde cholesterolverlagers bewezen genderverschillen in bijwerkingen niet worden meegewogen. Dat is ook een toezegging naar aanleiding van een opmerking van mevrouw Ellemee. Eventueel op terugkomen bij een Stand van zaken brief of eventueel in een brief over geneesmiddelen.	Parlementaire agenda [14-03-2022] - Nota Overleg Initiatiefnota van het lid Ploumen: «De noodzaak van gendersensitieve zorg: ongelijke behandeling = betere zorg» (35 560) (5320)	19-07-2022 De Minister informeert de Kamer in Q4 van 2022 over het onderwerp genderspecifiteit in richtlijnen voor behandeling met cholesterolverlagers en wat dat betekent voor preferentiebeleid.
De minister van VWS zal de staatssecretaris van VWS vragen om de Kamer schriftelijk te informeren over de stand van zaken rondom de post-partum depressie campagne in Nederland	Parlementaire agenda [14-03-2022] - Nota Overleg Initiatiefnota van het lid Ploumen: «De noodzaak van gendersensitieve zorg: ongelijke behandeling = betere zorg» (35 560) (5320)	18-07-2022 De Kamer wordt in het najaar geïnformeerd in de brief mentale gezondheid.
In de nota van dhr Kuzu over cultuursensitieve zorg die reeds in behandeling is door LZ zal het thema «gender» worden betrokken Bij de reeds door de minister voor Langdurige Zorg toegezegde brief over cultuursensitieve zorg zal het thema «gender» worden betrokken. Dat is een toezegging naar aanleiding van een opmerking van mevrouw Den Haan.	Parlementaire agenda [14-03-2022] - Nota Overleg Initiatiefnota van het lid Ploumen: «De noodzaak van gendersensitieve zorg: ongelijke behandeling = betere zorg» (35 560) (5320)	
Eind 2022 wordt de Kamer opnieuw geïnformeerd over de stand van zaken rond de voorbereidingen voor de structurele implementatie van de NIPT per 1 april 2023.	Brief [14-04-2022] - Structurele implementatie NIPT (29323, nr. 169) (27581)	15-07-2022 De Kamer zal voor het einde van 2022 worden geïnformeerd.
Ik heb aan Ambulancezorg Nederland (AZN) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) gevraagd om mij te informeren over de ontwikkelingen rondom kunstmatige intelligentie in de ambulancezorg. Hierover zal ik uw Kamer voor het zomerreces informeren.	Brief [19-04-2022] - Reactie op verzoek inzake uitvoering motie Van den Berg aan TK over toekomstbestendige acute zorg in oktober '22	14-07-2022 De Kamer wordt geïnformeerd met een brief aan TK over toekomstbestendige acute zorg in oktober '22

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
	in kaart brengen van systemen met kunstmatige intelligentie ten behoeve van de aanrijtiden (29247, nr. 347) (29247, nr. 350) (27585)	
Ik heb echt enorm mijn best gedaan om die versnelling in te zetten met Deloitte, maar het is echt heel complex wat er moet worden afgerond. Ik kan mevrouw Tielen toezeggen dat ik mijn best doe, maar ik kan niet beloven dat ze leveren. Het ongemak bij de planning was mij uiteraard zelf ook al opgevallen. Ik kan u in ieder geval verzekeren dat ik het feitenrelaas zodra ik het binnen heb direct naar u stuur. Gelijktijdig wordt de duiding van het feitenrelaas in de vorm van een kabinetsreactie uiteraard ook voorbereid.	Parlementaire agenda [07-04-2022] - Plenair debat mondkapjesdeal (5370)	21-07-2022 De minister voor Langdurige Zorg en Sport (LZS) heeft de Kamer op 5 juli jongstleden per brief geïnformeerd, dat het onderzoeksbureau Deloitte Forensic and Dispute Services B.V. het eerste deelrapport -dat ziet op de overeenkomst met Relief Goods Alliance B.V. - medio september aanstaande aan de minister voor LZS zal aanleveren.
Maar ik wil er graag naar kijken om nog een keer te communiceren dat je naar de GGD kunt gaan als je dat wilt. Ik kan van harte het RIVM nog een keer vragen om daar nog nadrukkelijker over te zijn.	Parlementaire agenda [11-04-2022] - Debat Goedkeuringswet vijfde verlenging geldingsduur tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (5366)	
Tot slot vroeg mevrouw Tielen om meer inzicht in wat meer of minder effect heeft gehad qua maatregelen. Dat zal ik graag oppakken. Daar kom ik in een langtermijnbrief op terug, in de kwalitatieve zin, zoals u ook aangaf, met alle beperkingen daarbij die ik al noemde.	Parlementaire agenda [11-04-2022] - Debat Goedkeuringswet vijfde verlenging geldingsduur tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (5366)	
Met de uitwerking van deze maatregel is de verwachting dat het gebruik van de huishoudelijke hulp wordt geheel en de druk op deze Wmo-voorziening en daarmee de gemeentelijke Wmo-budgetten als geheel, afneemt. Ik informeer uw Kamer rond de zomer over de uitwerking van deze maatregel.	Brief [22-04-2022] - Interbestuurlijk toezicht Wmo 2015 (29538, nr. 343) (27608)	13-05-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met een brief over de Eigen bijdragen voor huishoudelijke hulp in de Wmo2015 over deze toezegging.
De toezegging dat de Tweede Kamer rond de zomer van 2022 wordt geïnformeerd over de uitwerking van de maatregel eigen bijdrage huishoudelijke hulp	Brief [22-04-2022] - Interbestuurlijk toezicht Wmo 2015 (29538, nr. 343) (27608)	07-06-2022 De TK wordt na het zomerreces 2022 geïnformeerd met een brief over eerlijke eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp in de Wmo 2015.
- Het eindrapport van de wetsevaluatie wordt naar verwachting in de zomer van 2022 opgeleverd. De beleidsreactie waarin ik ook de uitkomsten betrek van de trajecten met het veld zal ik eind 2022 aan uw Kamer doen toekomen, zoals ik u eerder heb aangekondigd	Brief [22-03-2022] - Verslag van een schriftelijk overleg naar aanleiding van het eerste evaluatierapport Wvvgz Wzd (Eerste Kamer) (27470)	12-07-2022 Wordt betrokken bij de uitkomsten van de wetsevaluatie van de Wvvgz. De Kamer wordt naar verwachting zo spoedig mogelijk in 2023 over de beleidsreactie geïnformeerd.
In de brief die ik uw Kamer voor het zomerreces zal toesturen over het toekomstbestendig maken van de acute zorg zal ik ook ingaan op de acute verloskunde.	Brief [09-05-2022] - Verslag Schriftelijk Overleg (VSO) inzake Integrale bekostiging geboortezorg (32279, nr. 222) (27624)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
Ik zal uw Kamer na de zomer informeren over de verkenningstudie naar de inzet en bekostiging van talentolken in de studie die Berenschot momenteel uitvoert.	Brief [09-05-2022] - Verslag Schriftelijk Overleg (VSO) inzake Integrale bekostiging geboortezorg (32279, nr. 222) (27624)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
Ik kan het antwoord op de vraag van mw. Den Haan over de mentale weerbaarheid van ouderen niet geven. Ik zal deze vraag aan mijn collega, de staatssecretaris voorleggen.	Parlementaire agenda [19-04-2022] - Commissiedebat Corona (5368)	21-07-2022 De TK wordt in het derde kwartaal 2022 geïnformeerd met de eerstvolgende brief inzake Covid-19 over deze toezegging.
Op korte termijn helderheid over de situatie van mensen uit de zorg en het onderwijs die in de eerste golf besmet zijn geraakt en nu ontslagen zijn: ik geef die vraag graag door aan mijn collega minister Helder.	Parlementaire agenda [19-04-2022] - Commissiedebat Corona (5368)	19-07-2022 De Kamer zal dit najaar worden geïnformeerd.
Voor het eind van de zomer komt het advies van de GR over kwetsbaren.	Parlementaire agenda [19-04-2022] - Commissiedebat Corona (5368)	
Ik ben het ermee eens dat het MIT gaat helpen bij een betere scheiding tussen de rol van adviseurs en bestuurders. Een overzicht van het toekomstige besluitvormingsproces neem ik graag mee in de brief die ik voor juni heb toegezegd.	Parlementaire agenda [19-04-2022] - Commissiedebat Corona (5368)	
In de jubibrief komen concrete antwoorden over bijv het opschalen van de GGD aan de orde.	Parlementaire agenda [19-04-2022] - Commissiedebat Corona (5368)	

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Mevrouw Paulusma vroeg waarom het loket voor Patiënten met langdurige klachten na covid nog niet open is. Ik zal dat bij mijn collega van Langdurige Zorg en Sport heel specifiek onder de aandacht brengen.	Parlementaire agenda [19-04-2022] - Commissiedebat Corona (5368)	17-05-2022 Toezegging is overgezet naar Maarjke van Meijel op verzoek van Menno Hoefsloot
De minister zal de Kamer begin 2023 informeren over de voortgang op het dossier toegang van Patiënten tot nieuwe geneesmiddelen.	Brief [09-05-2022] - Verzekerde toegang van Patiënten tot nieuwe geneesmiddelen (29477, nr. 752) (27653)	21-07-2022 De Kamer wordt begin 2023 geïnformeerd.
Ik zal de Eerste Kamer begin 2023 informeren over een breed gedragen beleidslijn over hoe de voorwaarden voor gegevensuitwisseling in de zorg optimaal kunnen bijdragen -nu en in de toekomst -aan het laten stromen van gegevens tussen zorgprofessionals	Brief [09-05-2022] - Herijking grondslagen voor gegevensuitwisseling in de zorg (Eerste Kamer) (27630)	08-07-2022 Wordt conform planning afgedaan.
Met de stakeholders zal daarom dit jaar ook bekeken worden welke communicatieve, technologische en functionele acties zorgverleners en Patiënten het beste zouden kunnen helpen. In de brief over mijn beleidslijn begin 2023 informeer ik de Eerste Kamer daar ook hierover	Brief [09-05-2022] - Herijking grondslagen voor gegevensuitwisseling in de zorg (Eerste Kamer) (27630)	08-07-2022 Wordt conform planning afgedaan.
Ik zal de Tweede Kamer begin 2023 informeren over een breed gedragen beleidslijn over hoe de voorwaarden voor gegevensuitwisseling in de zorg optimaal kunnen bijdragen -nu en in de toekomst -aan het laten stromen van gegevens tussen zorgprofessionals	Brief [09-05-2022] - Herijking Grondslagen voor gegevensuitwisseling in de zorg (27529, nr. 276) (27627)	08-07-2022 Wordt conform planning afgedaan.
Met de stakeholders zal daarom dit jaar ook bekeken worden welke communicatieve, technologische en functionele acties zorgverleners en Patiënten het beste zouden kunnen helpen. In de brief over mijn beleidslijn begin 2023 informeer ik de Tweede Kamer daar ook hierover	Brief [09-05-2022] - Herijking Grondslagen voor gegevensuitwisseling in de zorg (27529, nr. 276) (27627)	08-07-2022 Wordt conform planning afgedaan.
Het onderzoek dat de kwartiermaker samen met Transvisie en enkele onafhankelijke wetenschappers uitvoert naar de ervaringen en behoeften van transgender personen met betrekking tot de transgenderzorg zal naar verwachting meer inzicht geven in de dubbelingen. Ik verwacht u dit onderzoek na de zomer te kunnen toesturen.	Brief [09-05-2022] - Voortgangsbrief transgenderzorg (31016, nr. 349) (27637)	14-07-2022 De Kamer wordt in het najaar '22 geïnformeerd
De minister van VWS zal schriftelijk terugkomen op het artikel uit The Guardian over sterftecijfers tijdens operaties. Dat is ook een toezegging naar aanleiding van een opmerking van mevrouw Ellemet. Mw Ellemet heeft gezegd dat zij zou artikel sturen aan de minister. Eventueel op terugkomen bij een Stand van zaken brief of eventueel in een brief over patientveiligheid.	Parlementaire agenda [14-03-2022] - Nota Overleg Initiatiefnota van het lid Ploumen: «De noodzaak van anderszins zorg: ongelijke behandeling = betere zorg» (35 560) (5320)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd
Gelet op de oplevering van het eindrapport van de evaluatie Wvvgg en Wzd medio 2022, is de verwachting dat de beleidsreactie eind 2022 aan uw Kamer kan worden toegezonden	Brief [16-12-2021] - Aanbieding wetsevaluatie Wvvgg - Wzd eerste fase (25424, nr. 598) (27080)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind 2022 geïnformeerd.
Kamers na afronding te informeren over de uitkomsten van het ontwikkeltraject samenloop vertrouwenswerk en klachtopvang, naar verwachting in de tweede helft van 2022.	Brief [10-09-2021] - Wijziging van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte Cliënten teneinde de uitvoering te vereenvoudigen en technische onvolkomenheden en omissies te herstellen (35667) (Eerste Kamer) (26603)	21-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind 2022 geïnformeerd
Zodra er meer bekend is over de onderzoeksresultaten [van de aandoeeningen CACT, CPT2, BKT, ALD, GAMT en OCTN2] informeer ik uw Kamer daarover.	Brief [19-05-2022] - Stand van zaken uitbreiding hielprikscreening (29323, nr. 170) (27688)	15-07-2022 De Kamer zal voor het einde van 2023 worden geïnformeerd.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Ik verwacht dat de resultaten [van de toekomstverkenning] in de eerste helft van 2023 opgeleverd worden en op dat moment zal ik deze ook met uw Kamer delen.	Brief [19-05-2022] - Stand van zaken uitbreiding hielprikscreening (29323, nr. 170) (27688)	15-07-2022 De Kamer zal voor het einde van 2023 worden geïnformeerd.
Ik zal de komende tijd in gesprek gaan met partijen (o.a. Patiënten, zorgaanbieders en verzekeraars) welke behoefte er nog is, aanvullend op de leidraad en de handvatten.	Brief [09-05-2022] - Brief inzake berichten over (voorgenomen) sluitingen en financiële positie van ggz-aanbieders (25424, nr. 608) (27632)	12-07-2022 De Kamer wordt geïnformeerd middels de eerstvolgende ggz-brief in oktober 2022
Het expertteam streeft ernaar om eind mei 2022 advies uit te brengen. Het advies zal ik u na publicatie doen toekomen. Het is mijn streven u voor de zomer te informeren over mijn reactie op Van der Staaij (SGP) over het bericht 'Plan voor aparte covid- ic's komt niet van de grond' (2022Z08469) (27698)	Brief [19-05-2022] - antwoorden op de vragen van de leden Tielen (VVD) en Van der Staaij (SGP) over het bericht 'Plan voor aparte covid- ic's komt niet van de grond' (2022Z08469) (27698)	
In de beantwoording wordt gesproken over het opzetten van een pilot waarbij er voor bepaalde specialisten een vrije doorverwijzing kan plaatsvinden	Brief [19-05-2022] - antwoorden op de vragen van de leden Wuite en Paulusma (beiden D66) over de artikelen «Het ene Nederland is het andere niet» en «Er vallen doden door slechte zorg Sint Eustatius» (2022Z06987) (27691)	
VWS is voornemens om een onderzoek te verrichten naar de staat van de gezondheidszorg in Caribisch Nederland	Brief [19-05-2022] - antwoorden op de vragen van de leden Van den Hil en Kamminga (beiden VVD) over de berichten «Er vallen doden door slechte gezondheidszorg Sint Eustatius» en «Het ene Nederland is het andere niet» (2022Z07085) (27692)	
VWS zal tevens uw Kamer voor de begrotingsbehandeling 2022 een brief sturen als antwoord op vraag 9	Brief [19-05-2022] - antwoorden op de vragen van de leden Van den Hil en Kamminga (beiden VVD) over de berichten «Er vallen doden door slechte gezondheidszorg Sint Eustatius» en «Het ene Nederland is het andere niet» (2022Z07085) (27692)	
Over de voortgang van de uitgezette acties zal ik uw Kamer volgend jaar informeren	Brief [30-05-2022] - Pay - for - performance voor geneesmiddelen (29477, nr. 757) (27732)	21-07-2022 De Kamer wordt eind 2022 geïnformeerd.
De Kamer zal volgens de informatieafspraken geïnformeerd worden door het kabinet over de appreciatie van de voorstellen middels een BNC-fiche	Brief [23-05-2022] - antwoorden op de vragen van de leden Tielen en Rajkowski (beiden VVD) over het bericht over een mogelijk Europees Patiëntendossier (2022Z08800) (27712)	
De Kamer zal volgens de informatieafspraken geïnformeerd worden door het kabinet over de appreciatie van de voorstellen middels een BNC-fiche	Brief [23-05-2022] - antwoorden op de vragen van de leden Tielen en Rajkowski (beiden VVD) over het bericht over een mogelijk Europees Patiëntendossier (2022Z08800) (27712)	
Aanvullende ziektekostenverzekeraars kunnen aspirant-verzekerden voorlichting en een persoonlijk advies geven om een weloverwogen keuze te maken bij het afsluiten van een aanvullende ziektekostenverzekering. Ik zal -via Zorgverzekeraars Nederland - aandacht vragen voor deze belangrijke rol.	Brief [25-05-2022] - antwoorden op de Kamervragen van de leden Werner en Van den Berg (CDA) over het bericht «Mensen met handicap onterecht dubbel verzekerd» (2022Z06981) (27728)	18-07-2022 De verwachting is dat de Kamer hier eind 2022 over kan worden geïnformeerd.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Ik ga u na de zomer informeren over structurele oplossing voor zak en kleeidgeld (in de gesloten jeugdhulp).	Parlementaire agenda [18-05-2022] - Commissiedebat Jeugdbeleid (5332)	31-05-2022 Na de zomer 2022 zal de Kamer een brief ontvangen over een structurele oplossing m.b.t. deze toezegging
Onderzoek overheveling dyslexie naar onderwijs; wilt u dit onderzoek te gebruiken om dyslexie zorg over te hevelen? ? ben dit aan het onderzoeken en in het najaar informeren we de kamer over de uitkomsten van dit onderzoek.	Parlementaire agenda [18-05-2022] - Commissiedebat Jeugdbeleid (5332)	06-06-2022 De TK zal eind van dit jaar 2022 een brief ontvangen met de uitkomsten van het onderzoek
De staatssecretaris van VWS zal in de brief van mei over de uitwerking van het coalitieakkoord over het verminderen van onbedoelde zwangerschappen ook het verminderen van het aantal abortussen betrekken	Parlementaire agenda [10-03-2022] - Plenair debat 2e termijn Voorstel van wet van de leden Ellemeeet en Ploumen tot wijziging van de Wet afbreking zwangerschap alsmede enkele andere wetten in verband met de legale medicamenteuze afbreking van de zwangerschap via de huisarts (5356)	18-07-2022 Naar verwachting zal de Kamer in oktober 2022 worden geïnformeerd.
De minister van VWS informeert de Kamer over het gesprek met de beroepsgroepen over de AMvB en de eisen aan de scholing.	Parlementaire agenda [10-03-2022] - Plenair debat 2e termijn Voorstel van wet van de leden Ellemeeet en Ploumen tot wijziging van de Wet afbreking zwangerschap alsmede enkele andere wetten in verband met de legale medicamenteuze afbreking van de zwangerschap via de huisarts (5356)	14-07-2022 De Kamer zal naar verwachting voor het einde van 2022 worden geïnformeerd.
De staatssecretaris van VWS zal in de brief van mei over de uitwerking van het coalitieakkoord over het verminderen van onbedoelde zwangerschappen ook het verminderen	Parlementaire agenda [10-03-2022] - Plenair debat 2e termijn Voorstel van wet van de leden Ellemeeet en Ploumen tot wijziging van de Wet afbreking zwangerschap alsmede enkele andere wetten in verband met de legale medicamenteuze afbreking van de zwangerschap via de huisarts (5356)	18-07-2022 Naar verwachting zal de Kamer in oktober 2022 worden geïnformeerd.
De minister van VWS informeert de Kamer over het gesprek met de beroepsgroepen over de AMvB en de eisen aan de scholing. De minister van VWS informeert de Kamer over het gesprek met de beroepsgroepen over de AMvB en de eisen aan de scholing.	Parlementaire agenda [10-03-2022] - Plenair debat 2e termijn Voorstel van wet van de leden Ellemeeet en Ploumen tot wijziging van de Wet afbreking zwangerschap alsmede enkele andere wetten in verband met de legale medicamenteuze afbreking van de zwangerschap via de huisarts (5356)	14-07-2022 De Kamer zal naar verwachting voor het einde van 2022 worden geïnformeerd.
De minister van VWS zegt toe de Kamer begin 2023 opnieuw te informeren over de stand van zaken rond het proefbevolkingsonderzoek CEM.	Brief [07-06-2022] - Aanvulling bevolkingsonderzoek borstkanker (32793, nr. 610) (27786)	15-07-2022 De Kamer zal in het eerste kwartaal van 2023 worden geïnformeerd.
In de brief die ik u voor het zomerreces stuur over mijn plannen voor een toekomstbestendige acute zorg zal ik mijn reactie op het advies van de NZa inzake e bekostiging van het LCPS, RCPS en LPZ opnemen	Brief [07-06-2022] - Advies van de NZa inzake de bekostiging van het LCPS, RCPS en LPZ (29247, nr. 351) (27789)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
Ik zal de kamer informeren over de verdere verkenning en het besluit over het laten vervallen van aanspraak geriatrie revalidatiezorg (artikel 2.5c Bzv)	Brief [02-06-2022] - Advies Zorginstituut Nederland over de toegang tot geriatrie revalidatiezorg en aanspraak conform Besluit zorgverzekering (29689, nr. 1147) (27771)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in mei 2023 geïnformeerd.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
De uitwerking van het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg&welzijn ontvangt u in de zomer van 2022.	Brief [13-05-2022] - Hoofdlijnenbrief Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg, (29282, nr. 462) (27673)	
Tegelijkertijd wordt dit jaar gewerkt aan één samenhangende, integrale en duurzame aanpak om dakloosheid in Nederland structureel terug te dringen en uit te bannen. De in deze brief geschetste uitgangspunten zijn daarbij leidend. De aanpak wordt op basis van inbreng van alle betrokken partijen uitgewerkt. Ervaringskennis speelt daarin een belangrijke rol, van de toetstandkoming tot het toetsen van beleid. Het plan zal komend najaar met uw Kamer worden gedeeld en per 1 januari 2023 van start gaan.	Brief [02-06-2022] - Aanpak dakloosheid [2022Z10948] (27763)	21-07-2022 De TK wordt in eind november 2022 geïnformeerd met brief inzake Aanpak dakloosheid over deze toezegging.
de MVWS stuurt de kamer schriftelijk voorbeelden toe van burgerbetrokkenheid, participatie en community bij het borgen van een toekomstbestendig zorglandschap	Parlementaire agenda [25-05-2022] - Verzamel-CD Acute zorg / Eerstelijnszorg / Bloedvoorziening / Medisch zorglandschap / Medisch specialistische zorg / Mondzorg / Zwangerschap en geboorte (4983)	19-07-2022 De Kamer ontvangt deze voorbeelden voor het eind van 2022 bij de Voortgangsrapportage over het programma 'De Juiste Zorg op de Juiste Plek'.
de STAS VWS stuurt de kamer in de tweede helft van juni brieven over het programma kansrijke start en over onbedoelde zwangerschappen	Parlementaire agenda [25-05-2022] - Verzamel-CD Acute zorg / Eerstelijnszorg / Bloedvoorziening / Medisch zorglandschap / Medisch specialistische zorg / Mondzorg / Zwangerschap en geboorte (4983)	22-07-2022 De Kamer zal na het recess worden geïnformeerd.
De MVWS zal de kamer in 2023 informeren over de eerste evaluatie van de 13-weken echo. Bij eerdere bevindingen informeert de MVWS de kamer mogelijk op een eerder moment	Parlementaire agenda [25-05-2022] - Verzamel-CD Acute zorg / Eerstelijnszorg / Bloedvoorziening / Medisch zorglandschap / Medisch specialistische zorg / Mondzorg / Zwangerschap en geboorte (4983)	15-07-2022 De Kamer zal voor het einde van 2023 worden geïnformeerd.
De kamer ontvangt van de MVWS de rapportage van de taskforce goede praktijk in de acute zorg (de eindevaluatie van de pilots zorgcoördinatie) in de tweede helft van het jaar.	Parlementaire agenda [25-05-2022] - Verzamel-CD Acute zorg / Eerstelijnszorg / Bloedvoorziening / Medisch zorglandschap / Medisch specialistische zorg / Mondzorg / Zwangerschap en geboorte (4983)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind 2022 geïnformeerd.
Zodra het onderzoek naar het risico-gedrag van het Sanquin is afgerond en het duidelijk is hoe de vragenlijst eruit komt te zien, zal de vragenlijst naar de kamer worden gestuurd. Verwachting is najaar 2022.	Parlementaire agenda [25-05-2022] - Verzamel-CD Acute zorg / Eerstelijnszorg / Bloedvoorziening / Medisch zorglandschap / Medisch specialistische zorg / Mondzorg / Zwangerschap en geboorte (4983)	14-07-2022 Het onderzoek wordt momenteel uitgevoerd. De verwachting is dat in het najaar 2022 de vragenlijst naar de Kamer gestuurd kan worden.
Voor de zomer ontvangt de kamer van de MSZW een brief over de overkoepelende aanpak van de krapte op de arbeidsmarkt; [MVWS: Ik kreeg nog 1 vraag door over vrijstelling van BTW op detachering in de zorg, die geleid ik door aan de minister van SZW. Ellemet: de minister zei dat de minister van SZW voor de zomer met een bredere brief komt over zaken met toelagen en arbeidsmarkt. Zou dit punt daar dan in meegenomen kunnen worden? MVWS: dat kan ik van harte vragen]	Parlementaire agenda [25-05-2022] - Verzamel-CD Acute zorg / Eerstelijnszorg / Bloedvoorziening / Medisch zorglandschap / Medisch specialistische zorg / Mondzorg / Zwangerschap en geboorte (4983)	20-07-2022 Het vraagstuk van de vrijstelling van BTW op detachering zal worden meegenomen in een van de werkgroepen die wordt opgezet in het kader van de aanpak van de arbeidsmarktkrapte, waar de Kamer op 24 juni over geïnformeerd is. De Kamer zal op een later moment geïnformeerd worden over de voortgang van deze werkgroep.
Rond de zomer ontvangt de kamer een brief over de mondzorg;	Parlementaire agenda [25-05-2022] - Verzamel-CD Acute zorg / Eerstelijnszorg / Bloedvoorziening / Medisch zorglandschap / Medisch specialistische zorg / Mondzorg / Zwangerschap en geboorte (4983)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind september of uiterlijk half oktober 2022 geïnformeerd.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Zou deze minister op z'n minst bij het OMT zou kunnen navragen hoe het komt dat er een bepaalde Dertigledendebat over bemoeienis van zin letterlijk, inclusief spelfouten, in de notulen van het OMT terechtgekomen is? Kuipers: Daar ben ik van harte toe bereid.	Parlementaire agenda [24-05-2022] - Dertigledendebat over bemoeienis van het ministerie met de OMT-adviezen (5389)	
Dan vroeg mevrouw Agema om terug te komen op de OMT-notulen. Ik zal daar separaat op terugkomen, wel met de kanttekening dat artikel 68 van de Grondwet niet onbegrensd is en dat sommige openbaarmakingen ook het belang van de Staat kunnen raken. Ik kom daarop terug en ik verwacht dat al volgende week te kunnen doen.	Parlementaire agenda [24-05-2022] - Dertigledendebat over bemoeienis van het ministerie met de OMT-adviezen (5389)	24-06-2022 Bij Alison nagevraagd of we deze overdragen aan OBP of dat wij dit afhandelen met input van OBP.
Kan de minister toezeggen dat hij opnieuw en iets minder achteraan in de stukken, die sowieso al niet meer laat in de nacht naar ons toe komen, kan laten zien wat hij met de adviezen van de communicatie- en gedragswetenschappers doet? Minister: ja, dat willen we graag.	Parlementaire agenda [24-05-2022] - Dertigledendebat over bemoeienis van het ministerie met de OMT-adviezen (5389)	
Dan heb ik hier een prachtige vraag van de heer Omtzigt naar één specifiek (ECLU) nummer. In plaats van het antwoord op te lepelen zal ik u dat schriftelijk doen toekomen.	Parlementaire agenda [24-05-2022] - Dertigledendebat over bemoeienis van het ministerie met de OMT-adviezen (5389)	
De staatssecretaris stuurt voor de begrotingsbehandeling een brief over de meerjaren onderzoeksagenda suïcidepreventie	Parlementaire agenda [11-05-2022] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suïcidepreventie (5330)	16-06-2022 De Kamer wordt voor de begrotingsbehandeling (oktober 22) geïnformeerd
De staatssecretaris stuurt de uitkomsten van het gesprek met het Leger des Heils (Bikker) over maatschappelijke opvang naar de Kamer	Parlementaire agenda [11-05-2022] - Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suïcidepreventie (5330)	21-07-2022 De TK wordt eind november 2022 geïnformeerd met de brief inzake Aanpak dakloosheid over de uitkomsten van het gesprek met het Leger des Heils (Bikker) over maatschappelijke opvang.
Ik verwacht uw kamer in het derde kwartaal van dit jaar over de uitkomsten van het onderzoek (naar mogelijkheden tot harmonisering van inkoop- en verantwoordingsseisen) en de opvolging daarvan te kunnen informeren.	Brief [10-06-2022] - antwoorden op de vragen van het lid Werner (CDA) over personeelstekorten in de wijkverpleging (2022Z09231) (27818)	
Het voorgaande geeft mij aanleiding om te starten met de voorbereiding van een wetsvoorstel. Vanwege de hierboven genoemde afwegingen zal ik tijdens het wetsproces bezien of en op welke manier we dit het beste kunnen regelen. Ik wil in de uitwerking zoveel mogelijk tegemoetkomen aan het zelfbeschikingsrecht van de Cliënt en voorkomen dat de waarborgen van de Wzd doorkruist worden. Ik acht het daarbij van belang het reguliere wetgevingsproces te doorlopen (inclusief internetconsultatie, advies van de Raad van State en toetsen).	Brief [17-06-2022] - Commissiebrief inzake Verzoek om een reactie over aanvraag Wiz-indicatie (35943, nr. 7) (27853)	
De TK wordt medio 2023 geïnformeerd over wat de ontwikkelingen zijn op het gebied van hersenschade als gevolg van sporten.	Brief [16-06-2022] - antwoorden op de vragen van het lid Westerveld (GroenLinks) over maatregelen om hersenschade bij diverse sporten te beperken (2022Z05522) (27849)	
De minister gaat onderzoeken welk effect angst voor tandartsbezoek van ouders heeft op kinderen.	Parlementaire agenda [13-06-2022] - Initiatiefnota van het lid van der Berg inzake Mondzorg: een goed begin is het halve werk' (35 882, nr. 2) (5341)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind 2023 geïnformeerd.
De minister deelt enkele regionale voorbeelden rondom opleidingsplaatsen.	Parlementaire agenda [13-06-2022] - Initiatiefnota van het lid van der Berg inzake Mondzorg: een goed begin is het halve werk' (35 882, nr. 2) (5341)	
Na ontvangst van het advies van het Capaciteitsorgaan eind van dit jaar deelt het kabinet zijn standpunt hierover met de Kamer.	Parlementaire agenda [13-06-2022] - Initiatiefnota van het lid van der Berg inzake Mondzorg: een goed begin is het halve werk' (35 882, nr. 2) (5341)	

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
om een verkenning uit te voeren naar hoe zorgorganisaties beter gefaciliteerd kunnen worden als zij behoefte hebben aan buitenlands zorgpersoneel	Brief [27-06-2022] - antwoorden op de vragen van het lid Goudwaard (JA21) over pilot om zorgexpats aan te trekken als deel van de oplossing tegen de personeelstekorten in de zorg (2022Z08509) (27889)	
De TIZ rapporteert in een jaarlijkse aan de begrotingscyclus gekoppelde «effectenbrief», aan de Minister van VWS over: 1) de prioriteiten en aandachtspunten voor het komende jaar; 2) de in het afgelopen jaar gerealiseerde doelen en resultaten en 3) de signalen over belemmeringen en bijbehorende consequenties in de uitvoering. De effectenbrief zal ik te zijner tijd met uw Kamer delen	Brief [29-06-2022] - Aanpak niet-integere zorgaanbieders (28828, nr. 133) (27908)	25-07-2022 De effectenbrief wordt gekoppeld aan de begrotingscyclus. De Kamer wordt daarmee ieder jaar in het najaar -vanaf 2023- geïnformeerd over de prioriteiten en aandachtspunten van de TIZ-partners. Deze brief bevat ook een terugblik op het afgelopen jaar en een beschrijving van de gerealiseerde doelen en resultaten.
Ik ben voornemens dit wetsvoorstel als nota van wijziging op de Wbsrz in het najaar in te dienen. Deze toezegging gaat over het wetsvoorstel dat domeinoverstijgende gegevensuitwisseling mogelijk maakt. De facto wijzigt de toezegging een bestaande toezegging: 10342 op naam van Caroline de Jager	Brief [29-06-2022] - Aanpak niet-integere zorgaanbieders (28828, nr. 133) (27908)	
De Kamer na de zomer te informeren over de uitkomsten van het gesprek over op welke manier invulling gegeven kan worden aan de ondersteuning van deze groep, in aanvulling op de bestaande maatregelen die reeds zijn genomen om mensen met post-COVID te ondersteunen.	Brief [27-06-2022] - Zorgmedewerkers met post-COVID (25295, nr. 1923) (27894)	
Toezeggingen over een nieuwe monitor Patiëntveiligheid: Voor wat betreft de toekomst van de monitor Patiëntveiligheid ben ik in gesprek met Nivel om voor de periode 2023-2026 onderzoek te doen naar een zorgbrede monitor Patiëntveiligheid. In deze monitor zal onderzoek worden gedaan naar de Patiëntveiligheid binnen zowel de Nederlandse ziekenhuizen als de zelfstandig behandelcentra. Daarnaast zal ook gesproken worden met de zelfstandige behandelcentra over een bredere deelname aan een volgende monitor.	Brief [30-06-2022] - Monitor Patiëntveiligheid Zelfstandige Behandelcentra (31016, nr. 350) (27911)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in november 2022 geïnformeerd
De TK wordt eind 2022 geïnformeerd over de plannen van de Beweegalliantie in 2023	Brief [24-06-2022] - Beweegbrief 2022 (30234, nr. 302) (27882)	
De TK wordt in de 2de helft van 2022 geïnformeerd over één lokale financiële regeling voor gemeenten op het gebied van sport- en beweegstimulering, gezondheidsbevordering en het bevorderen van cultuurparticipatie.	Brief [24-06-2022] - Beweegbrief 2022 (30234, nr. 302) (27882)	
De TK wordt voor 20 september 2022 geïnformeerd over de beoogde invulling op de inzet van bewegingen binnen de aanpak van de Volksziekten.	Brief [24-06-2022] - Beweegbrief 2022 (30234, nr. 302) (27882)	
Over twee jaar wordt opnieuw onderzoek uitgevoerd naar lerend evalueren binnen het ministerie van VWS.	Brief [06-07-2022] - Ex durante evaluatie pilot Lerend evalueren van het ministerie van VWS (27949)	
De komende maanden zal ik deze agenda verder uitwerken in een beleidsprogramma ook met het oog op de middelen die hiervoor bij het regeerakkoord beschikbaar zijn gesteld	Brief [30-05-2022] - Stand van zaken beleid geneesmiddelen en medische hulpmiddelen (29477, nr. 754) (27737)	21-07-2022 De Kamer wordt dit najaar geïnformeerd
Na de zomer ontvangt de Kamer een beleidsreactie op dit advies	Brief [07-07-2022] - Aanbieding RVS advies Kunst van het Innoveren (27954)	
Om de inhoudelijke samenhang tussen de beleidsagenda acute zorg en het Integraal Zorgakkoord zo goed mogelijk te borgen, ontvangt u de beleidsagenda uiterlijk in oktober 2022	Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
In reactie op een aantal moties en toezeggingen van uw Kamer heeft de minister van VWS toegezegd dat er een reactie zou volgen in de brief over de acute zorg. Deze reacties volgen dus ook uiterlijk in oktober 2022.	Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.
De minister van VWS zal in de beleidsagenda acute zorg, die uw Kamer uiterlijk in oktober 2022 ontvangt, ingaan op het effect van spoedpleinen en hierbij bestaande onderzoeken en gegevens betrekken.	Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in oktober 2022 geïnformeerd.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
Daarom heeft de minister van VWS opdracht gegeven om te komen tot een kwaliteitskader Passende Zorg. Zodra de nadere invulling bekend is, zal u geïnformeerd worden over hoe de monitoring vorm gegeven zal worden.	Brief [06-07-2022] - Stand van zakenbrief moties en toezeggingen zomer 2022 (27945)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting eind 2022 geïnformeerd.
In de beleidsagenda acute zorg, die uw Kamer uiterlijk in oktober 2022 ontvangt, ga ik nader in op de resultaten van het RIVM rapport Feiten en cijfers acute zorg en op de RIVM Bereikbaarheidsanalyse SEH's en acute verloskunde 2022.	Brief [07-07-2022] - RIVM bereikbaarheidsanalyse SEH's en acute verloskunde 2022 en RIVM-rapport feiten en cijfers acute zorg (27952)	12-07-2022 De Kamer wordt in oktober 2022 geïnformeerd
Ik streef ernaar om de beleidsreactie op de rapporten van de eerste en tweede fase van de wetsevaluatie Wvggz en Wzd zo spoedig mogelijk in het nieuwe jaar aan uw Kamer te verzenden.	Brief [07-07-2022] - Verzamelbrief ggz (27965)	14-07-2022 De Kamer wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2023 geïnformeerd.
In de tweede fase zal ik (met partners) het programma concreet uitwerken, waarbij ik ernaar streef om de Tweede Kamer in het laatste kwartaal van dit jaar deze uitwerking toe te sturen	Brief [04-07-2022] - Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) (27924)	
De minister informeert de Tweede Kamer deze zomer zodra afspraken rondom het Integraal Zorgakkoord zijn afgerond. De verwachting is half september.	Parlementaire agenda [29-06-2022] - Verzamel-CD Zorgverzekeringswet / Eigen bijdragen in de zorg (4904)	
Verlenging van de overgangperiode voor ggz-behandeling voor Wlz-Clienten met een psychische stoornis: in het derde kwartaal van dit jaar wordt de TK geïnformeerd over de verdere stappen rond behandeling in de Wlz.		
Herstart LADIS: De gegevens over de verslavingszorg zullen vanaf 1 juli met terugwerkende kracht worden opgehaald bij de zorgaanbieders. Hierdoor kunnen we weer beschikken over actuele cijfers over de aard en omvang van de hulpvraag naar verslavingszorg in Nederland en krijgen we weer een beeld van de ontwikkelingen in de hulpvraag op het gebied van drugs, alcohol en gokken over de afgelopen jaren. Komend najaar zullen de eerste rapportages beschikbaar komen. Ik zal uw Kamer vervolgens nader informeren.		
De minister informeert de Kamer aan het einde van dit LZ jaar over de voortgang van de gesprekken die zij met het veld voert over de inzet van het PGB bij wooninitiatieven en zegt de Kamer toe geen onomkeerbare stappen te zetten voordat de Kamer over deze kwestie is geïnformeerd.	Parlementaire agenda [23-06-2022] - Commissiedebat PGB (5233)	21-07-2022 De TK wordt voor het einde van 2022 geïnformeerd met de stand van zaken Hoofdlijnenbrief Wmo over deze toezegging.
De minister stuurt de Kamer aan het einde van dit jaar een stand van zaken over de uitvoering van het plan dat zij met VNG en Per Saldo opstelt om de gemeentelijke toegang (voor zowel pgb als zorg in natura) te versterken.	Parlementaire agenda [23-06-2022] - Commissiedebat PGB (5233)	
De minister stuurt de Kamer dit najaar informatie over de verkenning die momenteel loopt rondom de gewaarborgde hulp.	Parlementaire agenda [23-06-2022] - Commissiedebat PGB (5233)	
De minister stuurt de Kamer dit najaar informatie over de gesprekken die zij gaat voeren met de VNG over PGB-tarieven.	Parlementaire agenda [23-06-2022] - Commissiedebat PGB (5233)	21-07-2022 De TK wordt voor het einde van 2022 geïnformeerd met de stand van zaken Hoofdlijnenbrief Wmo over deze toezegging.
De minister stuurt de Kamer een brief over een stappenplan rondom de overdracht van structureel beheer van PGB 2.0 en neemt daarin ook de financiële gevolgen mee inzake het pauzeren van de overgang van het beheer naar de SVB.	Parlementaire agenda [23-06-2022] - Commissiedebat PGB (5233)	26-07-2022 26/7/22 De Kamer wordt eind 2022 geïnformeerd.
De minister stuurt de Kamer dit najaar een stand van zakenbrief over de mogelijkheden om het werkgeverschap van budgethouders te vereenvoudigen.	Parlementaire agenda [23-06-2022] - Commissiedebat PGB (5233)	26-07-2022 De Kamer wordt eind 2022 geïnformeerd.
De minister neemt in de Stand van zaken pgb-brief op hoe de regeldruk voor budgethouders verminderd kan worden.	Parlementaire agenda [23-06-2022] - Commissiedebat PGB (5233)	
Over de voortgang van het beleidstraject met de 4 pgb-thema's informeert ik u aan het einde van dit jaar	Brief [20-05-2022] - PGB in deze kabinetsperiode (25657, nr. 340) (27706)	26-07-2022 26/7/22 De Kamer wordt eind 2022 geïnformeerd.
De staatssecretaris van VWS zal, naar aanleiding van een vraag van het lid Prins (CDA), onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor digitalisering in de jeugdzorg.	Parlementaire agenda [24-05-2022] - Mondeling overleg Jeugdzorg (5393)	20-07-2022 Eind december 2022/begin januari 2023 zal de Kamer geïnformeerd worden wat de uitkomst is van de onderzoeken.

Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
We voeren een verkenning uit naar opties wettelijke maatregelen productverbetering, verwachting is dat de uitkomsten begin 2022 bekend zijn Nemen we mee in de Kamerbrief overgewicht voeding na de zomer	Toegezegd in kamerbrief van 4 november, kamerstuk 32793 , nr. 575	
Ik zal op basis van het IAK en, waar relevant, de uitkomsten van de Wegiz-behandeling in uw Kamer, Brief [23-06-2022] - Stand van zaken na de zomer met een voorstel komen voor hoe we de ontsluiting naar de PGO minder vrijblijvend en zo compleet mogelijk kunnen maken.	(27529, nr. 278) (27877)	
De Minister voor MZS en de Minister van V&J zullen u over de verdere voortgang van de uitvoering van de motie Den Boer over grensoverschrijdende spoedzorg nader informeren	Brief 32851 nr. 54 verzonden door BZK 22-07-2022 De Kamer wordt in oktober 2022 geïfnormeerd inz Grensoverschrijdende samenwerking {GROS}	
Wij stellen jaarlijks een tussenrapportage op, waarin de voortgang op de acties wordt gerapporteerd en gemonitord.	Brief [06-07-2022] - Nationaal actieplan 22-07-2022 jaarlijks t/m 2026 versterken zoïnosenseleid (28004)	
Schrappen dubbel-opzet-vereiste Een ander belangrijk knelpunt dat gemeenten in de praktijk parten speelt bij de aanpak van fraudeerende zorgaanbieders bij een persoonsgebonden budget is het dubbel-opzet-vereiste. Dit betekent dat gemeenten alleen middelen kunnen terugvorderen bij de aanbieder als zowel de aanbieder als de budgethouder verwijtbaar hebben gehandeld. Ik ben voornemens het dubbel-opzet-vereiste voor gemeenten te schrappen. Hiermee los ik een belangrijk knelpunt op dat in eerdere signaleringsbrieven is benoemd. Het schrappen van het dubbel-opzet-vereiste loopt mee in de Verzamelwet gegevensuitwisseling II die ik naar verwachting voor het zomerreces van 2023 aan uw Kamer aanbied.	Brief [29-06-2022] - Aanpak niet-integere zorgaanbieders (28828 , nr. 133) (27908)	
Tweede helft van augustus besluitvorming over gevraagde documenten en toezending van de documenten aan de TK	Brief [22-07-2022] - Verzoek om een kabinetsreactie en openbaar maken van stukken (28007)	
Streven binnen 6-8 weken een besluit over de gevraagde chatberichten en toezending van de documenten aan de TK	Brief [22-07-2022] - Verzoek om een kabinetsreactie en openbaar maken van stukken (28007)	
Met de brief van 6 juli aan de Tweede Kamer is het advies van de Gezondheidsraad «Screening op huidkanker» aangeboden. In de brief wordt de nieuwe toezegging gedaan dat de minister binnen drie maanden (voor 5 oktober) de Tweede Kamer informeert over zijn reactie op het advies.	Brief [06-07-2022] - Advies Gezondheidsraad «Screening op huidkanker» (27944)	
Er wordt gekeken hoe wij de adviezen van de commissie-Vermeij verder gaan verwerken. Daarbij gaan wij expliciet ook bekijken welke rol de kinderopvangorganisaties kunnen spelen in de communicatie richting ouders over het vaccineren. Hierover zal ik in gesprek gaan met de brancheorganisaties voor de kinderopvang.	Parlementaire agenda [19-04-2022] - Plenaire behandeling initiatiefvoorstel van de leden Raemakers en Van Meenen tot wijziging van de Wet kinderopvang teneinde te bevorderen dat ouders kunnen kiezen tussen kindercentra die wel of niet kinderen toelaten die niet deelnemen aan het rijksvaccinatieprogramma (35049) (5340)	

Bijlage 4: Subsidieoverzicht

Tabel 81 Subsidies (bedragen x 1.000 euro)												
Art.	Naam Subsidie (regeling)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Laatste evaluatie	Volgende evaluatie (jaartal)	Einddatum Subsidie (regeling)
1	Kaderregeling VWS-subsidies / Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS	109.578	284.745	567.987	460.596	419.778	413.781	381.739	382.650	n.v.t	n.v.t	n.v.t
1	Beleidsregel tegemoetkoming Q-koorts	3.105	1.005							In werking per 1/10/18		1-1-2021
1	Beleidsregels subsidiëring regionale centra prenatale screening	4.627	10.736	23.641	58.941	60.341	61.641	61.641		In werking per 2018	2022	1-1-2023
1	Regeling heroïnebehandeling	14.046								2009	n.v.t.	geen
1	Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden en preventieaanpakken	7.520	10.000	10.000								2023
1	Subsidiëring abortusklinieken	18.271	18.237	18.350	18.352	18.356	18.356	18.356	18.356	Rapport doorlichting administraties	2024	2025
1	Subsidiëring kunstmatige inseminatie met donorsemen	7.172	7.812	8.547	8.547	8.547	8.547	8.547	8.547	In werking per 2020	2024	2025
1	Subsidiëring NIPT	14.195	17.473	15.822	0	0	0	0	0	In werking per 1/4/17	2021	1-4-2023
1	Subsidiëring NODOK 2019–2023	556	443	500	500	500	500	500	500	2018 TK 35000-XVI-92	2023	2024
1	Subsidiëring opleiding abortusartsen	0	146	220	220	220	220	220	220	In werking per 2021	2024/2025	2026
1	Subsidiëring PrEP	3.696	4.262	4.925	4.925	4.925	4.925	4.925	4.925	In werking per 1/8/2019	2023	1-8-2024
1	Subsidiëring preventiecoalities	925	1.783	2.200	1.600	850	0	0	0	In werking per 2017		2024
1	Subsidiëring publieke gezondheid	224.759	361.292	279.426	345.692	300.849	302.348	301.845	302.949	2021	2025/2026	1-1-2027
2	Kaderregeling VWS-subsidies / Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS	104.662	196.593	161.672	46.362	30.165	25.644	19.628		n.v.t	n.v.t	n.v.t
2	Beleidskader subsidiëring versnellingsprogramma Informatie-uitwisseling Patient en professional fase 3	25.201	31.265	282								2022
2	Beleidskader subsidiëring versnellingsprogramma Informatie-uitwisseling Patient en professional fase 5			26.058	13.331						2023	
2	Beleidsregel subsidiëring regionale zorgnetwerken ABR 2021–2023	10.600	10.600	8.760	10.600	10.600	10.600	10.600				31-12-2023
2	Beleidsregel subsidiëring Versnellingsprogramma Informatie-uitwisseling Patient en de GZZ-vrijgevestigde professional		2.385	1.624								1-1-2022
2	Beleidsregel subsidiëring Versnellingsprogramma Informatie-uitwisseling Patient en Professional Babyconnect		4.492	9.303	5.879	5.426	200	200	200			1-7-2023
2	Beleidsregel subsidiëring Versnellingsprogramma Informatie-uitwisseling Patient en Professional Farmacie			32.950	25.750	26.390						
2	Beleidsregel subsidiëring Versnellingsprogramma Informatie-uitwisseling Patient en Professional OPEN		8.746	6.072	526							1-1-2023

Art.	Naam Subsidie (regeling)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Laatste evaluatie	Volgende evaluatie (jaartal)	Einddatum Subsidie (regeling)
2	Beleidsregels Kickstart Medicatie-overdracht	0	0	8.722	8.195	6.147	0	0		in werking per 18-1-2021	18-1-2022	30-9-2024
2	Beleidsregels subsidiëren eerstelijnscentra in grootschalige nieuwbouwoffices 2018 en intrekking Beleidskader eerstelijnscentra in grootschalige nieuwbouwoffices	2.000	2.000	199	300	300	300	300		2018	Subsidieregeling eindigt in 2018	2025
2	Regeling vaststelling beleidskader subsidiëring farmaceutische ANZ-dienstverlening									Niet geëvalueerd	n.v.t.	2018
2	Subsidie Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen ZvW onverzekerden en wanbetalers	1.212	1.251	1.395	1.396	1.396	1.396	1.395				
2	Subsidieregeling borstprothesen transvrouwen	4.200	2.800	2.800	2.800	2.800	850	850		n.n.b.	n.n.b.	2024
2	Subsidieregeling donatie bij leven	556	568	850	850	850	850	850		2021	2027	1-6-2026
2	Subsidieregeling donatie in ziekenhuizen	0	4.904	5.400	5.400	5.400	5.400	5.400		In werking per 1-1-2021	pm	1-1-2026
2	Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden	39.712	44.500	110.044	68.062	63.061	63.056	63.058		Q3 2017; aangepast per 1/3/18	Q3 2017; aangepast per 1/3/18	2024
2	Subsidieregeling ondersteuning wijkverpleging 2021-2022		21.500	30.000	26.000	9.000						1-1-2023
2	Subsidieregeling opschaling curatieve zorg COVID-19	91.476	190.731	162.396								13-12-2022
2	Subsidieregeling overgang integrale tarieven medisch specialistische zorg 2020 en 2021	18.000	11.109	40	180	20	720			2019	2019	2024
2	Subsidieregeling overgang integrale tarieven medisch-specialistische zorg 2016											
2	Subsidieregeling veelbelovende zorg	1.213	6.956	21.307	31.480	44.768	49.669	59.479				
3	Kaderregeling VWS-subsidies / Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS	102.981	69.515	48.833	31.826	28.421	27.023	24.529		n.v.t	n.v.t	n.v.t
3	Regeling palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging	34.074	34.485	36.936	42.297	46.173	46.055	46.443	57.443	2020	Start in 2020	2025
3	Regeling specifieke uitkering specialistische functies aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling	7.686	7.703	7.703	7.703	7.703	7.703	7.703				1-7-2024
3	Regeling subsidiëring Versnellingsprogramma informatie-uitwisseling Langdurige Zorg	860	19.277	14.111	0	0	0	0	0	–	2023	2022
3	Regeling subsidies aardbevingsbestendige zorg	1.546	5.160	600	42.450	39.150	34.150	23.150	6.200	–	2026	2030
3	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken	0	1.124	674	10.596	0	0	0	0	–	2025	2025
3	Regeling brancheopleidingen Logistiek, Groenvoorziening en Facilitair	0	345	596	0	0	0	0	0	–	2023	2025
3	Stimuleringsregeling E-health Thuis	12.200	12.070	4.740	17.800	13.800	10.800					1-1-2022
3	Stimuleringsregeling E-health Thuis COVID-19 2.0	55.500	11.021	2.819								1-9-2021
3	Stimuleringsregeling Wonen en Zorg (revolverend fonds)	14.300	8.944	20.800								4-4-2024
4	Kaderregeling VWS-subsidies / Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS		119.038	361.504	131.658	127.940	127.314			n.v.t	n.v.t	n.v.t

Art.	Naam Subsidie (regeling)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Laatste evaluatie	Volgende evaluatie (jaartal)	Einddatum Subsidie (regeling)
4	Besluit vaststelling beleidskader inzake subsidiëring van patiënten- en gehandicaptenorganisaties 2019-2022	16.369	17.400	17.000					2015			2024
4	Subsidierегeling bonus zorgprofessionals COVID-19	2.054.000	911.900									1-10-2025
4	Subsidierегeling coronabanan in de zorg	80.000										31-12-2022
4	Subsidierегeling impulsfinanciering PGO-leveranciers 2018-2021	4.000										
4	Subsidierегeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg 2020-2022	207.304	209.058	209.070	209.070				2022	n.v.t.		1-1-2024
4	Subsidierегeling leren gebruiken van uitkomstinformatie voor Samen beslissen 2021-2025	615	3.065	4.455	4.960	5.000	4.000	2.000				1-1-2026
4	Subsidierегeling opleiding tot advanced nurse practitioner en opleiding tot physician assistant	33.046	33.536	38.000	38.000				2021	n.v.t.		1-7-2023
4	Subsidierегeling Opleidingen in een Jeugd ggz-instelling 2020-2022	1.950	2.406	2.300	2.300	2.300			2019	2024		1-1-2025
4	Subsidierегeling stageplaatsen zorg II	362	236.465	179.500	116.000	116.000	116.000		2020	2025		1-8-2027
4	Subsidierегeling vaccinatie stageplaatsen zorg	5.556	5.616	5.500	5.600	5.600	5.600		2021	2026		1-7-2027
5	Kaderregeling VWS-subsidies / Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS								n.v.t	n.v.t		n.v.t
5	Regeling specifieke uitkering aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling	2.160	3.240									
5	Regeling specifieke uitkering instandhouding en doorontwikkeling expertisecentra jeugdhulp		24.000									2025
5	Regeling specifieke uitkering opzet expertisecentra jeugdhulp 2020	10.000										2023
5	Regeling specifieke uitkering regionale projectleiders GHNT 2022		2.600									31-12-2022
5	Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp	33.500	55.000									1-9-2025
5	Regeling specifieke uitkering vergroten van beschikbaarheid van acute jeugd-ggz capaciteit		50.000									31-12-2021
5	Subsidierегeling continuïteit cruciale jeugdzorg	20.000	20.000	10.000								Regeling vervalt per 1-10-2022
5	Subsidierегeling EVC Jeugd- en gezinsprofessional	207	311	311	518							Regeling vervalt per 1-10-2023
5	Subsidierегeling huisvestingslasten gesloten jeugdhulp	18.700										
5	Subsidierегeling opvang kinderen van ouders met een trekkend/varend bestaan		15.655	14.818	14.598	14.466	14.949	14.259		Enmalig, geen evaluatie	Enmalig, geen evaluatie	Regeling vervalt per 1-1-2021
6	Kaderregeling VWS-subsidies / Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS	80.787	93.412	116.641	144.207	142.080	142.776	121.007	n.v.t	n.v.t		31-12-2026
6	Beleidsregel tegemoetkoming amateursportorganisaties COVID-19 II	32.591	43.020	26.000					Enmalig agv COVID-19	Enmalig agv COVID-19		2022

Art.	Naam Subsidie (regeling)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Laatste evaluatie	Volgende evaluatie (jaartal)	Einddatum Subsidie (regeling)
6	Beleidsregel tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19	50.036	72.000	48.000						Enmalig agv COVID-19	Enmalig agv COVID-19	2022
6	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	188.529	187.113	185.000	189.535	189.536	189.475	189.483		In werking per 2019	2021	2024
6	Regeling specifieke uitkering zwembaden en ijsbanen COVID-19		180.000	46.000						Enmalig agv COVID-19	Enmalig agv COVID-19	2022
6	Regeling Sportakkoord 2020–2022	12.601	43.125	19.000						In werking per 2020	2022	2022
6	Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties	56.755	69.476	77.020	77.013	76.758	76.728	76.730		In werking per 2019	2021	2024
6	Subsidieregeling topsportevenementen 2021–2023	8.100	8.100	8.100	8.100							1-1-2024
7	Kaderregeling VWS-subsidies / Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS	27.480	33.283	25.440	22.538	22.067	22.060	22.059		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
7	Beleidsregels inzake de subsidiëring van projecten en activiteiten ten behoeve van de participatie en emancipatie van de Sinti en Roma in Nederland	547	356	356	356	356	356					
7	Subsidieregeling collectieve erkenning van Indisch en Moluks Nederland	1.000	1.000	1.000	333	333	333			n.v.t.	n.v.t.	
Totaal Subsidies (regelingen)		3.762.334	3.820.537	2.813.463	2.520.283	1.862.050	1.793.801	1.716.960	908.689			

Bijlage 5: Uitwerking Strategische Evaluatie Agenda

Tabel 82 Strategische Evaluatie Agenda (SEA)						
		Planning volgend evaluatieonderzoek ¹				
Beleids thema voor evaluatie	Meest recent evaluatieonderzoek (synthese)	looptijd	2023	2024	2025	2026
Volksgezondheid (art. 1.)						
Monitor Staat van Volksgezondheid	De Staat van Volksgezondheid en Zorg	continu				
Wet publieke gezondheid	Versterking van de publieke gezondheid	2021				
Gezondheidsbeleid	Voortgangsrapportage Nationaal Preventieakkoord 2020 (RIVM) (SEA)	2019-2026			ED	
	Alles is gezondheid ...	2018-2022				
	Leefomgeving en gezondheid	2019-2022				
Volksziektes	Volksziektes (SEA)	2025			ED	
	Preventie in het zorgstelsel	2021				
	Beleidsbeoordelingen jeugdpreventie	2019				
	IBO gezonde leefstijl	2016				
Ziektepreventie	Rijksvaccinatieprogramma (SEA)	2024		EP		
	The National Immunisation Programme in the Netherlands	2021				
	Adviseren over vaccinaties	2020				
Sport en bewegen	Wets- en beleidsevaluatie antidopingbeleid	2021-2022				
	Veiligheid en integriteit in de sport	2022-2023				
	Topsport	2020-2022				
	Buurtsportcoach	2020-2022				
Uitgestelde zorg	Effecten uitgestelde zorg n.a.v. aanpak Covid-19 (SEA)	2024		EP		
	Lessen trekken uit de zorguitval tijdens de coronacrisis (EUR)	2020				
	Impact van de eerste COVID-19 golf op de reguliere zorg en gezondheid	2020				
Curatieve zorg (art. 2)						
Monitors curatieve zorg	Monitors en Markscans NZa	jaarlijks				
	Effectonderzoek campagne orgaandonatie	jaarlijks				
Governance	IZA en passende zorg (SEA)	2024-2026		EA		ED
	Substantieel potentieel	2021				
	Juiste zorg op de juiste plek (JZOJP)	2020-2022				
Zorgverzekeringswet	Evaluatie Zorgverzekeringswet (KPMG Plexus)	2014				
	Zorgevaluatie en Gepast Gebruik (ZiNL)	2019				
	Wanbetalers Zvw-premie	2019				
Eerstelijnszorg	Onderzoek kwaliteit eerstelijnsverblijf, In één keer goed!	beiden 2018				
Geneesmiddelen en medische technologie	Evaluatie Wet Geneesmiddelenprijzen (Wgp)	2023	EP			
	Ex post evaluatie Geneesmiddelenvisie	2022-2023	EP			
	Externe evaluatie Programma Goed Gebruik Geneesmiddelen 2012-2022	2022				
	Evaluatie Geneesmiddelenvisie 2016-2018	2019				
Orgaandonatie	Evaluatie Wet op de orgaandonatie	2024		EP		EP
	Evaluatie subsidieregeling donatie in ziekenhuizen	2026				EP
	Evaluatie subsidieregeling Donatie bij Leven	2026-2027				EP
Wijkverpleging	Evaluatie van de wijkverpleging	2017				
GGZ	Bekostiging van de curatieve geestelijke gezondheid (ARK)	2017				
Jeugd (art. 5) en Maatschappelijke ondersteuning (art. 3)						
Monitor jeugd	Jeugdmonitor	continu				
Jeugdwet	Eerste evaluatie Jeugdwet	2017-2018				
Jeugdstelsel	Herziening Jeugdzorg (SEA)	2024-2028		ED		

		Planning volgend evaluatieonderzoek ¹		
	Onderzoeken naar verschillen jeugdhulpgebruik tussen gemeenten	2023	EP	
	Samen verder	2022		
	Evaluatie Transitie Autoriteit Jeugd	2019		
	Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg	2021		
Jeugdpreventie	Evaluaties jeugdpreventie	2018-2019		
Jeugd-GGZ	De Jeugd-GGZ na de Jeugdwet	2018-2019		
Monitor sociaal domein	CAK: Wmo-monitor	continu		
	CBS: gemeentelijke monitor Sociaal Domein	continu		
	Waar staat je gemeente?	continu		
	Monitor Abonnementstarief Wmo	continu		
Wet maatschappelijke ondersteuning	Houdbaarheid Wmo (SEA)	2024		
	Zicht op de Wmo 2015& Wmo 2015 in de praktijk	2017, 2018		
Maatschappelijke ondersteuning	Dak- en thuislozen (SEA)	2025		
	Herstel begint met een huis. Dakloosheid voorkomen en verminderen (RVS)	2020		
	Programma SCP: Zorg & ondersteuning, Gezondh. Welzijn,	2020		
	Rapportage VN-Verdrag Handicap	2018-2022		
	Eén tegen eenzaamheid	2019-2021		
	(Onafhankelijke) cliëntondersteuning	2019-2021		
Langdurige zorg (art. 3)				
Monitor langdurige zorg	Monitor langdurige zorg	continu		
Ouderenzorg	Kwaliteitskader verpleeg(huis)zorg (SEA)	2023-2025	EA	EP
	Maatregelen ihkv WoZo (SEA)	2024-2026	EA	ED
	Tussenevaluatie Nationale Dementiestrategie 2021-2030	2025		ED
	Passende zorg voor ouderen thuis (SCP)	2021		
	Het leven in een verpleeghuis (SCP)	2021		
	Thuis in het verpleeghuis	2018		
Gehandicaptenzorg	Toekomstagenda gehandicaptenzorg (SEA)	2023-2025	EA	ED
	Evaluatie subsidieregeling brancheopleidingen Logistiek, Groenvoorziening en Facilitair	2025		EP
Wet verplichte GGZ en Wet zorg en dwang	Wet verplichte GGZ en Wet zorg en dwang	2020-2021		
Wet langdurige zorg	Evaluatie hervorming langdurige zorg	2018-2019		
	Experimenten persoonsvolgende zorg	2018-2019		
Zorg en ondersteuning	Programma SCP: Zorg en ondersteuning	2020		
VWS-breed (art. 4)				
Monitor Nederlandse gezondheidszorg	VWS-monitor – kerncijfers gezondheidszorg	continu		
E-health	Monitor RIVM	continu		
Paraatheid en crisisbeheersing zorg	Pandemische paraatheid (SEA)	2023	EA	
	Aanpak coronacrisis deel 1: tot september 2020	2022		
	Briefadvies langetermijnvisie op corona	2022		
	Lessons learned COVID-19	2020		
	Eindrapport COVID-19 testen (IGJ)	2020		
	Evaluatieonderzoek CoronaMelder	2021		
	Evaluatieonderzoek CoronaCheck	2021		
Innovatie en informatie in de zorg	Digitalisering in de zorg (SEA)	2023-2026	EA	ED
	Towards an Integrated Health Information System in the Netherlands (RIVM)	2022		
	Maatschappelijke kosten en baten van toepassing van artificiële intelligentie in de zorg	2021		

			Planning volgend evaluatieonderzoek ¹
	Zorg op afstand dichterbij? Digitale zorg na de coronacrisis (RVS)	2020	
	Waarde(n)volle zorgtechnologie - Een verkennend advies over de kansen en risico's van kunstmatige intelligentie in de zorg (RVS)	2019	
Wet toelating zorginstellingen	Invoeringstoets Wtza	2023	ED
Positie patiënt, cliënt	Evaluatie diensten en aanbod PGOsupport 2018 – 2020	2022	
Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg	Evaluatie Wkkgz	2019-2021	
Wet marktordening gezondheidszorg	Commissie Borstlap – evaluatie Wmg	2014-2015	
Arbeidsmarkt en opleiden	Kwaliteitsimpuls Personeel Ziekenhuiszorg (KIPZ)	2022	
	Eindrapportage Evaluatieonderzoek Art. 36a Wet BIG met betrekking tot de inzet van de Bachelor Medisch Hulpverlener	2021	
	Actieprogramma werken in de zorg	2020-2021	
	Evaluatie Stagefonds Zorg	2020	
Governance	Meerjarig contracteren (SEA)	2024	ED
	Evaluatie agenda Goed bestuur in de zorg	2022	
	Uitkomstgerichte zorg	2019-2022	
Houdbaar zorgstelsel	Technische werkgroep macrobeheersing zorguitgaven (SEA)		EA
	WRR rapport 'Kiezen voor houdbare zorg'	2022	
	Duurzame zorg en preventie	2019-2022	
	Discussienota Zorg voor de Toekomst	2021	
	SER rapport 'Zorg voor de toekomst'	2020	
	Zorgkeuzes in Kaart 2020	2019-2020	
	BMH - Naar een toekomstig bestendigzorgstelsel	2019-2020	
	Hoor mij nou! (RVS)	2020	
Zorgbrede beleidsthema's	Thuiswonende ouderen (SEA), eerder onderzoeken zijn:	2023	ED
	· Dimensies Kwaliteit van Leven	2021	
	· Vooronderzoek Langer Thuis	2019	
	Valpreventie tussen stelselwetten (SEA), onderliggende:	2025	ED
	· Verduidelijking valpreventie bij ouderen	2022	
	· MKBA van valpreventie bij ouderen	2017	
	Persoonsgebonden budget (pgb) 2.0 (SEA)	2024	ED
	· Stand van zaken PGB2.0	2021	
	· Ontwikkelingen persoonsgebonden budget (pgb)	2021	
Agentschappen - zbo's VWS, stichting	Evaluatie Nederlandse Zorgautoriteit (SEA)	2017, 2023	EP
	Doorlichting RIVM	2014, 2022	
	Doorlichting CIBG	2012, 2020	
	Kaderwetevaluatie Zorginstituut	2019-2020	
	Kaderwetevaluatie CIZ	2020	
	Doorlichting College ter Beoordeling van Geneesmiddelen	2021-2022	
	Evaluatie CAK 2013-2018	2020	
	Kostentoerekening en doelmatigheid van de NVWA	2020	
	Evaluatie Nederlandse Transplantatiestichting	2020, 2026	EP
VWS als lerende organisatie	pilot Lerend evalueren (SEA)	2019-2024	EP
	Kennisfunctie VWS	2020-2021	
	Evaluatie subsidies	2019	
	Kwaliteit, transparantie en kennisontwikkeling (artikel 4.3)	2017-2019	

Planning volgend evaluatieonderzoek ¹		
Interdepartementaal en -nationaal		
Monitor internationale zorgstelsels	Nederlandse zorgstelsel in internationaal perspectief	periodiek
Interdepartementaal beleidsonderzoek	Ouderenzorg	2021-2022
	Mensen met een licht verstandelijke beperking	2018-2019
	Vernieuwing in de zorg, zorg voor implementatie	2016-2017

1 EA = Ex ante, ED = Ex durante, EP = Ex post

Bijlage 6: Rijksuitgaven Caribisch Nederland

Op verzoek van de motie Hachchi c.s. (Kamerstukken II 2011/12, [33000 IV, nr. 28](#)) wordt jaarlijks een overzicht van alle rijksuitgaven aan Caribisch Nederland (met uitzondering van de vrije uitkering ofwel het BES-fonds) toegevoegd aan de begroting van Koninkrijksrelaties (IV).

Naar aanleiding van de voorlichting van de Afdeling Advisering van de Raad van State (RvS) en het Interdepartementale Beleidsonderzoek Koninkrijksrelaties (IBO) volgt het kabinet de aanbeveling op om het overzicht Rijksuitgaven aan Caribisch Nederland aanzienlijk uit te breiden (Kamerstukken II 2019/20, [35300 IV, nr. 11](#)). Doel hiervan is om de rol van het Ministerie van BZK te verstevigen en een meer integrale afweging van de Rijksuitgaven aan Caribisch Nederland te bevorderen.

In de begroting Koninkrijksrelaties (IV) is het totale overzicht van de Rijksuitgaven Caribisch Nederland te vinden. Hieronder is de uitsplitsing van de Rijksuitgaven aan Caribisch Nederland voor de departementale begroting Programmadirectie Zorg & Jeugd Caribisch Nederland weergegeven. In het overzicht en de bijbehorende toelichtingen wordt aangegeven of het uitgaven zijn ten behoeve van eilandelijke taken (E) of rijkstaken (R), of er sprake is van incidentele (I) of structurele (S) bekostiging en wordt een toelichting gegeven op de wijze van financiering welke gekoppeld is aan de beoogde beleidsdoelen.

Tabel 83 Departementaal overzicht Rijksuitgaven Caribisch Nederland

Artikel/ instrument	Taak	Bijdrage	realisatie						ontwerpbegroting 2023
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal uitgaven			236.401	201.231	166.743	158.671	163.009	166.085	169.225
Artikel 4 Zorgbreed beleid			236.401	201.231	166.743	158.671	163.009	166.085	169.225
Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland									
Subsidies (regelingen)	R	S	3.182	4.640	4.641	4.642	2.999	2.999	2.999
Zorg en welzijn			3.182	4.640	4.641	4.642	2.999	2.999	2.999
Bekostiging	R	S	228.364	0	0	0	0	0	0
Zorg en welzijn			228.364	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	R	S	0	192.552	158.183	150.110	156.092	159.169	162.309
Opdrachten COVID-19			0	53.497	12.713	0	0	0	0
Opdrachten Zorg			0	122.860	129.245	133.885	138.867	141.944	145.084
Opdrachten Jeugd, Welzijn en Sport			0	16.195	16.225	16.225	17.225	17.225	17.225
Bijdrage medeoverheden	E	S	4.855	4.039	3.919	3.919	3.918	3.917	3.917
Overige			4.855	4.039	3.919	3.919	3.918	3.917	3.917

Artikel 4 Zorgbreed beleid

Subsidies

Zorg, jeugdzorg, welzijn en sport

VWS verstrekt aan een aantal jeugdorganisaties op Caribisch Nederland subsidies op basis van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS. Instellingssubsidies worden jaarlijks verstrekt, maar hebben een structureel karakter. Daarnaast gaat het om enkele meerjarige projectsubsidies. Hiervoor is € 4,6 miljoen begroot. Het overige deel is gereserveerd voor sport.

Opdrachten

Opdrachten COVID-19

De middelen voor 2023 circa € 12,7 miljoen worden ingezet voor de ondersteuning van de GGD in Caribisch Nederland bij bron- en contactonderzoek, vaccinatiecampagne, testen en het opleiden van zorgpersoneel.

Opdrachten Zorg

De totale geraamde kosten in 2023 voor de zorguitgaven op Caribisch Nederland die voortvloeien uit het Besluit Zorgverzekering BES bedragen circa € 129,2 miljoen.

Opdrachten Jeugd, Welzijn en Sport

Circa € 4,9 miljoen is gereserveerd voor pleegzorgvergoedingen en voor het begeleiden van jongeren via Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN). Voor ouderenzorg is € 8,6 miljoen gereserveerd en voor het sport- en preventieakkoord € 2,7 miljoen.

Bijdragen aan medeoverheden

Overige

VWS verstrekt jaarlijks bijzondere uitkeringen aan de openbare lichamen op basis van artikel 92 lid 2 sub c Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Hiervoor is € 3,9 miljoen begroot. De uitkeringen zijn bestemd voor de uitvoering van verschillende activiteiten op het VWS domein in nauw overleg met de openbare lichamen, al dan niet vastgelegd in een afzonderlijk akkoord. De looptijd van de afspraak wisselt. Er vinden periodieke overleggen plaats met de openbare lichamen om de voortgang te monitoren. De financiële verantwoording verloopt via de jaarrekening van de openbare lichamen.

Bijlage 7: Beleidsindicatoren

Tabel 84 Beleidsindicatoren voor artikel 1 Volksgezondheid

	Meest recente cijfer	Doelstelling
% kinderen vroeggeboorte en/of laaggeboortegewicht (BIG2) ¹	15% (2020)	
Aantal lokale coalities Kansrijke Start ²	272 (2021)	
Roken (volwassenen) ³	20,6% (2021)	<5% (2040)
Roken (jongeren) ⁴	7,7% (2019)	0% (2040)
Roken (zwangere vrouwen) ⁵	7,7% (2021)	0% (2040)
Overmatig drinken (volwassenen) ⁶	7,3% (2021)	5% (2040)
Overgewicht (volwassenen) ⁷	50% (2021)	< 38% (2040)
Overgewicht (jongeren) ⁸	15,9% (2021)	< 9,1% (2040)
Aantal verloren gezonde levensjaren ten gevolge van voedselinfecties ⁹	3.600 (2020)	
Voedselvertrouwen ¹⁰	82% (2021)	

1 <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/geboorten-big2-vroeggeboorten-enof-laag-geboortegewicht-n>

2 <https://www.kansrijkestart.nl/lokale-coalities>

3 <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/roken>

4 <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/roken-jongeren>

5 <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/roken-vrouwen-tijdens-zwangerschap>

6 <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/alcohol-overmatig-drinken>

7 <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/overgewicht-volwassenen>

8 <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/overgewicht-jongeren>

9 <https://www.rivm.nl/publicaties/disease-burden-of-food-related-pathogens-in-netherlands-2020>

10 Bron: <https://www.nvwa.nl/voedselveiligheid/documenten/consument/eten-drinken-roken-roken/overige-voedselveiligheid/publicaties/consumentenmonitor-voedselveiligheid-2021> pagina 9

Tabel 85 Beleidsindicatoren voor artikel 2 Curatieve zorg

	Actuele stand
Basis ggz: gemiddelde wachttijd in weken (binnen instellingen) ¹	11,4 (Q4 2021)
Basis ggz: gemiddelde wachttijd in weken (binnen vrijgevestigden)	9,9 (Q4 2021)
Gespecialiseerde ggz: gemiddelde wachttijd in weken (binnen instellingen) ²	16 (Q4 2021)
Gespecialiseerde ggz: gemiddelde wachttijd in weken (binnen vrijgevestigden)	13,4 (Q4 2021)
Aantal wachtenden op Wlz-zorg in de ggz ³	704 (juni 2022)
% personen dat zich psychisch ongezond voelt ⁴	15,1% (2021)

1 <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/wachttijd-generalistische-basis-ggz-overschrijding-treknorm-en-wachttijd>

2 <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/wachttijd-gespecialiseerde-ggz-overschrijding-treknorm-en-gemiddelde-wachttijd>

3 <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/wachtenden-op-wlz-gefinancierde-zorg>

4 Bron: <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/psychisch-ongezonde-personen>

Tabel 86 Beleidsindicatoren voor artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning

In onderstaande tabel zijn enkele kernindicatoren opgenomen.

	Meest recente cijfer
Cliënttevredenheid verpleeghuiszorg ¹	8,4 (2020)
Medewerkerstevredenheid verpleeghuiszorg ²	67% (2021)
% 75-plussers dat zich eenzaam voelt ³	56% (2020)
% 75-plussers met een goede kwaliteit van leven ⁴	69% (2021)

1 <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2020/06/10/infographic-thuis-in-het-verpleeghuis>

2 De actuele stand is niet goed te vergelijken met de 0-meting door een breuk in de meetmethode. De waarden over 2019 worden desondanks wel gezien als een verbetering, zoals ook gerapporteerd in de voortgangsrapportage: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/12/12/derde-voortgangsrapportage-thuis-in-het-verpleeghuis>

3 <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/eenzaamheid/cijfers-context/huidige-situatie#node-eenzaamheid-naar-leeftijd>

4 <https://www.rivm.nl/monitor-langer-thuis/resultaten-2019/percentage-75-plussers-met-goede-kwaliteit-van-leven>

Tabel 87 Beleidsindicatoren voor artikel 4 Zorgbreed beleid

In onderstaande tabel zijn enkele kernindicatoren opgenomen.	
	Meest recente cijfer
uitstroompercentage uit de sector zorg- en welzijn exclusief pensionering ¹	7,8% (Q4 2021)
Aandeel ZZP'ers werkzaam in zorg en welzijn ²	7,2% (2021)
Ziekteverzuim ³	6,8% 2021
vacaturegraad ³	37%(Q4 2021)
percentage medewerkers binnen zorg en welzijn dat (zeer) tevreden is ³	76,8% (Q4 2021)
deeltijdfactor ⁴	0,68

1 Berekening op basis van AZW StatLine <https://azwstatline.cbs.nl/#/AZW/nl/>
 2 berekening op basis van AZW StatLine <https://azwstatline.cbs.nl/#/AZW/nl/>
 3 AZW StatLine <https://azwstatline.cbs.nl/#/AZW/nl/>
 4 <https://dashboards.cbs.nl/v3/AZWDashboard/>

Tabel 88 Beleidsindicatoren voor artikel 5 Jeugd

	Meest recente cijfer
Passende jeugdhulp (Traject eenzijdig door cliënt beëindigd) ¹	3,4% (2020)
% herhaald beroep bij start traject ²	23% (2020)
% medewerkers binnen jeugdzorg dat (zeer) tevreden is ³	77% (2021)

1 www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jeugdhulp/documenten/rapporten/2021/05/31/actieprogramma-zorg-voor-de-jeugd
 2 <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/06/17/kamerbrief-over-voortgangsbrieven-jeugd>
 3 <https://azwstatline.cbs.nl/#/AZW/nl/dataset/24126NED/table?ts=1647330122264>

Tabel 89 Beleidsindicatoren voor artikel 6 Sport en bewegen

	meest recente cijfer	doelstelling
Aantal buurtsportcoaches (fte) ¹	3.532 (2021)	
Sport wekelijks ²	54% (2021)	
Voldoet aan beweegrichtlijn ³	52% (2021)	75% (2040)
tevredenheid met sportfaciliteiten in de buurt ⁴	85% (2020)	
Vrijwilligers in de sport ⁵	9% (2020)	

1 Bron: <https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=10519&m=1637245195&action=file.download>
 2 Bron: <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/sporters-wekelijks>
 3 Bron: <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/beweeggedrag-beweegrichtlijnen>
 4 Bron: <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/sport-tevredenheid-sport-en-beweegaanbod>
 5 Bron: <https://www.sportenbewegenincijfers.nl/kernindicatoren/vrijwilligerswerk>

Tabel 90 Beleidsindicatoren betaalbaarheid van de zorg

In onderstaande tabel zijn enkele kernindicatoren opgenomen. ¹	
	2023
Uitgavenplafond Zorg (UPZ) (€ mld.)	90
Netto zorguitgaven (UPZ) (€ mld.)	89,4
Bruto zorguitgaven in VWS-definitie (€ mld.) ²	103,3
% BBP besteed aan zorg	
Zorglasten per volwassene (in euro's)	6.601

1 Bron: VWS-cijfers
 2 Dit betreft de bruto zorguitgaven onder het UPZ (Kader Z) en de zorguitgaven op de VWS-begroting (kader R) samen.

Bijlage 8: Lijst van afkortingen

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
aCBG	Agentschap College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
ACM	Autoriteit Consument en Markt
ADR	Auditdienst Rijk
AFBZ	Algemeen Fonds Bijzondere Ziektenkosten
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AOR	Algemene Oorlogsongevallenregeling
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
AR	Algemene Rekenkamer
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZ	Academisch Ziekenhuis
BAZ-opleiding	Basis Acute Zorg opleiding
BBP	Bruto binnenlands product
BCG	Bacillus Calmette-Guérin
BGZJ	Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd
BIG	Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg
BIKK	Bijdrage in de kosten van kortingen
BOSA	Bouw en Onderhoud Sportaccommodaties
Boz	Brancheorganisaties Zorg
BRV	Bovenregionale gehandicaptenvervoer
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUK	Besluit uitvoering kinderbijslag
BuZa	Buitenlandse Zaken
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Ministerie van -
C2000	Communicatie 2000
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBG	College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCE	Centra voor Consultatie en Expertise
CCMO	Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek
CEP	Centraal Economisch Plan
CEPI	Coalition for Epidemic Preparedness Innovations
CIBG	Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg
CIO	Chief Information Officer
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
CJIB	Centraal Justitieel Incasso Bureau
CMA's	Conditional Marketing Authorisations
CNV	Christelijk Nationaal Vakverbond
CO2	koolstofdioxide
c.s.	cum suis
CSG's	Centra Seksueel Geweld
CSZ	College Sanering Zorginstellingen
CW	Comptabiliteitswet
CZ	Curatieve Zorg
dbc	diagnose- behandelcombinatie
DCC	Digitaal Coronacertificaat
DCP	Decentrale Procedure
DEF	Defensie
DJ	Directie Jeugd

DMO	Directie Maatschappelijke Ondersteuning
DOS	Domein overstijgende samenwerking
DUTO	Duurzame toegankelijke overheidsinformatie
EMA	European Medicines Agency
ESTT	Eenheid Secretariaten Medische Tuchtcolleges
ESI	Emergency Support Instrument
EZK	Economische Zaken en Klimaat, Ministerie van -
FBZ	Financieel Beeld Zorg
FFB	Federashon di Futbol Boneriano
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
FLZ	Fonds Langdurige Zorg
FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging
FTE	fulltime equivalent
fvp	familievertrouwenspersoon
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GCO	gespecialiseerde cliëntondersteuning
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
	geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
GHOR	
GLI	Gecombineerde Leefstijl Interventie
GMT	Geneesmiddelen en Medische Technologie
GO	Garantie Ondernemingsfinanciering
	Garantie Ondernemingsfinanciering Curatieve Zorg
GO Cure	
GR	Gezondheidsraad
HIV	Human Immunodeficiency Virus
HLA	Hoofdlijnenakkoord
IC	Intensive Care
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
ICTU	ICT-Uitvoeringsorganisatie
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
IHSI	International Horizon Scanning Initiative
IKNL	Integraal Kankercentrum Nederland
IT	Informatietechnologie
lenW	Infrastructuur en Waterstaat
IPCEI	Important Projects of Common European Interest
IZA	Integraal Zorgakkoord
IZB-artsen	Infectieziektebestrijdingsartsen
JenV	Justitie en Veiligheid, Ministerie van -
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren op Gezond Gewicht aanpak
JZOJP	Juiste Zorg op de Juiste Plek
KAT	Kwetsbaarheden analysetool
KID	kunstmatische inseminatie met donorzaad
KNVB	Koninklijke Nederlandse Voetbalbond
LCCB	Landelijke Coördinatie COVID-19 Bestrijding
LCH	Landelijk Consortium Hulpmiddelen
	Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding
LCPS	
	Landelijke functionaliteit
LFI	infectieziektebestrijding
LNAZ	Landelijk Netwerk Acute Zorg
	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Ministerie van -
LNV	
LP	Loon- en prijs

LST	Landelijk Serviceloket Teststraten
LVB	Licht verstandelijke beperking
LZ	Langdurige Zorg
MC	Medisch Centrum
MDA++	Multidisciplinaire Aanpak
MDT	Maatschappelijke Diensttijd
MDZ	multidisciplinaire zorg
METC	Medisch Ethische Commissie
MEVA	Macro-Economische Vraagstukken en arbeidsmarkt
MKBA	Maatschappelijke Kosten Baten Analyse
MRP	Mutual Recognition Procedure
MSC	Medisch Specialistische Zorg
NC	Nationaal Comité 4 en 5 mei
NCJ	Nederlands Centrum Jeugdgezondheid
NCPeH	National Contact Point E-Health
NNZ	Nu Niet Zwanger
NIPT	Niet Invasieve Prenatale Test
NIVEL	Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg
NJI	Nederlandse Jeugdinstituut
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité*Nederlandse Sport Federatie
NP	advanced nurse practitioner
NTS	Nederlandse Transplantatie Stichting
NU'91	Nieuwe Unie '91
NvW	Nota van Wijziging
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit
NVZA	Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
NVZA	Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Ministerie van -
OK	Operatiekamer
OM	Openbaar Ministerie
OVIVI	Ons voetbal is van iedereen
OvV	Onderzoeksraad voor Veiligheid
OZJ	Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd
PCR	polymerase chain reaction-tests
p*q	price*quantity
PA	physician assistant
PFAS	poly- en perfluoralkylstoffen
PG	Publieke Gezondheid
pgb	Persoonsgebonden budget
PGO	Patiënten- en Gehandicaptenorganisaties
PGO	Personnelijke gezondheidsomgeving
PrEP	Pre Expositie Profylaxe
PS	professionele samenvatting
PSIE	Prenatale screening van infectieziekten en erytrocytenimmunisatie
PUR	Pensioen- en Uitkeringsraad
pvp	patiëntvertrouwenspersoon
Pzo	Patiënt en Zorgordening
RAATs	Regionale Actieplannen Aanpak Tekorten
RBV	Rijksbegrotingsvoorschriften
RHB	Rijkshoofdboekhouding

RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorgketen
RPE	Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek
RVB	Rijksvastgoed bedrijf
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
RWT	Rechtspersoon met een wettelijke taak
SCP	Sociaal en Cultureel Planbureau
SEA	Strategische Evaluatie Agenda
SET	Stimuleringsregeling E-Health Thuis
SKGZ	Stichting klachten en geschillen zorgverzekeringen
SLA	Service Level Agreement
SOW	Subsidieregeling Ondersteuning Wijkverpleging
SPR	Strategisch Programma RIVM
SPUK	Specifieke Uitkering
SSO	Shared Service Organisatie
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SWS	Stichting Waarborgfonds Sport
SZA	Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Ministerie van -
TAJ	Transitieautoriteit Jeugd
TASO	Tegemoetkoming amateursportorganisaties
TAZ	Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn
TK	Tweede Kamer
TSZ	Tegemoetkoming Specifieke Zorgkosten
TVS	Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties
UMC	Universitair Medisch Centrum
UPZ	Uitgavenplafond Zorg
UZI	Unieke Zorgverlener Identificatie
V&O	Verzetsdeelnemers en Oorlogsgetroffenen
VenZ	Volksgezondheid en Zorg
VGP	Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie
VGv	Vrouwelijke Genitale Verminking
GVZ	Vereniging van Geestelijke Verzorger
VIPP	Versnellingsprogramma Informatie-uitwisseling Patiënt en Professional
VLOT	Verbindend Landelijk Ondersteuningsteam
VN	Verenigde Naties
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VOG	Verklaring Omtrent Gedrag
vpb	vennootschapsbelasting
VT	Voorwaardelijke Toelating
VUT	Vervroegde Uittreding
V&VN	Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland
VVT	Verpleeg en Verzorgingshuizen en Thuiszorg
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Ministerie van -
VZVZ	Vereniging van Zorgaanbieders voor Zorgcommunicatie
Wbp	Wet buitengewoon pensioen 1940-1945
WFZ	Waarborgfonds voor de Zorgsector
Wgp	Wet geneesmiddelenprijzen

WHO	World Health Organization – Wereldgezondheidsorganisatie
Wiv	Wet buitengewoon pensioen Indisch Verzet
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmg	Wet marktordening gezondheidszorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet normering topinkomens
WO II	Tweede wereldoorlog
Woo	Wet open overheid
WOR	Werkgroep Ontwikkeling Risicoverevening
WOZO	Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen
Wpg	Wet publieke gezondheid
WRR	Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
Wtcg	Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
WTZi	Wet toelating zorginstellingen
Wubo	Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945
Wuv	Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945
Wvggz	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
Wzd	Wet zorg en dwang
XL	Extra Large
ZAS	zelfafnameset
ZBO	Zelfstandig bestuursorgaan
ZiNL	Zorginstituut Nederland
ZN	Zorgverzekeraars Nederland
ZonMw	Zorgonderzoek Nederland Medische Wetenschappen
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZWIC	Zorg na Werken in Coronazorg
